

SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI

BENEDICTI

PAPÆ XIV.

BULLARUM.

TOMUS QUARTUS,

*IN QUO CONTINENTUR CONSTITUTIONES, EPISTOLÆ,
EDITÆ AB INITIO ANNI XIII. PONTIFICATUS
USQUE AD TOTUM PONTIFICATUS ANNUM XVII.*

Volumen 10.

EDITIO NOVA, SUMMO STUDIO CASTIGATA.

MECHLINIÆ,

Typis P.-J. HANICQ, typographi Celsiss. Domini *PRINCIPIS
DE MEAN*, Archiepiscopi Mechliniensis.

Superiorum permisu. — 1827.

C 76.180

Harvard College Library
Oct. 11, 1912
Treat mund

SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI

ANNO
1752.

BENEDICTI PAPÆ XIV.

CONSTITUTIONES, EPISTOLÆ etc.

ERECTIO

I.

Archiepiscopalis Metropolitanæ Ecclesiæ GOTIENSIS, constitutis omnibus, quæ Ecclesiam ipsam, Capitulum, utriusque Mensam, provisionem. vel collationem beneficiorum Officiorumque respiciunt.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI.

Ad perpetuam rei memoriam.

SACROSANCTÆ Militantis Ecclesiæ gubernacula, Procerus copiosus in misericordia Deus, et in cunctis suis gloriosus operibus, ad hoc Nobis, me-

Tom. X.

A 3

P O N T. ritis quamvis imparibus , committere , et debi-
A. XII. litati nostræ magnum Apostolicæ servitutis ju-
Justa cau- gum imponere voluit , ut tanquam de summo
sa veteres vertice montis ad hujus mundi infima refle-
suppri- ctentes intuitum , quid pro hujusmodi Ecclesia
mendi , illustranda , ad Fidei Orthodoxæ propagatio-
novasque nem , Divinique cultus augmentum conferat ,
erigendi quidque animarum Christifidelium saluti quo-
Cathedra- modolibet conveniat , attentiùs prospicere non
les statui- tur , ur omittamus , demandata tenentes , et propterea
gens ne- causis dissidiiorum , quæ inimicus homo sugge-
cessitas rit , per suppressionis , et extinctionis Ecclesia-
avertendi rum , etiam Patriarchalium , fontiam et ori-
dissidia. ginum dissidiiorum hujusmodi ministerium , pe-
nitùs eliminatis , Apostolica auctoritate , qua fun-
gimur in hac parte , earum loco novas Eccle-
sias Metropolitanas , pro Dominiorum diversi-
tate , ne Fideles ipsi inibi degentes in recidivæ
contentionis scopulum relabantur , erigimus ,
aliaque desuper disponimus , prout rationabiles
causæ et pia sublimium Principum vota expo-
scunt , temporumque , locorum , et personarum
qualitatibus et circumstantiis matura delibera-
tione pensatis , ad Omnipotentis Dei , ejusque
Gloriosissimæ Genitricis Virginis Mariæ laudem
et gloriam , ac ejusdem Militantis Ecclesiæ ho-
norem , conspicimus in Domino salubriter ex-
pedire .

§. 1. Sanè etc. Sequitur narratio suppressionis
Patriarchatus Aquilæjensis , ejusque *Dioecesis* ;
*et Provinciae divisio in duos Archiepiscopatu*s , de quibus vide *Constit. L. Tom. III.* (†) ,
(†) *Hujus Edit. vol. 9. p. 41.* ac aliàs prout in Litteris nostris Apostolicis
Pontificatus Nostri anno undecimo desuper ex-
peditis pleniùs et uberiùs continetur . Nos pro-
pterea erectioni Archiepiscopatus Goritiensis
hujusmodi modum , et formam imponere , eam-
demque erectionem per Nos , ut præfertur ,
factam , Apostolica auctoritate præfata confir-
mare cupientes , quique dudum inter alia vo-
luimus , quod petentes Beneficia Ecclesiastica
aliis uniri , tenerentur exprimere verum an-

huum valorem, secundum communem aestimationem, tam Beneficii uniendi, quam illius, cui uniri petitur, alioquin unio non valeret, et in unionibus semper commissio fieret ad Partes, vocatis quorum interest; motu, scientia, et potestatis plenitudine similibus, in dicta Civitate Goritiensi valde conspicua, et in sui amplitudine circuitus duorum milliarium, et ultra, in qua Civitate Goritiensi, ejusque sub urbibus, plures, ut pariter accepimus, repe- riuntur Ecclesiae, videlicet Presbyterorum Regnorum. Spectabilis Urbis Goritiensis qualitates ob quas Archiepiscopalis Sedi di- gularium Societ. Jesu cum publico Gymnasio, ac Fratrum Ordinis Minorum Conventualium Sancti Francisci, et Cappuccinorum, et Carmelitarum discalceatorum nuncupatorum, praeter duo Monialium Monasteria, unum sub Sanctae Claræ, alterum vero sub Sanctæ Ursulæ respectivè Regulis, et tres utriusque sexus Christifidelium Confraternitatum Ecclesiae, scilicet Sanctissimi Sacramenti, et Sanctorum Angelorum Custodum, et Sancti Joannis Nepomuceni nuncupati, nec non Ecclesia Fratrum Misericordiae nuncupatorum, ut jure merito Archiepiscopalis Civitatis nomine nuncupari valeat; Parochiam Ecclesiam Exaltationis Sanctæ Crucis, et Sancti Viti, cum ei annexis altera Parochiali Ecclesia de Salcano nuncupata Goritiens., ac perpetuo simplici Beneficio Ecclesiastico sub invocatione Sanctæ Annae in Parochiali, seu alia Ecclesia dictæ Civitatis Goritiensis, quæ, sicut etiam accepimus, de Jurepatronatus Laicorum Nobilium, et Illustrium, videlicet præfatæ Mariæ Theresiae Reginæ, ex fundatione, vel dotatione existit, et quam quondam cognominatus Comes Coronini primodictæ Parochialis Ecclesiae Rector, dum viveret, obtinebat, quæque per obitum dicti cognominati Comitis, qui extra Romanam Curiam diem clausit extremum, ad præsens vacat, sive, ut præfertur, sive aliæ quovis modo etc. Illiusque Titulum collativum ac denominationem, naturam, et essentiam Parochialis Ecclesiae collativæ, ita quod ex nunc

A.D. 1752.

Parochia.

lis Eccle-

sia Exal-

tationis

S. Crucis,

et S. Viti

aliis sup.

primitur,

et extin-

guitur.

P o n t. illa collativa esse desinat, et de cætero uti talis in Titulum Collativum conferri, aut impetrari non possit, et si illam deinceps conferri, aut impetrari, vel aliæ de illa disponi contigerit, collationes, impetrations, aliæque dispositiones hujusmodi nullæ et invalidæ, nulliusque roboris, vel momenti existant, nullique suffragentur, nec coloratum titulum possidendi cuiquam tribuant, eadem Apostolica auctoritate, de consensu præfatæ Mariæ Theresiæ Reginæ, perpetuò suppressimus, et extinguimus: Illisque sic suppressis, et extinctis eamdem Parochialém Ecclesiam Exaltationis Sanctæ Crucis, et Sancti Viti, in sua structura valde elegantem, et ob ejus pulchritudinem, ac præcipue septemdecim marmoreorum Altarium in ea existentium magnificentiam, dignam propterea ut titulo, et honore Archiepiscopal Ecclesiæ decoretur, ad laudem, et gloriam Omnipotentis Dei, ac Beatæ Virginis Mariæ, et Sanctorum Apostolorum Petri, et Pauli, necnon Fidei Catholicæ exaltationem, et totius Ecclesiæ militantis gloriam, in Archiepiscopalem, et Metropolitanam Ecclesiam.

Eaque Goritiensem nuncupandam, et in ea Archiepiscopal, et Metropolitan Præsulis Goritiensis Sedem, et Provinciæ caput, pro uno deinceps Archiepiscopo Goritiensi, qui Pallii, et Crucis usum aliorum Archiepiscoporum more Metropole habeat, cum suis Capitulo, Sigillo, Arca, litanam, Mensa Archiepiscopali, omnibusque aliis insig-
nibus omniis Archiepiscopalibus, nec non privilegiis, nibus ju- honoribus, et prærogativis Archiepiscopis debitis, et concessis, ac juribus, jurisdictionibus, facultatibus, præminentibus, gratiis, favoribus, et indultis realibus, et personalibus, et mixtis, quibus aliae Metropolitanæ Ecclesiæ earumque Præsules quomodolibet, non tamen titulo oneroso, seu ex indulto, aut privilegio particuliari, utuntur, fruuntur, potiuntur, et gaudent, ac uti, frui, potiri, et gaudere possunt, similiter perpetuò erigimus, et instituimus, ac nomine, titulo, et honore Archiepi-

scopali , et Metropolitano decoramus , necnon pro tempore existentem Ecclesiae præfatæ Goritiensis Præsulem in Archiepiscopum declaramus , eique , ut ipse cætera singula , prout Metropolitanis in eorum Civitatibus , Diœcesibus , et Provinciis a Jure indultum extitit , facere , exercere , et administrare , et exequi possit , eadem auctoritate concedimus , et indulgemus .

ANNO
1752.

§. 2. Præterea eidem Ecclesiae Goritiensi Ecclesiæ assignan-
cias Episcopales Tridentinam , ac Tergestinam Eccle-
nam , et Petinensem , necnon Comensem , Pa- siæ suffra-
triarchatus olim Aquilejensis per Nos , ut præ- ganeæ , in
fertur , suppressi , et extincti suffraganeas , ac ^{quæ} jus
Ven. Fratres Nostros modernos , ac pro tem- Metropo-
pore existentes earum respectivè Episcopos , pro liticum
Archiepiscopi Goritiensis pro tempore existentis obtineat.
suffraganeis , qui tanquam membra Capiti ei-
dem Archiepiscopo Goritiensi Jure Metropoli-
tico subsint : Ita quod Archiepiscopus Goritianus
pro tempore existens præfatus , in Tridentina ,
ac Tergestina , ac Petinensi , necnon Comensi
Civitatibus , et Diœcesibus , Jus Metropoliticum
sibi vindicet , necnon Tridentina , ac Tergestina ,
et Petinensis , ac Comensis Ecclesiæ præfatæ ei-
dem Archiepiscopo , et Metropolitano Goritianus
ad omnia , et singula teneantur , et sint adstri-
ctæ , ad quæ Suffraganei suis Metropoliticis Ec-
clesiis , et Metropolitanis teneantur , et obligati
sunt , ut judicentur juxta Canonicas Sanctiones ;
Ac eidem Archiepiscopo Goritiensi præfatos suos
Suffraganeos conserandi , ad Provinciales Sy-
nodos evocandi , ac cum eis etiam Ecclesiastica
negotia terminandi , et causas quarumcumque
appellationum , sive querelas , alias ad eum
tamquam Metropolitanum , juxta Decreta Con-
cilii Tridentini devolutas , ac alias juxta Sacro-
rum Canonum statuta spectantes , cognoscendi ,
omniaque alia , et singula quæcumque , quæ
de jure , vel consuetudine , aut alias quævis
modo ad Archiepiscopos , et Archiepiscopale
munus spectare , et pertinere solent , et debent ,
gerendi , faciendi , et exercendi , plenam , et

P o n t . omnimodam auctoritatem concedimus , et fa-
A. XII. cultatem.

Alia de- §. 3. Provinciæ quoque Goritiensis Clerum ,
signantur et Populum universum , ac omnia Loca , Ec-
Goritiens- clesias , et Monasteria , ac Oratoria , et pia Loca ,
sis Pro- necnon Confraternitates a parte Imperii existen-
vinciæ tes olim præfato Aquilejensi Patriarchatui per
membra. Nos , ut præfertur , suppresso , et extincto sub-
jecta , et subjectas , pro eorumdem Ecclesiæ ,
et Archiepiscopi Goritien. Provincialibus , pa-
riter perpetuò concedimus , et assignamus , ac
deinceps perpetuis futuris temporibus præfatas
Tridentinam , et Tergestinam , ac Petinensem ,
necnon Comensem Ecclesiæ , dictæ Ecclesiæ
Goritien. Suffraganeas censendas , ac tam eas ,
quàm illarum Civitates , et Dioeceses respectivè
universas , sub ipsa Provincia Goritiensi com-
prehensas , et nullatenùs ab ea exemptas , nec
dictæ Sedi Apostolicæ immediatè , neque ulli
alteri , nisi tantùm Goritien. Ecclesiæ , et illius
Archiepiscopo præfatis , quoad Archiepiscopalia
Metropolitica , ac Provincialia Jura , et Juris-
dictiones , subjectas esse , et fore , dicta auto-
Et Archi- ritate declaramus. Pro residentia verò , et ha-
piscopales bitatione Archiepiscopi Goritien. pro tempore
Ædes. existentis præfati , in eadem Civitate Goritien.
Domum conspicuam , et mobilibus decenter
instructam , cum suis Cappella , necnon viri-
dario , et vinea propinquis , seu annexis , et ad
hunc effectum a pia liberalitate quondam tunc
in humanis agentis Augustini Codelli , dum
viveret , donatam , et destinatam , concedimus ,
et assignamus.

Capitu- §. 4. Utque eadem Parochialis Ecclesia Exal-
lum in tationis Sanctæ Crucis ; et Sancti Viti in Ar-
nova Me chiepiscopalem Ecclesiæ Goritiensem , ut præ-
tropoli- fiftur , erecta , ex omni parte perfectior redda-
tana Di- tur . condigneque Capitulo , et Canonicorum ,
gnitati- et Dignitates in ea obtinentium , ac Mansiona-
bus et Ca- riorum numero condecoretur , in ea unam Præ-
nonicis constitu- posituram , quæ inibi post Pontificalem major ,
tum nec- tum ac de infrascripto Jure nominandi Regio sem-

per existat , pro uno presbytero dictæ Parochialis Ecclesiæ Exaltationis Sanctæ Crucis , et Sancti Viti in Archiepiscopalem Ecclesiam Non Manritien. , ut præfertur , erectæ Præposito , qui ilius Capituli , ut infra erigendi , caput existat , et in Choro , Capitulo , Processionibus , ceteris risque functionibus , et Actibus Capitularibus publicis , et privatis dictæ Ecclesiæ , præeminentiam , et primum locum habeat ; et unum Decanatum , qui secunda , quemque pro tempore obtinens Præpositus ad Sanctum Stephanum denominari debeat , attento quod in Gradiscæ Territorio quædam Ecclesia olim Filialis Ecclesiæ Patriarchalis Aquilejensis per Nos , ut præfertur , suppressæ , et extinctæ , titulo Præposituræ decorata reperitur , pro uno Clerico , seu Presbytero futuro dictæ Ecclesiæ Decano ; et unum Primiceriatum , qui Tertia , Dignitates inibi respectivè existant . quemque pro tempore etiam obtinens Abbas Belinge , seu de Belluna , vel Bulegna denominari similiter debeat , attento quod in eodem Gradiscæ Territorio quædam Ecclesia pariter olim Filialis præfatæ Ecclesiæ Aquilejensis Titulo Abbatæ decorata reperitur , pro uno Clerico , seu Presbytero futuro dictæ Ecclesiæ Primicerio ; ac quinque Canonicatus , totidemque Præbendas , pro totidem Clericis , seu Presbyteris futuris in ea Canonice ; ac sex Mansionariatus , pro sex Presbyteris futuris in ea Mansionariis ; ac unam et alteram perpetuas sine cura Cappellianias , pro duobus Presbyteris ut infra nominandis , qui tamen in Patriarchali Ecclesia Aquilejensi , per Nos , ut præfertur , suppressa et extincta præfata , pro cœloratione infrascriptarum Missarum remanere debeat ; cum Capitulo , Stallo , Mensa Capitulari , Arca , Bursa , et Sigillo communibus , ac omnibus et singulis aliis Capitularibus signis et Insigniis , aliis Metropolitanis Ecclesiis , earumque Capitulis de jure , usu , consuetudine , privilegio , aut alias quomodolibet , non tamen ex Indulto , seu privilegio

Anno
1752.Aliisque
tituli eri-
guntur.

PONT.
A. XII.
Alia de-
signantur
Goritie-
sis Pro-
vincie
membra.

Et Archie-
piscopales
Ædes.

Capitu-
lum in
nova Me-
tropoli-
ta

A n n o
1752.

tentatione , ac onerum eis pro tempore respe-
ctivè incumbentium supportatione , omnia et
singula fructus , redditus , proventus , Jura , ob-
ventiones , et emolumenta universa ex infra-
scriptis Monasterio , ac Parochialibus Ecclesiis ,
et Beneficiis , nt infra , supprimendis et extin-
guendis , et fundationibus , seu legatis piis , etiam
ut infra , applicandis ; ita tamen , ut Archie-
piscopo Goritiensi sexmille sexcenti , ac Præ-
posito , præter infrascriptæ Domus habitationis
usum , mille , et Decano octingenti , ac Primi-
cerio sexcenti , singulis verò ex quinque Cano-
nicis quadringenti et quinquaginta , ac singulis
ex sex Mansionariis pro tempore existentibus
præfatis , biscentum , nec non singulis ex duo-
bus Cappellanis præfatis centum et quinquaginta
floreni monetæ currentis in ditionibus Austria-
cis , annuatim assignentur , eadem Apostolica
auctoritate similiter perpetuò applicamus , et
appropriamus : Ita quod liceat futuris Archie-
piscopo Goritiensi , ac Præposito , et Decano ,
ac Primicerio , et quinque Canonicis , nec non
Mansionariis præfatæ Ecclesiæ in Archiepisco-
palem , ut præfertur , erectæ pro tempore exi-
istentibus , illarum et illorum omnium fructuum ,
reddituum , proventuum , Jurium , obventionum ,
et emolumenterum hujusmodi , veram , realem ,
et actualem possessionem , per se , vel alium ,
seu alios , eorum , ac dictarum Mensarum Ar-
chiepiscopalium , et respectivè Capitularis nomi-
nibus , propria auctoritate liberè apprehendere ,
et apprehensam perpetuò retinere , fructus quo-
que , redditus , et proventus , jura , obventiones ,
et emolumentea quæcumque percipere ,
exigere , levare , ac in eorum , et Mensarum
Archiepiscopalium , et respectivè Capitularis hu-

bi usus et utilitatem convertere , cujusvis
desuper minimè requisita .

Præterea Monasterium Abbatiam nun- Divisio
Commen-
Sancti Petri de Rosaeio Ordinis S. Be- dæ Mons.
olim Aquilejen. Diœcesis per Nos , ut sterii Señ-
tur , suppressæ , et extinetæ , cujus fru- ctii Petri

P O N T. particulari, competentibus, quiue Præpositus,
A. XII. ac Decanus, et Primicerius, necnon Canonici
præfati, Capitulum inter se constituant, et tam
ipsi, quām Mansionarii præfati apud dictam
Ecclesiam personaliter residere, ac in ea singu-
lis diebus, et debitibus temporibus Horas Cano-
nicas, ac Missam Conventualem seu Majorem
semper pro Benefactoribus applicandam, cæte-
raque Divina Officia solita et consueta, cum
Ordo præ-debita mentis attentione, servataque Ecclesia-
cedendi, stica disciplina, ac infrascriptis ordine et præ-
incubent cedentia omnino servatis, videlicet quod Præ-
tia Onera. positus semper primum, ac Decanus secundum,
ac Primicerius tertium locos habeant, deinde
juxta antianitatem quinque Canonici, et suc-
cessivè etiam juxta antianitatem sex Mansiona-
rii præfati succedant, qui Mansionarii nun-
quam de gremio Capituli censeri debeant, mi-
nusque vocem, aut votum in Capitulo, ac
sessionibus Capitularibus habere valeant, sed
ultra Ecclesiæ servitium Ferialibus diebus, Ca-
nonicis, ac dignitates in ea obtainentibus, om-
nes verò Archiepiscopo Goritiensi pro tempore
existenti, prout in Cathedralibus, et Metropo-
litanis Ecclesiis practicari solet, inservire te-
neantur, psallere, decantare, recitare, et re-
spectivè celebrare, et aliàs dictæ Ecclesiæ in
Divinis laudabiliter deservire debeant et tenean-
tur, dicta Apostolica auctoritate etiam perpe-
tuò erigimus, et instituimus. Illisque sic erectis
et institutis pro Mensarum Archiepiscopalibus, et

Et præ-
bendales
redditus
unicuique
assignan-
tur, ac
definiun-
tur.
respectivè Capitularis præfatæ Parochialis Exal-
tationis Sanctæ Crucis, et Sancti Viti Ecclesiæ
in Archiepiscopalem Ecclesiam Goritiensem ut
præfertur erectæ, nec neu Archiepiscopatus,
et Præposituræ, ac Decanatus, et Primiceria-
tus, ac quinque Canoniciatum, totidemque
Præbendarum, nec non sex Mansionariatum,
ac unius et alterius Cappellaniarum, ut præ-
fertur, erectorum, et erectarum hujusmodi
respectivè dote, illomque, ac illos, et illas pro
tempore respectivè obtainentium congrua sus-

Anno
1752.

temptatione , ac onerum eis pro tempore respe-
ctivè incumbentium supportatione , omnia et
singula fructus , redditus , proventus , Jura , ob-
ventiones , et emolumenta universa ex infra-
scriptis Monasterio , ac Parochialibus Ecclesiis ,
et Beneficiis , ut infra , supprimendis et extin-
guendis , et fundationibus , seu legatis piis , etiam
ut infra , applicandis ; ita tamen , ut Archie-
piscopo Goritiensi sexmille sexcenti , ac Præ-
posito , præter infrascriptæ Domus habitationis
usum , mille , et Decano octingenti , ac Primi-
cerio sexcenti , singulis verò ex quinque Cano-
nicis quadrungenti et quinquaginta , ac singulis
ex sex Mansionariis pro tempore existentibus
præfatis , biscentum , nec non singulis ex duo-
bus Cappellanis præfatis centum et quinquaginta
floreni monetæ currentis in ditionibus Austria-
cis , annuatim assignentur , eadem Apostolica
auctoritate similiter perpetuò applicamus , et
appropriamus : Ita quod liceat futuris Archie-
piscopo Goritiensi , ac Præposito , et Decano ,
ac Primicerio , et quinque Canonicis , nec non
Mansionariis præfatae Ecclesiæ in Archiepisco-
palem , ut præfertur , erectæ pro tempore exi-
istentibus , illarum et illorum omnium fructuum ,
reddituum , proventuum , Jurium , obventionum ,
et emolumenterum hujusmodi , veram , realem ,
et actualem possessionem , per se , vel alium ,
seu alios , eorum , ac dictarum Mensarum Ar-
chiepiscopalium , et respectivè Capitularis nomi-
nibus , propria auctoritate liberè apprehendere ,
et apprehensam perpetuò retinere , fructus quo-
que , redditus , et proventus , jura , obventiones ,
et emolumenta quæcumque percipere ,
exigere , levare , ac in eorum , et Mensarum
Archiepiscopalis , et respectivè Capitularis hu-
jusmodi usus et utilitatem convertere , cuiusvis
licentia desuper minimè requisita .

§. 5. Preterea Monasterium Abbatiam nun- Divisio
cupatum Sancti Petri de Rosacio Ordinis S. Commen-
Benedicti olim Aquilejen. Dicæesis per Nos , ut sterii Sæ-
præfertur , suppressæ , et extinetæ , cuius fru- ctæ Petri

P O N T. ctus, redditus, et proventus, ad trecentos tri-
A. XII. gintatres florenos auri, cum uno tertio alterius
de Rosacio floreni similis in libris Cameræ Apostolicæ; ut
nuncupat etiam accepimus, taxati reperiuntur, quodque
in duas Dilectus similiter Filius Noster Angelus Maria
Commen- præfatae S. R. E. Cardinalis Quirinus nuncupata
das, quæ duobus modernus Episcopus Brixensis in Commen-
duobus Archiepi- dam ad sui vitam ex concessione, et dispensa-
scopis Go- tione Apostolicis ad præsens obtinet, ac in si-
ritien. et milem Commendam ex pari concessione Aposto-
Utinen., lica ad vitam obtineri consuevit, ex nunc prout
cum suis ex tunc, et cum primum illud per cessum,
respectivè etiam ex causa permutationis, vel deceßum,
fructibus seu privationem, aut quamvis aliam dimissio-
perpetuò nem, vel amissionem dicti Angeli Mariæ Car-
conce- dinalis et Episcopi, aut aliàs quovis modo ex
duutur. ejus persona, Commenda præfata cessante, va-
care contigerit, etiamsi, etc., firmo remanente
titulo Commendæ hujusmodi, in duas partes,
seu duas deinceps Commendas per Nos ut infra
erigendas, quarum una, quæ redditus ex bo-
nis in Austriaca ditione consistentibus in summa
florenorum mille et centum monetæ præfatae,
ut pariter accepimus, ad præsens habet, Goritiensis,
altera verò, quæ redditus ex bonis in
Veneto dominio existentibus etiam ad præsens
habet Utinensis respectivè Dioecesis denominari,
ac primodicta Goritiensi, secundo dicta verò
Commendæ ut infra erigendæ, Utinensi Archie-
piscopis pro tempore existentibus, et non aliis
personis in Commendam Apostolica auctoritate
præfata concedi, et assignari debeant, dividi-
mus, et separamus, et respectivè in unam, et
alteram Commendas Ordinis, et Denominatio-
nis, seu Tituli ejusdem Monasterii S. Petri de
Rosacio, ut præfertur, divisas, et separatas,
quæ tamen noviter in libri Cameræ Apostolicæ
præfatae, habito respectu ad earum respectivè
fructus, taxentur, eadem Apostolica auctoritate
similiter perpetuò erigimus, et instituimus.

Utrique §. 6. Declarantes nihilominùs unam Abbatiam
Diocesi Belinge, seu de Belluna, vel Bulegna, et al-

teram Præposituram Sancti Stephani , respectivè A. 1752.
 nuncupatas Ecclesias supradictas in præfato ter-
 ritorio Gradiscæ , ut præfertur , existentes sub assignan-
 Diœcesi Goritiensi præfata , versaque vice Mo- tur Mon-
 nasterium Abbatiam nuncupatum Sancti Galli steria , et
 de Mozio , seu Mosacen. præfati Ordinis Sancti Commen-
 Benedicti , cujus fructus , redditus , et proven-
 tus ad trecentos florenos auri similes in libris
 ejusdem Cameræ Apostolicæ , ut pariter etiam
 accepimus , taxati reperiuntur , quodque dictus
 Daniel præfatæ Sanctæ Romanæ Ecclesiae Ca-
 dinalis Patriarcha Delfinus nuncupatus , ac Mo-
 nasterium , Abbatiam etiam nuncupatum , S.
 Mariæ de Sexto , præfati Ordinis S. Benedicti ,
 ejusdem Aquilejensis respectivè Diœcesis , per
 Nos , ut præfertur , suppressæ , et extinctæ , ac
 cujus fructus , redditus , et proventus ad bisen-
 tum sexaginta florenos auri pares in eisdem
 libris præfatæ Cameræ Apostolicæ , ut similiter
 accepimus , taxati reperiuntur , et quod Dilec-
 tus pariter Filius Noster Hieronymus præfatae
 S. R. E. Cardinalis Columna nuncupatus , in
 Commendam , ad eorum respectivè vitam , ex
 concessione , et dispensatione Apostolicis ad
 præsens respectivè obtinent , quæque in simi-
 lem Commendam ex pari concessione Aposto-
 lica ad vitam obtineri consueverunt , sub Diœ-
 cesi Utinensi deinceps respectivè comprehendendi
 debere ; quodque futuri Capitulum , et Canonici
 Ecclesiae Utinensis per alias Nostras Litteras in
 Archiepiscopalem , et Metropolitanam Ecclesiam
 erigendi , imposterum teneantur , et obligati
 existant , vice summæ vigintisex Ducatorum
 auri de Camera cum tribus quartis alterius du- De solu-
 cati similis , conficientium scuta quadragintasex tione
 et obulos octoginta monetæ Romanæ , singulis quinden-
 quindenniis , Officialibus Cancellariæ Apostolicæ , opportu-
 ratione unionis perpetuæ Parochialis Ecclesiæ nè statui-
 S. Pauli de Lovajno olim Aquilejensis Diœcesis , tur.
 necnon ratione alterius unionis perpetuæ The-
 saurariae , præfatæ Patriarchalis olim Ecclesiæ
 Aquilejensis Dignitatis , inibi non tamen post-

INSTRUMENTUM IV.

PONT.
A. XII.
de Rosacio
nuncupat
in duas
Commen-
das, qua
duobus
Archiepi-
scopis Go-
ritien. et
Ulinen.,
cum suis
respective
fructibus
perpetuò
conce-
dantur.

REVERENDISSIMIS SIBUS EPISCOPIS. eisdem Patriar-
cam annos et die mense Patriarchali,
et aliis diebus per Nos ut prefertur,
etiamque et vixit alias apostolica auctorita-
tis ecclesie monachorum et aliorum. solu-
to deinde annua annus ducentorum auri
tum. et dies maris alterius cecati pa-
triarcalium secundam dominum et octo
menses breviter tempore. et obitorum quin-
que et decimoduodecim. usque Cancellariae pre-
dictae secundum etiam sicutius quindennios re-
spective celebrandum. respective incendas.

III. Considerantes haec dignum esse. quod
Patriarchata Ecclesia fortuita. ut prefector,
veli.isque ad ejus exhorta pro Christo
in eam concurrentium communione aliquis
annos hiscarum celebrandorum numeris re-
spectuor. quoique in omnium Patriarchalium Ecclesia
apertissima per Nos. ut prefector. suppre-
matur. ut exigitur Presbyterorum inde
temporenum numerum. solita anniversaria ce-
lebrari sequuntur. determinatis. quod imposte-
rum celebretur. ut prius. an intercep-
toria. et infra hominum. profectus
quingentos et sexaginta. tunc
vero aliusdam per eis
tempore. etiamque Capitulo et Co-
legio. etiamque in Archipresbyterato
etiamque. etiamque. etiamque
etiamque. etiamque. etiamque

etiamque. etiamque. etiamque.

etc., illiusque titulum collativum, ac denominationem, naturam, et essentiam Parochialis Ecclesiæ collativæ, ita quod ex nunc collativa esse desinat, et de cætero uti talis in titulum collativum conferri, aut impetrari non possit, et si illam deinceps conferri, aut impetrari, vel aliæ de illa disponi contigerit, collationes, impetrations, aliæque dispositiones hujusmodi, nullæ et invalidæ, nulliusque roboris vel momenti existant, nullique suffragentur, nec coloratum titulum possidendi cuicunque tribuant, eadem Apostolica auctoritate, de consensu præfatæ Mariæ Theresiæ Reginæ, etiam perpetuò suppressam et extinctam, unâ cum omnibus, et singulis secundodictæ Parochiales Ecclesiæ bonis, rebus, et proprietatibus, illorumque fructibus, redditibus, proventibus, juribus, observationibus, et emolumentis universis, cuiusque fructibus, et cumque nominis, naturæ, speciei, qualitatis, proventi, et quantitatis existant, eisdem Mensis Archiepiscopali, et respectivè Capitulari præfatæ Parochialis Ecclesiæ Exaltationis Sanctæ Crucis, et Sancti Viti in Archiepiscopalem Ecclesiam Goritiensem, ut præfertur, erectæ: ita quod liceat futuris Archiepiscopo, ac illius Capitulo, et Canoniciis, eorum, ac utriusque Mensæ hujusmodi respectivè nominibus, omnium, et singularium secundodictæ Parochialis Ecclesiæ, ut præfertur, suppressæ et extinctæ bonorum, rerum, proprietatum, fructuum, etc. possessionem etc. apprehendere, et apprehensam perpetuò retinere, dictaque bona, res, proprietas locare, dislocare, arrendare, illorumque fructus etc. percidere, exigere, levare, ac in eorum, et mensæ hujusmodi usus, et utili- re, cuiusvis licentia de- s, et supportatis tamen per bus et singulis secundo- clesiæ ut præfertur, sup- oneribus, dicta Apostolica

ANNO
1752.

Et una cum omnibus fructibus, et observationibus Archiepiscopali, et respectivè Capitulari præfertur, ut Mensæ unitur.

P o n t . A. XII. Pontificalem majoris existentis , eidem Patriarchali Ecclesiæ , seu illius mensæ Patriarchali , aut Capitulari pariter , per Nos , ut præfertur , suppressis , et extinctis aliæ Apostolica auctoritate respectivè factarum , ad alteram , solutiones summae sexaginta unius ducatorum auri similium , cum tribus quartis alterius ducati paris , conficientium summam centum et octo scutorum monetæ præfatæ , et obulorum quinque ejusdem monetæ , eisdem Cancellariæ præfatæ Officialibus etiam singulis quindenniis respectivè debitorum , respectivè faciendas.

Onera Missarum et Aniversaria in suppressa Patriarchali adimplenda. §. 7. Considerantes itaque dignum esse , quod in præfata Ecclesia Goritiensi , ut præfertur , erecta , usque ab ejus exordio pro Christifidelium ad eam concurrentium commoditate aliquis major Missarum celebrandarum numerus reperiatur ; quodque in olim Patriarchali Ecclesia Aquilejensi per Nos , ut præfertur , suppressa et extincta , ob exiguum Presbyterorum inibi remanentium numerum , solita anniversaria celebrari nequibunt , decernimus , quod imposterrum celebrentur , ut prius , ab infrascriptis Presbyteris , ut infra nominandis , quotannis Missæ privatæ quingentæ et sexaginta , videlicet etc. etc. Sequentia verò Anniversaria per eosdem pro tempore existentes Capitulum et Canonicos præfatæ Ecclesiæ in Archiepiscopalem Goritiensem , ut præfertur , erectæ , quotannis , seu et per præfatos Mansionarios , celebranda , ad eam Apostolica auctoritate præfata transferimus , videlicet etc. etc.

Parochia- lis patro- clesia S. Romana de Mariæ de Romans nuncupatam , Goritiens , quæ , nata Ec- nata Laicorum Nobilium et Illustrium , vide- licet præfatæ Mariae Theresiae Reginæ , ex fun- Romans datione , vel dotazione existit ; quæque per obi- tur. tum quondam Joannis Baptiste Caterini , dum viveret , illius Rectoris , qui extra dictam Cu- riæ diem clauait extremum , ad præsens va- cat , sive ut præfertur , sive aliæ quovis modo

ANNO
1752.

etc., illiusque titulum collativum, ac denominationem, naturam, et essentiam Parochialis Ecclesiæ collativæ, ita quod ex nunc collativa esse desinat, et de cætero uti talis in titulum collativum conferri, aut impetrari non possit, et si illam deinceps conferri, aut impetrari, vel aliæ de illa disponi contigerit, collationes, impetrations, aliæque dispositiones hujusmodi, nullæ et invalidæ, nulliusque roboris vel momenti existant, nullique suffragentur, nec coloratum titulum possidendi cuiquam tribuant, eadem Apostolica auctoritate, de consensu præfatæ Mariæ Theresiæ Reginæ, etiam perpetuò suppressam et extinctam, unâ cum omnibus, et singulis secundodictæ Parochiales Ecclesiæ bonis, rebus, et proprietatibus, illorumque fructibus, redditibus, proventibus, juribus, obventionibus, et emolumentis universis, cujus speciei, qualitatis, proventi- et quantitatis existant, eisdem Mensis Archiepiscopali, et respectivè Capitulari præfatæ Parochialis Ecclesiæ Exaltationis Sanctæ Crucis, et Sancti Viti in Archiepiscopalem Ecclesiam Goritiensem, ut præfertur, erectæ : ita quod liceat futuris Archiepiscopo, ac illius Capitulo, et Canonicis, eorum, ac utriusque Mensæ hujusmodi respectivè nominibus, omnium, et singulorum secundodictæ Parochialis Ecclesiæ, ut præfertur, suppressæ et extinctæ bonorum, rerum, proprietatum, fructuum, etc. possessionem etc. apprehendere, et apprehensam perpetuò retinere, dictaque bona, res, proprietas locare, dislocare, arrendare, illorumque fructus etc. percipere, exigere, levare, ac in eorum, et utriusque mensæ hujusmodi usus, et utilitatem convertere, cujusvis licentia super minimè requisita; supportatis tamen per futuros Archiepiscopum, ac Capitulum, et Canonicos præfatos, omnibus et singulis secundodictæ Parochialis Ecclesiæ ut præfertur, suppressæ, et extinctæ oneribus, dicta Apostolica

Et una cum omnibus fructibus, et singulorum secundodictæ Parochialis Ecclesiæ utriusque mensæ unitur.

P o n t. auctoritate, de simili consensu præfatæ Mariæ
A. XII. Theresiae Reginæ modernæ et unicæ secundo-
dictæ Parochialis Ecclesiæ Patronæ præfatæ,
pariter perpetuò unimus, anneximus, et in-
corporamus.

Coram ani- §. 9. Et insuper, ne cura animarum dilecto-
marum quoque filiorum Parochianorum tam pri-
utriusque modictæ Exaltationis Sanctæ Crucis, et Sancti
Parochiæ, Viti in Archiepiscopalem Ecclesiam Goritien-
tam sup- sem, ut præfertur, erectæ, quām secundodictæ,
pressæ ut præfertur, suppressæ, et extinctæ Parochia-
quām in lium Ecclesiarum hujusmodi, aliquod in ejus
Metropo- exercitio, cæterisque ejusdem muneribus, one-
litanam erectæ cu- ribus, et obligationibus, patiatur detrimen-
tum, unam in primodicta, ac alteram in se-
consuli- cundodicta Parochialibus Ecclesiis hujusmodi
tut. Vicarias perpetuas, pro uno, et altero Presby-
teris sacerdotalibus, futuris primo et secundodictarum Parochialium Ecclesiarum hujusmodi
Vicariis perpetuis, per dictam Mariam There-
siam Reginam, ejusque Filios, et Descenden-
tes nominandis, et ab Ordinario loci ad curam
animarum exereendam approbandis, atque in-
dictis Vicariis ad nominationem hujusmodi per
Constitu- ipsum Ordinarium instituendis, qui Vicarii sic
tis inibi in illis instituti, apud primo et secundodictas
duobus Parochiales Ecclesiæ hujusmodi personaliter re-
Vicariis spectivè residere, ac curam animarum Paro-
perpetuis chianorum præfatorum laudabiliter exercere,
cum con- eisque Ecclesiastica Sacra menta administrare,
grua ad aliaque onera primo et secundodictis Parochia-
formam libus Ecclesiis hujusmodi quomodolibet incum-
Constitu- bentia, subire et adimplere, prout Rectores
tionum primo et secundodictarum Parochialium Eccle-
Apostoli- siarum hujusmodi pro tempore existentes fa-
carum de- gere debeant, et tenebantur, similiter, et pa-
finienda. riformiter, et absque ulla prorsùs differentia,
etiam debeant, et teneantur, eadem Apostolica
auctoritate similiter perpetuò erigimus et in-
stituimus; illisque sic erectis et institutis, pro
illarum respectivè-congrua et competenti dote,
illasque pro tempore obtinentium congrua su-

stentatione , et onerum illis incumbentium super-
portatione , ex fructibus dictarum mensarum
Archiepiscopalis et Capitularis respectivè , sum-
mam futuris Vicariis præfatis ab eodem Ordinario
loci juxta Sacrorum Canonum , et Concilii Tridentini præfati Decretorum , nec non
Constitutiones Pii Papæ V. etiam prædecessoris
Nostri , super declaratione assignationum Vicaria-
riis perpetuis faciendarum editæ dispositionem ,
quotannis assignandam , et per futuros Archiepiscopum , ac Capitulum , et Canonicos Goritienses
præfatos persolvendam , Apostolica au-
ctoritate præfata , etiam perpetuò applicamus ,
et appropriamus .

§. 10. Et quia , sicut etiam accepimus , aliàs , Alia Ar-
videlicet de anno ejusdem Domini millesimo sex- chiepisco-
centesimo octogesimo sexto , quandam tunc in palis , et
humanis agens Vitus Gullini Presbyter , in ejus postremo , sub quo ab humanis decessit , elogio , nonnulla ejus bona , quorum redditus ad præsens ad valorem annum duorum millium floreno- rum monetæ illarum partium , ut pariter acce-
pimus , ascendunt , intuitu erectionis Cathe- dralis Ecclesiæ Goritiensis reliquit , et deinde de anno præfati Domini millesimo sexcentesimo nōagesimo quinto , bonæ memoriae Sebastianus Antonius , dum viveret , præfatæ Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis Tanarius nuncupatus , tunc dictæ Sedis Apostolicæ Nuncius Viennæ commorans , ex bonis a præfato Vito , ut præfertur , relictis , unum simplex , et personalem residentiam non requires Beneficium Ecclesiasticum in Parochiali , seu alia Ecclesia Civitatis Goritiensis præfatæ , juxta decretum Congregationis tunc existentium præfatæ S. R. E. Cardinalium Decretorum dicti Concilii Tridentini Interpretum , erexit et fundavit : Nos pro vide considerantes , attenta erectione Archiepiscopalis Ecclesiæ Goritiensis hujusmodi per Nos , ut præfertur , facta , piam præfati Viti intentionem , et foundationem suum plenarium effec-
tum jam consequutam esse , Beneficium , ut præ-

A n n o
1752.

P o n t. fertur; ad tempus destinatum, erectum, et
A. XII. fundatum hujusmodi, non obstante quovis dis-
 sensu, seu obstaculo moderni illius Titularis,
 prævia illius tituli collativi, quatenus opus sit,
 perpetua suppressione et extinctione, una cum
 omnibus et singulis illius bonis, fructibus,
 redditibus, proventibus, juribus, obventionibus,
 et emolumentis universis, motu, scientia. et
 potestatis plenitudine similibus, Mensis Archie-
 piscopali, et respectivè Capitulari præfatis, sup-
 portatis tamen per futuros Archiepiscopum, et
 Capitulum, et Canonicos Goritienses omnibus
 et singulis dicti Beneficii, ac præsertim unius
 Missæ privatæ, quam per dictos futuros Capi-
 tulum, et Canonicos in suffragium animæ præ-
 fati Viti quotannis celebrari mandamus, oneri-
 bus, pariter perpetuò unimus, anneximus, et
 incorporamus.

Dos Ar. §. II. Insuper ex præfatis dismembrationi-
 chiepisco- bus, et suppressionibus, ac respectivè unioni-
 palis Ec- bus, et applicationibus, per Nos, ut præfertur,
 clesiae factis, certam, et fixam dotem, tam Archie-
 quanta, piscopal, quam Capitularis Goritian. Mensa-
 et undè rum hujusmodi destinare intendentes, pro
 conficien- tempore existenti Archiepiscopo Goritiensi, in
 da. computum præfatorum sex milliū sexcentorum
 florenorum annuorum pro ejus manutentione,
 ut præfertur, assignatorum, redditus Patriar-
 chalis Ecclesiæ præfatæ Aquilejensis per Nos,
 ut præfertur, suppressæ et extinctæ, ad qua-
 tuor mille et quadringentos florenos hujusmodi
 annuatim, ut similiter accepimus, ascendentes;
 ac ex nunc prout ex tunc, et e contra, post-
 quam dictum Monasterium Sancti Petri de Ro-
 sacio ex persona præfati Angeli Mariæ Cardina-
 lis, et Episcopi quovis modo, illius Commenda
 præfata, ut præfertur, cessante, vacare conti-
 gerit, ejusdem Monasterii S. Petri de Rosacio
 fructus, redditus, et proventus ex bonis in
 Austriaca Ditione existentibus provenientes, et
 ad summam mille et centum florenorum monetæ

illarum partium etiam annuatim , ut pariter accepimus , ascendentes ; ac etiam quibus Patriarchatus Aquilejensis per Nos , ut præfertur , suppressus , et extinctus , illiusque Patriarcha pro tempore existens a parte Imperii fruebatur , in summa quadringentorum sexaginta quatuor florenorum similium annuorum ; necnon redditus secundodictæ Parochialis Ecclesiæ S. Mariæ de Romans , ut præfertur , suppressæ et extinctæ , ac etiam , ut præfertur , unitæ , annexæ , et incorporatae , ad sexcentos florenos similiter annuatim , ut etiam accepimus , ascenden. , similiter perpetuò concedimus ; et assignamus . Et quamvis ad complendam integrum summam dictorum sex millium et sexcentorum florenorum monetæ præfatæ pro Congrua Archiepiscopi Goritiensis pro tempore existentis præfati assignatorum , trigintasex floreni similes annuatim deficiant ; nihilominus eadem summa , ut præfertur , assignata , tamquam integra computari debet , tum quia bona , ut par est , diligenter , administrata , majores producere poterunt redditus , tum etiam quia pro tempore existens Archiepiscopus Goritiensis præfatus exemptus semper erit a solutione quindenniorum Sedi Apostolicæ præfatæ a Capitulo , et Canonice Patriarchalis Ecclesiæ Aquilejensis per Nos , ut præfertur , suppressæ et extinctæ antea solvi solitorum , pro bonis nonnullorum Monasteriorum illius Mensæ Capitulari aliæ unitorum , ad quorum solutionem Capitulum et Canonici Ecclesiæ Goritiensis , ut præfertur , erectæ pro tempore existentes præfati ; ex nunc imposterum tenebuntur , et obligati existent . Quibus itidem pro eorum particulari dote , onerumque eis pro itidem tempore incumbentium supportatione , infra-^{Quanta} dos Capi- scriptos redditus , ad summam octo millium tularis ducentorum et quatuor florenorum dictæ mo-^{Mensæ et} netæ annuatim , ut pariter accepimus , ascen-^{quomodo} dentes , scilicet florenos mille et quingentos ex inter Di-^{gnitates ,} præfata Parochiali Ecclesia Exaltationis Sanctæ et Cano- Crucis , et Sancti Viti , ut præfertur , suppressa nicos , re-

P O N T. et extincta , et in Archiepiscopalem Ecclesiam
 A. XII. Goritiensem , ut præfertur , erecta ; ac florenos
 liquas. bismille ex præfato Beneficio pariter , ut præ-
 que Man- fertur , suppresso , et extincto ; ac florenos
 sionarios , quatuormille ex bonis hæreditariis dicti quon-
 et Cappel- dam Augustini Codelli , licet bona hæreditaria
 lanos par- hujusmodi , ex dispositione præfati Augustini ,
 tienda. pro erectione Episcopatus , seu Cathedralis Ec-
 clesiæ Goritiensi relieta fuerint , necnon florenos
 similes septingentos quatuor ex communibus
 redditibus Capituli , et Canonicorum olim Ec-
 clesiæ Patriarchalis Aquilejensis , per Nos , ut
 præfertur , suppressæ et extinctæ , annuatim
 respectivè provenien. ; et quemcumque alium
 fundum , quatenus existat , pro dote , et annu-
 adimplemento Missarum , et Anniversariorum
 destinatum , etiam pariter concedimus et assi-
 gnamus . Cum hoc tamen , quod administratione
 omnium bonorum hujusmodi apud Capitulum ,
 et Canonicos præfatae Ecclesiæ Goritiensis pro
 tempore existentes præfatos remanente , teneantur
 ipsi Capitulum et Canonici , ex illorum red-
 ditibus subministrare annuatim florenos mille
 Præposito , qui etiam fruatur habitatione domus
 ab eodem quondam Vito Gulini , ut similiter
 accepimus , relictæ , ac octingentos Decano , et
 sexcentos Primicerio , ac quadringentos quin-
 quaginta cuiilibet ex quinque Canonicis præfa-
 tis , ac ducentos cuiilibet ex sex Mansionariis hu-
 jusmodi , necnon centum quinquaginta florenos
 similes cuiilibet ex duobus Presbyteris Cappel-
 lanis nuncupandis , qui præter Sacristam , an-
 nuos redditus trecentorum florenorum similium
 separatim habentem , inservient , et insimul
 Missas celebrabunt in antiqua Patriarchali Ec-
 clesia Aquilejensi per Nos , ut præfertur , sup-
 pressa et extincta , semper tamen Sedi Aposto-
 licæ præfatae immediatè subjecti , et Delegate
 Apostolico , prout ordinatur in præfatis Nostris
 Litteris Apostolicis incipientibus : *In juncta No-*
bis : Pridie nonas Julii , Pontificatus Nostræ
 anno undecimo , ut præfertur , expeditis .

§. 12. Et quia juxta supradictum computum, Anno
annuatim superabundare videntur mille sexcen- 1752.
tiquatuor Floreni similes, isti erogari debebunt Quæ re-
in adimplementum onerum Missarum, et An- liqua est
niversariorum translatorum, et ut superius or- summa,
dinatorum, inter quas Missas una annuatim in quos
privatè celebranda erit in suffragium Animæ usus ero-
præfati quondam Viti Gulini, neconon in ma- ganda.
nuntionem præfatæ Ecclesiæ Aquilejensis, per
Nos, ut præfertur, suppressæ, et extinctæ, ac
novæ Ecclesiæ Archiepiscopalis Goritiensis, pro
medietate cum Archiepiscopo Goritiense pro
tempore existente, et pro salariis Ministrorum,
aut alterius occurrentis solutionis, onerum,
et similiter pro prompta, et integra satisfactione
quindenniorum præfatæ Sedi Apostolicæ debito,
rum pro præfato Monasterio de Belinga, seu
Belluna, vel Bulegna, ac dicta Præpositura ad
Sanctum Stephanum, præfati Territorii Gra-
discæ in Austriaco dominio, mensæ Capitulari
præfatæ Ecclesiæ Patriarchalis Aquilejensis per
Nos, ut præfertur, suppressæ, et extinctæ,
aliàs unitis, videlicet Florenos auri de Camera
septuagintaduos, et solidos novem pro eodem
supradicto Monasterio de Belinga, seu Belluna,
vel Bulegna, eorumdem Fratrum Nostrorum
præfatae Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium
Collegio, qui ad monetam Romanam reducti
conficiunt summam centum vigintinovem scu-
torum dictæ monetæ, et obulorum octoginta
duorum, singulis quindenniis; et Cancellariæ
Apostolicæ Officialibus septuagintaquinque Du-
catorum auri de Camera hujusmodi, qui sunt
in moneta Romana præfata scuta centum viginti
septem, et obuli septuaginta quinque; necnon
Cameræ Apostolicæ Florenos vigintinovem, qui
conficiunt summam scutorum quinquaginta-
duorum dictæ monetæ; ita ut in totum debean-
tur in decursu annorum quindecim scuta tre-
centa novem, et obuli septuagintaduo cum di-
midio alterius obuli paris; et ulterius præfata
Cancellariæ Apostolicæ Officialibus, pro præfata

P o n t. Præpositura ad Sanctum Stephanum Gradiscæ ,
A. XII. ut supra , unita , singulis pariter quindenniis , ducatos auri de Camera similes centum et tres , qui conficiunt summam centum octoginta scutorum dictæ monetæ et obulorum vigintiquinque ; ita ut ambabus dictis partitis computatis , pro tempore existentes Capitulum , et Canonicci præfatæ Archiepiscopalæ Ecclesiæ Goritiensis per Nos , ut præfertur , erectæ tenebuntur , et obligati erunt solvere singulis quindenniis scuta quadringenta octoginta novem , et obulos nonaginta septem præfatæ monetæ , quæ singulis annis repartita , quolibet anno constituunt summam scutorum trigintaduorum , et obulorum sexaginta sex cum dimidio alterius obuli similis .

Conce- §. 13. Præterea eisdem futuris , et pro tem-
ditur fa- pore existentibus Ecclesiæ Goritiensis Archie-
cultas Ca-piscopo , Capitulo , et Canonicis , et Dignitates
pitulo con- præfatas obtinentibus , ut ipsi capitulariter con-
dendi, re- formandi , gregati pro dictæ Ecclesiæ Goritiensis , ac illius
ac corri- Mensæ Capitularis , Sacristiæ , et Fabricæ ,
gendi sta- rumque rerum , et bonorum tam spiritualium ,
tuta pro quām temporalium prospero , felicique statu
economi- regimine , gubernio , et directione , ac onerun
ca bono- eis pro tempore respectivè incumbentium sup-
rum ad- portatione , Missarum , Horarum Canoniarur
ministra- tione , et diurnarum , et nocturnarum , aliorumque Di-
tione , et Ecclesiæ vinorum Officiorum , Processionum , Funera-
servitio. lium , et Anniversariorum celebratione , ac de
Dignitatibus , Canonicatibus , et Præbendis , ac
Mansionariis præfatis , aliisque Ministeriis Eccle-
siaстicis , inibi pro tempore providendorum re-
ceptione , et admissione , personali residentia ,
distributionum etiam quotidianarum , et emo-
lumentorum quorumcumque repartitione , et
amissione , pœnarum per absentes a Divinis
Officiis , et Functionibus , suis loco , tempo-
non interessentes , seu onera , et ministeria ei-
respectivè incumbentia subire negligentes in-
currendarum impositione , atque incursu , si-
gulorum præsentis , et absentis notandis , Cœ-
remoniis

remoniis , et Functionibus in p̄fata Ecclesia , illiusque Choro . Capitulo , Processionibus , et aliis actibus servandis , neenon p̄fatae Ecclesiæ Ministris deputandis , et amovendis , salariis , et stipendiis , eorum cuilibet assignandis , ac quibusvis aliis rebus , in p̄missis , et circa ea quomodolibet necessariis , et opportunis , quæcumque Statuta , Ordinationes , Capitula , et Decreta , licita tamen et honesta , et sacris Canonibus , ac p̄fati Concilii Tridentini Decretis , et Constitutionibus Apostolicis non contraria , condere , et edere , conditaque , et edita , pro temporum , et rerum varietate et qualitate , mutare , limitare , corrigere , declarare , et interpretari , ac in meliorem formam redigere , seu alia de novo etiam ex integro condere , et per eos , ad quos pro tempore spectabit , sub pœnis in contrafacentes statuendis , observari facere , liberè et liceè valeant , plenam , liberam , et omnimodam facultatem , potestatem , et auctoritatem , eadem Apostolica auctoritate similiter perpetuò concedimus , et impertimus .

§. 14. Ulteriùs futuris p̄fatae Ecclesiæ in Ac Digni-
Archiepiscopalem , ut p̄fertur , erectæ Præpo-
tibus et
site , et Decano , ac Primicerio , et quinque Ca-
nonicis , necnon sex Mansionariis p̄fatis , eo-
rumque in Præpositura , et Decanatu , et Primi-
ceriatu , ac singulis Canonicatibus , et Præben-
dis , necnon sex Mansionariatibus hujusmodi suc-
cessoribus respectivè pro tempore existentibus , mutiæ u-
ut ipsi Præpositus videlicet , ac Decanus , et Pri-
micerius , ac quinque Canonici p̄fati , Cap-
pam magnam violacei coloris cum pellibus Ar-
mellinis subsutam , et Rocchettum ; Mansionarii
verò p̄fati Almutiam , tam in p̄fata Ecclesia
in Archiepiscopalem , ut p̄fertur , erecta , quām
extra eam , et tam in Processionibus , quām aliis
actibus , et functionibus quibuscumque publicis ,
et privatis , etiam extra Civitatem Goritiensem
p̄fata , ac ubique locorum , etiam in Syno-
dalibus , Provincialibus , Universalibus , Gene-

PRONT. A. XII. ralibusque Conciliis, ac etiam in præsentia dictorum Venerabilium Fratrum Nostrorum præfatae Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium de Latere Legatorum, Archiepiscoporum, Episcoporum, et Ordinarii etiam proprii, ac aliorum quorumcumque, ac etiam in ipsius Ecclesiæ Choro, et Capitulo. quibusvis anni temporibus, et diebus, deferre et gestare, illisque respective uti liberè, et licitè valeant, et possint.

Universo §. 15. Eisdem quoque Præposito, et Decano, denique ac Primicerio, et quinque Canonicis, necnon jura cetera sex Mansionariis pro tempore existentibus præris Capitul's quo modoliberet com-potentia. fatis, ut ipsi eorumque Officiales, ac Ministri, ac res, bona, proprietates, et jura quæcumque, omnibus et singulis tam spiritualibus, quam temporalibus privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, præminentibus, antelationibus, concessionibus, iudicatis, favoribus, et gratiis, quibus aliarum similium Archiepiscopalium, et Metropolitanarum Ecclesiarum illarum Partium Capitula, Dignitates, Canonicatus et Præbendas, ac Mansionariatus in eis obtinentes, earumque Officiales, et Ministri, ac bona, jura, res, et proprietates, de jure, usu, consuetudine, privilegio, aut alijs quomodolibet, non tamen titulo oneroso, aut ex Indulto, seu privilegio particulari, utuntur, fruuntur, potiuntur, et gaudent, aut uti, frui, potiri, et gaudere possunt, et poterunt quomodolibet in futurum, similiter, et pariformiter, ac æquè principaliter, et ubique, absque ulla prorsus differentia, dummodo tamen illa sunt in usu, et non revocata, nec sub aliqua revocatione comprehensa, sacrisque Canonibus, et præfati Concilii Tridentini Decretis, ac Constitutionibus, et Ordinationibus Apostolicis non repugnant, uti, frui, potiri, et gaudere liberè et licitè etiam possint, et valeant, perinde, ac si eis nominatim, et expressè concessa fuissent, eadem Apostolica auctoritate etiam perpetuò concedimus, et indulgemus.

§. 16. Et insuper , attentis præfatæ Mariæ Thesiæ Reginæ peculiaribus meritis , dum ipsa pro erectione novæ Archiepiscopalnis Ecclesiæ Goritiæ . hujusmodi , consensum præstitit unioni Beneficiorum aliquot Ecclesiasticorum de suo jure patronatus existentium , ac considerabilibus muneribus , et donativis eidem Archiepiscopali Ecclesiæ Goritiensi per eam factis , sperantes etiam quod in posterum , pro ejus singulari liberalitate , alia similia , aut majora facere possit , ei- Archiepiscopalem Ecclesiam tam hac prima vice , a primæva illius erectione et institutione per Nos , ut præfertur , factis , Pastoris solatio dëstitutam , quâm deinceps , quoties eam pro tempore quomodolibet , non tamen per obitum apud Sedem Apostolicam præfatam , etiam Pastoris solatio destitui contigerit , Personam idoneam , per Nos , et Romanum Pontificem pro tempore existentem , ad nominationem hujusmodi eidem Ecclesiæ Goritiensi in Archiepiscopum præficiendam , necnon ad Præposituram , et Decanatum , et Primiceriatum , et quinque Canonicatus et Præbendas , ac sex Mansionariatus præfatos , necnon ad unam et alteram perpetuas Cappellanias in præfata Ecclesia Patriarchali Aquilejensi per Nos , ut præfertur suppressa , et extincta , pro celebratione Missarum , et Anniversariorum præfatorum , inibi per unum et alterum Presbyteros , Cappellanos nuncupandos , obtinendas , destinatos , ut præfertur , erectos et erectas hujusmodi , quandocumque , et quotiescumque illos , et illas de cætero , quibusvis modis , et ex quorumcumque personis , etiam Nostris , et Romani Pontificis pro tempore existentis , seu quorumvis præfatæ Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium , etiam tunc ventium , Familiaribus , et continuis Commensalibus , seu præfatæ Romanæ Ecclesiæ et Curiæ Officialibus , aut aliâs reservationem , et affectionem inducentibus , seu per liberas , etiam

ANNO
1752.
Jus no-
minandi
ad Metro-
politanam
Ecclesiam
Dignita-
tes , Ca-
nonicatus
Mansiones
et Cappel-
lanias re-
servatur
favore Re-
ginæ Hun-
gariæ ,
Filiorum ,
et Descen-
dantium.

PONT.
A. XII.

ex causa permutationis, resignationis de illis in Romana Curia præfata, etiam, in nostris, et Romani Pontificis pro tempore existentis manibus, vel extra eam quomodolibet, respectivè factas et admissas, aut assequotionem aliorum Beneficiorum Ecclesiasticorum quavis auctoritate collatorum, seu illos, et illas pro tempore respectivè, obtinentium in aliquo ex mensibus Nobis, et Romano Pontifici pro tempore existenti præfato, ac eidem Sedi Apostolicæ reservatis, non tamen per obitum apud Sedem eamdem, decessum, vel quamvis aliam dimissionem, amissionem, privationem, Religionis ingressum, et professionis in ea emissionem, Matrimonii contractum, aut aliàs quomodocumque, et qualitercumque vacare contigerit, personas itidem idoneas, in Præpositura per Nos, ut præfertur, erecta præfata, quovis modo, et in quibusvis mensibus pro tempore vacante, per Ordinarium Loci; in Primiceriatu verò, ac singulis quinque Canonicatibus, totidemque Præbendis, ac sex Mansionariatibus, necnon una et altera Cappellaniis per Nos, ut præfertur, erectis hujusmodi, non tamen in infrascriptis sex mensibus pro tempore vacan., neque in dicto Decanatu quovis modo, et in quibusvis mensibus etiam pro tempore vacante, etiam per eundem Ordinarium Loci respectivè instituendas, simili Apostolica auctoritate pariter perpetuò reservamus, concedimus et assignamus; necnon Jus nominandi hujusmodi tam ad dictam Ecclesiam Goritiensem, quam ad Præpositum, et Decanatum, et Primiceriatum, et quinque Canonicatus, totidemque Præbendas, et sex Mansionariatus, ac unam et alteram Cappellanias, per Nos, ut præfertur, erectas, et erectos hujusmodi, Regium existere, eidemque Mariæ Theresiæ Reginæ, ejusque Filiis, et Descendentibus præfatis, semper et perpetuò competere, illudque vim, effectum, naturam, substantiam, essentiam, qualitatem, validitatem, et roboris firmitatem Juris nominandi Regii

ANNO
1752.

hujusmodi obtainere, ac uti tale sub quacumque derogatione, etiam cum quibusvis prægnantisimis, et efficacissimis clausulis, et decretis, in quacumque dispositione etiam per viam Constitutionis, Legis, Regulæ Cancellariæ Apostolicæ, aut aliâs, quomodocumque facta, nullatenus comprehendendi, néque illi ullo unquam tempore, et ex quavis causa derogari posse, neque debere, ac collationes, provisiones, et quasvis alias dispositiones de Præpositura, et Decanatu, ac Primiceriatu, et quinque Canoniciatibus, totidemque Præbendis, ac sex Mansionariatibus, necnon una et altera Cappellaniis, ut præfertur, erectis hujusmodi, absque ipsius Mariæ Theresiæ Reginæ, ejusque Filiorum, et Descendentium præfatorum consensu, seu nominatione, pro tempore factas, processusque desuper habendos, et inde sequenda quæcumque, nulla et invalida, nulliusque roboris, vel momenti fore et esse, ac pro nullis et infectis haberi, nec jus, aut coloratum titulum possidendi cuique per illa tribui posse decernimus.

§. 17. Cum hoc tamen, quod quoties præfatam Ecclesiam Goritiensem Pastoris solatio destinui, ac Decanatum præfatum quovis modo, et in quibusvis mensibus, præfatum verò Primiceriatum, ac quinque Canoniciatus, totidemque Præbendas, et sex Mansionariatus, ac unam cum quiet et alteram Cappellanias, ut præfertur, erectos bus ex- et erectas hujusmodi, in sex mensibus, scilicet pressionis Januarii, Martii, Maji, Julii, Septembri, et bus Novembri, Sedi Apostolicæ præfatæ juxta Concordata Germaniæ reservatis, vacare contigerit, ad illam, et illos, ac illas nominatio hujusmodi, Nobis, et Successoribus nostris Romanis Pontificibus pro tempore existentibus tantum fieri debeat, et ad illos, et illas respectivè, ut præfertur pro tempore nominati, Litteras Apostolicas, cum expressione tamen fructuum tam Decanatus, quam Primiceriatus, ac quinque Canoniciatum, totidemque Præbendarum, necnon sex Mansionariatum, et unius, et alterius

P O N T. Cappellaniarum hujusmodi, in vigintiquatuor ducatis auri de Camera hujusmodi, juxta stylum Germaniae, expedire teneantur; ad Ecclesiam præfatam vero Goritiensem pro tempore etiam nominati pariter Litteras Apostolicas expedire, ac jura præfatæ Cameræ Apostolicæ, et aliis propterea debita, juxta taxam, quæ ab eorumdem Cardinalium Collegio præfato, habito respectu ad præsentes redditus Mensæ Archiepiscopalis Goritiensis præfatæ, necnon ad aliam taxam correspondentem redditibus a præfato Monasterio Sancti Petri de Rosacio, ut præfertur, dismembratis, et pro tempore existenti Archiepiscopo Goritiensi assignatis, in summa septingentorum florenorum auri hujusmodi, statuta fuit, et quam in eadem summa in Libris Cameræ Apostolicæ præfatæ describi volumus; et in qua taxa florenorum septingentorum, comprehendi debeat taxa Communis dicti Monasterii Sancti Petri de Rosacio Goritiensis Diœcesis, quæ ab Archiepiscopis Goritiensibus pro tempore, utpote in provisione Ecclesiæ Archiepiscopalis solvenda, in Litteris Apostolicis Commendæ ejusdem Monasterii desuper expeditis persolvi non debebit, persolvere similiter teneantur.

Clausulae §. 18. Præsentes quoque Litteras semper et pro præ- perpetuò validas, et efficaces esse et fore, nec missorum ullo unquam tempore de subreptionis, vel obfirmitate. reptionis, aut nullitatis, seu invaliditatis vicio, seu intentionis Nostræ, aut alio quovis defectu notari, impugnari, invalidari, seu in jus vel controversiam vocari, aut adversus illas quodcumque juris vel facti, aut gratiæ vel iustitiæ remedium impetrari posse, nec illas sub quibusvis similium vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositiōnibus, etiam per Nos, et Sedem Apostolicam præfatam, sub quibuscumque tenoribus, et formis, et sub quibusvis clausulis, et decretis, etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine simi-

libus, etiam consistorialiter, pro tempore factis, et faciendis, comprehendendi, vel confundi, sed tanquam ad Fidei Catholicae exaltationem, A N N O
1752. Divinique Cultus incrementum, et animarum edificationem, et solatium, factas, et emanatas, semper ab illis excipi, et quoties illae emanabunt, toties in pristinum, et validissimum statum restitutas, repositas, ac plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quacumque posteriori data, per futuros, et pro tempore existentes Archiepiscopum et Capitulum, ac Canonicos Goritienses prefatos, ac alios, quorum favorem eadem presentes Litterae quomodolibet concernunt, quandocumque eligenda, concessas, validasque fore et esse, suosque plenarios, et integrlos effectus sortiri, et obtinere; et sic ab omnibus censeri, et ita per quoscumque Judices Ordinarios, vel Delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam Causarum Palati Apostolici Auditores, ejusdem Sanctae Romanæ Ecclesiae Cardinales, etiam de Latere Legatos, Vicelegatos, dictaque Sedis Nuncios, et quoslibet alios quavis prerogativa, et privilegio fungentes, ac honore, et præminentia fulgentes, sublata eis et eorum cuiilibet quavis aliter judicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, judicari, et definiri debere, et si se eis super his a quodam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum et inane Motu pari similiter decernimus etc. etc. etc.

Aliter

judicari
prohibe-
tur.

§. 19. Non obstantibus priori voluntate Nostra prefata, ac piæ memoriæ Bonifacii Papæ Octavi etiam predecessoris Nostri de una, et Concilii Generalis de duabus Dietis, dummodo ultra tres Dietas aliquis vigore praesentium ad judicium non trahatur, ac quibusvis aliis, etiam in Synodalibus, Provincialibus, Generalibusque Conciliis editis vel edendis, specialibus vel generalibus Constitutionibus, et Ordinationibus Apostolicis, necnon Nostris et Cancellariæ Ap-

Derogatio
contrariis

Post. stolicæ præfatæ Regulis , de jure quæsito non
A. XII. tollendo , ac de gratiis adinstar non conceden-
 dis , neconon Lateranensis Concilii novissimè ce-
 lebrati , uniones , et applicationes perpetuas ,
 nisi in casibus a jure permissis fieri prohiben-
 tis , ac quatenus opus sit , primodicti Monaste-
 ri , et Ordinis præfati , etiam juramento , con-
 firmatione Apostolica , vel quavis firmitate alia
 roboratis statutis , privilegiis quoque , indultis ,
 et Litteris Apostolicis , quibusvis Superioribus ,
 et Personis , sub quibuscumque tenoribus , et
 formis ac cum quibusvis etiam derogatoriarum
 derogatoriis , aliisque efficacioribus , efficacissi-
 mis , et insolitis clausulis , irritantibusque , et
 aliis decretis , etiam motu , scientia , et pote-
 statis plenitudine similibus , ac etiam consisto-
 rialiter , aut alias quomodolibet , etiam pluries ,
 et iteratis vicibus concessis , confirmatis , ap-
 probatis , et innovatis , neconon præfata ultima
 dicti quondam Augustini Codelli voluntate , et
 dispositione . Quibus omnibus et singulis , etiamsi
 pro illorum sufficienti derogatione , alias de il-
 lis , eorumque totis tenoribus , specialis , speci-
 fica , et expresso , ac individua , et de verbo
 ad verbum , non autem per clausulas generales
 idem importantes , mentio , seu quævis alia ex-
 pressio habenda , aut aliqua alia etiam exqui-
 sita , et peculiaris forma servanda foret , teno-
 res hujusmodi , ac si de verbo ad verbum ,
 nihil penitus omissio , et forma in illis tradita
 observata , inserti forent , præsentibus pro plenè
 et sufficienter expressis , ac insertis habentes ,
 illis alias in suo robore permansuris , ad præ-
 missorum omnium et singulorum validitatis
 effectum , hac vice dumtaxat , specialiter et ex-
 pressè , ac latissimè et plenissimè harum quo-
 que serie , motu , scientia , et potestatis plen-
 tudine paribus derogamus , contrariis quibus-
 cumque etc.

Sanctio §. 20. Nulli ergo omnino hominum liceat
 pœnalis. hanc paginam Nostræ absolutionis , perpetuae

suppressionis , extinctionis , erectionis , concessionis , dismembrationis , separationis , assignationis , unionis declarationis , applicationis , annexionis , incorporationis , facultatum impartitionis , indulti , juris nominandi , reservationis , et extensionis , decreti , mandati , et commissionis , collationis , provisionis , et derogationis infringere , vel ei ausu temerario contraire : Si quis autem hoc attentare præsumpserit , indignationem Omnipotentis Dei , et Beatorum Petri et Pauli Apostolorum ejus , se noverit incursum .

ANNO
1752.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem Anno Dat. 18.
Incarnationis Dominicæ millesimo septingentesimo quinquagesimo secundo , Quartodecimo 1752.
Kalendas Maji , Pontificatus Nostri Anno XII.

Expedita in Cancellaria Apostolica.

P O N T.
A. XIII.

II.

PRIVILEGIA

Et Indulta concessa Confraternitati Sanctæ Mariæ *de Succursu contra Infideles* in Civitate Januæ erectæ ampliantur, et declarantur.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Pontificis munisci- centia in Societas divinum et proximorum utilitatem promoven- tes. **P**IAS Christifidelium Societates Omnipotentis Dei cultum per assidua Religionis obsequia, simulque Proximorum utilitatem, per impensa Charitatis officia premoventes, Apostolicæ liberalitatis favoribus, et gratiis libenter cumulum, ac etiam Indulta, et Privilegia semel ipsis concessa ampliamus, et declaramus, prout in Domino salubriter expedire conspicimus.

§. I. Cum itaque aliæ a Nobis emanaverint Indultum Confratribus quarum initium est **¶ Attenderentes** favore Confratrum piæ Sodalitatis Beatae Mariæ Virginis *de Succursu contra Infideles* nuncupatae in Cittate Januensi canonice erectæ, in quibus inter alia illius Confratribus tunc et pro tempore existentibus concessa Privilegia, et Indulta, hoc etiam continetur, quod Confratres predicti in Januensi Ditione, et Dominio commæ die morantes, et eleemosynas juxta Confraternitatis bus, hujusmodi Statuta promptè contribuentes, seu alia pia opera in Statutis ipsis contenta et expressa adimplentes, Privilegio vescendi ovis, et lacticiniis, diebus Dominicis, et quibuslibet secundis, tertiiis, et quintis Feriis cujuslibet

Hebdomadæ Quadragesimæ, exceptis tamen Dominica in Palmis, et Hebdomadæ Majoris respectivè nuncupatis diebus, ac servata lege jejunii, et unica comedione in die; uti possent, et valerent, prout in enunciatis Litteris distinctius continetur.

A x x o
1752.

§. 2. Cumque, sicut nuper pro parte Dilectorum Filiorum modernorum dictæ Congregationis Confratrum Nobis expositum fuit, non tam ipsorum majori solatio, quām ipsius Confraternitatis progressibus magnopere proficuum fore censeatur, si Nos privilegium, seu Indulatum hujusmodi, ad alios omnes Quadragesimæ dies ampliare, et extendere dignaremur: Nos jejuniū qui ejusdem Confraternitatis utilitatem, ac etiam augmentum sinceris desideramus affectibus, illius Confratres prædictos, eorumque singulares personas, a quibusvis excommunicationis, suspensionis. et interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis, a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latissima, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum seriè absolventes, et absolutos fore censemtes; supplicationibus pro eorum parte Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati. ex Apostolicæ potestatis plenitudine, supradictum Privilegium, seu Indultum, Ovis, et Lacticiis certis Quadragesimæ diebus descendit, eidēt Confraternitati, ejusque Confratribus, ut præfertur, concessum, non solum confirmamus, et approbamus; Verum etiam ipsis modernis, et pro tempore existentibus ejusdem Confraternitatis Confratribus prædictis, in Reipublicæ Januensis Ditione, et universo Dominio tantum commorantibus, non tamen illis, qui Archiepiscopi, Episcopi, et inferiores Prælati, nec non cuiusvis Regularis Ordinis Professores, et quoad Ecclesiasticos sacerdtales, qui ad Sacrum Presbyteratus Ordinem promoti respectivè sint et fuerint, nisi hujusmodi Archiepiscopi, Episcopi, Prælati, alii-

Proten-ditur ad omnes Quadra-gesimæ dies, ser-vata ta-men lege

P o n t. que Ecclesiastici Regulares , et Presbyteri Sæ-
A. XIII. culares , sexagesimum ætatis annum compleve-
rint , ut ipsi et eorum singuli , omnibus tam
Dominicis , quām ferialibus diebus Quadrage-
simæ , etiam Dominica in Palmis , et per He-
bdomadam Majorem nuncupatam , iisdem Ovis ,
et Lacticiniis vesci , servatis tamen in singulis
Feriis jejunii legibus , et unica tantum come-
stione in die , liberè et licitè possint et valeant ,
præsentium tenore etiam perpetuò concedimus ,
et indulgemus .

§. 3. Quia verò ad aures Nostras , non sine
animi nostri molestia , fide dignorum relatione

Privil. delatum fuit , aliud Indultum , seu Privilégium
gium seli- in dictis prioribus Litteris Nostris contentum ,
gendi Con per quod videlicet concessum fuit , ut singuli
fessarium dictæ Confraternitatis Confratres Presbyterum
qui a Re- quemlibet Confessarium ab Ordinario Loci re-
servatis spectivè approbatum eligere possint , qui unum
S. Sedi ab- quemque eorum a peccatis reservatis etiam Sedi
solvat .

Apostolicæ , bis in ipsorum vita , et in eorum-
dem mortis articulo absolvere valeat , ita ab
aliquibus intelligi et interpretari , ut singuli
Confratres prædicti , novam singulis annis ad-
scriptionem eidem Confraternitati , juxta illius
Statuta , obtinentes , duabus vicibus inter unam
et alteram adscriptiones hujusmodi , hoc est
duabus vicibus in singulos annos , absolutio-
nem a casibus reservatis , et quidem non so-
lum Sedi Apostolicæ prædictæ , sed etiam Or-
dinariis Locorum respectivè reservatis , sine eo-
rundem Ordinariorum licentia , solo dictarum
Litterarum Nostrarum vigore , recipere pos-
sint : Nos interpretationes hujusmodi , tam re-
ctæ disciplinæ perniciosas , quām etiam Nostræ
menti , ac voluntati contrarias , de medio tol-
lere volentes ; Motu proprio , ac certâ scientiâ ,
earundem præsentium tenore edicimus et de-
claramus , Nostræ mentis , ac voluntatis nun-
quam fuisse , nec esse , ut prædictæ Confrater-
nitatis Confratres , vigore dictarum Litterarum
tam in vi- Nostrarum , extra mortis articulum , plusquam

duabus vicibus in toto ipsorum vitæ decursu, A n n o quantumvis pluries eidem Confraternitati se adscriperint, Privilegio prædicto sibi concessso, ta eo uti eligendi videlicet Confessarium, qui eos a casibus reservatis absolvat, uti, aut gaudere; nec etiam, ut Confessarii ab iisdem Confratribus sic electi, earundem Litterarum Nostrarum vigore, ipsos a casibus Ordinariis Locorum respectivè reservatis, sine eorundem Ordinario- rum licentia, absolvere possint, et valeant; nec Confrater unquam hujusmodi eligendi, et respectivè abstinentati. solvendi facultatem, ultra duas vices in toto cujuslibet Confratris vitæ cursu, extra ipsorum mortis articulum, et præterquam in casibus Nobis, et Sedi Apostolicæ dumtaxat, non verò etiam Ordinariis Locorum reservatis, nisi eo- rundem Ordiniorum licentia respectivè acce- dat, per Nos in præcitatibus nostris Litteris con- cessam fuisse; et consequenter absolutiones, in vim earundem Litterarum, contra præsen- tis declarationis Nostræ tenorem, forsitan de præterito impertitas, aut in posterum imper- tiendas, nemini suffragari potuisse, sive posse, decernimus et declaramus; et ita censeri volu- mus, atque præcipimus; rejectis interpre- tationibus superius enunciatis, quas Nos earun- dem præsentium tenore, et Apostolica auctoritate, reprobamus, et a quolibet cujasvis sta- tus, gradus, conditionis, et Ordinis, etiam necessariò forsitan exprimendi, teneri, tradi, defendi, aut in praxim deduci prohibemus, et interdicimus; in contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

§. 4. Ut aulem præsentis declarationis Nostræ, nec non reprobationis, et prohibitionis riis loco- hujusmodi tenor, ad eorumdem Confratrum, et quorumcumque Confessariorum ab ipsis for- san eligendorum, aliorumque in præmissis in- teresse habentium, notitiam certius perduca- tur: Nos earundem præsentium serie, et au- toritate prædicta, Venerabilibus Fratribus Ar- chiepiscopis, et Episcopis, ac Dilectis etiam Fi-

Nec eo
contine-
tas absolu-
vendi a re-
servatis
Ordinario

Ordina-
ram com-
mittitur
hujusce
declara-
tionis pu-
blicatio ,
et execu-
tio.

P o n t. liis Prælatis inferioribus, Locorum Ordinariis, A. XIII. in prædicta Ditione, et universo Dominio Reipublicæ Januensis constitutis, committimus et demandamus, ut de vero sensu dictarum priorum Litterarum Nostrarum, et de præsenti voluntate Nostra, prædictos omnes, in suis quaque Civitatibus, Dioecesibus, et Territoriis, instructos reddant, aliisque opportunis rationibus animarum securitati, et Apostolicorum Decretorum observantiæ prospiciant. Quocirca volumus, ut præsentium Litterarum transumptis, etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, et sigillo personæ in Ecclesiastica Dignitate constitutæ munitis, eadem ubique fides habeatur, quæ ipsis originalibus haberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Sancti. §. 5. Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc Nostrarum confirmationis, ampliationis, concessionis, Indulti, declarationis, prohibitionis, mandati, commissionis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, et Beatorum Petri et Pauli Apostolorum ejus se novet incursum.

Dat. 21. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ millesimo septingentesimo quinquagesimo secundo, duodecimo Kalendas Septembribus, Pontificatus Nostri Anno XIII.

D. Card. Passioneus.

J. Daftarius.

VISA DE CURIA.

J. C. Boschi.

Loco Plumbi.

J. B. Eugenius.

Registrata in Secretaria Brevium.

A s s o
1752.

CONFIRMATIO

III.

Concordiæ inter Episcopum Herbipolensem ,
et Abbatem Monasterii Abbatiae nuncupati
Fulden. Ordinis S. Benedicti , Nullius Diœ-
cessis Provinciæ Moguntin. super Jurisdictione
quasi Episcopali in Cleruni , et Populum
Ditionis præfati Monasterii.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

INEFFABILI Dei bonitate in supremo Apostola-
tus Solio præsidentes , inter Pastoralis Officii fructus in
Nostri curas , nil magis cordi Nobis est , nil anima-
que ferventiū exoptamus , quām pacem inter rum salu-
Catholícarum Ecclesiarum , præsertim inter se tem ex
vicinos , Antistites fovere , augere , illamque concordia
perpetuò conservare , ad hoc ut ipsi Antistites , sues pro-
semotis a se quibuscumque animi molestiis , manant
possint quieta mente , et tranquillo corde , non
solūm doctrina verbi , sed etiam exemplo boni
operis , suæ curæ Pastorali commissas oves ad
Cœlestia Regna perducere : Quamobrem ea li-
benter concedimus , quæ ad pacem ipsam in-
ter eos conservandam magis apta esse digno-
scuntur , prout conspicimus in Domino salubri-
ter expedire.

§. 1. Exhibita siquidem nobis nuper pro parte Ad evel-
Venerabilis Fratris Nostri Caroli Philippi mo- lendas li-
derni Episcopi Herbipolen. et Dilecti Filii Amandi tes sæpe
moderni Abbatis Monasterii Abbatiae nuncupati enascen-
Fulden. Ordinis Sancti Benedicti Nullius Diœ- fes plures
cessis Provinciæ Moguntin. ac respectivè Sacri scopos , et

P o n t. liis Prælatis inferioribus, Locorum Ordinariis,
A. XIII. in prædicta Ditione, et universo Dominio Rei-
 publicæ Januensis constitutis, committimus et
 demandamus, ut de vero sensu dictarum priorum
 Litterarum Nostrarum, et de præsenti vo-
 luntate Nostra, prædictos omnes, in suis qui-
 que Civitatibus, Dioecesibus, et Territoris,
 instructos reddant, aliisque opportunis ratio-
 nibus animarum securitati, et Apostolicorum
 Decretorum observantiæ prospiciant. Quocirca

Fides asseritur
 tra sum-
 ptis. volumus, ut præsentium Litterarum transum-
 ptis, etiam impressis, manu Notarii publici
 subscriptis, et sigillo personæ in Ecclesiastica
 Dignitate constitutæ munitis, eadem ubique fi-
 des habeatur, quæ ipsis originalibus haberetur,
 si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Sancti. §. 5. Nulli ergo omnino hominum liceat pa-
 ginam hanc Nostrarum confirmationis, ampliationis,
 concessionis, Indulti, declarationis,
 prohibitionis, mandati, commissionis, et vo-
 luntatis infringere, vel ei ausu temerario con-
 traire. Si quis autem hoc attentare præsumper-
 rit, indignationem Omnipotentis Dei, et Be-
 atorum Petri et Pauli Apostolorum ejus se no-
 verit incursum.

Dat. 21. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem
 Augusti Anno Incarnationis Dominicæ millesimo
 1752. septingentesimo quinquagesimo secundo, duo-
 decimo Kalendas Septembribus, Pontificatus Nostri
 Anno XIII.

D. Card. Passioneus.

J. Daftarius.

VISA DE CURIA.

J. C. Boschi.

Loco Plumbi.

J. B. Eugenius.

Registrata in Secretaria Brevium.

A S S O
1752.

CONFIRMATIO

III.

Concordiæ inter Episcopum Herbipolensem ,
 et Abbatem Monasterii Abbatiae nuncupati
 Fulden. Ordinis S. Benedicti , Nullius Dio-
 cesis Provinciæ Moguntin. super Jurisdictione
 quasi Episcopali in Clerum , et Populum
 Ditionis præfati Monasterii.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

INEFFABILI Dei bonitate in supremo Apostola- Uberes
 tus Solio præsidentes , inter Pastoralis Officii fructus in
 Nostri curas , nil magis cordi Nobis est , nil anima-
 que ferventius exoptamus , quæm pacem inter rum salu-
 Catholicearum Ecclesiarum , præsertim inter se tem ex
 vicinos , Antistites fovere , augere , illamque concordia
 perpetuò conservare , ad hoc ut ipsi Antistites , sues pro-
 semotis a se quibuscumque animi molestiis , manant
 possint quieta mente , et tranquillo corde , non
 solùm doctrina verbi , sed etiam exemplo boni
 operis , suæ curæ Pastorali commissas oves ad
 Cœlestia Regna perducere : Quamobrem ea li-
 benter concedimus , quæ ad pacem ipsam in-
 ter eos conservandam magis apta esse digno-
 scuntur , prout conspicimus in Domino salubri-
 ter expedire.

§. 1. Exhibita siquidem nobis nuper pro parte Ad evel-
 Venerabilis Fratris Nostri Caroli Philippi mo- lendas li-
 derni Episcopi Herbipolen. et Dilecti Filii Amandi tes sæpe
 moderni Abbatis Monasterii Abbatiae nuncupati enascen-
 Fulden. Ordinis Sancti Benedicti Nullius Dio- fes plures
 cesis Provinciæ Moguntin. ac respectivè Sacri scopos , et
 inter Epi-

Pont. Romani Imperii Principum, petitio continebat, A. XIII. quod cum aliis non exigui momenti lites et Abbates controversiae, inter tunc existentes Episcopum initæ fuerunt trans Heripolen. et Abbatem præfati Monasterii, ex una, et altera Partibus, præsertim super Junctiones. jurisdictione quasi Episcopali in Clerum, et Populum Ditionis præfati Monasterii, exortæ viguerentur : Demum de Anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo secundo, ad conciliandam inter eos, uti vicinos Principes, eorumque vicinos Principatus, firmam pacem et sinceram amicitiam, de consensu tam Ecclesiæ Heripolen. Capituli et Canonicorum, quam præfati Monasterii Conventus et Monachorum tunc existentium, quasdam litium præfatarum per tot longum tempus agitatarum via amicabili extinctivas conventiones ediderunt. Cuperentes modo tam Carolus Philippus Episcopus, quam Amandus modernus Abbas præfatus, inter eos, uti vicinos Principes, perfectam constantemque pacem, et amicabilem tranquillitatem, novis veteri transactioni superadditis stipulationibus, ac respectivè modificationibus, novam cum totius et integri præteritarum supradictarum Conventionum tenoris insertione, ac modernorum Capituli, et Canonicorum dictæ Ecclesiæ Heripolen. ac Conventus et Monachorum præfati Monasterii respectivè consensu, ac instituto, et celebrato tam per præfati Caroli Philippi Episcopi, quam per Amandi Abbatis præfati, respectivè Deputatos, Legatos, et Consiliarios, Conventu, habitaque matura deliberatione, Concordiæ Instrumentum in quinque Capitibus seu Paragraphis consistens conferunt, cuius Instrumenti tenor est, qui sequitur.

Tenor instru-
menti re-
centioris
transacti-
onis quin-
que capi-
tibus di-
gustissimæ Romanorum Imperatricis Archican-

§. 2. Nos Dei et Apostolicæ Sedis gratia Carolus Philippus Episcopus Heripolensis Sacri Romani Imperii Princeps Franciæ Orientalis Dux etc. Et Nos gratia eadem Amandus Sacri Romani Imperii Princeps et Abbas Fuldensis Autem

cellarius per Germaniam et Galliam Primas etc. Notum facimus per præsentes, earumque tenore declaramus, pro Nobis, nostrisque Ecclesiis, et Successoribus, quod cum usque ab anno millesimo septingentesimo vigesimo secundo, inter bonæ memoriae Joannem Philip-pum Franciscum Episcopum Herbipolensem, et bonæ memoriae Constantinum Abbatem, ac Principem Fuldensem, Prædecessores nostros, de consilio, et consensu utriusque Capituli, inita, atque erecta fuerit quædam concordia extinctiva litium a pluribus retro annis inter utramque Ecclesiam super jurisdictione diocesana vigen-tium, reservato quidem, et variis interjectis impedimentis non secuto usque in præsens, Apostolicæ Sedis beneplacito; Nos Antecessorum nostrorum vestigia sectantes, ac probè perpen-dentes, quantum rei Catholicæ, hac præsertim difficiili et periculosa temporum conditione, int-ersit, ut pax et sincera amicitia foveatur et jugiter conservetur inter Principes Ecclesiasti-cos Imperii Germanici, Territoria contermina habentes, maximè verò etiam excitati paternis, iisdemque geminatis adhortationibus Sanctissimi Dom. Nostri BENEDICTI PAPÆ XIV. felicissimè et gloriosissimè regnantis, qui sanè, pro ea, qua eminet, summa et admirabili sapientia, quid singulis per orbem Dioecesisbus, Fideique, ac Religionis bono magis sit opportunum, et quid promovendæ animarum saluti potissimum con-ducat, unus omnium optimè perspicit; in id curam, animosque nostros convertimus, ut du-dum agitata inter prædecessores nostros, sub-inde verò intermissa pacis, et concordiæ studia, resumeremus, novisque veteri transactioni su-peradditis stipulationibus, et respectivè modi-ficationibus, ad perfectam Ecclesiarum nostra-rum pacem et tranquillitatem, neenon ad conciliandum inter vicinos Princepatus nostros arctioris conjunctionis, necessitudinis, officiorumque vinculum, in eum, qui sequitur, modum conueniremus. Placuit itaque ante omnia supra-

ANNO
1752.

P. O. N. T. dictam Concordiam anno millesimo septingen-
 A. XIII. tesimo vigesimo secundo Carolostadii inter præ-
 fatos prædecessores nostros initam , ejusdemque
 singula capita , nisi in quantum illis per in-
 frascriptas novas conventiones derogatum fuerit,
 in toto suo robore permanere ; ac proinde to-
 tum , atque integrum ejus tenorem hoc loco re-
 petere et inserere , qui talis est :

Vetus   §. 3. « Nós Dei, et Apostolicæ Sedis gratia
 transactio » Joannes Philippus Franciscus Episcopus Her-
 stipulata » bipol. Franciæ Orientalis Dux , Sac. Rom. Im-
 anno 1722 » perii Princeps Ecclesiæ Metropolitanæ Mogun-
 tinæ Præpositus etc. » Et nos gratia eadem
 » Constantinus Sac. Rom. Imperii Princeps, et
 » Abbas Ecclesiæ Fuldensis, Divæ Augústæ Archi-
 » Cancellarius, per Germaniam, et Galliam
 » Primas etc. » Notum facimus, et tenore præ-
 » sentium declaramus, pro nobis, nostrisque
 » Ecclesiis, et Successoribus, qualiter cum jam
 » de anno millesimo sexcentesimo sexagesimo
 » secundo a Venerabilibus piissimæ memoriarœ
 » Dominis Prædecessoribus nostris, super præ-
 » tensa ab Ecclesia Herbipolensi in certa Loca,
 » ac Ditionis Fuldensis Parochias, spirituali ju-
 » risdictione, Concordia quædam inita, in Cu-
 » ria autem Romana variis ex causis rescissa,
 » onerosæ deinde, ac diuturnæ litis reassu-
 » mendæ occasio fuerit; insuper non sine fun-
 » damento timendum sit, ne idem Processus
 » omni adhibita industria adhuc annis quam
 » plurimis perseverare, et inter utramque Ec-
 » clesiæm perpetuos discordiarum fomites alere
 » valeat; unde nos, difficillimorum temporum
 » pericula, et eventus præ oculis habentes, iis-
 » que matura utrinque deliberatione persensis,
 » judicavimus nobis, nostris Successoribus, Ec-
 » clesiis, et subditis, tam in spiritualibus, quam
 » temporalibus, consultum magis ac prospectum
 » fore, si per novam a Sancta Sede Apostolica
 » confirmandam Concordiam, liti huic modus,
 » ac finis imponeretur. Eapropter, tractatibus
 » præviis per Plenipotentiarios nostros Carolo-

» stadii de præterito mense Majo Anni curren- A N N O
 » tis desuper habitis , specialiter verò de scitu , 1752.
 » et consensu plurimum Reverendorum , Peril-
 » luctum , ac nobis Episcopo , et Principi Her-
 » bipolensi Dilectorum et Devotorum , Præpo-
 » siti , Decani , et Capituli Ecclesiæ nostræ Ca-
 » thedralis Herbipolensis , tum etiam plurimum
 » Reverendorum , Perillustum , ac nobis Ab-
 » bati , et Principi Fuldensi Dilectorum , et De-
 » votorum , Decani , Præpositorum , et Capituli
 » Ecclesiæ Fuldensis , ad stabiliendam veram
 » amicitiam , et sinceram vicinitatem , illa , quæ ,
 » hic subnectuntur , transegimus , ac ea , qua
 » sequitur , forma concordavimus .

§. 4. « Nos Episcopus Herbipolensis Dilectioni Territo-
 » ri suæ Fuldensi , ejusque Successoribus , ratione rium se-
 » spiritualis hactenùs controversæ jurisdictionis , paratum
 » nullam amplius in futurum litem movebimus , cum am-
 » sed illam ex nunc , et in perpetuum , eidem plissimo
 » ejusque Successoribus , ac Ecclesiæ Fuldensi Cleram ,
 » liberè taliter cedimus , seu relinquimus , ut et Popo-
 » lum asse-
 » Ecclesia , et Diœcesis Fuldensis , sit maneat .
 » que Nullius , habeatque ejusdem Antistes in ritur Ab-
 » Clerum , et Populum jurisdictionem ordina-
 » riam privativè , qualis de facto Reverendis-
 » simo Fuldensi , sive de jure , sive ex privile-
 » gio , sive ex præscriptione , aut consuetudine
 » competit ; hancque jurisdictionem exerceat ,
 » ut hactenùs exercita est , tam in Civilibus ,
 » et Matrimonialibus Laicorum , quam in Be-
 » nefcialibus , et Criminalibus Clericorum , aliis-
 » que Ecclesiasticis causis , et ordinationibus
 » quibuscumque , sive per se , sive per Vica-
 » rium , aut Commissarium suum , quos con-
 » stituere , aut destituere ; sicut et Clerum in
 » omnibus tam Curatis , quam non Curatis Be-
 » neficiis instituere , aut destituere , visitare ,
 » Synodum congregare ; et alia omnia facere ,
 » quæ a jurisdictione quasi Episcopali depen-
 » dent , ipsi semper integrum et liberum sit ,
 » sine ullo ad nos Episcopum Herbipolensem

P O N T. » appellandi jure ; et salva libertate , pro iis ,
 A. XIII. » quæ sunt Ordinis , quæque , ex defectu Gra-
 » dus , Reverendissimo Fulden si haud compe-
 » tunt , non tantum Regulares , sed et Clericos
 » sacerdtales sui Territorii , pro Ordinibus sacris
 » suscipiendis , mittendi ad quemcumque An-
 » tistitem , gratiam , et communionem Sanctæ
 » Sedis Apostolicæ habentem ; salva item liber-
 » tate quemcumque accersendi Catholicum An-
 » tistitem pro Sacramento Confirmationis , con-
 » secrandis Ecclesiis , Altaribus etc. □ E con-
 » tra nos Abbas , et Princeps Fulden si hanc
 » a Dilectione sua Herbipolensi voluntariè nobis
 » declaratam desistentiam , et cessionem , sive
 » relictionem , perpetua gratitudine recogno-
 » scentes , concessimus et rati habuimus , ut
 » eadem non vigeat , vel duret diutiùs , quam
 » quo usque Ecclesia , et Principatus Fulden si ,
 » juxta Fundatorum mentem , sub Catholicis-
 » rum manibus persisterit , si verò per vim ma-
 » jorem , seu aliam quamcumque viam (quod
 » Deus avertat) contigerit Ecclesiam Fulensem
 » in Laicales Catholicorum , aut Acatholicorum
 » manus incidere , tunc Ecclesia Herbipolensis
 » prætensum jus suum Episcopale hoc in casu
 » liberè exerceat , et tandem manuteneat , donec
 » Ecclesia Fulden si in statum pristinum fuerit
 » redintegrata , ac restituta □ Ut tamen tristes
 » hujusmodi eventus melius arceantur , nos Epi-
 » scopus Herbipolensis Ecclesiae Fulensi adver-
 » sus omnes , et singulas hostium infestationes ,
 » atque violentas incursiones , omnem , quam
 » fida ac sincera vicinitas exigit , operam , et
 » assistentiam toties præstare appromittimus ,
 » quoties requisihi desuper fuerimus , et tem-
 » porum circumstantiæ idem postulaverint □
 » Ut verò amica hæc concordia , et mutua par-
 » tium conventio , eò firmius in suo vigore con-
 » servetur , quivis Abbas et Princeps Fulden si ,
 » ad ingressum regiminis sui , Epistolam , et
 » quivis Episcopus Herbipolensis responsonem
 » transmittere teneantur , tenore sequenti . □

§. 5. *Amica officiorum nostrorum oblatione Annœ
prævia et quid aliâ boni ac grati præstare pos- 1752.
sumus, Reverendissime Princeps, Domine, Ami- Formula
ce, et Vicine in primis Dilecte et Dilectionem epistolæ,
vestram pro constanti propensæ vicinitatis con- qua Abbas
fidentia latere nolumus, quod nos, post obitum suam ele-
Domini nostri Antecessoris N. Piissimæ memo- ctionem
riæ, unanimi perillustris Capituli nostri suffra- nunciat
gio, in Abbatem et Principem Fuldensem non Episcopo.
ita pridem, et quidem die N., canonice electi
fuerimus de facto quoque in actuali, et quieta
Abbatiae, et Principatus nostri possessione con-
stituti simus. Cum autem probè recordemur Con-
cordiæ inter Dilectionem vestram, (aut vestræ
Dilectionis Dominum Prædecessorem Joannem
Philippum Franciscum,) ac inter Dominum no-
strum Antecessorem Constantium, anno millesi-
mo septingentesimo vigesimo secundo, super præ-
tensa, ac in modo dicto anno nobis in perpe-
tuum cessa, sive reicta Jurisdictione Ecclesia-
stica in aliquibus locis nostri territorii, initæ, ac
conventionis ibidem adjectæ, quatenus pro jugi
renovatione perennis amicitiae per hujusmodi con-
cordiam stabilitæ, mox ab electione confirmatio
supradicte concordiæ, sub assecuratione nobis,
et nostræ Ecclesiæ contra quoscumque pro viri-
bus præstandæ ad requisitionem assistentiae, sin-
gulis vicibus per litteras petatur, et vicissim a
Dilectione vestra nobis per litteras responsorias
sine ulla recusatione concedatur: Hinc Dilec-
tionem vestram hisce amice requirimus, ut ad
has nostras Concordiæ scepdictæ conformes no-
tificationis, et requisitionis Litteras, eo se vicis-
sim modo erga nos declareret, prout in eadem Con-
cordia continetur, et de eadem amice confidimus;
hoc annexo, quod præmoratae Concordiæ nulla-
tenus contraventuri, nec ad perpetuò conservan-
dam veram amicitiam eo tempore stabilitam ul-
lam unquam occasionem simus prætermissuri:
qui proinde ad exhibenda grata officia semper
prompti permanemus, Datum etc. Nos Dei et
Apostolicæ Sedis gratia etc. Dilectionis vestræ*

P O N T . » appellandi jure; et salva libertate, pro iis,
 A. XIII. » quæ sunt Ordinis, quæque, ex defectu Gra-
 » dus, Reverendissimo Fuldeni, sed et clericos
 » tunt, non tantum Regularis, sed et clericos
 » sacerdotes sui Territorii, pro Ordinumque sacris
 » suscipiendis, mittendi ad quemcumque Sanctæ
 » tistitem, gratiam, et communionem liber-
 » tate quamcumque accersendi Catholicon An-
 » tistitem pro Sacramento Confirmationis, con-
 » secrandis Ecclesiis, Altaribus etc. E cor-
 » tra nos Abbas, et Princeps Fuldenis
 » a Dilectione sua Herbipolensi, et voluntate
 » declaratam desistentiam, et gratitudinem
 » relictionem, concessimus, et Principe
 » scentes, concessimus, perpetua, et gratia-
 » eadem non vigeat, et Principe
 » quounque Ecclesia, et Principe
 » juxta Fundatorum mentem
 » rum manibus aliam perstiterit,
 » jorem, seu aliam quaerit.
 » Deus avertat contigerit.
 » manus incidere, tur-
 » prætensum ius suum
 » liberè exercet, tur-
 » Ecclesia Fuldeni
 » redintegrata, et
 » hujusmodi evi-
 » scopus Herbipolensis
 » sùs omnes
 » atque
 » fida ac sincera
 » assistentiam toties
 » quoties
 » porum
 » Ut
 » tiun
 » ser
 » a
 »

Episcopale hoc in cassu
 statum primitum fuerit
 resoluta accessu Fuldeni, nos Epis-
 coles singulis Ecclesiis Festinationes adver-
 sari, et vicinitas toties prestare ommem, et
 tempore apponimus, et tem-
 pore

S. 5. Amica officiorum nostrorum oblatione A D D E
 prævia et quid aliæ boni ac grati præstare pos- 1752
 sumus, Reverendissime Princeps, Domine, Ami- Formula
 ce, et Vicine in primis Dilectæ = Dilectionem epistola,
 vestram pro constanti propensiæ vicinitatis con- quælibet
 fidentia latere nolumus, quod nos, post obitum suam elec-
 Domini nostri Antecessoris N. Piusissimæ memo- ctiorem
 rie, unanimi per illudstris Capituli nostri suffra- nunciavit
 gio, in Abbatem et Principem Fuldensem non Episcopo.
 ita pridem, et quidem die N., canonice electi
 fuerimus de facto quoque in actuali, et quieta
 Abbaticæ, et Principatus nostri possessione con-
 stituti sumus. Cum autem probè recordemur Con-
 cordiæ inter Dilectionem vestram, (aut vestre
 Dilectionis Dominum Praedecessorem Joannem
 Philippum Franciscum,) ac inter Dominum no-
 strum Antecessorem Constantium, anno millesi-
 mo septingentesimo vigesimo secundo, super præ-
 tensa, ac in modo dicto anno nobis in per-
 tum cessa, sive relicta Jurisdictione Ecclesi-
 stica in aliquibus locis nostri territorii, initæ, ac
 conventionis ibidem adjectæ, quatenus pro jugi
 renovatione perennis amicitiae per hujusmodi con-
 cordiam stabilitæ, mos ab electione confirmatio
 supradictæ concordiæ, sub assecuratione nobis,
 et nostræ Ecclesiæ contra quoscumque pro viri-
 bus præstandæ ad requisitionem assistentiae, sin-
 gulis vicibus per litteras petatur, et vicissim a
 Dilectione vestra nobis per litteras responsorias
 sine ulla recusatione concedatur: Hinc Dilec-
 tionem vestram hisce amice requirimus, ut ad
 has nostras Concordiæ spedictæ conformes no-
 tificationis, et requisitionis

ras, eo se vici-
 um modo erga nos declar-
 in eadem Con-
 cordia continetur, et de
 ce confidimus
 ncordiæ nulli-
 tuò conserven-
 tæ stabilitæ
 prætermittant
 a officiis
 = 1752
 Biberach 1447

P O N T. **¶** Officiosissimus et Fidelis Amicus, ac Vici-A. XIII. nus N. N.

Respon. §. 5. Responso **¶** Officiorum nostrorum amicioneis nor oblatione prævia, et quidquid aliás boni, ac gratia. præstare possumus, Reverendissime Princeps, Domine, Amice et Vicine in primis Dilecte **¶** Litteræ Dilectionis vestræ, sub N. ad nos directæ de ejusdem electione in Abbatem et Principem Fuldensem fusiùs nobis retulerunt, ex quibus insimul cognovimus id, quod Dilectione vestra in vim Concordiae de anno millesimo septingentesimo vigesimo secundo a nobis amice requisivit; quemadmodum igitur Dilectioni vestræ ad hujusmodi adeptam Dignitatem principalem a Deo omnem gratiam, et benedictionem ex corde appreccamur, ita pariter, secundum tenorem dictarum litterarum, cessionem, seu relictionem Ecclesiastice jurisdictionis, dictæ Concordiae conformem, non solùm harum vigore confirmamus, sed insuper promittimus, quod ubi Dilectionem vestram, ejusdem Successores, et Ecclesiam, contra spem, a quocumque, præsertim Acatholicis, vel Heterodoxis, vicinis, vel exteris, in mentionata Jurisdictione Ecclesiastica, vel aliis suis Juribus præjudicium, aut turbationem pati contigerit, fida tunc assistentia, pro modo nostrarum virium, non simus defecturi, pro ut etiam in omnibus aliis occurrentiis Dilectioni vestræ etc. etc. **¶** Nos Dei, et Apostolicæ Sedis Gratia etc. **¶** Dilectionis vestræ **¶** Officiosissimus et Fidelis Amicus ac Vicinus, N. N. **¶**

Permu. §. 7. « Porrò cum ratione Parochiæ in Schonstattio qua- » dra, ubi temporale dominium Fuldensi Prin- » rumdam » cipatui competit, inter Ecclesias Herbipolen- » Ecclesia- » sem, et Fuldensem super spirituali jurisdi- » rum. » ctione nonnullæ differentiæ exortæ fuerint **¶** » Nos Episcopus Herbipolensis, et Nos Abbas » Fulensis, ad tollendum omnem offensionis » lapidem; ac pro majori utriusque Ecclesiæ » utilitate, et Fidelium salute, necessarium et » opportunum esse censuimus, ut ab Episcopo » Herbipolensi præfata Parochia in Schondra,

» aliaque Filiales Ecclesiæ, cum alia Parochia,
 » aliisque iuribus spiritualibus ad Ecclesiam
 » Fulensem pertinentibus, utrinque commu-
 » tentur; unde prævio pariter maturo causæ
 » examine, taliter rem concordavimus, ut Pa-
 » rochia prædicta, cum Jure patronatus in
 » Schondra, omnesque ejusdem filiales (excepta
 » illa parte loci Riedenberg, cuius jurisdictio
 » temporalis ad Ecclesiam Herbipolensem spe-
 » ctat) nec non sex filiales Parochiarum, in
 » Hilters, et Wiissensachsen, scilicet Batten,
 » Deuten, Seutfers, Findlas, Branda, et Mol-
 » bers, cum omnibus juribus, et appertenien-
 » tiis, uti et cum oneribus consuetis, ad libe-
 » ram Ecclesiæ Fulensis provisionem ac dispo-
 » sitionem imposterum in perpetuum pertineant
 »   E contra Ecclesia Herbipolensis, in æquam
 » dictorum jurium compensationem, Parochiam
 » in Eckweisbach, et Kleinsassen, prout hucus-
 » que constituta fuit, cum omnibus filialibus,
 » appertenentiis, et juribus (excepto jurepatro-
 » natus ad Familiam Nobilium de Rosenbach
 » pertinente) prout etiam locum Morlesau fi-
 » lialem Parochiæ in Dippach prope Hammel-
 » burg, neconon jus, quod hactenùs Abbatæ
 » Fulensi sine contradictione competebat, no-
 » minandi ad Canonicatum quemdam, et Præ-
 » bendum in Ecclesia Collegiata Sanctorum
 » Petri, et Marcellini in Aschaffenburg Diœce-
 » sis Moguntiæ, toties quoties dictum Canoni-
 » catum vacare contigerit, vicissim in perpe-
 » tuum recipiat

§. 8. « His ergò videlicet concordatis, Nos Religiosa
 » supradicti Joannes Philippus Franciscus Epí- promitti-
 » scopus, et Dux Herbipolensis etc. etc.   Et tur trans-
 » Nos Constantinus Abbas, et Princeps Ful- actionis
 » densis etc. etc.   pro Nobis, et nostris utrin- observan-
 » que Successoribus, sincerè promittimus, et
 » data nostra fide, verboque Principis inter-
 » posito, pollicemur, quod omnes, et singulos
 » Articulos in præsenti Concordia contentos,
 » simul, et quemlibet separatim, firmiter et

P O N T. » irrefragabiliter observare, nec contra eos
A. XIII. » quidquam in perpetuum attentare, aut per-
» mittere velimus, ut contra eosdem, ulla via;
» aut medio quocumque excogitabili, aliquid
» per nostros unquam attentetur; quemadmo-
» dum etiam per hæc supra explicata Concor-
» diae capita, omnes et singulos præteritos tra-
» ctatus, vigore harum, cassamus, annulla-
» mus, et pro irritis declaramus, iisdem, non
» minus ac liti in Curia Romana hactenùs de-
» super agitatæ, per expressum in perpetuum
» renuntiantes. Hanc præterea conventionem a
» summo Pontifice confirmari procurabimus;
» interim omnia superiùs coaventa, et stipu-
» lata, suum robur utrinque inconcussè, et ir-
» revocabiliter obtineant. Si verò, citra spem,
» ante obtentam a Sanctissimo confirmationem,
» nova desuper orientur dissidia, concordia
» hæc in nullius partis præjudicium queat al-
» legari. In quorum fidem nos principaliter
» contrahentes, nomine nostro, et Successorum
» nostrorum, manu propria has Concordiae pa-
» ginæ signavimus, et nostris communiri sigil-
» lis mandavimus. Heripoli die vigesima se-
» cunda Mensis Decembris Anno eodem: Joa-
» nes Philippus Franciscus Episcopus Herbipo-
» lensis, Franciæ Orientalis Dux: Constanti-
» nus: Similiter Nos, Præpositus, Decanus, et
» reliqui Ecclesiæ Cathedralis Herbipolensis Ca-
» pitulares; nec non Nos Decanus, ac totum
» Capitulum Fuldense, pro Nobis, ac nostris
» utrinque Successoribus, palam profitemur,
» quod hæc Concordia cum consilio, scitu, ac
» consensu nostro fuerit erecta, prout etiam in
» eamdem hisce omni meliori modo consenti-
» mus. In quorum fidem nostra sigilla Capitu-
» laria scienter appendi jussimus. Actum ut
» supra.

Primum
recentio-
ris trans-
actionis
caput,

§. 9. Quæ verò ad stabiendum hanc novam
Concordiam conducere posse videbantur, præ-
viè instituto Hammelburgi, et celebrato per
Deputatos Legatos, et Consiliarios utrinque po-
stros

stros Conventu , habitaque inter se matura de- A n n o
liberatione , præ primis verò ex consilio , et 1752.
consensu utriusque Capituli Ecclesiarum nostra- quo d. fi-
rum , ita porrò transegimus , et concordavimus nitur jus
z Primò z Ecclesiæ Herbipolensi competat Jus Episcopi
Diœcesanum cum omnibus suis effectibus in in Præpo-
Præposituram Holtzkircken , salva tamen et re- situram
servata Præposito , aliisque Ecclesiæ Fuldensis Holtz-
Conventualibus ibidem pro tempore commo- kircken.
rantibus , exemptione personali , quoad interna ,
et Regularia , quousque nimirūm in eo loco ,
ad normam Apostolicarum Constitutionum ,
erectus non fuerit verus , et formalis Conven-
tus Regularis ; cui quidem , dum aliquando fue-
rit erectus , plenaria conceditur exemptio pas-
siva , quin tamen vel ipsa Fuldensis Ecclesia ,
vel præfata Præpositura in Holtzkircken ullum
territorium separatum , ullumve jus diœcesa-
num cum qualitate Nullius , aut aliam quam-
cumque jurisdictionem in Clerum , et Populum ,
sibi arrogare , aut vendicare valeant , sed hoc
jus diœcesarfum , et jurisdictione , sit , maneatque
per omnia penes Ecclesiam Herbipolensem . Qua-
propter donec institutus fuerit verus Conventus
Regularis , Parochus loci de Holtzkircken pro tem-
pore existens , jus Parochiale , et quæ huic juri
annexa sunt , tam in Personas Ecclesiasticas et
Regulares ejus Præposituræ , quam in Officiales ,
Famulos , aliasque Domesticos Præposituram in-
habitantes , nec non , et quidem pro quocum-
que tempore , in Conductorem , seu Possesso-
rem Molendini spectantis ad Præposituram , non
secùs atque in alios suos Parochianos , exerceat .

§. 10. Secundò z Firmas etiam consistere vo- Secundo
lumus transactiones alias inter Ecclesiam Her- capite con-
bipolensem , et Fuldensem circa Præposituram firmatur
in Zell prope Fischberg a nostris pariter Præ- vetus con-
decessoribus Anno millesimo sexcentesimo octo- cordia su-
gesimo tertio initas , quibus per hanc novam positura per Præ-
Concordiam nec quidquam sit derogatum ; unde in Zell .
eas hoc etiam loco verbo tenus inserendas du-
ximus , sequentis videlicet tenoris z Cum circa

Tbm. X.

C

P O N T. » irrefragabiliter observeare, nec contra eos
A. XIII. » quidquam in perpetuum attentare, aut per-
» mittere velimus, ut contra eosdem, ulla via;
» aut medio quocumque excogitabili, aliquid
» per nostros unquam attentetur; quemadmo-
» dum etiam per hæc supra explicata Concor-
» diae capita, omnes et singulos præteritos tra-
» ctatus, vigore harum, cassamus, annulla-
» mus, et pro irritis declaramus, iisdem, non
» minus ac liti in Curia Romana hactenùs de-
» super agitatæ, per expressum in perpetuum
» renuntiantes. Hanc præterea conventionem a
» summo Pontifice confirmari procurabimus;
» interim omnia superiùs conventa, et stipu-
» lata, suum robur utrinque inconcussè, et ir-
» revocabiliter obtineant. Si verò, citra spem,
» ante obtentam a Sanctissimo confirmationem,
» nova desuper oriorentur dissidia, concordia
» hæc in nullius partis præjudicium queat al-
» legari. In quorum fidem nos principaliter
» contrahentes, nomine nostro, et Successorum
» nostrorum, manu propria has Concordiae pa-
» ginæ signavimus, et nostris communiri sigil-
» lis mandavimus. Herbipoli die vigesima se-
» cunda Mensis Decembris Anno eodem: Joan-
» nes Philippus Franciscus Episcopus Herbipo-
» lensis, Franciæ Orientalis Dux: Constanti-
» nus: Similiter Nos, Prepositus, Decanus, et
» reliqui Ecclesiæ Cathedralis Herbipolensis Ca-
» pitulares; nec non Nos Decanus, ac totum
» Capitulum Fuldense, pro Nobis, ac nostris
» utrinque Successoribus, palam profitemur,
» quod hæc Concordia cum consilio, scitu, ac
» consensu nostro fuerit erecta, prout etiam in
» eamdem hisce omni meliori modo consenti-
» mus. In quorum fidem nostra sigilla Capitu-
» laria scienter appendi jussimus. Actum ut
» supra. ¶

Primum recentio- §. 9. Quæ verò ad stabiendum hanc novam
ris trans- Concordiam conducere posse videbantur, præ-
actionis viè instituto Hammelburgi, et celebrato per
caput, Deputatos Legatos, et Consiliarios utrinque po-
 stros

stros Conventu , habitaque inter se matura de- A n n o
liberatione , præ primis verò ex consilio , et 1752.
consensu utriusque Capituli Ecclesiarum nostra- quo d. si-
rum , ita porrò transegimus , et concordavimus nitor jas
— Primò — Ecclesiæ Herbipolensi competitat Jus Episcopi
Diœcesanum cum omnibus suis effectibus in ia Præpo-
Præposituram Holtzkircken , salva tamen et re- situram
servata Præposito , aliisque Ecclesiæ Fuldensis Holtz.
Conventualibus ibidem pro tempore commo- kircken.
rantibus , exemptione personali , quoad interna ,
et Regularia , quo usque nimis in eo loco ,
ad normam Apostolicarum Constitutionum ,
erectus non fuerit verus , et formalis Conven-
tus Regularis ; cui quidem , dum aliquando fue-
rit erectus , plenaria conceditur exemptio pas-
siva , quin tamen vel ipsa Fuldensis Ecclesia ,
vel præfata Præpositura in Holtzkircken ullum
territorium separatum , ullumve jus diœcesa-
num cum qualitate Nullius , aut aliam quam-
cumque jurisdictionem in Clerum , et Populum ,
sibi arrogare , aut vendicare valeant , sed hoc
jus diœcesarfum , et jurisdictio , sit , maneatque
per omnia penes Ecclesiam Herbipolensem . Quapropter donec institutus fuerit verus Conventus
Regularis , Parochus loci de Holtzkircken pro tem-
pore existens , jus Parochiale , et quæ huic juri
annexa sunt , tam in Personas Ecclesiasticas et
Regulares ejus Præposituræ , quam in Officiales ,
Famulos , aliasque Domesticos Præposituram in-
habitantes , nec non , et quidem pro quocum-
que tempore , in Conductorem , seu Possesso-
rem Molendini spectantis ad Præposituram , non
secùs atque in alios suos Parochianos , exerceat .

§. 10. Secundò — Firmas etiam consistere vo- Secundo
lumus transactiones alias inter Ecclesiam Her- capite con-
bipolensem , et Fuldensem circa Præposituram firmatur
in Zell prope Fischberg a nostris pariter Præ- vetus con-
decessoribus Anno millesimo sexcentesimo octo- cordia su-
gesimo tertio initas , quibus per hanc novam positura per Præ-
Concordiam nec quidquam sit derogatum ; unde in Zell .
eas hoc etiam loco verbo tenus inserendas du-
xiimus , sequentis videlicet tenoris — Cum circa

P O N T. » Præposituram in Zella sitam prope Fischberg,
A. XIII. » ratione confirmationis, ac visitationis Præpo-
 » siti Fuldensis ibidem existentis, certas quas-
 » dam differentias, ac contentiones emersisse
 » compertum fuerit, placuit eas sequentem in
 » modum componere, et abolere: videlicet, quod
 » ipsa quidem hactenùs consueta confirmatio
 » Præpositi ab Ecclesia Fuldensi pro tempore
 » præsentandi, ac nominandi, intra terminum
 » juris, et per litteras præsentationis ritè
 » conceptas, ab Ecclesia Herbipolensi, ejusdem-
 » que Episcopo pro tempore existente, petenda
 » sit per Abbatem, et Principem Fulensem
 » pariter pro tempore existentem: Fidei tamen
 » Professio nonnisi per Consiliarium Ecclesia-
 » sticum Fulden. sufficienti mandato, instru-
 » ctum, coram Episcopo emitenda, et jura-
 » mentum ad tramitem Processus Canonici in
 » Neo-præsentati animam præstandum, ac pro-
 » inde eidem Præposito nuda, et sola Episco-
 » palis confirmatio impertienda sit, juxta for-
 » mam invariabilem sequentis tenoris.

Literæ §. II. Nos N. N. *Episcopus Herbipolensis*,
 Confirmat. Sacri Romani Imperii Princeps, Franciæ Ori-
 entalis Dux etc. Universis has litteras inspectu-
 positi in Zell ab Episcopo Herbipo. Vacante jam Præpositura Monasterii in Zella
 propè Fischberg, et nominato, et præsentato No-
 len. obti- bis per Reverendissimum Principem, ac Dominum
 nendæ. Charissimum Amicum nostrum N. N. Abbatem
 Fulensem Sacri Romani Imperii Principem Divæ
 Augustæ Archi-Cancellarium per Germaniam,
 et Galliam Primatem etc. in Præpositum Devoto
 Nobis Dilecto N. N. necessarium videbatur pro
 legitimè impertienda Confirmatione, citationem
 proclamatoriam contra omnes et singulos in hoc
 negotio interesse habere putantes, et valentes,
 decernere: decreta istiusmodi citatione, eademque
 affixa in portis majoris nostræ Ecclesiæ Herbi-
 polensis, et debitè exequuta, et in termino præ-
 fixo reproducta, et nemine comparente, qui no-
 minationem seu præsentationem hanc contradice-

A N N O
1752.

ret, seu quidquam contra nominati personam, vel nominationem, et præsentationem exciperet; Nos nominationem, seu præsentationem de persona N. N. factam, ratam, et grantam habuimus, ipsumque auctoritate nostra, per Procuratorem, ejus N. N. Consiliarium Ecclesiasticum Fuldensem, in Præpositum Monasterii in Zella prope Fischberg præfecimus, eidemque de eadem per præsentes providimus, prout confirmamus, præficimus, et instituimus; curam, ac regimen ejusdem Præposituræ in animam suam committentes, in nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti; Amen. Præmissa tamen prius per dictum Procuratorem, nomine sui Principalis, professione Fidei, et corporali Juramento, subsequenti verborum forma.

S. 12. *Ego N. N. Consiliarius Ecclesiasticus Juramentum Fulensis constitutus Procurator admodum Re- tum pro- verendi, et Præ-Nobilis Domini N. N. nominati, curatorio et præsentati in Præpositum Monasterii in Zella nomine prope Fischberg, bona fide promitto, et juro in Præpositi animam, et nomine mei Principalis, ex nunc in Præstan- antea, quandiu Præposituram administravero, dum a submissionem, et reverentiam S. Sedi Apostolice, Consilia- Celsissimo et reverendissimo Principi, ac Domino siastico Domino N. N. Episcopo Herbipolensi Francie Fulensi. Orientalis Duci etc. Domino meo Clementissimo, et suis Successoribus legitimè, et Canonice in- trantibus, me exhibituru; nec ero in consilio, nec in facto, ut vitam sive membrum perdant, vel capiantur mala captione, et consilium, quod mihi crediderint, per se, Nuntios, vel litteras, ad eorum damnum me sciente nemini pandam: adjutor quoque ero, pro posse, et nosse, ad de- fendendam, et retinendam Ecclesiam Herbipo- lensem in bonis, et juribus suis, Præpositura mihi commissa salva; possessiones verò, et bona, maximè immobilia, et allodia, ad dictam Præposituram spectantes, et spectantia, non vendam, non donabo, non impignorabo, neque de novo infeudabo, nec alio modo alienabo, abs- que Decreto Celsissimi Herbipolensis. Bona au-*

P O N T. tem dictæ Præposituræ inutiliter dispersa , pro
A. XIII. viribus recuperabo , et recuperata conservabo ; et
alias in omnibus , et per omnia præfatae Præ-
posituræ administrationem fideliter geram , et exer-
cebo , uti salubrius , et ferventius potero ; salvo
tamen Regulari , et consueto Juramento Capitu-
lari , Celsissimo et Reverendissimo Principi ac
Domino Domino Abbati meo Fuldensi N. N.
Domino meo Clementissimo præstito ; sic me Deus
adjuvet , et hæc Sancta Dei Evangelia , quæ his
manibus propriis tango . In quorum omnium Fi-
dem , et Testimonium præsentes litteras fieri , Si-
gillique Officii nostri Vicariatus , quo ad præsen-
timur , jussimus appensione communiri . Datum
et actum in Arce dicta Marienberg prope Herbi-
polim Die et Anno etc.

§. 13. » Et quod Præpositus , ubi forte ex
» redditibus , ac proventibus Præposituræ Zel-
» lensis , cum ejus notabili detimento et damno ,
» quidquam auferri contigerit , teneatur id ipsum ,
» ad vindicationem , et manutentionem com-
» muni ope præstandam , et exhibendam , utri-
» que Ecclesiæ , Herbigolensi nimirùm , ac Ful-
» densi , ad tenorem Juramenti religiosè de-
» nuntiare . E contra verò Ecclesia , Herbigo-
» lensis in hoc solo , et simplici jure confirmandī
» conquiescat , et a visitatione ejus Præpositu-
» ræ , necnon Parochi , ac loci de Zell , anno
» superiori instituta , penitus desistat , neque
» Ecclesiæ Fuldensi in Visitatione ejusmodi ,
» aut aliis Juribus in sequelam Visitationis
» competentibus , Institutione Parochi , et in Eccle-
» siastica , ac temporali ejus Loci jurisdictione ,
» ullum injiciat impedimentum , aut præjudi-
» cium aliquod inferat ; sed liberum sit præfato
» Principi Fuldensi , prout visum fuerit , Præ-
» positum visitare , et in prædictum Locum , ac
» Parochiam , Ecclesiastica ac temporalia quæ-
» cumque Jura , absque ulla Ecclesiæ Herbi-
» polensis turbatione , exercere .

Limites §. 14. Quo verò magis præcaveantur quæ-
præficiuntur cumque dissidia , quæ nasci possunt in futu-

rum circa limites Jurisdictionis utriusque Ecclesiæ , et ut appareat , quousque Jus Diœcesanum Ecclesiæ Fuldensis , vigore novæ hujus tur jurisdictionis extendatur , atque exerceri possit , dictione et debeat , ex ea parte , qua maximè conter- A N N O
1752.
Abbatiali.
minum habet Episcopatum Herbipolensem , placuit : Tertiò : Sequentes Parochiales Ecclesias , unà cum Filialibus ad eas pro nunc spectantibus , necnon Præfecturas in extremis Abbatiae finibus partis cis-amnensis recensere , et pro terminis , ac finibus Diœcesis Fuldensis constitutere : sunt autem eæ , quæ sequuntur , Parochiæ , Warmannsrod , Dippach , Hundsfeld , Hammelburg , Thulba , Gerod , Psrückenau , cum parvo Pago Eckards , Motten , Hettenhausen , Schmulnau , Dittershausen , Poppenhausen , Batten , Schwarzbach , Geusmar , Schleida , Cranlueken , Præfecturæ Fischberg , et Saltzungen , cum suis Parœciis , sitis intra earundem Territorium ; porrò Parochiæ Weiler , Lengsfeld , Satrapia Vacha , cum suis itidem Parœciis , in que ejus Territorio sitis ; præterea Parochiæ Mansbach , Oberuffhausen , Eiterfeld , Buchenau , Neukirchen , Werda , Rothenkirchen , Laugensch-Wartz .

§. 15. Quartò : Præfecturæ verò Lichtenberg , et Sondheim , quæ sunt de proprietate Episcopatus Ecclesiæ Fuldensis , bodiedum verò , pignoris loco , a Saxoniæ Principibus detinentur , necnon quæcumque alia Feuda Fuldensia in Territorio Herbipolensi de facto existentia , et Augustanæ Confessioni pro nunc addicta , quotiescumque ea , seu illas , eveniente casu vel relutionis , vel consolidationis cum Dominio directo Fuldensi , ad Fidem Catholicam reverti contigerit , Jurisdictioni Diœcesanæ Herbipolensis Ecclesiæ perpetuò adscripta sint ; salvo tamen in præfatis locis , ac Præfecturis sublimi Territoriali , ac Patronatus Jure. Eadem Jurisdictio , seu Jus Diœcesanum , pro casu reversionis ad Fidem Catholicam , sit penès Ecclesiam Herbipolensem in Parochia , et Filialibus , totoque districtu

P O N T. Nobilium de Thann quomodolibet ad eos spectantibus, aut ab ipsis hucusque possessis; similiter in districtu Nobilium de Weyhers, qui passim sub nomine Parochiæ Gersfeldensis venire solet; cum expressa tamen reservatione Jurium temporalium in duobus hisce locis Fuldenzi Ecclesiæ competentium. Porro in Praefectura Schwarzenfels Dominii Hasso-Casselani, quoad Parochias intra eandem sitas, item in Schluchten, necnon in his locis, Windheim, Ochsental, Heckmühl, Volckersleyer, Platz, Wolffsmunster, et in Zeitlorff, denique in omnibus et singulis locis, ac Parochiis Augustanæ Confessioni pro nunc addictis, et Territorio Fuldenzi partis cis-amnensis circumquaque non inclusis, sed in confiniis utriusque Principatus existentibus, quæque ante dissidia Religionis, ad Diocesim Herbipolensem spectasse asseruntur, etiamsi sint Feuda Fuldensia, reversionis ad Fidem Catholicam existente casu, idem Jus Diocesanum Herbipolensi competat Ecclesiæ: iis solum locis exceptis, quæ supra in tertia stipulatione, intra limites Diocesis Fuldensis nomine tenuis posita, et recensita fuerunt.

Quintum
hoc Caput
inferius
reproba-
tur. §. 16. *Quinto:* Ab undecim Parochiis, ad Capitulum Rurale Carolostadianum, prout assertum est, majori ex parte spectantibus, earumque Filialibus in Territorio Fuldenzi existentibus, tam quoad Personas Ecclesiasticas, quam Laicæ. videlicet a Parochiis Hundsfeld, Eschenbach, Hammelburg, Dippach, Unter-Erthal, Sondra, Leuchtersbach, Bruckenau, Weyhers, Dittershausen, et Poppenhausen, Episcopus Herbipolensis Jure perpetuo ab Apostolica Sede sibi delegato, et non aliter, facultatem habeat recipiendi appellations in casibus de Jure permissis, et a sententiis in quibuscumque causis ad Forum Ecclesiasticum pertinentibus, in Consistorio, vel alio quocumque Judicio Ecclesiastico Fuldenzi, superiori, videlicet, non subalterno, prolatis: Sic tamen, ut omnino liberum sit predictarum Parochialium

incolis omnibus et singulis, appellare, vel ad Curiam Ecclesiasticam Herbipolensem, ut præfertur, vel ad Nuntiaturam Colonensem, vel, si libuerit, nullo interposito medio, ad ipsam Sedem Apostolicam: Neque fas sit earumdem Parochiarum Incolas ullatenus impedire, directè, vel indirectè, quominus ad Herbipolensem Curiam appellations interponant. Ceterum per ea, quæ siye de Juribus Patronatibus, sive Territorialibus, et aliis quibuscumque temporalibus, in præmissis, ex una alterave parte adducta fuerunt, cum ad præsentem concordiam per se minimè pertineant, nemini quidquam novi concessum sit, neque ademptum.

§. 17. Nos itaque Carolus Philippus Episcopus Herbipolensis, etc. etc. Et Nos Amandus Abbas, et Princeps Fuldensis etc. etc. Quæ in præmissis utraque ex parte maturo consilio, et plena deliberatione, pro publica Ecclesiarum Nostrarum utilitate, tranquillitate, et animarum salute, inter Nos conventa, et stipulata fuerunt, pro Nobis, et Successoribus Nostris, integræ fide, verboque Principis interposito, quoad omnes et singulos articulos, firmiter et religiosissimè servare promittimus, et pollicemur, neque ut iis quacumque via, aut medio per Nostros quoquomodo contraveniatur, aut contra ea aliquid unquam attentetur, ulla ratione permittemus. Ipsam verò præsentem Concordiam, ut ei debitum robur accedat, etiam a Summo Pontifice confirmari omni, et indilato studio procurabimus. Si verò, citra spem, ante obtentam a Sanctissimo confirmationem, nova super his dissidia orientur, Concordia hæc in nullius Partis præjudicium in judicio queat allegari: In quorum fidem Nos principaliter contrahentes, nomine Nostro, et Successorum Nostrorum, manu propria has Concordiæ paginas signavimus, et nostris communiri sigillis mandavimus. Herbipoli die vigesimo quarto mensis Julii millesimo septingentesimo quinquagesimo primo: Fulde die vigesimo septimo

ANNO
1752.

Reserva-
tur Bene-
placitum
Apostoli-
cum.

P O N T. Nobilium de Thann quomodolibet ad eos spe-
A. XIII. ctantibus, aut ab ipsis hucusque possessis; similiter in districtu Nobilium de Weyhers, qui passim sub nomine Parochiæ Gersfeldensis venire solet; cum expressa tamen reservatione Jurium temporalium in duobus hisce locis Ful-densi Ecclesiæ competentium. Porrò in Praefectura Schwarzenfels Dominii Hasso-Casselani, quoad Parochias intra eandem sitas, item in Schlüchtern, necnon in his locis, Windheim, Ochsental, Heckmühl, Volckersleyer, Platz, Wolffsmunster, et in Zeitlorff, denique in omnibus et singulis locis, ac Paræciis Augustanæ Confessioni pro nunc addictis, et Territorio Fuldensi partis cis-amnensis circumquaque non inclusis, sed in confiniis utriusque Principatus existentibus, quæque ante dissidia Religionis, ad Diœcesim Herbipolensem spectasse asseruntur, etiamsi sint Feuda Fuldensia, reversionis ad Fidem Catholicam existente casu, idem Jus Diœcesanum Herbipolensi competit Ecclesiæ: iis solum locis exceptis, quæ supra in tertia sti-pulatione, intra limites Diœcesis Fuldensis no-mine tenus posita, et recensita fuerunt.

Quintum hoc Caput inferius reproba- tur. §. 16. Quintò ab undecim Parochiis, ad Capitulum Rurale Carolostadianum, prout assertum est, majori ex parte spectantibus, earumque Filialibus in Territorio Fuldensi existentibus, tam quoad Personas Ecclesiasticas, quam Laicales. videlicet a Parochiis Hundsfeld, Eschenbach, Hammelburg, Dippach, Unter-Ertthal, Sondra, Leuchtersbach, Bruckenau, Weyhers, Dittershausen, et Poppenhausen, Episcopus Herbitensis Jure suo ab Apostolica Sede s' tatem habet de Jure cumque nentibus Judic' licet om:

incolis omnibus et singulis , apparetur , vel ad Curiam Ecclesiasticam Herbipolesem , ut præfertur , vel ad Nuntiaturam Coloniensem , vel , si libuerit , nullo interposito medio , ad ipsam Sedem Apostolicam : Neque fas sit caruadum Parochiarum Incolas ullatenus impeditre , directe , vel indirecte , quomodo ad Herbipolessem Curiam appellatioes interponant . Ceterum per ea , quæ sive de Juribus Patronatibus , sive Territorialibus , et aliis quibuscumque temporalibus , in præmissis , ex una alterave parte adducta fuerunt , cum ad presentem concordiam per se minimè pertineant , nemini quidquam novi concessum sit , neque ademptum .

§. 17. Nos itaque Carolus Philippus Episcopus Herbipolensis , etc. etc. Et Nos Amandus Abbas , et Princeps Fuldensis etc. etc. Quæ in præmissis utraque ex parte maturo consilio , et plena deliberatione , pro publica Ecclesiarum Nostrarum utilitate , tranquillitate , et animarum salute , inter Nos conventa , et stipulata fuerunt , pro Nobis , et Successoribus Nostris , integerrima fide , verboque Principis interposito , quoad omnes et singulos articulos , firmiter et religiosissime servare promittimus , et pollicemur , neque ut iis quacunque via , aut medio per Nostros quoquomodo contraveniatur , aut contra ea aliquid unquam attentetur , ulla ratione permittemus . Ipsam verò præsentem Concordiam , ut ei debitum robur accedat , etiam a Summo Pontifice confirmari omni , et indilato studio procurabimus . Si verò , citra spem , ante obtentam a Sanctissimo confirmationem , nova super his dissidia orirentur .

Partis præjudici

cordia haec in
dicio queas
principaliere
Successorum
cordis pas-
sioni sigil-
lum quarto
conquinqua-
glio capitulo

Reserva-
tor Bene-
placitum
Apostol-
icum

P O N T. mensis Julii anno eodem ∙ Carolus Philippus
 A. XIII. Episcopus Herbipolensis Franciæ Orientalis Dux
 ∙ Amandus Abbas, et Priñceps Fuldensis ∙
 Loco ✕ sigilli Episcopi Herbipolensis, ∙ Loco
 ✕ sigilli Abbatis Fuldensis ∙ Similiter Nos
 Præpositus, Decanus, et reliqui Ecclesiæ Ca-
 thedralis Herbipolensis, necnon Nos Decanus,
 ac totum Capitulum Fuldense, pro Nobis, ac
 Nostris utrinque Successoribus, palam con-
 fitemur, quod hæc Concordia cum consilio, scitu,
 ac consensu nostro fuerit erecta, prout etiam
 in eadem, hisce omni meliori modo con-
 sentimus. In quórum fidem nostra sigilla Capitu-
 laria scienter apprimi jussim⁹. Actum ut supra
 ∙ Loco ✕ sigilli Capituli Herbipolensis ∙ Loco
 ✕ sigilli Capituli Fuldensis.

Pacta §. 18. Cùm autem, sicut eadem petitio sub-
 omnia jungebat, ea, quæ a Sede Apostolica appro-
 Auctori- bantur, et confirmantur, firmius subsistere
 tate Apo- soleant; quapropter Carolus Philippus Episco-
 stolica fir- pus, ac Amandus modernus Abbas præfati
 mantur, plurimum cupiant Concordiam hujusmodi, et
 exceptis in eis contenta quæcumque, ad hoc ut illa ser-
 que quis- ventur exactiùs, per Nos et Sedem Apostoli-
 to Capite continen- cam, ut infra, approbari, et confirmari; quare
 tur. pro parte dicti Caroli Philippi Episcopi, et
 Amandi Abbatis præfati, Nobis fuit humiliter
 supplicatum, quatenùs eorum, ac Episcopi
 Herbipolen. necnon Abbatis præfati Monasterii
 pro tempore respectivè existentium, quieti et
 tranquillitati in præmissis opportunè providere,
 ipsosque specialis gratiæ favore proseQUI de
 benignitate Apostolica dignarem⁹; Nos igitur,
 qui, quantum cum Domino possumus, litibus
 obviare, ac diuturnam pacem, mutuamque
 amicitiam inter Ecclesiasticas Personas, præ-
 sertim Pontificali Dignitate insignitas, non
 tantùm promovere, sed et stabilire, sinceris
 desideramus affectibus, Carolo Philippo Episcopo,
 ac Amando Abbatii præfatis specialem gratiam
 facere volentes, eosque, et eorum singulares
 Personas a quibusvis suspensionis, et interdicti,

aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, et pœnulis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innovati existunt, ad effectum præsentium tantum consequendum, harum serie absolventes, et absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Concordiam præfatam, et in ea contenta quæcumque, ac prout illam concernit, desuper consecutum Instrumentum publicum, non tamen illius Quintum Caput, seu Quintum Paragraphum in præfato Instrumento exaratum, quod Nos nullo modo approbare intendimus, immo ipsum Caput Quintum, seu Paragraphum Quintum, præsentium tenore omnino cassamus, et abolemus; perinde ac si nunquam tractatum, nec stabilitum, neque in Instrumento præfato conscriptum fuisset; Apostolica auctoritate, earumdem tenore præsentium perpetuò approbamus, et confirmamus, illique perpetuae, et inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur, vim, et efficaciam adjicimus, omnesque et singulos tam juris, quam facti, et solemnitatum, aliosve quantumvis substantiales defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint in eisdem, supplemus; ac Concordiam hujusmodi ab ipsis modernis et pro tempore existentibus Episcopo Herbipolen. ac Abate præfati Monasterii, perpetuò observari, nec illam ullo unquam tempore a quoquam quavis auctoritate fungente, ac honore, et præeminentia fulgente immutari, innovari, aut reformari posse vel debere.

§. 19. Præsentes quoque semper, et perpetuò validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, et sic ab omnibus censeri: Et ita per quoscumque Judices Ordinarios, vel Delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, etiam de Latere Legatos, Vicelegatos, dictæque Sedis Nuntios, et alios quoslibet, quavis prærogativa, et privilegio fun-

Decreta.

P O N T. A. XIII. gentes, judicari, et definiri debere; et quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum et inane decernimus.

Derogatio §. 20. Non obstantibus quibusvis etiam in Sycontrariis nodalibus, provincialibus, universalibusque Conciliis editis vel edendis, specialibus, vel Generalibus Constitutionibus, et Ordinationibus Apostolicis, ac dictæ Ecclesiæ Herbipolensis, ac Monasterii, et Ordinis præfatorum, etiam Juramento, Confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; Privilegiis quoque, Indultis, et Litteris Apostolicis, in contrarium præmissorum forsan quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, et individua mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum tenores, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissa, et forma in illis tradita observata, inserti forent, eisdem præsentibus pro expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, latissimè, et plenissimè, ac specialiter, et expressè hac vice dumtaxat harum serie derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem quod præfatum Quintum Caput, seu præfatus Quintus Paragraphus, ejusdem Concordiæ, non solum minimè approbatum seu minimè approbatus, sed omnino cassatum, sive cassatus remaineat, et pro non scripto habeatur.

Sanctio. §. 21. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, intentionis, cassationis, abolitionis, approbationis, confirmationis, roboris adjectionis, defectuum supplicationis, decreti, derogationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, et Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majo- A. x. o
rem Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo 1752.
septingentesimo quinquagesimo secundo, Ka- Dat. 1.
lendis Octobris, Pontificatus Nostri Anno Ter- Octobrie
tiodecimo. 1752.

Expedita in Cancellaria Apostolica.

ABBATIA FULDENSIS

IV.

In Episcopatum erigitur, cum omnibus juri-
bus, et prærogativis, præservato tamen
statu Regulari; ita ut idem Episcopus, et
Abbas Fuldensis sit, et nuncupetur.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

IN Apostolicae Dignitatis apice, Divina sic dis-
poneant voluntate, cui obediunt omnia, me-
ritis licet imparibus, constituti, omnes Dominici Summi
Agri partes, quasi de montis vertice, inspici- Pontificis
mus, ac speculamur; ut quid Ecclesiarum om- est Sedes
cum Ec-
pium conditioni, decori, et firmamento con- clesiae di-
veniat, dijudicemus: Esque propter, Decesso- gniat, et
rum Nostrorum vestigiis inhærentes, novas divini
quandoque plantare, atque erigere Episcopales cultus ra-
Sedes, quandoque verò Monasteria insignia, stulant.
servata tamen in eis Regulari observantia, Epi-
scopali dignitate et honore condecorare oppor-
tunum ducimus, ut uberior inde Dominici Agri
cultus et messis existat, ac Monasticus Ordo
clarius florescat, pax ac concordia cum finiti-
mis servetur, et quod potissimum est, Catho-
licæ Fidei nomen in Civitatibus, in quibus il-
lustres Personæ resident, splendidius appareat,

P O N T. illarumque Præsules dignioribus titulis illustren-
A. XIII. tur, et condignis favoribus attollantur.

Recen- §. 1. Cùm itaque, sicut accepimus, Insigne
sentur in Monasterium, Abbatia nuncupatum Fulden.
signes prae
rogativa Ordinis Sancti Benedicti, a Sancto Bonifacio in
Abbatie Buconia fundatum, Sedi Apostolicæ immediatè
Fuldensis subjectum, quod suam Civitatem, cum Semi-
nario Aluminorum, ac Academia Studii Gene-
ralis inibi existentibus, ac Territorium separa-
tum, quamplurima Loca, Præposituras, et Op-
pida, cum nonnullis Sæcularibus, et Collegia-
tis Ecclesiis, ac non exigno Parochialium Ec-
clesiarum circumquaque positarum numero, sub
se continens, habet, et in quo abundantissi-
mus Monachorum, sub una eademque Disci-
plina, et Regulari Observantia alitur numerus,
ex quibus terdeni ad minimum quotidiana Di-
vina officia, tam in Choro, quàm intra Eccle-
siam sacra peragendo, laudesque Deo persolvendo,
peculiari frequentia peragunt, ac de-
core, et cuius Monasterii fructus, redditus, et
proventus ad tercentum viginti florenos in Li-
bris Cameræ Apostolicæ taxati reperiuntur;
ejusdemque Monasterii Abbatis (qui etiam, si-
c ut pariter accepimus, Sacri Romani Imperii
Princeps, ac Chærissimæ in Christo Filiæ No-
stræ Mariæ Theresiæ, Hungariæ, et Bohemiæ
Reginæ Illustris, Charissimi in Christo Filii
Nostrí Francisci Romanorum Regis in Imperato-
rem electi uxoris, ac etiam pro tempore ex-
istentis Romanorum Imperatricis Archicancellarius,
ac per Germaniam, et Galliam Primas
existit, quique jurisdictionem quasi Episcopala-
lem, tam in Civitate præfata, quàm toto Ter-
ritorio, aliisque sibi subjectis Locis, Præposi-
turis, et Oppidis præfatis, non tamen in eis,
quæ sunt Ordinis, exercet) electio ad pro tem-
pore existentes quatuordecim ejusdem Ordinis
expressè professos Monachos Capitulares tan-
tum, videlicet Decanum, qui etiam Præpositus
S. Andreæ in Monte novo nuncupatus prope
Fuldam, ac prima post Abbatiale Dignitas

existit, et continuò in Præpositura ejusdem Sancti Andreæ dicti Ordinis eidem Monasterio contigua residet, ac octo Præpositos in aliis octo Monasteriis, seu Præposituris ejusdem Ordinis, a primodicto tamen Monasterio dependentibus, in locis dissitis extra primodictum principale Monasterium degentes, eisque præsidentes, atque in contuberno sociorum Regularium, præter spiritualia Officia, annexam jurisdictionem, nomine atque auctoritate Abbatis Fulensis, administrantes, necnon alios quinque præfati Ordinis respectivè Monachos Capitulares, non tamen Præpositos, quorum ex eius unum Regularis Disciplinæ, ac Chori in Monasterio primodicto Præsidem Capitularem, ac semper apud præfatum Decanum, reliquos verè quatuor Monachos Capitulares, et non Præpositos, continuò unà cum ipsis Præpositis, tanquam eorum socios et commensales, cum debita tamen erga eos reverentia et subjectione, respectivè commorantes, et permanentes, Concordatis Germaniæ inibi vigentibus, spectat et pertinet, quamplurimis propterea eximiis gaudebat prærogativis.

ANNO
1752.

§. 2. Nos igitur attentis tot tantisque, quibus Monasterium primodictum eminet meritis, illius Abbatialem Ecclesiam in Cathedralem, et Episcopalem, ut infra, erigere cupientes, Motu proprio, non ad alicujus super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa scientia, mera- que deliberatione Nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, Ecclesiam Abbatialem præfatam, firmis tamen semper in ea remanenti- bus, inibique semper vigentibus omni statu, qualitate, denominatione, et omnimoda essentia Regularibus; ita ut in posterū ut priùs Regularis nunquam esse desinat, in Cathedralem, et Episcopalem, quæ ut antea Sedi Apostolicæ immediate subjecta, ac Regularis existat, Ecclesiam, Apostolica auctoritate, tenore præsentium, perpetuò erigimus et instituimus, ac nomine, titulo, et honore Episcopali decora.

Propter
quas in
Episcopa-
tum eri-
gitur, in-
tegro ta-
men ma-
nente Re-
gularista-
tu.

P O N T. mus , ac pro tempore existentes primodicti Mo-
A. XIII. nasterii Abbates , in veros Præsules , et Episco-
 pos Fulden. declaramus ; nec non quod pro tem-
 pore existens ejusdem Ecclesiæ per Nos , ut præ-
 fertur , in Episcopalem erectæ Episcopus , sem-
 per imposterum non tantum Episcopus , et Ab-
 bas Fuldensis denominari , sed etiam verus
 ejusdem Ecclesiæ Episcopus cum omnibus insi-
 gniis Episcopalibus , privilegiis , honoribus , et
 prærogativis Episcopis debitibus , et concessis , ac
 juribus , et jurisdictionibus in Clerum Sæcula-
 rem , et Regularem , ac Populum tam Civitatis
 præfatae , quam totius Territorii , ac Ditionis , et
 Diœcesis Fulden. et facultatibus , præeminen-
 tiis , gratiis , favoribus , et Indultis realibus ,
 et personalibus , ac mixtis , quibus aliae Ecclesiæ
 Episcopales , eorumque Præsules quomodolibet ,
 non tamen titulo oneroso , seu ex indulto , aut
 privilegio particulari , utuntur , fruuntur , po-
 tiuntur , et gaudent , ac uti , frui , potiri , et
 gaudere possunt , et poterunt , verusque insi-
 mul Abbas Regularis Fuldensis , cum omnibus
 suis Abbatialibus juribus , honoribus , præemi-
 nentiis , prælationibus , et prærogativis univer-
 sis , quibus de præsenti gaudet , verè , reæditer ,
 et cum effectu existere , ipseque in Litteris
 Apostolicis tam gratiam , quam justitiam , se-
 paratim , seu utramque mixtim concernendis ,
 imposterum expediendis , Episcopi insimul et
 Abbatis Fuldensis titulo , ac nomine decorari ,
 ac vocari , sicque idem inscribi , quodque oœ-
 currente ejusdem Ecclesiæ in Episcopalem . per
 Nos , ut præfertur , erectæ , ac Monasterii pri-
 modicti vacatione , futurus illius Episcopus , et

Nec non eligen- Abbas , nullo in ejus electione innovato or-
 tiu m jure , dine , eodem modo et forma , ut prius , per
 ac electio- dictos Decanum , et alios tredecim Monachos
 nis forma Capitulares præfatos , qui tantummodo vocem
 activam , et passivam in electione præfata , ut
 prius , habere possint , eligi :

Adeo ut §. 3. Ita tamen , ut sequuta , ut præfertur ,
 uno ele- ejus in primodicti Monasterii Abbatem Cano-

nica Electione, etiam Episcopus Fuldensis ele-
ctus remaneat, ac propterea Confirmationem Anno
1752.
acto Ful-
densis E-
piscopus
et Fulde-
nis Abbas
eligatur.
electionis præfatæ, ut priùs, unde cum provi-
sione Ecclesiæ Episcopalis per Nos, ut præfer-
tur, erectæ, ac Monasterii Fuldensis, a Sede
Apostolica petere, et obtinere respectivè de-
beat, et teneatur: Cum hoc etiam, quod uti
Episcopus et Abbas Fuldensis, jurisdictionem
suam Episcopalem insimul et Abbatialem Dio-
cesanam in eisdem Locis, Ecclesiis, et Perso-
nis, ac præfato Clero tam Seculari, quam Re-
gulari, ad præsens Territorio Fuldenst subje-
ctis, et juxta Concordiam inter Venerabilem
Fratrem Nostrum Carolum Philippum moder-
num Episcopum Herbipolensem, ac Dilectos
Filios Capitulum, et Canonicos Ecclesiæ Her-
bipolensis ex una, et Venerabilem etiam Fra-
trem Nostrum Amandum Episcopum Themisci-
rensem in partibus Infidelium, et modernum
primodicti Monasterii Abbatem, quem prope-
diem ad præfatam Ecclesiam Fuldensem per Nos
in Episcopalem, ut præfertur, erectam trans-
ferre intendimus, ac Dilectos quoque Filios Ca-
pitulum Regulare primodicti Monasterii ex al-
tera partibus initam, et nuper per Nos Apo-
stoliea auctoritate præfata approbatam, et con-
firmatam, salva tamen et illæsa semper rema-
nente præcedentia, favore præfati moderni, et
pro tempore existentis Episcopi Herbipolensis,
illiusque Sedis Episcopalis, eis, uti antiquiori-
bus, debita, exercere valeat, ac firma etiam
permanente præfata taxa florénorū tercentum
viginti in Libris Cameræ Apostolicæ, ut præ-
fertur, descripta, quam unicam tantum in Lit-
terarum Apostolicarum Episcopalis, et Abba-
tialis Ecclesiæ hujusmodi provisionis, et con-
firmationis electionis, desuper conficienda ex-
peditione, imposterum persolvi, illamque nun-
quam ratione præfatæ erectionis ejusdem Eccle-
siæ in Episcopalem per Nos, ut præfertur, fa-
ctæ augeri posse volumus, Motu pari, dicta
Apostolica auctoritate, earundem tenore præ-
sentium decernimus.

P O N T . §. 4. Quodque Episcopium , pro Episcopi , et A. XIII. Abbatis Fuldensis pro tempore existentis resi-

Episco- dentia , et habitatione , idem existat Monaste-
rium Ca- rium , aut Palatum , quod usque num ab Ab-
thedralis , bate Fuldensi habitum fuit , et ad præsens in-
et Capitu- habitatur , et inhabitari solet , Motu simili etiam
lumi Re- declaramus . Pro Cathedrali verò Ecclesia , ut
gulare de- eadem Principalis primodicti Monasterii , sub
signatur. antiqua SS. Salvatoris Invocatione , Ecclesia ha-
beatur , et in ea Capitulum , nec in minimo im-
mutata ejus Regularitate , et denominatione Ca-
pituli Regularis , solum ex præfatis quatuorde-
cim , vel quindecim , quatenus alium Monachum
ejusdem Ordinis eidem numero , ut infra , au-
geri contigerit , Capitularibus , non autem aliis
non Capitularibus , et extra præfatum numerum
ejusdem Ordinis respectivè Monachis , videlicet
Decano , cujus Decanatus prima et unica in
præfata Ecclesia Dignitas Regularis existat , ac
cujus , dum illa pro tempore vacat , electio ad
prædictum Abbatem , et reliquos Capitulares
tantum Monachos præfatos , ut prius , spectare
debeat , ac eisdem octo Præpositis , necnon quin-
que , aut sex , si alium Monachum non Capi-
tularem dicti Ordinis expressè professum per
pro tempore existentem Episcopum , et Abba-
tem Fuldensem (ad quem semper , ut antea ,
spectet electio tam præfatorum octo Præposi-
torum , quam aliorum quinque , vel sex Capi-
tularium Monachorum præfotorum) eidem u-
mero Capitulari augeri contigerit ; cum hoc ta-
men , quod tam præfati Decani , quam præ-
fatorum Monachorum Capitularium vestes Re-
gulares , et Monasticæ existant , illasque Deca-
nus , et alii Monachi Capitulares præfati , juxta
earum Regularem professionem , gestare tenean-
tur , componi tantummodo debeat ; Quodque
Capitulum præfatum , tempore Sedis Episcopa-
lis , et Abbatialis vacantis , usque dum ad ele-
ctionem novi Episcopi et Abbatis deuentum
fuerit , non tantum de Monasterio , sed de tota
Civitate , et Diœcesi Fuldensi Gubernium su-
mat , Motu pari etiam decernimus .

§. 5. Ad hoc autem ut ipsi Ecclesiæ per Nos in Episcopalem , ut præfertur , erectæ splendidi ornamento inserviantur , ipsarum tenore præsentium mandamus , quod ultra Monachos continuò in primodicto Monasterio , juxta ejusdem primodicti Monasterii regulas , et præcepta , ut priùs , recipiendos , inibique habitantes , et residentes , qui , ut priùs , quotidie ejusdem Ecclesiæ Chori servitio , aliisque arbitrio Episcopi et Abbatis Fuldensis pro tempore existentis præfati functionibus sacris peragendis obligati existant ; Decanus pro tempore existens præfatus , unà cum uno ex dictis quinque , aut sex Capitularibus , non tamen Præpositis Monachis , ut antea , continuò apud eandem Præposituram S. Andreæ residere , octo verò Præpositi pro tempore existentes præfati , ultra residentiam in præfata Ecclesia in quatuor , et forsitan ultra , anni diebus , per eos , ut prius , fieri solitam ; quinque ex eisdem octo Præpositis præfatis alternatim per integrum mensem quolibet anno , reliqui autem quatuor , vel quinque Monachi Capitulares pro tempore existentes hujusmodi , etiam alternatim per integros sex menses (nisi aliter tam quoad octo Præpositos , quām alios Capitulares non Præpositos Monachos præfatos , super residentia hujusmodi , ab Apostolica Sede dispositum fuerit) eorum respectivè residentiam apud eandem Ecclesiam adimplere respectivè teneantur .

§. 6. Pro Pœnitentiarii verò et Theologi respectivè munere , ad formam Concilii Tridentini , in præfata Ecclesia explendo , ex eo quod nullus ex præfatis octo Præpositis , ac reliquis Capitularibus Monachis præfatis , attenta eorum in Præposituris præfatis permanentia , munus præfatum adimplere potest , ipsarum tenore præsentium volumus , quod pro tempore existens Episcopus et Abbas Fuldensis , duos , non tamen Capitulares , præfati tamen Ordinis expressè professos , in primodicto Monasterio , ac apud eandem Ecclesiam continuò degentes , et resi-

A. 1752.
Residen-
tia per
Capitula-
res que-
modo præ-
standa.

P o n t. dentes Presbyteros Monachos idoneos, quorum
A. XIII. unus Pœnitentiarü, alter verò Theologi respe-
 ctivè munus præfatum, ad formam præfati
 Concilii, exerceant, designare debeant.

D e c a n o , § 7. Ulterius, modernis, ac pro tempore exi-
 et Præpo- stentibus Decano, et octo Præpositis tantum
 sitis con- (qui unà cum aliis præfatis Capitularibus Mo-
 ceditur nachis peculiari Insigni Aureæ Crucis e collo
 usus Mi- gestandæ, ex concessione felicis recordationis
 træ, et Clementis Papæ XII. Prædecessoris Nostri, gau-
 Annuli dum Epi- dent) ut ipsi Decanus, ac octo Præpositi tan-
 se po Ab- tum, Mitra, et Annulo, toties quoties pro tem-
 bat Pon- pore existenti Episcopo, et Abbatii Fuldensi
 tificalia præfato Pontificalia exercenti assistantiam præ-
 exercenti stabunt, uti, frui, potiri, et gaudere libere,
 assistunt. et licetè possint, et valeant, eadem Apostolica
 auctoritate, earumdem tenore præsentium, etiam
 perpetuò concedimus et indulgemus.

Claudulæ §. 8. Præsentes quoque Litteras semper et
 et Decreta perpetuò validas et efficaces esse et fore, nec
 ullo unquam tempore de subreptionis, vel ob-
 reptionis, aut nullitatis, seu invaliditatis vitio,
 vel intentionis Nostræ, aut alio quovis defectu,
 notari, impugnari, invalidari, seu in Jus vel
 controversiam vocari, aut adversus illas quod-
 cumque Juris, vel facti, aut gratiæ, vel justi-
 tiæ remedium impetrari posse, nec illas sub
 quibusvis similium, vel dissimiliūm gratiarum
 revocationibus, suspensionibus, limitationibus,
 derogationibus, aut aliis contrariis dispositio-
 nibus, etiam per Nos, et Sedem Apostolicam
 præfatam, sub quibuscumque tenoribus et for-
 mis, ac cum quibusvis clausulis, et decretis,
 etiam Motu simili, etiam consistorialiter, pro
 tempore factis, vel faciendis, comprehendi, vel
 confundi, sed semper ab illis excipi, et quoties
 illæ emanabunt, toties in pristinum, et vali-
 diissimum statum restitutas, repositas, et ple-
 nariè reintegratas, ac de novo etiam sub qua-
 cumque posteriori data, quandcumque eligen-
 da, concessas, validasque fore et esse, suosque
 plenarios et integros effectus sortiri, et obti-

A n n o
1752.

nere; et sic ab omnibus censeri, et ita per quoscumque Judices, Ordinarios, vel Delegatos, etiam Causarum Palatii Nostri Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclésiæ Cardinales, etiam de Latere Legatos, Vicelegatos, dictæque Sedis Nuncios, et quoslibet alios quavis prærogativa, et privilegio fungentes, ac honore, et præeminentia fulgentes, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter judicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, judicari, et definiri debere, et quidquid secùs super his a quoquam quavis auctoritate scièr, vel ignoreranter contigerit attentari, irritum et inane Motu pari similiter decernimus.

§. 9. Non obstantibus quibusvis etiam in Syndicalibus, Provincialibus, Generalibusque Conciliis editis, vel edendis specialibus, vel generalibus Constitutionibus, et Ordinationibus Apostolicis, ac primodicti Monasterii, et Ordinis præfati, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, et consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, et Litteris Apostolicis, quibusvis Superioribus, et personis, sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam Derogatoriis Derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, et insolitis Clausulis, irritantibusque, et aliis Decretis, etiam Motu simili, ac etiam consistorialiter, ac aliàs etiam quomodolibet, etiam pluries concessis, confirmatis, approbatis, et innovatis: Quibus omnibus et singulis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, et individua mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum tenores, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et forma in illis tradita observata, inserti forent eisdem præsentibus, pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad præmissorum omnium, et singulorum validitatis effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et ex-

Deroga-
tur con-
trariis.

P o n t. pressè, ac latissimè, et plenissimè, Motù pari
 A. XIII. derogamus, cæterisque contrariis quibuscum-
 que.

Sanctio
poenalis. §. 10. Nulli ergo omnino hominum liceat
 hanc paginam Nostrarum erectionis, institutionis,
 declarationis, decreti, concessionis, mandati,
 voluntatis, ac indulti, et derogationis
 infringere, vel ei ausu temerario contraire.
 Si quis autem hoc attentare præsumpserit,
 indignationem Omnipotentis Dei, ac BB. Petri
 et Pauli Apostolorum ejus, se noverit incur-
 surum.

Dat. 5. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem
 Octobris Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo septen-
 gentesimo quinquagesimo secundo, tertio Nonas
 1752. Octobris, Pontificatus Nostri Anno XIII.

Expedita in Cancellaria Apostolica.

HERBIPOLENSIS

v.

*Episcopus honorificis prægestāndæ sibi Crucis,
ususque Pallii prærogativis honestatur , sub
certis modis , ac conditionibüs.*

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad futuram rei memoriam.

ROMANA Ecclesia , omnium Ecclesiarum Mater Proce-
et Magistra , concessum sibi a coelesti sposo mium.
Jesu Christo supremum auctoritatis et digni- Provida
tatis principatum , ita semper in omnes Ca- S. Sedis
tholici Orbis Ecclesias obtinuit , ut tamen pro in Jurisdi-
locorum , ac temporum , personarumque con- et hono-
ditionibus , egregiis earum Pastoribus , nunc ribus dis-
amplioris jurisdictionis suæ partem aliquam tribuen-
sustinendam , exercendamque communicaverit , dis admi-
nistratio.
nunc autem eximias honoris prærogativas in-
dulserit , prout ad Dei gloriam , et fidelium po-
pulorum utilitatem promovendam , et ad Ca-
tholicæ Religionis integritatem , majestatemque
tuendam , Romanis Pontificibus ejusdem Jesu
Christi Vicariis , et Beati Petri Apostolorum
Principis Successoribus , visum est in Domino .
salubriter expedire .

§. i. Porrò inter præcipua Sacerdotalis ho- Jus præ-
noris insignia , quibus diversæ per Orbem Ec- ferendæ
clesiæ earumque Antistites , ab Apostolica Sede Crucis ,
decorari meruerunt , et Sacri Pallii usus , et et Pallii
ius præferendi Sanctissimæ Crucis signi meritò usus , præ-
numerantur. Illud siquidem a Romano Ponti- cipua ho-
fice , vel ex ejus auctoritate dumtaxat , solemni tificalis
ritu benedictum , et propè Corpus Beatissimi insignia .

P O N T. Apostolorum Principis religiosa cura adservata. XIII. tum, indeque ad enixas postulantum Antistitum preces desumptum, si cui utendum, intendendumque conceditur, peculiare quoddam vari soli sacri fœderis vinculum inter ipsum, et Romanus in connum Pontificem, ejusdem Beati Petri Successor, specialis sacramenti interpositione firmatum significat: Cùmque ipsum Pallium ex ovium velleribus contextum, sacri Pastoris humeris gestetur, ovis illius speciem representat, quam Dominus aberrantem requisivit, inventamque humeris suis sustulit; ut Episcopus, qui Christi typum gerit, ejusque munere fungitur, ipso etiam habitu illius boni Pastoris imitatem se exhibeat, qui ovium suarum infirmitates, admirando pietatis, et misericordiae excessu, portavit. Crucis autem erectæ delatio, non solum Pastoralis Officii vim auctoritatemque ostendit, ex illius potestate derivatam, qui *crucifixus ex infirmitate, sed vivens ex virtute Dei*, Ministros suos contra omnes adversarias potestates invictæ Crucis signo armavit; verùm etiam ipso sui conspectui Episcopalis prædicationis summam fidelibus populis ob oculos ponit, sublatoque ad eorum solamen Fidei nostræ vexillo, æternæ salutis spem credentibus ingerit.

Herbipolensis Ecclæsiæ amplitudo, ejusdem Antistituti de Cleri cora. §. 2. Cùm itaque Heripolensis Ecclesia Provinciæ Moguntinæ in Superioris Germaniæ partibus constituta, jam usque ab octavo Ecclesiæ sæculo per Sanctum Buchardum Episcopum ex auctoritate Apostolicæ Sedis fundata et erecta, tum, Ca. singularibus prærogativis ditata, amplissimæque pituli, et Diœcesi jura dans, plurimum egregiorum Antistituti, aliorumque, ex conspicuo, ac numeroso cora. Capitulo, et Clero, insignium Virorum virtute, admodum illustrata fuisse dignoscatur; nunc autem existens Venerabilis Frater Carolus Philippus Herbipolensis Episcopus suorum illam ornare pergit præstantia meritorum, pluribusque editis erga Nos, et Apostolicam Sedem, fidei et observantiæ argumentis, amplioribus

Pontificiae liberalitatis favoribus se dignum exhibeat : Nos , attentis præmissis, et præsertim quod ipse Carolus Philippus Episcopus, Ecclesiastice pacis studio , plurimum contulit ad extinctionem veterum litium , et controversia- existentes Episcopos Herbipolenses , ex una , et Fuldense Monasterium , Abbatiam aliæ nuncupatum , in quo Nos hodie Episcopalem Dignatatem et Cathedram ereximus et instituimus , inita ejusque Abbates etiam pro tempore existentes , ex altera , partibus , agitatæ fuerunt , honesta inter ipsum , et dicti Monasterii Abbatem Concordia inita , quam Nos per alias Nostras Litteras , cum quibusdam restrictionibus , et considerationibus , approbavimus et confirmavimus : quedam Cumque hujusmodi restrictiones et moderatio- nes , eidem Concordiæ per Nos , justis de causis , appositaæ , circa quedam potissimum capita ver- sentur , quæ idem Episcopus in favorem Ecclesiæ et Curiae suæ admitti , ac respectivè con- cedi et firmari exoptaverat , ideoque æquum sit illas alicujus indulti , et beneficii concessione pensari : Motu proprio , et certâ scientiâ , Episcopus eumdem Carolum Philippum Episcopum a qui- busvis suspensionis , et interdicti , aliisque Ecclesiasticis sententiis , censuris , et poenis , a jure , vel ab homine quavis occasione , vel causâ lati , si quibus quomodolibet innodatus existit , ad effectum præsentium tantum conse- quendum , harum serie absolventes , et abso- lutum fore censemtes ; eidem Carolo Philippo Episcopo , ut Ipse , et ejus Successores Ecclesiæ Herbipolensis Præsules pro tempore existen- tes , de cætero perpetuis futuris temporibus sa- crum Pallium in solemnitatibus et functionibus in Pontificali Romano descriptis induere , et gestare , ac etiam Crucem , ad instar Archiepiscoporum , ante se elevari et gestari sacerere , in dicta Herbipolensi Civitate et Diœcesi dumtaxat , et non alibi omnino , sive in alienis Diœ-

ANNO
1752.

Speciale

Episcopi

nunc exi- stentis

meritum

in concor- dia cum

Abbate

Fuldensi

inita.

Hujus

capita

Herbip.

juribus

favorabi-

lia , mi-

nimè con-

firmantur

ipse ejus-

que Suc-

cessores

usuPallii,

et jure

præferen-

dæ Crucis

donantur,

sub certis

conditio-

nibus , et

reserva-

tionibus.

P O N T. A. XIII. cesibus, sive in Sacri Romani Imperii Comitatis, sive in quibusvis aliis locis Episcopo præfato non subjectis, etiamsi Ordinariorum Locorum licentia ad id accederet, nec etiam in dicta Civitate et Diœcesi Herbipolensi, in præsentia alicujus ex S. R. E. Cardinalibus, vel Nostri et ejusdem Sedis Apostolicæ ordinarii aut extraordinarii Legati, seu Nuncii, vel Archiepiscopi Moguntini, nisi de eorum respectivè consensu, sub gratiæ et concessionis hujusmodi nullitate; et dummodo, quoad Pallium prædictum, tam ipse Carolus Philippus, quām illius Successores Herbipolenses Episcopi pro tempore eligendi, illud ab eadem Apostolica Sede, servatis de jure, vel consuetudine servandis, postulare, et consueto fidelitatis debitæ sacramento edito, accipere, aliaque in similibus observari solita adimplere teneantur; ac denique, salvo in omnibus jure Metropolitico Ecclesiæ Moguntinæ, illiusque Archiepiscopi pro tempore existentis: et nihil immutato præcedentiæ ordine inter ipsos Episcopos Herbipolenses, aliasque Episcopos, sive ejusdem, sive alterius Provinciæ, hactenùs de jure, usu, aut consuetudine, in quibusvis functionibus, concessibus, aut Comitiis servari solito; hujusmodi Pontificalis honoris Insigniis uti, liberè et licetè possint et valeant, de Apostolicæ auctoritatis plenitudine, tenore præsentium, concedimus et indulgemus.

Præmis- **§. 3.** Decernentes easdem præsentes Litteras sorum firmitatis, semper firmas, validas, et efficaces existere, mitas. et fore, nec unquam sub quibusvis generalibus similium, vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus comprehensas, sed tanquam in præmissarum moderationum compensationem, ut supra, concessas, semper ab illis exceptas esse, et fore, ac censeri, ac dicto Carolo Philippo Episcopo, ejusque Successoribus dictæ Herbipolensis Ecclesiæ Præsulibus pro tempore existentibus, perpetuò

perpetuò suffragari nec non ab ipsis respectivè in omnibus et per omnia observari, sique, et non alias, per quoscumque Judices, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S.R.E. Cardinales, etiam de Latere Legatos, Vice-Legatos, dictæque Sedis Nuncios, -judicari et defniri debere; ac irritum, et inane, si se- cùs super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter judicari, aut respectivè attentari contigerit. Non obstantibus Apo- Derogatio stolicis, ac in Universalibus, Provincialibus, et Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, et ordinationibus, seu dictæ Herbipolensis, aut alterius cuiuscumque Ecclesiæ etiam jamento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, cæterisque contrariis quibuscumque.

S. 4. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostræ absolutionis, concessionis, indulti, decreti, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac BB. Petri, et Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ millesimo septingentesimo quinquagesimo secundo, tertio Nonas Octobris, Pontificatus Nostri Anno XIII.

Dat. Pont.

anno 13.

die 5. Oct.

1752.

*D. Card. Passioneus,**J. Datarius.***VISA DE CURIA,****J. C. Boschi.****J. B. Eugenius.****Loco ✕ Plumbi.***Registrata in Secretaria Brevium.
Tbm. X.***D**

P O N T. cesibus, sive in Sacri Romani Imperii Comitiis, sive in quibusvis aliis locis Episcopo praefato non subjectis, etiamsi Ordinariorum Locorum licentia ad id accederet, nec etiam idicta Civitate et Dioecesi Herbipolensi, in praesentia alicujus ex S. R. E. Cardinalibus, vel Nostris et ejusdem Sedis Apostolicæ ordinarii aut extraordinarii Legati, seu Nuncii, vel Archiepiscopi Moguntini, nisi de eorum respectivè consensu, sub gratiæ et concessionis hujusmodi nullitate; et dummodo, quoad Pallium prædictum, tam ipse Carolus Philippus, quām illius Successores Herbipolenses Episcopi pro tempore eligendi, illud ab eadem Apostolica Sede, servatis de jure, vel consuetudine servandis, postulare, et consueto fidelitatis debitæ sacramento edito, accipere, aliaque in similibus observari solita adimplere teneantur; ac deinde, salvo in omnibus jure Metropolitico Ecclesiæ Moguntinæ, illiusque Archiepiscopi pro tempore existentis: et nihil immutato præcedentiæ ordine inter ipsos Episcopos Herbipolenses, aliosque Episcopos, sive ejusdem, sive alterius Provinciæ, hactenùs ~~de jure, usu,~~ aut consuetudine, in quibusvis functionibus, concessibus, aut Comitiis servari solitus ~~est~~ ^{est} ~~jusmodi~~ Pontificalis honoris Insigniis uti libere et licite possint et valeant, de Auctoritatis plenitudine, tenore præsentium concedimus et indulgemus.

Premis. §. 3. Decernentes easdem præsentes Litteras sorum firmas, validas, et efficaces existere et fore, nec unquam sub quibusvis generalibus similiis, vel dissimiliis gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, deputationibus, aut aliis contrariis dispositionibus comprehensas, sed tanquam in premissorum moderationum compensationem, ut supra concessas, accepimus, et eis

in omnibus et per omnia obseruare. scilicet in
bonis alias . utrū doceatur iuste. et
caventur Iustitia a desiderio auctiuitatis et
Cardinalium . etiam e latere legere
Legatos . dicentes rebus iustis. quibus et
definiti iustitiae a iustitia et iuste-
cias super ea a doceatur tunc scientia
scienter . et incoramque iustitiae et
cavent iustitiam . conuenient ut diversitas
stolicis . et in Universitatibus . Divinitatis
et Speculationis Locis . eis doceantur
speculationes Iustitiae . et iustitiae
seu de re Iustitiae . ut iustus
componat iustitiam principium . conser-
tationem iustitiae . et iustus iustitiae ha-
baturas iustitiae . et iustitiae .
que iustitiae iustitiae.

Si huius tempore omnium licet sane
potest iuste iustitiae . concessionalis . or-
do . iuste . et iustitiae diringere . vel et
iuste iustitiae iustitiae . si quis iuste hoc
iuste premissorum . iognationem Omnipotens
Be . et Ioh . Petri . et Pauli Apostolo-
rum qui se iuste iustitiae.

Benedictus et Sanctam Mariam Majorem Dat Post.
Annis Incarnationis Domini millesimo septuaginta
secundo . tertio Nonas Octobris . Pontificatus Nostri Anno XIII.

D. Card. Passioneus.

J. Datarius.

Vita de Cura.

J. C. Busch.

or.
ce-
m-
an-
i-
ii-
pri-
uel-
sten-

Et Cle-
mens VIII

Post.

A.XIII.

VI.

DAMNANTUR,

Et prohibentur quinque propositiones Duellorum abusui faventes , veteresque leges adversus Duellantēs editae innovantur ; ac novis superadditis pœnālibus Sanctionibus confirmantur.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM D̄I

Ad perpetuām rei memoriam.

DESTABILEM , ac Divina naturalique Lege duum Romanorum damnatum . Duellorum abusum , a barbaris gentibus , atque superstitionis , non sine ingenti corporum , animarumque clade , in Christianam Rempublicam auctore Diabolo invectum , eliminan- cūm semper execrata sit , atque improbarit Ecclēsia , tum præcipuo in eam curam studio , lorū ab- vigilantia , ac zelo incubuerunt Romani Pontifices , ut a Fidelium cōetu longissimè arcere- uss. tūr. Nam , ut antiquiora mittamus Prædeces- sorum Nostrorum Nicolai I. (a) , Cœlestini III. , Innocentii II. , Eugenii III. , Alexandri III. (b) , Innocentii IV. (c) adversū singulares pugnas decreta , extant recentiores Apostolicæ Sedis Constitutiones , quibus Romani Pontifices Julius

(a) *Epist. L. ad Carolum Calvum.*(b) *In Concil. Lateranensi Cap. 1. et 2. de Torneamentis , ubi trium Prædecessorum Decreta citantur.*(c) *In Epist. ad Archiepiscopos , Episcopos , aliasque Ecclesiasticos Regni Francie , apud Raynal. ad ann. 1251. num. 31.*

II. (d), Leo X. (e), Clemens VII. (f), ac de-
mum Pius IV. (g), gravissimas pœnas antea
statutas confirmarunt, aliasque de novo addi-
derunt, contra duellantes ex quacumque causa,
etiam per Sæculares Regionum aut Locorum
Leges forsan permitta, adjecta infamia, bono-
rumque proscriptione, etiam adversus compli-
ces ac participes, et qualecumque operam iis
dem præbentes.

§. 1. Tridentina verò Synodus (h) latam in Poenæ per
eos excommunicationem extendit ad Imperato- Tridenti-
res, et Reges, Duces, ac Principes, cæteros. num indi-
que Dominos temporales, si locum ad Mono- ctæ in ex-
machiam in terris suis concesserint. ac juris- locum ad
dictione et dominio loci, in quo duellum fieri Monoma-
permiserint, quem ab Ecclesia obtineant, eo chiam,
ipso privatos declaravit. Committentes verò Patrinos,
pugnam, eorumque Patrinos, excommunicatio- et pugnan-
nis, ac omnium bonorum proscriptionis, nec tes.
non perpetuæ infamiae pœnam incurrire sta-
tuit; et si in ipso conflictu decesserint, Eccle-
siastica sepultura perpetuò carituros decrevit.

§. 2. Cùm verò præfatis saluberrimis Legibus Gregor. judicialia dumtaxat, ac solemnia duella com- XIII. po-
prehensa, ac proscripta viderentur, piæ me- nales om-
moriæ Prædecessor noster Gregorius Papa XIII. nes San-
(i) hujusmodi pœnas adversus eos omnes ex- ctiones a
tendit, qui nedum publicè, sed etiam priva- solemni-
tim ex condicto, statuto tempore, et loco, bus ad pri-
Monomachiam commiserint, etiamsi nulli Pa- vata duel-
trini, sociive ad id vocati fuerint, nec loci dit.
securitas habita, nullæve provocatoriæ Litteræ,
aut denunciationis Chartulæ præcesserint.

§. 3. Denique felicis recordationis Clemens Et Cle-
Papa VIII. etiam Prædecessor Noster, Aposto- mens VIII

(d) *Constit. incip. Regis pacifici.*

(e) *Constit. Quam Deo et Hominibus.*

(f) *Constit. Consuevit Romanus Pontifex.*

(g) *Constit. Ea, quæ a Prædecessoribus.*

(h) *Sess. 25. cap. 19. de Reform.*

(i) *Constit. Ad tollendum.*

PONTICTU licas Romanorum ante se Pontificum Leges A. XIII. omnes, et poenas in eis statutas, sua Constituuntur iisdem ob tutione, quae incipit *Illius vices* data xvi. Kal. noxios eff. Septembbris Anno MDXCII. disertè complexus, fecit omnes easdem extendit ad omnes non solum duelloes certantes, sed etiam provocantes, suadentes, peram, et equos, arma, commeatus præbentes, comittentes; Chartulas, Libellos, Manifesta mittentem praetores, scribentes, vel divulgantes, aut quomostantes, dolibet circa ista cooperantes; Socios, Patrinos, etiam pude industria spectatores, fautores, criminis degna non mūm participes, illudque permittentes, vel, secuta. quantum in ipsis est, non prohibentes, ac delinquentibus veniam et impunitatem concedentes, qui que se prædictis quoquomodo immiscuerint; etiamsi neque pugnæ effectus, neque accessus ad locum sit subsequutus.

Asse. §. 4. His tam sapienter, tam aperte, atque tiones ab perspicue ab Ecclesia, et ab Apostolica Sede **Alexander VII.** constitutis, dubitari jam nullo modo posse videbatur, quin duella omnia tam publica, quam privata, et naturali, et Divino, et Ecclesiastico dampnate. jure, prorsus illicita, vetita, atque damnata censeri deberent. Sed nonnulli earum Legum interpres, per benignitatis speciem humanis pravisque cupiditatibus plus æquo faventes, Apostolicas Sanctiones ad corrupta hominum judicia inflectentes, ac temperantes, licere, docuerunt, (k) *Viro Equestri duellum acceptare, ne timiditatis notam apud alios incurrat:* (l) *Fas esse defensione occisiva, vel ipsis Clericis, ac Religiosis, tueri honorem, dum alia declinandæ calumniæ via non suppetat,* (m) *propulsare damna, quæ ex iniqua Judicis sententia certò imminent;* (n) *defendere non solum quæ possidemus, sed etiam ea, ad quæ jus inchoatum habemus, dum alia via id assequi non valeamus:*

(k) 2. Prop. damnata ab *Alexandro VIII.*

(l) 17. Prop. ex damnatis ab eodem.

(m) 18. Prop. ab eodem damnata.

(n) 32. Prop. ex damnatis ab *Innocentio XI.*

Quas quidem assertiones duellis faventes Apostolica Sedes censura notavit, rejecit, proscripsit.

§. 5. Et nihilominus extiterunt quam proxime recentiores alii, qui etsi duella, vel odii, vel vindictæ, vel honoris tuendi causâ, vel levioris momenti res fortunasque servandi, faintantur illicita; aliis tamen in circumstantiis, duello- et casibus, vel amittendi Officii, et sustenta-
tionis, vel denegatae sibi a Magistratu justitiæ, defensionis innoxie titulo, ea licere pronun- ciant. Laxas, et periculi plenas opiniones hu- jusmodi, ex vulgatis eorum Libris, ad Nos delatas, ubi primum accepimus, earum exa- men nonnullis ex Venerabilibus Fratribus Nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, et quibusdam Dilectis Filiis Sacrae Theologiae Ma- gistris specialiter ad id per Nos deputatis, com- misimus: qui re mature discussa, latis coram Nobis tum voce, tum scripto suffragiis, in- frascriptas Propositiones censura, et proscriptione dignas existimarunt.

PRIMA PROPOSITIO.

Vir Militaris, qui nisi offerat, vel acceptet duel- lum, tamquam formidolosus, timidus, abje- ctus, et ad Officia Militaria ineptus haberetur, indeque officio, quo se suosque sustentat, pri- varetur, vel promotionis, alias sibi debitæ ac promeritæ, spe perpetuæ carere deberet, culpa et pœna vacaret, sive offerat, sive acceptet Duellum.

II.

Excusari possunt etiam, honoris tuendi, vel humanae vilipensionis vitandæ gratia, Duel- lum acceptantes, vel ad illud provocantes, quando certò sciunt pugnam non esse secutu- ram, utpotè ab aliis impediendam.

Non incurrit Ecclesiasticas pœnas ab Ecclesia contra duellantates latas , Dux , vel Officialis Militice , acceptans duellum , ex gravi metu amissionis famæ , et officii.

IV.

Licatum est , in statu hominis naturali , acceptare , et offerre duellum , ad servandas cum honore fortunas , quando alio remedio eorum jactura propulsari nequit.

V.

Asserta licentia pro statu naturali , applicari etiam potest statui Civitatis malè ordinatæ , in qua nimirum , vel negligentia vel malitia Magistratus , justitia aperte denegatur.

Damnam. §. 6. Auditis itaque , super unaquaque eatur , et rum Propositionum , dictorum Cardinalium et sub cen. Consultorum judiciis , atque omnibus ritè et suris de- maturè consideratis , Nos ipsas . præsentium Littendi pro- terarum tenore , et Apostolica Auctoritate , hibentur. tanquam falsas , scandalosas , ac perniciosas re- jicimus , damnamus , ac prohibemus , ita ut quicunque illas aut conjunctim , aut 'divisim docuerit , defenderit , ediderit , aut de iis , etiam disputandi gratiâ , publicè , aut privatim tra- ctaverit , nisi forsan impugnando , ipso facto incidat in excommunicationem , a qua non pos- sit (præterquam in mortis articulo) ab alio , quacunque etiam dignitate fulgente , nisi ab existente pro tempore Romano Pontifice ab- solvi.

Neenon in praxim induci. §. 7. Insuper strictè , in virtute sanctæ obe- dientiæ , et sub interminatione Divini Judicii , prohibemus omnibus Christifidelibus cujuscum- que conditionis , dignitatis , et status , etiam

speciali et specialissima nota dignis , ne prædictas opiniones , aut aliquam ipsarum , ad .1752. praxim deducant.

§. 8. Jam verò ut exitiosam Duellorum licentiam , in Christiana , ac præsertim Militari Republica , non obstantibus providis Legibus a plerisque etiam Sæcularibus Principibus et Pontificibus ad eamdem extirpandam laudabiliter editis , adhuc gliscentem , validiore manu coer- ceamus , gravissimumque scelus Apostolicæ di- strictionis gladio magis magisque insequamur , omnes , et singulas dictorum Romanorum Pontificum Prædecessorum Nostrorum Constitutiones superius enunciatas , quarum tenores , ac si præsentibus de verbo ad verbum insertæ fo- rent , pro sufficienter expressis haberi volumus , Apostolica auctoritate confirmantes et inno- vantes , ad hoc ut pœnarum gravitas et seve- ritas majorem perditis hominibus ingerat pec- candi metum , Nostro Motu proprio , ac de Apo- stolicæ auctoritatis plenitudine , earundem præ- septium Litterarum serie , statuimus atque de- cernimus , ut si quis in duello , sive publicè , sive privatim indicto , hominem occiderit , sive hic mortuus fuerit in loco conflictus , sive ex- tra illum ex vulnere in duello accepto , hujus- modi homicida , tamquam interficiens proxi- mum suum animo præmeditato ac deliberato , ad formam Constitutionis felicis recordationis Prædecessoris Nostri Benedicti Papæ XIII. , quæ rum asyli incipit *Ex quo Divina* , data vi. Idus Junii anno jure pri- Domini MDCCXXV. , ab Ecclesiasticæ Immu- nitatis beneficio exclusus et repulsus omnino censeatur ; ita ut a cujuscumque Sacri aut Religiosi loci asylo , ad quod configuerit , servatis tamen de jure servandis , extrahi , et Judicis competentis Curiæ pro merito puniendus , tradi possit et debeat ; super quo Nos Episcopis , aliisque Superioribus Antistitibus , ad quos re- spectivè pertinet , et pertinebit in posterum , necessarias , et oportunas facultates præsentium quoque tenore impertimur. Quin etiam , vi-

Insuper
publico
vel priva-
to duello
interfi-
ciens alte-
rum asyli
vatur.

Vivente

Pro x. vente adhuc altero in singulari certamine gra-
A. XIII. viter vulnerato , si percussor in locum immu-
adhus sau nem se receperit , ex quo , eveniente illius morte ,
cio , quan fugam arriperè , et legum severitatem evadere
do , et qua posse prospiciatur ; Volumus , et respectivè per-
formaper- mittimus , ut , quatenus Periti ad inspiciendum
loco im- vulnus acciti , grave vitæ periculum adesse re-
muni ex tulerint , percussor ipse , prævio semper De-
trahi de- creto Episcopi , et cum assistentia personæ Ec-
beat. clesiasticæ ab eodem Episcopo deputatæ , ab

hujusmodi loco immuni extractus , sine mora
cæreribus mancipetur ; ea tamen lege Judici-
bus indicta , ut illum Ecclesiæ restituere de-
beant , si vulneratus superstes vivat ultra tem-
pus a legibus , quæ de homicidio sunt , consti-
tutum ; alioquin in easdem pœnas incidant ,
quæ in memoratis Benedicti XIII. Litteris con-
stitutæ sunt adversus illos , qui delinquentem
in aliquo ex casibus ibidem expressis , ex ini-
dicis ad id sufficientibus sibi traditum , resti-
tuere recusent , postquam is in suis defensioni-
bus hujusmodi indicia diluerit .

Interfe- §. 9. Præterea , simili motu et auctoritate
cto autem decernimus ac declaramus , Sepulturæ sacræ
sepultuta privationem a sacrosanta Tridentina Synodo
sacra de- inflictam morientibus in loco duelli et confi-
negatur , licet ex- ctus , incurrendam perpetuò fore , etiam ante
tra Jocum Sententiam Judicis , a decadente quoque extra
pugnæ , et locum conflictus ex vulnere ibidem accepto ,
præobten- sive duellum publicè , sive privatim indictum
ta absolu- fuerit , ac etiamsi vulneratus ante mórem non
tione obie incerta Pœnitentiæ signa dederit , atque a pec-
rit.

catis et censuris absolutionem obtinuerit ; sub-
lata Episcopis , et Ordinariis Locorum super hac
pœna interpretandi ac dispensandi facultate ,
quo cæteris documentum præbeatur fugiendi
sceleris , ac debitam Ecclesiæ Legibus obedien-
tiām præstandi .

Hortatio §. 10. In hujus denūm sollicitudinis nostræ
ad Princi- societatem vocantes Carissimos in Christo Fi-
pes , ut in lios Nostros , Imperatorem electum , cunetosque
Monoma- Catholicos Reges , nec non Principes , Magistra-

tus , Militiae Duces , atque Præfectos , eos omnes et singulos , pro sua in Deum Religione , ac pietate , enixè obtestamur in Domino , ut chiam era conjunctis studiis , et animis , exitiosæ duello dicandam rum licentia , qua Regnorum tranquillitas , populorum securitas atque incolumitas , neque corporum solùm , sed , quæ nullo pretio aestimari potest , æterna animarum vita certò pericitatur , omni nisu et constantia vehementer obsistant . Neque sibi , suæque in Deum fidei , munerisque rationi fecisse satis intelligent , quod optimè constitutis Legibus , indictisque gravissimis poenis , horrendum scelus proscriptum sit ; nisi accuratam ipsarum Legum , pœnarumque executionem naviter urgeant . ac promoteant , seque inexorabiles Dei vindices in eos , qui talia agunt , diligenter exhibeant . Nam si delinquentes aut oscitanter ferant , aut molliter puniant , alieno sese crimine polluent , omnisque illius sanguinis reos se constituent , quem ita crudeliter inultum effundi permiserint . Vani enim falsique honoris Idolo humanas litari victimas non impunè feret supremus omnium Judex Deus ; rationem ab iis aliquando exacturus , quorum est Divina , et humana jura tueri , sibique creditorum hominum vitam servare , pro quibus sanguinem ipse suum Jesus Christus effudit .

§. 11. Volumus autem ut præsentium Litterarum Transumptis etiam impressis , Notarii plorum publici manu subscriptis , et Sigillo Personæ in Ecclesiastica Dignitate constitutæ munitis , eadem ubique , etiam in judicio , fides habeatur , quæ ipsis præsentibus haberetur , si originaliter forent exhibitæ vel ostensæ : Utque eadem præsentes in consuetis locis publicis hujus Almæ Urbis per Cursores nostros , ut moris est , publicatae et affixa , omnes et singulos , quos concernunt , seu concernent in futurum , perinde afficiant , ac si unicuique illorum personaliter intimatae et notificatae fuissent .

PONTIFIC AXIIII. §. 12. Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc nostrarum prohibitionis, damnationis, praecepti, statuti, declarationis, facultatum impertitionis, obtestationis, decreti, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri et Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

**DAT. 10.
NOV.
1752** Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem rem Anno Incarnationis Dominicæ MDCCLII., quarto Idus Novembbris, Pontificatus Nostri Anno Tertiodecimo.

D. Card. Passioneus.

J. Datarius.

VISA DE CURIA.

J. C. Boschi.

Loco ✕ Plumbi.

J. B. Eugenius.

Registrata in Secretaria Brevium.

Publicata die 24. mensis Novembbris 1752.

A. S. o.
1752.

DAMNATIO

VII.

Et Prohibitio Libri duobus tomis constantis, Gallico idiomate, absque Auctoris nomine, et impressionis loco, in lucem editi, cui Titulus : *Apologie de tous les jugemens rendus par les Tribunaux séculiers en France, contre le schisme : dans laquelle on établit : 1. L'injustice, et l'irrégularité des refus de Sacremens, de Sépulture, et des autres peines, qu'on prononce contre ceux, qui ne sont pas soumis à la Constitution Unigenitus. 2. La compétence des Juges laïcs pour s'opposer à tous ces actes de schisme*, Tom. I. et II. En France MDCCLII.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

MILITANTIS Ecclesiæ regimini superna dispositione præsidentes, Dominici Gregis custodiae jugiter invigilare, ac Oves Æterni Pastoris sanguine redemptas a perniciosarum doctrinarum venenis, quantum Nobis ex alto conceditur, præservare tenemur. Quapropter eum, sicut Nobis innotuit, in lucem prodierit quidam perniciousus Liber duobus tomis constans Gallico idiomate absque auctoris nomine, et impressionis loco, cui Titulus : *Apologie de tous les jugemens rendus par les Tribunaux séculiers en France, contre le schisme, dans laquelle on établit : 1. L'injustice, et l'irrégularité des refus de Sacremens, de Sépulture, et des autres peines, qu'on prononce contre ceux, qui ne sont*

P o n t. pas soumis à la Constitution Unigenitus. 2. **La A. XIII.** Compétence des Juges laïcs, pour s'opposer à tous ces actes de schisme. Tom. I. et II. En France MDCCLII. Nos, auditis desuper plurimum S. R. E. Cardinalium, aliorumque sacræ

Censura et damnatio libri. Theologiæ Magistrorum, quos ad prædicti Libri examen delegimus, suffragiis, iisque plenè ac maturè discussis, de memoratorum Cardinalium consilio, utrumque supra relati Libri tomum, tanquam continentem assertiones falsas, temerarias, scandalosas, piarum aurium offensivas, in Romanos Pontifices, Apostolicam hanc Sanctam Sedem, et Episcopos injuriosas, Ecclesiasticæ jurisdictioni derogantes, obedientiæ Constitutioni *Unigenitus* ab omnibus sincè debitæ eversivas, schismati faventes, schismaticas, in errorem inducentes, ac erroneous respectivè, auctoritate Apostolica, tenore præsentium damnamus, reprobamus, prohibemus,

'Imprimentes, tenentes, singulis Christifidelibus, et indi- legentes, sub pena excommunicationis per contrafacentes huic librum di librum ipso facto absque alia declaratione incurrienda, excom- munican- a qua nemo a quoquam, præterquam a Notatur.

ipsiusque Libri impressionem, descriptionem, lectionem, retentionem, et usum, omnibus et singulis Christifidelibus, etiam specifica et individua mentione, et expressione dignis, sub pena excommunicationis per contrafacentes a qua nemo a quoquam, præterquam a Nobis, seu Romano Pontifice pro tempore existente nisi in mortis articulo constitutus, absolutionis beneficium valeat obtinere omnino interdicimus. Volentes, et auctoritate Apostolica mandantes, ut quicumque Librum præfatum, seu aliquam illius partem, sive Typis impressam, sive manu scriptam penè se habuerint, vel in futurum quandocumque habebunt illum, et illam, statim atque præsentes Literæ eis innotuerint, Locorum Ordinariis, vel hæreticæ pravitatis Inquisitoribus tradere, atque consignare teneantur; hi verò exemplaria sibi sic tradita illico flammis aboleri carent. In contrarium facientibus non obstantibus quibus- cumque. Ut autem eadem præsentes Litteræ Publicæ omniibus facilius innotescant, 'nec quisquam

illarum ignorantiam allegare possit, volumus, Anno
et auctoritate praedicta decernimus, illas ad 1752.
valvas Basilicæ Principis Apostolorum, ac Can, ceptum,
cellariæ Apostolicæ, nec non Curiæ Generalis ejusque
in Monte Citatorio, ac in acie Campi Floræ effectus.
de Urbe, per aliquem ex Cursoribus nostris,
ut moris est, publicari, illarumque exempla
ibidem affixa relinqui; ita ut sic publicatæ om-
nes, et singulos, quos concernunt, perinde af-
ficiant, ac si unicuique illorum personaliter
notificatæ, et intimatæ fuissent: Ipsarum autem
Litterarum transumptis, seu exemplis, etiam
impressis, manu alicujus Notarii publici sub-
scriptis, et sigillo personæ in Ecclesiastica di-
gnitate constitutæ munitis, eamdem prorsùs
fidem tam in judicio, quam extra illud ubi-
que locorum haberi, quæ haberetur ipsis præ-
sentibus, si exhibitæ forent, vel ostensæ.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majo- Dat. 20.
rem sub Annulo Piscatoris die xx. Novembrib.
MDCCCLII. Pontificatus Nostri Anno Decimo- 1752.
tertio.

• *D. Card. Passioneus.*

Publicat. eodem die, mense, et anno.

P o n t .

A. XIII.

VIII.

CONFIRMANTUR

Et declarantur Constitutiones Prædecessorum
Romanorum Pontificum super vetita armo-
rum delatione, retentione, et venditione.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM D E I .

Ad perpetuam rei memoriam.

SCETTI ge- SECURITATEM, atque tranquillitatem Populo-
nem ar- rum et Personarum Apostolicæ Sedi in tempo-
ralibus subjectarum tueri et asserere volentes
blicæ se- Prædecessores Nostri Romani Pontifices, non
curitatis modo severissimas leges adversùs homicidia, et
exitium cujuscumque generis vim ediderunt, verùm
compara- etiam ad ea submovenda, quæ hujusmodi de-
ta. lictis facilè perpetrandis occasionem et com-
moditatem præbere possent, omnium armorum
ad necem clam et dolosè inferendam aptorum
delationem, retentionem, et venditionem, gra-
vissimarum poenarum interminatōne vetuerunt;
quemadmodum ex providis felicis recordationis

Proscri- Pii Papæ IV. Anno Incarnationis Dominicæ mil-
pta sunt a lesimo quingentesimo sexagesimo primo, nonis
Prædece- Martii, et Sancti Pii V. pridie Idus Februarii
soribus illius Pontificatus Anno septimo, editis Constitu-
Pontifici- tionibus, patet.

bus, et præsertim §. 1. Quorum vestigiis inhærens recoledæ
Pio IV. et memoriae Prædecessor quoque Noster Alexander
S. Pio V. Papa VIII. per suam Anno Incarnationis Do-
Horum minicæ millesimo sexcentesimo nonagesimo,

Idibus Augusti , editam Constitutionem , quæ **ANNO**
1753. incipit *Etsi cuncta* , prædictorum ante se Pon-
tificum Leges atque Sanctiones confirmans et Sanctio-
innovans , decrevit et sanxit , nemini cujuscum-
que dignitatis , statûs , gradus , ordinis , con-
ditionis , et præminentiae , etiam specialis men-
tione seu nota digno , licere in Alma Urbe , vetitorum
q̄iusque Districtu , et in toto Statu Ecclesiastico **armorum**
tuūc sibi et dictæ Sedi tam immediatè , quām genera
mediatè subjecto , comprehensis etiam quatuor exactè di-
Legationibus , ac Civitatibus Bononiensi , Fer-
rariensi , Beneventana , aliisque Civitatibus ,
Terris et Locis , etiam specialem et individuam
expressionem , et nominationem requirentibus ,
eiusmodi arma in præmissis Constitutionibus
expressè vetita , et alia quæcumque brevioris
mensuræ trium Palmorum , illius mensuræ , quæ
vulgariter denominatur *Canna Romana* ad usum
Mercatoris , sub poenis læsæ Majestatis , et re-
bellionis irremisibiliter exequendis , (exceptis
dumtaxat cultellis aptis ad incidendum panem
qui tamen majoris longitudinis unius palmi
esse non possent , ac sine cuspide , et ut vulgo
dicitur , *spuntati* esse deberent ; nec non aliis
instrumentis ad usum propriæ artis , quam quis-
que exercet , necessariis et in actu exercitii
eiusdem artis , et non aliàs) deferre , seu do-
mi , aut in Apothecis , vel alibi retinere , sive
in ipsum Statum Ecclesiasticum introducere ,
fabricare , vendere , permutare , aut aliud con-
tractus genus super ipsis inire .

§. 2. Cùmque sub suæ hujusmodi , ac præ- Ecclesia-
cedentium Constitutionum censura , tam Cle- sticos om-
ricos , quām alias omnes et singulas personas nes , alias
Ecclesiasticas etiam quomodolibet exemptas , que exem-
Sæculares , et cujusvis Ordinis , Congregatichis , ptos , iis-
Societatis , et Instituti , etiam de necessitate **legi**
specialiter exprimendi , nec non Militiarum **declaravit**
quarumcumque , etiam Hospitalis Sancti Joan-
nis Jerosolymitani , Regulares , vel aliàs immu-
nitate personali quomodolibet gaudentes , com-

PONT.
A. XIII.

VIII.

CONFIRMANTUR

Et declarantur Constitutiones Prædecessorum Romanorum Pontificum super vetita armorum delatione, retentione, et venditione.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM

Ad perpetuam rei me

SCERTI ge- SECURITATEM, atque tran-
neis ar- rum et Personarum Aposto-
ma in pu- ralibus subjectarum tueri
blicæ se- Prædecessores Nostri Ron-
curitatis modo severissimas leges ac-
exitium cijuscumque generis vi
compara- etiam ad ea submovend
ta. lictis facilè perpetrand
moditatem præbere
ad necem clam et d
delationem, retentio
vissimarum pœnarum
quemadmodum ex

Proscri- Pii Papæ IV. Anno
pta sunt a lesimo quingent
Prædeces- Martii
soribus illi
Pontifici-
bus, præse
Pio
S.

Sublata
ne in Judicibus
li ar- facultate
omo moderan-
t, aut di poenas,
te mo- seu com-
ti juris ponendi.
positionem
omnibus hujus-

modoque facti. Et reser-
personarum, vata Pon-
moderationi tisici cu-
ante, prudenter iuslibet
nis, neque tunc gratiae
Judices, ad con- concessio-
nem, aut modera- niae.
e, nisi prævia sua,
tempore existentis
nullitatis gestorum,
rum, et quoad Judices
aliisque etiam corpo-
em Pontificis arbitrio in-
consequenter quibuslibet
legationibus, ac Cardinalibus
negatis, quamcumque facul-
de jure, usu, vel consuetu-
uomodolibet competere posset;

PONTICATUR. prehendi voluisse, et contra transgressores, si **A. XIII.** qui etiam ex his reperti fuissent, per Ordinarios Locorum, aliosque competentes Judices, ad majorem pœnam, quam Tribunal Ecclesiasticum pro quocumque graviori, et atroci delicto imponere soleat et valeat, irremisibiliter procedi mandasset:

STATUTAS §. 3. Hoc insuper decrevit, et declaravit, ut pœnas in- ad eximendos transgressores a pœnis præfatis curri de- minimè suffragaretur allegare, quod non concrevit, li- staret de dolo, vel mala eorumdem contraveget dolus, nientium qualitate; nec etiam ad hujusmodi ef- et mala effectum ullæ Familiaritates, Litteræ patentes, et Licentiæ, concessæ, aut concedendæ, seu cerentur. Privilegia cujuslibet Congregationis, Tribuna- Nec suffra lis, aut Militiæ, seu Judicium, Officialium Mi- gari pa- litarium, et Ministrorum, etiam Justitiæ, aut Ministerii Cameralis, Almæ Domus Lauretanæ, teras aut et cujusvis Ordinis etiam Militaris, Congrega- privilegia tionis, Societatis, et Instituti, aut quarumvis Personarum quacumque Ecclesiastica, seu mun- quæcum- diana dignitate fulgentium quidquam prodessent, que. aut relevant; prout latius atque distinctius in præcitatibus ejusdem Alexandri Prædecessoris Litteris continetur.

PRAEFATO §. 4. Pari justitiæ zelo, et publicæ quietis rum Pon- studio incensus sanctæ memoriae immediatus tificum Prædecessor Noster Clemens Papa XIII. per suam leges in- anno Incarnationis Dominicæ millesimo septingentesimo trigesimo quarto, Kalendis Februarii, stauravit Pontificatus sui Anno quinto, editam Constitutionem, cuius initium est: *In Supremo justitiæ Solio*, inter alia, quæ pro recta Justitiæ administratione, ac delictorum coercitione pro- vide constituit, prædictas Pii IV. Pii V., et Alexandri VIII. aliorumque Antecessorum Litteras et Ordinationes, nec non Edictum Kal. Januarii Anni Domini millesimi septingentesimi octavi, de mandato piæ memoriae Clementis Papæ XI. promulgatum, cæteraque Bannimenta

eausque publicata , quibus, eorumdem , seu aliorum armorum in Urbe , et Ditione Ecclesiastica præfatis delatio , retentio , introductio , aut venditio , sub diversis etiam capitalibus poenis prohibentur , omniaque , et singula in eis contenta , similiter approbavit et innovavit ; Et ne poenarum in ipsis adversis transgressor̄ statutarum executionem ullo modo impediri contingere , quibuscumque Tribunalibus , Magistratibus , et Judicibus , tam Urbis præfat̄ , quam aliarum Civitatum , Terrarum , et Locorum eidem Apostolicæ Sedi immediatè , ac etiam mediata subjectortim , nec non quibusvis Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus etiam de Latere Legatis , districtè prohibuit et interdixit , ne in causis delationis , ac retentionis hujusmodi armorum , ulli delinquenti , poenas , quas quomodo libet incurrisse , gratiosè remitterent , aut di poenas , compонerent , vel in minima etiam parte moderarentur , sed ea dumtaxat , quæ stricti juris ponendi . Litterarum , Edicti , et Bannimentorum hujusmodi decernerent et exequerentur .

§. 5. Quod si ex peculiaribus , quandoque facti circumstantiis , vel ex qualitate personarum , vata Pontificis , compositioni , aut poenæ moderationi tifici clocum esse , æquitate ita suadente , prudenter existimarent ; voluit nihilominus , neque tunc per eosdem Magistratus , et Judices , ad concessionem gratiæ , compositionem , aut moderationem poenæ deveniri posse , nisi prævia sua , ac Romani Pontificis , pro tempore existentis expressa approbatione ; sub nullitatis gestorum , ac omnium inde sequitorum , et quoad Judices præfatos , sub pecuniariis , aliisque etiam corporalibus , suo , et ejusdem Pontificis arbitrio infligendis , poenis ; et consequenter quibuslibet Cardinalium Congregationibus , ac Cardinalibus etiam de Latere Legatis , quamcumque facultatem , quæ ipsis de jure , usu , vel consuetudine , seu alias quomodolibet competere posset ,

A. A. d.
1753.

Sublata
Judicibus
facultate
modera-
do se poenas ,
com-
moda seu con-
cessio-
ne.

P O N T. arbitrandi , gratiam impertiendi , et componen-
A. XIII. di , ac moderandi pœnas hujusmodi , in dictis
causis delationis, aut retentionis armorum , ab-
rogavit , et revocavit .

Innovan-
tur provi-
dæ hujus-
modi San-
ctiones.

§. 6. Et Nos igitur dictorum Prædecessorum
consilium ac prudentiam magnopere commen-
dantes , ejusque necessitatem pro felici Populo-
rum regimine in dies magis magisque agno-
scentes , præcitatæ eorum Constitutiones , qua-
rum totos , et integros tenores præsentibus pro
insertis de verbo ad verbum haberi volumus ,
atque omnes et singulas dispositiones , prohibi-
tiones , declaraciones , et extensiones in eis
contentas , Nostris Motu proprio , ac certa scien-
tia , per hanc Nostram perpetuò valitaram Con-
stitutionem , Apostolica auctoritate approbamus ,
confirmamus , et innovamus , et secundum eas
per quoscumque Judices , ac in omnibus , et
singulis earumdem Urbis , ac Ditionis Tribuna-
libus , et Curiis , omnino , procedi volumus et
mandamus .

Contro-
versia ex-
bonam ,
aut malam
qualita-
tem reo-
rum.

§. 7. Verùm , quia in hujusmodi causarum
tractationibus sæpe contingit , ut præ parte reo-
ciatur su rum , ab ipsis , aut ab eorum Advocatis et De-
fensoribus , allegetur , eorum pravam intentio-
probandi nem , seu dolum , in delatione aut retentione
armorum hujusmodi , et personarum malam
qualitatem , a Fisco minimè probari ; ac , defi-
cientibus horum probationibus , contendatur .
justam et fundatam præsumptionem bonæ qua-
litatis eisdem Reis semper assistere ; ideoque
locum esse æquitati , quam præcita Clementis
XII. Constitutio insinuare videtur , ut scilicet
Supremo Principi consilium detur pro gratia ,
aut compositione , seu moderatione pœnæ in
præmissis Constitutionibus , Edictis , et Banni-
mentis respectivè statutæ ; Nos hujusmodi ra-
tiocinationes , non modo ad reos a promeritis
pœnis eximendos , cum præmissarum Legum
eversione , et publicæ quietis detrimento , ten-

A N N O
1753.

dentes, verūm etiam earundem Alexandri, et Clementis Constitutionum litteræ, et spiritui adversantes, de medio tollere, ac debitam earundem Constitutionum observantiam, et executionem asserere volentes; simili motu, scientia, et auctoritate, ac earundem præsentium tenore, decernimus, et declaramus, nil aliud

oneris Fisco ineumbere ad fundandam actionem suam, pro urgenda, obtinendaque condemnatione reorum ad formam dictarum Constitutionum, quam ut ipsum contraventionis delictum, videlicet delationem, vel retentionem seu respectivè introductionem, fabricationem, aut venditionem armorum, in supradictis Pii IV., Pii V., Alexandri VIII. et Clementis XII. Constitutionibus, aliisque edictis, et Bannimentis per eosdem Prædecessores confirmatis et innovatis, vetitorum et proscriptorum, plena et valida probatione constare faciat. Quod si ex*cipiendo contendatur, eam esse delinquentis, qualitatem, vel tales in peculiari facto circumstantias concurrere, quæ consulendum Nobis, et Romano Pontifici pro tempore existenti præ gratia, aut compositione, vel moderatione pœnæ, meritò suadeant; onus erit ipsius Rei, seu probare illius defensorum, hujusmodi exceptionis sub-*

Fisco nil
aliud in-
demnatione reorum ad formam dictarum Con- cumbit, quam pro-
bare trans
gressio-
nem dd.
Constitu-
tionum,

Rens al-
legans bo-
nam qua-
litatem,
hanc con-
cludenter
tenetur.

*sistentiam, concludentibus, et juridicis proba-
tionibus demonstrare, quemadmodum ipsa Cle-
mentis XII. Constitutio, cum præcedenti Ale-
xandri VIII. Lege collata, satis apertè indicat;
et ne super hoc in posterūm hæsitari contingat,
Nos earundem tenore præsentium, ejusmodi
probationum adstruendarum onus in ipsos reos,
eorumque defensores, expressè refundimus; eo-
que non adimpleto, memoratas exceptiones de-
linquentibus nullatenus suffragari volumus, quo-
minus omnibus, et singulis poenis, etiam læsæ
Majestatis, et rebellionis, in præfatis prædeces-
sorum Sanctionibus constitutis, subjiciantur, et
cum effectu plectantur et puniantur.*

Aliter
judicari
prohibe-
tur.

*§. 8. Sicque, et non aliter in hujusmodi cau-
sis censi, atque ita per quoscumque Judices, tur.*

P O N T I A: XIII. Ordinarios et delegates, tam in Urbe, quam in universo Statu Ecclesiastico, etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, etiam de Latere Legatos, aliosque quoslibet; quacumque præminentia, et potestate fungentes et functuros, sublata eis, et eorum cuiilibet aliter judicandi et interpretandi facultate, adversus quoscumque in præmissis delinquentes, etiam speciali nota et expressione dignos, prout in præcitatis Prædecessorum Nostrorum Constitutionibus exprimuntur et nominantur, judicari et definiri debere decernimus et mandamus.

D e r o g a t i o §. 9. Non obstantibus contrariis quorumcumque Tribunalium et Judicum resolutionibus et definitionibus, aut Cutiarum usibus, stylis et consuetudinibus, seu inveteratis Doctorum opinionibus et Sententiis, nec non Urbis præfatæ, aliarumve Civitatum, et Terrarum, atque Locorum Statutis, seu eorumdem, et quarumcumque Personarum; et Universitatum Privilegiis, Exemptionibus; et Indultis, cæterisque omnibus, quæ uterque Pius, Alexander, et Clemens Prædecessores prædicti suarum Constitutionum observantiae, et executioni decreverunt non obstare.

Fides
habenda
transum-
ptis.

§. 10. Volumus autem, ut præsentium Literarum exemplis, etiam impressis, Notarii publici manu subscriptis, et Personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ Sigillo munitis, eadem fides in judicio, et extra, ubicumque opus fuerit, habeatur, quæ ipsis præsentibus haberetur, si originaliter exhiberentur, seu ostenderentur.

S a n c t i o

§. 11. Nulli ergo omnino Hominum liceat paginam hanc Nostrarum approbationis, confirmationis, innovationis, Decreti, declaracionis, mandati, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, et Beatorum Petri et Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno
rem Anno Incarnationis Dominicæ millesimo 1753.
septingentesimo quinquagesimo tertio , deci- Dat. 15.
mo octavo Kalendas Februarii , Pontificatus No- Januarii
stri Anno XIII. 1753.

D, Card, Passioneus.

J. Datarius.

VISA DE CUBIA,

J. C. Boschi,

Loco ~~X~~ Plumbi,

J. B. Eugenius.

Registrata in Secretaria Brevium.

Publicat, die 3. Februarii 1753.

P O M T.

A. XIII.

IX.

IN UTINENSI CIVITATE

Collegiata Ecclesia Sanctæ Mariæ Majoris nuncupatæ in Archiepiscopalem Ecclesiam cum omnibus juribus, præeminentiis, ac privilegiis erigitur.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei mémoriam.

Proce-
mium. **S**UPREMA dispositione, cuius inscrutabili Pro-
videntia ordinationem suscipiunt universa, in
supereminenti Apostolicæ Dignitatis specula,
meritis licet imparibus, constituti, illiusque
vices in Terris gerentes, qui gloriosus regnat
in Ecclesiis, inter cæteras curas humeris nostris
incumbentes, illam libenter amplectimur, per
quam Nostræ Provisionis ope insignes Collegiatæ
Ecclesiæ, præsertim in Civitatibus Nobilibus,
Populique frequentia conspicuis, dignioribus ti-
tulis, scilicet Metropolitanarum Ecclesiarum,
illustrentur, et condignis favoribus attollantur,
cumque id statui, et decori Ecclesiarum ipsarum
maximè congruat, et Nós pro Divini cul-
tus augmento, et speciali Christifidelium con-
solatione, convenire conspicimus, in his solli-
citudinis Nostræ partes favorabiliter interponi-
mus, ac opem, et operam Nostras impendimus
efficaces, ut illæ per Nostræ vigilantiae ministe-
rium, votivis gratulentur eventibus, et felicia
in spiritualibus suscient incrementa. *Sequitur*
narratio suppressionis Patriarchatus Aquilejen.,
et statutæ, erectionis duorum Archiepiscopatum,
de quibus vid. Vol. IX. Constit. L. pag. 41.,

ac aliâs , prout in supradictis litteris Nostris Apostolicis sub Datum pridie Nonas Julii Pontificatus Nostri Anno undecimo desuper expeditis , pleniùs et uberiùs continetur.

A. 110
1753.

§. 1. Nos propterea erectioni Archiepiscopatus Utinen. hujusmodi modum et formam imponere, eamdemque erectionem per Nos factam tatis Utinensis auctoritate confirmare cupientes , motu , scientia , et potestatis plenitudine similibus , in Civitate Utinensi valde conspicua , ambitus quinque Milliarium circiter , dupli muro circumdata , ac pluribus aedificiis tam publicis , quam privatis eximiè ornata , populique frequenter celebri , utpote viginti millium circiter habitatorum numero referta , inter quos plurimae Nobiles Familiae , ex quibus plures quovis tempore tam antiquæ Militiæ , quam insignioribus Equestribus Ordinibus adscripti fuerunt , et in qua , uti Gubernator etiam per totam Provinciam , præsidet unus Venetus Patrius , qui unâ cum duobus Judicibus Prætoriam Curiam efformat ; novem itidem inibi , præter infrascriptam Collegiatam , reperiuntur Parochiales , et aliæ intra muros Sæculares Ecclesiæ , seu Cappellæ , ac decem virorum , inter quæ Domus Presbyterorum Missionis a prædicto Daniële Cardinale , et Patriarcha propriis expensis erecta , et fundata , ac duodecim Mulierum Cœnobia , quorum unum , illud videlicet Sanctæ Catharinæ Senensis nuncupatæ , per eumdem Daniëlem Cardinalem et Patriarcham a fundamentis extructum ; et Conservatoria , aliaque Loca Pia , Hospitalia , et Confraternitatum Orationes , cum Monte Pietatis , et Seminario : Et in eadem Civitate Utinensi , in qua Tribunal Inquisitionis contra Hæreticam pravitatem , et Magistratus particulares reperiuntur , convocari solent generalia Provinciæ Comitia , ideoque digna , ut juremerito Archiepiscopalis Civitatis nomine nuncupari valeat ; Sæcularem et Collegiatam Ecclesiam Sanctæ Mariæ Majoris nuncupatæ , unâ cum illius Canonicatibus et Præ-Sæcularis

Nec non

PONT. Apostolica auctoritate perpetuò sup-A. XIII. primimus, et extinguimus, illisque sic suppressis, et extinctis, prædictam Collegiatam Ecclesiam, in sui structura valde magnificam, ac S. Mariæ undecim nobilissimis Altaribus efformiatam, ac Majoris. sacram paramentis, et utensilibus, ad divinum cultum necessariis, et ad Pontificalia exercenda sufficienter instructam, dignam propterea, ut titulo et honore Archiepiscopalis Ecclesiæ decoretur, ad laudem et honorem Omnipotentis Dei, ac Beatæ Virginis Mariæ, et Sauctorum Apostolorum Petri et Pauli, necnon Fidei Catholicæ exaltationem, et totius Militantis Ecclesiæ gloriam, in Archiepiscopalem et Metropolitanam Ecclesiam Utinensem nuncupandam, sub titulo Annunciationis ejusdem B. M. V. et in ea Archiepiscopal, et Metropolitani Prælemb. Sedem sulis Uticensis Sedem, et Provinciae caput, pro et Ecclesiæ uno deinceps Archiepiscopo Utinensi nuncupiam ibi pando, qui Pallii, et Crucis usum, aliorum erigit cum Archiepiscoporum more, necnon ex voluntate, omnibus seu permissione Ducis, et Reipublicæ prædictorum benignè decreta, locum, et yocem in juribus, Parlamento Generali Forijulii, in prima sede, et prærogativis. seu sessione inter Prælatos, habeat, cum suis Capitulo, Sigillo, Arca, Mensa Archiepiscopali, omnibusque aliis insigniis Archiepiscopalibus, necnon privilegiis, honoribus, et prærogativis, aliis Archiepiscopis debitibus, et concessis, ac juribus, jurisdictionibus, facultatibus, præeminentiis, gratiis, favoribus, et Indultis realibus, et personalibus, ac mixtis, quibus aliæ Metropolitanæ Ecclesiæ, earumque Præsules quomodolibet, non tamen titulo oneroso, seu ex indulto, aut privilegio particulari, utuntur, fruuntur, potiuntur, et gaudent, aut uti, frui, potiri, et gaudere possunt, similiter perpetuò erigimus, et instituimus, ac nomine, titulo, et honore Archiepiscopali et Metropolitano decoramus, necnon pro tempore existentem Ecclesiæ prædictæ Utensis Præsulem, in Archiepiscopum declaramus; eique, ut ipse cætera singula

A N N O
1753.

Singula, prout Metropolitanis in eorum Civitatibus, Dioecesibus, et Provinciis, a jure indul-tum existit, facere, exercere, administrare, et exequi possit, eadem auctoritate concedimus, et indulgemus.

§. 2. Præterea eidem Ecclesiæ Utinensi, Episcopales Paduanam, et Vicentinam, ac Vero-nensem, et Tarvisiensem, ac Cenetensem, et Bellunensem, ac Feltrensem, et Concordiensem, ac Justinopolitanam, et Aemoniensem, seu Civitatis novæ, ac Parentinam, necnon Polensem Ecclesias, Patriarchatus olim Aquilejensis per Nos, ut præfertur, suppressi et extincti Suffraganeas, ac Venerabiles Fratres Nostros modernos, ac pro tempore existentes earum respectivè Episcopos, pro Archiepiscopo Utinensi pro tempore existente Suffraganeis, qui tamquam membra capiti eidem Archiepiscopo Utinensi jure Metropolitico subsint, ita quod Archiepiscopus Utinensis, pro tempore existens prædictus in Paduana, Vicentina, et Veronensi, ac Tarvisina, et Cenetensi, ac Bellunensi, et Feltrensi, ac Concordiensi, et Justinopolitanæ, et Aemoniensi, seu Civitatis novæ, et Parentina, necnon Polensi Civitatibus, et Dioecesibus, jus Metropoliticum sibi vindicet, necnon Paduana, ac Vicentina, et Veronensis, ac Tarvisina, et Cenetensis, ac Bellunensis, et Feltrensis, ac Concordiensis, et Justinopolitanæ, ac Aemoniensi, seu Civitatis novæ, et Parentina, necnon Polensis Ecclesiæ prædictæ, eidem Archiepiscopo et Metropolitano Utinensi ad omnia et singula teneantur, et sint adstrictæ, ad quæ Suffraganei suis Metropoliticis Ecclesiis, et Metropolitanis tenentur, et obligati sunt, et indicentur secundum Canonicas Sanctiones, dicta Apostolica auctoritate etiam concedimus, et assignamus; ac eidem Archiepiscopo Utinensi prædictos suos Suffraganeos consecrandi, ad Provinciales Synodos evocandi, ac cum eis etiam publica negotia terminandi; et causas quarumcumque appellationum, sive querelas, aliæ ad ea jura.

Erectæ
Metropoli
Suffrage-
næ Eccle-
siae assi-
gnantur.

P O N T. eum tamquam Metropolitanum , juxta Decretū
A. XIII. Conciliī Tridentini devolutas , ac aliās juxta
 Sacrorū Canonū statuta spectantes , cognoscendi , omniaque alia et singula , quæ de jure
 vel consuetudine , aut aliās quoquomodo ad
 Archiepiscopos , et Archiepiscopale munus spe-
 ctare et pertinere solent , et debent gerendi ,
 faciendi , et exercendi , plenam , liberam , ac
 omnimodam auctoritatem concedimus et fa-
 cultatem : Provinciæ quoque Utinensi Clerum ,
 et Populum universum , ac omnia Loca , Eccle-
 sias , et Monasteria , ac Oratoria , et Pia Loca ,
 necnon Confraternitates , in dominio Veneto
 existentes , olim prædicto Aquilejensi Patriar-
 chatui per Nos , ut præfertur , suppresso et ex-
 tinto , subjecta et subjectas , pro eorumdem
 Ecclesiæ , et Archiepiscopi Utinensis provin-
 cialibus , pariter perpetuò concedimus et as-
 signamus ; ac deinceps perpetuis futuris tempo-
 ribus prædictas Paduanam , ac Vicentinam , et
 Veronensem , ac Tarvisinam , et Cenetensem , ac
 Bellunensem , et Feltrensem , ac Concordiensem ,
 et Justinopolitanam , et Emoniensem , seu Ci-
 vitatis novæ , ac Parentinam , necnon Polensem
 Ecclesias dictæ Ecclesiæ Utinensis Suffraganeas ,
 ac tam eas , quām illarum Civitates , et Diœ-
 ceses respectivè universas , sub ipsa Provincia
 Utinensi comprehensas , et nullatenus ab ea
 exemptas , nec dictæ Sedi Apostolicæ immediatè ,
 neque ulli alteri , nisi tantùm Utinensi Eccle-
 siæ , et illius Archiepiscopo prædictis , quoad
 Archiepiscopalia , Metropolitica , ac Provincialia
 jura , ac jurisdictiones , subjectas esse , et fore ,
 dicta auctoritate declaramus . Pro Residentia
 verò , et habitatione Archiepiscopi Utinensis

*Archie. pro tempore existentis prædicti , in eadem Ci-
 pscopales vitate Utinensi , Palatum cum ei annexis , in
 Ædes.* quo prædictus Daniel Cardinalis Patriarcha ad
 præsens commoratur , et ab ipso multis ædifi-
 ciis auctum , concedimus , et assignamus .

*Capitu. §. 3. Utque eadem Collegiata Ecclesia San-
 lum in ctæ Mariæ Majoris nuncupatae in Archiepisco-*

palem Ecclesiam Utinensem , ut præfertur , ere- A n n o
 cta , ex omni parte perfectior reddatur , con- 1753.
 digneque Capitulo , ac Canonicorum , et Di- nova Me-
 gnitates in ea obtinentium , ac Mansionario- tropolita-
 rum , et Cappellanorum numero condecoretur ; na statui-
 in ea unam Præposituram , quæ inibi post Pon- tur , cer-
 tificalem major existat , pro uno Presbytero Mansio-
 in Theologia Magistro , vel Decretorum Do- narium ,
 etore , aut in eis Licentiato , futuro dictæ Col- et Cappel-
 legiatæ Ecclesiæ Sanctæ Mariæ Majoris nuncu- lanorum
 patæ in Archiepiscopalem Ecclesiam Utinensem , numerus.
 ut præfertur , erectæ Præposito , qui illius Ca-
 pituli Caput existat , et in Choro , Capitulo ,
 Processionibus , cæterisque functionibus , et acti-
 bus Capitularibus publicis et privatis , dictæ
 Collegiatæ Ecclesiæ Sanctæ Mariæ Majoris nun-
 cupatae in Archiepiscopalem Ecclesiam Utinen-
 sem , ut præfertur , erectæ præminentiam , et
 primum locum habeat ; ac unum Decanatum ,
 qui secunda , pro uno Clerico , seu Presbytero
 futuro dictæ Ecclesiæ Decano , et unum Pri-
 miceriatum , qui tertia , Dignitates inibi respec-
 tivè existant , pro uno Clerico , seu Presbytero
 futuro dictæ Ecclesiæ Primicerio , ac viginti
 quatuor Canonicatus , totidemque Præbendas
 pro totidem Clericis , seu Presbyteris futuris
 in ea Canonicis , ac duodecim Mansionariatus ,
 pro totidem Presbyteris futuris in ea Mansio-
 nariis , necnon octo sine cura , personalem ta-
 men residentiam requirentes , Cappellianas ,
 pro totidem Presbyteris futuris in ea Cappel-
 lanis , ut infra , nominandis ; cum Capitulo ,
 Stallo , Mepsa Capitulari , Arca , Bursa , et
 Sigillo communibus , ac omnibus et singulis aliis
 Capitularibus signis , et insigniis , aliis Metro-
 politanis Ecclesiis , earumque Capitulis de jure ,
 usa ; consuetudine , privilegio , aut alijs quo-
 modolibet , non tamen ex indulto , seu privi-
 legio particulari , competentibus ; quique Præpo-
 situs , ac Decanus , et Primicerius , necnon Ca-
 nonici prædicti Capitulum inter se constituant ;
 ac tam ipsi , quam Mansionarii , et Cappellani

P O N T. A. XIII. *hujusmodi apud dictam Ecclesiam personaliter residere, et in ea singulis diebus, ac debitiss temporibus, horas Canonicas, ac Majorem, seu Conventualem, et alias Missas, cæteraque Divina Officia solita et consueta, cum debita mentis attentione, servataque Ecclesiastica disciplina; ac infrascriptis ordine et præcedentia omnino servatis, videlicet quod Præpositus cedendi semper primum, Decanus secundum, et Primicerius tertium, locos habeant; deinde juxta antianitatem majorem, seu priorem electionem, aut nominationem in Canonicos, Mansionarios, et Cappellanos hujusmodi, viginti quatuor Canonici, et successivè duodecim Mansionarii, et octo Cappellani prædicti succedant; qui Mansionarii, et Cappellani nunquam de Gremio Capituli censeri debeant, minusque vocem, aut votum in Capitulo, ac Sessionibus Capitularibus habere valeant; omnes verò Archiepiscopo Utinensi pro tempore existenti, prout in aliis Cathedralibus et Metropolitanis Ecclesiis practicari solet, inservire teneantur, psallere, decantare, recitare, et respectivè celebrare, et alijs dictæ Ecclesiæ in Divinis laudabiliter deservire debeant, et teneantur, dicta Apostolica auctoritate, etiam perpetuò erigimus, et instituimus.*

Archiepiscopali Mensæ redditus assig- §. 4. Illis autem sic erectis, et institutis, pro mensarum Archiepiscopalium et respectivè Capitularis prædictæ Ecclesiæ, necnon Archiepiscopatus Utinensis hujusmodi, videlicet infrascriptam summam octo millium trecentorum, et sexdecim Ducatorum monetæ Venetæ, ei ut infra assignandam, et Præposituræ, ac Decanatus, et Primiceriatus, ac viginti quatuor Canonicatum, totidemque Præbendarum, et duodecim Mansionariatum, necnon octo Cappellaniarum, ut præfertur, erectorum, et erectarum, hujusmodi respectivè dote, illumque, ac illos, et illas pro tempore respectivè obtinentium congrua sustentatione, ac onerum eis pro tempore respectivè incumbentium suppor-

tatione , omnia et singula fructus , redditus ,
 proventus , jura , obventiones , et emolumenta ,
 universa , tam ad prædictam olim Patriarchalem
Aquilejensem Ecclesiam per Nos , ut præfertur ,
 suppressam , et extinctam , in Dominio Veneto
 existentia , quām ad prædictam Collegiatam
Ecclesiam Sanctæ Mariæ Majoris nuncupatæ in
Archiepiscopalem Ecclesiam Utinensem , ut præ-
 fertur , erectam quomodolibet spectantia , et
 pertinentia , ita tamen ut Mensæ Archiepisco-
 palis Utinensis redditus annui sint in octo mille
 tercentum et sexdecim Ducatis monetæ Venetæ
 prædictæ , ad rationem Librarum sex , et soli-
 dorum quatuor pro quotlibet Ducato bujusmodi ,
 licet redditus Mensæ Patriarchalis Ecclesiæ
Aquilejensis prædictæ in solis septem millibus
 quingentis nonaginta septem Ducatis similibus
 consisterent , attento quod prædicti Dux et
 Respublica Venetiarum , ad faciendam Nobis
 rem gratam , auxerunt redditus prædictæ Mensæ
 Archiepiscopalis Utinensis in ducatis septin-
 gentis novendecim similibus , quo intuitu etiam
Dux , et Respublica prædicti continuabunt fa-
 vore Sacristiæ prædictæ Ecclesiæ Sanctæ Mariæ
 Majoris nuncupatæ annuam præstationem tre-
 centorum et sexdecim Ducatorum similium ,
 quæ priùs præstabatur Sacristiæ Prædictæ Pa-
 triarchalis Ecclesiæ Aquilejensis .

§. 5. Præposito verò septingenti sexaginta , et Decano sexenti quinquaginta , ac Primicerio quingenti septuaginta , singulis verò ex viginti quatuor Canonicatibus trecenti quinquaginta quinque , ac singulis ex duodecim Mansionariis in Archicentum octoginta septem ducati monetæ Venetæ prædictæ , cum dimidio alterius ducati paris , necnon singulis ex octo Cappellanis pro tempore existentibus prædictis octoginta octo ducati similes cum tribus quartis alterius ducati paris annuatim assignentur , eadem Apostolica auctoritate similiter perpetuò applicamus , et appropriamus ; ita quod liceat futuris Archiepiscopo Utensi , ac Præposito , et De-

P O N T. cano , ac Primicerio , et viginti quatuor Câno-nicis , ac duodecim Mansionariis , et octo Cap-pellani prædictæ Ecclesiæ pro tempore existen-tibus, illorum omnium fructuum , reddituum , jurium , obventionum , et emolumentorum ve-ram , realem , et actualem possessionem per-se , vel alium , seu alios , eorum , ae dictarum Mensarum Archiepiscopalis , et respectivè Ca-pitularis nominibus , propria auctoritate , li-berè apprehendere , et apprehensam perpetuò retinere , fructus quoque , redditus , et proven-tus hujusmodi , jura , obventiones , et emolu-menta quæcumque percipere , exigere , levare , ac in eorum , et Mensarum Archiepiscopalis , et respectivè Capitularis hujusmodi usus , et utilitatem convertere , cujusvis licentia desuper minimè requisita .

Portio redditus Mensæ Archiepi-scopalis percipienda ex per-petua Commenda Mona-sterii S. Petri de Rosacio. §. 6. Præterea , attenta dismembratione , ac separatione fructuum ex Bonis in Veneto Do-minio existentibus ad Monasterium Abbatiam nuncupatum Sancti Petri de Rosacio Ordinis Sancti Benedicti olim Aquilejensis Dioecesis per Nos , ut præfertur , suppressæ et extinctæ , quod Dilectus similiter Filius noster Angelus Maria prædictæ S. R. E. Cardinalis Quirini nuncupa-tus , modernus Episcopus Brixensis , in Com-mendam ad sui vitam ex concessione et dis-pensatione Apostolicis ad præsens obtinet , quodque in similem Commendam ex pari con-cessione Apostolica ad vitam obtineri consuevit , spectantium , et pertinentium , in actu erectionis Ecclesiæ Archiepiscopalis Goritiensis per Nos , ut præfertur , factis , ex tunc , et cum primum illud per cessum , etiam ex causa permutationis , vel deeessum , seu privationem , aut quamvis aliam dimissionem , vel amissionem dicti Angeli Mariæ Cardinalis et Episcopi , aut alio quovis modo ex ejus persona , Commenda prædicta cessante , vacare contigisset , firmo , remanente Titulo Commendæ ; cuius Monaste-rii taxa in libris Cameræ Apostolicæ descripta ad centum octoginta tres Florenos auri , cum

anno tertio alterius Floreni similis, pro parte ad Mensam Archiepiscopalem Utinen. prædictam spectante, quæ ab Archiepiscopo Utinensi pro tempore existente, utpote in provisione Ecclesiæ Archiepiscopal solvenda, in litteris Apostolicis Commendæ ejusdem Monasterii de super expediendis persolvi non debebit, attento quod taxa Ecclesiæ Utinensis ad mille Florenos auri, comprehensis dictis centum octoginta tribus Florenis hujusmodi cum uno tertio alterius Floreni paris, in prædictis libris, ut accepimus, descripta reperitur; quodque Monasterium, quia redditus ex Bonis in Veneto Dominio existentibus habet, Utinensis Diœcesis denominari, ac Archiepiscopis Utinensibus pro tempore existentibus, et non aliis personis, in Commendam, Apostolica auctoritate concedi, et assignari debeat, cum denominatione, seu titulo ejusdem S. Petri de Rosacio, ut præfertur, etiam factis, quas dicta Apostolica auctoritate confirmamus, eosdem fructus sic dismembratos, et separatos, et ad summam duorum millium ducatorum similium annuatim ascendentes, eidem Mensæ Archiepisc. Utinensi, ejus favore annuatim solventur, ut adimpleatur summa octo millium trecentorum, et sexdecim ducatorum hujusmodi quotannis Archiepiscopo Utinensi pro tempore existenti a publica Capsa Utinensi, seu alia Reipublicæ prædictæ, donec et quoisque tradantur fundi et stabilia, quæ sint dicti anni redditus, nitidi, et liberi ab omnibus expensis; et quatenus prædictus Daniel Cardinalis et Patriarcha eidem Angelo Mariæ Cardinali et Episcopo præmoriatur, tunc Dux, et Respublica prædicti subministrabunt bis mille Ducatos annuos similes Archiepiscopo Utinensi pro tempore existenti, donec tamen et quoisque prædictum Monasterium per dicti Angeli Mariæ Cardinalis et Episcopi cessum, vel decessum, aut alio quovis modo, ex ejus persona, Commenda prædicta cessante, vacare contigerit.

ANNO
1753.

P o n t. cano, ac Primicerio, et viginti quatuor Câno-
A. XIII. nicis, ac duodecim Mansionariis, et octo Cap-
 pellanis prædictæ Ecclesiæ pro tempore existen-
 tibus, illorum omnium fructuum, reddituum,
 jurum, obventionum, et emolumentorum ve-
 ram, realem, et actualem possessionem per
 se, vel alium, seu alios, eorum, ac dictarum
 Mensarum Archiepiscopalium, et respectivè Ca-
 pitularis nominibus, propria auctoritate, li-
 berè apprehendere, et apprehensam perpetuò
 retinere, fructus quoque, redditus, et proven-
 tus hujusmodi, jura, obventiones, et emolu-
 menta quæcumque percipere, exigere, levare,
 ac in eorum, et Mensarum Archiepiscopalium,
 et respectivè Capitularis hujusmodi usus, et
 utilitatem convertere, cujusvis licentia desuper
 minimè requisita.

Portio redditus Mensæ Archiepiscopalis percipienda ex perpetua Commenda Monasterii S. Petri de Rosacio. §. 6. Præterea, attenta dismembratione, ac separatione fructuum ex Bonis in Veneto Do-
 minio existentibus ad Monasterium Abbatiam nuncupatum Sancti Petri de Rosacio Ordinis Sancti Benedicti olim Aquilejensis Diœcesis per Nos, ut præfertur, suppressæ et extinctæ, quod Dilectus similiter Filius noster Angelus Maria prædictæ S. R. E. Cardinalis Quirini nuncupatus, modernus Episcopus Brixensis, in Com-
 sterii S. mendam ad sui vitam ex concessione et dis-
 pensatione Apostolicis ad præsens obtinet, quodque in similem Commendam ex pari con-
 cessione Apostolica ad vitam obtineri consuevit, spectantium, et pertinentium, in actu erectionis Ecclesiæ Archiepiscopalil Goritiensis per Nos, ut præfertur, factis, ex tunc, et cum primum illud per cessum etiam ex causa permutationis aut quamvis dicti Angeli alio quovis prædicta remane rii tamen ad e

ANNO
1753.

anno tertio alterius Floreni similis, pro parte
 ad Mensam Archiepiscopalem Utinens. prædi-
 ctam spectante, quæ ab Archiepiscopo Utinensi
 pro tempore existente, utpote in provisione
 Ecclesiæ Archiepiscopal solvenda, in litteris
 Apostolicis Commendæ ejusdem Monasterii de-
 super expediendis persolvi non debet, attento
 quod taxa Ecclesiæ Utinensis ad mille Flore-
 nos auri, comprehensis dictis centum octoginta
 tribus Florenis hujusmodi cum uno tertio al-
 terius Floreni paris, in predictis libris, ut
 accepimus, descripta reperitur; quodque Mo-
 nasterium, quia redditus ex Bonis in Veneto
 Dominio existentibus habet, Utinensis Diœce-
 sis denominari, ac Archiepiscopis Utinensibus
 pro tempore existentibus, et non aliis personis,
 in Commendam, Apostolica auctoritate con-
 cedi, et assignari debeat, cum denominatione,
 seu titulo ejusdem S. Petri de Rosacio, ut præ-
 citoritate confirmamus, eosdem fructus sic dis-
 membratos, et separatos, et ad summam
 duorum millium ducatorum similium annuatim
 ascendentes, eidem Mensæ Archiepisc. Utinensi,
 eujus favore annuatim solventur, ut adimplea-
 tur summa octo millium trecentorum, et sex-
 decim ducatorum hujusmodi quotannis Archiep-
 iscopo Utinensi pro tempore existenti a pu-
 blica Capsa Utinensi, seu alia Reipublicæ præ-
 dictæ, donec et quoisque tradantur fundi et
 stabilia, quæ sint dicti anni redditus, nitidi,
 et liberi ab omnibus expensis; et quatenus præ-
 dictus Daniel Cardinalis et Marcha eidem
 Angelo Mariæ Cardinali et præmoria-
 bis mille et edicti sub-
 Utinensi nos similes
 quoque existenti,
 et Monaste-
 rialis et Epi-
 alio quovis
 nda predicta

P O N T. cano, ac Primicerio, et viginti quatuor **Cano-**
A. XIII. nicis, ac duodecim Mansionariis, et octo Cap-
 pellanis prædictæ Ecclesiæ pro tempore existen-
 tibus, illorum omnium fructum, redditum,
 jurum, obventionum, et emolumenterum ve-
 ram, realem, et actualem possessionem per
 se, vel alium, seu alios, eorum, ac dictarum
 Mensarum Archiepiscopalium, et respectivè Ca-
 pitularis nominibus, propria auctoritate, li-
 berè apprehendere, et apprehensam perpetuò
 retinere, fructus quoque, redditus, et proven-
 tus hujusmodi, jura, obventiones, et emolu-
 menta quæcumque percipere, exigere, levare,
 ac in eorum, et Mensarum Archiepiscopalium,
 et respectivè Capitularis hujusmodi usus, et
 utilitatem convertere, cujusvis licentia desper
 minimè requisita.

Portio redditus Mensæ Archiepiscopalis percipienda ex perpetua Communi-
 reditum, ac separatione fructuum ex Bonis in Veneto Do-
 minio existentibus ad Monasterium Abbatiam
 nuncupatum Sancti Petri de Rosacio Ordinis
 Sancti Benedicti olim Aquilejensis Diœcesis per
 Nos, ut præfertur, suppressæ et extinctæ, quod
 Dilectus similiter Filius noster Angelus Maria
 prædictæ S. R. E. Cardinalis Quirini nuncupa-
 da Monastus, modernus Episcopus Brixius, in Com-
 asterii S. Petri de Rosacio. mendam ad sui vitam ex concessione et dis-
 pensatione Apostolicis ad præsens obtinet,
 quodque in similem Commendacu ex pari con-
 cessione Apostolica ad vitam obtineri consuc-
 vit, spectantium, et pertinentium, in actu
 erectionis Ecclesiæ Archiepiscopalil Goritiensis
 per Nos, ut præfertur, factis, ex tunc, et
 cum primum illud per cessum, etiam ex causa
 permutationis, vel decessum, seu privationem,
 aut quamvis aliam dimissionem, vel amissionem
 dicti Angeli Mariæ Cardinales, et
 alio quovis modo
 prædicta cessant
 remanente Titu-
 ri taxa in li-
 ad centum

anno tertio alterius Floreni statuis , pro parte **ANNO**
ad Mensam Archiepiscopalem Utinen. prædi-
ctam spectante , quæ ab Archiepiscopo Utinensi
pro tempore existente , utpotè in provisione
Ecclesiæ Archiepiscopal solvenda , in litteris
Apostolicis Commendæ ejusdem Monasterii de-
super expediendis persolvi non debebit , attento
quod taxa Ecclesiæ Utinensis ad mille Flore-
nos auri , comprehensis dictis centum octoginta
tribus Florenis hujusmodi cum uno tertio alterius Floreni paris , in prædictis libris , ut
accepimus , descripta reperitur ; quodque Mo-
nasterium , quia redditus ex Bonis in Veneto
Dominio existentibus habet , Utinensis Diœcesis
denominari , ac Archiepiscopis Utinensibus
pro tempore existentibus , et non aliis personis ,
in Commendam , Apostolica auctoritate con-
cedi , et assignari debeat , cum denominatione ,
seu titulo ejusdem S. Petri de Rosacio , ut præ-
fertur , etiam factis , quas dicta Apostolica au-
ctoritate confirmamus , eosdem fructus sic dis-
membratos , et separatos , et ad summa
duorum millium ducatorum similium annuatim
ascendentes , eidem Mensæ Archiepisc. Utinensi ,
eujus favore annuatim solventur , ut adimplea-
tur summa octo millium trecentorum , et sex-
decim ducatorum hujusmodi quotannis Archie-
piscopo Utinensi pro tempore existenti a pu-
blica Capsa Utinensi , seu alia Reipublicæ præ-
dictæ , donec et quoisque tradantur fundi et
stabilia , quæ sint dicti anni redditus , nitidi ,
et liberi ab omnibus expensis ; e tenus præ-
dictus Daniel Cardinalis et a eidem
Angelo Mariæ Cardinali et E emoria-
tior , tunc Dux , et Respu' ti sub-
ministrabunt his mille Du similes
Archiepi nsi p istenti ,
donec squ iouaste-
o quovis
prædicta

P O N T. §. 7. Pro Capitulo vero, et omnibus Capi-

A. XIII. tularibus prædictæ Ecclesiæ in Archiepiscopa-

Proven- lem, ut præfertur, erectæ, omnes et singulos
tus Capi- redditus cujuscumque generis, et speciei, cum
tularis omnibus juribus, et actionibus, ac unionibua
Mense Beneficiorum Ecclesiasticorum, tam Capituli
designan- olim Patriarchalis Ecclesiæ Aquilejensis per
tur, et Nos, ut præfertur, suppressæ et extinctæ, quam
unde sint colligendi prædictæ Collegiatæ Ecclesiæ S. Mariæ Majoris
in Archiepiscopalem, ut præfertur, erectæ, ad
tredecim mille et quadringentos ducatos simi-
les in totum annuatim ascendentes, non dedu-
ctis oneribus, ita ut, facta distributione inter
singulos, ut supra, superesse debeant annua-
tim sexaginta ducati pares in salarium Acoly-
torum, qui prædictæ Ecclesiæ inservient, ero-
gandi, Apostolica auctoritate prædicta similiter
perpetuò applicamus et appropriamus: ad præ-
dictam itidem Ecclesiam in Archiepiscopalem,
ut præfertur, erectam, omnia et singula Anni-
versaria, et onera Missarum, ac Officia, ha-
bentia fundos, et redditus in ditione Veneta,
similiter perpetuò transferimus, in eaque ce-
lebrari mandamus.

Provisio. §. 8. Iusuper quod semper, et quandocum-

alia que Archiepiscopalis Ecclesia Utinensis per nos;

dam de ut præfertur, erecta, Pastoris solatio destituta

Ecclesia fuerit, ad illam Archiepiscopus Utinensis pro

Utinensi tempore, ut infra, nominandus teneatur ad

Archiepi- solutionem taxæ a Collegio Venerabilium Fra-

scopo, trum Nostrorum prædictæ S. R. E. Cardinalium

eiusque statutam, tam ratione prædictæ Ecclesiæ Utin-

ensis, quam ratione prædictæ Monasterii Sancti Petri de Rosacio, in parte, ut supra, Mensæ

Archiepiscopali. Utinensi prædictæ assignata,

quin teneatur ad utriusque taxæ solutionem

prædictus Daniel Cardinalis et Patriarcha, quem

Nos, absque alia de ejus persona Ecclesiæ Utinensi prædictæ de novo facienda provisione,

et præfectione, in Archiepiscopum Utinensem

declaramus; ipsumque eidem Ecclesiæ Utinensi

præfectum suisce et esse volumus; et cum in

Anno
1753.

Archiepiscopum Utinensem prædictum successerit Venerabilis Frater Noster Bartholomæus Gradenigo modernus Episcopus Thiatirensis in partibus Infidelium, ex nunc pro tunc a Duce et Republica prædictis ad illam nominatus, quatenus tamen in actu, quo ipse alias prædicto Danieli Cardinali et Patriarchæ Coadjutor perpetuus, et irrevocabilis in regimine et administratione dictæ olim Patriarchalis Ecclesiæ Aquilejensis per Nos, ut præfertur, suppressæ et extinctæ, cum futura in illa successione, Apostolica auctoritate prædicta constitutus et deputatus fuit, jura et emolumenta eisdem Collegio, et Cameræ Apostolicæ debita persolverit, et non alias, quod in actu expeditionis suarum novarum Litterarum Apostolicarum Coadjutoriæ, teneatur tantum ad solutionem taxæ prædicti Monasterii S. Petri de Rosacio, pro qua taxa præstare debeat prædicto Collegio, et Cancelleriæ Apostolicæ idoneam cautionem, eadem Apostolica auctoritate declaramus.

§. 9. Præterea eisdem futuris, et pro tempore existentibus Ecclesiæ Utinensis Archiepiscopo, Capitulo, et Canonicis, et Dignitates prædictas obtinentibus, ut ipsi capitulariter congregati, pro dictæ Ecclesiæ Utinensis, ac illius Mensæ eaque Capitularis, Sacristiæ, et Fabricæ; earumque rerum, et bonorum, tam spiritualium, quam ac retemporalium prospero, felicique statu, regimine, gubernio, et directione, ac onerum eis pro tempore respectivè incumbentium supportatio-ne, Missarum, Horarum Canonicarum diurnarum, et nocturnarum, aliorumque Divinorum Officiorum, Processionum. Funeralium, et Anniversariorum celebratione, ac de Dignitatibus, Canonicatibus, et Præbendis, ac Mansionariis, et Cappellaniis prædictis, aliisque Ministeriis Ecclesiasticis inibi pro tempore providendorum receptione, et admissione, personali residentia, distributionum etiam quotidianarum, et emolumentorum quorumcumque repartitione, et administratione, pœnarum per

Capituli
Utinensis
facultas
condendi
statuta,
eaque re-
formandi.

P o n t . absentes , ac Divinis Officiis , et functionibus
A. XIII. suis loco et tempore non interessentes , seu
onera , et ministeria eis respectivè incumbentia
subire negligentes , incurendarum impositionem ,
atque incursum , singulorum præsentis et ab-
sentis notandis , cæremoniis , et ritibus in præ-
dicta Ecclesia , illiusque Choro , Capitulo , Pro-
cessionibus , et aliis actibus servandis , necnon
illius Ministris deputandis et amovendis , sala-
riis , et stipendiis eorum cuilibet assignandis , et
quibusvis aliis rebus , in præmissis , et circa
ea quomodolibet necessariis et opportunis , quæ-
cumque Statuta , Ordinationes , Capitula , et
Decreta , licita tamen , et honesta , ac sacris
Canonibus , et Concilii Tridentini Decretis , et
Constitutionibus Apostolicis non contraria , con-
dere et edere , conditaque et edita , pro tem-
porum et rerum variatione , et qualitate , mu-
tare , limitare , corrigere , declarare , et inter-
pretari , ac in meliorem formam redigere , seu
alia de novo etiam ex integro , de consensu ta-
men semper Archiepiscopi Utinensis pro tem-
pore existentis , condere , et per eos , ad quos
pro tempore spectabit , sub poenis in contrafa-
cientes statuendis , observari facere liberè et
licitè valeant , plenam , liberam , et omnimo-
dam facultatem , et potestatem , et auctorita-
tem , eadem Apostolica auctoritate similiter
perpetuò concedimus , et impertimur .

Dignita- §. 10. Ulteriùs futuris prædictæ Ecclesiæ Præ-
tes , Ca- posito , et Decano , ac Primicerio , et viginti-
nonici , et Mansio- quatuor Canonicis , necnon duodecim Mansionariorum pe- nariis prædictis , eorumque in Præpositura , ac
Mansio- culiaribus Decanatu , et Primiceriatu , et singulis Cano-
nariis prædictis , eorumque in Præpositura , ac
nariis prædictis , eorumque in Præpositura , ac
culiaribus Decanatu , et Primiceriatu , et singulis Cano-
insigni- nariis prædictis , eorumque in Præpositura , ac
bus , et Præbendis , necnon Mansionaria-
tibus hujusmodi successoribus respectivè pro
consuetis tempore existentibus , ut ipsi , Præpositus vi-
juribus , delicit , ac Decanus , et Primicerius , ac vi-
ac privile- ginti quatuor Canonici prædicti , Cappam ma-
giis dec- gnam violacei coloris , pellibus armellinis sub-
rantur. sutam , et Rocchettum ; Mansionarii verò præ-
dicti Almutiam , tam in prædicta Ecclesia , quam
extra eam , et tam in Processionibus , quam

atiis actibus, et functionibus quibuscumque publicis, et privatis, etiam extra Civitatem Utinensem prædictam, ac ubique locorum, etiam in Synodalibus, Provincialibus, Universalibus, Generalibusque Conciliis, ac etiam in præsencia dictorum Venerabilium Fratrum Nostrorum prædictæ S. R. E. Cardinalium, etiam de Latere Legatorum, Archiepiscoporum, Episcoporum, et Ordinarii etiam proprii, ac aliorum quorumcumque, ac etiam in ipsius Ecclesiæ Choro, et Capitulo, quibusvis anni temporibus, et diebus, deferre et gestare, illisque respectivè uti, liberè, et licetè possint, et valeant; eisdem quoque Præposito, et Decano, et Primicerio, et vigintiquatuor Canonicis, necnon duodecim Mansionariis pro tempore existentibus prædictis, ut ipsi, eorumque Officiales, et Ministri, ac respectivè bona, proprietates, et jura quæcumque, omnibus et singulis, tam spiritualibus, quam temporalibus privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, præminentiis, antelationibus, concessionibus, indultis, favoribus, et gratiis, quibus aliarum simillimum Archiepiscopalium, et Metropolitanarum Ecclesiarum illarum partium, Capitula, Dignitates, Canoniciatus et Præbendas, ac Mansionariatus in eis obtinentes, eorumque Officiales, et Ministri, ac bona, jura, res, et proprietates, de jure usu, consuetudine, privilegio. aut aliàs quomodolibet, non tamen titulo oneroso, aut ex indulto, seu privilegio particulari, utuntur, fruuntur, potiuntur, et gaudent, ac uti, frui, potiri, et gaudere possunt, et poterunt quomodolibet in futurum, similiter et pariformiter, ac æquè principaliter et absque ulla prorsùs differentia, dummodo tamen illa sint in usu, et non revocata, nec sub aliqua revocatione comprehensa, sacrisque Canonibus, prædicti Concilii Tridentini Decretis, ac Constitutionibus, et Ordinationibus Apostolicis prædictis non repugnant, uti, frui, potiri, et gaudere liberè et licetè etiam pos-

A n n o
1753.

PONT. sint, et valeant, perinde ac si eis nominatim
A. XIII. et expressè concessa fuissent, eadem Apostolica
auctoritate etiam perpetuò concedimus, et in-
dulgemus.

Jus no- S. 11. Et insuper, attentis Ducis et Reipu-
minandi blicæ prædictorum erga Sanctam Sedem parti-
Archiepi- cularibus meritis, eisdem Duci et Reipublicæ
scopum, jus nominandi ad prædictam Archiepiscopalem
Decanum Ecclesiam Utinensem, quoties eam pro tem-
Primice- pore quomodolibet, non tamen per obitum
rium, et apud Sedem Apostolicam prædictam, Pastoris
duodecim solatio destitui contigerit, Personam idoneam,
Canoni- per Nos et Romanum Pontificem pro tempore
cos, reser- vatur Ve- existentem, ad nominationem hujusmodi, ei-
netæ Rei- dem Ecclesiae Utinensi in Archiepiscopum præ-
publicæ sificiendam; necnon ad Decanatum, et Primice-
riatum, et duodecim ex dictis vigintiquatuor
Canonicatibus et Præbendis, per Nos, ut præ-
fertur, erectis hujusmodi, certis Sanctorum
nominibus, ut infra, designandos, quandocum-
que et quotiescumque illos et illas de cætero,
quibusvis modis, et ex quorumcumque perso-
nis, etiam Nostris, et Romani Pontificis pro
tempore existentis, seu quorumvis prædictæ
S. R. E. Cardinalium etiam tunc viventium
familiaribus, et continua Commensalibus, seu
Romanæ Curiae Officialibus, aut aliæs reser-
vationem et affectionem inducentibus, seu per
liberas, etiam ex causa permutationis, respe-
ctivè resignationes de illis in Romana Curia
prædicta etiam in Nostris, et Romani Pontificis
pro tempore existentis manibus, vel extra eam
quomodolibet respectivè factas, et admissas, aut
assequutionem aliorum Beneficiorum Ecclesia-
sticorum quavis auctoritate collatorum, seu il-
los et illas pro tempore respectivè obtinentium
in aliquo ex Mensibus Nobis et Romano Pon-
tifici pro tempore existenti, ac eidem Sedi Apo-
stolicæ, reservatis, decesum, aut quamvis
aliam dimissionem, amissionem, privationem,
Religionis ingressum, et Professionis in ea emis-
sionem, Matrimonii contractum, aut aliæ quo-

ANNO
1753.

modocumque, et qualitercumque, non tamen per obitum apud Sedem Apostolicam prædictam, vacare contigerit. Personas itidem idoneas, in Decanatu, ac Primiceriatu, ac duodecim ex dictis viginti quatuor Canonicatibus et Præbendis per Nos, ut præfertur, erectis hujusmodi, per Ordinarium Loci respectivè instituendas, simili Apostolica auctoritate perpetuo reservamus, concedimus, et assignamus. Necnon Jus nominandi hujusmodi, tam ad dictam Ecclesiam Utinensem, quam ad Decanatum, et Primiceriatum, ac duodecim ex dictis viginti quatuor Canonicatibus et Præbendis, ut præfertur, erectis hujusmodi, Regium existere, eisdemque Duci et Reipublicæ semper et perpetuo competere, illudque vim, effectum, naturam, substantiam, essentiam, qualitatem, validitatem, et roboris firmitatem Juris nominandi Regii hujusmodi, obtinere, ac, uti tale, sub quacumque derogatione, etiam cum quibusvis prægnantissimis et efficacissimis clausulis, et decretis, in quacumque dispositione, etiam per viam Constitutionis, Legis, Regulæ Cancelleriae Apostolicæ, aut alias quomodo-cumque facta, nullatenus comprehendendi, neque illi ullo unquam tempore, et ex quavis causa, derogari posse, neque debere, ac Collationes, provisiones, et quasvis alias dispositiones de Decanatu et Primiceriatu, ac duodecim ex viginti quatuor Canonicatibus et Præbendis, ut præfertur, erectis hujusmodi, absque Ducis et Reipublicæ prædictorum consensu, seu nominatione, pro tempore factas, processusque desuper habendos, et inde sequenda quæcumque, nulla, et invalida, nulliusque roboris vel momenti fore et esse, ac pro nullis et infectis haberri, nec jus aut coloratum titulum possidendi cuiquam per illa tribui posse, decernimus.

§. 12. Capitulo vero et Canonicis prædictæ Aliud jus Collegiatæ Ecclesiæ Sanctæ Mariæ Majoris nun-
cupatæ in Archiepiscopalem Ecclesiam Utinen-
di ad cer-

PONT. sem , ut præfertur , erectæ , Jus nominandi ad A. XIII. Canonicatum , et *Masolini* nuncupatam Prætum Ca- bendam , ex dictis viginti quatuor Canonica- nonica- tibus et Præbendis per Nos , ut præfertur , tum , et Præben- erectis , utpotè semper considerandos ex fun- dam Ca- datione , vel dotatione , de Jurepatronatus Lai- pitulo re- corum , quoties illos quovis modo , et ex cu- servatum. jusvis persona , non tamen per obitum apud Sedem prædictam , vacare contigerit , personam idoneam ab eisdem Capitulo et Canonicis in illis instituendam , similiter perpetuò reser- mus , concedimus , et assignamus.

Provisio §. 13. Sed ne ex prædicta reservatione Juris seu respe- nominandi Duci et Reipublicæ prædictis , ut ctivè In- præfertur , concessa , tantum oriatur præjudi- stitutio in cium prædictæ Cancellariæ Apostolicæ ; decer- præfatis nimus et declaramus , quod tam Decanatus , Dignitati- quām Primiceriatus , et duodecim ex viginti bus , et quatuor Canonicatibus et Præbendis , ut præ- ffectur , erectis hujusmodi , vacationibus extra prædictam Curiam in Januarii , Martii , Maji , rispatro- Julii , Septembri , et Novembri mensibus quo- natus Rei. publicæ , modo pro tempore occurrentibus ; ad illos quomodo et illas a Duce et Republica præfatis nominati , moderan- exhibere debeant eorum nominationem in Da- da. taria Apostolica , et subinde Apostolicas Litte- ras , cum expressione fructuum in viginti qua- tuor Ducatis auri de Camera , in Cancellaria Apostolica expedire teneantur. Vacationibus autem præfatis in aliis sex , Februarii deli- cet , ac Aprilis , et Junii , ac Augusti , et Octo- bris , nec non Decembri mensibus occurrenti- bus , ad illos et illas nominati , Patentales lit- teras eorum institutionis ab Archiepiscopo Utinensi pro tempore existente reportare debeant. Litteræ autem Apostolicæ collationis prædictæ Præposituræ , quæ , utpote Diguitatis post Pontificalem majoris existentis , semper ad Sedem Apostolicam prædictam pertinebit , cum expressione pariter illius fructuum in viginti quatuor ducatis auri de Camera expediantur.

§. 14. Idemque servabitur in litteris Aposto-
licis collationis aliorum undecim Canonicatum
totidemque Præbendarum , ut præfertur , ere-
ctorum et erectarum hujusmodi , quorum , tam-
quam liberæ collationis existentium , collatio-
facienda erit a Nobis , seu Romano Pontifice
pro tempore existente , vel ab Archiepiscopo
Utinensi pro tempore existente , ad formam Re-
gularum ejusdem Cancellariæ Apostolicæ . Et
quoad duodecim Mansionariatus , ac octo Cap-
pellianas , ut præfertur , erectos et erectas hu-
jusmodi , utpote de sui natura ad nutum amo-
vibiles , prædictis Capitulo et Canoniciſ dictæ
Ecclesiæ Jus eligendi liberè Mansionarios et Cap-
pellanos , quo prius potiebantur Capitulum et
Canonici præfatæ Patriarchalis Ecclesiæ Aqui-
lejensis per Nos , ut præfertur , suppressæ et
extinctæ , necnon ejusdem Collegiatæ Ecclesiæ
Sanctæ Mariæ Majoris nuncupatae in Archie-
piscopalem Ecclesiam Utinensem , ut præfertur ,
erectæ juxta antiquam consuetudinem ; quod-
que cura animarum dilectorum Filiorum Pa-
rochianorum ejusdem Ecclesiæ Utinensis penes
Capitulum et Canonicos præfatæ Ecclesiæ Uti-
nensis remaneat , exercenda tamen per unum
et alterum Vicarios ab eisdem Capitulo et Ca-
nonicis nominandos , et ad eorum nutum amo-
vibiles , similiter reservamus , concedimus , ac
respectivè declaramus .

§. 15. Denique , quod prædictus Daniël Car-
dinalis et Patriarcha , necnon pro tempore exi-
stens Archiepiscopus Utinensis , de Concilio
Capituli , et Canoniconum prædictæ Ecclesiæ
Utinensis , distinguere , seu declarare debeat
Præbendas Canonicales hujusmodi Presbytera-
les , Diaconales , et Subdiaconales , necnon , ad
præscriptum Concilii Tridentini prædicti , etiam
Theologalem , et Pœnitentiariam Præbendas ejus-
dem Ecclesiæ Utinensis , ut præfertur , erectæ ,
prævio concursu conferendas : Quodque cùm
justum non sit , quod remaneant totaliter ex-
poliati nonnulli ex antiquis Canoniciſ , Mansio-

Anno
1753.Quid de
Canonica-
tibus libe-
ræ colla-
tionis.Deque
Mansi-
nariis , et
Cappa-
luis.Cura ani-
marum
actualis ,
et habi-
tualis pe-
nes quos ?

Archie-

piscopo ,
cum cou-
sensu Ca-
pituli , re-
servatur
distinctio
Præben-
darum in
Presbyte-
rales ,
Diacona-
les , et
Subdiaco-
nales ac
Mansio-
designa-

POXT. sem , ut præfertur , erectæ , Jus nominandi ad:
A. XIII. Canonicatum , et *Masolini* nuncupatam *Præ-*
tum Ca- bendam , ex dictis viginti quatuor Canonica-
nonica- tibus et Præbendis per Nos , ut præfertur ,
tum , et erectis , utpotè semper considerandos ex fun-
Præben- datione , vel dotatione , de Jurepatronatus *Lai-*
dam Ca- corum , quoties illos quovis modo , et ex cu-
pitulo re- servatum. Sedem prædictam , vacare contigerit , personam
idoneam ab eisdem Capitulo et Canonicis i-
illis instituendam , similiter perpetuo reser-
mus , concedimus , et assignamus.

Provisio §. 13. Sed ne ex prædicta reservatione
 seu respe- nominandi Duc et Reipublicæ prædictæ Juris
 ctivè In- præfertur , concessa , tantum oriatur is , ut
 stitutio in cium prædictæ Cancellariæ Apostolice præjudi-
 præfatis nimus et declaramus , quod tam D e; decer-
 Dignitati- quām Primiceriatus , et duodecim ecanatus ,
 bus , et quatuor Canonicatibus et Præbe ex viginti
 Canonica- fertur , erectis hujusmodi , vacatio dis , ut præ-
 tibus Ju- rädictam Curiam in Januarii , Martii , Maji ,
 rispatro. natus Rei. Julii , Septembris , et Novembris mensibus quo-
 publicæ , vis modo pro tempore occurrentibus ; ad illos
 quomodo et illas a Duce et Republica præfatis nominati ,
 moderan- da. exhibere debeant eorum nominationem in Da-
 taria Apostolica , et subinde Apostolicas Litteras , cum expressione fructuum in viginti qua-
 tuor Ducatis auri de Camera , in Cancellaria Apostolica expedire teneantur. Vacationibus autem præfatis in aliis sex , Februarii videlicet , ac Aprilis , et Junii , ac Augusti , et Octo-
 bris , nec non Decembris mensibus occurrentibus , ad illos et illas nominati , Patentales lit-
 teras eorum invenientis ab Archiepiscopo Utin be reportare de-
 p. collationis Dignitati m.

§. 14. Idemque servabitur in litteris Aposto- 1330
licis collationis aliorum uodecum Canonicatum 1753.
totidemque Præbendarum , ut præfertur , cre- Quod de
ctorum et erectarum hujusmodi , quorum . tam- Canonico-
quam liberæ collationis existentium , collatio 1330 inde
facienda erit a Nobis , seu Romano Pontifice 1726 ante
pro tempore existente , vel ab Archiepiscopo
Utinensi pro tempore existente , ad servitiam Re- 1330
gularum ejusdem Cancellerie Apostolice . Et 1330
quoad duodecim Mansioniarum , ac octo Cap- Regale
pellanias , ut præfertur , ecclesiæ et ecclesiæ hu- 1330
jusmodi , utpote de sui natura ad motu am- 1330
vibiles , predictis Capitulo et Canonicis dicto
Ecclesiæ Jus eligendi liberè Mansioniarum et Cap- 1330
pellanos , quo priùs potiebatur Capitulum et 1330
Canonici prefatæ Patriarchalis Ecclesiæ Aqui- 1330
lejensis per Nos , ut præfertur , supponere et 1330
extinctæ , necnon ejusdem Collegiate Ecclesiæ
Sanctæ Mariz Majoris nuncupatae in Arche- 1330
piscopalem Ecclesiam Utinensem , ut preferre
erectæ juxta antiquam consuetudinem : quod
que cura animarum dilectorum Filiorum 1330
rochianorum ejusdem Ecclesie Utinensis posse 1330
Capitulum et Canonicos prefatæ Ecclesiæ Utinensis 1330
remaneat , exercenda tamen per 1330
et alterum Vicarios ab eisdem Capitulo et Cano- 1330
nicis nominandos , et ad eorum 1330
vibiles , similiter reservamus , concedimus , 1330
respectivè declaramus .

§. 15. Denique , quod prædictus Daniel Car- 1330
dinalis et Patriarcha , necnon pro tempore ex- 1330
stens Archiepiscopus Utinensis , de Comiti 1330
Capituli , et Canonicorum prædictæ Ecclesiæ 1330
Utinensis , distinxerat , et 1330
Præbendas Ca- 1330
les , Diaconal- 1330
scriptum 1330
ogaler 1330
Eccl 1330
no co- 1330
m 1330
ati 1330

PONTIAN nariis, et Cappellanis tam præfatæ Patriarchæ A. XIII. lis Ecclesiæ Aquilejensis per Nos, ut præfertio Theotur, suppressæ et extinctæ, quām ejusdem Colligatis, et legiatæ Ecclesiæ Sanctæ Mariæ Majoris nuncupationæ in Archiepiscopalem Ecclesiam Utinensem, tiariæ.

Indem ut præfertur, erectæ, quibus locis esse non potest, attento determinato numero Præbennitati consuluntur non onus esse debeat ejusdem Ecclesiæ Utinensis nullorum Capituli et Canonicorum, dictis Presbyteris Canonigruam præbere, vita eorum naturali durante, corum, et vel donec ipsi aliter provideantur, qua sese Presbyteri sustentare valeant, et quatenus aliqua emergeret difficultas super assignatione præfatæ Contratrigua per Capitulum et Canonicos prædictos, triarchæ, lis, et ut præfertur, præstandæ, quod idem Daniël Collegia Cardinalis et Patriarcha illam pro suo arbitrio prudenter componere, et concordare; prout etiam decernere quantitatem distributionum a solis interessentibus Choro personaliter lucrandarum, valeat; quodque, quoad eam Diœcesis Aquilejensis partem in Civitate, et Diœcesi Veronensi existentem, hæc, ut priùs, remanere debeat subjecta præfato Daniëli Cardinale Patriarchæ, vita ejus naturali durante, neque hoc intermedio tempore omittemus omnem opportunam capere providentiam in eo quod resis, sita spiciet futurum tempus; et si dictus Daniel in Vero Cardinalis et Patriarcha e vivis decederet, quod Deus avertat, antequam capta fuisse dicta prævidentia, exequenda, ut supra, post obitum præfati Daniëlis Cardinalis et Patriarchæ, ne Capitulum Veronense, ac Monasterium Sanctæ Mariæ in Organo nuncupatae Sancti Benedicti, seu alterius Ordinis, et aliæ Ecclesiæ in Civitate, et Suburbiis Veronensibus positæ, olim Patriarchatui Aquilejensi per Nos, ut præfertur, suppresso et extincto subjectæ, ullo unquam tempore sint sine capite, et ne via aperiatur inconvenientibus ex causa prætensionum bene notarum Capituli et Canonicorum Ecclesiæ Veronensis super aliquibus Ecclesiis, et Mo-

Peculiaris dispositio de quilejensi Diocesis existentem, hæc, ut priùs, remanere debeat subjecta præfato Daniëli Cardinale Patriarchæ, vita ejus naturali durante, neque hoc intermedio tempore omittemus omnem opportunam capere providentiam in eo quod resis, sita spiciet futurum tempus; et si dictus Daniel in Vero Cardinalis et Patriarcha e vivis decederet, quod Deus avertat, antequam capta fuisse dicta prævidentia, exequenda, ut supra, post obitum præfati Daniëlis Cardinalis et Patriarchæ, ne Capitulum Veronense, ac Monasterium Sanctæ Mariæ in Organo nuncupatae Sancti Benedicti, seu alterius Ordinis, et aliæ Ecclesiæ in Civitate, et Suburbiis Veronensibus positæ, olim Patriarchatui Aquilejensi per Nos, ut præfertur, suppresso et extincto subjectæ, ullo unquam tempore sint sine capite, et ne via aperiatur inconvenientibus ex causa prætensionum bene notarum Capituli et Canonicorum Ecclesiæ Veronensis super aliquibus Ecclesiis, et Mo-

A N N O
1753.

nasteris; ex nunc pro tunc decernimus, Ve-
nerabilem Fratrem Nostrum Episcopum Vero-
nensem, uti Apostolicum Delegatum, exercere
debere super Capitulo et Canonicis Ecclesiæ
Veronensis prædictæ, et Monasterio præfato,
aliisque Ecclesiis prædictis omnem eam jurisdi-
ctionem, si, et quam hactenùs exercuerunt Patriar-
chæ Aquilejenses, usque dum fuerit examina-
tum a Sancta Sede totum id, quod opus est exami-
nari, ut rectum judicium dari possit super præ-
tensionibus, ne dum Episcopi, verùm etiam
Capituli, et Canonicorum Ecclesiæ Veronensis
prædicatorum, similiter declaramus.

§. 16. Præsentes quoque litteras semper et *Clausulæ*,
perpetuò validas et efficaces esse , et fore , suos- et Decreta
que plenarios et integros effectus sortiri et ob- pro præ-
tiaere , nec ullo unquam tempore de subre- missorum
ptionis , vel obreptionis , aut nullitatis seu in- firmitate .

invaliditatis vitio , vel intentionis Nostræ , aut
alio quovis defectu notari , impugnari , inva-
lidari , in jus , vel controversiam vocari , aut
adversus illas quocumque juris , vel facti , aut
gratiæ , vel justitiæ remedium impetrari posse ;
nec illas sub quibusvis similium , vel dissimi-
lium gratiarum revocationibus , suspensionibus
limitationibus , derogationibus , aut aliis con-
trariis dispositionibus etiam per Nos , et Se-
dem Apostolicam prædictam , sub quibuscum-
que tenoribus , et fornis , ac cum quibusvis clau-
sulis , et decretis , etiam motu , scientia et pote-
statis plenitudine similibus , etiam consistoria ,
liter pro tempore factis , et faciendis , compre-
hendi , vel confundi ; sed tamquam ad Fidei
Catholicæ exaltationem , Divinique cultus in-
crementum , et animarum ædificationem et so-
latium , factas et emanatas , semper ab illis ex-
cipi , et quoties illæ emanabunt , toties in pri-
stinum et validissimum statum restitutas , re-
positorias , et plenariè reintegratas , ac de novo ,
etiam sub quacumque posteriori data , per fu-
turos , et pro tempore existentes Archiepisco-
pum , et Capitulum , et Canonicos Utinenses
prædictos , ac alios , quorum favorem eadem

P O N T. præsentes litteræ quomodolibet concernunt ;
A. XIII. quandocumque eligenda , concessas , validasque
 fore et esse , suosque plenarios et integros ef-
 fectus sortiri et obtainere ; et sic ab omnibus
 censeri ; et ita per quoscumque Judices Ordinarios , vel Delegatos , quavis auctoritate fun-
 gentes , etiam Causarum Palatii Apostolici Au-
 ditores , ac ejusdem Sanctæ Romanae Ecclesiæ
 Cardinales , etiam de Latere Legatos , Vicele-
 gatos , dictæque Sedis Nuncios , et quoslibet alios
 quavis prærogativa et privilegio fungentes , ac
 honore et præeminentia fulgentes , sublata eis ,
 ac eorum cuiilibet quavis aliter judicandi et in-
 terpretandi facultate , et auctoritate , in qua-
 vis causa et instantia judicari et definiti de-
 bere , et si secùs super his a quoquam etc.
 irritum et inane motu pari similiter decerni-
 mus .

Amplis. §. 17. Non obstantibus etc. quibusvis etiam
 sima de in Synodalibus , Provincialibus , Universalibus ,
 rogatio et Generalibus Conciliis editis vel edendis , spe-
 cialibus , vel generalibus Constitutionibus , et
 quibus-
 cumque . Ordinationibus Apostolicis , necnon Nostris , et
 Cancellariæ prædictæ Regulis , de jure quæsito
 non tollendo , ac de gratiis adinstar non con-
 cedendis , et de exprimendo vero annuo va-
 lore , nec non Lateranensis Concilii novissimè
 celebrati , uniones , et applicationes perpetuas ,
 nisi in casibus a jure permissis fieri prohiben-
 tis , et quatenus opus sit , præfatæ Collegiatæ
 Ecclesiæ Sanctæ Mariæ Majoris nuncupatae in
 Archiepiscopalem Ecclesiam Utinensem , ut præ-
 fertur , erectæ , etiam juramento etc. roboratis
 statutis , et consuetudinibus , Privilegiis quoque ,
 Indultis , et Litteris Apostolicis , quibusvis Su-
 perioribus et Personis , sub quibuscumque te-
 noribus et formis , ac cum quibusvis etiam de-
 rogatoriarum derogatoriis , aliisque efficacio-
 ribus , efficacissimis , et insolitis clausulis , ir-
 ritantibusque et aliis Decretis , etiam motu ,
 scientia , et potestatis plenitudine similibus , ac
 etiam consistorialiter , aut alias quomodolibet

Aliter
 judicari
 prohibe-
 tur.

etiam pluries ac iteratis vicibus concessis, confirmatis, approbatis, et innovatis: Quibus omnibus et singulis etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, alias de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia etiam exquisita et peculiaris forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissio, et forma in illis tradita observata, inserti forent, præsentibus pro plenè et sufficenter expressis, ac insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad præmissorum omnium et singulorum validitatis effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expressè, ac latissimè et plenissimè, harum quoque serie, motu, scientia, et potestatis plenitudine paribus, derogamus, contrariis quibuscumque. *Et post alia.*

§. 18. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostrarum absolutionis, suppressionis, poenalis. extinctionis, erectionis, institutionis, concessionis, dismemberationis, separationis, assignationis, unionum, confirmationis, declarationis, applicationis, annexionis, incorporationis, facultatum impertitionis, Indulti Juris nominandi, reservationis, extensionis, Decreti, mandati etc. et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; Si quis autem hoc attentre præsumperit, etc. incursurum.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Dat. 19.
Anno Incarnationis Dominicæ millesimo septuagintano Kalendis Februarii Pontificatus Nostri Anno XIII. Januarii gentesimo quinquagesimo tertio, quartodeci. 1753. Pont. 13.

Expedita in Cancellaria Apostolica.

P O N T.
A. XIII.

X.

INDIARUM ORIENTALIUM

Vicariis Apostolicis Episcopis, non habentibus Episcopum Coadjutorem cum futura Successione, nec Vicarium Generalem, injungit, ut sibi constituant Vicarium Generalem, cui Amplissimæ facultates in casu obitus Vicarii Apostolici, a Pontifice conceduntur.

BENEDICTUS PAPA XIV.

*Venerabiles Fratres, salutem, et Apostolicam
Benedictionem.*

Pontificis sollicitudo in omnes etiam longè dissitas Ecclesiastis. **E**X sublimi hac Sacrosancti Apostolatus specula, in qua per ineffabilem divinæ bonitatis abundantiam planè immerentes præsidemus, impositam imbecillitati nostræ omnium Ecclesiastarum sollicitudinem, et omnium animarum JESU CHRISTI Sanguine redemptarum procriptionem assiduè cogitantes, advigilare, ac providere adnitimus, ut opportunas Apostolicæ charitatis potestatisque nostræ partes, in Regionibus præsertim, et Provinciis ab Europa tam longè dissitis, quoad Nobis integrum est, desiderari minimè patiamur.

§. 1. Quoniam autem non sine gravissima Pontificii animi nostri molestia accepimus, sæpe accidisse, aliquem scilicet ex Vobis, Venerabiles Fratres, istarum Indiarum Orientalium Apostolicis Vicariis, Episcopali titulo, et charactere insignitum, sed sine Coadjutore cum futura successione, viam universæ carnis ingressum, ad depositam in Cœlis coronam Apostolicis laboribus paratam evolasse, ac neminem, qui Ordinariam pro defuncto Vicario Apostolico jurisdictionem exerceret, repertum, aut depu-

tatum fuisse : Hinc est, quod omnibus, et singularis Vicariis Apostolicis hujusmodi injungimus, et mandamus, ut qui neque Episcopum Vicarii Coadjutorem cum futura successione, neque Apostolicum, ex Clero sive sacerdotali, sive regulari, ci Episcopum Generalem habent, statim atque ad unum quemque eorum praesentium nostrarum litterarum certa notitia pervenerit, deputent Vicarium ex Clero sive sacerdotali, sive regulari Generalem, habilem tamen, atque idoneum, qui eveniente cujusvis Apostolici Vicarii sine Coadjutore cum futura successione obitu, tanquam Apostolicæ hujus Sanctæ Sedis Delegatus, tenetur assumere, et obire regimen, et gubernium Apostolici Vicariatus, usque ad captam ejusdem Vicariatus Apostolici hujusmodi possessionem a novo Vicario Apostolico, quem eadem haec Sancta Sedes constituerit, aut usque ad quamcumque aliam ab ipsa Sancta Sede in-eundam ordinationem.

§. 2. Porro Vicario Generali hujusmodi per Apostolicum quemque Vicarium sibi, ut praemittitur, deputando, Nos earumdem praesentium tenore, nunc pro tunc, Apostolica auctoritate nostra concedimus, et tribuimus omnes, et singulas facultates perpetuis futuris temporibus vacatas, quæ Vicariis Capitularibus cujusvis Cathedralis Ecclesiæ, Sede vacante, inesse, et de jure competere dignoscuntur. Præterea eidem Vicario Generali, post tamen Apostolici Vicarii obitum, concedimus, pariterque impertimur usum, et exercitium earum facultatum, quibus utebatur, et gaudebat, dum viveret, defunctus Apostolicus Vicarius Episcopus; iis dumtaxat exceptis, quæ requirunt Ordinem, et Characterem Episcopalem, vel non sine Sacrorum Oleorum usu exercentur. Quandocumque vero necessitas urgeat, sæpedicto Vicario Generali potestatem etiam indulgemus et damus, consecrandi Calices, Patenas, et Altaria portatilia, cum Sacris Oleis omnino ab Episcopo benedictis.

A. 1753.

Vicarii
Coadjutorem
non hab-
bentes ju-
benturas
sumere
Vicarium
Genera-
lem.Qui ip-
sis obeun-
tibus Vi-
cariatus
regimen
assumat.Ampli-
simæ de-
signato
Vicario
facultates
tribuun-
tur.

Pont. A. XIII. §. 3. Itaque, Venerabiles Fratres, ex Apo-

Cohortatione, maximè ad procurandam salutem animatum consentanea, a Nobis suscepta, atque unicuique Vestrum præcepta, animadvertisse, quanta sit Apostolici munera unicuique Vestrum injuncta cura: Atque eapropter satagite, ut per assiduos labores, vigilantiam pastoralem, sollicitudinemque contendatis, ne quispiam Christifidelium Vobis commissorum, et de quibus ratio Supremo Pastorum Principi Æterno Judicreddenda est, pereat; Sed potius, ut omnes æternam salutem consequantur, ut Vobis merces vestris meritis debita a justo Remuneratore Deo tribuatur. Nos interim cœlestis præsidii auspicem Apostolicam Benedictionem, in Populos etiam vestrarum Dioecesum et Provinciarum redundaturam, Fraternitatibus Vestris permanenter impertimus.

Exem. plorum fides. §. 4. Volumus autem, ut earumdem præsentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, et a Congregationis Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium negotiis Propagandæ Fidei Præpositorum Præfecto, et Secretario pro tempore existentibus subscriptis, et Sigillo ejusdem Congregationis munitis, eadem prorsus fides adhibetur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. 26. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub
Januarii Annulo Piscatoris die xxvi. Januarii MDCCLIII.
1753. Pontificatus Nostri Anno XIII.

Cajetanus Amatus,

P O N T.

A. XIII.

XI.

CARDINALES

Episcopos Suburbicarios, in propria Cappella
sui Palatii Romæ existentis, non posse suis
Subditis, præter primam Tonsuram, con-
ferre Majores, vel Minores Ordines. nisi
requisito et præobtento Cardinalis Urbis Vi-
carii consensu.

*Venerabili Fratri Nostro, Fr. Joanni An-
tonio Episcopo Tusculano S. R. E. Cardi-
nali Guadagni nuncupato, Nostro in Urbe
eiusque districtu Vicario Generali.*

BENEDICTUS PAPA XIV.

*Venerabilis Frater Noster, salutem, et
Apostolicam Benedictionem.*

Quænam fuerit E- **A**d audientiam Nostram nuper admissa Fra-
pistolæ superiore anno 1752. impressum Typis fuisse
conscr. exiguum Tractatum de Episcopis Cardinalibus
bendæ o- casio. Suburbicariis, auctore Religioso Viro æquè pio,
ac in Theologia Morali, et Canonica facultate
versato; eoque in Opusculo fuisse affirmatum,
licere Episcopis Suburbicariis in Sacellis sua-
rum Ædium, quas Romæ incolunt, subditos
suos Clericali Tonsura, et Minoribus Ordinibus
initiare, non requisito, aut obtento Fraterni-
tatis Tuæ opportuno assensu, seu necessaria
licentia: Id autem tibi visum esse Officii tui
juribus detrahere. Quod quum Nobis etiam tunc
visum fuerit, multò magis in sententia persi-
stendum duximus, postquam perfecto memo-
rati Opusculi cap. 3. quæst. 12., ubi auctor

CHE

CHE AI CARDINALI

XI.

Vescovi Suburbicarj non sia lecito il conferire oltre la Tonsura anche gli Ordini Minori , o Sacri a' loro Sudditi nella Cappella del proprio Palazzo di Roma , senza aver chiesta , ed ottenuta licenza dal Cardinal Vicario di Roma.

Venerabili Fratri Nostro , Fr. Joanni Antonio Episcopo Tusculano S. R. E. Cardinali Guadagni nuncupato , Nostro in Urbe ejusque districtu Vicario Generali.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabilis Frater Noster , Salutem , et Apostolicam Benedictionem.

NELL' ultima udienza , che le dammo , Ella Qualfosse ci rappresentò , essere stato stampato in Roma il motivo nell' anno passato 1752. un piccolo Trattato ^{di scrive-} _{re la pre-} ^{sente let-} _{tera.} *Episcopis Cardinalibus Suburbicariis* da un Religioso pio , e versato nelle materie Morali ; e Canoniche; ed essersi in esso asserito , potere i Vescovi Suburbicarj nelle Cappelle de suoi Palazzi , ne' quali abitano in Roma , conferire alli loro Sudditi la Tonsura , e gli Ordini Minori , senza aver chiesto , ed ottenuto da Lei il necessario assenso , o sia la necessaria licenza ; e creder Ella ciò pregiudiziale al suo diritto. Ciò parve ancora a Noi , ed in questo nostro sentimento ci siamo confermati , dopo aver letto l' indicato Autore *al cap. 3. qu. 12.*, ove tratta la controversia , e dopo avere anche considerata , ed esaminata la materia.

Tom. X.

F

P O N T.

A. XIII.

XI.

CARDINALES

Episcopos Suburbicarios, in propria Cappella
sui Palatii Romæ existentis, non posse suis
Subditis, præter primam Tonsuram, con-
ferre Majores, vel Minores Ordines. nisi
requisito et præobtentò Cardinalis Urbis Vi-
carii consensu.

*Venerabili Fratri Nostro, Fr. Joanni An-
tonio Episcopo Tusculano S. R. E. Cardi-
nali Guadagni nuncupato, Nostro in Urbe
eiusque districtu Vicario Generali.*

BENEDICTUS PAPA XIV.

*Venerabilis Frater Noster, salutem, et
Apostolicam Benedictionem.*

Quænam fuerit E- **A**d audientiam Nostram nuper admissa Fra-
pistolæ conscri- ternitas Tua nobis detulit, in hac ipsa Urbe,
bendæ o- superiore anno 1752. impressum Typis fuisse
casio. exiguum Tractatum de Episcopis Cardinalibus
Suburbicariis, auctore Religioso Viro æquè pio,
ac in Theologia Morali, et Canonica facultate
versato; eoque in Opusculo fuisse affirmatum,
licere Episcopis Suburbicariis in Sacellis sua-
rum Ædium, quas Romæ incolunt, subditos
suos Clericali Tonsura, et Minoribus Ordinibus
initiare, non requisito, aut obtento Fraterni-
tatis Tuæ opportuno assensu, seu necessaria
licentia: Id autem tibi visum esse Officii tui
juribus detrahere. Quod quum Nobis etiam tunc
visum fuerit, multò magis in sententia persi-
stendum duximus, postquam perfecto memo-
rati Opusculi cap. 3. quæst. 12., ubi auctor

CHE

A n n o
1753.

CHE AI CARDINALI

XI.

Vescovi Suburbicarj non sia lecito il conferire oltre la Tonsura anche gli Ordini Minori , o Sacri a' loro Sudditi nella Cappella del proprio Palazzo di Roma , senza aver chiesto , ed ottenuta licenza dal Cardinal Vicario di Roma.

Venerabili Fratri Nostro , Fr. Joanni Antonio Episcopo Tusculano S. R. E. Cardinali Guadagni nuncupato , Nostro in Urbe ejusque districtu Vicario Generali.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabilis Frater Noster , Salutem , et Apostolicam Benedictionem.

NELL' ultima udienza , che le dammo , Ella Qualfosse ci rappresentò , essere stato stampato in Roma il motivo nell' anno passato 1752. un piccolo Trattato *di scrive-
re la pre-
sente let-
tera.* *Episcopis Cardinalibus Suburbicariis* da un Religioso pio , e versato nelle materie Morali , e Canoniche ; ed essersi in esso asserito , potere i Vescovi Suburbicarj nelle Cappelle de suoi Palazzi , ne' quali abitano in Roma , conferire alli loro Sudditi la Tonsura , e gli Ordini Minori , senza aver chiesto , ed ottenuto da Lei il necessario assenso , o sia la necessaria licenza ; e creder Ella ciò pregiudiziale al suo diritto. Ciò parve ancora a Noi , ed in questo nostro sentimento ci siamo confermati , dopo aver letto l' indicato Autore *al cap. 3. qu. 12.* , ove tratta la controversia , e dopo avere anche considerata , ed esaminata la materia .

Tom. X.

F

U. S. Office of Defense
and Defense Department
and Defense Agency; Pres-

ANNO
1753.

§. 1. Per istabilire quest'assunto , basterebbe di quanta
 il dire , che , per quanto si ricava dalla di Lei forza sia
 Segreteria , ogni volta , che i Cardinali Subur- l' Osser-
 bicarj hanno voluto dare la Tonsura ed i Minorì vanza nel-
 a qualche loro Suddito nelle Cappelle de' loro la presen-
 Palazzi , hanno chiesta dai Cardinali Vicarj di te materia
 Roma *pro tempore* , ed ottenuta da essi l'op-
 portuna licenza , valendo molto in tutte le
 materie l'osservanza , ed avendo torto per lo
 più chi innova , o consiglia ad innovare.

§. 2. Ma , entrando , come suol dirsi , nelle Decreto
 viscere dell' affare , chiara è la disposizione del del Concil-
 Concilio di Trento alla sess. 6. cap. 5. de Reform., lio di
 ove così si legge. *Nulli Episcopo liceat cuiusvis Trento*
privilegii pretextu Pontificalia in alterius Dioecesi intorno
exercere , nisi de Ordinarii loci expressa licentia , all' eser-
et in personas eidem Ordinario subjectas tantum ; Pontifica-
 imponendo *ipso jure* al Vescovo contraveniente li.
 la Sospensione dall' esercizio de' Pontificali , ed
 all' Ordinato quella dall' esecuzione degli Or-
 dini.

§. 3. Notabile (e ciò s'intenda detto per Senso
 transennam) è il rigore del Sacro Concilio ; letterale
 mentre ad effetto , che il Vescovo , che è nella del De-
 Diocesi di un' altro possa esercitare i Pontificali , creto.
 non solo richiede l'espressa licenza dell' Ordinario
 del luogo , ma di più non vuole , che possa
 esercitare i Pontificali , se non sopra le persone
 suddite dello stesso Ordinario del luogo : et
in personas eidem Ordinario subjectas tantum.

§. 4. In tal maniera che , stando strettamente Si spiega
 alla lettera , e ritrovandosi per esempio in Bo- con un
 logna il Vescovo di Piacenza , potrebbe bensì esempio.
 questi esercitare i Pontificali sopra i Bolognesi ,
 essendovi l'espressa licenza dell' Arcivescovo di
 Bologna ; ma non potrebbe , anche colla licenza

P.Q.R.T. quæstionem hanc discutit, rem ipsam nobiscum
A. XIII. consideravimus, atque perpendimus.

Consue- § 1. Porrò ad sententiam nostram inconcussa-
tudo hac stabilitate firmandam sufficeret id, quod ex Ta-
biariorum tui monumentis eruitur, nimirum Cardi-
nales Suburbicarios, quoties in Sacellis sua-
rum Aedium cuiquam ex propriis subditis pri-
mam Clericalem Tonsuram Minoresque Ordines
conferre voluerunt, toties opportunam ad id
licentiam a Cardinalibus Urbis Vicariis pro
tempore existentibus quæsisse et obtinuisse. Est
enim in rebus omnibus magna consuetudinis
auctoritas; nec jure et rectè plerumque agit,
qui novitates inducit, aut inducendas suadet.

Triden- § 2. Verùm rem ipsam penitus investigan-
tibus, occurrit perspicuum Concilii Tridentini
decreta sess. 6. cap. 5. de Reform., ubi hæc
leguntur: *Nulli Episcopo liceat cujusvis privile-
gii prætextu Pontificalia in alterius Diœcesi exer-
cere, nisi de Ordinarii loci expressa licentia, et
in personas eidem Ordinario subjectas tantum:
indicta in Episcopum huic legi contrafacentem
poena Suspensionis ab exercitio Pontificalium;
in Ordinatum verò Suspensionis ab Ordinum
susceptorum exercitio, ipso jure incurrienda.*

Traditur § 3. In quo animadvertenda est (quod per
genuinus transennam dictum intelligatur) Sacri Concilii
ejusdem severitas; dum, ut Episcopo in aliena Diœcesi
sensus. commoranti liceat Pontificalia exercere, non
solum expressam Ordinarii Loci licentiam ob-
tinendam decernit, sed insuper vetat, ne is
Episcopus Pontificalia exerceat. præter quam in
subditos ejusdem loci Ordinarii: *et in personas
eidem Ordinario subjectas tantum.*

Exem- § 4. Quare si Decreti Litteræ strictius in-
plisque hæreas, ac proponatur exempli causa Episco-
illustra- pus Placentinus Bononiæ existens, posset hic
tut. quidem, accedente expressa licentia Archie-
piscopi Bononiensis, Pontificalia exerceere in
Diœcesanos Bononienses; sed minimè ipsi li-

ANNO
1753.

§. 1. Per istabilire quest'assunto, basterebbe Di quanta il dire, che, per quanto si ricava dalla di Lei ^{forza sia} Segreteria, ogni volta, che i Cardinali Suburbicarij hanno voluto dare la Tonsura ed i Minori <sup>l' Osser-
vanza nel-
la presen-
te materia</sup> a qualche loro Suddito nelle Cappelle de' loro Palazzi, hanno chiesta dai Cardinali Vicarj di Roma *pro tempore*, ed ottenuta da essi l'opportuna licenza, valendo molto in tutte le materie l'osservanza, ed avendo torto per lo più chi innova, o consiglia ad innovare.

§. 2. Ma, entrando, come suol dirsi, nelle ^{de} Decreto viscere dell'affare, chiara è la disposizione del Concilio di Trento alla sess. 6. cap. 5. de Reform., ^{lio di} ove così si legge. *Nulli Episcopo liceat cuiusvis Trento* ^{privilegii pretextu Pontificalia in alterius Dioecesi intorno} *exercere, nisi de Ordinarii loci expressa licentia, all' eser-* ^{et in personas eidem Ordinario subjectas tantum; Pontifica-} ^{cizio de'} imponendo *ipso jure* al Vescovo contraveniente li. la Sospensione dall'esercizio de' Pontificali, ed all' Ordinato quella dall'esecuzione degli Ordini.

§. 3. Notabile (e ciò s'intenda detto *per Senso transennam*) è il rigore del Sacro Concilio; mentre ad effetto, che il Vescovo, che è nella Diocesi di un altro possa esercitare i Pontificali, non solo richiede l'espressa licenza dell'Ordinario del luogo, ma di più non vuole, che possa esercitare i Pontificali, se non sopra le persone suddite dello stesso Ordinario del luogo: *et in personas eidem Ordinario subjectas tantum.*

§. 4. In tal maniera che, stando strettamente alla lettera, e ritrovandosi per esempio in Bologna il Vescovo di Piacenza, potrebbe bensì questi esercitare i Pontificali sopra i Bolognesi, essendovi l'espressa licenza dell'Arcivescovo di Bologna; ma non potrebbe, anche colla licenza <sup>Si spiega
con un
esempio.</sup>

P o n t . ceret, quantumvis eodem assentiente Archiep̄-
A. XIII. scopo, Pontificalia exercere in Mutinensem
 quempiam, qui Episcopi sui Dimissorialibus
 Litteris munitus, Bononiam accessisset.

Mitior §. 5. Hoc autem procedere dictum est, si
 interpre- strictè sumantur relata superiūs Concilii verba :
 tatio Con- et in personas eidem Ordinario subjectas tantum.
 gregatio. Non tamen ignoramus, Congregationem Cardi-
 nis Conci- nalium ejusdem Concilii interpretum censuisse,
 lii. ac statuisse, Episcopum in aliena Diœcesi com-
 morantem posse non solùm, cum Ordinarii lo-
 calis licentia, in ipsius Ordinarii subditos Pon-
 tificalia exercere, sed etiam, eadem accedente
 licentia, in subditos aliorum Episcoporum, Di-
 missoriales Litteras sui Ordinarii afferentes.

Eiusdem §. 6. Extat Resolutio Congregationis anno
Decretum 1573. edita, lib. 1. *Decretor.* pag. 85. a tergo,
 tenoris sequentis : *Prosper Vitalinus Episcopus Bisianensis, requisitus ab Archiepiscopo Neapolitano, ut ejus nomine in illa Civitate Ordinationes habeat, et non solùm eidem subditos, sed aliarum quoque Diœcesum, si qui fortè advenerint, de licentia sui Ordinarii expositulantes, Clericali charactere insignire velit; ipse quidem cupit illius morem gerere voluntati, sed aliquantulum veretur, an id sibi tutò facere liceat, ex Capite ultimo Sessionis sextæ de Reformatione. Sacra etc. censuit, licere, si illi, qui aliarum Diœcesum erunt, habuerint Litteras Dimissorias a suis Ordinariis.* Idque confirmatum invenitur altera resolutione edita die 25. Junii 1599. l. 9. *Decret.* pag. 73. a tergo.

Perstat §. 7. Verùm hujusmodi Tridentinæ legis ri-
 tamen, licet adductis Congregationis resolutioni-
 bus, et successivi temporis usu nonnihil mol-
 litus et temperatus, satis indicat, quænam
 mon posse Episcopo in aliena Diœcesi existenti præscripta
 ab alieno sit recta agendi ratio; ne scilicet inibi unquam
 Pontificalia exercere valeat, absque Ordinarii
 lia exer. Loci expressa licentia: et consequenter apertè
 demonstrat, non posse Cardinalem Episcopum
 Suburbicarium, quum in Urbe est, in proprio

dello stesso Arcivescovo, esercitare i Pontificali ANNO
1753.
sopra un Modenese venuto a Bologna colle
Dimissorie del proprio Vescovo.

§. 5. Si è detto, che così dovrebbe essere, Viene più stando alla lettera del Concilio : *et in personas benignae eidem Ordinario subjectas tantum.* Sapendo però menti interpretata anchor Noi, aver creduto, e stabilito la Congregatione del Concilio, interprete dello stesso, potere il Vescovo, che è nella Diocesi di un altro, colla di lui espressa licenza, non solo esercitare i Pontificali sopra i Suditi del detto Vescovo, ma anche, colla stessa licenza, sopra i Suditi degli altri Vescovi, venuti colle Lettere Dimissorie de' loro Ordinarij.

§. 6. Ecco la risoluzione *del 1573. nel lib. 1. de Decreti pag. 85. a tergo :* *Prosper Vitalinus Episcopus Bisianensis, requisitus ab Archiepiscopo Neapolitano, ut ejus nomine in illa Civitate Ordinationes habeat, et non solùm eidem Subditos, sed aliarum quoque Diaecesum, si qui forte advenerint, de licentia sui Ordinarii expostulantes, Clericali charactere insignire velit; ipse quidem cupit illius morem gerere voluntati, sed aliquantulum veretur, an id sibi tutò facere liceat, ex Capite ultimo Sessionis sextæ de Reformatione. Sacra etc. censuit, licere, si illi, qui aliarum Diaecesum erunt, habuerint Litteras Dimissorias a suis Ordinariis :* il che anche ritroviamo confermato in una resoluzione *de 25. di Giugno 1599. lib. 9. Decretor. pag. 73. a tergo.*

§. 7. Il rigore poc' anzi riferito del Concilio di Trento, ancorchè ammollito, e modificato dalle risoluzioni della Congregazione, e dalla pratica susseguente, dimostra il savio contegno prescritto al Vescovo, che è nella Diocesi di un altro, di non poter mai in essa esercitare i Pontificali senza l'espressa licenza dell' Ordinario del luogo, e per conseguenza ad evidenza comprova, non potere il Cardinal Vescovo Suburbicario, quando è in Roma, conferire la Ton-

Risolu-
zione del-
la stessa.

Resta però
fermo,
che nell'
altri Dio-
cesi non

possono
esercitar-
si i Ponti-
ficali sen-
za l' es-
pressa li-
cenza

dell' Or-
dinario
de' luogo

P O N T. Sacello Tonsuram , et Minores Ordines alicui
A. XIII. impertiri , non obtenta ad id Cardinalis ejusdem
Urbis Vicarii licentia.

Tria a.
sumptie-
nis fir-
missima
funda-
menta.

§. 8. Quod ut firmiter statuatur , tria de-
monstrari oportet. Primum nempe , Cardina-
lem Episcopum Suburbicarium , dum in urbe
moratur , in sua Dicecesi non esse ; quod satis
perspicuum videtur , quum Romana , Urbs ad
Episcopi Romani Dioecesim pertineat , nec unam
Dioecesim cum alia confundi oporteat , veluti
aperiè evincitur ex nostra Constitutione 115.

(†) *Hujus Edit. vol. 3. p. 47.*

§. 21. Bullarii nostri Tom. I. (†) Alterum verò ,
Cardinalem Vicarium Romæ Ordinarium esse ;
idque extra controversiam omnino est , quum
ipse personam repræsentet Pontificis , non qua
Pontifex est , sed qua Episcopus Urbis Romæ :
juxta id , quod a Nobis demonstratum fuit , in
nostro Tractatu de *Synodo Dioecesana lib. 2. cap. 3. num. 1. et 2.* et latius fortasse expla-
nabitur in nova ejusdem Operis editione , quam ,
Deo vitam et valetudinem Nobis largiente , plu-
ribus atque proficuis additamentis auctam ador-
nare constituimus. Tertium denique , in colla-
tione Tonsuræ et Ordinum Minorum , Pontifi-
calia exerceri ; id quod inficiari nemo potest
quemadmodum diligenter advertit Thesaurus
in suo Tractatu de *Pœnis Ecclesiasticis part. 2. verbo Episcopus , cap. 4. num. 3.* , ubi rectè
observat , Pontificalium nomine , ad effectum ,
de quo nunc agimus , venire non modo quo-
rumvis Ordinum , etiam Minorum collationem ,
sed etiam consecrationem Vasorum Ecclesiae , ac
Virginum , et Chrismatis , necnon Sacramenti
Confirmationis ministracionem , ac indumen-
torum , et Corporalium benedictionem : hoc
uno interjecto discrimine inter collationem
Ordinum , et reliquos præmemoratos actus , quod
Episcopus Ordines conferens extra propriam
Dioecesim absque Ordinarii Loci licentia , sus-
pensionis pœnam , ut supra dictum est , ipso
jure incurrit ; at reliquos recensitos actus ex-
ercendo , eidem pœnæ nequaquam subjicitur ,

sura e gli Ordini Minori nella propria Cappella, A n n o
senza licenza del Cardinale Vicario di Roma. 1753.

§. 8. Tre cose sono necessarie per bene stabilire l'assunto. La prima, che il Cardinale Vescovo Suburbicario, stando in Roma, non sta nella sua Diocesi; e ciò sembra chiaro, essendo Roma nella Diocesi del Vescovo di Roma, e non avendo che fare una Diocesi coll' altra, come chiaramente si deduce dalla nostra Costituzione 115. §. 21. *nel nostro Bollario al Tbm. primo.* La seconda, che il Cardinale Vicario sia l'Ordinario di Roma; nè di ciò può muoversi controversia, rappresentando la persona del Papa, non come Papa, ma come Vescovo di Roma, giusta ciò, che da Noi si è dimostrato nel nostro Trattato *de Synodo Diocesana lib. 2. cap. 3. n. 1. et 2.*, e sarà forse ancora più ampiamente posto in chiaro nella ristampa, che, se Iddio ci darà vita e sanità, intendiamo di fare della predetta nostra Opera, con molte rilevanti aggiunte. La terza, che, conferendosi la Tonsura, e gli Ordini Minori, si esercitano i Pontificali; il che è innegabile, come molto bene avverte il Thesauro nel suo Trattato *de Pœnis Ecclesiasticis part. 2. alla parola Episcopus cap. 4. num. 3.*, ove anche saviamente riflette, venire, per l'effetto di cui si tratta, sotto il nome di Pontificali, oltre la collazione degli Ordini benchè Minori, anche la consecrazione de' Vasi delle Chiese, delle Vergini, del Crisma, l'amministrazione del Sagramento della Cresima, la benedizione delle Vesti, e de' Corporali; colla sola differenza fra la collazione degli Ordini, e gli altri atti sopradetti, che conferendosi dal Vescovo fuori della sua Diocesi gli Ordini senza la licenza dell'Ordinario del luogo, incorre, come si è detto, *ipso jure* la pena della sospensione, che non incorre esercitando gli altri atti sopradetti, non essendovi legge, che l'imponga; ancorchè, così facendo, commetta peccato.

Tre mo-
tivi fon-
damentali
dell' as-
sunto.

PO N T. quum lex non adsit, quæ eam ferat; quamvis A. XIII. cæteroquin præmissa agens, peccati reus fiat.

Paulus IV. §. 9. Ex Actis Consistorialibus anni 1558. com-
Vicaria- perimus, Prædecessorem nostrum Paulum IV.
tum Urbis in Consistorio habito die 18. Novembris, Offi-
Cardina- cium Vicarii Urbis S. R. E. Cardinalium Col-
lum Col- legio ad- legio adnexum perpetuò decrevisse; qua ex re
nectit.

quum magna honoris accessio hujusmodi Offi-
cio facta fuerit, minimè mirum videri debet,
si idem munus subinde singularibus quibusdam,
et insignioribus prærogativis decoratum fuit.
Eas omnes hic recensere minimè nobis propo-
situm est; sed satis erit de iis sermonem ha-
bere, quæ pertinent ad Ordinum collationem,
specialiter verò quoad subditos Episcoporum
Cardinalium, qui Suburbicarii appellantur.

Decretum §. 10. Quod spectat ad Ordinum collationem
Clementis in genere, Clemens VIII., Pont. Max. Decretum
VIII. de edidit, quo statuit, omnes exteros in Urbe de-
Exteris ad gentes, qui ad Sacros Ordines, sive Minoris,
Ordines sive Majores, promoveri cupiunt, etiamsi di-
quoscum- missorias Litteras a suis Ordinariis obtinuerint,
que pro- quarum vigore a quocumque Episcopo ordinari
movendis a Vicario possent, nihilominus neque his uti, neque Sa-
Urbis. Sacros Ordines extra Urbem suscipere posse, nisi
antea examinati et approbati fuerint ab Ex-
aminatoribus Cardinalis Urbis Vicarii, hujusque
licentiam obtinuerint; idque sub pena Suspensionis,
quam porrò sequitur Irregularitas, si
Ordinatus contra formam Decreti, in susceptis
Ordinibus ministrare præsumpserit. Clementis

Confir- matum Decretum editum fuit die 24. Novembris anni
fuit ab 1603. deindeque instauratum ab Alexandro VII.
Alex. VII. sub die 15. Maii 1664. Quum verò postmodum
Exortas. nonnullæ obortæ fuerint quæstiones super De-
que de ecreti interpretatione, ac præcipue, quinam cen-
contro- seri deberent Clerici exteri in Urbe commoran-
versias de tes sub ipsius Decreti censura comprehensi, et
finivit utrum eidem Decreto obnoxii dicendi essent ii,
particula- qui postquam in Urbe per aliquod temporis
ris Con- spatiū morati fuerint, non examinati a Car-
gregatio dinalis Vicarii Examinatoribus, abscedunt, ut
anno 1668

A n n o
1753.

§. 9. Fra gli Atti Consistoriali del 1558. Noi Paolo IV.
ritroviamo , che nel Consistoro tenuto il giorno unialCol-
18. di Novembre il Pontefice Paolo IV. unì al legio de'
Sacro Collegio de' Cardinali l' Uffizio di Vicario Cardinali
di Roma ; ed essendo reso più illustre il detto l' Uffizio
Uffizio per l' annessione predetta , non è mara- di Vicario
viglia , se l' Uffizio sia di poi stato decorato di Roma.
con alcune particolari , ed illustri prerogative.
Noi qui non intendiamo di riferirle tutte , do-
vendo bastare il fare parola di ciò , che ris-
guarda la collazione degli Ordini , e specialmen-
te in ordine ai Sudditi de' Vescovi Suburbicarj.

§. 10. Parlando della collazione degli Ordini Decretto
in generale , il Pontefice Clemente VIII. publicò di Cle-
un Decreto , in cui stabilì , che i Forestieri , che mente
abitavano in Roma , volendo ricevere gli Or- VIII. in-
dini , o Minori , o Sacri , ancorchè avessero avute torno all'
Dimissorie da' suoi Ordinarj per potere essere Ordina-
ordinati da qualsivoglia Vescovo , non se ne Forestieri
possano prevalere , nè ricevere gli Ordini fuori
di Roma , se non sono prima stati esaminati ,
ed approvati dagli Esaminatori del Cardinale
Vicario , ed abbiano ottenuta la licenza del detto
Cardinale ; e ciò sotto pena di Sospensione , a
cui è annessa l' Irregolarità , se gli Ordinati
contro la forma del Decreto , avessero l' ardire
di esercitare gli Ordini ricevuti. Il Decreto del
detto Pontefice fu fatto alli 24. di Novembre
1603. , e fu rinovato dal Pontefice Alessandro
VII. ai 15. di Maggio 1664. Ed essendosi poi Vien con-
eccitate alcune controversie sopra l' intelligenza fermata
del predetto Decreto , e specialmente , quali da Aless.
fossero i Chierici forestieri , che potevano dirsi VII. ed in-
commoranti in Roma , per esser compresi sotto terpretato
l' Editto ; e se sotto lo stesso Editto si doves- da una
sero intendere compresi quelli , che essendo Congrega-
stati qualche tempo in Roma , ne partono senza ticolare l'
essere stati esaminati dagli Esaminatori dal Car- zione par-
an. 1668.

P O N T. Sacros Ordines suscipiant a proprio Ordinario;
A. XIII. quem scilicet proprium agnoscunt, sive ratione originis, sive domicilii, aut Beneficii, aut denique triennalis servitii: Hæc omnia opportunitatis Decretis definita fuerunt in Congregatione particulari habita anno 1663. cujus Resolutions videri possunt relatæ per accuratissimum Rigantium *Ibm. II. ad Regulas Cancellariæ Reg. 24. §. 3. a num. 177. ad 185.*

E p i s c o p i **S. 11.** Speciale hoc jus Cardinalis Urbis Vicarii circa exteros in Urbe degentes, indeque carii Suffraganeum abscedentes, ut alibi ad Ordines promoveantur vigore Litterarum Dimissorialium a propriis Ordinariis obtentarum, alterum subsequitur jus circa subditos Episcoporum, qui Suburbicarii vocantur. Nonnulli ex his Suburbicariis Episcoporum Suffraganeum habent, alii non item. Porro, iuxta regulas generales, qui Suffraganeum non habent, possent suis subditis Dimissorias Litteras dare, ut a quocumque Antistite ad Ordines promoverentur. Verum laudatus Prædecessor Alexander VII. in sua Constitutione, quæ incipit: *Apostolica sollicitudo*, et impressa est *Bullarii Tom. VI. num. 126.*, decrevit, ne a

Cardinalibus Episcopis Suburbicariis concederentur suis subditis Litteræ Dimissoriæ ad Ordines sive Minores, sive Majores suscipiendos, alteri cuiquam directæ, præter quam Cardinali Urbis Vicario; volens nimirum, ut in Urbe omnino ordinentur, præmissis in religiosa domo ad id designata, ante cujuslibet Sacri Ordinis susceptionem, spiritualibus decem dierum Exercitiis. Quo verò ad illos ex Episcopis Suburbicariis, qui Suffraganeum habent, idem Alexander in citata Constitutione decrevit, canonis quibusdam indictis poenis in eos, qui contra fecissent, neminem ex iis Diocesibus posse per hujusmodi Suffraganeos ad Majorem quemcumque Ordinem promoveri, nisi peractis antea in Urbe, et in præfata domo, Exercitiis spiritualibus per decem dies ad unumquemque ex iisdem Majoribus Ordinibus.

dinale Vicario, e vanno a ricevere gli Ordini dal proprio Ordinario, o proprio per origine, o per domicilio, o per beneficio, o per servizio triennale : fu il tutto risoluto in una particolare Congregazione tenuta l'anno 1668., e le risoluzioni si possono vedere registrate nel Tom. 2. del diligentissimo Rigante sopra la Regola 24. di Cancellaria §. 3. a num. 177. ad 185.

§. 11. Alla prerogativa poc' anzi accennata I Cardi-
del Cardinale Vicario rispetto ai Forestieri abi- nali Ve-
tanti in Roma, e che ne partono per farsi ordi- scovi Su-
nare fuori di Roma in sequela delle Lettere Di- burbicarri
missorie ricevute dai propri Ordinarij, succede devono dare le
l'altra, che riguarda i sudditi de' Vescovi Sub- Dimisso-
urbicarj. Alcuni di questi Vescovi Suburbicarj hanno il Suffraganeo, ed altri non l'hanno. Se- rie a loro
condo le regole generali, quelli, che non hanno Sudditi dirette al
il Suffraganeo, potrebbero dare ai loro Sudditi Cardinali
le Dimissorie per ricevere gli Ordini da qualsi- Vicario,
voglia Vescovo. Ma il citato Pontefice Alessan- quando non han-
dro VII. nella sua Costituzione, che incomincia : *Apostolica sollicitudo*, e che è la 126. nel ganeo.
Bollarie al Tom. VI. determinò, che dai Car-

inali Vescovi Suburbicarj non si dassero le Dimissorie ai loro Sudditi per ricevere gli Ordini o Minori, o Maggiori, se non dirette al Cardinale Vicario di Roma; volendo, che siano ordinati in Roma dopo aver fatti gli Esercizj spirituali nella casa a ciò destinata lo spazio di dieci giorni per ciaschedun' Ordine Maggiore. E rispetto ai Vescovi Suburbicarj, che hanno i Suffraganei, lo stesso Pontefice nella stessa Costituzione, sotto alcune pene canoniche, imposte ai contravenienti, stabili, che dai predetti Suffraganei non si potesse ordinare verun loro suddito a verun' Ordine Maggiore, se prima non avesse fatti in Roma nella Casa sopracennata dieci giorni d' Esercizj spirituali per ciaschedun Ordine Maggiore.

P o n t . §. 12. Alexandrinæ Constitutionis Littera sa-
A. XIII. tis perspicua est. Nam quoad Suburbicarios Epi-

In pro-scopos, qui Suffraganeum non habent, statuit, priis ta- ut ipsorum subditi ad Minores, vel Sacros Or-
men Dic- dines promovendi, cum Litteris Dimissoriis sui
cesibus manentes Ordinarii, ad memoratum Vicarium, et non ad
non pro alium Antislitem, directis, ad Urbem accedant,
hibentur ibique, et non alibi, ordinentur. Quo verò ad
per se, eos, qui Suffraganeos habent, edicit, ne quis
vel per ex eorum subditis ad Majores Ordines promo-
alium Or- veatur, nisi prius etc. ad minus per decem dies
dinatio- a dictis Sacerdotibus in Urbe deputatis, in eo-
nes habere rum aedibus inclusus, ut supra, fuerit eruditus,
ac litteras testimoniales eorundem Superiorum
ad ipsum Suffraganeum detulerit. Quum autem post Constitutionem Alexandrinam proposita
fuerit quæstio, an liceat Cardinali Episcopó
Suburbicario, ex his, qui Suffraganeum non
habent, quum ad suam Dioecesim se confert,
Clericorum Ordinationem inibi habere, vel
etiam, dum ipse in suo Episcopatu se conti-
net, alium Episcopum advocare, qui Ordinatio-
nem hujusmodi de ipsius Cardinalis licentia per-
ficiat, affirmativum prodiit responsum, ut vi-
dere est apud Rigantium loc. cit. num. 175. et
apud bon. mem. Card. Petra Tbm. V. pag. 276.
num. 79. et pag. 371. num. 98., ac deuque pe-

Suffra-nès Honorantem, qui unus est ex actualibus
ganeo au- Administris Secretariæ Cardinalis Vicarii *in sua
tem exi- Praxi cap. 6. pag. 184. et seqq.*
stente qui

dem, sed §. 13. Sanè Religiosus vir, qui edito Tractatu
Ordina- de Episcopis Cardinalibus Suburbicariis, occa-
tionem Nobis præbuit hujus epistolæ ad Fra-
non ha- ternitatem Tuam conscribendæ, omnibus, quæ
bente ni- supra dicta sunt, assentitur; eaque etiam, ut
hilomi- solet, optimè firmat; quemadmodum videre est
nus ad in cap. 3. quæst. 10. Quin immo, quum in præ-
Urbis Vi- cedenti quæstione 8. dubium illud scite pro-
carium posuerit, an scilicet Cardinales Episc. Suburbic.
Litteræ qui Suffraganeum habent, si ab hujusmodi Suf-
Dimisso- fraganeo non habeatur Ordinatio, teneantur
rise diri- Litteras Dimissorias ad Cardin. Urbis Vic. di-
guntur.

§. 12. La Costituzione Alessandrina è lettere- ANNO
rale : mentre rispetto ai Vescovi Suburbicarj, 1753.
che non hanno Suffraganei, dice, che i loro Stando
Sudditi ad *Minores*, vel *Sacros Ordines promo-* in Diocesi
vendi, cum Litteris Dimissoriis sui Ordinarii, però pos-
ad memoratum Vicarium, et non ad alium An- sono per
tistitem, directis, ad Urbem accedant, ibique, se stessi,
et non alibi, ordinentur : e rispetto ai Vescovi ^{per mezz} zo d'un
Suburbicarj, che hanno Suffraganei prescrive, Vescovo,
che nessun loro Suddito si ordini agli Ordini ordinare
Maggiori, nisi prius etc. et ad minus per decem ^{i loro Sud-}
dies a dictis Sacerdotibus in Urbe deputatis, in diti.
eorum aedibus inclusus, ut supra, fuerit erudi-
tus, ac litteras testimoniales eorumdem Superio-
rum ad ipsum Suffraganeum detulerit. Ed essen-
dosi dopo la Costituzione Alessandrina eccitato
il dubbio, se il Cardinale Vescovo Suburbica-
rio, che non ha Suffraganeo, andando al suo
Vescovado, possa esso ivi fare l'Ordinazione,
ed anche, stando nel Vescovado, prevalersi di
un' Vescovo, che colla sua licenza la faccia ; la
risoluzione è stata affermativa, come può ve-
dersi nel Rigante al luogo citato num. 175.,
nel Tbm. V. della fel. mem. del Card. Petra
pag. 276. num. 79. e pag. 371. num. 98., e nell'
Honorable, Ministro attuale della Segretaria
del Cardinale Vicario, nella sua Pratica al
cap. 6. pag. 184., e seguenti.

Se poi
§. 13. Il Religioso, che col suo Trattato de il Suffra-
Epicopis Cardinalibus Suburbicariis ci ha data gano v' è
occasione di scrivere a Lei la presente lettera, bensi',
concorda con tutto ciò, che poco anzi si è tiene Or-
detto, e secondo il suo solito, molto bene lo dinazione
stabilisce, come può vedersi nel cap. 3. alla devono,
quæst. 10. Anzi avendo con molta accuratezza come so-
nella quæstione ottava precedente dubitato, se pra, le
i Cardinali Vescovi Suburbicarj, che hanno i dimisso-
Suffraganei, sieno obbligati a dirigere la Di- rie diri-
missorie, non facendosi dal Suffraganeo l'Or- gersi al
dinazione, al Cardinale Vicario di Roma, o Vicario.

PONT. rigere, an potius valeant easdem cuiilibet Ca-
A. XIII. tholico Antistiti directas concedere; quando-
quidem Alexandrina Constitutio, quoad pro-
movendos subjectos Episc. Suburbicariis, qui
Suffraganeum habent, nil aliud expressè jubet,
quam ut ante cujuslibet Sacri Ordinis suscep-
tionem spiritualibus exercitiis per decennum
in Urbe vacent: pro assueta sibi ingenuitate,
admittit, atque fatetur, Cardinales Episcopos
Suburbicarios, quoties ipsorum Suffraganei Or-
dinationes non celebrant, teneri Litteras Di-
missoriales ad Cardinalem Vicarium Urbis tan-
tummodo dirigere; tum quia Alexander Ponti-
fex ideo de hac facti specie in sua Constitutione
mentionem non fecit, quia Ordinationes a Su-
fraganeis habendas fore pro certo habuit; tum
quia compertum habens, hoc semper Episcopis
Suburbicariis Suffraganeum habentibus, post
Alexandrinam Constitutionem, in more pos-
tum fuisse, ut eorum Suffraganeis a Clerico-
rum Ordinatione cessantibus, Dimissorias Litteras
ad Cardinalem Vicarium Urbis dirigerent,
constantem hanc observantiam et consuetudi-
nem magoi aestimandam, et tamquam fidissi-
mam Alexandrinæ Constitutionis interpretem
habendam censuit.

Recen- tioris Aucto- roris hac de re opinio, ejus- que fun- damenta. §. 14. Quod si nihil præterea affirmatum fuisset in prælaudato Tractatu de *Episcopis Cardinalibus Suburbicariis*, nulla causa esset, cur in aliquo recederetur ab iis, quæ Auctor ibidem doctè admodum scripsit. Verùm quum idem in *quæst. 12. cap. 3.* dubium hoc proposuerit *An idem Episcopi*, nempe Suburbicarii, pos- sent, immediatè per se ipsos *Ordines Minores* conferre suis subditis in proprio *Palatio Romæ* existente; et affirmativè respondendum censuerit *Censeo, hos sex Cardinales Episcopos posse in propria Cappella intra fines sui Palatii Romæ existentis, et non extra, conferre suis Subditis primam Tunsuram, et Ordines Minores* *hac scilicet allata assertionis ratione, quod Eedes, quas Romæ inhabitant Cardinales Episcopi Sub-*

pure le possano indirizzare a qualunque Vescovo ANNO.
1753.
Cattolico, giacchè la Costituzione Alessandrina
 non prescrive, rispetto agli Ordinandi Sudditi
 de' Vescovi Suburbicarj, quali hanno i Suffra-
 ganei, che il fare in Roma gli Esercij Spir-
 tuali per dieci giorni prima di ricevere qualsi-
 voglia Ordine Sacro; colla sua solita ingenuità
 ammette, e confessa, dovere i Cardinali Ve-
 scovi Suburbicarj indirizzare al solo Cardinale
 Vicario di Roma le Lettere Dimissoriali, quando
 i loro Suffraganei non tengono Ordinazione; sì
 perchè il Pontefice Alessandro di ciò non parlò
 nella sua Costituzione, supponendo, che l'Or-
 dinazione si tenesse da i Suffraganei, sì perchè,
 avendo sempre i Vescovi Suburbicarj, che han-
 no i Suffraganei, indirizzate le Littere Dimis-
 sorie dopo la Costituzione Alessandrina al Car-
 dinale vicario di Roma, ogni volta che i loro
 Suffraganei non hanno tenuta Ordinazione,
 viene questa uniforme osservanza da esse ri-
 spettata, e qualificata per interprete della Co-
 stituzione Alessandrina.

§. 14. Se di più non si fosse asserito nel ci- Opinione dell' Au-
 tore, e
 suoi fonda-
 menti.
 tato Trattato de *Episcopis Cardinalibus Sub- urbicariis*, non vi sarebbe veruna occasione di recedere da quanto savиamente l'Autore ha in esso scritto: ma avendo nella quest. 12. del cap. 3. proposto il seguente quesito. An ii- dem Episcopi, cioè Suburbicarj, possint imme- diatè per se ipsos Ordines Minores conferre suis Subditis in proprio Palatio Romæ existente, ed avendo risposto di sì Censeo, hos sex Cardinales Episcopos posse in propria Cappella intra fines sui Palatiū Romæ existentis, et non extra, conferre suis subditis primam Tonsuram, et Ordines Minores Asseguando la ragione, che è la seguente, che per fictionem juris i Palazzi, ne' quali i Cardinali Suburbicarj abitano

PONT. A. XIII. urbicarii, quamvis ad eorum Episcopatum non spectent, nihilominus *per fictionem juris* perinde haberi debeant, ac si Episcopatui adhærerent, et Cappella in hujusmodi ædibus erecta censenda sit tanquam Ecclesia ipsorum Titulo subjecta *z Palatium Romæ existens talium sex Episcoporum*, qui Romæ residentiam habent, *per fictionem juris* censetur adhærere suo Titulo, nempe suo Episcopatui, qui est eorum Titulus, et Cappella ibidem existens intra fines talis Palatii, est veluti Ecclesia subjecta tali Titulo *z* adjectisque exemplis tum Cardinalium, qui Romæ in suis Titulis Tonsuram, et Minores Ordines conferunt; tum Abbatum Regularium, qui erga suos subditos Regulares id ipsum præstant: Hæc sunt, quæ Nos nequaquam sufficere judicamus, ut pro hujusmodi jure Episcopis Cardinalibus adstruendo, a Tridentini Concilii sanctionibus, et ab Alexandrina Constitutione sit recedendum; quum magnæ Nobis difficultates se offerant adversùs unamquamque ejusmodi assumpti partem.

Diluitar §. 15. Nam primò difficultatem offendimus primum, in *fictione juris*: Tum quia, fictionem juris in uimiriū ducere, indeque aliquod veluti consequens eli-exco^titata cere, privati cujusque auctoris atque doctoris fictio ju-potestatem excedit, et in eo dumtaxat admittaris, Ro-tititur, qui condendarum legum auctoritate pol-menas let; unde vulgatum illud axioma: *Fictio legis ÆdesCar-dinalis Dicecesi non habet locum, nisi in casibus a jure expre-Suburbi-cariæ at-dicisis*; ut rectè advertit Faguanus in Cap. In pre-sentia, num. 23. de *Probationibus*. Tum quia excogitata juris fictio in proposita facti specie tribuens. locum aliter habere nequit, quam si Cardina-lis Episcopus Suburbicarius, dum in Urbe et in suis ædibus commoratur, in propria Cappella residens, animo sibi repræsentet, se in sua Dicecesi existere, quia Palatium Episcopatui ad-hærens, et Cappella veluti Episcopatus hujusmodi Ecclesia, censi debeat. Hæc autem opinio in Cardinale Episcopo Suburbicario ni-mis improbabilis videtur; quum non ignoret,

ANNO
1753.

in Roma , benchè non sieno del Vescovado , debbano aversi per aderenti al Vescovado , e la Cappella in essi esistente dee considerarsi come Chiesa soggetta al loro Titolo : *Palatium Romæ existens talium sex Episcoporum , qui Romæ residentiam habent , per fictionem juris censem adhaerere suo Titulo , nempè suo Episcopatu , qui est eorum Titulus , et Cappella ibidem existens intra fines talis Palatii , est veluti Ecclesia subjecta tali Titulo* : e portando gli esempi de' Cardinali , che in Roma ne' loro Titoli conferiscono la prima Tonsura , e gli Ordini Minori , e degli Abatti Regolari , che fanno lo stesso coi loro Sudditi Regolari ; Ciò e quello , che non crediamo bastare per recedere a pro de' Cardinali Suburbicari dalla disposizione del Concilio di Trento , e dalla Bolla Alessandrina , incontrando Noi difficoltà in ogni parte dell' esposto assunto .

§. 15. Incontriamo difficoltà *in fictione juris* ; Rigettasi Si perchè , l'indurre *fictionem juris* , e ricavare il primo da essa una conseguenza , sorpassa l'autorità dedotta di qualsivoglia Autore , e Dottore privato : es-
ex fictio-
 ne juris.
 sendo ciò riservato all'autorità di chi può far legge ; perlochè comune è l'assioma , che *factio legis non habet locum , nisi in casibus a jure expressis* , come ben osserva il Fagnano nel Cap. *In præsentia , num. 23. de probationibus* ; Si perchè , non potendo avere luogo l'ideata finzione di ragione nel caso nostro , se non col supposto , che il Cardinale Suburbicario , che abita in Roma nel suo Palazzo , e stà nella sua Cappella , si figuri di essere nella sua Diocesi , giacchè il Palazzo è appendice del suo Vescovado , e la Cappella è una Chiesa dello stesso ; sembra improbabile una simile figurazione nel Cardinale Suburbicario , quale sà , che stando in Roma , stà fuori di residenza ; ed è persuaso di non peccare , non risedendo , o perchè il

P o n t. se Romæ commorantem, in sua Dioecesi minimè
A. XIII. residere; et quidem persuasum habeat, se ideo
desertæ residentiæ reatum non incurrere, vel
quia Pontifex id sciens et patiens, ipsumque
præterea videns, non obstantibus muneribus,
quibus pro Apostolicæ Sedis utilitate occupa-
tur, Suburbicariæ Dioecesis regimen rectè ge-
rere posse, tacitè cum eo dispensat; vel quia
ob easdem rerum circumstantias, declarat,
præceptum Divinum de residentia non com-
prehendere casum illius, qui certis muneribus
in Urbe addictus, si non materialem residen-
tiā in Dioecesi præsens adimplēt, formaliter
certè satisfacit, non solū adhibita in id Mi-
nistrorum opera, sed propria etiam adjecta
præsentia, dum ad ipsam Dioecesim identidem
visitandam percommode se confert; juxta ea,
quæ fusè discutit Cardinalis Brancaccius in sua
Dissertatione *De Optione sex Episcopatum*,
quæque rectè comprobat auctor ipse Tracta-
tus *De Episcopis Cardinalibus Suburbicariis*
Cap. 4.

Dilector §. 16. **alterum** Præterea difficultas nobis occurrit in
deaum- allatis exemplis, ex quibus nullum omnino est,
ptum ab in quo non statim se offerat Apostolicum Pri-
exemplu vilegium, quod et facultatem tribuat pro col-
Cardina- latione Tonsuræ, Minorumque Ordinum, et lo-
lium et cum simul, atque personas definiat, quo in loco
Abbat. i.e. et quas in personas Privilegiatus hujusmodi con-
suis Titu- cessum sibi Privilegium valeat exercere. Nam
lis, vel si de Cardinalibus sermo sit, qui Tonsuram et
Ecclesiis, Minores Ordines conferunt in suis Titulis, eo-
Minores rum jus deducitur ex Decretali in Cap. *His quæ*,
Ordines de *Majorit.* et *obed.*, de qua disserit Episcopus
conferen- Fonseca in suo Opere *de Basilica Sancti Lau-*
tium. *rentii in Damaso lib. 2. cap. 9.*, cuius Decretalis
auctoritate, si Sacerdotali charactere sint in-
signiti, putant se posse in sua Titulari Eccle-
*sia Tonsuram et Ordines Minores personis ejus-
dem Ecclesiae servitio addictis conferre; quem-
admodum videre est in Disceptatione Cardinalis*

Papa sapendo , e tollerando , e vedendo , che non ostante l'impiego appresso la Santa Sede , può ben governare la Diocesi Suburbicaria , tacitamente lo dispensa ; o perchè , attese l'esposte circostanze , dichiara , non comprendere il preceppo Divino di risedere il caso di chi , impiegato in Roma , se non adempie la residenza materiale nella sua Diocesi , adempie però la residenza formale nella stessa , non meno per mezzo de suoi Ministri , che della propria persona , che a tratto a tratto vā comodamente a visitarla ; giustà ciò , che ampiamente discorre il Cardinale Brancacci nella sua Dissertatione *De Optione sex Episcopatum* , ed anche molto bene ammette l'Autore de *Episcopis Cardinalibus Suburbicariis* , nel cap. 4. del suo Trattato .

Indi il
§ 16. Incontriamo difficoltà negli Esempi al. secondo
legati ; non essendovenē uno , in cui non vi sia preso
un' espresso Apostolico privilegio , che autoriza dall'esem-
la collazione della Tonsura , ed Ordini Minori , pio de'
e prefigge il luogo , e le persone , in cui , ed Cardinali ,
a cui il privilegiato , esercita il privilegio di ed Abbati
conferire la prima Tonsura , e gli Ordini Mi- i quali per
nori . Parlando de' Cardinali ne' loro Titoli , privilegio
deriva la loro giurisdizione dalla Decretale nel ne' loro
Cap. His quæ , de majorit. et obed. , di cui di- Titoli , e
scorre Monsignor Fonseca nel suo Trattato *de Chiese*
Basilica Sancti Laurentii in Damaso lib. 2. cap. cono la
9. in vigore della quale , essendo Sacerdoti , Tonsura
prætendono di potere conferire nella loro Chiesa e gli Or-
Titolare la Tonsura , ed i Minori agli addetti dini .
al servizio di essa , come può vedersi nella Di-
scettazione del Cardinale Albizi sopra la giuris-
dizione de' Cardinali ne' loro Titoli n. 71. e seg.
Parlando degli Abbati Regolari , il loro privi-

P o n t. Albitii *De jurisdictione Cardinalium in suis Titulis num. 71. et seqq.* Si autem de Abbatibus Regularibus agatur, eorum privilegium conferendi Tonsuram, et Minores Ordines suis subditis Regularibus in propriis Ecclesiis, desumitur *ex Can. Quoniam, dist. 69. ex Cap. Cum contingat, de ceteate et qualit. et Cap. Statuimus, de supplen. neglig. et ex Cap. Abbates, de privilegiis in 6.*, dummodo sint Sacerdotes, et Benedictionis munus ab Episcopo acceperint; vel saltem Apostolico Privilegio muniti sint, ad hoc, ut quamvis non benedicti, omnia praestare valeant, quae fieri possunt ab Abbatibus ritè benedictis; ut olim Nos ipsi ostendimus in quibusdam adnotationibus per nos exaratis, dum in minoribus existentes munus Secretarii Congregationis Concilii gerebamus, quae impressæ habentur in *Tbmo III. Thesauri Resolutionum pag. 23. et seq.* Praclarum quoque suppetit exemplum Cardinalis Archipresbyteri Basilicæ S. Petri in Vaticano, qui, si Episcopali charactere prædictus sit, per se ipse, in dicta Basilica, Minores, Majoresque Ordines confert Canoniciis, Beneficiatis, aliisque ejusdem Basilicæ servitio addictis, prædicto autem charactere si careat, alium aliquem Episcopum advocat, qui præfatos Ordines in ipsa Basilica conferat; idque in vim Apostolicorum Privilegiorum, quae legi possunt *Tom. III. Bullarii ejusdem Basilicæ nuper impressi pag. 340.* Non sunt hæ fictiones juris, sed Privilegia, certis, atque stabilibus fundamentis innixa. Quare si a collatione Ordinum Minorum, quam Cardinales in suis Titulis, Abbates, aliquique peragunt, argumentum duci velit ad assertum jus adstruendum Cardinalibus Episcopis Suburbicariis, necesse est aut Privilegium ostendere, quo id ipsum Episcopis Suburbicariis indulgeatur, aut titulum saltem Privilegio æquipollentem proferre. Quum autem alia non extet Apostolica Constitutio circa Cardinales Episcopos Suburbicarios, præter sæpedictam Alexandri VII. quæ

legio di conferire la Tonsura , e gli Ordini Mi-
nori a i loro sudditi Regolari nelle proprie
Chiese, deriva dal *Can. Quoniam dist. 69. dal*
Cap. Cum contingat, de aetate et qualitate, dal
Cap. Statuimus, de supplenda negligentia, dal
cap. Abbates, de privilegiis in 6. purchè sieno
Sacerdoti, e sieno stati benedetti dal Vescovo ,
o abbiano almeno il privilegio Apostolico di
potere, benchè non benedetti, fare tutto ciò,
che possano fare gli Abbatii benedetti ; come
da Noi fu dimostrato in alcune nostre Anno-
tazioni fatte , quando *in minoribus* eravamo Se-
gretario della Congregazione del Concilio , e che
sono stampate *nel tom. 3. del Tesoro delle risoluzioni*
p. 23. e seg. Illustrè pure è l'esempio del Cardinale
Arciprete della Basilica Vaticana , che avendo
il Carattere Episcopale , a dirittura conferisce
gli Ordini Minori , e Maggiori , nella Basilica ,
a i Canonici , Beneficiati , ed altri addetti al
servizio d'essa , e non avendo il Carattere Ve-
scovile , chiama chi l'hà , a fare la collazione
degli Ordini predetti nella Basilica , è ciò in
sequela degli Apostolici Privilegi , che possono
vedersi *nel tom. 3. nel nuovo Bollario della*
detta Basilica alla pag. 340. Non sono questi
monumenti *fictiones juris*; ma sono fondamenti
reali , e sussistenti : e se , per istabilire l' as-
serto diritto de' Cardinali Vescovi Suburbicari ,
si vuole ricavare conseguenza dalla collazione
degli Ordini Minori , che si fà dai Cardinali
ne' loro Titoli , dagli Abbatii , o da altri , è d'
uopo , che o si esibisca il privilegio , che con-
ceda a i Vescovi Suburbicari lo stesso , o al-
meno si produca qualche titolo equipollente ,
e non essendovi altra Apostolica Costituzione
risguardante i Cardinali Vescovi Suburbicari ,
che la più volte nominata di Alessandro VII. ,
che riserva al Cardinale Vicario di Roma la col-
lazione degli Ordini Minori , e Maggiori , da
farsi ai Suditi dei predetti , e non avendo in-
sino ad ora essi fatta la collazione anche de'
Minori senza l' espressa licenza del Cardinale

A. n. o.
1753.

P O N T. Cardinali Urbis Vicario reservat jus conferendi
A. XIII. Minores Majoresque Ordines eorum subditis : cùmque hactenùs iidem Cardinales Episcopi neminem ad Ordines etiam Minores in Urbe promovere consueverint, absque expressa Cardinalis Vicarii licentia ; nihil præterea desiderandum videtur, ad hoc ut auctoris assumptum omni fundamento destitutum dicatur.

Recen- §. 17. Et quidem ne illius sententiæ quis-
sentur ab quam adhæreat, multoque magis ne quis eam-
surdæ ex dem in præxim deducat, satis esse deberet il-
nova op- lius insubstantiam ostendisse : verùm nec illa
nione fa- quoque spernenda est ratio, quod scilicet, ad-
cile pro- missa etiam speculativè contra rei veritatem
fluentia. illius subsistentia , nihilominus in illius præxi
plurimùm inesset periculi. Quamvis enim au-
ctor Tonsuram tautummodo, Minoresque Or-
dines , sententia sua complectatur, perfacilis
tamen apertusque ab his ad Majores Ordines
transitus esset. Nec præterfugit accurati A u-
'ctoris prudentiam futurum hujusmodi absur-
dum ; sed satis eidem occurrere se reputavit ,
dum ait, posse quidem ab Episcopo Suburbi-
cario in privato Sacello conferri primam Ton-
suram , et Minores Ordines ; nequaquam verò
Majores ; propterea quod Tridentinum Conci-
lium sess. 23. cap. 8. de reformat. decreverit ,
ut Ordinationes ad Majores Ordines , si quidem
in Civitate fiant, in Cathedrali Ecclesia , assi-
stentibus Canonicis , celebrentur ; si autem illas
in Diœcesi haberi contingat, insignior Ecclesia
seligatur in qua præsente Clero loci , pera-
gantur.

Iisdem §. 18. Et hæc quidem rectè : At si Sancta
satis non Synodus de Ordinationibus Generalibus loqui-
occurri-
tur, uti expendunt Fagnanus in Cap. In Ordin-
tur per
Auctor. nando , num. 45. de Simonia , Monacellus in
Formulario Tom. I. tit. 3. formul. I. num. 3. Si
præterea . ex mitiori interpretatione apud om-
nes recepta , non prohibetur Episcopus , quin

Vicario, nulla di più vi vuole per qualificare **ANNO**
l'assunto per insussistente. **1753.**

§. 17. Per non abbracciare, e molto più per Assurdi, non eseguire il parere del nostro Autore, do- che pro-
vrebbe bastare l'aver detto, che non ha sus- verebbero
sistenza; ma non è dispregievole anche il mo- dalla pra-
tivo, che quando per impossibile l'opinione tica della
fosse speculativamente sussistente, in pratica uova opi-
sarebbe sempre pericolosa. L'Autore la restringe a-
zione.
alla sola Tonsura, ed Ordini Minori; ma da-
gli Ordini Minori sarebbe assai facile, ed aperto
l'adito agli Ordini Maggiori. L'accurato Autore
non ha mancato di prevedere l'inconveniente,
ed ha preteso di scansarlo, col dire; potersi
bensì nella Cappella privata conferire dal Ve-
scovo Suburbicario la prima Tonsura, e gli
Ordini Minori, ma non mai i Maggiori, avendo
il Sac. Concilio di Trento alla *sess. 23. cap. 8.*
de reformat. stabilito, che le Ordinazioni agli
Ordini Maggiori, facendosi nella Città, si fac-
ciano nella Cattedrale, assistendovi i Canonici,
e facendosi nella Diocesi, si facciano nella Chiesa
più insigne, alla presenza del Clero.

§. 18. Tutto va bene: Ma, se il Sacro Con- Si pro-
cilio parla delle Ordinazioni generali, come vano in-
molto bene riflettono il *Fagnano nel cap. In efficaci le*
Ordinando n. 45. de Simonia, il Monacello in cautele
Formulario. tom. 1. tit. 3. formula 1. num. 3. se proposte
dall'Au-
poi per un'epicheja universalmente ricevuta tore.
non è proibito al Vescovo, concorrendovi una

P O N T. justa aliqua suadente causa , possit aliquos
A. XIII. privatim in Episcopii Sacello Majoribus Ordini-
bus initiare ; quis poterit Cardinali Episcopo
Suburbicario , post assertam ipsi facultatem
conferendi suis subditis Tonsuram , atque Mi-
nores Ordines in Ædium suarum Cappella ,
inconsulto Cardinali Urbis Vicario , alterum
illud jus denegare , celebrandi nimirùm in ea-
dem Cappella particularem aliquam Ordinatio-
nem ad Ordines Sacros ; quum præsertim Car-
dinalium Cappellæ iisdem , ut minimum , præ-
rogativis gaudent , quibus fruuntur domestica
Episcoporum Sacella ; uti latè demonstravit Car-
dinalis Brancaccius in altera ex suis Disserta-
tionibus *de Cappellis Cardinalitiis.*

Immo fa- §. 19. Argumenti vim agnoscit Auctor *cit.*
tetur vel quest. 12. pag. 50. aperteque fatetur , quibus
Majores in casibus Episcopo licet in sui Episcopii Cap-
Ordines pella Majores Ordines alicui conferre , licitum
in Urbana ædis Sacello posse a Car. dinali Su-
burbica- §. 20. Id autem , ut verè loquamur , nimis
rio con- ultra recti fines progreditur. Quum enim in
ferri. Episcopatibus Suburbicariis haud ita magnus
Quid ex- sit numerus promovendorum ad Ordines Ma-
inde con- jores , possent singuli , qui his initiandi sunt ,
sequere- identidem se ad Urbem conferre ; atque ita ,
tus incom- per hujusmodi particulares paucorum Ordina-
modi de- tiones , auctoritas ordinaria Cardinalis Urbis
monstra. Vicarii penitus concuteretur. Neque proderit
replicando subjungere , quod ut liceat Ordina-
tionem etiam particularem ad Ordines Majores
extra publicam Ecclesiam in privato Sacello
peragere , necesse est , justam et legitimam
causam adesse : huc enim redacta negotii diffi-
culty , conclamatum de eo dici potest. Neque
enim deerit , qui continuò suadeat , satis justam
adesse causam , ne is , qui plurimum milliarium
iter , et quidem pedibus fortasse confecit , ut
Cardinales idem possent.

§. 20. Id autem , ut verè loquamur , nimis
ultra recti fines progreditur. Quum enim in
ferri. Episcopatibus Suburbicariis haud ita magnus
Quid ex- sit numerus promovendorum ad Ordines Ma-
inde con- jores , possent singuli , qui his initiandi sunt ,
sequere- identidem se ad Urbem conferre ; atque ita ,
tus incom- per hujusmodi particulares paucorum Ordina-
modi de- tiones , auctoritas ordinaria Cardinalis Urbis
monstra. Vicarii penitus concuteretur. Neque proderit
replicando subjungere , quod ut liceat Ordina-
tionem etiam particularem ad Ordines Majores
extra publicam Ecclesiam in privato Sacello
peragere , necesse est , justam et legitimam
causam adesse : huc enim redacta negotii diffi-
culty , conclamatum de eo dici potest. Neque
enim deerit , qui continuò suadeat , satis justam
adesse causam , ne is , qui plurimum milliarium
iter , et quidem pedibus fortasse confecit , ut
causa

causa legittima, di poter fare qualche Ordinazione particolare agli Ordini Maggiori nella sua Cappella privata dell' Episcopio ; e chi sarà, che possa negare al Cardinale Vescovo Suburbicario, ammesso a conferire la Tonsura, ed i Minorì al suo Suddito, senza la previa licenza del Cardinal Vicario di Roma, nella Cappella del suo Palazzo, il fare nella stessa Cappella qualche Ordinazione particolare agli Ordini Maggiori ; godendo le Cappelle de' Cardinali quelle stesse per lo meno prerogative, che godono quelle de' Vescovi, come molto bene hà dimostrato il *Cardinal Brancacci* nell' altra sua Dissertazione *de Cappellis Cardinalitiis*.

Anno
1753.

§. 19. Ammette l' Autore nella citata *quæstione 12. alla pag. 50.* la forza dell' argomento fessa confessando liberamente, che in quei casi, ne' che egli quali può il Vescovo dar gli Ordini Maggiori potersi da nella Cappella dell' Episcopio, li potrà dare ^{Cardinali} ancora il Cardinal Vescovo Suburbicario nella ^{Vescovi} sua Cappella : *etiam hi Cardinales idem possent.* ^{darsi gli Ordini maggiori}

§. 20. Ma questo, per vero dire, è un poco ^{nella det-} troppo; perchè non essendo grande il numero ^{ta Cappel-} de' Promovendi agli Ordini Maggiori ne' Vescovi ^{la privata} vadi Suburbicarj, gli Ordinandi agli Ordini Maggiore ^{Dalla} potrebbero, a poco a poco, ed uno per volta, quale op- venire a Roma; ed in questo caso l' Ordina- ^{nazione ne} zione, benchè particolare, e ristretta, darebbe ^{nascereb-} un tracollo all' autorità Ordinaria del Cardi- ^{berò gravi} niale Vicario di Roma; Nulla giovando il re- ^{inconve-} plicare, che per fare l' Ordinazione anche par- ^{nienti.} colare agli Ordini Maggiori nella Cappella, e non nella Chiesa, è d'uopo, che vi concorra una legittima causa; imperocchè, ridotto l' af- fare a questo punto, l' affare si può dire per- duto, non essendo per mancare, chi sempre suggerirà, esser causa legittima il non rimandar' indietro chi hà fatto un viaggio di molte mi- glia, e forse anche a piedi, per esser ordinato.

P o n t. Ordinationis munus a proprio Episcopo suscipieret, sua spe frustratus, nulla sua culpa aut demerito, ad propria reverti cogatur. *Nos, qui in Foro litibusque trivimus cætatem, multum malitiae, quamvis noluerimus, didicimus.* Hæc Nos verba apud Plinium multis abhinc annis legisse meminimus.

Conclusio §. 21. Atque hæc sunt, Venerabilis Frater **Epistolæ.** Noster, quæ inter plurimas, quibus obruimur, curas, colligere potuimus; non quidem ex ingenii libidine, ut auctorem oppugnaremus magnæ existimationis, atque doctrinæ, et adeo utiliter, in tradenda rerum Ecclesiasticarum praxi a pluribus annis adlaborantem; sed ne ejusdem auctoritate suffulta invalesceret opinio, quæ ad severiorem trutinam revocata, contra **ria invenitur Concilio Tridentino, Constitutioni Alexandrinæ, et consuetudini ad hunc diem Epistola retentæ; quæque Ordinariam labefactaret au-**

n **futuro-ctoritatem tuam, quam Nos propugnare, ac**

r **rum even-tueri debemus. Hanc itaque Epistolam nostram**

tuum nor-mam pe-a Fraternitate Tua in Tribunalis istius Tabu-

nnes acta larium illatam servari volumus, ut tibi, tuis-

custodiri que successoribus in promptu sit agendi nor-

jubetur. mam ex ea desumere.

§. 22. Eidem verò Epistolæ jam fortè nimis in longum protractæ finem imponentes, monendum te censemus, quæ hactenùs dicta sunt, locum sibi vindicare, quum agitur de Ordinibus Minoribus atque Majoribus; secùs verò, ubi res esset de sola Clericali Tonsura: quo casu iidem ipsi auctores nostri superiùs citati, Rigantius, Cardinalis Petra, et Honorantes, allegatis etiam nonnullis Resolutionibus Congregationis Concilii, in eo consentiunt, ut liceat Cardinalibus Episcopis Suburbicariis per se ipsos eam solam suis subditis in proprii Palatii Cappella conferre; ex ea nimirūm ratione, quod Alexandrina Constitutio de Ordinibus Minoribus, atque Majoribus disertè caveat;

Subur-
bicario-
rum Epi-
scoporū
facultas
quoad col-
lationem
Prima
Tonsuræ
tantum
agnosci-
tur.

dal proprio Vescovo, senz' aver potuto adem- ANNO
pire il suo disegno, e ciò senza sua colpa, e 1753.
demerito. *Nos qui in Foro, litibusque trivimus*
cætatem, multum malitiae, quamvis noluerimus,
didicimus. Ci sovviene d'aver, tant' anni sono,
lette queste parole in *Plinio*.

§. 21. Ed ecco, o Venerabile Nostro Fratello, Conclu-
quanto fra le molte occupazioni, che i oppri- sione del-
mono, abbiamo potuto raccorre, non già pel la Lettera
cacoete d'impugnare un Autore di molto me-
rito, e di molto sapere, e che tanto utilmente
ha faticato, e fatica nelle materie pratiche, ed Ecclesiastich; ma acciò, col suo credito, non
prendesse piede un' opinione, rigorosamente
contraria al Concilio di Trento, alla Costitu-
zione Alessandrina, all' osservanza sinora usa-
ta, e che recherebbe pregiudizio alla vostra au-
torità Ordinaria, che da Noi deve esser pro-
pugnata, e difesa. Conservi Ella dunque, come Si ordina,
le ordiniamo, questa Nostra Lettera negli Atti chiesa cu-
della sua Segreteria, acciò serva di regola a stodita,
Lei, ed a' suoi Successori. come si-
cura nor-
ma per re-
golarsi in
appresso.

§. 22. Terminiamo questa Nostra Lettera or-
mai troppo lunga, con avvertirla, che il detto
in essa ha luogo rispetto agli Ordini Minori,
e Maggiori; ma non quando si trattasse della
sola, e semplice Tonsura: nel qual caso i
Nostri stessi Autori di sopra citati, il *Rigante*,
il *Cardinal Petra*, l'*Honorante*, concordano, in Si am-
sequela anche di alcune Risoluzioni della Con- mette ne'
gregazione del Concilio, potersi essa sola con- Cardinali
ferire a dirittura dai Cardinali Vescovi Subur- suddetti
bicarj ai loro sudditi nella Cappella del loro la facoltà
Palazzo; per la ragione, che la Costituzione di dare la
Alessandrina parla degli Ordini Minori, e Mag- prima
giori; ed è anche vigente la controversia, se solamen- Tonsura
la prima Tonsura sia, o non sia Ordine. E con te.

P o n t. quæstio autem est non adhuc definita, utrum
A. XIII. prima Clericalis Tonsura sit Ordo, nec ne.
 Denique Fraternitati Tuæ, quam pleno cordis
 affectu complectimus, Apostolicam Benedictio-
 nem impertimur.

Dat. 15. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem
 Februarii die xv. Februarii 1753. Pontificatus Nostri Anno
 1753. decimotertio.

pienezza di cuore abbracciandola , le diamo Anno
l'Apostolica Benedizione. 1753.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Data
die xv. Februarii 1753. Pontificatus Nostri Anno della Let-
terà 15. di
decimotertio. Fehbraro
1753.

PONT.

A. XIII. ~~~~~

XII.

BEATIFICATIO

Ven. Servi Dei JOSEPHI A CUPERTINO
Sacerdotis Professi Ordinis Fratrum Mino-
rum Conventualium S. Francisci.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proce-
mum.

AETERNUS DEI FILIUS, etsi ante Mundū originem, Patri coæqualis, æque semper regnaverit, in plenitudine tamen temporum ideo apparuit patefactus in carne, ut juxta Prophetarum vaticinia, collapsa reædificando, et diruta instaurando, Regnum suum in ultimos usque Terræ fines contra antiqui hostis tyrannidem erigeret, et stabiliret. Quicumque igitur in hoc Regno, quod ex omnibus Linguis, et Populis colligendum erat, tamquam Cives adscribi satagunt, illud violenter expugnare, et assequi debent; cum hoc perpetuum edictum, et in omnem vitam ipsis promulgatum voluerit Christus Dominus, quod ignem venerit mittere in Terram, et quod nihil aliud peteret, nisi ut accenderetur, et arderet. Hoc solo Cœlesti igne mentes hominum undequaque instaurantur, cum ardore Spiritus Sancti afflatæ et succensæ, terrenis cupiditatibus compressis atque devictis, in Dei amorem rapiuntur, atque in similitudinem, imaginemque ejus conformantur.

Comme. §. 1. Divinæ hujus potentiae locupletissimum
morantur Testem habemus in Venerabili Servo Dei JO-
virtutes SEPHO A CUPERTINO Ordinis Fratrum Mi-
Beati Viri norum Sancti Francisci Conventualium nun-

cupatorum Sacerdote professo, qui, cum in hoc Christi Regno ejus servituti se devoverit, veterem exuit hominem, et novum induit, et Ducem, et Antesignanum Franciscum, per altissimam paupertatem, per omnimodam sui abnegationem, per orationis instantiam, per Crucis meditationem, per arcta silentia, et per longas inedias imitari contendit. Verum cum penitus intellexisset, quod etiamsi tradidisset corpus suum, ita ut arderet, nihil illi prodesset, nisi charitatem habuisset; hinc factum est, ut in hoc primo, et maximo Deum diligendi mandato, cogitationes omnes, omnesque vires enixè conferret. Ex hac intima cum Deo unione adeo cor ejus Divinæ charitatis igne corripiebatur, et incredibili internæ dulcedinis amore totum deflagrabat, ut in extases, et raptus aliquando erumperet; et cum Incola teneretur in Terra, præ vehementissimo Dei sui desiderio, tamquam domesticus haberetur in Cœlis. Quapropter ejus nomen omnium sermone celebrari cœpit, quod nec inaccessa loca, nec secretiora cubicula, in quibus quandoque moram obediendo traduxit, continere potuerunt; donec relictis Auximi in Piceno die decimanona Septembbris anno millesimo sexcentesimo sexagesimo tertio inter sodales suos mortalitatis exuviis, ad æterna præmia vocatus, ad cœlestem Patriam commigravit.

§. 2. Percrebrente itaque in dies ejus sanctimoniae clarissima fama, ad Congregationem Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinals Sacris Ritibus præpositorum Causa gradu deducta est; ubi cum de Virtutibus æstimandis, juxta Canonicas sanctiones, quæstio de more haberetur, fel. rec. Clemens. PP. XII. Prædecessor Noster decimo octavo Kalendas Septembbris anni MDCCXXXV. in gradu heroico constitutas eas esse pronunciavit. Porrò coram Nobis ad universalis Ecclesiæ regimen Divina miseratione vocatis, cum de Miraculis

Et præ-
sertim ar-
dens in
Deum cha-
ritas.

P O N T. disceptaretur, non absque supremo consilio factum esse censemus, ut ea ipsa die, videlicet die decima nona elapsi Septembris, Generalis Congregatio super hac re coram Nobis cogeretur, qua Venerabilis Dei Servus sexagenario major, meritis cumulatus, mortalitatem explevit in Terris, et immortalitatem inchoavit in Cœlis. Duo ex Miraculis, quæ discutenda proponebantur, Consultorum suffragiis, et

Item Mi- Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. præfatae Cardinalium sententiis consentientibus, probanda esse censuimus; et Decretum super eisdem Nostrum proferre, et promulgare voluimus die Sancto Francisco de Assisio sacra, postquam ad ejus Aram provoluti in Basilica SS. XII. Apostolorum de Urbe, Omnipotenti Deo Hostiam placationis obtulimus; quam diem eum in finem delegimus, ut Sanctitatem in hac Franciscana Familia a Seraphico Parente suo invectam, uberrimo Ecclesiæ proventu, in ejus Alumnis in dies adolescere, novis atque mirificis argumentis constaret.

Beati no- §. 3. Quapropter precibus tandem Regum, men, cul- Episcoporum, aliorumque Principum, necon-
tus et ho- dilectorum Filiorum Fratrum Minorum Con-
nores eid. ventualium Paterna clementia annuentes, de
decernun- ejusdem Cardinalium Congregationis consilio,
tur. et assensu, auctoritate Apostolica, tenore
 presentium indulgemus, ut idem Dei Servus
JOSEPHUS A CUPERTINO in posterum BEATI
 nomine nuncupetur: ejusdem Corpus, et Reli-
 quiæ Venerationi Fidelium (non tamen in Pro-
 cessionibus circumferendæ) exponantur; Imag-
 ines quoque radiis, seu splendoribus exornen-
 tur; ac de eo quotannis die decima octava Se-
 ptembris, quam die pro ejus Festivitate cele-
 branda præscribimus, sub ritu duplici minori,
 recitetur Officium, et Missa de Communi Con-
 fessoris non Pontificis, cum Oratione a Nobis
 approbata, juxta Rubricas Breviarii, et Missalis
 Romani: Recitationem autem Officii, et Missæ

celebrationem hujusmodi fieri concedimus tum
in proprio Minorum S. Francisci Conventua-
lium Ordine, in quo solemniter emissis Professione
usque ad obitum permanxit; tum in Ordine
Fratrum Minorum ejusdem Sancti Francisci
Cappuccinorum (inter quos per aliquot annos
commoratus est); ac de Observantia, Reforma-
torum, Recollectorum, et Excalceatorum, ac
Tertii Ordinis nuncupatorum; tum in Oppido
Cupertini, in quo Vir Dei in lucem prodixit,
ac in tota Dioecesi Neritonensi: in Nostris etiam
Civitatibus Assisii, illiusque Dioecesi; terra
de Petra Rubea Dioecesis Feretranæ; Foro-
sempronii, et illius Dioecesi, quæ loca suo
incolatu, ac virtutibus illustravit; tum denique
in tota Dioecesi, et Civitate Auximana, in qua
ipse obdormivit in Domino; tum apud Archi-
confraternitatem sub invocatione S. Antonii Pa-
tavini in eadem Basilica SS. XII. Apostolorum
de Urbe, et Confraternitatem S. Stephani in Ci-
vitate Assisiensi canonice erectas, in quas coö-
ptatus fuit; ab universis Christifidelibus tam
Regularibus, quam Sæcularibus, qui ad Horas
Canonicas tenentur, et quoad Missa attinet,
etiam ab omnibus Sacerdotibus in Ecclesias,
in quibus Festum peragetur. confluentibus.
Præterea primo dumtaxat anno a datis hisce
Litteris, in Ecclesiis Fratrum Minorum Con-
ventualium, cæterarumque Franciscanarum Fa-
miliarum, Civitatum, Terrarum, Oppidorum,
et Dioecesum, Archiconfraternitatis, et Confra-
ternitatis hujusmodi, solemnia Beatificationis
ipsius Servi Dei cum Officio sub ritu duplo
majori, et Missa, die ab Ordinariis respectivè
constituta, postquam in Basilica Nostra S. Petri
in Vaticano peracta fuerint Solemnia, nempe
die vigesima quarta currentis Mensis, celebrandi
facimus potestatem.

§. 4. Non obstantibus Constitutionibus, et Clauses.
Ordinationibus Apostolicis, ac Decretis de non
cultu etc. editis, cæterisque contrariis quibus-
cumque. Volumus autem, ut earumdem præ-

P O N T. sentium Litterarum transumptis , seu exemplis,
 A. XIII. etiam impressis , manu Secretarii dictæ Congregationis Cardinalium subscriptis et sigillo
 Præfecti ejusdem Congregationis munitis , ea-
 dem prorsùs fides ab omnibus , et ubique lo-
 corum , tam in judicio , quam extra illud ha-
 beatur , quæ ipsis præsentibus haberetur , si
 forent exhibitæ , vel ostensæ.

Dat. 20. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem
 Februarii sub Annulo Piscatoris die xx. Febr. MDCLIII.
 1753. Pontificatus Nostri Anno Decimotertio.

D. Card. Passioneus.

ANNO
1753.

CONFIRMATIO

XIII.

Et innovatio Privilegiorum , Gratiarum , et Jurium , Militaris et Hospitalis Ordinis SANCTI JOANNIS JEROSOLYMITANI : Cum aliquibus declarationibus , et ampliationibus.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

INTER illustria Religiosæ Professionis Instituta , quorum concordi varietate circumdata nitet Ecclesia Christi , decet Nos Hospitalē Mili- tiam Sancti Joannis Jerosolymitani specialis be- nevolentia affectu complecti , quæ in charitate fundata , virtute roborata , sub Omnipotenti Dei protectione , adjuvantibus Prædecessoribus Nostris Romanis Pontificibus , ac Religiosissimis Principibus , cunctisque Populis Christianis omni ope adnitentibus , ad summum splendoris et gloriæ fastigium pervenit ; dum generosi illius Fratres , ac Milites , animo ad pietatis officia de- misso , ad belli munera invicto , Christifidelibus humile hospitalitatis ministerium , ac strenuum defensionis præsidium pari studio præ- stantes , novo et inaudito exemplo , miram declarant vim Religionis Christianæ ; quæ pietatem armis sociat , bellum cum charitate con- jungit , ac viros exhibit castra sequentes , Evangelicæ perfectionis disciplinam , pro militari Sacramento , solemni ritu profitentes . Horum operam universæ Christianorum Reipublicæ ,

Pro-
miam.Ordinis
Joannis
Jerosoly-
mitani
laudes re-
censentur

Pont. et Apostolicæ Sedi apprimè utilem cum s æpe
A. XIII. iidem Prædecessores Nostri agnoverunt , tum
 etiam Nos ipsi non una in re experti sumus ;
 adjectis insuper ex parte Dilectorum Filiorum
 ejusdem Militiæ Magni Magistri , et Conventus ,
 perspicuis in nos obsequii et observantiae ar-
 gumentis , ac recurrentibus mutuis erga illos

Preces amoris Nostri officiis et significationibus . Cùm
 dicti Or. autem ipsi de perpetua firmitate Privilegiorum
 dinis pro et Indultorum jam pridem ab hac eadem Apo-
 generali stolica Sede , ac etiam recenter a Nobis ipsis ,
 confirmatio- eidem Militiæ concessorum , tam pro eo rūm Or-
 tione pri- dinis dignitate et utilitate , quām pro felici et
 vilegio- libero injunctorum sibi munerum exercitio , in
 rum et ju- commune Christianæ Rei bonum , meritò sol-
 rium ei liciti , plurimum optaverint , eadem per Nos
 compe- recognita et recensita , novo confirmationis No-
 tentium. stræ munimine roborari , ac sicubi opus fuerit ,
 declarari et ampliari ; Nos eorumdem supplica-
 tionibus inclinati , plerasque Prædecessorum Nō-
 strorum Litteras et Concessiones , favore Ho-
 spitalis ejusdem Sancti Joannis Jerosolymitani ,
 Pontifex præmisso omnium examine atque illius Militiæ et Personarum , diversis tem-
 votis dicti Ordinis annuit.

...
 ac diligentí præmisso examine , easdem partim
 in genere , partim distinctè et expressè , sub
 ea forma , quam præsenti temporum conditioni
 et ejusdem Ordinis ac Militiæ statui , magis
 aptam judicavimus , confirmare , innovare , seu
 respectivè declarare , et ampliare , ac etiam ex
 integrō , ut infra , statuere et indulgere decre-
 vimus.

§. 1. Itaque de Apostolicæ auctoritatis ple-
 nitudine , et ex Nostra certa scientia , eosdem
 Dilectos Filios prædictæ Hospitalis Militiæ Ma-
 guum Magistrum , nec non Bajulivos , Priores ,
 Castellanum Empostæ , Præceptores , Milites ,
 Fratres , Cappellanos , Donatos , et Servitores ,
 omnesque et singulas dicti Hospitalis et Militiæ
 personas , a quibusvis Excommunicationis , Sus-
 pensionis , et Interdicti , aliisque Ecclesiasticis
 sententiis , censuris , et pœnis , a jure , vel ab

homine quavis occasione , vel causa latis , si quibus quomodolibet innodati existunt , ad effectum præsentium tantùm consequendum , harum serie absolventes , et absolutos fore censes ; nec non omnium Litterarum , Concessioneum , atque Declarationum per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores Nostros , et Sedem Apostolicam , seu alia quacumque auctoritate , favore ejusdem Hospitalis , ac Militiæ , eorumque Magni Magistri , et Conventus , ac personarum hujusmodi , nec non Lectorum , bonorum , ac rerum , sub quacumque forma editorum , tenores et datas præsentibus pro sufficienter expressis , ac etiam insertis habentes ; Omnia et singula Privilegia , Immunitates , Exemptiones , Prærogativas , et alias quascumque matio gratias , concessiones , facultates , libertates , favores , et indulta , terram , mareque concernentia , eidem Hospitali , et illius Militiæ , Prioratibus , Castellaniæ Empostæ , Bajuliviis , Præceptoribus , Domibus , Hospitalibus , Administrationibus , Officiis , Ecclesiis , Cappellis , Oratoriis , Locis , et Membris quibuslibet , ac pro tempore existentibus Magno Magistro , et Conventui , dictæque Militiæ Fratribus Militibus , Professis , atque Novitiis , nec non Priori Ecclesiæ , Capellanis , Donatis , Servitoribus , Vassallis , atque Colonis , ac dictos Prioratus , Castellaniam , Bajulivias , Præceptorias , Domos , Administrationes , Officia , Ecclesias , Cappellas , et Membra præfata obtinentibus , per eosdem Prædecessores Nostros Romanos Pontifices , ac dictam Sedem , seu per Nos ipsos , usque in præsentem diem , in genere , vel in specie concessa et elargita , seu per eosdem a pro tempore existentibus Imperatore , Regibus , et Principibus , aliisque Christifidelibus obtenta , quatenus sint in usu , nec sint expressè revocata , aut Concilii Tridentini Decretis , et dictæ Sedis Apostolicæ Constitutionibus , nec non aliis Ordinationibus , in quibus de eadem Militia Hospitali expressa mentio fiat , seu præsentium Lit-

ANNO
1753.omnia
Privilie-
giorum
etc.

P o r t. terarum Nostrarum tenori, adversantia : In-
A. XIII. dulgentias quoque, et peccatorum remissiones
Item In aliasque spirituales gratias, hactenùs eis per
dulgentia dictos Prædecessores Nostros , seu per Nos ip-
rum, eos , concessas ; præsertim Plenariam semel in
vita , et in mortis articulo , pro eis eorumque
Servitoribus , et Ministris , contra infideles et
Christianæ Reipublicæ hostes pugnantibus , a
fel. rec. Prædecessore Nostro Sixto Papa IV.
aliasque Indulgencias pro visitantibus Domos ,
Ecclesias , seu Cappellas ipsius Hospitalis , ab
eadem Sede Apostolica diversis temporibus elar-
gitas , servatis tamen earumdem concessionum
temporibus , conditionibus , et formis , ac dum-
modo non sint revocatae , seu sub aliqua gene-
rali revocatione comprehensæ : Præterea fun-

Ac bono-
rum et
rerum ad
dictum
Ordinem
pertinen-
tium ; ac
etiam ju-
risdictio-
num .
membra hujusmodi , in genere , vel in specie
spectantia ; Jurisdictiones quoque , etiam spi-
ritualem Ordinariam et quasi Episcopalem in
Clerum et Populum , si quibus in Terris , Lo-
cis , atque Districtibus eadem ipsis competere
dignoscitur : Insuper omnia et singula lauda-
bilia stabilimenta , ordinationes , et decreta ,

Stabili- in Capitulis Generalibus ejusdem Militiae , tam
mento ante annum Domini MDLVIII. quām post di-
rum quo- cтum annum usque in præsens celebratis , con-
que Ordi- dita et edita , quæ scilicet in usu esse digno-
nis tam scuntur , ac in iis tantum partibus , in quibus
ante an- prædicti Concilii Tridentini , ejusdemque Sedis
num 1558 Constitutionibus , et Ordinationibus , et præ-
quām post sentium Litterarum tenori , contraria non sint ,
dictum annum illorum omnium tenores præsentibus pariter pro
usque ad expressis , ac de verbo ad verbum insertis ha-
præsens bentes ; nec non sententias , censuras , et poe-
editorum. nas in ipsis adversus contrafacentes indictas ;
Earumdem præsentium serie approbamus , lau-
damus , ratificamus , confirmamus , ac etiam de

Anno
1753.

novo concedimus, ac respectivè statuimus; omnesque et singulos defectus, si qui forte in eis intervenerint, dictæ auctoritatis Nostræ plenitudine supplentes, prædicta omnia et singula valida et efficacia existere et fore, perpetuamque roboris firmitatem obtinere, suosque debitos effectus sortiri, ac pro tempore existentibus Magno Magistro, Bajulivis, Prioribus, Castellano, Præceptoribus, Commendatariis, Militibus, Priori, Cappellanis, Donatis, Servitoribus, Vassallis, atque Colonis prædictis plenissimè suffragari; eosdemque illis liberè perpetuò uti posse: Ac omnia et singula Privilegia, et indulta hujusmodi ab universis Christifidelibus, tam Clericis Ordinis, quam temporalis potestatis Sæcularibus, ac etiam aliis cuiuscumque Ordinis, et Instituti, personis Regularibus; prædicta verò stabilimenta, ordinationes, et decreta, ab omnibus et singulis dictæ Militiae Fratribus, quacumque dignitate, ac præminentia fulgentibus, Militibus, Cappellanis, Donatis, Servitoribus, aliisque personis ipsius Hospitalis subditis, sub sententiis, censoris, et pœnis in iis contentis, perpetuò inviolabiliter observari, et secundum eadem stabilimenta et decreta, in causis ipsius Militiae, et Personarum ei adscriptarum, et subjectarum, omnino judicari et censeri debere, volumus, mandamus, et respectivè decernimus.

§. 2. Ipsumque Hospitale, ac illius Prioratus, Nova Castellaniam Empostæ, Bajulivias, Præcepto-
rias, Domos, Hospitalia, Ecclesias, Cappellas, Oratoria, ac Loca et Membra quæcumque, nec non Magistrum, Bajulivos, Piores, Castellatum Empostæ, Præceptores, Milites, Cappel-
lanos, Donatos, et Servitores, nunc et pro sub im-
tempore existentes, etiam Sæculares Clericos, mediata et Presbyteros, juxta præscriptum dicti Con- Apostoli-
cili Tridentini, eorum Ecclesiis, Cappellis, et cæ Sedi-
Oratoriis quoquomodo deservientes, quamdiu protectio-
ne. in eorum obsequiis erunt, et in ipsorum Do-
mibus residentes, sub eorumdem obedientia

P o n t. vivent; ac illorum res , animalia , prædia , domos , et bona quæcumque , quæ obtinent et possident , ac in futurum canonice obtinebunt , ac possidebunt , sub Beati Petri , et dictæ Sedis , ac Nostra immediata protectione confirmam.

A XIII. vivent; ac illorum res , animalia , prædia , domos , et bona quæcumque , quæ obtinent et possident , ac in futurum canonice obtinebunt , ac possidebunt , sub Beati Petri , et dictæ Sedis , ac Nostra immediata protectione confirmamus , ac de novo suscipimus ; nec non ab omni jurisdictione , correctione , onere , statutis , bannis , dominio , superioritate , et potestate , etate quorumcumque Patriarcharum , Archiepiscoporum , Episcoporum , et Prælatorum , præterquam in casibus in Apostolicis Constitutionibus , et dicti Concilii Tridentini Decretis litteraliter , aut in specie declaratis , nec non quorumcumque temporalium Dominorum quavis potestate , etiam Imperiali , Regali , et Ducali fulgentium , ac Universitatum , et illarum Regentium , aliorumque , præterquam dicti Hospitalis , Superiorum Ordinariorum , tam spiritualium , quam temporalium , ubicumque , tam citra , quam ultra Montes , et Mare constitutorum , cujuscumque Dignitatis , status , gradus , ordinis , et conditionis existant , illorumque Vicariorum , et Officialium , Locatentium , et Judicium nunc et pro tempore existentium quorumlibet , eximimus et liberamus .

Inhibitio specialis contra quoscumque exemtionem perturbantes. §. 3. Ita ut Patriarchæ , Archiepiscopi , Episcopi , Prælati , Ordinarii , Vicarii , Officiales , Locatentes , et Judices præfati , nullam in eos , vel ea , jurisdictionem , correctionem , vi- que exemtionem , superioritatem , dominium , seu po- titionem testatem , præterquam in his , quæ ad anima- hujusmodi pertur- rum curam , et Sacramentorum administratio- nem pertinent , aliisque in casibus per dictum Concilium , seu per Apostolicas Constitutiones aliasque Ordinationes præfatas expressis et de- claratis , exercere , aut excommunicationis , alias ve sententias , censuras , et poenas promulgare , (etiamsi forsan hactenùs per abusum , seu alterius Privilegium , aut negligentiam , etiam per longum tempus , taliter observatum non fuisset , seu dicti Hospitalis , ejusque membro- rum Ecclesiæ non Parochiales , in quibus Sa-

ANNO
1753.

eramenta Fidelibus non administrantur , plu-
ries fuissent a Prædecessoribus Episcopis visi-
tatae), nullatenus possint , aut valeant , ipsique
Magister et Conventus , nec non Prior Eccle-
siæ , aliique Priors , Bajulivi , et Præceptores ,
intra limites suarum jurisdictionum et admi-
nistrationum , etiamsi nulla forsan in Clerum ,
et Populum jurisdictione ibidem potiantur ,
quoad personas tamen eisdem verè subditas ,
et sub eorumdem obedientia in ipsorum Domi-
bus viventes , Ordinarii Superiores , seu Præ-
lati , juxta formam Privilegiorum , et stabili-
mentorum prædictorum , existant et esse cen-
seantur ; neque alii quicunque , cujusvis Ec-
clesiasticæ , vel mundanæ Dignitatis , aut præ-
eminentiæ , status , vel conditionis existant , sub
excommunicationis latæ sententiæ poena per
contrafuentes eo ipso incurrienda , eos in ju-
dicio , vel extra , super præmissæ exemptionis
usu , seu possessione , vel quasi , quacumque
etiam longi temporis contraria præscriptione
nihil obstante ; neque demùm aliqui Magistra-
tus , Rectores , Gubernatores , Præsidentes , Vice-
Legati , ac etiam S. R. E. Cardinales de Latere
Legati , per Loca , Civitates , atque Provincias
Ditionis Nostræ Ecclesiasticæ constituti , eos
dem Fratres Milites super delatione armorum
quorumcumque , pro sui defensione , et Hostium
Sedis Apostolicæ offensione , in quibuscumque
locis Nobis et eidem Apostolicæ Sedi mediaſe
vel immediatè ſubjectis , ad formam tamen pro-
vidæ Constitutionis per fel. rec. Prædeceſſorem
Noſtrum Alexandrum VIII. Anno Incarn. Dom.
MDCXC. Idibus Auguſti editæ , quæ incipit *¶*
Et si cuncta *¶* nullo unquam tempore , directè
vel indirectè molestare , impedire , vexare , aut
aliæ quomodolibet impetere præſumant , de-
beant , seu possint , aut valeant.

§. 4. Utque etiam in posterum quibusvis Chri-
ſifidelibus in quibuscumque Civitatibus , Locis Facultas
erigendi
et Diocesibus , liceat Præceptorias , Domos , et novas Do-
Hospitalia , sub dependentia et ſubjectione dicti mos et

ona quæcumque , q
ac in futurum canoni
unt, sub Beati Petri
stra immediata pr
de novo suscipimu
ictione, correctione
, dominio, superi
umcumque Patriar
, Episcoporum , et l
casibus in Aposto
dicti Concilii Tride
aut in specie dec
aque temporalium
e, etiam Imperialium
um , ac Universi
aliorumque , pr
periorum Ordina
quàm temporali
quàm ultra Mon
cujuscumque I
dinis , et conditi
cariorum , et Of
t Judicium nunc
orumbilbet, exim
ut Patriarchæ,
ati , Ordinarii ,
s, et Judices p
jurisdictionem
superioritatem ,
raterquam in hi
, et Sacramento
nt, aliisque in
seu per Apostol
linationes præfat
cere, aut excomm
censuras , et po
san hactenùs per
legium , aut ne
tempus , taliter
dicti Hospitalis ,
e non Parochial

10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000

Propriter. Hospitalis , per illius Fratres obtainenda , quæ A. XIII. eisdem exemptionibus , privilegiis , libertatibus Præcepto. prærogativis , immunitatibus , indulgentiis , conrias Ordinationibus , et indultis , quibus aliae dicti Honis , alia- spitalis Præceptoriae , Domus , et Hospitalia utunque loca tur , potiuntur , et gaudent , uti , potiri , et cum iis gaudere debeant , assignata illis congrua dote , dem prærogativis. Ordinariorum Locorum , et quorumvis aliorum licentia minimè requisita , et nulla præterea iisdem Ordinariis jurisdictione in illis , aut oneris imponendi facultate reservata , fundare , erigere , et construi facere ; dictique Magister , et Conventus , hujusmodi fundationes et electiones , alterius cuiusvis licentia aut consensu minimè requisitis , approbare et acceptare , possint et valeant , plenam et liberam iisdem facultalem et auctoritatem concedimur , et impertimur.

Deman. §. 5. Presbyteri verò tam sacerdtales , quām datur in ejusdem Hospitalis Militiae Cappellani , et in ea constitutio expressè Professi , qui per Priors , Castellatum , Bajulivos , Præceptores , aliasque Milites Presbyterorum , Commendatarios , juxta eorum facultates inferioriū declarandas , ad deserviendum Parochialibus , et aliis Ecclesiis , Cappellis , et Oratoriis Ordinii Hospitalis hujusmodi , ac membrorum ejus , tam nunc existentium , quām in posterum erigendorum , pro tempore deputabuntur , per locum Ordinarios , ad nominationem seu præsentationem dictorum Priorum , Castellani , Bajulivorum , Præceptorum , aliorumque Commendatariorum , præmisso dumtaxat examine quoad idoneitatem ad ea , quæ pertinent ad animarum curam , et Sacramentorum administrationem , ad formam Decretorum Concilii Tridentini , et Constitutionum Apostolicarum per Prædecessores Nostros Romanos Pontifices , ac per Nos ipsos desuper editarum , absque aliqua exactione , et oneris impositione , institui , ac recipi , et admitti volumus , et mandamus .

Facultas §. 6. Ac insuper eisdem Fratribus Cappel- Fratribus lanis in eadem Militia expressè Professis , ut

omnes etiam Sacros , et Presbyteratus Ordines ^{Anno}
 a quocumque maluerint Catholico Antistite 1753.
 gratiam et communionem Sedis Apostolicæ ha- Cappella-
 bente, et in propria Diœcesi residente , vel in nisi pro-
 aliena de Diœcesani Loci consensu Pontificalia fessia sus-
 exercente , etiam extra tempora a jure statuta , cipiendi
 annique curriculo minimè expectato , et tribus Ordines
 diebus Festivis , aliquo temporis spatio , arbitrio dicti extra tem-
 Antistitis definiendo , interpolatis , ser-
 vato tamen fel. rec. Clementis VIII. Prædeces-
 soris Nostri Decreto die xv. Martii An. MDXCVL
 edito , Nostraque super his edita Constitutione,
 quæ incipit *Impositi Nobis* data Anno In-
 carnationis Dominicæ MDCCXLVI. tertio Kal-
 lendas Martii , Pontificatus Nostri Anno VII.
 aliisque de jure servandis , recipere possint et
 valeant , earumdem præsentium serie concedi-
 mus et indulgemus.

§. 7. Præterea nullus omnino ex prædicti Ho- Exemptio
 spitalis Fratribus , Militibus , seu Cappellanis , generalis Bonorum
 aliisve personis ipsius Hospitalis subditis , in Ordinis a
 Prioratibus , Castellania Empostæ , Bajuliviis , quibusvis
 Præceptoris , Dominibus , Membris , Benefi- Decimis
 ciis , Prædiis , sive Granciis quomodocumque a et imposi-
 dicto Hospitali dependentibus , ubicumque , et tionibus Ecclesias-
 infra limites jurisdictionis quorumcumque Pa- triarchatum , Episcoporum , aliorumque Ordi- sticis.
 niorum Præsulum , sive Universitatum , Ho-
 spitalium , aut Rectorum Ecclesiarum constitu-
 tis , quascumque Decimas , taxas , et jura , etiam
 Synodalia , seu Canonicas portiones , aut quar-
 tas nuncupatas , Procurationes , subsidia etiam
 charitativa , seu alias quascumque collectas et
 contributiones , etiam ratione jucundi adven-
 tus nuncupati , aliudve onus personale , seu
 mixtum , ab Ordinariis ubicumque , et ex qua-
 cumque causa impositum , vel imponendum , tam ex antiquis eorum culturis , quam recenti-
 ter cultis novalibus , aliisque terris , fundis ,
 possessionibus , et animalibus , etiamsi terræ et
 possessiones hujusmodi ad quantumcumque lon-
 gum tempus , non tamen in perpetuum feu-

P O N T. dum, aut Emphyteusim, concessæ fuerint; sive
A. XIII. ex propriis patrimonialibus bonis eorumdem
 Magni Magistri, Priorum, Castellani Empostæ,
 Bajulivorum, Præceptorum, aliorumque Fra-
 trum Militum et Cappellanorum, tam acquisi-
 tis, quām in posterūm acquirendis, aut ad
 eos quovis modo, etiam ex concessione Apo-
 stolica, vel Magistrali, pertinentibus, alicui
 quovis modo solvere teneantur: A quibus om-
 nibus exactionibus, collectis, contributionibus,
 oneribus, et impositionibus quomodocumque
 nuncupatis, omnia et singula dicti Hospitalis
 loca ac bona, ut præfertur, nec non Ecclesia-
 sum ab ipso Hospitali quomodolibet dependen-
 tium fabricas, semper et perpetuò; prædictor-
 rum autem patrimonialia bona, a die emissæ per
 supradictorum singulos Professionis: libera,
 immunia, et exempta, sicut per Prædecessores
 Nostros Rotm. Pontifices fuisse, ita modo esse,
 et in posterūm fore declaramus et volumus.

Item ab §. 8. Eademque ipsius Militiæ Hospitalis loca,
 oneribus prædia, possessiones, et bona, ubicumque,
 Laicali- etiam sub nostra, et Apostolicæ Sedis, sive
 bus. aliorum quorumcumque Supremorum Principi-
 um, Rerumpublicarum, et Universitatum Di-
 tione, et jurisdictione consistentia, ab omnibus
 et singulis oneribus, impositionibus, et gra-
 vaminibus ordinariis et extraordinariis, tam
 Fiscalibus, seu Cameralibus, quām etiam Com-
 munitativis, seu pro Communitatum et Uni-
 versitatum Laicalium ordinariis aut extraordinariis usibus, et indigentiis hactenùs impositis,
 et imponendis, nisi forsan auctoritate Aposto-
 lica cum eorumdem bonorum Hospitalis præ-
 dicti expressa comprehensione, imposita fuerint,
 aut imponantur in posterūm. seu eadem bona
 illorum solutioni et supportationi subjecta esse
 aut fore, etiam expressè per dictam Sedem
 declaratum fuerit; Prædictorum autem Magni
 Et Bono- Magistri. aliorumque Militum Professorum pa-
 rum pa- trimonia bona, donec in eorumdem peculiari
 trimonialia existent, nec in commune dominium et

proprietatēm Hospitalis prædicti re ipsa trans- A n n o
lata fuerint, a Communitatis dumtaxat one- 1753;
ribus et collectis, quæ scilicet pro earumdem litum pro
Communitatum et Universitatum Laicalium usi- fessorum
bus et indigentiis primitus imposta, nequaquam ab oneri-
deinde Fiſci et Cameræ juribus applicata fue- bus Com-
rint, plenariè similiter exempta, libera, et munitati-
immunia esse et fore, statuimus, atque decer- vis Came-
nus. non applicatis

§. 9. Et quoniam præmissæ exemptiones non Revocatio
alia de causa a Prædecessoribus Nostris Roma- amplissi-
nis Pontificibus Hospitali prædicto, ejusque ma quo-
Personis, ac rebus concessæ, ac pluries confir- rumvis
matæ, et a Nobis ipsis, ut præfertur, inno- Indulto-
vatae fuerunt, quam ut ejusdem Militia status rum exem-
et ordo sub ipsis Magni Magistri, ac Præla- ptionis a
torum regimine, in publicum Christianæ Rei- subjectio-
publicæ bonum feliciter procedat, simulque il- ne Magni
lius bona, ad communes impensas pro Fidei et Supe- Magistri
defensione, et Religionis præsidio sustinendas ricrum
sufficient; Ideo Nos eorumdem Prædecessorum Ordinis,
vestigiis inhærentes, omnes et singulas exem-
ptiones Priorum, Bajulivorum, aliorumque
Fratrum Militum, seu Cappellanorum aliarumque
Personarum dicti Hospitalis subditarum, ubi-
cumque, tam citra, quam ultra Montes et
Mare, nunc pro tempore constitutorum, et com-
morantium, a superioritate, jurisdictione, obe-
dientia, et correctione Magni Magistri et Con-
ventus prædictorum, ac aliorum Prælatorum
ipsius Hospitalis, etiam cum eorum receptione
in protectionem dictæ Sedis, ita ut illi solum-
modo sint subjecti, quodque Magno Magistro,
et Conventui, et Prælati præfatis parere, et
ad Hospitale prædictum accedere non tenean-
tur; quacumque ratione vel causa, etiam ob-
sequiorum per eos Fidei, ac Sedi, et Hospi-
tali prædictis impensorum, aut alia considé-
ratione, etiam cum quibusvis clausulis, et de-
rogatoriis derogatoriis, hactenùs forsitan
concessas; quarum quidem exemptionum In-
dulta, utpote in Regularis disciplinæ et status

P O N T. prædictæ Militiæ eversionem , ac etiam forte
A. XIII. in damnum et detrimentum totius Christianæ
Reipublicæ tendentia , nunquam in posterūm a
Successoribus nostris concedenda fore pro certo
confidimus ; prædicta auctoritatis plenitudine ,
et earumdem præsentium serie , revocamus ,
cassamus , abolemus , et annullamus , ac pro
infectis et nullis haberi volumus ; atque illis ,
quibus concessa fuerint , minimè suffragari ,
quominus , iisdem non obstantibus , prædicto
Magno Magistro , ac Conventui , et Prælatis
præfatis quandocumque liceat plenariam et om-
nimodam in eos jurisdictionem et superiorita-
tem , in stabilitimentis Ordinis eisdem attribu-
tam , exercere ; seu quominus omnes , et sin-
guli prædicti iisdem Magno Magistro , conven-
tui , et Prælatis , tam personaliter , quam rea-
liter , omni exceptione cessante , perinde ac si
Indulta exemptionum hujusmodi nunquam con-
cessa fuissent , firmiter parere et obedire tenean-
tur ; iisdemque Magno Magistro , Conventui ,
ac Prælatis prædictis , contra Rebelles , ac etiam
sub hujusmodi Indultorum obtentu , mandatis
suis non obedientes , servatis consuetis terminis
ad docendum se paruisse et satisfecisse in loco
Conventus Hospitalis hujusmodi , aliisque de
jure , et juxta stabilitimenta prædicta servandis ,
ad mulctas et poenas in eisdem stabilitimentis
præscriptas procedendi , easque re ipsa exe-
quendi , plenam et liberam facultatem et au-
ctoritatem tribuimus et impertimur .

Facultas §. 10. Pro quorum omnium , aliorumque sub
extrahen. temporali eorumdem Magni Magistri et Con-
di subdi- ventus jurisdictione in Insulis Melitæ et Gauli
tos delin- existentium debita coercitione , et expedito ju-
quentes e stitiae cursu , Nos earumdem præsentium Little-
Locis im- rarum tenore , et auctoritate prædicta , Aposto-
munibus. licas Constitutiones tam Prædecessorum Nostro-
rum Benedicti Papæ XIII. quæ incipit : *Ex*
quo Divina : datam Anno Incarnationis Domini-
nicæ MDCCXXV. sexto Idus Junii , et Clem.
Papa XII. cuius initium est : *In supremo ju-*

stitiæ soloꝝ , datam ejusdem Dominicæ Incarnationis Anno MDCCXXXIV. Kalendis Januarii, pro eo quod pertinet ad immunitatem localem et personalem ; quam etiam Nostram Anno similiter Incarnationis Dominicæ MDCCXLIX. Idibus Martii, Pontificatus Nostri Anno X. editam, quæ incipit *Officii Nostri ratio* , cum omnibus Decretis, Clausulis, et Derogationibus in eis contentis, quatenus opus sit, ad ipsam Hospitalē Militiam, ejusque Personas ubique constitutas, necnon ad dictas Insulas Melitæ et Gauli, expressè extendimus et ampliamus.

§. 11. Ac insuper ejusdem Militiæ laudabilia Extensio statuta adversùs Duellorum abusum edita ma- Constitu-
gnopere comprobantes , novissimam quoque tioni su-
Constitutionem Nostram , quæ incipit *Dete- per Duel-*
stabilem , datam quarto Idus Novembbris pro- *lorum*
ximè elapsi , ipsius quoque Fratres Milites , et Subditos quoscumque arctare et afficere , sta- *Milites*
tuimus et declaramus. *eiusdem*
Ordinis.

§. 12 Ad asserenda verò communis Ærarii , Jura et Thesauri nuncupati , Hospitalis prædicti jura , proventus quum aliàs ejusdem Militiæ stabilimentis et usi- communia
bus , seu Privilegiis, Indultis, et Litteris Apo- Ærarii as-
stolicis , eidem Hospitali , ejusque Magno Ma- scruntur.
gistro , et Conventui concessis , expressè cau-
tum fuerit , quod provisi , ac provisiones ,
commendas , seu alias dispositiones de Præce-
ptoriis , aliisque Beneficiis dicti Hospitalis sibi
pro tempore factas prosequentes , certa jura
vacantia , seu mortuaria , aut aliàs nuncupata ,
forsan duplicata , communi Ærario hujusmodi
persolvere , ac quædam alia ibidem expressa
onera subire tenerentur , quodque de redditibus , fructibus , et proventibus hujusmodi Præ-
ceptoriarum , primo et secundo , et forsitan aliis
annis provenientibus disponere , seu illos per-
cipere minimè possent , sed illi dicto Ærario ,
ac aliàs in usum et utilitatem Hospitalis , ac
illius Militum , seu Mensæ applicari , pro illius
necessitatibus sublevandis , ac tuitione Fidei
adversùs Christianæ Reipublicæ Hostes , aliis-

P O N T. que oneribus Hospitali prædicto incumbentibus,
A. XIII. impendi deberent; ac insuper Prioratus, Castellaniam Empostæ, Bajulivias, Præceptorias, et alia illius Beneficia quæcumque, pro tempore qualitercumque obtinentes, certas responsiones, ac ordinarias, et extraordinarias impositiones eidem communi Ærario annis singulis solvere tenerentur: ipsisque Prioratibus, Castellania, Bajuliviis, Præceptoris, aliisque Beneficiis hujusmodi per obitum seu alias quomodocumque vacantibus, illorum fructus, redditus, et proventus, prout in uno, vel altero anni tempore vacaverint, usque ad certam respectivè diem eidem Ærario cederent: Volumus in posterum nullas omnino exemptions ab hujusmodi solutionibus cuilibet indulgeri, et quatenus concedantur, ex nunc decernimus et declaramus, easdem nullius roboris et momenti fore et censeri debere; sed, non obstantibus futuris forsan Indultis et gratiis hujusmodi, etiam quibusvis clausulis, et derogationibus muniendis, omnes et singulos Prioratus, Bajulivias, Castellaniam, Præceptorias, et alia Beneficia hujusmodi, seu illorum membra, et ab illis dependentia obtinentes, et in illis regressus, accessus, coadjutorias, et alias gratias, quavis etiam Apostolica auctoritate concessas habentes, seu illorum fructus, et proventus, aut alia jura loco pensionis annuaæ, vel pensiones ipsas super eorundem fructibus, redditibus, et proventibus forsan impositas, et imponendas percipientes, cujuscumque status, gradus, ordinis, et conditionis existant, ac etiamsi Cardinalatus honore præfulgeant, pro rata fructuum, et pensionum earumdem, de omnibus et singulis annatis, vacantibus, mortuariis, et aliis quibuscumque juribus per eos dicto communi Ærario quomodolibet debiti satisfacere debere: nec etiam vigore Indultorum, gratiarum, et derogationum hujusmodi, a solutione et præstatione fructuum, censum, passagiorum, annatarum, vacantium, et mortuariorum, aut aliorum

ANNO
1753.

aliorum quorumcumque jurium , seu respon-
sionum , aut ordinariarum vel extraordinaria-
rum impositionum , dictorum stabilimentorum
et privilegiorum vigore debitorum , in toto vel
in parte se eximere , vel liberare , aut aliàs
communi Ærario Hospitalis hujusmodi , seu illius
juribus in aliquo præjudicare posse , seu
præjudicatum censeri ; sed omnes et singulos
prædictos de cætero , etiam hujusmodi gratias
et derogationes pro tempore habentes , ad ex-
hibitionem et relationem fructuum , ac pensio-
num hujusmodi eidem communi Ærario facien-
dam , teneri et adstrictos fore : et ad id etiam
per censuras et pœnas Ecclesiasticas , aliaque
opportuna juris et facti remedia , cogi et com-
pelliri posse .

§. 13. Bonorum autem et jurium ejusdem Revoca-
Hospitalis perpetuae conservationi tutius con-
sulere volentes , quascumque donationes , con-
cessiones , locationes ultra tempus in præfatis
eiusdem Militiae stabilimentis permisum ,
investituras , et alias alienationes bonorum im-
mobilium , seu censuum , reddituum , jurium , M. Magi-
et jurisdictionum ad Prioratus , Castellaniam stri et Con-
Empostæ , Bajulivias , Domos , Hospitalia , Be-
neficia , et loca Hospitalis hujusmodi pertinen-
tium , in illorum læsionem , jacturam , vel de-
trimentum , et aliàs sine consensu et expressa
licentia Magni Magistri et Conventus prædicto-
rum , etiam per personas dictæ Religionis fa-
ciendas , etiam cum renunciationibus , pactis ,
juramentis , et pœnis desuper impositis , et ad-
jectis , ac instrumentis et Litteris desuper con-
fectis , quacumque etiam longi temporis præ-
scriptione , seu pacifica possessione , et deten-
tione non obstantibus , ipso jure nullas , nul-
liusque roboris vel momenti existere et fore ,
decernimus et statuimus ; ac census , redditus ,
jura , jurisdictiones , et bona alienata hujus-
modi , seu per quoscumque etiam Sæculares oc-
cupata , usurpata , et detenta , ad jus et pro-
prietatem dicti Hospitalis , seu illius Priora-

tio alie-
nationum
Bonorum
Ordinis
absque
consensu
M. Magi-
ventus fa-
cienda-
rum.

P O N T. tuum , Bajuliviarum ; Præceptoriarum , aliorum-
A. XIII. que Beneficiorum , ac membrorum reducimus , illudque et illa adversus alienationes , investituras , occupationes , et detentiones hujusmodi , in integrum , ac in pristinum , et eum statum , in quo antea erant , restituimus , reponimus , et plenariè reintegramus , illarumque detentores , cujusvis Dignitatis , status , gradus , ordinis et conditionis existentes , ad illorum restitutio- nem , dimissionem , et relaxationem , per cen-

Prohibi- suras Ecclesiasticas , et alia juris remedia , cogi-
 tio nova- et compelli posse volumus . Similes verò aliena-
 rum aliena- nationes de cætero , sine licentia , et benepla-
 nationum cito dictæ Sedis , nunquam absque evidentis
 absque ipsius Hospitalis utilitatis cognitione , et ex-
 dicto con- presso Magni Magistri et Conventus prædicto-
 sensu. rum consensu concedendis , sub excommuni-
 cationis latae sententiæ , et privationis Benefi-
 ciorum per eos obtentorum pœnis , per contrafa-
 cientes eo ipso absque aliqua declaratione in-
 currēndis , ac nullitatis omnium aliter gesto-
 rum , fieri districtè prohibemus .

E X E M P T I O §. 14. Jam verò liberam quorumcumque Of-
C O M M E N- ficiorum , et Beneficiorum Regularium ipsius
D A R U M et Militiæ , nec non reddituum et emolumenterum
O F F I C I O R U M Ordinis eisdem adnexorum dispositionem , atque dispen-
O R D I N I S tamquam sationem pro meritis et justitia faciendam , eis-
T A M Q U A M non colla- dem Magno Magistro , et Conventui , seu aliis
T I V O R U M tivorum , ad quos , juxta statuta , consuetudines , et pri-
A Q U I B U S vilegia Militiæ hujusmodi , pertinere dignosci-
V I L E G I A vis reser- tur , asserere etiam , et confirmare volentes ;
R E S E R V A T I O N I perpensis illis , quæ olim fel. rec. Innocentius
B U S et af- Papa VIII. Prædecessor quoque Noster eidem
F E C T I O N I induxit ; simili auctoritate , ac præsentium te-
B U S A P O stolicis. nore , Prioratus , Castellaniam Empostæ , Baju-
A P O livias , Præceptorias , Cameras , cæteraque quo-
S T O L I C I S modolibet nuncupata ejusdem Militiæ Hospitalis Officia , Beneficia , et Membra Regularia quæ-
 cumque , nunquam de cætero perpetuis futuris
 temporibus , sub quibusvis generalibus vel spe-
 cialibus reservationibus Apostolicis , etiam per
 Regulas Cancelleriæ Apostolicæ factis , et quas

A N N O
1753.

pro tempore fieri contingat, de Beneficiis Ecclesiasticis etiam apud Sedem prædictam pro tempore vacantibus, nec sub quibusvis Litteris dictæ Sedis, aut Legatorum ejus, utpotè verè Regularia, et non collativa, ac etiam ad Hospitalitatem, et Fidei tuitionem ordinata, ulla-
nus includi, seu inclusa et comprehensa censi-
seri, nec reservata vel affecta existere, aut hu-
jusmodi reservationum, seu Regularum, aut
Litterarum vigore, per quempiam acceptari,
seu alicui de illis provideri posse, decernimus,
et declaramus; sed quoties per ea obtinentium
cessum vel decessum, seu etiam per resignatio-
nem in manibus Nostris, et Successorum No-
strorum Romanorum Pontificum factam, Com-
mendæ vel deputationes ipsæ pro tempore qua-
jitercumque cessaverint, seu vacare dicantur,
tam in Romana Curia, quam extra eam; to-
ties per pro tempore existentem Magnum Ma-
gistrum et Conventum prædictos, seu per alios
eiusdem Ordinis ad id facultatem habentes, et
non aliud, seu alios, juxta stabilimenta præ-
dicta, ejusdemque Hospitalis consuetudines,
usus, et naturas, et illi concessa Privilegia et
Indulta, Fratribus dicti Ordinis, in administra-
tionem et Commendam, ut moris est, ita ut
nunquam Beneficiorum collativorum naturam
assumere, nec ab ea obtineptibus in titulum
perpetui Beneficii Ecclesiastici retineri, aut,
ipsis cedentibus vel decadentibus, ex eorumdem
personis vacare censeantur, de ipsis disponi, et
provideri, volumus, concedimus, et respectivè
statuimus: Necnon reservationes, ac provisio-
nes, collationes, commendas, deputationes,
uniones, et quascumque alias similes vel dissi-
miles dispositiones, quacumque ratione vel cau-
sa, etiam motu et scientiâ similibus, ac de
Apostolicae potestatis plenitudine, etiam per
Nos, aut Successores Nostros Romanos Po-
nentes pro tempore existentes, seu per dictæ Se-
dis Legatos, auctoritatè Apostolica, aut alia
quacumque, et quandocumque facientes, nul-

P O N T. A. XIII. lius penitùs roboris et momenti existere , et ha-
beri prorsùs pro infectis ; quasque per alios ,
quam per dictos Magnum Magistrum et Con-
ventum , aliosque ipsius Ordinis , ut præfertur
ad id facultatem habentes , fieri contingat , il-
lis , quibus sic fierent , nullum jus , nullumque
coloratum titulum possidendi tribuere , et eos ,
quoad omnes effectus , etiam Nostræ et Cancellariæ
prædictæ Constitutionis et Regulæ , de triennali
possessore non molestando , pro meritis Detentori-
Revocatio bus sine titulo haberet et reputari . Nec non omnes
gratiarum et singulas expectativas , antianitates , in mandata
præventi- varum , et Coadjutorum deputationes
varum , et Coadjuto. etiam de consensu personarum eadem pro tem-
factarum , pore obtinentium , regressus , accessus , alias
et facien. que præventivas gratias , facultates , et Litter-
absque Apostolicas , super iisdem Prioratibus , Ca-
consensu stellania Empostæ , Bajuliviis , Præceptoriiis ,
M. Magi- Cameris , Commendis , et quibusvis aliis Bene-
stri et ficiis Regularibus dicti Hospitalis vacaturis , in
Conv. favorem etiam Fratrum Militum dictæ Militiæ ,
cujuscumque gradus , et ordinis , ac Ecclesi-
sticæ , etiam Cardinalatus , seu mundanæ di-
gnitatis , et conditionis fuerint , quomodocum-
que et qualitercumque , absque Magistri et Con-
ventus prædicatorum consensu , etiam ex qui-
busvis justissimis et urgentissimis causis , quan-
tumvis onerosis , et quorumcumque meritorum ,
etiam erga Fidem , ac Sedem , et Militiam præ-
fatas , seu damnorum passorum intuitu , et
quorumcumque , etiam Imperatoris , Regum ,
Reginarum , Ducum , vel aliorum Principum ,
seu Universitatum Studiorum consideratione ,
aut pro sedandis litibus , etiam per Nos , et
Successores Nostros Romanos Pontifices pro
tempore futuros , Nostrosque , seu eorumdem
Successorum Legatos , concessas , et concessa ,
seu concedendas , et concedenda , etiam quas-
cumque clausulas illarum ab hujusmodi revo-
cationibus perservativas , in se , continentes et
continentia ; motu , scientia , et potestate si-
milibus etiam perpetuò revocamus , cassamus .

et nullamus; et nemini suffragari, nec illarum praetextu, etiamsi ex tunc, prout ex diebus vacationum eorumdem, factæ, seu facta comperiantur, aliquem ex Prioratibus, Castellania, Bajuliviis, Praeceptoriorum, Cameris, Com mendis, aliisque Beneficiis Hospitalis hujusmodi, acceptari, vel assequi, aut jus in re, vel ad rem, cuiquam acquiri potuisse seu posse; sed illis non obstantibus, predictos Magnum Magistrum, et Conventum, aliosque dicti Ordinis ad id facultatem habeentes, ut præfertur, conjunctim seu divisim, juxta consuetudines et stabilimenta ejusdem Hospitalis, de ipsis Prioratibus, Castellania, Bajuliviis, aliisque præmissis, liberè disponere potuisse et posse, ac sic judicari debere, et quidquid secùs super his attentari contingat, irritum et inane decernimus.

§. 15. Prædictis autem Magno Magistro, et Facultas Conventui dumtaxat, eorumdem Prioratum, M. Magi-
Castellaniæ, Bajuliviarum, aliorumque Regu- stri et
larium dicti Hospitalis Beneficiorum hujusmodi Conv. ad-
resignationes admittendi, ac recipiendi, illa- resigne-
tum, ac omnes eorum fructus, seu partem, Commen-
aut super illis quascumque pensiones annuas, darum et
quæ etiam transeant ad successores in eis, etiam Officior. sub censuris et pœnis Ecclesiasticis, etiam pri- regular.
vationis, in talibus apponi solitis, ad vitam Ordinis,
vel ad tempus, reservandi, concedendi, con- et Pension-
stituendi, et assignandi; et quod altero dece- nes reser-
dente, superstes in Beneficii possessione suc- vandi.
cedat, indulgendi, seu regressum ad illud con-
cedendi, liberam facultatem et auctoritatem,
earumdem præsentium tenore concedimus et
impertimur.

§. 16. Decernentes nihilominus, super eo- Prohibi-
rumdem Prioratum, Castellaniæ, Bajuliviarum, tio, ne su-
aliorumque præmissorum fructibus, redditibus, per Com-
et proventibus, nullas pensiones annuas, seu mendis Ordinis
eorumdem fructuum, reddituum, et proven- Pensiones
tium portiones, in quarumvis personarum sæ- præter-

P O N T.
A. XIII. Militum reser-
tur.

eularium , seu alterius Ordinis , præterquam dicti Hospitalis et Militæ Regularium , cujusquam in favorem Militum reser- tur.

cumque status , gradus , ordinis , nobilitatis , præeminentiae , vel Ecclesiasticæ , aut mundanæ dignitatis , aut conditionis fuerint , etiamsi Cardinalatus honore præfulgeant , favorem , commodum , et utilitatem , quavis etiam Supremorum Principum , ut supra , vel aliorum consideratione , et intuitu , seu ex quacumque etiam onerosa et meritorum causa , per ipsos Magnum Magistrum , et Conventum præfatos , seu per dictam Sedem , reservari , constitui , et assignari ullatenus posse ; et si reservari , concedi , constitui , et assignari contigerit , reservaciones , concessiones , constitutiones , et assignationes hujusmodi factas , et faciendas , pro nullis et irritis haberi , nulliusque roboris et momenti esse et fore , nec ulli suffragari , aut jus easdem pensiones , seu fructus exigendi tribuere , nec quemquam earum vigore ad earumdem pensionum , seu fructuum solutionem et præstationem compelli posse.

Facultas deputan- Cappella- clesias de- vindi. §. 17. Cæterùm Magnus Magister , et singuli Priores , Castellanus Empostæ , Bajulivi , Præceptores , Milites , et Fratres Hospitalis hujusmodi , tam Parochiales , quām etiam sine cura Ecclesiæ , vel earum Vicarias , aut Cappellas , vel Altaria , seu alia Beneficia simplicia , ad eos bus et an- nexit , et electionem , seu quamvis aliam dispositionem illos amo- ratione Prioratum Castellaniæ , Bajuliviarum , Præceptoriarum , etiam Camerarum Magistralium nuncupatarum , Hospitalium , Domorum , et aliorum Beneficiorum dicti Hospitalis per eos pro tempore obtentorum , de jure , statuto , consuetudine , fundatione , aut privilegio , vel aliàs quomodolibet spectantia , et pertinentia , et ab ipsis Prioratibus , Cappellania , Bajuliviis , Præceptorii , Domibus , Hospitalibus , et aliis Beneficiis Regularibus verè dependentia , et subjectivè annexa , quæ juxta ejusdem Ordinis Statuta , Fratribus saltem Cappellanis ipsius

Hospitalis concedi semper debuissent , quantumvis a longo et forsan longissimo tempore , per abusum , aut ex defectu Fratrum Cappellorum hujusmodi ad id idoneorum , Clericis , seu Presbyteris Sæcularibus conferri , et per dictos Presbyters , seu Clericos sæculares obtineri consueverint . in posterum etiam Fratribus dicti Ordinis Cappellani , si aliâs ad id idonei et habiles reperiantur , concedere et assignare , eosque ad illorum curam , regimen , et administrationem deputare , ac etiam , justis concurrentibus causis , tam Sæculares Clericos , seu Presbyters , quam Fratres Cappellanos hujusmodi , ab eorumdem cura , regimine , et administratione amovere , et alios in illorum loca subrogare ; ipsique Fratres Cappellani , non secùs ac Sæculares Clerici , seu Presbyteri , eadem recipere et administrare , non tamen in titulum perpetui Beneficii Ecclesiastici retinere , illisque respectivè deservire , et animarum curam hujusmodi Beneficiis forsan annexam exercere liberè et licitè respectivè possint et valeant .

ANNO
1753.

S. 18. Denique causas , lites , et controversias quascumque , tam inter ipsam Religionem , seu Hospitalem Militiam , ejusque Conventum , aut commune Ærarium ex una , et singulas personas Fratrum Militum ejusdem Militiae , cujuscumque gradus , dignatis , et præminentia ne ad ha-
- existant , aut Cappellanos , aliasque dicti Hos- bitum ,
spitalis personas ex altera partibus , quam inter duæ Sen-
- ippos nunc existentes , et futuros Fratres Milites tentiæ confor-
Cappellanos , et personas hujusmodi , hinc inde , mises vim
super quibusvis rebus et juribus ; ac etiam inter eamdem Militiam , seu illius Fratres ex una , et quascumque alias Sæculares , aut Regulares bent .
personas ex altera , super receptione ad habitum ipsius Militiae , motas et movendas , et coram ejusdem Militiae Judicibus , et Tribunalibus Ordinariis , seu Commissariis , jam nunc introductas , atque pendentes , seu quandocumque introducendas et agitandas , celerem et expeditum cursum et finem , prout ad ipsius Militiae ,

P O N T. ejusque Fratrum tranquillitatem, et utilitatem
A. XIII. maximè convenit, sortiri et obtinere volentes; statuimus atque decernimus, a sententia in hujusmodi causis lata per Judicem secundæ instantiæ, nullam appellationem in suspensivo admitti, seu concedi, nisi quatenùs ea sententia sit infirmatoria primæ sententiæ definitivæ, seu vim definitivæ habentis, et in ea parte dumtaxat, quæ hujusmodi confirmationem im-

Nisi infra portet; Sed, ubi duæ Sententiæ conformes inter tres mensæ esse esse dignoscantur, easdem habere vim trium, et rem facere judicatam; quæ, nisi succumbens intra tres menses tunc proximos, speciali citatione coram Nostro, et pro tempore extensis Romani Pontificis Auditore expedita, et parti victrici legitimè præsentata, illius expensa fœcutionem suspendi obtinuerit, debitæ executioni mandari possit, ac etiam debeat: Declarantes

Nulla appellatio in suspen- sivo ad. Bajulivos Magnæ Crucis nuncupatos, nullam appellationem seu recursum in suspensivo remittatur ab elec- tione in Bajulivos Magnæ Crucis. In causis Tribunalium, etiam Auditorii Causarum Palæ in quibus tui Nostri Apostolici, aliorumque Judicum Rogeri agitur de manæ Curiæ, prædictis Magno Magistro et Con- interesse Ordinis, illius Pro- curator citandus erit.

Disposi- Dispositio- Quod ne ab aliquibus in hoc interesse haben-

tum, et commorante, specialiter ad causam vocata fuerit, ullenùs præjudicare posse, aut ipsis per ea præjudicatum censi; sed eosdem semper et quandocumque, sententiis et rebus iudicatis hujusmodi nihil obstantibus, super possessorio agere, ac etiam de spolio dare posse.

tibus, aut habere prætententibus, ignorari valeat; volumus, hujuscem dispositionis nostræ A n n o
1753.
tenorem, per Edictum typis impressum, et in tio hujus-
consuetis locis publicis hujus Almæ Urbis, alia-
rumque Curiarum, ubicumque opus fuerit, publicum
nec non ad valvas Ecclesiarum Prioratum, ad om-
Bajuliviarum, et Præceptoriarum dictæ Militiæ
per Orbem constitutarum, infra novem Menses titiam de-
proximos affigendum, ad publicam omnium no-
duci de-
titiam deduci debere: Quo facto, dispositio bet.

Nostra hujusmodi omnes perinde arctet, ac si
personaliter singulis interesse habentibus, aut
habere prætententibus, intimata fuisse.

§. 19. Ad quorum omnium perpetuam firmi-
tatem, nec non bonorum et juriū ipsius Mi-
litiae indemnitatē magis asserendam, ejusdem Facultas
deputandi
Judices
Conservatio
tores.
nunc et pro tempore existentibus Bajulivis,
Prioribus, Castellano Empostæ, Præceptoribus,
et Fratribus Militibus, ut omnes et singulos
Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, Abba-
tes, et eorumdem Patriarcharum, Archiepi-
scoporum et Episcoporum Vicarios, seu Offi-
ciales, aliasque personas in Dignitate Ecclesia-
stica ubilibet constitutas, nec non Canonicos
Metropolitanarum et Cathedralium Ecclesiarum,
qui in Conciliis Provincialibus, aut Dioecesanis,
juxta sæpedicti Concilii Tridentini Decretum,
vel etiam extra hujusmodi Concilia in casibus
per Apostolicas Constitutiones permisis, Judi-
ces electi, seu designati fuerint, dummodo in
eadem Civitate aut Dioecesi sint constituti,
semper et quandcumque opus fuerit, servata
forma Constitutionis a fel. rec. Prædecessore
Nostro Gregorio Papa XV. hac super re editæ,
in suos, et Privilegiorum, bonorum, et juriū
hujusmodi Conservatores, et Judices eligere
possint, qui ipsos adversus inferentes eis in-
jurias, seu gravamina et damna in Personis, -
rebus, et bonis, ac juribus hujusmodi, manu-
tenere, et conservare, ac ipsi sic ab eis electi,
omnibus privilegiis, facultatibus, et gratiis,
quibus aliorum Ordinum non Militarium Con-

P O N T. servatores uti , potiri , et gaudere solent , uti si-
A. XIII. militer , potiri et gaudere debeant , earumdem
præsentium serie , et auctoritate prædicta , plen-
nam et liberam facultatem concedimus et in-
dulgemus.

In Causis
passivis ,
Personæ
Ordinis
coram
propriis
Judicibus
conveniri
debeant.

§. 20. Utque præterea in iis locis in quibus
Judices particulares eorumdem Fratrum **Mili-**
tum , et Cappellanorum , ac Inservientium Ho-
spitalis prædicti , per Piores , aut Bajulivos ,
aliosve ad id facultatem habentes , deputati ,
Tribunal apertum retinere actu consueverunt ,
iidem Fratres Milites et Cappellani , ac Inser-
vientes , in omnibus Civilibus Causis , in qui-
bus ipsi Rei fuerint , coram hujusmodi Judici-
bus in prima Instantia privativè etiam de cæ-
tero conveniri debeant , salva observantia De-
creti in eadem Tridentina Synodo Sess. VII.
Cap. XIV. editi , quoad causas mercedum et
miserabilium personarum : et salvo jure legi-
timæ Appellationis in secunda , et ulterioribus
Instantiis , ad Nos , et Sedem Apostolicam ,
statuimus etiam , atque decernimus .

Clausulae
amplissi-
mæ pro
præmis-
sorum fir-
mitate.

§. 21. Ipsas quoque præsentes Litteras , atque
omnia et singula in eis contenta et expressa ,
seu per eas confirmata et innovata Privilegia et
Indulta semper et perpetuò firma , valida , et
efficacia existere et fore , nec unquam sub ge-
neralibus Privilegiorum et Indultorum hujus-
modi revocationibus , aut derogationibus , seu
contrariis Constitutionibus , Ordinationibus ,
Legibus , et dispositionibus , in quibuscumque
Apostolicæ Sedis Litteris , aut Conciliorum etiam
Generalium Decretis , præterquam Concilii Tri-
dentini , cuius Decreta in omnibus et per om-
nia salva , et præservata esse volumus , com-
prehendi , nec ipsam Hospitalē Militiam ex
his arctari et affici , nisi de iisdem Privilegiis
et Indultis , ac de ipsa Hospitali Militia ex-
pressa mentio fiat , ac etiam quoad aliqua ex
superiùs expositis , illius Magni Magistri , et
Conventus prædictorum expressus , ut præfertur ,
consensus accedat : Et ita , ac non aliàs , in
præmissis omnibus et singulis , per quoscumque

A n n o
1753.

Judices Ordinarios , et Delegatos , etiam Causa-
rum Palatii Apostolici Auditores prædictos , ac
eiusdem S. R. E. Cardinales , etiam de Latere
Legatos , Vice-Legatos , dictæque Sedis Nuntios ,
et alios quoscumque , quavis auctoritate , po-
testate , officio , et Ecclesiastica , seu mundana
dignitate fungentes , ac prærogativa , privilegio ,
præeminentia , et honore fulgentes , sublata eis
et eorum cuilibet quavis aliter judicandi et
interpretandi facultate et auctoritate , in quo-
cumque judicio , et in quacumque Cœria , et in
qualibet instantia , judicari et definiri debere
decernimus , ac irritum et inane , si secùs
super his a quoquam quavis auctoritate scienter
vel ignoranter contigerit attentari .

§. 22. Non obstantibus Nostris , et Cancella- Derogatio
riæ prædictæ in contrarium præmissorum quo- contrariis
modolibet editis vel edendis regulis , et qui-
busvis aliis in contrarium eorumdem præmis-
sorum , etiam Apostolicis , seu in Synodalibus ,
Provincialibus , et Universalibus Conciliis editis
et edendis specialibus vel generalibus Constit-
utionibus et ordinationibus , ac quarumvis
Archiepiscopalium , et Episcopalium Ecclesia-
rum juribus ac consuetudinibus , etiam longo
temporis spatio præscriptis , Privilegiis quoque ,
Indultis , et Litteris Apostolicis , illis , eorum-
que Præsulibus , aliisque Personis , etiam spe-
ciali nota dignis , ac Regnis , Provinciis , Civiti-
tibus , ac Locis , sub quibuscumque tenoribus
et formis , ac cum quibusvis derogatoriis
derogatoriis , aliisque efficacioribus , efficacissi-
mis , et insolitis clausulis , irritantibusque , et
aliis Decretis in genere vel in specie , etiam
motu , scientiâ , et potestatis plenitudine simi-
libus , ac etiam Consistorialiter , aut aliâs quo-
modolibet , etiam iteratis vicibus , in contra-
rium præmissorum concessis , approbatis , con-
firmatis , et innovatis ; etiamsi in eis caveatur
expressè , quod illis per quascumque Litteras
Apostolicas , etiam motu simili , deque pari
Apostolicæ potestatis plenitudine pro tempore

P O N T. concessas, quascumque etiam derogatoriarum
A. XIII. derogatorias clausulas in se continentes, deroga-
 gari non possit, neque censeatur eis derogatum. Quibūs omnibus et singulis, quamvis de illis,
 eorumque totis tenoribus specialis, specifica,
 expressa, et individua mentio facienda, aut
 aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda
 foret, eorum tenores eisdem præsentibus, per-
 inde ac si de verbo ad verbum nihil penitus
 omissō hīc inserti forent, pro plenē et suffi-
 cienter expressis et insertis habentes, illis aliās
 in suo robore permansuris, ad præmissorum
 omnium et singulorum validissimum effectum,
 hac vice dumtaxat, latissimè, et plenissimè, ac
 specialiter, et expressè, motu, scientiā, et po-
 testatis plenitudine similibus, earumdem tenore
 præsentium derogamus, et derogatum esse vo-
 lūmus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Fides
habenda
transum-
ptis. §. 23. Volumus autem, ut earumdem præ-
 sentium Transumpta, sive exempla, etiam im-
 pressa, manu Vice-Cancellarii ejusdem Con-
 ventus, seu alicujus Notarii publici subscripta,
 et pro tempore existentium ejusdem Militiæ
 Magni Magistri, vel cujusvis ex Bajulivis, Prio-
 ribus aut Castellano prædictis, seu Alterius
 Personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ,
 sigillo munita, eamdem ubique fidem, et au-
 citoritatem obtineant in judicio et extra, quæ
 ipsis præsentibus haberetur, si forent exhibitæ
 vel ostensæ.

Sanctio
penalis. §. 24. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc
 paginam Nostrarum absolutionis, confirmatio-
 nis, approbationis, exemptionis, liberationis,
 concessionis, indulti, mandati, facultatum
 impertitionis, extensionis, ampliationis, decla-
 rationis, statuti, prohibitionis, revocationis,
 cassationis, annulationis, decreti, derogationis,
 et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario
 contraire. Si quis autem hoc attentare præsum-
 pserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beato-
 rum Petri et Pauli Apostolorum ejus, se no-
 verit incursum.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem **Anno**
ANNO INCARNATIONIS DOMINICÆ MDCCCLIII. QUARTO 1753.
 Idus Martii , Pontificatus Nostri Anno Decimo-
 tertio. **DAT. PONT.**
AN. XIII.
die 12.
Martii
1753.

D. Card. Passioneus.

J. Datarius.

VISA DE CURIA.

J. C. Boschi.

J. B. Eugenius.

Loco ✕ Plumbi.

Registrata in Secretaria Brevium.

P O N T.

A. XIII.

XIV.

WILNENSIS COLLEGII,

Seu Seminarii Apostolici , a Gregorio XIII.
pro Adolescentium Ruthenorum , et Mosco-
vitarum educatione et institutione erecti ,
optimo regimini providetur.

*De hujus Seminarii Alumnis vide infra
Constitut. XX.*

BENEDICTUS PAPA XIV.

Ad futuram rei memoriam.

Eximiūm C O M M E N D A T I S S I M U M studium , et incredibilem
Gregorii Apostolicæ sollicitudinis zelum fel. rec. Gregorii
XIII. stu- Papæ XIII. Prædecessoris nostri , qui ad perenne
dium in orthodoxæ religionis præsidium atque incremen-
erigendis et dotan- tum, tot Collegia , Seminaria nuncupata , tam
dis Colle- in hac Alma Urbe, pro remotissimarum Natio-
giis ad A- num adolescentibus , quām alibi in Germania ,
dolescen- Bohemia , Polonia , Transylvania , atque in Ci-
tes insti- vitate quoquè Wilna Provinciæ Lithuaniae , a
tuendos fundamentis erigenda , consentaneis legibus mu-
et era- nienda , et annuis redditibus pro adolescentibus
diendos. inibi educandis , instituendisque dotanda cura-
vit , semper , etiam dum in mīndribus essemus ,
admirati , adhuc in suprema Sacrosancti Apo-
stolatus Cathedra per ineffabilem divinæ bo-
nitatis abundantiam , meritis licet imparibus ,
constituī , suspicimus , et Apostolicis laudibus
prosequentes , vehementer dolemus , quod pro-
pter asperas temporum rerumque calamitates ,
emulari non valeamus .

Eorum §. 1. Etsi autem maximi momenti opus esse
fundatio- non ambigitur , hujusmodi Collegia , sive Se-
nis leges minaria bene constituere ; non minimi tamen

ponderis est adlaborare, ut eadem Collegia, Anno
sive Seminaria, juxta intentam primævæ fun- 1753.
dationis institutionem, conditasque provida ma- conserva-
turitate regulas, sarta tectaque serventur, et re neces-
administrentur. Ab inita sanè summa Catholicæ sarium
Ecclesiæ procuratione, inter gravissimas tot ne- agnoscit
gotiorum undique sese oggerentium curas, non Pontifex.
omisimus sedulam vigilemque operam impen-
dere, ut de omnium ejusmodi Collegiorum, sive
Seminariorum rationibus, tum ad rectam pio-
rum morum, sacrarumque doctrinarum disci-
plinam, tum ad fidelem bonorum temporalium
administrationem pertinentibus, plenissimè edo-
ceremur, et Apostolicæ providentiæ, auctori-
tatisque partes, ubi opus erat, opportunè col-
locaremus.

§. 2. Quoniam autem, sicut accepimus, in In Semi-
Pontificium Collegium, sive Seminarium, quod narium
a laudato Gregorio Prædecessore nostro Wilnæ Wilnense pro Ru-
erectum, et institutum fuit, ut Juvenes scho- thenis et
lares Rutheni, et Moschovitæ fidem ipsam ca- Moscho-
tholicam, et doctrinam, ac bonas litteras con- vitis ere-
discerent, optimisque moribus, et disciplinis ctum, lo-
erudirentur, amplius Juvenes Moschovitæ, for- co Mo-
tasse ob vitæ pœnam quibusoumque Moscho- schovita-
vitis catholicam religionem amplectentibus et rum, re-
profitentibus, juxta suas leges, infligendam, Alumni
non recipiuntur, et admittuntur; inde factum Latini Ri-
esse existimatur, ut pluribus abhinc annis, tus.
præter quatuor Monachos Ordinis S. Basilii Ma-
gni ex Natione Ruthena in eodem Collegio,
sive Seminario educari solitos, Superiores ipsius
Collegii, sive Seminarii, loco et vice Adole-
scientium Moschovitarum, alias Latini ritus Ju-
venes in eodem Collegio, sive Seminario alien-
dos, instituendosque suscipiant.

Plures

§. 3. Hujusmodi verò providentiæ ratio etsi tamen
non contemnenda, haud tamen talis est, ut causæ præ
expressæ tanti Pontificis Fundatoris voluntati, suadent
præscriptæque legi superiores memorati Collè Ruthenos
gii, sive Seminarii, pro suo arbitrio derogan- Græci Ri-
tes, injuncto salutari operi satisfacere valeant; tus.

P O N T. cum Apostolicam hanc Sanctam Sedem consu-
A. XIII. lere debuissent, et loco, ac vice Adolescentium
 Moschovitarum non amplius concurrentium,
 subrogari potius debuissent totidem Adolescentes
 Nationis Ruthenæ Græci ritus, ea potissi-
 mūm de causa, quod et Episcopale Seminarium
 pro Adolescentibus ritus Latini Wilnæ, atque
 alia alibi, erecta instructaque reperiantur; nec
 tanta, quoad ritum Latinum, urgeat necessitas,
 quanta omni procul dubio est illa Nationis Ru-

Præser- thenæ. Hæc enim non solùm plures complecti-
 tim Na- tionis Ru- tur Diœceses, sed ipsæ etiam Diœceses tot re-
 thenæ ne- fertæ sunt Parochialibus Ecclesiis, ut in sola
 cessitates. Metropolitana Kyoviensi earumdem Parochia-
 lium Ecclesiarum numerus sit millium nongen-
 tarum vigintiquinque. Accedit quoque maxima
 Ruthenorum Antistitum inopia, propter quam
 Collegia, sive Seminaria Diœcesana sibi erigere,
 et instruere haud valent. Insuper ut major in-
 ter ipsos Ruthenæ Nationis Ecclesiasticos Viros,
 maximè rerum Ecclesiasticarum, sacrarumque
 doctrinarum, peritia floreat; cum amplissimæ
 Diœceses orthodoxis, schismaticisque hominibus
 permixtae reperiantur.

Pontifex, §. 4. Porrò de hisce omnibus certiores facti,
 de Con- Venerabilibus Fratribus Nostris S. R. E. Car-
 cilio Con- dinalibus Congregationi Propagandæ Fidei præ-
 gregatio- positis per duas generales Congregationes ac-
 nis de Pro curatissimè examinanda commisimus. Hinc fa-
 paganda ctum est, ut attentis tot rationum tam a No-
 Fide, sta- bis, quām ab ipsis Cardinalibus discussarum
 tuit, ut infra. gravissimis momentis, de eorumdem Cardina-
 lium pariter consilio, non obstantibus quibus-
 cumque in contrarium facientibus, auctoritate
 nostra apostolica, tenore præsentium, prout
 infra, statuamus, et decernamus.

§. 5. Ac primū quidem memoratas Gregorii
 Prædecessoris literas, quoad omnia, et singula
 XIII. Lit. in ipsis contenta, et statuta, dummodo iis, quæ
 teras con- per easdem præsentes nostras litteras, ut in-
 firmat. fra, statuuntur, et decernuntur, non adver-

sentur, quatenus opus sit, confirmamus, et **A N N O**
apostolicæ firmitatis præsidio munimus. **1753.**

§. 6. Deinde verò omnibus, et singulis mo- Ruthenos
dernis, et pro tempore existentibus sæpedicti et Moscho
Collegii, sive Seminarii Pontificii Wilnensis Su- ^{vitas so-}
perioribus, et Officialibus, districtè inhibemus, ^{lummodo} in Colle-
ut deinceps nullum omnino adolescentem in ip- ^{gium re-}
stam Collegium, sive Seminarium, nisi Nationis cipi dein-
Ruthenæ, et Moscovitæ (si quando aliquem ceps jubet
ejusdem Nationis Moscovitæ adolescentem, re-
cipiendum, admittendumque contingeret) reci-
piant, et admittant.

§. 7. Porrò Diœceses Nationis Ruthenæ, ex Rutheni
quibus adolescentes in Collegium, sive Semina- ^{quibus ex}
rium antedictum deinceps admittendos, reci- ^{Diœcesi-}
piendosque dumtaxat (dummodo ex Natione Mo- ^{bus sint}
scovitica non sit, qui admitti, et recipi petat) ^{coöptandi}
esse, statuimus et districtè mandamus, sunt
Kyoviensis et Haliciensis Metropolitana totius
Russiæ, Polocensis et Vitebsensis Archiepisco-
patus, Smolessensis Archiepiscopatus, Vladimi-
riensis et Brestensis Episcopatus, Pincensis et
Turoviensis Episcopatus, atque Episcopatus
Chelmensis. Tres verò Episcopatus Luceorien-
sem, Premisiensem et Samboriensem, ac Leo-
poliensem, inter Diœceses ejusdem Nationis
Ruthenæ adscriptos, ideo exclusos esse sta-
tuimus et mandamus, quod pro nonnullis unius-
cujusque eorumdem adolescentibus Alumnis sta-
tutus sit locus in Collegio sive Seminario Leo-
poli pro Ruthenis et Armenis fundato, cui an-
num nec mediocre ab eadem Congregatione
Propagandæ Fidei pro dictis Alumnis subsidium
solvitur, unde par æquumque videtur, ut de
hisce tribus Diœcesibus, quæ hujusmodi com-
modum habent, nullus admittatur, recipiatur
que; sed de primodictis solummodo Diœcesi-
bus, in quibus major necessitas urget.

§. 8. Verùm ut deinceps quoad admissionem,
receptionemque Alumnorum, nulla suboriantur
dissidia, et partium studia; cum numerus vi-
ginti Alumnorum in laudato Collegio sive Se- ^{Alumno-}
statuitur. ^{rum nu-}
^{merus ad}
^{minus vi-}
^{cenarius}

P O N T. minario de præsenti existentium sit , quamvis
A. XIII. de præterito idem numérus , juxta majorem ,
 vel minorem rerum abundantiam , vel inopiam ,
 interdum major interdum minor fuerit ; ipsum
 viginti Alumnorum numerum , quomodolibet
 imposterūm sese habeat annona , nunquam mi-
 norem , sed si redditus , et proventus augean-
 tur , majorem etiam esse volumus , et statui-
 mus : cum œconomiaæ ratio postulet , ut inopia
 unius anni suppleatur alterius anni abundantia .

Fit lo- §. 9. Ab hoc itaque constituto , ut præmitti-
 corum di- tur , viginti Alumnorum numero , exceptis qua-
 stributio , tuor Ordinis Sancti Basilii Magni Monachis in
 juxta de- eodem Collegio , sive Seminario , ut pariter præ-
 crétum mittitur , retineri , et educari solitis , quos sem-
Congr. de per in futurum ex eodem Ordine , et Congre-
Prop. Fide gatione Ruthena admittendos , recipiendosque
 pari modo et forma volumus , et mandamus ,
 ut Magistros , et Præceptores habeant aptos , et
 idoneos ; reliquos sanè sexdecim Alumnos , qui
 admittendi , recipiendique sunt , distributos esse
 volumus et mandamus , juxta Decretum ejus-
 dem Congregationis Propagandæ Fidei , quod
 est tenoris sequentis : In Congregatione Ge-
 nerali de Propaganda Fide habita die 12. Fe-
 bruario 1753. decretum fuit , ut sequitur : Ad
 Collegium Wilnense , ultra quatuor Monachos
 Basilianos , et donec aliter provideatur , esse im-
 posterūm admittendos Ruthenos tantum ex in-
 frascriptis Dioecesibus ; nempe ex Archiepiscopali
 Kyoviensi sex , quorum unus ex Palatinatu Wü-
 nnensi , alter verò ex Palatinatu Novogrodensi ,
 et alter ex Palatinatu Minsensi : alii verò tres
 ex reliqua ejusdem Dioecesis Kyoviensis parte , et
 præsertim ex Ukraina . Ex Dioecesi Archiepisco-
 pali Polocensi duo , quorum unus ex Palatinatu
 Polocensi , alter ex Palatinatu Vitebsensi . Ex
 Dioecesi Archiepiscopali Smolessensi duo . Ex
 Dioecesi Episcopali Vladimiriensi duo , quo-
 rum unus pro Vladimiriensi seu Podlachiæ
 parte , alter ex Palatinatu Brestensi . Ex Dioe-
 cesi Chelmensi duo , quorum unus ex Terra
 Chelmensi , alter de Palatinatu Belzensi . Ex

Dioecesi Episcopali Pinsensi duo et Distribu- ANNO
1753.
tionem autem eorumdem sexdecim Alumnorum ex qualibet Dioecesi respectivè eligendorum, per præinsertum dictæ Congregationis Decretum, factam, tanquam utilem, et salutarem non solum approbamus, et apostolica auctoritate, tenore præsentium, confirmamus; verùm etiam districtè servandam esse præcipimus, et mandamus.

§. 10. Præterea ad omnem penitus e medio tollendam dissensionem, confusionemque, statuimus, et ordinamus, ut distributio ita omnia sint nino, et non aliter fiat, nimirùm, ut cum prima vi quilibet Alumnus ritus latini in sæpedicto Collegio, sive Seminario commorans, sive elapso tempore, quo inibi educari debet, sive aliter quomodolibet ex eodem Collegio, sive Seminario egressus fuerit, statim in illud admittatur recipiaturque Alumnus ex Metropolitana Kyoviensi Nationis Ruthenæ, et sic deinceps usque ad numerum pro eadem Metropolitana Kyoviensi juxta præinsertum Decretum supratatutum; deinde ex Dioecesi Archiepiscopali Polocensi, atque eodem pacto, et ordine ex aliis Dioecesibus antedictis. Postquam verò integrum sexdecim Alumnorum numerum complectum esse constiterit, cum vacatio cuiusvis Alumnatus evenerit, non admittatur recipiaturque nisi adolescentis Nationis Ruthenæ ex illa Dioecesi, ex qua Alumnus antecedens locum dedit vacationi.

§. 11. Cæterùm ut præscripta, et præmissa omnia debitæ exequutioni demandentur, Veneratores debili Fratri Ordinario nostro et Apostolicæ hujus signantur Sanctæ Sedis in Polonia Nuntio, et Dilecto Filio regenti ejusdem Collegii, sive Seminarii, modernis, et pro tempore existentibus, injungimus, ut, salva semper dictæ Congregationis Cardinalium Propagandæ Fidei præpositorum auctoritate, omnia, et singula in hisce nostris in forma Brevis litteris, quas etiam typis impressas in conspicua dicti Collegii, sive Seminarii parte, ut ab omnibus legi possint, ap-

Exequu-

P O N T. poni volumus et mandamus, contenta et ex-
A. XIII. pressa, exactè servari faciant et curent.

Clausulæ §. 12. Decernentes easdem præsentes litteras, pro præ- et in eis contenta quæcumque, semper firma, missorum yalida, et efficacia existere et fore, suosque firmitate plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab illis, ad quos spectat, et pro tempore quandocumque spæctabit, inviolabiliter obser- vari debere; sicque, et non aliter in præmissis per quoscumque Judices Ordinarios, et Dele- gatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Audi- tores, S. R. E. Cardinales, et eorumdem Car- dinalium Congregationes, necnon Apostolicæ Sedis Nuntios, et quosvis alios quacumque præ- minentia, et potestate fungentes, et functuros, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter judi- candi, et interpretandi facultate, et auctoritate, judicari, et definiri debere: ac irritum, et inane, si secùs super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus Gregorii Prædeces- soris nostri literis, aliisque Constitutionibus, et Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque.

**Exem-
plum fides.** §. 13. Volumus autem, ut earumdem præsen- tium literarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici sub- scriptis, et sigillo personæ in dignitate Eccle- siastica constitutæ munitis, eadem prorsùs fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. 5. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Apr. 1553 Annulo Piscatoris die v. Aprilis MDCLIII. Pon- Pont. XIII. tificatus Nostri Anno Decimotertio.

Cajetanus Amatus.

A n n o
1753.

MONACHI S. BASILII

XV.

Nationis Ruthenæ solvuntur a lege emittendi quartum votum de non acceptandis Episcopatibus, vel Archimandriis, absque assensu suorum Superiorum: Abrogatisque Statutis penalibus super hoc editis, Canonicæ Sanctiones innovantur, ac inculcantur,

Dilectis Filiis, Proto-Archimandritæ, Archimandritis, et Monachis Ordinis S. Basili Magni Nationis Ruthenæ.

BENEDICTUS PAPA XIV.

*Dilecti Filii, Salutem et Apostolicam
Benedictionem.*

INCLYTUM quidem Sancti Basilii Magni Ordinem non minus antiquitate, quam religiosa studium pietate, sacra doctrina, disciplinaque regulari pro Basili in Catholica Ecclesia commendatissimum, singulari Ornatari semper, etiam dum in minoribus essemus, studio prosequuti, ex quo ad sublimem Sacro-sancti Apostolatus Cathedram, meritis licet imparibus, evecti fuimus, non omisimus quamplurimis Apostolicæ auctoritatis benigitatisque documentis ornare. Congregationem vero vestram Nationis Ruthenæ, quæ ejusdem Sancti Doctoris institutum tanta cum laude, praesertim in florentissimo Poloniæ Regno, et Lithuaniae Ducatu, profitetur, paribus Pontificiæ caritatis, ubi opportuna sese dedit occasio, testimoniis complecti studuimus, fore in Domino confisi, ut vestra Congregatio majori alacritate et constantia, non solum schismaticis ejusdem

P O N T. Ordinis Basiliani Monachis sese opponeret, ve-
A. XIII. rūm etiam eosdem ad Orthodoxæ Fidei sinum
 allicere, ac perducere adniteretur. Quoniam
 autem veremur, ne ea, in ipsa Congregatione
 vestra accidere possent, quæ non tam exoptata
 a Nobis religiosarum virtutum incrementa im-
 pedire, quām gravia quoque detimenta afferre
 valeant; eapropter haud patimur consentanea
 Apostolicæ providentiæ, potestatisque officia a
 vobis desiderari.

Epi- §. 1. Ac primū quidem Vobis notum esse
 patibus et cupimus, Nos, quemadmodum non ignorare
Archimandrii consuetudinem illam in Natione Ruthena vi-
 nationis gentem, nimirūm vacantibus Cathedralibus
 Ruthenæ Ecclesiis, et Archimandriis ejusdem Nationis
 soli Mona- Ruthenæ, non præficiendi Antistites, et Archi-
 chi S. Ba- mandritas, nisi solos Monachos ex Ordine ve-
 silii præ- stro professos; ita perspectum habere, tum
 ficiuntur. ipsas Cathedrales Ecclesias ad Regiam Nomina-
 tionem conferri, tum Archimandrias, vel Re-
 giae Nominationis, vel Jurispatronatus nobilium
 personarum esse, et haberí.

Quartum §. 2. Deinde Nobis facile persuademus, non
 votum aliam fortasse ob causam a Superioribus Con-
 Monachis gregationis vestræ quartum tribus aliis Votum
 præscri- fuisse additum in solenni cūjusque Monachi pro-
 ptum. fessione emitendum, ne scilicet quisque Mono-
 chorūm Episcopatus, vel Archimandrias sibi
 quomodolibet procuraret, neque si ad illos, vel
 illas quomodolibet etiam nominari, vel promo-
 veri contingere, nisi priùs approbationem, as-
 sensumque suorum Superiorum impetrasset,
 omnino acciperet, quām ut omnis ambitioni
 occluderetur aditus. Quo firmius præterea ejus-
 modi a Superioribus vestris statuta quartum

Sanctio Votum addendi lex subsisteret, a fel. rec. Be-
 poenalis necto Benedicto Papa XIII. Prædecessore Nostro Procu-
 Benedicti rator tunc temporis existens Generalis laudati
 XIII. con- Ordinis S. Basilii Magni Apostolicas in simili
 tra Voti forma Brevis litteras die xv. mensis Decembris
 transgres- Anno MDCCXXVIII. hac super re dandas cu-
 siones.

ravit, quarum vigore ad Officia, et Dignitates, Anno
1753.
Monachos omnes memorati Ordinis, qui sine expressa Superioris Generalis, seu Proto-Archimandritæ pro tempore existentis, et memorati Ordinis consensu, sibi Archiepiscopatus, Episcopatus, Archimandrias, aut quascumque alias Dignitates procurarent, eo ipso ad illas inhabiles esse, ac fore declarabatur.

§. 3. Insuper eam profectò, quæ ex Statutis, decretisque antedictis redundatura reputabatur, utilitatem, et regularis disciplinæ obseruantiam, non solùm minimè provenisse, ex certis documentis rescivimus, verùm etiam maximopere dolemus, duas inde non leves, sed graviissimas ortum habuisse inordinationes.

Ac prima quidem, quod Monachi ad Archiepiscopatus, Episcopatus, et Archimandrias promoveri cupientes, præter illas, quas priùs apud eos, qui Jus nominandi habebant, ut nominarentur, adhibebant partes, preces, et officia, novis quoque partibus, et officiis apud Superiores Ordinis contendunt, ut ab hisce licentiam nova lege præscriptam consequantur. Altera verò inordinatio ex prima omnino exsurgit, quod ii, quibus nominandi, sive præsentandi Jus inesse non ambigitur, meritò queruntur, debitum sibi ejusmodi Jus, propter novam antedictam legem; plurimum imminutum esse, cum ablatam sibi experiantur pristinam libertatem nominandi sive præsentandi ad Archiepiscopatus, Episcopatus, et Archimandrias eos Monachos Ordinis vestri professos, quos sibi in Domino existimant benemeritos, atque idoneos, sed illos dumtaxat, qui a Superioribus suis sæpedictam licentiam obtinuissent.

Ambitus
per eam
non tolli-
tur, sed
augetur.

Querelæ
habentium
Jus nomi-
nandi,
seu præ-
sentandi.

§. 4. Eapropter præcipuum Apostolici ministerii nostri munus esse intelligimus, non minorem pro recta disciplina a Nobis adhibendam esse curam, quam ut dissensiones maximè omnes auferantur, ut omnia pro æquitate, ac tuuptur.

Sublato
proinde
Voto, et
ponis,
Canonicæ
Sanctio-
nes resti-

P O N T. Ordinis Basiliani Monachis sese opponeret, ve-
A. XIII. rūm etiam eosdem ad Orthodoxæ Fidei sintū
 allicere, ac perducere admiteretur. Quoniam
 autem veremur, ne ea, in ipsa Congregatione
 vestra accidere possent, quæ non tam exoptata
 a Nobis religiosarum virtutum incrementa im-
 pedire, quām gravia quoque detrimenta
 Apostolicæ providentiæ, potestatisque, etia
 vobis desiderari.

**Epi-
 patibus et
 Archi-
 mandriis
 nationis
 Ruthenæ
 soli Mona-
 chi S. Ba-
 silii præ-
 ficiuntur.** §. 1. Ac primū quidem Vobis notum ess-
 cupimus, Nos, quemadmodum non iugando
 consuetudinem illam in Natione Ruthenæ
 gentem, nimirūm vacantibus Cathedræ
 Ecclesiis, et Archimandriis ejusdem
 Ruthenæ, non præficiendi Antistites, et Archi-
 mandritas, nisi solos Monachos ex Ordine
 stro professos; ita perspectum habere,
 ipsas Cathedrales Ecclesias ad Regiam Nomina-
 tionem conferri, tum Archimandrias, vel
 giae Nominationis, vel Jurispatronatus nobille
 personarum esse, et haberí.

**Quartum
 votum
 Monachis
 præscri-
 ptum.** §. 2. Deinde Nobis facile persuademus
 aliam fortasse ob causam a Superioribus
 gregationis vestræ quartum tribus aliis
 fuisse additum in solenni cujusque Monach-
 fessione emitendum, ne scilicet quisqu-
 chorum Episcopatus, vel Archimandrii
 quomodolibet occuraret, neque si ad
 illas quomodolibet etiam nominari
 veri contineat, nisi prius approbatur
 sensumque Superiorum
 omnino, quām ut
 occluderetur. Quo firmius
 vestrum

Sancti
 Pau-

bet a Episcopum ip-patu iudicem dignus quæ ad est, qui iudicabile illum punit, vel men cum appetit. sine ipsa ex virtute ortum tibus, quæ riori requiri existimare sum semper etoris doctrinæ corpore, in Quodlib. 3. minunis est doctulimus in Tractate Sanctorum lib. Demum eorumdem sancti Basilii Cæsareæ vestri Fundatoris constitutionibus Monitionis Monachi Johanni, inquit Sanctus Doctor, ut Asceta cupiat unquam Episcopatus desiderium) (ecce desiderium Archidiaconia hæc pestis est, latitudi, quæ res summae signe est. Et postquam modi desiderio provenientia addit. Cognito itaque de-

P O N T. trimento, hanc absurdam cupidinem fugiamus :
 A. XIII. Denique hoc Capitulum hisce absolvit verbis :
Quod si Deus aliquando eligat quempiam ad ejusmodi munera, novit, cum sit industrius ac sagax, quemadmodum etiam ipsum præstiturus sit dignum. Nos autem consciū esse debemus Nobismetipsis, nunquam Nos aliquid tale ap, petivisse, neque ullo modo ejusmodi desiderium in animo habuisse; Nam et hic animæ morbus gravissimus est, et ficit, ut a bonis excidamus.

Ad Ecclesiasticas dignitates digniores sunt cooptandi.

§. 7. Tandem cum Apostolica hujusmodi nostra dispositio, ac Sanctio, eorum quoque Jus respiciat, qui ad Archiepiscopatus, Episcopatus, et Archimandrias nominandi, vel præsentandi jus quomodolibet habere dignoscuntur, iisdem salutare S. Bernardi monitum indicimus, reputandi nimirūm Ecclesiasticis dignitatibus indignum eum, qui vel per se ipsum, vel per alios, ad earumdem dignitatum consequuntionem sese commendat : *Alius pro alio, aliis forte et pro se rogat. Pro quo rogaris, sit suspectus: qui ipse rogat pro se, jam judicatus est.* Verba sunt ejusdem Sancti Bernardi lib. 4. de considerat. cap. 4. quibus apprimè consonant verba Sancti Thomæ Aquinatis 2. 2. quæst. 100. art. 5. ad tertium : *Si verò aliquis pro se rogat, ut obtineat curam animarum, ex ipsa præsumptione redditur indignus.* Postremò addere præstat verba Concilii Trid. sect. 24. de reform. cap. 1. : *Omnes verò, et singulos, qui ad præmotionem præficiendorum, quodcumque jus quacumque ratione a Sede Apostolica habent, aut alioquin operam suam præstant, nihil in iis præsenti temporum ratione, innovando, hortatur, et monet, ut in primis meminerint, nihil se ad Dei gloriam, et populorum salutem utilius posse facere, quam si bonos Pastores, et Ecclesiæ gubernandæ idoneos promoveri studeant: eosque alienis peccatis communicantes mortaliter peccare, nisi, quos digniores, et Ecclesiæ magis utiles ipsi judicaverint, non quidem precibus, vel humano affectu, aut ambientium suggestio-*

nibus, sed eorum exigentibus meritis, præfici A N N O
1753.

§. 8. Hæc sanè sive statuenda, sive mandanda, sive monenda habuimus, decernentes omnia, et singula in iisdem præsentibus nostris litteris contenta, semper firma, valida; et efficacia existere, et fore, suosque pleenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab aliis, ad quos spectat, et pro tempore quandumcumque spectabit, inviolabiliter observari debere: sicque, et non aliter in præmissis per quoscumque Judices Ordinarios, et Delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, et Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, et eorumdem Cardinalium Congregationes, nec non Sedis Apostolicæ Nuntios, et quosvis alias quamcumque præminentia, et potestate fungentes, et functurós, sublata eis, et eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, judicari, et definiri debere: ac irritum, et inane, si secùs super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Classuta
pro præ-
missorum
firmitate.

§. 9. Non obstantibus præfatis Benedicti Prædecessoris Nostri litteris, et quibuscumque statutis, et decretis in contrarium præmissorum in Conciliis, et Synodis Nationis Ruthenæ forsan editis; et Ordinis vestri, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, et litteris Apostolicis, in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis, illorum tenores præsentibus pro plenè, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo labore permansuris, ad præmissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expressè derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

P. O. N. T. §. 10. Volumus autem, ut earumdem præ, A. XIII. sentium litterarum transumptis, seu Exemplis,

Exem- etiam impressis, manu alicujus Notarii publici plorem subscriptis, et sigillo personæ in dignitate Ec- auctori- clesiastica constitutæ munitis, eadem prorsùs tas. fides adhibeatur, quæ iisdem præsentibus adhi- beretur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Interim Vobis, Dilecti Filii, Apostolicam Be- nedictionem peramanter impertimus.

Dat. Pont. Datum Romæ apud Sanotam Mariam Majorem
an. XIII. sub Annulo Piscatoris die XII. April. MDCCLIII,
die 12. Pontificatus Nostri Anno Decimotertio.

Aprilis
1753.

Cajetanus Amatus,

REGULÆ OBSERVANDÆ

XVI

In Anglicanis Missionibus, ab Apostolicis Vicariis, nec non a Sacerdotibus Missionariis Sæcularibus, ac Regularibus.

Venerabilibus Fratribus, Episcopis, Vicariis Apostolicis, et Dilectis Filiis, Sacerdotibus tam Sæcularibus, quam cujusvis Ordinis et Instituti, etiam Societatis Jesu, Regularibus, Missionariis Apostolicis Anglicanarum Missionum.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabiles Fratres, Dilecti Filii, salutem, et Apostolicam Benedictionem.

APOSTOLICUM ministerium, quod vos, Venerabiles Fratres, Dilecti Filii, tanta cum ala- charitatis critate suscepistis, satis superque admonere vos, stadium et assiduè in memoriam revocare non dubitamus, præceptum mandatumque Supremi Pa- storum Principis JESU CHRISTI Apostolos suos edocentis, cuius divina legatione in procuranda æterna Christifidelium salute fungimini coöperatores; nimirùm, ut mutua vosmetipsi invicem charitate diligentes, opus vobis injunctum consummare satagatis, quo debitam laboribus vestris mercedem in Cœlis a justo remunera- torè Deo recipere valeatis. Nobis sanè, qui gravissimas Sacrosancti Apostolatus curas, et omnium Ecclesiarum sollicitudinem gerentes, penè deficimus, nihil accidere potest molestius, quam cum accipimus sciscuras esse inter vos,

P o n t. propter quas propagatio Catholicae Fidei , et A. XIII. Christifidelium salus retardatur. Ea propter, Dissidio ut opportunum , consentaneumque præscindendum cœdis et e medio auferendis dissidiis , quæ jam sas exadudum inter vos exorta , sæpe sæpius emerminat Pont. cum bementer dolemus , et pristinæ animorum consilio Congreg. cordiaæ conciliandæ , et in perpetuum confirde Propag. mandæ remedium afferremus ; primum quidem Fide ac non solùm exhibita Nobis utriusque partis rationum momenta per Nos ipsos accuratè expendimur ; sed nonnullis etiam Venerabilibus Fratribus nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiae Cardinalibus negotiis Congregationis Propagandæ fidei Præpositis examinanda mandavimus ; deinde verò iisdem Cardinalibus ad Nos accitis , eorumdem sententiam consiliumque requisivimus. Quos postquam Nobiscum convenire , et consentire comperimus , hæc , quæ sequuntur , statuimus , decrevimus , et a vobis districte servanda proponimus , et mandamus.

Quatuor §. 1. Cùm ab anno 1688. constitutum fuerit, Vicariis ut Missio Anglicana per quatuor Apostolicos Apostoli- Vicarios administretur , qui Episcopi in Parti- cис com- bus Infidelium existant ; cumque sui limites , mendata et confinia præscripta sint , in quibus ipsorum remaneat singuli suo munere perfungantur , nihil omni- Anglica- nino immutetur in iis omnibus , quæ pertinent Anglia- mis- sionis ad ministra- ad eosdem Vicarios Apostolicos , eorumque deputationem , et limites , quos modo indica- vimus.

Collegia §. 2. Cùm nonnulla Seminaria , et Collegia erecta ad instituta sint , ex quibus Missionarii Cleri Sæ- erudien- cularis in Angliam mittuntur , nulla diligentia , dos pro et cura prætermittatur , ut Alumni ad Sacras Anglica- Missiones obeundas destinati , optimis moribus , vis Mis- pietate , ingenio , doctrina exornentur , et ut Alumnos , periti sint in exercendis Functionibus Ecclesia- optimis sticis , et Cantu Gregoriano , quantum fieri legibus poterit , imbuti. Præses Collegii Duacensis in firmantur Belgio , Litteris datis die 15. Januarii , Congregationem de Propaganda Fide sincrè cer-

Anno
1753.

tiorem fecit de ratione, qua Alumni in prædicto Collegio instituuntur. Hisce proinde Litteris perhonorificum responsum redditum fuit. Romæ existit Collegium Anglicanum a Sancto Thoma nuncupatum. curæ ac disciplinæ Patrum Societatis Jesu commissum, cuius visitationem suscepérunt jussu Prædecessoris nostri Clementis XII. duo Cardinales vita jam functi, Davia scilicet, et Riviera, sustinuitque Secretarii munus Cardinalis Monti vitam adhuc agens, qui id temporis munus a Secretis Congregationis de Propaganda Fide gerebat. Itaque plurima statuta fuere, peculiari Decreto Summi Pontificis confirmata, quod die 28. Septembris anno 1739. in lucem emanavit. Sancitum in primis est, ut eodem in Collegio duo Præceptores in posterum commorenrentur, quorum unus Controversiis, et Sacris Scripturis explanandis, alter Theologiæ Morali tradendæ incumberet, eorumque Lectiones Anglicanæ Missionis utilitati forent maximè accommodatæ. Quamobrem operam suam impendat Cardinalis, cuius in fide, et patrocinio Collegium *pro tempore* recipitur, ut executioni mandentur quæ eadem in Visitatione salubriter decreta fuere; atque illud in primis, quod pàulo ante innuimus, quippe quod ad finem propositum unicè conducere videatur. Pariter compertum est, Collegium Ulissippone Anglis recipiendis erectum esse; alterum Parisiis, Hispali unum, Vallisoleti alterum. Verumtamen cum eorumdem institutio, atque existentia, nihil præterea innotescat, curæ erit a Secretis Congregationis de Propaganda Fide, consiliis cum Cardinale primo Fontificiæ ditionis Administro collatis, ut dentur Litteræ Nunciis Apóstolicis in Lusitania, Gallia, et Hispania commorantibus, ut impensis de prædictis Collegiis inquiratur, eorumque gubernatio omnino explorata fiat. Neque id eo tendere opinandum est, ut quidquam detrahatur auctoritati, vel regimini ejuscumque, qui legitima ipsorum fruatur possessione;

P O N T. sed eo dumtaxat fine , ut inter Nos , eosdem .
A. XIII. que plenissimè conveniat iis in rebus , quæ ad
 Alumnos spectant ex Seminariis in Angliam ad
 Missiones obeundas profecturis.

Regulares §. 3. Quoniam verò versantur in Anglia Mis-
 idonei in sionarii ex Familiis Regularibus , scilicet Socie-
 Angliam tatis Jesu , Sancti Benedicti , S. Dominici , S.
 mittantur Francisci , Carmelitarum Excalceatorum ; ea-
 ad certa dumtaxat vere omnino debent earum Provinciales , ne
 officia in Missionarios deligant , nisi viros numeris
 exercen- omnibus absolutos , singulari nimis rùm pietate ,
 da , et ex ingenii dotibus præditos quæ ad tantam Pro-
 iistantùm vinciam , tamque laboriosam requiruntur.
Orдинibus Quamobrem ne ob immodicum eorum nume-
 qui pro- rum perturbationes , et incommoda oboriantur ,
 priæ na- ipsis Regularium Provincialibus immutabiliter
 tionis Cœ- nobia in præscribitur , ut eos dumtaxat in Angliam
 Catholicis mittant , qui vel Sacellis Regiis præfici debeant ,
 Regioni- aut apud aliquem nobili sanguine natum ver-
 bus ha- sari , aut in Locis , quæ pro Regularibus funda-
 bent. data , et constituta sunt. Porrò a Missionibus
 Anglicanis se repelli intelligent Regulares , qui
 ex propria Natione non obtinent Cœnobium ,
 vel Provinciam in Catholicis Regionibus : iis
 tamen , qui ibidem in præsentiarum commo-

Hiberni rantur , revertendi necessitas non infertur. Enim
 Missioni- verò cum Hiberni Sacerdotes ad sustinendam
 bus An- Insulæ ejusdem Missionem deputentur , quæ plu-
 gliae non rimos , sapientesque expedit Operarios ; cum
 adhibean- que in Anglia permulti sint Sacerdotes indige-
 tur , nisi a Vicariis næ tam Sæculares , quam Regulares , consen-
 Apost. in taneum esse arbitramur , si iidem ipsa in Pa-
 subsidium tria labores suos potissimum impendant , et
 vocentur. prædicti Hiberni Sacerdotes Missionariis Anglis
 tunc solum coöptentur , cum horum paucitas
 id exigere videatur ; ideoque a Vicariis Aposto-
 licis Angliæ ad Missionem exoptentur , et evo-
 centur.

Vicario- §. 4. Sed , ut ad Vicarios Apostolicos rever-
 rum Apo- tamur , præter eam omnem auctoritatem , quæ
 stolicor. Ordinaria ipsis communis est in propriis confiniis cum
 & delega- quolibet Ordinario in sua Civitate , et Diœcesi ,

Apostolica Sancta Sedes facultates formulæ secundæ ipsis elargitur , cum potestate illas simplicibus Sacerdotibus , qui idonei videbuntur , la aucto-communicandi , iis tamen exceptis , quæ vel in Ordinem Episcopalem unicè spectant , vel exerceri sine Sacrorum Oleorum usu minimè possant. Nihil proinde recensitis Vicariis deest , quod ad sanum regimen , et directionem tam Regulare , quām Cleri Sæcularis conducat , qui nullas in hanc diem controversias excitavit , quæ debitam Vicariis Apostolicis obedientiam , et subordinationem labefactarent.

Ann. 1753.
ritas pro
regionis
necessita-
te suffi-
ciens.

§ 5. Attamen quoniam inter privilegia , quibus gaudent Regulares , cuilibet peculiari Ordini a Summis Pontificibus attributa , illud annumeratur , per quod Regulares Familiae ab Episcopali , vel Ordinaria auctoritate eximuntur , vel Sanctæ Sedis Jurisdictioni immediatè exempti . subjiciuntur , ne altercationes ea de re in posterū enascantur , quas plurimas elapsis temporibus constat extitisse , et in dies suboriri , necessitas postulat , ut finis aliquando iis imponatur : quod ita præstari oportet , quemadmodum inferiùs exponemus.

Regulares
ex privil.
ab Ordinaria Epi-
scopi ju-
risdict.

§. 6. Itaque Regulares Missionarii cum Provinciam adventaverint , ubi Sacras Missiones obire debent , Apostolicum Vicarium convenient , uti facere semper consueverunt , in cuius ditione Ministerium Apostolicum suscepturi Apostoli sunt. Siquidem institutum Canonicum est , cis sisteri Sacri Concilii Chalcedonensis auctoritate firmatum , nemini advenæ in Sacris constituto licere , Ordinem , quo se insignitum asserit , exercere , adeoque Sacrum peragere , si Sacerdotem se esse profiteatur , nisi Literas authenticas Ordinarii palam faciat , testimoniumque exhibeat , se nullo suspensionis , vel irregularitatis vinculo irretiri. Ita Canon. 7. dist. 71. , cui aprimè consentit Sacrum Concilium Tridentinum sess. 22. de Sacrificio Missæ ; Decreto de observandis , et vitandis in celebratione Missæ , et cap. 13. Sess. 23. de Reformat. Porrò hujusmodi

Attamen
Missiona-
rii Regu-
lares se
Vicariis
- et testi-
moniales
Superio-
rum ex-
hibere te-
nentur

Propterea, præscriptum Regulares etiam respicit, quoties A. XIII. extra Diœcesim versantur, in qua ad Sacros Ordines promoti fuere, proindeque susceptum Ordinem exercere minimè possunt, præsertim in Ecclesiis quæ ad propriam Sodalitatem non spectant, nisi priùs Episcopis, aut Vicariis Generalibus, vel Foraneis, Superiorum suorum documenta proferant, quibus et obtenti ordinis testimonium, et libertas ab omni Canonico impedimento irregularitatis, vel suspensionis perspecta fiat. Quamobrem id etiam est in mandatis Regularibus Missionariis, ut nimirūm Vicariis Apostolicis, ea ratione, qua dictum est, sese exhibeant, ubi ad Missionis locum pervenerint.

Regulares
æque ac
Sæculares
Sacerdo-
tes, ad
excipien-
das Sæcu-
larium
confessio-
nes appro-
batione
indigent
Ordinarii
loci.

§. 7. Nullus Sæcularis Sacerdos pœnitentiæ Sacramentum administrare potest, qui actualis Parochus non existat, vel idoneus ad id in præmisso examine repertus non fuerit, quod Ordinarius Loci, ubi Confessiones excepturus est, de eo habere potest. Idem et Regularibus Sacerdotibus edicitur, quoties velint Sæcularium Confessiones audire, quemadmodum ad litteram decernitur a Concilio Tridentino sess. 23. cap. 15. de *Reformat.*, quo in loco derogat Sacrum Concilium privilegio cuicunque, et consuetudini immemorabili, quæ contrarium præseferret inquiens: *privilegiis, et consuetudine quacumque, etiam immemorabili, non obstantibus.* Idque eo vel magis, quod a Summo Pontifice Sancto Pio V. ea in Constitutione, cui initium est *Romani Pontificis* 133. Bullarii *Romani* tom. 2. declaratum est, prædictam Concilii Tridentini sanctionem ad omnes quoscumque Regulares extendi, vel Mendicantes, vel non Mendicantes, quamvis Lector, atque Magister in Sacra Theologia præfulgeat, et potestas Sæcularium Confessiones excipiendi illi facta fuerit a suis Superioribus Regularibus. Sancto Pio V. omnino consonat Urbanus VIII. in Constitutione, quæ incipit: *Cum sicut accepimus.* 92. Bullarii *Tm. IV.*, per quam amplissimè re-

seidit privilegium quodcumque aliis Regularibus attributum, cuius prætextu Sæcularium Confessiones exciperent, priusquam examen sustinuerint, et consensum ab Ordinario Diœcesano impetraverint. Ac ne Regularium Familia, quæ nisi expressè nominentur, se minimè comprehendi putant, ab eadem Constitutione immunes se jactarent, eas nominatim, et singulas recensendas optimum duxit. Ultimò tandem S. Pontifex Clemens X. edita Constitutione *Superna* 7. in Bullario Romano tom. 6. §. 4. ita firmavit: *Religiosos ab Episcopo ad Confessiones Sæcularium in sua Diœcesi audiendas approbatos, non posse in alia eas absque Episcopi Diœcesani approbatione audire, quamvis paenitentes subditi sint ejus Episcopi, a quo ipsi Religiosi jam fuerant approbati.*

§. 8. Quare si insistamus Canonicis institutis, Qui potest utrosque superius numeravimus, nullum afferri potest impedimentum Ordinario, quominus exaque ad men indicat Sacerdotibus tam Sæcularibus, examen quām Regularibus, per quos Paenitentiæ Sacramentum in Locis ipsius Jurisdictioni subjectis administrandum est; Regulares, inquam, in examen vocare potest Ordinarius, si velint Sæcularium Confessiones excipere. At verò quoniam Missionarii, et imprimis Regulares, longanimes tamen et difficultia suscipiunt itinera, relictis Cœnobiis, Missiones in quibus versantur, ut in Angliam ad obeundas Missiones se conferant, ne dubietas admissionis ad Confessiones audiendas in subeundo examine, illos ab Apostolico munere deterreat, cavebunt in posterū, antequam relinquant Monasteria, in quibus degunt, et in Angliam vel coram tendant, cavebunt, inquam, examen ad Confessiones Sæcularium audiendas subire coram Ordinario, et Examinatoribus Loci, in quo situm est Monasterium, et consequi testimonium, quo idonei declarentur; quod insuper poterit indicari Vicariis Apostolicis, in Anglia commorantibus per Litteras Ordinarii, qui ad examen eos exceptit, et peritos, idoneosque ju-

Anno
1753.

Anglica-
Missionarii, et imprimis Regulares, longa-
nis tamen et difficultia suscipiunt itinera, relictis Cœnobiis, Mis-
siones in quibus versantur, ut in Angliam ad obeundas Mis-
siones se conferant, ne dubietas admis-
sionis ad Confessiones audiendas in subeundo
examine, illos ab Apostolico munere deterreat, Ap. Bru-
xell, con-
sue-
tudine
Nuntio
ut coram
Monasteriis datur
loci, ubi
situm est
eorum
Monaste-
rium, ex-
minentur

Possit. Quod si cuiquam ex Regularibus com-
A. XIII. modius , atque itineri opportunius videretur
 Bruxellis ante Apostolicum Nuncium propriæ
 scientiæ periculum facere , id erit eorum in
 libitu ; cùm utraque ratione duplex auferatur
 incommodum ; unum scilicet , ne Regulares
 animum mentemque dimoveant a Missionibus
 Anglicanis , eo timore , ne a Vicariis Aposto-
 licis admittantur ad Sæcularium Confessiones
 excipiendas ; alterum vero , ne iidem Vicarii
 destituuantur auctoritate adprobandi illos , qui
 intra limites suæ Jurisdictionis Pœnitentiæ Sa-
 cramentum velint administrare. Etenim duos
 omnijs actus complectitur adprobatio , quorum
 primus ad intellectum , alter spectat ad volun-
 tatem. Proprium enim est intellectus , debita ,
 ac necessaria scientia in Examinato deprehensa ,
 illum Confessionis muneri obeundo aptum exi-
 stimare. At nonnisi voluntatis est , facultatem
 Confessionum audiendarum liberam , plenam-
 que facere , sententiamque de eo proferre ,
 qui Adprobatori subjicitur. Primum itaque ab
 Examinatore præstatur ; cuius fidei , et integri-
 tati innititur . atque acquiescit , qui Confessiones
 audiendi facultatem , in limitibus , et confiniis
 sibi assignatis , impertitur. Alterum immediatè
 peragitur ab ipsomet Superiore , cuius est præ-
 dictam facultatem concedere.

Verum §. 9. His itaque constitutis , cum Regularis
 facultas audiendi Confessiones a Vicariis Apostolicis , cum
 diximus , sese offerat Vicariis Apostolicis , cum
 que id perpendi minimè debeat tanquam ur-
 banitas aliqua , seu cœremonia ; cùm insuper
 Vicarius Apostolicus opportunam facultatem
 obtinendat , et largiri intelligat ad suscipiendas Fidelium Con-
 fessiones , qui ditione sua continentur : abso-
 luta penitus hac ratione controversia omnis
 judicari deberet. Cæterum Confessarii munus
 Sed cum eadem , et Regularibus deferri potest sine temporis deter-
 minatione , vel cum limitatione : quod luculenter
 et cum constat tum ex Brevia Summo Pontifice Urbano
 VIII. dato Cardinali de Sandoval anno 1639.

inserto a Cabasutio in *Theoria, et Praxi Juris Canonici lib. 1. c. 10. n. 13.*, tum ex recensita Constitutione Clementis X. *Superna, ad §. 4.* ionem. Porrò hujusmodi facultates ad præstitutum temporis dari possunt collatas, post elapsum temporis intervallum, possit: jus competit Ordinario vel abrogandi, vel eas renovando, Sacerdotem ad novum examen compellendi. Facultates verò nulla cum temporis limitatione delatae, nonnisi cum ipso officio desinunt, nec suspendi propterea possunt sine nova causa, quæ Confessiones directè respiciat, quemadmodum patet ex Constitutione: *Cùm sicut accepimus, ab Innocentio X. in lucem edita 32. §. 2. Bullarii Tbm. IV. An Episcopos Regularem pro Confessionibus semel approbatum, sine nova causa, suspendere possit ab ipsis Confessionibus audiendis?* Respondetur, *Regulares alias liberè ab Episcopo, prævio examine, approbatos ad audiendas Confessiones Personarum Sæcularium, ab eodem Episcopo suspendi non posse sine nova causa, eaque ad Confessiones ipsas pertinente.* Quæ cum ita sint, ut omni dissidio aditus occludatur, decernimus, atque statuimus, ut facultas superiùs exposita, nium con a Vicariis Apostolicis Regulari examinato, et cedatur, approbato concedenda, ad sexennium exten- et ad aliud datur, atque ad aliud sexennium sine prævio examine confirmetur, cum Regulares Missionarii, iis peractis, quæ num. 30. exponentur, Anglicanæ Missionis exercitium denuò suscipiant.

Statuitur,
ut Missio-
nariis ad
sexen-
tum con-
statuimus,
et ad aliud
sexen-
nium pro-
rogetur
absque
novo ex-
amine.

§. 10. In medium igitur proferri minimè protest tam Breve Summi Pontificis Urbani VIII. quod incipit: *Britannia, vulgatum anno 1631.*, ab Urbane quam Bulla ejusdem Pontificis: *Plantata, edita anno 1633.* aut aliud quodcumque documentum ad firmandam Regularium independentiam a Vicariis Apostolicis in administratione Pœnitentiæ Sacramenti, aliorumque Sacramentorum. Brevia enim, et hujusmodi documenta emissa fuere, antequam quatuor Vicarii Apostolici in Anglia constituti forent, cum omni auctoritate, sunt.

Privilégia
super hoc
VIII. Re-
gularibus
concessa,
præsenti
temporum
conditio.
ni aptari
non pos-

P o n t. quæ competit cuilibet Ordinario in sua Civitate, et Dioecesi. Quamobrem sancito libero, et tranquillo ordinariæ Episcoporum auctoritatis exercitio, eo ipso desinit Regularium immunitas pro Sacramentis administrandis, quæ tunc temporis iisdem concessa fuit, cum prædictum liberum exercitium nullatenus permittebatur; quemadmodum Regulares ipsi luculenter agnoverunt, et confessi sunt in celebri disputatione Parisiis habita, quæ in Collectione Judiciorum tom. 3. pag. 45. continetur. Accedit præterea,

**Similia
privile-
gia abro-
gata fue-
runt ,** quod idem prorsus decretum fuit pro statuendo Indiarum Orientalium regimine, nequicquam refragantibus amplis Sancti Pii V. et Gregorio XIV. privilegiis, ut legere cupienti innotescet quod Re-ex nostra Constitutione: *Quamvis ad confirmaciones In-dum, tom. II. nostri Bullarii. (Hujus Edit. Vol. diarum, 4. pag. 5.)* Eadem plane ratione cum in præsentiarum constitutum sit regimen Vicariorum Apostolicorum, finem habere debet recensita Regularium Missionariorum immunitas, iis delata, Ap. Juris. antequam prædictis Vicariis Apostolicis regimen, dictionem et ordinaria auctoritas tribueretur, et sua cui-liberè libet confinia assignarentur. Notæ, et pervul- excent. gatae sunt controversiæ agitatæ, et discussæ in Congregatione de Propaganda Fide anno 1701. et 1702. inter Macai Episcopum, Vicarios Apostolicos Sinarum, atque Regulares Missionarios, qui tueri conabantur, ob sua privilegia licitum sibi esse Sacra menta administrare, et quolibet Parochiali officio perfungi, quin ab Episcopo, et Vicariis Apostolicis dependerent. Porro cùm sapienter Congregatio animadvertisset, ab Innocentio XII. fel rec. suos præfinitos fuisse li-mites cuilibet Vicario Apostolico, decrevit, atque mandavit, ne cuiquam Missionario vel Sæculari, vel Regulari imposterum liceret Po-nitentiæ Sacramentum Sæcularibus impertiri, vel aliis Parochialibus officiis fungi, quidquid in contrarium præseferrent privilegia iis con-cessa, quin priùs facultatem obtinuisset ab Ec-clesiastico Superiore, ab Episcopo nimirūm,

quenties Sacra menta administranda essent in **Anno 1758.**
 ejus Diocesi , vel a Vicario Apostolico , si in
 ipsius ditione id foret peragendum. Hæc enim
 habet decretum vulgatum die 14. Februarii
 anni 1702. *Missionariis autem , sive Sæculari . sive
 Regul. etiam Societatis Jesu, non liceat etiam vigo-
 re suorum privilegiorum Sacra menta administrare ,
 aut alia munia Parochialia obire , nisi de licentia
 præfatorum Ordinariorum , sive Vicariorum Aposto-
 licorum , in quorum respectivè Provinciis , aut Diœ-
 cesibus eosdem Missionarios commorari contigerit.*
 Hæc profectò luculenter ostendunt nullatenus
 esse provocandum ad immunitatis privilegia ,
 Anglicanis Missionariis concessa , antequam in
 Anglia Vicarii Apostolici constituerentur. Idque
 discussum etiam fuit in peculiari Congregatione
 de his negotiis habita die 6. Octobris anno 1695.
 cuius Decreta Innocentius XII. Brèvi dato die 5.
Octobris anno 1696. confirmavit. Accedit Decre-
 tum emissum ab universa Congregatione de
 Propaganda Fide die 16. Augusti anno 1645.
 quod nostrò Brèvi sub die 5. Septembris anno
 1745. firmatum fuit.

§. 11. Cùm ab hac Sancta Sede animadver-
 sum sit , plnima sæpe contingere in Regioni-
 bus longè dissitis , quibus ut consulatur , pecu-
 liares dispensationes , et privilegia quandoque
 opportuna , quandoque etiam ad animarum re-
 gimen necessaria requiruntur ; ad quæ obti-
 nenda difficile est Romam configere , eadem
 Sancta Sedes in more habuit , habetque in
 præsenti , Episcopis in remotioribus Provinciis
 commorantibus quasdam facultates impertiri ,
 quibus uti possint vel immediatè , vel per in-
 feriores Sacerdotes a se designatos : atque idem
 planè cum Missionum Præfectis , atque Aposto-
 licis Vicariis facere consuevit. Verumtamen ,
 cum nec Episcopi , nec Missionum Præfecti in
 Anglia hoc tempore versentur , supervacanum
 est facultates recensere , quæ his , vel illis de-
 feruntur. Sedem habent in Anglia Vicarii Aposto-

Faculta-
tes pro
Angliae
Missioni-
bus op-
portunæ
solis Vica-
riis Ap-
immedia-
tè ab Ap.
Sede con-
ceduntur,
adjecta fa-
cultate
subdele-
gandi.

Por. lici , qui sibi commissis Provincijs præsunt ,
 A. XIII. atque iis dumtaxat Formulae secundæ facultates
 tribuuntur ; proindeque Regulares Angliae Mis-
 sionarii iis solum Facultatibus perfruuntur ,
 quas obtinent ab Apostolicis Vicariis , qui sanè
 eas communicare aliis possunt , uti ex *Formula*
secunda manifestum est : *Prædictas Facultates*
communicandi , non tamen illas , quæ requirunt
Ordinem Episcopalem , vel non sine Sacrorum
Oleorum usu exercentur , Sacerdotibus idoneis ,
qui in ejus Diœcesi laborabunt. In recensitis
 Hinc ante notatu dignum imprimis est vocabulum illud
 subdele- *idoneis* , quo cognitio indicatur , quam Largitor
 gationem facultatum habere debet de illo , qui ipsas con-
 Missions rios exa sequitur , an videlicet idoneus existimet yr. Hinc
 minare et arbitrium examiniis de illo instituendi subse-
 possunt , quitur , quoties ejus scientia ad facultatem exer-
 atque bis facultates cendam aliunde non innotescat. Observationem
 magis vel illud etiam exigit , quod necessitas non infertur
 minus Vicario Apostolico , ut omnino prædictas facul-
 amblas tates communicet ; sed , veluti commodum
 conferre , quoddam , hujusmodi potestas illi delata est
 suspen- pro animarum utilitate : quod quidem nunquam
 dere , et non opportunum , saepius etiam necessarium
 adimere. est , cùm Superior omnia per se præstare mi-
 nimè valeat. In arbitrio Vicarii Apostolici positum
 quoque est , vel omnium suarum facultatum Sacer-
 dotem participem facere , vel aliquas tantummodo
 communicare. Nam Vicarius Apostolicus , in hoc
 facultatum genere , specialis Sanctæ Sedis Dele-
 gati Personam gerit , cui liberum est subdele-
 gare , nedum ex communi jure , verùm etiam
 ex singulari auctoritate illi demandata : cùm-
 que in delegantis potestate constitutum sit sus-
 pendere , vel omnino etiam auferre factam De-
 legato procurationem , ex his omnibus illud
 consequitur , in Anglia scilicet , quod jam di-
 ctum est , eas tantum facultates per Vicarium
 Apostolicum collatas a Missionariis exerceri
 posse. Ille siquidem cum Apostolicus Deposita-
 riis earumdem existat , communes eas fakturus
 cum Sacerdotibus Sæcularibus , aut Regularibus ,

jus retinet (quod repetere supervacaneum non
 erit) dignoscendi, an revera idonei sint; ali-
 quas tantummodo, non omnes communicandi,
 ac denique eas suspendendi, penitusve aufe-
 rendi. Attamen summopere commendatur hu-
 manitas in examine peragendo; insuper debita,
 et prudens cautio in suspendendis, vel adimen-
 dis facultatibus, quæ semel concessæ fuerunt.
 Nec opus est, ut facultates exprimantur, quas
 Vicarius sibi reservare, aut quas Sacerdotibus
 Sæcularibus, vel Regularibus elargiri debet,
 quæve uni potius, quam alteri sint impertien-
 dæ; id enim arbitrio relinquitur Vicarii Apo-
 stolici, qui, cùm in loco consistat, et Personas
 dignoscat, quibus facultates conceduntur, ani-
 marum necessitates animadvertat, et casuum
 frequentiam, decernere facilius potest, quæ
 magis opportuna, et salutaria videantur. Inter Facultas
 cæteras illa adnumeratur facultas, per quam bis cele-
 copia fit Sacerdoti bis Sacrum peragendi uno brandie eo-
 eodemque die, licet id expressè prohibeatur dem die,
 capit. *Consuluisti, de celebratione Missarum;* cui sola ne-
 cessitatis
 tamen derogatur ob necessariam causam, vide-
 licet ob Sacerdotum paucitatem, vel cum eo-
 rum numerus, qui diebus festis tenentur sacris cedi de-
 assistere, talem exhibeat necessitatem, ut, nisi bet.
 alicui Sacerdoti duas Missas eodem die cele-
 brandi potestas concedatur, Ecclesiæ mandato
 plures non satisfacerent; quod copiosè declara-
 tum est *Constitutione* 3. in præsenti nostro Pon-
 tificatu emissa, et Oscensi Episcopi inscripta
Ztm. 2. Bullarii (†) Hinc facile appareat abusio in-
 tolerabilis, quæ patraretur, si cuiquam Sacer- (†) *Hujus Edit. v. 4.*
 doti rem divinam faciendi bis in diem facultas p. 32.
 tribueretur, eum in finem, ut dupli eleëmo-
 syna decentius se sustentaret, quantoque magis
 Sacerdos peccaret, si Missæ Sacrificium bis uno
 die conficeret sine opportuna Vicarii Apostolici
 concessione; vel sub Populi necessitatis præ-
 textu eam peteret, atque obtineret, licet reipsa
 plurium eleëmosynarum cupiditate ad id mo-
 veretur.

P o s t. §. 12. Adprobationis necessitatem, quam dixi.
A. XIII. mus competere cuilibet Vicario Apostolico in sua Provincia, non solum quoad Sæculares, sed etiam quoad Regulares Sacerdotes, qui Sæcularium Confessiones sint excepturi; necessitatem pariter ab ipsis accipiendo facultates *Formulæ Secundæ*, quæ prædictis Vicariis Apostolicis a Sancta Sede tribuuntur, unâ cum potestate eas communicandi Sacerdotibus Sæcularibus, et Regularibus, ut illis solummodo Missionarii utantur, quemadmodum superius exposuimus; has, inquam, necessitates subsequitur actualis administratio curæ Animarum, et Vicario-
rum sacramentorum; ac proinde in iis, quæ ad utrumlibet horum capitum spectant, nedum Missionarii Sæculares, sed etiam Regulares sub-
ctioni sub jiciuntur jurisdictioni, et correctioni Vicario-
sunt Mis- rum Apostolicorum. Personæ tam Regulares,
sionarii quæam Sæculares hujusmodi curam exercentes,
etiam Re- subsint immediatè, in iis, quæ ad eamdem cu-
gulares in ram, et administrationem Sacramentorum perti-
concer- nent, jurisdictioni, visitationi, et correctioni Epi-
nentibus scopi, in cuius Diæcesi sitæ sunt: Hæc fermè
curam A- habet Concilium Tridentinum sess. 25. de Re-
nimarum, et Sacra- gularibus cap. 11.

mento- §. 13. Quamvis autem in hoc cap. 11. non de-
rum ad rogetur privilegiis, quæ hanc in rem produ-
ministra- cere possent Regulares, nihilo tamen minus,
tionem. quia hujusmodi derogatio apertis verbis expri-

Contra- mitur cap. 22. novissimo ipsius sessionis 25. de
riis Regu- Regularibus; ideo hæc ipsa complectitur singula-
larium capita anteriora ipsius sessionis 24. de Regu-
privilegiis derogavit ribus, ac propterea recensitum etiam caput un-
Tridenti- decimum, quemadmodum enunciatum est Con-
num. stituzione Innocentii XIII. quæ incipit *Aposto-
lici Ministerii*, confirmata a Benedicto XIII. in
altera, quæ incipit: *In supremo data an. 1724.*
num. 23. Sciant omnes derrogationem hujusmodi
*non ad ea tantum referri, quæ in prædicto ca-
pite (id est 22.) continentur; sed etiam ad alia,*
quæ in singulis superioribus (adeoque etiam in
cap. 11.) ejusdem sessionis constituta sunt.

§. 14. Superioribus annis suscitata a nonnullis fuit infirma nimis controversia, nempe in dubium revocata fuit prædicta Concilii Tridentini dispositio, et contendebatur eos tantum Regulares affici, qui Parochi existant, alios vero Regulares Sacerdotes, qui licet Parochi non sint, tamen Sacramentum aliquod Sæcularibus administrarent, vel nullimode comprehendendi, vel si comprehendendantur, id referendum esse ad eos ceat, sive solummodo, qui rem *de facto* agerent, et sine plura, vel prævia Ordinarii facultate; verum Gregorius XV. edita Constitutione *Inscrutabili*, quæ est 17. Bullarii Romani tom. 3., declaravit Regulares Sacerdotes, qui vel Parochi sunt, vel aliquod administrant Sacramentum, *sive alias Ecclesiastica Sacra menta*, aut unum ex iis, ministrarent, sive id prætent prævia Episcopi licentia, et approbatione, aut agant *de facto* absque ulla auctoritate, subesse debere in iis omnibus, quæ curam, vel administrationem Sacramentorum spectant, jurisdictioni, et correctioni Ordinarii tanquam Sedis Apostolicæ Delegati: *In his, quæ hujusmodi curam, seu administrationem concernunt, omnimodæ jurisdictioni, visitationi, et correctioni Dicæsanii Episcopi, tamquam Sedis Apostolicæ Delegati, plenè in omnibus subjiciuntur.* Idem prorsus renovatum est in Bulla *Cum sicut* 34. Innocentii X. §. 4. in Bullario Romano tom. 5., tum in Constitutione *Firmandis*, 109. §. 3. Bullarii tom. I. (†) *Edit. vol. 2. p. 441.*

§. 15. Jus hujusmodi in Regulares Sacerdotes delegatum in iis, quæ animarum curam, Sacramentorumque administrationem concernunt, cessare certum est, cum eorum quicquam sui quæ regularis instituti observantiam aliquo modo spiciunt violaret; id enim Ordinarii muneric non est, sed respectivi Superioris Regularis: *Cujus quidem agendi rationem, in iis, quæ spectant ad observationem proprii ipsius Regularis Instituti, non est Episcopi inquirere; cum ad ipsum Superiorum Regularum privative id pertineat: Ver-*

Anno 1753.
Idque obtinet
sive Regularis
curam
Animæ
etiam
rum exercitum
cramen.
tum ad-
ministret.

(†) Hujus
Edit. vol.
2. p. 441.

P O N T. ba ipsa sunt recensitæ Constitutionis *Firmardis*
A. XIII. §. 8. Non ignoramus Sacrum Concilium Tri-
 Nisi ha- dentinum, *Sess. 6. cap. 3. de Reformatione,*
 bitent ex- nulla admissa distinctione, decrevisse, quod
 tra Clau- Regularis extra Monasterium degens, etiam sui
 stra. *Ordinis privilegii pretetextu; si deliquerit, ab Or-*
dinario Loci, tanquam super hoc a Sede Apo-
stolica delegato, secundum Canonicas Sanctiones
visitari, puniri, et corrigi valet: atque hinc
factum esse, ut dubium a nonnullis propone-
retrur, utrum commorantes Missionarii Regu-
lares apud privatos, atque ut plurimum seor-
sim, ut in Anglia contingit, utrum, inquam,
prædicti Regulares, veluti Religiosi extra Mo-
nasteria viventes censeendi sint, ac propterea
Ordinarii jurisdictioni tanquam Apostolici De-
legati in omnibus subjecti, quod definitum est
in allata Innocentii X. Constitutione 34. Cùm

In Anglia sicut §. 15. Quandoquidem tamen illud perpendi
 tamen debet, Regulares scilicet Anglicanæ Missioni
 Missiona- destinatos, illuc proficiunt in bonum Sanctæ
 rii Regu- nostræ Religionis, eorumque mansionem in pri-
 lares per- vatis domiciliis, non item in Monasteriis, ex
 inde ba- publici régiminitis Legibus dimanare, quibus Cœ-
 bendi ac ai- nobia quæcumque prohibentur; æquum profe-
 stris dege- ctò est, ut recenseri non débeant adinstar il-
 rent. lorum, qui extra proprium Monasterium vitam
 agunt, atque hinc subsunt omni modo Ordini-
 narii jurisdictioni, quemadmodum sanctum fuit
 a Summo Pontifice Clemente VIII. in suis Litteris Apostolicis in forma Brevis editis anno
 1601. quæ incipiunt: *Quorumcumque Religio-*
sorum recensis in Constitutione: *Quamvis;*

Eorum. Quæ ordine est *prima* præsentis nostri Pontifi-
 que cor- catus tom. II. *Bullarii*: Quamobrem cum iis
 rectio, si potius procedendum est veluti cum Regulari-
 forte de- bus in propriis Monasteriis degentibus, qui, si
 liquerint aliquod crimen foris patrarent, scandalum Po-
 a. Supe- pulo afferens, insidente Ordinario, ut punian-
 rioribus Regulari- tur, plecti debent a suo Superiore Regulari,
 bus expe- qui insuper tenetur inflictam castigationem
 tenda. ipsi Ordinario indicare: *Regularis intra Clau-*

stra Monasterii degens, si extra ea ita notoriè deliquerit, ut Populo scandalo sit, Episcopo in- ANNO
1753.
stante, a suo Superiore intra tempus ab Epi-
scopo præfigendum severè puniatur, ac de pu-
nitione Episcopum certiores faciat, sin minus,
a suo Superiore officio privetur, et delinquens ab
Episcopo puniri possit: Hæc habet Sacrum Con-
cilium Tridentinum sess. 25. de Regularibus cap,
14. Quibus apprimè insistens ipsem Summus
Pontifex Clemens VIII. alteram vulgavit Con-
stitutionem, cui initium fecit Suscepti munera
39. Bullarii Rom. t. 3., ubi accurate animadver-
tit, atque enunciavit quidquid ad eorum exe-
cutionem conducere videretur,

§. 16. Harum ope regularum, quæ non ad Privativa libitum effectæ, nec recentes, sed juris Cano- et cumu- nici, et Sacri Tridentini Concilii auctoritate lativa ju- suffultæ, nec non anteriorum Pontificum Con- stitutionibus firmatæ sunt, dubitandum non est, quin perfecta interesse debeat consensio inter Episcopos, et Regulares Missionarios, eo- rumque Superiores, dummodo reipsa in eorum animis vigeat, quod juvat sperare, verum par- cis, et concordia desiderium. Atque ea animo- rum conjunctio eo vel magis speranda, quod ipsorum iuri, atque auctoritati certi limites, et confinia præfinita sint. Siquidem non deest Superioribus Regularibus priyatium jus in pro- prios Religiosos, qui sui Instituti observatio- nem perfregerint, Quod si ab iisdem quodquam gravioris notæ crimen perpetretur, atque in primis, si contra bonos mores deliquerint, non destituuntur Superiores eos castigandi facul- tate; nec conquerendi locus Vicario Apostolico relinquitur, si ab eodem Superiore post accep- tam facti notionem debita punitio non omit- tatur: adeo ut Vicarius Apostolicus, quod sup- pra indicatum est, se in eam rem ingerere nullatenus possit; nisi forte contingeret, ut Regularis Superior vel nihil præstaret, vel æquas paenas a reo minimè desumeret. Habent itidem Vicarii Apostolici, utpotè Sanctæ Sedis Dele-

P O N T. gati, potestatem supra Regulares in iis omnibus, quæ animarum curam, et Sacramentorum administrationem respiciunt. At verò hujusmodi jus non solum iis competit; verùm etiam Regularibus Superioribus, quibus concessum est suos Religiosos animarum regimen, sive Sacramentorum administrationem male exercentes punire. Porrò Jus Privativum Ordinarii complectitur tantum actus, quos ipse ratione Ministerii sui tenetur peragere in bonum populi disciplinæ Regularis Parochi demandati.

Norma §. 17. Ne autem de jure cumulativo, quod exercen-
dæ juris-
dictionis
cumulati-
væ.
habent tam Vicarii Apostolici, quam Regulares Superiores in Regulares, qui vel Parochi existunt, vel qui Sacraenta administrant, ulla oboriatur disceptatio, decretum jam est, ut dissidente Ordinario Superiore, vel Episcopus ille sit, sive Vicarius Apostolicus, a Regulari Superiori, prioris sententia alterius præstet opinioni; itidemque, ut cum velit Superior Regularis, ab animarum regimine, et Sacramentorum administratione Regularem sibi subditum removere, efficere id possit, quin prius Ordinarium de causa certiore faciat: quod vi-
cissim ab Ordinario fieri posse tenendum est, secluso debito causam patefaciendi Regulari Superiori. Adeatur superiùs recensita Constitutio

(†) *Hujus Firmandis* 109. §. 10. et 11. *Bullarii tom. I.* (†)
Edit. vol. præsentis nostri Pontificatus, ubi auctoritate
2. p. 448. veterum decretorum id fusiùs declaratum, et

Regulari confirmatum est. Nec Regularis ab officio suspen-
ab Officio suis, vel amotus, ullimode valet appellationis
suspensi-
va appellatio-
nem, vel
beneficio Mandati executionem impedire, vel
non datur protrahere; sed post præstitam obedientiam,
ad proprium tuendum nomen, innocentiam
vindicandam, si enim læsam existimaret, recla-
mationib[us] unicè locus erit, et excusationibus,
suo Judici competenti ferendis, uti præscribi-
tur in superiùs allata Constitutione: *Inscrutabili*, Gregorii XV., atque in alia posteriori,
cui initium *Ad militantis*, in præsenti nostro

Pontificatus vulgata , scilicet 18. §. 19. Bullarū A n n o
tom. I. (Hujus Edit. Vol. I. pag. 275.) 1753.

§. 18. Ne felici Britannia Missionum regimini Sæculares
quicquam deesse videatur , subsequentes ad Missiona-
nuntur regulæ , quibus prætermisis , haud
omnino obtineretur , quod vehementer exopta-
tur. Sedulò igitur incumbant Vicarii Aposto-
lici , ut Missionarii Sæculares probè , honestèque
in omnibus se gerant , quo aliis bono exemplo
sint ; et imprimis Sacris Officiis celebrandis , op-
portunisque Institutionibus Populo tradendis , op-
atque infirmis opera sua sublevandis præsto
sint , ut a publicis otiosorum cœtibus , et cau-
ponis omnimodè caveant ; addita etiam suspen-
sionis pena cuilibet , si quis ad easdem diver-
tere non vereretur. At potissimum ipsimet Vi-
carii , omni , qua possunt ratione , severè tamen ,
illos puniant , qui de publico Regimine cum
honore sermonem non haberent. Quandoqui-
dem illi in Anglia versantur , non ad rumores ,
et perturbationes excitandas , sed Sanctæ Ca-
tholicæ Religionis servandæ causâ , eosque ex-
cipiendi , qui Divino Spiritu afflati , et Sancti
Fidei Mysteriis apprimè instructi , se promptos ,
paratosque ad eam amplectendam exhibent ;
cum interim a quibuslibet conversionibus de-
beant abstinere , quæ utpotè sine præviis , de-
bitisque conditionibus peractæ , non modo nul-
lam utilitatem , sed damna potius , et incom-
moda plurima solent afferre. In iis autem , quæ Regulares
Missionarios Regulares spectant , munus suum circa ea-
Vicarii Apostolici præ oculis semper ferant , dem defi-
quo tenentur in eorum actiones intendere sem- cientes ,
per in illis , quæ animarum curam , Sacramen- quomodo
torumque administrationem respiciunt ; necnon corripien-
di .
auctoritatem pariter sibi delegatam communi-
scantur. Cæteras vero prædictorum Regularium
corruptelas , si quæ contigerint , si nimirum
eorum quisquam cauponas , et cœtus otiosos fre-
quentaret , seu publico Regimini obloqueretur , sive
denique alienis negotiis sese immisceret ; has ,
inquam , corruptelas reparare studeant remedii

P O N T. superius expositis; atque a Concilio Tridentino A. XIII. desumptis, quibus Regulares afficiuntur in Monasteriis degentes, et qui extra Septa ipsius Monasterii scandalum aliquod committunt.

Horum delectus habendus per Superiores Regulares; unusque Visitator cæteris præficiendus,

§. 19. In primis caræ sit Superioribus Regularibus Missionarios indistinctè nequaquam mittere, sed quod dictum jam est, eos diligere, qui et vitæ probitate, atque sufficienti opportunitæ doctrinæ copia tales existant, ut sibi traditum Ministerium probè complere valeant: Præterea studeant præficere in Anglia unum ex Religiosis, cui visitatio sibi subditorum singulos in annos obeunda committatur, qui diligenter eorum vivendi rationem ad examen revocet, et congestarum eleemosynarum usum perscrutetur. Sic enim fiet, ut quælibet negotiationis suspicio de medio tollatur, incommodis quibuslibet, et malis providè consulatur; Porrò Visitator ipse de his, quæ gerenda sunt, conferat cum Vicariis Apostolicis, ut et ipsi auxiliarem manum præbeant, atque ita scandalis quibuslibet aditus occludatur.

Post sexennium Regularibus in Anglia extra Monasteria in priuatis domiciliis, et sæculares vestes adhibentibus, et ea libertate utentibus, qua sanè carent, si in Monasteriis degerent, inaniditum minimè esset, si etiam religiosa corda mundano pulvere sordescerent, ideo edicitur cuilibet Missionario, ut post singula sexennia ad Catholicas Regiones sese restituat, propriæ Familiæ Regularis Clastra subeat, Religiosum induat habitum, ibique per tres integros menses commoretur, atque interim Spiritualibus Exercitiis per quindecim dies sedulò incumbat. Hinc est, ut Facultates ad que prudentiæ, uti expositum est, committitur sexen- potestas communicandi Missionariis facultates nium tan- formulæ secundæ, ipsam ultra sexennium non tummodo debebunt prorogare, sed impetriri ad summum ipsius de- ad sexennium; et interim ad tibitum, eamque, legentur. si consentaneum judicaverint, simili modo restituere

stituere , cum Regulares absolute jam præscripti . A n n o
secessus tempore ad Missionem revertentur. 1753.

§. 21. Etsi Regularis Superior , qui statuit Remotio-
aliquem ex suis Religiosis a Sacramentis admi-
nistrandis , sive a Missionibus exercendis remo-
vere , ex superius allatis , non teneatur remo-
tionis causam Vicario Apostolico significare , et
eadem ratione liberum sit Vicario Apostolico ,
insciis , atque inconsulis iisdem Superioribus communi-
contra Missionarios Regulares , quos delinquen-
tes in Sacramentis administrandis , vel ineptos ,
atque rudes , negligentesve in suo munere ad-
implendo deprehenderit , animadvertere , prout
ipsi expedire videbitur , tamen consentaneum
erit , si unanimi voluntate , et consensu rem
gerant , ne Missiones Operariis destituantur ,
et uni Missionario amoto alter continuò sub-
rogetur , qui ejus subeat vices ; idemque exhi-
beatur officium a Superioribus Regularibus cum
Apostolicis Vicariis , ubi velint suos in alium
Locum transferre , vel eos revocare in Catho-
licas Regiones , atque uno eodemque tempore
successores expediant , videlicet ne Missio ne-
cessariis Operariis caret.

§. 22. De Foundationibus nihil omnino inno-
vetur ; sed tam Sæculares , quam Regulares in
earum possessione perseverent , quas in præ-
sentiarum obtinent ; atque adeo Sacra-
mentum Confessionis omnibus indiscriminatim per
eos administrentur in Urbibus , et Oppidis muro
circumdati , ubi limites præfiniti non sunt ; ea
planè ratione , qua in nostris Civitatibus ad
Confessionem adprobati ab Episcopo sine ulla
Loci , vel peculiaris Ecclesiæ limitatione , in qua
Confessiones possint excipere , in qualibet Ur-
bis Ecclesia Confessiones audiunt , debitissi-
men officiis cum ipsius Rectore antea persolu-
tis. Verùm Missionariis , in Pagis , et apud Ru-
ricolas commorantibus non liceat Sacra-
menta , nec etiam Pœnitentiæ extra præscriptos limites
administrare ; cum ad Confessiones extra con-
finia excipiendas necessaria sit Vicarii et agris

P O N T. Apostolici licentia , cui illa subjicitur Provincia.
 A. XIII. Etenim apud Nos etiam Confessarius ab Episcopo de scopo pro Sæcularibus adprobatus in sua Diœputationis cesi , extra Diœcesim eam facultatem exercere suæ limites trans*l*imicat. nequit sine alterius Episcopi adprobatione , in cujus ditione Pœnitentiæ Sacramentum administratur , etiamsi Pœnitens subsit Episcopo , qui illum ad Confessiones excipendas adprobavit. Idque constat ex Bulla *Superna* , Clementis X. quæ est 6. tom. 6. *Bullarii Romani* §. 4. , solus enim Parochus a Moralis Theologiæ Scriptoribus eximitur , qui si forte extra Diœcesim versetur , sui Parochiani ibi degentis Confessiones potest andire , quamvis ab Episcopo Loci , ubi sui Parochiani se præbet Confessarium , adprobationem ad Confessiones non obtinuerit. Necessaria igitur omnino est Vicariorum Apostolicorum licentia , ut Missionarii in Pagis , vel Agris commorantes , Pœnitentiæ Sacramentum ministrent intra limites cuiilibet illorum respe-

Vicariis ctivè subjectos. Attamen ipsosmet Vicarios Ap. sua stolicos hortari non prætermittimus , ut meminatur facilius in delegatio- nes facultatum.

Quandoquidem verò licentiæ administrandi Sacra menta , quæ conceduntur Missionariis Campestribus , ut plurimum certis limitibus arctari solent , extra quos nulla ipsis ministrandi facultas permittitur , quamvis Locus , ubi Sacra menta vellent conferre , intra limites Vicio Apostolico subjectos contineretur , qui permissionem ministrandi impertitus est , tamen Vicarium Apostolicum adhortamur , ut facilem se præbeat Missionario Campestri Sacra menta aliquando conferendi extra limites ipsi præfinitos , nisi forte legitimum aliquod impedimentum id fieri prohibeat.

§. 23. Hæc omnia proficuam animarum curam , et pacem , concordiamque inter Missionarios ; faustum denique Vicariorum Apostolicorum regimen respiciunt. At quoniam a Viris

optimis, et fidei dignis indicatum fuit consen- ANNO
1753.
taneum fore, si definiatur, utrum Regularibus
qui vel in Regiis Sacellis, vel in Locis pro il- De Indul-
lis fundatis, sive apud Nobiles commorantur, gentiis.
liceat Indulgentias suis Ordinibus concessas evul-
gare, ideo, ut omnes molestæ tricæ evitentur,
sequens regula proponitur, quæ executioni de-
mandari omnino debet. In bonum Anglicanæ
Missionis adprobantur quilibet pietatis actus,
preces, jejunia, atque opera meritoria, quæ a
Sancta Romana Ecclesia comprobantur. Ad In- Suspен-
duntur in
Anglia
Indulgen-
tiæ, Re-
gularibus
ad com-
munican-
dum sive
publican-
dum con-
cessæ.
Indulgentias quod spectat ipsis operibus adnexas
ratione privilegiorum, quæ uni, vel alteri Re-
gularium Ordini a Summis Pontificibus con-
cessa fuerunt, suspenduntur, atque, ut Fide-
les spirituali Sanctarum Indulgentiarum emo-
lumento tranquille, et copiosè simul perfrauen-
tur, cuilibet Vicario Apostolico auctoritas in
ditione sui Vicariatus conceditur, ut quater
in annum in iis Solemnitatibus, quæ ipsis ma-
gis opportunæ videbuntur, Indulgentiam Ple-
nariam impertiantur, quam lucrari possint qui-
cumque Pœnitentiæ Sacramento expiati, et Sa- Vicariis
cis dele-
tabunt, ubi Missæ Sacrificium celebratur, pa-
cem Ecclesiæ suæ a Deo rogabunt, paratique
erunt pauperes aliqua eleemosyna pro suis vi-
ribus sublevare, vel Catechismo, et Sacris Con-
cionibus frequenter interesse, quoties absque
gravi incommodo id fieri liceat, sive infirmis,
aut morti proximis operam suam christiana
charitate præbere; et quoniam non deerunt,
qui vel carcere, aut gravi morbo, sive alia le-
gitima causa impediti, præscripta pietatis offi-
cia minimè poterunt adimplere, singuli Vicarii
Apostolici potestatem habeant ea commutandi,
et alia, quæ perfici valeant, decernendi. Porro Et in ar-
in articulo mortis, et sine Indulgentia ipsi con- ticulo
mortis.
juncta, iisdem Vicariis Apostolicis facultas con-
ceditur, ut illam impertiant, atque etiam Sa-
cerdotes alios subdelegare possint, qui eam

P o n t. morientibus elargiantur, servata tamen formâ;
A. XIII. quæ indicitur in Constitutione hujus nostri
 Pontificatus tempore in lucem evulgata, quam
 hisce regulis ad majorem commoditatem adjun-
 gimus.

S u a d e t u r §. 24. Ultimo tandem, cum Anglicanæ Mis-
 Legatis sionis perduratio Principum Catholicorum Mi-
 principum nistris, Nobilibus Catholicis, Fundationibus
 et Nobili- que jam constitutis accepta referri debeat; eos
 bus Ca- magnopere adhortamur, ut illos tantum Sa-
 tholicis cerdotes Sæculares, vel Regulares suis Sacellis
 ne ullos inservire permittant, qui se prius obtulerint
 in suis Vicariis Apostolicis, et obtentas ab illis adpro-
 Sacellis celebrare, bationes exhibuerint: secùs enim contingere
 et mini- posset, ut præter eorum voluntatem admitta-
 strare per- strare per- tur celebrando Missæ Sacrificio in Sacellis, et
 mittant, ministrandis Sacramentis, qui vel Sacerdos mi-
 nimi a Vi- nimè existat, vel si fuerit Sacerdos, suspen-
 cariis A- sionis fortasse, vel irregularitatis vinculo ob-
 post. ap- probatos. stringatur.

C l a u s u l æ, §. 25. Porrò omnia et singula hujusmodi a
 et Deroga- Nobis, prout præmittitur, statuta et decreta,
 tiones. quo firmius subsistant, et serventur exactius,
 tenore præsentium Apostolica auctoritate, qua-
 tenus opus sit, confirmamus, et Apostolicæ fir-
 mitatis robore communimus, et districtè ser-
 vanda præcipimus et mandamus, salva tamen
 in præmissis nostra, Successorumque nostro-
 rum Romanorum Pontificum, et ejusdem Congre-
 gationis Cardinalium Propagandæ Fidei au-
 toritate. Decernentes easdem præsentes Litte-
 ras, et in eis contenta quæcumque semper firma,
 valida, et efficacia existere et fore, suosque
 plenarios et integros effectus sortiri et obti-
 nere, et a vobis et illis, ad quos spectat, et
 pro tempore quandcumque spectabat, invio-
 labiliter observari debere; sicque in præmissis
 per quoscumque Judices Ordinarios et Delega-
 tos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditio-
 res, et ejusdem S. R. E. Cardinales, eorum,

demque Cardinalium Congregationes , et quos-
vis alios quacumque præminentia et potestate A N N O
fungentes et functuros , sublata eis et eorum
cuilibet quavis aliter judicandi et interpretandi
facultate et auctoritate , judicari et definiri de-
bere , ac irritum et inane , si secùs super his
a quoquam quavis auctoritate scienter , vel igno-
ranter contigerit attentari . Non obstantibus
Apostolicis sive sub Plumbo , sive in simili
forma Brevis expeditis quorūcumque Præde-
cessorum nostrorum Litteris , et præsertim fe-
licis recordat . Urbani Papæ VIII. quarum ini-
tium est : *Britannia non minus etc.* , necnon :
Plantata in Agro Dominico etc. , aliisque Con-
stitutionibus et Ordinationibus , necnon quo-
rumcumque Ordinum , Congregationum , et In-
stitutorum , etiam Societatis Jesu , etiam jura-
mento , confirmatione Apostolica , vel quavis
firmitate alia roboratis statutis , et consue-
tudinibus ; privilegiis quoque , indultis , et Litteris
Apostolicis in contrarium præmissorum
quomodolibet concessis , confirmatis , et inno-
vatis . Quibus omnibus , et singulis illorum te-
nores præsentibus pro plenè et sufficienter ex-
pressis , ac de verbo ad verbum insertis ha-
bentes , illis aliàs in suo robore permansuris ,
ad præmissorum effectum hac vice dumtaxat
specialiter et expressè derogamus , et deroga-
tum esse volumus , cæterisque contrariis qui-
buscumque .

§. 26. Cæterùm Vos , Venerabiles Fratres , Di- Animo-
lecti Filii , per Domini Nostri Jesu Christi cha- rum con-
ritatem , qui animas nostras pretioso Sanguine cordia
redemit , rogamus , et in Domino hortamur , comen-
ut non in contentione et æmulatione , sed in- datur Vi-
duentes eundem Dominum Nostrum Jesum
Christum , perficiatis opus vestrum . Ad cuius
prosperi successus auspicium Apostolicam Be- cariis Ap.
nitionem studiosæ nostræ voluntatis pignus et Missio-
Vobis , Venerabiles Fratres , Dilecti Filii , pera- nariis in
manter impertimur . Anglia .

P O N T. §. 27. Volumus autem, ut earumdem præsen-
A. XIII. tium Litterarum transumptis, seu exemplis,

Fides etiam impressis, et ab ejusdem Congregationis
habenda Venerabilium Fratrum Nostrorum Sanctæ Ro-
manæ Ecclesiæ Cardinalium negotiis Propagandæ
trasum- Fidei præpositorum Præfecto, et Secretario pro
ptis. tempore existentibus subscriptis, ac Sigillo ejus-
dem Congregationis munitis, eadem prorsus fi-
des adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhibe-
retur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat.Pont. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub
An. XIII. Annulo Piscatoris die xxx. Maji MDCCCLIII. Pon-
die 30. tificatus Nostri Anno Decimotertio.
Maii 1753.

Cajetanus Amatus.

A n n o
1753.

DE BENEFICIIS

XVII.

Et Officiis Curatis per Indiarum Occidentaliū Regiones. Sæcularibus etiam Clericis, sublatō asserto Regularium privativo jure, conferendis : Apostolicæ Litteræ jam editæ (quas vide Tom. III. num. 51. (†) confir- (†) *Hujus Edit. v. 9.*
mantur, et declarantur. *pag. 62.*

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Cum aliás nempe de Anno millesimo septingentesimo quinquagesimo primo ex parte Chariissimi in Christo Filii Nostri Ferdinandi VI. Regis alias proposita Hispaniarum Regis Catholici Nobis repræsentatum fuisset, non eas adhuc in Indiarum Occidentalium Regnis, atque Provinciis ipsius Dominio subjectis rerum circumstantias subsistere, ob quas olim Sanctæ memoriæ Pius V. ad instantiam tunc existentis Catholici Hispaniarum Regis, aliique deinceps Romani Pontifices Prædecessores Nostri statuerunt, earum Regionum Parochias, Doctrinas, aliaque munia et officia ad Animarum Curam pertinentia, per Regulares Personas obtineri, et administrari debere, quin immo Sæcularem Clerum illarum Partium a multo jam tempore adeo et numero excrevisse, et moribus, atque doctrina conspicuum, proindeque ad obtainenda et gerenda ejusmodi munia idoneum se præbere, ut nihil jam obstare videretur, quo minus earumdem Parochiarum, Doctrinarum, aliorumque Offi-

P o n t. ciorum provisio , et dispositio , ad eam , quæ
A. XIII. generaliter per Orbem vigere dignoscitur , Ec-
 clesiasticæ disciplinæ formam , prout non solùm
 ipse Ferdinandus Rex , sed etiam Archiepiscopi ,
 et Episcopi , per easdem Indiarum Regiones

Pontificis constituti magnopere optabant , revocari posset ;
Decreta Nos omnibus maturè persensis , quum Regiam
 per Little. hanc petitionem non modo generalibus Eccle-
 ras Apost. siæ Institutis , verùm etiam prædicti Sancti
 edita ann. Pii , aliorumque Pontificum Prædecessorum No-
 1751. strorum menti , ac sæpe declarato Sedis Apo-
 stolicæ sensui , conformem agnoverimus ; per

(†) *Hujus* Nostras sub Plumbo editas Litteras , (†) quarum
Edit. vol. initium est : *Cum nuper* : *datas apud San-*

ctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Do-
minicæ MDCCLX. sexto Idus Novembbris ; Pon-
 tificatus Nostri Anno XII. decrevimus , atque
 permisimus , ut , non obstantibus dicti Sancti
 Pii V. prædecessoris Litteris , aliisque in ea-
 rum confirmationem ab Apostolica Sede ema-
 natis (quibus etiam , quatenus opus esset , ex-
 pressè derogavimus) Sæculares etiam Clerici ,
 seu Presbyteri quicunque , quos scilicet præ-
 dicti Archiepiscopi , et Episcopi , aliique loco-
 rum Ordinarii in Indiis Occidentalibus consti-
 tuti , prævio examine , juxta ea , quæ in Con-
 cilio Tridentino statuta sunt , idoneos et habi-
 les reperissent , ad Parochias , Doctrinas , et alia
 quæcumque munia , et Officia ad animarum
 Curam pertinentia , in posterūm admitti et as-
 sumi , eisque etiam Parochiales Ecclesiæ hujus-
 modi , aliaque Ecclesiastica perpetua Beneficia ,
 quibus Animarum cura imminet , in titulum
 conferri possent et valerent , prout in dictis
 Litteris Nostris latius continetur .

Catholici §. 1. Cùm autem nuper idem Ferdinandus
 Regis pro- Rex Nobis exponi fecerit , quod ipse , qui ex
 positione juribus suæ Regiæ Coronæ , Jus Patronatus , ac
 sæcularib. nominandi , et præsentandi ad omnia dictarum
 Clericis Regionum Beneficia Ecclesiastica , et Officia Cu-
 favorabi- rata hujusmodi ex fundatione , seu dotatione ,
 le. aut Privilegiis Apostolicis actu vigentibus , aliis-

que legitimis titulis, competit, in dies magis A x x e
1753.

magisque agnoscens ad rectum disciplinæ Ordinem, et ad promovenda in Clero Sæculari dictarum Partium Sacrarium Doctrinarum studia, aliosque communis utilitatis effectus, magnopere proficuum fore, si Sæculares hujusmodi Clerici, seu Presbyteri ad omnia vel pleraque Beneficia et officia prædicta, per ipsum, ejusque successores Catholicos Reges, nominentur, et præsententur, decreverit et constituerit, prædictis S. Pii V. aliorumque Romanorum Pontificum Indultis et facultatibus, in favorem Regularium, vel nullo modo, vel saltem parcissimè, et in locis et casibus dumtaxat, in quibus forsitan Sæcularium Clericorum defectus reipsa subsistere dignoscatur, in posterū uti; ideoque easdem priores litteras Nostras, novo ac perpetuò instantia confirmationis Nostræ munimine roboratas, uberioris per Nos declarari, et, ut infra, super his provideri desideret; Nos ejusdem Ferdinandi Regis supplicationibus inclinati, præsentium tenore, et auctoritate simili, primodictas Nostras Apostolicas Litteras, cum omnibus et singulis decretis et declarationibus in ipsis contentis, ratione. et expressis, perpetuò confirmamus, ac iteratò Pont. annuendo Apostolicæ auctoritatis Nostræ robore communimus; decernentes, nullum in posterū jus, declarat, nullamque actionem, aut exceptionem, in nullum vim prædictarum Litterarum Sancti Pii Papæ jus neque V. aliarumque, ut supra, ab aliis Romanis in petitio- Pontificibus editarum, prædictis Regularibus in possesso- competere, ut sive in petitorio judicio, sive in possessorio, privativam facultatem obtinendi, et administrandi Parochias, et doctrinas ejusmodi, aliaque Officia Animarum curam con- cernentia, sibi, suisque Ordinibus asserere, aut se in illarum illorumque possessione con- fovere possint; sed tam eos, qui nunc Parochias, Doctrinas, et Officia præfata obtinent, quam quibus forsitan in posterū ejusmodi Cura- tata Beneficia, et Officia, servatis de jure ser- vandis, committi, et demandari contigerit;

Ejusdem que nova instantia pro edita- rum Litterarum confirmatione, ampliatione, et decla- ratione.

Pont. annuendo declarat, in possesso- rius, Regularibus competere ad Beneficia et Officia Cura- tata In- diarum Occid. ob- tinenda, aut reti- nenda.

PONT. AXIII. tamquam ad nutum amovibiles, posse tum ab Episcopis, aliisque locorum Ordinariis, tum etiam a propriis Regularibus Superioribus, iustis concurrentibus causis, (super quarum subsistentia illorum conscientiam oneramus, sed nunquam illos ad earum declarationem, aut verificationem compelli posse volumus et decernimus), ab earumdem Parochiarum, doctrinarum, et Officiorum regimine et exercitio removeri; eveniente autem remotione, liberum fore Catholicis Regibus, alias quoscumque idoneos Sæculares, aut Regulares Clericos, seu Presbyteros, juxta legitima eorum Regii Patronatus jura, ad hujusmodi Curata Beneficia, et Officia nominare et præsentare, ac respectivè Episcopis, aliisque Locorum Ordinariis, hujusmodi Clericos, seu Presbyteros, prævio examine, aliisque servatis de jure servandis ad illa admittere et assumere, seu, quatenus Sæculares fuerint, ipsis etiā in Titulum eadem conferre, et de iis providere.

Regulares §. 2. Volumus autem, ut omnes et singuli, hujusmodi cujuscumque Ordinis, Congregationis, Societatis, et Instituti, etiam expressè nominandi, chiis vel Regularibus, qui hujusmodi Parochiarum, Do-Offic. præ-ctrinorum, et Officiorum regimine et exercitio positi, quibus in retinebuntur, seu quos ad eadem in posterū rebus Su-assumi, et admitti contigerit, (juxta ea, quæ periori tam in citatis Nostris Litteris incipientibus et Regulari Cum nuper et, quām in aliis Anno Incarnationis Dominicae Millesimo septingentesimo quadragesimo quarto, decimo Kal. Decembbris editis, quarum initium est et Firmandis, atque asse-

(†) *Hujus rendis* et (†), a Nobis decreta et declarata fuerunt)
Edit. vol. noverint, se in iis quidem, quæ concernunt 2. p. 441. eorum Regularis Instituti observantiam, Episcopis, aliisque Locorum Ordinariis nullatenus subjectos esse, sed a suis Superioribus Regularibus, quoad hæc privativè dependere. In his autem, quæ vel ad ipsum spectant exercitium curæ Animarum, vel etiam ad eorum vitam,

In quibus autem Ordinarii jurisdic- et mores pertinent, Episcopis quoque, aliisque

Ordinariis Locorum Præsulibus subjectos esse ; Anno
1753.
ideoque ab iisdem Episcopis , et Ordinariis ,
nec non Vicariis , et Visitatoribus ab iis depu- ctioni et
tatis , æquè ac a suis Regularibus Superioribus correctio-
in his omnibus judicari , et corrigi posse ; et ni cumu-
quidem ea lege , ut quatenus unius et alterius lativè sub
Superiorum hujusmodi judicia inter se non sint.

conveniant , Episcopalis seu Ordinariæ Curæ Ordinarii
prærogatiæ , in
casu dis-
crepancia
Processus , atque Sententia , Regularis Prælati
judicio et actis omnino prævalere debeant ; ac
reipsa præferantur , et executioni demandentur.

§. 3. Præsentes quoque Litteras , et in eis Superius
statuta
confir-
mantur.
contenta quæcumque , nulla unquam ex causa , colore et capite , etiam in corpore juris clauso , statuta
etiam ex eo quod quicumque in præmissis jus confir-
vel interesse habentes , aut habere prætenden-

tes , cujusvis status , aut Ordinis , Congrega-
tionis et Instituti , etiam hic de necessitate

specialiter exprimendi , existant , iisdem non
consenserint , nec ad ea vocati , et auditii , ne-

que Causæ , propter quas præsentes emanave-
rint , satis adductæ , probatæ , aut verificatæ

fuerint , de subreptionis , obreptionis , aut nul-
litatis vitio , seu intentionis Nostræ , aut con-

sensus interesse habentium , aliove quolibet
defectu notati , impugnari , aut in controver-
siam , et judicium etiam ad effectum obtinendæ

aperitionis oris , aut restitutionis in integrum , adduci posse : Sed semper et perpetuò firmas , validas , et efficaces existere et fore , suosque

plenarios effectus sortiri , et obtinere , ac illis , quorum favorem concernunt , plenissimè suf-
fragari , atque etiam ab omnibus , ad quos re-

spectivè pertinet , et pertinebit in posterū , inviolabiliter observari , volumus et decerni-

mus. Sicque et non aliter in præmissis judicari , Aliter

et censi per quoscumque Ordinarios , et De- judicari

legatos Judices , etiam Causarum Palatii Apo- prohibe-

stolici Auditores , ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ tur.

Cardinales , eorumque Congregationes , nec
non Apostolicæ Sedis Legatos , seu Nuncios ;

aliosque quoslibet quacumque præminentia ,

P O N T A. XIII. et potestate fungentes , et functuros , sublata eis , et eorum cuilibet aliter judicandi , et interpretandi facultate , ac etiam irritum et inane decernentes , quidquid ab eorum quolibet in contrarium judicari , et decerni , seu scienter , vel ignoranter attentari contigerit .

Contrariis amplissimè derogatur. §. 4. Non obstantibus prædictis Sancti Pii V., aliisque Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum in eorumdem confirmationem etiam in forma specifica , editis Litteris , Nostraque , et Cancellariæ Apostolicæ regula de non tollendo jure quæsito , aliisque Apostolicis , seu in universalibus , Provincialibus , aut Synodalibus Conciliis editis , generalibus aut specialibus Constitutionibus , et Ordinationibus , nec non quarumcumque Ecclesiarum , seu Ordinum , Congregationum , et Institutorum , etiam specialiter exprimendorum , quantumvis juramento , Confirmatione Apostolica , vel quavis alia firmitate roboratis statutis , et consuetudinibus , etiam immemorabilibus ; Privilegiis quoque , exemptionibus , et Indultis , etiam in corpore juris clausis , aut sub quibusvis formis , et verborum tenoribus , seu clausulis et decretis , etiam derogatoriæ derogatoriis , et irritantibus in genere , vel in specie , etiam motu proprio , et de Apostolicæ potestatis plenitudine , seu consistorialiter , aut ad Regum , aliorumque Supremorum Principum instantiam , vel peculiarium quorumcumque meritorum intuitu , aliove titulo , etiam oneroso , quibuscumque personis , Collegiis , Locis , Ordinibus etiam Militaribus , Congregationibus , Societatibus , et Institutis , etiam Societatis Jesu , vel Sancti Joannis Hierosolymitani , aliisque quibuslibet in contrarium præmissorum concessis , ac pluries confirmatis , approbatis , et innovatis . Quibus omnibus et singulis , eorum tenores , formas , causas , et occasiones præsentibus pro expressis , insertis , et specificatis habentes , pari motu , et Apostolicæ auctoritatis plenitudine ad præmissorum effectum plenissimè derogamus , eaque respectivè ,

quatenus præsentibus adversantur, de medio **Anno**
tollimus et abolemus per præsentes. Quarum 1753.
Transumptis, seu exemplis etiam impressis, Transum-
manu Notarii publici subscriptis, et Sigillo Per-
ptor. fides
sonæ in Ecclesiastica Dignitate constitutæ mu-
nitis, eamdem fidem ubique Locorum et gen-
tium, in judicio, et extra, haberi volumus,
quæ eisdem præsentibus haberetur, si origina-
liter exhiberentur.

§. 5. Nulli ergo omnino Hominum liceat pa-
ginam hanc Nostrarum Confirmationis, Decla-
rationum, Decretorum, et voluntatis infringere,
vel ei ausu temerario contraire: Si quis autem
hoc attentare præsumperit, indignationem
Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri et Pauli
Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum in Arce Gandulfi Albanen. Dioecesis Dat. die
Anno Incarnationis Dominicæ millesimo septin- 9. Junii
gentesimo quinquagesimo tertio, quinto Idus 1753. Pont. XIII
Junii, Pontificatus Nostri Anno XIII.

Pro D. Card. Passioneo.

Joan. Florius Substitutus.

J. Datarius.

VISA DE CURIA.

J. C. Boschi.

L. Eugenius.

P O N T .

A. XIII.

XVIII.

VENETIARUM

Reipublicæ conceditur Jus nominandi ad Ecclesias Torcellanam, Caprularum, et Clo diensem.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exor-
dium.

SINCERITAS Fidei et devotionis affectus, quibus dilecti Filii Nobiles Viri Dux et Respublica Venetiarum erga Catholicam Religionem, et Ecclesiam Romanam omni tempore sese conspicuos præstiterunt, quibusque recentia Zeli ac pietatis suæ argumenta, non sine filialis in Nos observantiae significationibus, addiderunt; Nos quodammodo impellunt, ut ea ipsis favorabiliiter concedamus, quæ ab Ecclesiarum utilitate, quemadmodum pro certo confidimus, minimè sejuncta, ad meritum eorumdem honoris augmentum pertinere, et publicis eorum votis salubriter respondere conspicimus.

Jus no-
minandi fel. rec. Praedecessoris Nostri Pii Papæ IV. In-
ad Eccle- dulto, cui non est hactenùs in aliquo deroga-
siam Pa- tum, et ex antiqua consuetudine, jus compe-
triarch. tit, ad Patriarchalem Ecclesiam Venetiarum,
Venetiar. quoties illam vacare contingat, nominandi et
Duci et præsentandi Nobis et Romano Pontifici pro tem-
Reipub. plore existenti Personam idoneam, per Nos, seu
conces- sum a Pio per Romanum Pontificem hujusmodi, ad ean-
IV. dem Patriarchalem Ecclesiam pro tempore etiam

promovendam, eique præficiendam, Nobis humiliiter, et enixè supplicari fecerint, ut Indul-
tum etiam nominandi ad tres infrascriptas Ca-
thedrales Ecclesias, Torcellanam nempe, Ca-
prularum, et Clodiensem, in earum vacatio-
num casibus, futuros illarum respectivè Episco-
pos, ipsis concedere dignaremur.

A N N O
1753.Indultum
hujusmo-di petitur
pro tribus

Ecclesiis

Patriar-

chæ Suf-

fraganeis.

Veneto-

rum Du-

cum et
Reipub.

antiqua

merita in
etiam

eisdem

Ecclesiæ.

§. 2. Nos attendentes, pro eo quod pertinet ad primodictam Torcellanam Ecclesiam, quod olim destructa Altinensi Civitate, ejusque Episcopali Cathedra, et Sede Torcellum translata, nova Cathedralis Ecclesia ibi per bon. mem. Petrum tunc Venetiarum Ducem ædificata, ac etiam Episcopo ibidem de congrua habitatione provisum fuit; alterius verò, Caprularum vide. licet, Ecclesiæ initia ex eo derivari, quod olim existens Concordiensis Episcopus Joannes nomine a sua Civitate profugus, propterea quod schismati adhærere nollet, in eo Oppido exceptus, Episcopalis Sedis ibidem statuendæ commodum obtinuerit; ac demùm, quod spectat ad Clodiensem Ecclesiam, hujus constitutionem præcipuè acceptam referri bon. mem. Ordelafo Faletrio Venetiarum pariter Duci, cuius favore et auxilio factum est, ut, quum Insula Metamauca, vulgo *Malamocco*, marinis fluctibus submersa fuerit, illius quondam Episcopus in Flossa Clodia consistere, ibique Episcopalem Sedem stabilire potuerit.

§. 3. Cùmque etiam debita consideratione pen- Iidem
sare non omiserimus, quod paucis abbinc men- nuper, in-
sibus, quum quidam schismaticus Papas Simon stante Conzacovich nuncupatus, a schismatico Græ- Pont. Ca-
corum Pseudo-Patriarcha in Dalmatiam missus tholicæ
fuisset, ut ibi Sedem figeret; id quod, si forte Religionis
evenisset, in magnam Sanctæ Catholicæ Reli- indemni-
gionis nostræ perniciem, et grave Apostolicæ Dalmatia
Sedis præjudicium, cum intolerabili Latinorum consule-
Episcoporum perturbatione cessisset, quemad- runt.
modum Nos prædicto Duci et Senatoribus, tum

P. O. T. a dilecto Filio Nobili Viro Petro Andrea Capello Equite ejusdem Reipublicæ apud Nos et Apostolicam Sedem Oratore; tum etiam a Venerabili Fratre Archiepiscopo Chalcedonensi, Nostro et ejusdem Sedis Nuntio apud ipsam Venetam Rempublicam constituto, repræsentari curavimus; publico ac solemni Senatus Decreto, eidem schismatico Pseudo-Pastori denunciatum fuit, ut a prædictis Dalmatiæ Regionibus sine mora abscederet.

Confir- §. 4. His omnibus maturè perpensis, ac etiam
matur In- Paterna Nos impellente affectione, qua eamdem
dultum inclytam Venetorum Rempublicam ex animo
Pii IV. prosequimur; prædictorum singulares personas a
pro Eccle- quibusvis excommunicationis etc. ad effectum
sia pa- etc. censentes; præsentium Litterarum tenore, ac
triarc. de Apostolicæ auctoritatis plenitudine, non
Ven. modo præfatum jus nominandi, et præsentandi
 ad Patriarchalem Venetiarum Ecclesiam pro
 tempore vacantem, prout aliàs per dictum
Pium IV. Prædecessorem eisdem Duci et Rei-
 publicæ concessum fuit, confirmamus et inno-
 vamus; verùm etiam eisdem, in sinceritate Fi-
 dei, et dictæ Romanæ Ecclesie devotione per-
 sistentibus, ut, quando et quoties prædictas
 Et novum tres Ecclesias Torcellanam videlicet, Caprula-
 concedi- rum, et Clodiensem, seu earum quamlibet quo-
 tur quoad cumque vacationis modo, præterquam per obi-
 tres præ- tum cujuslibet earum Episcopi in Romana Cu-
 dictas Ca- ria, vacare, seu Pastore ac Præsule orbari con-
 thedr. Ec- tingerit; toties perpetuis futuris temporibus jus
 clesias. habeant nominandi Nobis, et Romano Pontifici
 pro tempore existenti idoneam Personam Eccle-
 siasticam ad unamquamque Ecclesiam hujus-
 modi respectivè promovendam, eique præfi-
 ciendam, concedimus et indulgemus, ac nomi-
 nationes hujusmodi idonearum Personarum Ec-
 clesiasticarum, per Nos, et Romanum Pontifi-
 cem pro tempore existentem, acceptandas fore,
 et ad effectum perduci decernimus, servatis
 omnibus servari solitis, ac mediante proposi-

tione in Consistorio Secreto , et Litterarum Apostolicarum expeditione in forma consueta ; volentes hujus novi juris exercitium a nominatione ad Ecclesiam Cathedralem Clodiensem , quæ ab aliquo jam tempore Pastoris solatio destituta est , per eosdem Ducem , et Rempublicam facienda de idonea Persona Ecclesiastica , ut præfertur , ad ipsam Ecclesiam Clodiensem per Nos promovenda , eique præficienda , initium capere debere .

ANNO
1753.

§. 5. Porro minùs justam opinionem habere Veneto-
videremur de egregia ipsius Reipublicæ pietate rum pie-
et orthodoxia , deque perpetuo ejusdem studio tas exci-
erga Sanctam Apostolicam Sedem , si iteratis tatur ad
hortationibus etiam , atque etiam ipsi commen- Catholi-
daremus assiduam , quam semper præstítit , vi- cam Reli-
gilantiam adversùs insidias , et attentata Græ- gionem de
corum schismaticorum Dalmatiæ Regionibus im- fenden-
minentium . Attamen , ut aliquam hujus rei dam-
raentionem faceremus , duæ Nos gravissimæ
causæ coegerunt ; una nimirū ex officii Nostri
debito petita , quo scilicet pro tuenda Sanctæ
Religionis nostræ integritate vitam et sanguinem
profundere tenemur ; Altera verò ex in-
signi ipsius Reipublicæ laude desumpta , cui jam
usque a septimo Ecclesiæ sæculo Prædecessor
Noster Honoriūs Papa , propter illius constan-
tem cum Romana Ecclesia conjunctionem , in-
victamque a schismaticis aversionem , præclarum
Christianissimæ Reipublicæ nomen attribuit .

§. 6. Supervacaneum præterea videri potest Item ad
eidem Reipublicæ ob oculos ponere satis notum consulen-
misericordia statum , qd quem vel omnes , vel sal- dum sta-
tem duæ ex tribus prædictis Cathedralibus Ec-
clesiis redactæ conspi ciuntur ; Siquidem non
sine fundamento sperare licet , idonea ipsis au- dum sta-
xilia & publica liberalitate , opportunis tempo-
ribus præstanda fore , quibus necessariæ ea- misericordia
rumdem Præsulum sustentationi ac dignitati ,
ut par est , consulatur ; Quum perspicua scri- Ecclesia-
rum.

PONT. ptorum monumenta testentur , quantum ab an.
 A. XIII. tquis ipsius Reipublicæ Patribus, instante San.
 mem. Gregorio Papa VII. Prædecessore Nostro,
 præstitum fuerit in Beneficium Patriarchalis Ve.
 netiarum Ecclesiæ , ad deplorandam paupertatis
 conditionem antea redactæ.

Denique iis, qui in electionibus nominando-
 rum suffragaturi erunt, Canonicae sanctio-
 nes in memoriam revocan-
 tur.

§. 7. Hoc demùm pro Apostolici ministerii
 commendatum volumus, ut Sacrosancti Tridentini Concilii monitum, et respectivè præceptum præ oculis habeant, quod in sess. 24. de Refor. cap. 1. sequentibus verbis expressum legitur : *Omnes verò et singulos, qui ad promotionem præficiendorum quodcumque jus quacumque ratione a Sede Apostolica habent, aut alioquin operam suam præstant, hortatur et monet, ut in primis meminerint, nihil se ad Dei gloriam, et populorum salutem utilius posse facere, quam ei bonos Pastores, et Ecclesiæ gubernandæ idoneos promoveri studeant; eosque alienis peccatis communicantes, mortaliter peccare, nisi quos digniores, et Ecclesiæ magis utiles ipsi judicaverint, non quidem precibus, vel humano affectu, aut ambientium suggestionibus, sed eorum exigentibus meritis, præfici diligenter curaverint.*

Clausula de perpetuo In- §. 8. Præsentes autem litteras, et in eis contenta hujusmodi nullo unquam tempore de subdulti vi-
 reptionis, obreptionis, aut nullitatis vitio, aliove quolibet, etiam quantumvis magno, seu substantiali , aut solemnitatum defectu impugnari, retractari, aut ad terminos juris reduci, seu illis ex quavis causa derogari posse, sed semper firmas, validas, et efficaces existere et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtainere, eisdemque Duci et Reipublicæ perpetuò suffragari ; siveque et non aliter per quoscumque Judices, et Commissarios, quavis au-

ctoritate fungentes , etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales , ac ipsummet Consistorium , sublata eis , et eorum cuilibet quavis aliter judicandi , et interpretandi facultate , judicari et definiri debere volumus , et decernimus : irritum quoque et inane quidquam secùs super his a quoquam quavis auctoritate scienter , vel ignoreranter contigerit attentari .

ANNO
1753.

§. 9. Non obstantibus Apostolicis , ac quibus- Deroga-
vis reservatoriis . et revocatoriis , aliisque Can- tiones ge-
cellariæ Apostolicæ regulis , et clausulis editis , nerales et
et edendis , nec non universalium , Provincia- species.
lium , ac Synodalium Conciliorum , generalibus ,
vel specialibus Constitutionibus , et Ordinatio-
nibus , nec non dictarum Torcellanæ , Capru-
larum , et Clodiensis Ecclesiarum , etiam jura-
men' o , confirmatione Apostolica , vel quavis
firmitate alia roboratis statutis , et consuetudi-
nibus , etiam immemorabilibus , Privilegiis quo-
que , Indultis , et Litteris Apostolicis eisdem
Ecclesiis , eorumque Capitulis , et Cleris sub
quibuscumque tenoribus et formis , ac cum qui-
busvis etiam derogatoriarum derogatoriis , aliis-
que efficacioribus , et insolitis clausulis , ac ir-
ritantibus , et aliis decretis quomodolibet con-
cessis , ac etiam iteratis vicibus approbatis , et
innovatis ; quibus omnibus , etiamsi de illis ,
eorumque totis tenoribus , specialis , specifica ,
et individua mentio , seu quævis alia expressio
habenda , aut aliqua alia exquisita forma ad hoc
servanda esset , tenores hujusmodi , ac si de
verbo ad verbum inserti essent , præsentibus
pro sufficienfer expressis habentes , illis aliàs in
suo robore permanuris , hac vice dumtaxat
specialiter , et expressè derogamus , cæterisque
contrariis quibuscumque .

§. 10. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc Sanctio
paginam Nostræ absolutionis , confirmationis ,
innovationis , concessionis , indulti , hortationis ,
decreti , et derogationis infringere , vel ei ausu

Ponit. temerario contraire; Si quis autem hoc attingat
A. XIII. tare p̄̄sumpserit, indignationem Omnipotens
 tis Dei, ac Beatorum Petri, et Pauli Apostoli.
 rum ejus, se noverit incursum.

Datum in Arce Gandolfi Albanen. Diocesis
 Dat. die Anno Incarnationis Dominicæ millesimo septuaginta
 13. Junii 1753. Pon. gentesimo quinquagesimo tertio, Idibus Junii,
 tif. XIII. Pontificatus Nostri Anno XIII.

Pro D. Card. Passioneo.

Joan. Florius Substitutus.

J. Datarius.

VISA DE CURIA.

J. C. Boschi.

Registrata in Secretaria Brevium.

ANNO
1753.

METHODUS

XIX.

asservit in examine, ac proscriptione librorum a Congregationibus Romanæ Universalis Inquisitionis, et Indicis servanda, certæque Relatoribus ac Consultoribus pronuntur Regulæ, quas in examine, judicioque ferendo sequantur.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI.

Ad perpetuam rei memoriam.

SOLlicita ac provida Romanorum Pontificum Cura prædecessorum Nostrorum vigilantia in eam Pontific. semper curam incubuit, ut Christifideles ab eo- in proscript. rum Librorum lectione averteret, ex quibus bendis no- incanti ac simplices detrimenti quidpiam capere xiis libris possent, imbuique opinionibus ac doctrinis, quæ vel morum integritati, vel Catholicæ Religionis Dogmatibus adversantur. Nam, ut vetustissimum mittamus Sancti Gelasii I. Decretum, quæque jam pridem a Gregorio IX. aliisque Pontificibus hac de re statuta fuerunt; ignorare neminem arbitramur, quæ fuerint a Prædecessoribus Nostris Pio IV. Sancto Pio V. et Clemente VIII. diligentissimè præstita, ut saluberrimum opus a Sacrosanctæ Tridentinæ Synodi Patribus susceptum, maturè discussum, ac penè ad exitum perductum, de vetitæ lectionis Librorum Indice confiendo, atque vulgando, non absolverent solùm atque perficerent, sed sapientissimis etiam decretis ac regulis communiarent. Quod quidem negotium Apostolica Sedes continenter urget, ac promo-

P O N T. vet ; ad id deputatis duabus Sanctæ Romanæ A. XIII. Ecclesiæ Cardinalium Congregationibus , quibus onus inquirendi in pravos noxiosque libros impositum est , cognoscendique , quibus emendatio , et quibus proscriptio debeatur. Id munericis Congregationi quidem Romanæ Universalis Inquisitionis a Paulo IV. commissum perhibent , est tum idque adhuc ab ea exerceri pergit , ubi de Libris ad certa rerum genera pertinentibus juri Univ. In- dicandum occurrit. Certum est autem , Sanquitionis Pium V. primum fuisse Congregationis Indicis Institutorem , quam subsequentes deinde Pontifices Gregorius XIII. , Sixtus V. et Clemens S. Pio V. VIII. confirmarunt , variisque privilegiis et facultatibus auxerunt : Ejusque proprium , ac ferè unicum Officium est , in examen Libros vocare , de quorum proscriptione , emendatione , vel permissione capienda est deliberatio.

Utrius- §. 1. Qua maturitate , consilio , ac prudentia que Con- in Congregatione Universalis Inquisitionis de greg. cir- proscribendis vel dimittendis Libris delibera- cumpse- tur , cum neminem latere putamus , tum Nos ctio in ipsi planè perspectum , ac diurna experientia proscrib. compertum habemus ; Nam in minoribus libris. constituti , de Libris nonnullis in ea censuram tulimus , et Consultoris ejusdem Congregationis munere diu perfuncti sumus , postremò inter Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales coöptati , Inquisitoris Generalis locum in ea obtinuimus ; ac demùm ad Apostolicam Sedem , meritis licet imparibus , evecti , non modo censorum animadversiones in Libros nonnullos aliquando legere , ac ponderare , sed etiam in Congregationibus , quæ singulis Feriis quintis coram Nobis habentur , Cardinalium sententias atque suffragia , antequam de iisdem Libris quid decernatur , audire et excipere consuevimus . Haud minoris diligentiae testimonium ferre possumus , adeoque debemus , pro altera Congregatione Indicis , cui generaliter incumbit , ut supra diximus , de quorumvis Librorum proscriptione decernere . Dum enim in minoribus versare-

mur, cum primi, tum secundi Censoris, seu Relatoris Officium in ea Congregatione non semel obivimus; ex quo autem Supremum Pontificatum gerimus, nullius Libri proscriptionem ratam habuimus, nisi auditio Congregationis Secretario, qui Libri materiem, Revisorum censuras, Cardinalium judicia et suffragia, accuratè Nobis exponeret.

ANNO
1753.

§. 2. Sed quoniam compertum est Nobis, Pont. certaque exploratum, multas Librorum proscriptas ad id ptiones, præsertim quorum Auctores Catholici Regulas sunt, publicis aliquando injustisque querelis perpetuò in reprehensionem adduci, tanquam si temerè servandas in Tribunalibus Nostris ea res statuere ac perfunctoriè deliberat. Librorum examen judiciumque peragatur; tametsi planè affirmari posset, id ipsum jam pri- dem, vel eadem prorsùs ratione, vel alia æquipollenti, constanter actum fuisse.

§. 3. Porro Romanæ Universalis Inquisitio-
nis Congregatio ex pluribus constat Sanctæ Ro-
manæ Ecclesiæ Cardinalibus a Summo Ponti-
fice delectis, quorum alii Sacrae Theologiæ, alii tio qui-
Canonici Juris doctrina, alii Ecclesiasticarum bus viris
rerum peritia, munerumque Romanæ Curiæ constet,
exercitatione, prudentiæ demùm, ac probitatis quibusve
laude, conspicui habentur. His adjungitur unus de rebus
ex Romanæ Curiæ Præsulibus, quem Assesso-
rem vocant; unus etiam ex Ordine Prædicato-
rum Sacrae Theologiæ Magister, quem Com-
missarium appellant; certus præterea Consul-
torum numerus, qui ex utroque Clero Sæcu-
lari ac Regulari assumuntur; alii demùm præ-
stantes doctrina Viri, qui a Congregatione jussi,
de Libris censuram instaurant, iisque Qualifi-
catorum nomen tributum est. De variis in præ-
fata Congregatione, iisque gravissimis rebus
agitur, in primis autem de Causis Fidei, ac
de Personis violatæ Religionis reis. At cum Li-
brum aliquem ad eam, tanquam proscriptione

P O N T. dignum, deferri contigerit; nisi ad Indicis Congregationem, ut fieri plerumque solet, judicandum remittat, sed pro rerum temporumque ratione sibi de illo cognoscendum esse arbitretur; Nos, inhaerentes Decreto lato ab eadem Congregatione Feria quarta Kalendis Julii Anni millesimi septingentesimi quinquagesimi, atque a Nobis confirmato Feria quinta in sequente, hac ratione et methodo judicium institui mandamus.

Methodus §. 4. Primò nimirūm uni ex Qualificatoribus a Congregatione Inquisitionis ser. aut Consultoribus a Congregatione designando, Liber tradatur, quem is attento animo legat ac diligenter expendat; tum Censuram suam vanda in scripto consignet, locis indicatis et paginis, in librorum quibus notati errores continentur. Mox Liber proscriptio. cum animadversionibus Revisoris ad singulos Consultores mittatur, qui in Congregatione pro more habenda singulis Feriis secundis in Ædibus Sancti Officii, de Libro et Censura Sententiam dicant: Ipsa deinde Censura, cum Libro, et Consultorum suffragiis, ad Cardinales transmittantur, ut hi in Congregatione, quæ Feria quarta haberi solet in Fratrum Prædicatorum Cœnobio Sanctæ Mariæ supra Minervam nuncupato, de tota re definitivè pronuncient. Post ab Assessore Sancti Officii Acta omnia ad Pontificem referantur, cujus arbitrio judicium omne absolvetur.

Ulterio- §. 5. Cùm autem sit veteri institutione res caute- ceptum, ut Auctoris Catholici Liber non unius lae adhi- tantùm Relatoris perspecta censura, illico prob- benda, scribatur; ad normam præfati Decreti mensis si de Au- Julii Anni Millesimi septingentesimi quinqua- ctores Ca- gesimi, volumus eam consuetudinem omnino tholici li- servari; ita ut si primus Censor Librum pro- bro aga- scribendum esse judicet, quamvis Consultores in eandem sententiam conveniant, nihilominus alteri Revisor ab eadem Congregatione electo Liber et Censura tradantur; suppresso primi Censoris nomine, quo alter judicium suum liberius exponat. Si autem secundus Revisor primo

primo assentiatur, tunc utriusque animadversiones ad Cardinales mittantur, ut iis expensis de Libro decernant: At si secundus a primo dissentiat, ac Librum dimittendum existimet, tertius eligatur Censor, cui, suppresso priorum nomine, utraque censura communicetur. Hujus autem Relatio, si a priore Consultorum Sententia non abludat, Cardinalibus immediate communicetur, ut ipsi, quod opportunum fuerit, decernant. Sin minus, iterum Consultores, perspecta tertia Censura suffragium ferant; idque unà cum omnibus præfatis relationibus, Cardinalibus exhibeat, qui, re ita mature perpena, de controversia denique pronunciare debebunt. Quotiescumque autem Pontifex, vel ob rei, de qua in Libro agitur, gravitatem, vel quia id Auctoriſ merito, aliisque circumstantiis tribuendum censeat, Libri judicium coram se ipso in Congregatione Feriæ quintæ habendum decreverit; quod sæpe a Nobis factum fuit, et quoties ita expedire judicabimus, in posterū quoque fiet; tunc satis fuerit exhibere Pontifici et Cardinalibus Libri censuras, et Consultorum suffragia, omissa examine Congregationis Feriæ quartæ, ejusque relatione, quam per Assessorem Pontifici faciendam diximus: Nam Cardinalium suffragiū coram ipso Pontifice ferendis, atque hujus definitiva sententia, vel alio opportuno consilio in eadem Congregatione capiendo, res absolvetur.

§. 6. Altera quoque Indicis Congregatio plures complectitur Cardinales ipsi a Pontifice adscriptos, iisdemque dotibus præditos, quibus S. Officii Cardinales pollere solent; quum etiam eorum aliquos in utraque Congregatione locum habere contingat. Ex iis unus ejusdem Congregationis Præfectus existit; Assistens verò perpetuus est Magister Sacri Palatii; Secretarius autem, a prima Congregationis institutione usque in præsentem diem, ex Ordine Fratrum Prædicatorum a Summo Pontifice pro

Tom. X.

Indicis Congregatio, certaque ejusdem munera.

L

P O N T. tempore eligi consuevit. Sunt præterea ex utroque Clero Sæculari et Regulari ejusdem Congregationis Consultores, et Relatores selecti; et quidem, ubi aliquis Librorum relationes coram Congregatione semel, bis, tertio, laudabiliter peregerit, tum ipsa Congregatio Pontificem rogare solet, ut ejus auctoritate in Consultorum numerum referatur.

Iterata §. 7. Sub ipsa Pontificatus nostri primordia, ea Nos subiit cogitatio, ut certam aliquam et immutabilem methodum pro examine judicio-
Pontificis que Librorum in hac Indicis Congregatione
consilia servandam statueremus. Qua de re non modo
de sta- consilium exquisivimus dilecti Filii Nostri An-
tuendis geli Mariæ Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis
certis Re- Quirini nuncupati, ejusdem Sanctæ Romanæ Ec-
gulis, quæ clesiæ Bibliothecarii, et dictæ Congregationis
in libro- serventur Præfecti, qui pari prudentia et doctrina suum
rum pro- Nobis sensum scripto declaravit; verùm etiam
scriptione antiquiores aliquot ejusdem Congregationis Con-
seruentur sultores coram dilecto Filio Josepho Augustino
Orsi Ordinis Prædicatorum, tunc ipsius Congregationis Secretario, nunc autem Palatii Apostolici Magistro, convenire jussimus, suamque
sententiam aperire, quæ pariter scripto con-
cepta, Nobis jam tunc exhibita fuit. Cumque
hæc omnia diligenter apud Nos asservata fue-
rint, nunc demùm veterem deliberationem No-
stram resumentes, quemadmodum ea, quæ ad
librorum examen, atque judicium in primo-
dicta Congregatione Sancti Officii peragendum,
pertinent, auctoritate Nostra constabilivimus;
ita etiam ea, quæ ad Congregationem Indicis,
et ejusdem generis negotia apud eam tractanda
facere possunt, opportunis Decretis constitüre
volentes, prælaudati Cardinalis Præfecti con-
siliis, dictorumque Consultorum votis inhæ-
rendo, hæc deinceps servanda decernimus.

Primum §. 8. Cùm Congregatio Indicis ad Librorum
sibi ex- censuram unicè, ut dictum est, instituta, non
men in- ita crebro convocari soleat, ut altera Sancti
stituen- Officii Congregatio, quæ ob causarum et nego-

tiorum multitudinem, singulis hebdomadis ter ^{Anno} 1753. haberi consuevit; illius propterea Secretario peculiare munus et officium recipiendi Libro-^{dum} a rum denunciationes, ut fieri jam ante consuevit, committimus et demandamus. Is autem a Libri Relatore percunctabitur diligenter, quas ob causas illum prohiberi postulet; tum Li-^{et duobas} brum ipsum haud perfunctorie pervolvet, ut de propositæ accusationis subsistentia cognoscatur, committimus et demandamus. Congregatio, designatis Consulto-^{ribus cum Relatore} sultoribus, ab ipso, prævia Summi Pontificis, ad id as. aut Cardinalis Præfecti, vel ejus, qui Præfecti sumpto. vices supplet, approbatione eligendis: Quorum collato consilio, si Liber censura et nota dignus videatur, unus aliquis Relator ad fereandum de eo judicium idoneus, illius nempè facultatis, de qua in Libro agitur, peritus, eadem, quam nuper innuimus, ratione eligendus erit, qui scripto referat animadversiones suas, adnotatis paginis, quibus singula ab ipso reprehensa continentur. Sed antequam ejus Censura ad Cardinalium Congregationem feratur, haberi volumus privatam Consultorum Congregationem, quam olim *Parvam* dixerunt, Nos autem *Præparatoriam* vocabimus, ut Relatoris animadversionibus ad Librum collatis, de earum pondere judicium fiat. Hujusmodi Congregatio semel omnino singulis mensibus, Subse-^{quitur} Congreg. aut etiam saepius, si oportuerit, ab ipso Con-^{præpara-} gregationis Secretario convocanda erit, vel in toriæ exa- suis cubiculis, vel opportuniore, ut ipsi videbitur, loco, intra prædicti Cœnobii Aedes, ubi men. is commoratur. Eique semper intererit Magister Sacri Palatii pro tempore existens, unà huic in-^{Quinam} cum sex aliis e numero Consultorum, singulis tertiis, vicibus, pro qualitate argumenti et materiæ, et quan- de qua disputandum erit, ut supra de primis do, ac ubi duobus Consultoribus, et de Relatore consti-^{cōnveniāda.} tutum est, a Secretario eligendis; præter Secretarium ipsum, cujus partes erunt in tabulas referre Consultorum sententias, quas deinde ad Congregationem Cardinalium mittet, cum

P O N T. A. XIII. Relatoris Censura. In generali demùm Congregatione omnia illa servari debebunt, quæ superius statuta sunt pro Congregatione Sancti Officii circa Librorum examen. Ac quemadmodum ad Assessorem Sancti officii pertinet, de actis in Congregatione Summum Pontificem certum reddere; ita ad Secretarium Congregacionis Indicis spectabit, quoties hæc Librum aliquem proscribendum, aut emendandum censuerit, ejusdem Pontificis assensum, prævia diligenti actorum omnium relatione, exquirere.

**Post-e-
mum Ge-
neralis
Congreg.
Judicium
a Seorefa-
rio Ponti-
fici defe-
readum.**

Claúsula, donec liber corrigatur quando proscript. decreto apponen- da.

§. 9. Quoniam verò in Congregatione Indicis de sola Librorum prohibitione agitur, nonnulla hoc loco adjungenda judicavimus, eidem Congregationi potissimum usui futura, quæ tamen ab altera etiam Congregatione Sancti Officii, dum in hujus quoque generis causis se immiscet, ubi similes rerum circumstantiae se offrant, æque observanda erunt. Quotiescumque agatur de Libro Auctoris Catholici, qui sit integræ famæ, et clari nominis, vel ob alios editos Libros, vel fortè ob eum ipsum, qui in examen adducitur, et hunc quidem proserbi oporteat; præ oculis habeatur usu jamdiu recepta consuetudo prohibendi Librum, adjecta clausula: *Donec corrigatur, seu donec expurgetur*, si locum habere possit, nec grave quidpiam obstet, quo minus in casu, de quo agitur, adhiberi valeat. Haç autem conditione proscriptioni adjecta, non statim edatur Decretum, sed suspensa illius publicatione, res antea cum Auctore, vel quovis altero pro eo agente, et rogante, communicetur, atque ei quid delendum, mutandum, corrigendum vè fuerit, indicetur. Quod si nemo Auctoris nomine compareat, vel ipse aut alter pro eo agens, injunctam correctionem Libri detrectet, congruo definito tempore Decretum edatur. Si verò idem Auctor, ejusve Procurator, Congregationis jussa fecerit, hoc est novam instituerit Libri editionem cum opportunis casti-

gationibus, ac mutationibus; tunc supprima-
tur proscriptionis Decretum; nisi fortè prioris
editionis exemplaria magno numero distracta
fuerint; tunc enim ita decretum publicandum
erit, ut omnes intelligant, primæ editionis exem-
plaria dumtaxat interdicta fore, secundæ verò
jam emendatae permissa.

Anno
1753.

§. 10. Conquestos scimus aliquando nonnul-
los, quod Librorum judicia et proscriptiones, Catholi-
inauditis Auctoribus, fiant, nullo ipsis loco ad ^{cus} libri
defensionem concessa. Huic autem querelæ re- ad exa-
sponsum fuisse novimus, nihil opus esse Au- men de-
ctores in iudicium vocare, ubi non quidem lati non
de eorum personis notandis, aut condemnan- necessa-
dis agitur, sed de consulendo Fidelium inde- rectè ta-
nitati, atque avertendo ab ipsis periculo, men au-
quod nocua Librorum lectione facile incurri- ditar, vel
tur; Si qua verò ignominiae laba Auctoris no- operis De-
men ex eo aspergi contingat, id non directè, fensor ex
sed obliquè ex Libri damnatione consequi. Qua officio de-
sanè ratione minimè improbandas censemus putatur.
hujusmodi Librorum prohibiciones, inauditis
Auctoribus, factas; quum præsertim creden-
dum sit, quidquid pro se ipso, aut pro do-
ctrinæ suæ defensione potuisset Auctor afferre
id minimè a Censoribus, atque Judicibus igno-
ratum, neglectumve fuisse. Nihilo tamen mi-
nus, quod sæpe aliàs, summa æquitatis et pru-
dentiae ratione, ab eadem Congregatione fa-
ctum fuisse constat, hoc etiam in posterūm
ab ea servari magnopere optamus, ut quando
res sit de Auctore Catholico, aliqua nominis
et meritorum fama illustri, ejusque opus, dem-
ptis demendis, in publicum prodesse posse di-
gnoscatur, vel Auctorem ipsum suam causam
tueri volentem audiat, vel unum ex Consul-
toribus designet, qui ex Officio Operis patroci-
nium, defensionemque suscipiat.

§. 11. Quemadmodum verò, ubi de Congre-
gatione Sancti Officii agebamus, eidem Nes sem-
per interfuturos recepimus, quotiescumque de Casus
Libro, cuius materia gravioris momenti sit, licet a da-
propon. in
quibus

P O N T. judicium agatur ; quod erit Nobis facillimum ;
A. XIII. quum eadem Congregatio qualibet Feria quinta
 tis Regulis coram Nobis habeatur ; sic et Indicis Congre-
 nonnihil præsentiam nostram impendere parati
 recedere. sunius , quoties rei gravitas id promereris vide-
 bitur. Neque enim id opus esse dicendum est ,
 quum vel Hæretici hominis Liber denunciatur ,
 in quo Auctor errores Catholico dogmati ad-
 versantes consultò tradit aut tuetur ; vel Opus
 aliquod in examen adducitur , quo rectæ mori-
 rum regulæ labefactantur ; ac vitiis , et corru-
 ptelis fomenta præbentur. In his enim easibus
 ne illas quidem , quas supra scripsimus , accu-
 ratiore cautelas adhibere necesse erit ; sed
 hæretico dogmate , vel pravo moris incita-
 mento semel comperto , proscriptionis Decre-
 tum illico sanciendum erit , juxta primam , se-
 cundam , et septimam Indicis Regulas , Sacro-
 sancti Tridentini Concilii jussu editas , atque
 vulgatas.

Secretum omnibus in Congr. Indicis sententiæ fe- imponi- star Con- Officii. §. 12. Cùm in prælaudata Congregatione Sancti Officii severissimis legibus cautum sit , ne de rebus ejusdem Congregationis quisquam cum alio extra illam loquatur ; Nos hanc eamdem silentii legem a Relatoribus , Consultoribus , et Cardinalibus Congregationis Indicis religiosè custodiendam præcipimus. Illius tamen Secretario potestatem facimus , ut animadversiones in Libros censuræ subjectos , eorum Auctori- bus , vel aliis illorum nomine agentibus et po- stulantibus , sub eadem decreti lege communi- care queat ; suppressis semper Denunciatoris , Censorisque nominibus.

Quales esse oportet Re- Consult. Congreg. §. 13. Examinandis , corrigendisque Libris per opportuna sunt , quæ decem Regulis Indicis a Patribus Tridentinæ Synodi confectis , atque visores et editis continentur. In Instructione autem felici recordationis Clementis Papæ VIII. iisdem Regulis adjecta , *Tit. de correctione Librorum Episcopis* , et Inquisitoribus cura com- mittitur , ut ad Librorum edendorum examen spectatæ pietatis et doctrinæ Viros adhibeant ,

de quorum fide et integritate sibi polliceri queant, nihil eos gratiae datus, nihil odio, sed omni humano affectu posthabito, Dei dumtaxat gloriam spectaturos, et fidelis populi utilitatem. His porro virtutibus animique dotibus, si non majori, at pari certe de causa, praestare oportet hujus nostrae Congregationis Revisores, et Consultores. Cumque eos omnes, qui nunc hujusmodi munera obtinent, tales esse non ignoramus; optandum sperandumque est, non absimiles deinceps futuros, qui ad id eligentur; homines nimirum vitae integros, probatae doctrinæ, maturo judicio, incorrupto affectu, ab omni partium studio, personarumque acceptione alienos; qui æquitatem, libertatemque judicandi, cum prudentia et veritatis zelo coniungant. Cum autem eorum numerus nunc certus et constitutus non sit; ab ejusdem Congregationis Cardinalibus consilium expectabimus atque capiemus, num eum pro futuris temporibus definire oporteat, vel expeditat: Hoc tamen jam nunc decernentes, quatenus eorum numerus numerus definiatur, ut tam Relatores, quam indefiniti Consultores, ex utroque Clero, Sæculari nem- pè, et Regulari, assumantur, alii quidem Theo- logi, alii utriusque juris periti, alii sacra et profana eruditione præstantes, ut ex eorum cœtu, pro varietate Librorum, qui ad Congregationem deferuntur, idonei viri non desint ad ferendum de unoquoque judicium.

§. 14. Ipsos autem Regulares, Consultores. Regulas que, tam nunc existentes, quam in posterum inferendo quandocumque futuros, monemus, ac vehementer hortamur, ut in examine, judicioque Librorum, sequentes Regulas diligenter inspiciant, accuratèque custodiant.

§. 15. I. Meminerint, non id sibi muneris onerisque impositum, ut Libri ad examinandum sibi traditi proscriptionem modis omnibus curarent, atque urgeant; sed ut diligentissimo studio, ac sedato animo ipsum expendentes, fideles observationes suas, verasque rationes Congrega-

ANNO
1753.

Eorum
numerus
defini-
tus, ex
utroque
Clero se-
ligendus.

Regulas
inferendo
judicio ab
iis servan-
dæ.

Ut re-
ctum il-
lud sit,
ac in neu-
traliter de-
clive.

P O N T. tioni suppeditent , ex quibus rectum iudicium
A. XIII. de illo ferre , ejusque proscriptionem , emenda-
tionem , aut dimissionem pro merito decernere
valeat.

Ne quis §. 16. II. Tametsi hactenùs cautum sit , ca-
de re sibi vendumque deinceps non dubitemus , ut ad re-
plenè non ferendum , et consulendum in prædicta Congre-
perspecta gatione , ii solum admittantur , qui scientiam
senten- rerum , quas Libri delati respectivè continent ,
tiam ferat diuturno studio acquisitam possideant ; decet
enim de artibus solos artifices judicare ; nihilominus si , fortè eveniat , ut aliqui per errorem
materia aliqua discutienda committatur , ab
illius peculiaribus studiis aliena , idquè a Cen-
sore aut Consultore electo , ex ipsa Libri le-
ctione deprehendatur , noverit is , se neque
apud Deum , neque apud homines culpa vaca-
turum , nisi quamprimum id Congregationi ,
aut Secretario aperiat , seque ad ferendam de
hujusmodi Libro censuram minus aptum pro-
fessus , alium magis idoneum ad id muneris
subrogari curet ; Quo tantum abest , ut existi-
mationis suæ dispendium apud Pontificem et
Cardinales passurus sit , ut magnam potius pro-
bitatis , et candoris opinionem et laudem sibi
sit conciliaturus .

Neque ad §. 17. III. De variis opinionibus atque senten-
proprieti in- tiis in unoquoque Libro contentis , animo a-
stituti , præjudiciis omnibus vacuo , judicandum sibi esse
sive Scho- sciant . Itaque Nationis , familiæ , Scholæ , in-
læ opinio- stituti affectum executant ; studia partium se-
nem , sed ad Eccle- ponant ; Ecclesiæ Sanctæ dogmata , et commu-
nia Do- nem Catholicorum doctrinam , quæ Concilio-
gnata , et rum Généralium Decretis , Romanorum Pontifi-
commu- cum Constitutionibus , et Orthodoxorum Patrum
nem Ca- atque Doctorum consensu continetur , unicè præ
tholico- oculis habeant ; hoc de cætero cogitantes , non
rum do- paucas esse opiniones , quæ uni Scholæ , Insti-
ctrinam tuto , aut Nationi certo certiores videntur , et
exigatur. nihilominus , sine ullo Fidei aut Religionis de-
trimento , ab aliis Catholicis viris rejiciuntur
atque impugnantur , oppositæque defenduntur ,

sciente ac permittente Apostolica Sede, quæ anno
unamquamque opinionem hujusmodi in suo 1753.
probabilitatis gradu relinquit.

§. 18. IV. Hoc quoque diligenter animadver- Omnibus
tendum monemus, haud rectum judicium de perspectis
vero Auctoris sensu fieri posse, nisi omni ex ac simul
parte illius Liber legatur; quæque diversis in expensis,
locis posita et collocata sunt, inter se compa- efforme-
parentur; universum præterea Auctoris consi- tur.
lrium et institutum attentè dispiciatur; neque
verò ex una vel altera propositione a suo
contextu divulsa, vel seorsim ab aliis, quæ in
eodem Libro continentur, considerata et ex-
pensa, de eo pronunciandum esse: Sæpe enim
accidit, ut quæ ab Auctore in aliquo Operis
loco perfunctoriè, aut subobscurè traditum est,
ita alio in loco distinctè, copiosè, ac dilucidè
explicetur, ut offusæ priori sententiæ tenebræ,
quibus involuta, pravi sensus speciem exhibe-
bat, penitus dispellantur, omnisque labis ex-
pers propositio dignoscatur.

§. 19. V. Quod si ambigua quædam excide- Ambigua
rint Auctori, qui alioquin Catholicus sit, et dicta Ca-
integra Religionis doctrinæque fama, æquitas tholici,
ipsa postulare videtur, ut ejus dicta benignè, que Au-
quantum licuerit, explicata, in bonam partem ctores in
accipientur. æquam

§. 20. Has porrò, similesque regulas, quæ partem
apud optimos Scriptores de his agentes facile accipian-
occurrent, semper animo propositas habeantur.
Censores et Consultores; quò valeant, in hoc
gravissimo judicii genere, conscientiæ suæ,
Auctorum famæ, Ecclesiæ bono, et Fidelium
utilitati consulere. Duo autem reliqua sunt in
eum finem planè opportuna, quæ hoc loco
adjungenda omnino esse judicamus.

§. 21. Prodeunt aliquando Libri, in quibus Quid de
falsa et reprobata dogmata, aut sistemata, libris sta-
Religiō vel moribus exitiosa, tanquam alio- tuendum,
rum inventa et cogitata, exponuntur et refe- in quibus
runtur, absque eo quod Auctor, qui Opus reprobata
suū pravis hujusmodi mercibus onerare sat afferat.

P O N T. egit, ea refutandi curam in se recipiat. Putant
 A. XIII. verò, qui talia agunt, nulli sese reprehensioni
 tur, nec aut censuræ obnoxios esse, propterea quod de
 refutan- alienis, ut ajunt, opinionibus nihil ipsi affir-
 tur. ment, sed historicè agant. At quidquid sit de
 eorum animo et consilio, deque personali in
 eos animadversione, de qua viderint, qui in
 Tribunalibus ad coercenda criminis institutis
 jus dicunt; dubitari certè non potest, magnam
 ejusmodi Libris in Christianam Rempublicam
 labem, ac perniciem inferri; quum incautis
 Lectoribus venena propinent, nullo exhibito
 vel parato, quo præserventur, antidoto. Subtil-
 lissimum hoc humanæ malitiæ inventum, ac
 novum seductionis genus, quo simplicium men-
 tes facile implicantur, quam diligentissimè Re-
 visores advertant, ac censuræ subjiciant; ut,
 vel hujusmodi Libri, si aliqua ex ipsis capi-
 possit utilitas, emendentur, vel in vetitorum
 Indicem omnino referantur.

Jurgia- et convi-
 et dis-
 sidenti-
 bus Au-
 cto-
 ribus
 adhibita
 expun-
 gantur.

§. 22. In ea, quam superius laudavimus,
 Prædecessoris Nostri Clementis Papæ VIII. In-
 structione, Tit. de Correctione Libror. §. 2. sa-
 pientissimè cautum legitur, ut quæ famæ pro-
 ximorum, et præsertim Ecclesiasticorum, et Prin-
 cipium, detrahunt, bonisque moribus et Christia-
 næ disciplinæ sunt contraria, expungantur: Et
 paulò post: Facetiae etiam, aut dictoria, in perni-
 ciem, aut præjudicium famæ, et existimationis alio-
 rum jactata, repudientur. Utinam verò in aspectum
 lucemque hominum Libri ejusmodi in hac tem-
 porum licentia, et pravitate non efferrentur,
 ut quibus dissidentes Auctores mutuis se jur-
 giis, conviciisque proscindunt, aliorum opinio-
 nes nondum ab Ecclesia damnatas censura per-
 stringunt, adversarios, eorumque Scholas, ac
 Cœtus sugillant, et pro ridiculis dicunt, mag-
 no equidem bonorum scandalô, hæreticorum
 verò contemptu, qui digladiantibus inter se
 Catholicis, seque mutuò lacerantibus, planè
 triumphant. Etsi verò fieri non posse intelli-
 gamus, ut disputationes omnes ē mundo tol-

lantur, præsertim cum Librorum numerus continenter augeatur $\beth$ Faciendi enim plures Libros nullus est finis, ut est apud Ecclesiasten Cap. 12. compertum præterea Nobis sit, magnam aliquando utilitatem ex iis capi posse: modum tamen in defendendis opinionibus, et Christianam in scribendo moderationem servari merito volumus. Non inutiliter (inquit Augustinus in Enchirid. c. 59. prope finem) excentur ingenia, si adhibeatur disceptatio moderata, et absit error opinantium se scire, quod nesciunt. Qui veritatis studium, et purioris doctrinæ zelum, quo suarum scriptionum mordacitatem excusent, obtendere solent, ii primùm intelligent, non minorem habendam veritatis, quam Evangelicæ mansuetudinis, et Christianæ Charitatis rationem. Charitas autem de corde puro, patiens est, benigna est, non irritatur, non æmulatur, non agit perperam (utque addit idem Augustinus, Lib. contra Literas Petiliani Cap. 29. num. 31.) $\beth$ Sine superbia de veritate præsumit, sine sævitia pro veritate certat $\beth$ Hæc magnus ille non veritatis minus, quam charitatis Doctor, et scripto et opere præmonstravit. Nam in suis adversus Manichæos, Pelagianos, Donatistas, aliosque tam sibi, quam Ecclesiæ adversantes, assiduis conflicitationibus, id semper diligentissime cavit, ne quempiam eorum injuriis, aut conviciis laderet, atque exasperaret. Qui secùs scribendo, vel disputando fecerit, is profectò nec veritatem sibi præcipue cordi esse, nec charitatem sectari se ostendit.

§. 23. Ii quoque non satis idoneam justam que excusationem afferre videntur, qui ob singulare, quod profitentur, erga veteres Doctores studiū, eam sibi scribendi rationem licere arbitrantur; Nam si carpere noyos audieant, forte ab lædendis veteribus sibi minimè temperassent, si in eorum tempora incidissent, quod præclarè animadversum est ab Auctore insimul Operis imperfecti in Mathæum Homil. 42. Cum re-

Nec cuiquam licet suas

opiniones

veluti Ecclesiæ do-

gmata

venditare alienas

errores

insimula-

A N N O
1753.

P O N T. audieris, inquit, aliquem beatificantem antiquos
A. XIII. Doctores, proba qualis sit circa suos Doctores: Si enim illos, cum quibus vivit, sustinet. et honorat, sine dubio illos, si cum illis vixisset, honorasset. Si autem suos contemnit, si cum illis vixisset, et illos contempsisset. Quamobrem firmum ratumque sit omnibus, qui adversus aliorum sententias scribunt, ac disputant, id quod graviter ac sapienter a Ven. Servo Dei Prædecessore Nostro Innocentio Papa XI. præscriptum est in Decreto edito die secunda Martii Anni Millesimi sexcentesimi septuagesimi noni

= Tandem, inquit, ut ab injuriosis contentionibus Doctores, seu Scholastici, aut alii quicunque in posterum abstineant, ut paci et charitati consulatur, idem Sanctissimus in virtute Sanctæ Obedientiæ eis præcipit; ut tam in Libris imprimendis ac manuscriptis, quam in thesibus, ac prædicationibus, caveant ab omni censura et nota, necnon a quibuscumque conviciis contra eas propositiones, quæ adhuc inter Catholicos controvertuntur, donec a Sancta Sede recognitæ sint, et super eis judicium proferatur

= Cohibeatur itaque ea Scriptorum licentia, qui, ut ajebat Augustinus Lib. 12. Conf. Cap. 25. num. 34. Sententiam suam amantes, non quia vera est, sed quia sua est, aliorum opiniones non modo improbant, sed illiberaliter etiam notant, atque traducunt. Non feratur omnino, privatas sententias, veluti certa ac definita Ecclesiæ Dogmata, a quopiam in Libris obtrudi, opposita verò erroris insimulari, quo turbæ in Ecclesia excitantur, dissidia inter Doctores aut feruntur, aut foventur, et Christianæ charitatis vincula persæpe abrumptuntur.

Angelici §. 24. Angelicus Scholarum Princeps, Ecclesiæ Doctoris, siæque Doctor, S. Thomas Aquinas, dum tot exemplum proponitur. conscripsit nunquam satis laudata volumina, varias necessariò offendit Philosophorum, Theologorumque opiniones, quas veritate impellente refellere debuit. Cæteras verò tanti Doctoris laudes id mirabiliter cumulat, quod adversa-

riordi neminem parvipendere, vellicare, aut traducere visus sit, sed omnes officiosè, ac perhumaniter demereret; Nam si quid durius, ambiguum, obscurumve eorum dictis suberset, id leniter benignèque interpretando, emolliet atque explicabat. Si autem Religionis ac Fidei causa postulabat, ut eorum sententiam exploderet, ac refutaret, tanta id præstabat modestia, ut non minorem ab iis dissentiendo, quam Catholicam veritatem asserendo, laudem mereretur. Qui tam eximio uti solent, ac gloriarunt Magistro (quos magno numero esse, pro singulari nostro erga ipsum cultu, studioque, gaudemus) ii sibi ad æmulandum proponant tanti Doctoris in scribendo moderationem, honestissimamque cum adversariis agendi disputandique rationem. Ad hanc cæteri quoque sese componere studeant, qui ab ejus Schola doctrinaque recedunt. Sanctorum enim virtutes omnibus in exemplum ab Ecclesia propositæ sunt: Cumque Angelicus Doctor Sanctorum Albo adscriptus sit, quamquam diversa ab eo sentire liceat, ei tamen contrariam in agendo, ac disputando rationem inire omnino non licet. Nimium interest publicæ tranquillitatis, proximorum ædificationis, et Charitatis, ut e Catholicorum scriptis absit livor, acerbitas, atque scurrilitas, a Christiana institutione ac disciplina, et ab omni honestate prorsus aliena. Quamobrem in hujusmodi Scriptorum licentiam graviter pro munere suo censuram intendant Revisores Librorum, eamque Congregationis Cardinalibus cognoscendam subjiciant, ut ceatur eam pro zelo suo et potestate coérceant.

§. 25. Quæ hactenùs a Nobis proposita ac constituta sunt, Prædecessorum Nostrorum Decretis planè consona, Congregationum quoque Nostrarum legibus et consuetudinibus comprobata, in Librorum examine ac judicio instituendo, Apostolica auctoritate deinceps servari decernimus; Mandantes universis et singulis, qui in præfatis Congregationibus locum obtin-

anno 1753.
 Edicitur que ut nimia coercentia. Scripto.
 rum licentia.
 Religiosa injungitur præmissorum observantia.

Pont. nent , seu illis quomodolibet operam suam
A. XIII. præstant , ut adversus præmissa sic a Nobis
 statuta nihil edicere , innovare , decernere , aut
 intentare præsumant , absque Nostra , vel Suc-
 cessorum Nostrorum pro tempore existentium
 Romanorum Pontificum expressa facultate .

Derogatio contrariis §. 26. Non obstantibus contrariis quibusvis ,
 etiam Apostolicis Constitutionibus , et ordina-
 tionibus , neconon earundem Congregationum ,
 etiam Apostolica auctoritate , seu quavis firmi-
 tate alia roboratis Decretis , usibus , stilis , et
 consuetudinibus etiam immemorabilibus , cæ-
 terisque in contrarium facientibus quibuscum-
 que .

Sanctio. §. 27. Nulli ergo omnino Hominum liceat pa-
 ginam hanc Nostrorum Decretorum , Mandato-
 rum , Statutorum , voluntatum ac dérogatio-
 num infringere , vel ei ausu temerario con-
 traire . Si quis autem hoc attentare præsum-
 pserit , indignationem Omnipotentis Dei , ac
 Beatorum Petri et Pauli Apostolorum ejus se
 noverit incursum .

Dat. die Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem
 9. Julii Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo septen-
 tis. anno Pon- gentesimo quinquagesimo tertio , septimo Idus
 tif. anno Julii , Pontificatus Nostri Anno Tertiodecimo.
 XIII.

D. Card. Passioneus,

J. Datarius.

VISA DE CURIA.

J. C. Boschi.

Loco Plumbi.

J. B. Eugenius.

Registrata in Secretaria Brevium.

Publicat. die 23. ejusdem Mensis et Anni.

VENERABILIBUS

XX.

Fratribus Metropolitæ , Archiepiscopis , et Episcopis Nationis Ruthenæ in Regno Poloniæ.

BENEDICTUS PAPA XIV.

*Venerabiles Fratres , salutem , et Apostolicam
Benedictionem.*

Quæ , Venerabiles Fratres , pro pristino in Pontificis clytae Nationis vestræ Ruthenæ decore conser- studium vando , confirmanda Catholicæ Religionis ad erga Ru- versùs Schismaticos constantia vestra , dissidiis thenorum sive componendis , sive propulsandis , rationi- busque Dioecesum vestrarum adaugendis a No- bis , nostroque nomine a Congregatione Vene- rabilium Fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium negotiis Propagandæ Fi- dei præpositorum adhibita fuerunt Apostolicæ providentiae remedia , et auctoritatis officia , Nos facile adducunt , ut credamus , vobis satis superque comprobasse , quanti Nationem ve- stram faciamus.

§. 1. Verùm fore in Domiño confidimus , ut Specialis incredibilem Pontificiæ caritatis , qua eamdem cura pro catholicam Nationem Ruthenam prosequimur , magnitudinem magis magisque intelligatis ex aliis Apostolicis nostris in simili forma Brevis litteris die quinta Aprilis MDCCLIII. Pontifica- tus Nostri anno decimotertio ad futuram rei memoriam datis , quorum initium est : *Com- mendatissimum studium* : et quarum exempla typis ejusdem Congregationis impressa una in simul hisce nostris , typis etiam dictæ Congre- gationis impressis , adligata ad vos transmittenda mandamus. Porrò præter easdem litteras no-

Poxx. stras in mandatis dedimus, ut pro magis con-
A. XIII. sentaneo Adolescentibus vestræ Nationis in Col-

Cujus Legio Wilnensi juxta ritum vestrum instituen-
Constitu- dis profecto a laudata Congregatione de Pro-
tiones et paganda Fide Constitutiones, et Regulæ edan-
Regulæ tur, quæ ad majorem utilitatem, quemadmo-
quam pri- dum Nobis in Domino auguramur, profuturæ
mum e- censemur.
dendæ

nuncian- §. 2. Sed omnia et singula a Nobis sive sta-
tuta hujusmodi, sive statuenda, timendum est,
ne exoptatum a Nobis sortiantur effectum, nisi

Episco- provida etiam Fraternitatum vestrarum sollici-
porum ze- tudo, assidua vigilantia, et accurata diligentia
las exci- accesserit. Eapropter vos, Venerabiles Fratres,
tatur, ut Cleri rogamus, et in Domino bortamur, ut primum
Secularis omnium maximam Cleri secularis, in cuius
præci- subsidium Clerus Regularis vocatus fuit, cu-
puam cu- ram alacriter suscipiatis susceptamque strenue
ram susci- urgere satagatis.

Clerus §. 3. Vobis sanè præsentibus magis, quam
in igno- Nobis absentibus compertum est, ac rebus
rantia tor ipsis exploratum, quanta apud vos sit Cleri
pet ubi sacerdotalis ignorantia: quam non aliunde or-
Mag. ca tum, causamque habere non ambigimus, quam
ret, et in partim ex Magistrorum illos edocentium penu-
offic. di- officia, partim ex nulla ipsis injuncta rerum ge-
stributio- rendarum cura, partim ex nulla erga eosdem
ne negli- illorum, qui præsunt, diligentia et sollicitu-
gitur. dine, qua suaviter fortiterque ad studia ca-
pessenda, et negotia Ecclesiastica obeunda ob-
lectentur, et incitentur.

Synodus §. 4. Ad hæc omni procul dubio Venerabiles
Zamosciæ Fratres vestros, qui Synodum Zamosciæ tanta
decrevit, cum Nationis vestræ laude, atque utilitate ce-
ut quili- lebrarunt, extirpanda mala, et bona semina
bet Episc spargenda respexisse, pro certo habemus, cum
Officialem sess. 3: tit. 7. *de Officialibus*, statuerunt, ut
secularem habeat. quilibet Episcopus Officialem habeat sacerdotalem,
si inter sacerdotes quispiam ad hoc officium
haberet. idoneus inveniatur.

Episcopi §. 5. Quoniam autem in sua quaque vestrū
Rutheni Diœcesi (sunt tamen, qui plures) habent Ec-

clesias Cathedrales) quamplures retinere debet Anno
Ministros et Officiales, quorum opera in recta 1753.
earumdem Diœcesum vestrarum procuratione, non sine
et negotiis uti valeatis, Fraternitatem Vestram causa Re-
viros Regulares potius quam Seculares ad mi- gularibus
nisteria hujusmodi substinentia eligere optatis. potius
Nec Nos, qui æqua lance res expendimus, fal- utuntur.
lit, Fraternitates vestras ideo tenere ra-
tionem, quod Regulares magis apti, et idonei
apud vos reperiantur: nec propterea susceptum
consilium institutumque vestrum damnamus;
imo, sicut laudamus, ita ob oculos vobis po-
nere non omittimus ex neglectu, ut ita dicam-
mus, Cleri secularis ejusdem provenire igno-
raptiam. Quisque enim ex Clero seculari ani- At Sæcu-
lare ne-
mum despondet, otioque difflit, cum cogitat, gligendo,
Regulares potius constitui in iis muneribus horum
obeundis, quæ quilibet secularis non repente, otium et
sed paulatim sub Magistri et Præceptoris disci- ignoran-
plina instructus, et idoneus aliquando exercere tiam fo-
possit.

§. 6. Pastoralis itaque sollicitudinis vestræ par- Itaque
tes hac in re adimplendas esse in Domino ex ipsis sua-
stimamus, ut curam omnem, studiumque ve- detur, ut
strum collocetis, ne Adolescentes Alumnos Na- aliqua Ec-
tionis vestræ ex memorato Wilnensi Seminario cl. Officia
deinceps, exacto studiorum curriculo, egressos, demandant Alu-
aliqua Ecclesiastici Ordinis et Officii procura- minarii Se-
tione destitui patiamini: sed statim quocum- minarii
que opus, quocumque ministerium ad eccle- Wilnaen.
siasticas res pertinentia illis demandetis ope-
rat, ut injuncto quisque priori muneri satisfa-
cere, deinde ad majora per gradus etiam gra-
vissima promoveri possit officia. Hæc profectò
agendi ratio tanquam lucidissimum exemplum
ab aliis spectata unicuique (ducitur enim juven-
tus maxima spe gloriæ, et utilitatis) erit inci-
tamento non levi, ut quisque, dummodo non
sit ingenio malo, pravoque prædictus, bellum
otio, vitiisque indicat, et ad labores perferen-
dos, virtutesque assequendas hilari, prompto-
que animo contendat, et admittatur. Verum com- Qui ta-

Pont. mendationem banc nostram, et exhortationem
 A. XIII. pro Alumnis Collegii Wilnensis ad Officia, et
 munera in Curiis vestris, quoad vobis integrum
 verint se erit, promovendis non ita accipiendam esse vo-
 praecipue lumus, et declaramus, ut iidem Alumni exi-
 ad anima- stiment, se ad illa officia, et munera dumtaxat
 rum cu- eligi debere, sed in primis teneri, imo, quate-
 ram desti- nūs opus fuerit, cogi etiam ad sustinenda, et
 natos esse administranda Parochorum onera, et animarum
 salutem procurandam.

§. 7. Cæterùm, Venerabiles Fratres, dum
 majora nobis a perspecta sapientia, prudentia,
 zeloque vestro pro certo pollicemur hac in re
 argumenta, Fraternitatibus vestris Apostolicam
 Benedictionem studiosæ nostræ voluntatis pi-
 gnus peramanter impertimur.

Dat.Pont. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub
 anno 13. Annulo Piscatoris die 14. Augusti MDCCLIII.
 14. Aug. Pontificatus Nostri Anno Decimotertio.
 1753.

Cajetanus Amatus.

JURISDICTIO

XXI.

Rectoris Carpentoracten. in Causis Civilibus,
Criminalibus, et Mixtis, nec non in øconomicis rebus definitur, ac circumscribitur.

*Venerabili Fratri Nostro Silvio S. R. E.
Cardinali Valenti Episcopo. Sabinensi,
Status nostri Ecclesiastici Secretario, ejusdem
S. R. E. Camerario, et Congregationalis
Status nostri Avenionensis Præfecto.*

BENEDICTUS PAPA XIV.

*Venerabilis Frater Noster, salutem, et
Apostolicam Benedictionem.*

Tibi præ cæteris Venerabilibus Fratribus Nostris Exordium.
Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus Collegis tuis, Venerabilis Frater noster, quem in cunctis Apostolicæ hujus Sanctæ Sedis, et Catholice Ecclesiæ negotiis summa cum fide, sollicitudine, vigilantia, prudentia, ac zelo obeundis transigendisque magna cum Pontificii animi nostri voluptate, ac levamine experimur alacrem, et integerrimum Ministrum, et Coadjutorem, rebus ipsis, in quarum omnium partem nobiscum advocaris, magis magisque comperatum exploratumque est, quibus in dies Nos urgemur curis, quibus obruiimur laboribus, ut præter incredibilem omnium Ecclesiarum sollicitudinem, omnem operam studiumque in primis collocemus, quo, e medio sublatis dissidiis, litibus, et contentionibus Status nostri Ecclesiastici non solum Præsides, et Ministri, Gubernatores, Rectores, ac Vice legati iis, qui-

P O N T. A. XIV. bus decet, observantiae et honoris argumentis inter se invicem prosequentes, collata sibi quisque munera pro dignitate, pace, et tranquillitate exercere valeat; sed Cives etiam, et Subditi debita ipsis obsequia, et officia deferentes, eosdem majoricum veneratione spectent, adeant, et tanquam patres potius quam superiores diligant, et honorent.

Contro-
versio in-
ter Vice
legatum
Avenio-
nem. et
Rectorem
Carpen-
toracteu-
exortæ.

§. 1. Quoniam autem, sicut jamdudum acceperimus, et Fraternitati tuæ perspectum est, variæ, nec contemnendæ controversiæ, ac dissensiones inter dilectos Filios Magistrum pro tempore existentem Vicelegatum nostræ Civitatis, et status Avenionensis, ac pro tempore itidem existentem Rectorem nostræ pariter Civitatis Carpentoractensis, et Comitatus Vindascini exortæ sunt, quæ non minus Jurisdictionem civilem, et criminalem ejusdem Rectoris, quam nonnulla honorificentia jura respiciunt. Nos sanè, ut justam, stabilemque hisce in rebus servandam normam, regulamque præscriberemus, qua fieret, ne futuris temporibus ullæ prorsùs hac in parte controversiæ, et contentiones inter duos Apostolicæ hujus Sanctæ Sedis Ministros, etiam cum non levî publicæ pacis, boni, atque utilitatis præjudicio, ac detrimento, exoriantur, particularem nonnullorum Cardinalium, et Romanæ Curiæ Prælatorum Congregationem deputavimus, apud quam iidem contendentes sua quisque rationum momenta controversaque jura adduxit.

Definian-
ur a Pon-
tifice ni-
hil læsis,
immo con-
firmatis
Civium
privileg.

§. 2. Hisce verò omnibus accuratè discussis, et expensis, atque ad Nos relatis, ac per Nos pariter consideratis; in eam tandem devenimus resolutionem, determinationem, ac sententiam, ut infra, apertè tamen declarantes per infra statuendam resolutionem, determinationem, et sententiam ne minimam quidem læsionem, aut præjudicium privilegiis, et exemptionibus a quibuscumque Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris quocumque tempore dilectis Filiis habitatoribus Comitatus Vindascini, et Civibus

A n n o
1753.

dictæ Civitatis Carpentoractensis quomodo libet concessis illatum esse, aut fore inferendum; quin imo privilegia, et exemptiones hujusmodi (dummodo actu sint in usu, et viridi obseruantia) tenore præsentium Apostolica auctoritate expressè confirmamus, et quatenus opus sit, iterum concedimus.

§. 3. Itaque motu proprio, et ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deque Apostolicæ Potestatis plenitudine, tenore præsentium et Apostolica quoque auctoritate volumus, statuimus, et mandamus, ut modernus, et pro tempore existens Civitatis Carpentoractensis, et Comitatus Vindascini Rector, quippe qui per Apostolicas in simili forma Brevis Litteras a Romano pro tempore existente Summo Pontifice deputatur, et constituitur, eam Jurisdictionem habeat, atque exerceat, quæ eidem præscripta reperitur in Apostolicis sub plumbo literis anno MD. a fel. rec. Julio Papa II. Prædecessore nostro datis, nimirum ut non solum ipse modernus Rector a Nobis alias deputatus, et constitutus, verum etiam alii deinceps a Successoribus nostris Romanis Pontificibus in futurum in Civitate Carpentoractensi, et Comitatu Vindascino deputandi, et constituendi ordinariam suam tam in Causis civilibus, quam criminalibus, ac mixtis Jurisdictionem, sub infra statuendis tamen modificationibus, omnino exercere possint, ac valeant.

§. 4. Ac primum quidem, ut in Causis criminalibus, in quibus poena corporis afflictiva necessariò infligenda erit, ipse Rector suam sententiam, sive Decretum, quamvis inquisiti ad nostram Avenionensem Legationem minimè appellent, executioni demandare non valeat, nisi priùs Sententia, sive decretum ejusmodi fuerit expensa, vel expensum, atque confirmata, vel confirmatum a solita Congregatione Criminali in eadem Civitate Avenionensi; et ab ipso Magistro Vice-legato nostro, a quo in hu-

Rectoris
Ordinaria
Jurisdict.
in Causis
Civilibus,
Criminal.
et Mixtis.In Cri.
min. Sen.
tent. et
Decreta
non exé-
quitur,
nisi con-
firmata
sit a Con-
greg. Cri-
minali et
Vice-Le-
gato.

P O N T. jusmodi jurisdictionis exercitio memoratus Re-
A. XIV. ctor dependere debet, ac tenetur.

Qui cau- §. 5. Deinde, ut idem Rector Causas crimi-
nales tunc dumtaxat cognoscat, earumque pro-
nates, et cessus conficiat, cum Magister Vice-legatus sæ-
Procesus pedictus cognitionem, confectionemque hujus-
confectio- modi ad se avocare nolit; ita tamen, ut avo-
nem po- catio cognitionis, confectionisque præfatæ justis
test a Re- de causis facienda minimè interdicta censeatur
ctore avo- Legatis, sive Vice-legatis Avenionensibus, juxta
care. resolutionem ab hac Congregatione nostra Ave-
nionen. die ix. mensis Septemb. anno MDCCIV.
initam, et præceptam.

Quas §. 6. Præterea quoad Causarum civilium co-
causas ci- gnitionem, quæ quidem respiciunt Cives et ha-
viles co- bitatores Civitatis, et districtus Carpento-
gnoscat ractensis, debet ipse Rector tanquam Judex ordi-
Rector in narius in prima Instantia procedere, dummodo
prima in- ad quemlibet litigantium non competit privile-
stantia. gium legis *Unica*, vel aliud legale privilegium,
cujuſ vigore de Jure valeat forum Judicis or-
dinarii declinare, et immediatè ad superiorem
Judicem appellare.

Quaſe §. 7. In iis verò Causis civilibus, de quibus
in secun- jam Baronales Judices, aliique Judices, et Tri-
da vel ul- bunalia subalterna suam protulerunt senten-
teriori. tiam, ad eundem Rectorem cognitionis causarum
in secunda, vel tertia instantia competit, si
Reus, omissio medio immediatè ad Tribunal
Vice-legati appellare nolit.

Carthelli §. 8. Insuper quod in Causis criminalibus tunc
sive citat dumtaxat necessarium sit Carthellos, sive Ci-
quando tationes propria manu Vice-legati subscribi de-
necessesit bere; cum agi contingit de impedienda, sive
Vice - Le- gati manu suspendenda prosecutione processus in sua or-
subscribi. dinatoria, quemadmodum in sua Regula, sive
ordinatione anno MDCLX. proposita bon. mem.
Magister Nicolinus prescripserat.

Quid si §. 9. Secùs verò in cæteris usibus, videlicet
agatur de cùm agitur de Recursu, sive appellatione a quo-
appella. libet Decreto, sive Sententia definitiva Rectoris
tione a ad Vice-legatum faciendo, sive interponenda,

hujusmodi subscriptio Vice-legati haud necesse. *A n n o*
saria reputatur, cum satis sit simplex, vel au- 1753.
thenticum Decreti, sive Sententiae exemplar Sententia
producere, vel exhibere.

§. 10. Porrò volumus, et mandamus, ut Car- creto de-
 thelli, Citationes, et Mandata quæcumque, a finitivo
 Vice-legatione Avenionensi, multo magis ab hac Rectoris.
 Romana Curia expedita, in Civitate Carpento- Citationes
 ractensi, et universo Comitatu Vindascino, abs- a Vice-le-
 que ulla prorsus Rectoris fortasse prætendentis gato, vel
Visa, sive *Exequatur*, debitæ executioni de- a Curia
 mandari possint, et debeant. Romana
 expeditæ

§. 11. Ad Vice-legatos sanè pro tempore exi- non indi-
 stentes spectat, atque ipsi debent recognoscere, gent *exe-*
 et approbare tabellas rationum non solùm sæ- *quatur*
 pedictæ Civitatis Carpentoractensis, vèrùm etiam Rectoris.
 omnium Communitatum Comitatus Vindascini; Vice-le-
 neque ullam de quacumque alia recognitione, gati est
 et approbatione, a quocumque sive facta, sive tabellas
 facienda rationem habere. rationum
 approbare

§. 12. Rectores verò pro tempore existentes Rectores
 nequeunt proponere, et publicare, neque ban- inconsul-
 nimenta quæcumque pro Gubernio, etiamsi to Vice-
 Oeconomico Civitatis Carpentoractensis, neque legato
 Bannimenta, neque Edicta generalia, quæ Co- Banni-
 mitatum Vindascinum respiciunt, nisi priùs menta
 Vice-legati, de iisdem instructi, eadem appro- non pro-
 baverint. ponunt.

§. 13. Rectores pariter, neque in publicis Quibus
 Actis, neque in qualibet etiam occasione de- titulis et
 bent sibi tribuere titulum, sive denominatio- insigni-
 nem Gubernatoris Comitatus, sed dumtaxat bus utan-
 Rectoris Carpentoractensis, et Comitatus Vin- tur.
 daseini; quemadmodum neque debent præten-
 dere, et uti titulo Illustrissimi, et Reverendissimi insimul, sed solo Illustrissimi; neque uti,
 et deferre habitum Prælatitium, sive violaceum,
 sive nigrum, cum Rocheto, et Mantelletta,
 quamvis privilegio Notarii, Protonotarii nun-
 cupati, insigniti.

§. 14. Volumus tamen, iis in locis, et casi-
 bus, in quibus de præterito Rectores per abu-

P o r t. sum habitum ejusmodi Prælatitium deferre con-
A. XIV. sueverant, deinceps nonnisi uti Mantellone vio-
laceo, ad instar nostrorum Cubiculariorum ab
honore dictorum.

Salvos §. 15. Nunquam Rectoribus licitum esse vo-
condu- lumen quinimmo inhibemus dare quoscumque
ctus con- *salvos conductus*, sive *concessiones Territorii* di-
cedere ne- cetas, iis, qui sibi perfugium querunt in Co-
queunt. mitatu Vindascino; elargimur tamen ipsis fa-
cilitatem concedendi formulam illam *Pareatis*,
vel *Exequatur* in casibus civilibus tantum, dum-
modo fuerint requisiti per solitas literas requi-
sitoriales a Judicibus, sive aliis personis, diverso
dominio subjectis.

Nec se §. 16. Itidem Rectoribus inhibitum esse de-
immissee- claramus, sese in rebus ad Cameram Carpen-
rebus toractensis Civitatis, et Comitatus Vindascini
spectanti- pertinentibus quomodolibet immiscendi, et in-
bus ad gerendi, cum negotia hujusmodi ad Præsidentem
Cameram Apostolicæ Cameræ Carpentoractensis dumtaxat
Carpento- spectent.
racten. et

Vinnasci. §. 17. Quoad autem propinas in casibus a
nam. Rectoribus percipiendas, exigendasque, serve-

In pro- tur omnino taxa statuti, et taxa quoque clar-
pinis quæ mem. Octavii Cardinalis Aquaviva.

taxa ser- §. 18. Quoad verò homagia obedientiæ, et
vanda. fidelitatis a tribus Venerabilibus Fratribus Co-
Homagia mitatus Vindascini Episcopis, et Baronibus, et
tamen ex- Feudatariis Feuda in eorum Comitatu possiden-
cepint tibus, et a Consulibus, Magistratibus, et Uni-
nomine S. versitatibus præstanda, nomine Apostolicæ hu-
Sedis. jus Sanctæ Sedis excipere possunt Rectores; solo
dumtaxat induit habitu prædicto Mantellone,
quo utuntur nostri ab honore Cubicularii.

Quos de- §. 19. Porrò electio, et deputatio Ministrorum
potent Justitiæ, aliorumque Officialium Carpentora-
Justitiæ ctensis Civitatis præter unicos lictores, Satelli-
Ministros tes sive Apparitores, Birri dictos, a Rectoribus
eligendos, et deputandos, iisdem inhibita quo-
que est.

Consulum §. 20. Electionem verò Consulum ipsius Ci-
Electioni vitatis Carpentoractensis, quæ aliàs ita fieri so-
lebat

lebat, nimirūm, ut ex tribus personis per Re- A N N O
ctores propositis una a Consilio Carpentora- 1753.
ctensi eligeretur in Consulem, volumus, et man- forma
damus, ita deinceps habendam esse, ut tres præscri-
personæ a Rectoribus proponendæ, priùs a Vi- bitur.
celegatis approbatæ esse debeant, ac sint.

§. 21. Quamvis demùm deliberationes quas- Delibe-
cumque a Consiliis tam Civitatis Carpentora- rationes
ctensis, quām omnium Communitatum Comi- Concilii
tatus Vindascini, etiam super oneribus, sive Carpento- Civitatis
impositionibus Censuum, Tributorum, vulgo racten. et
Tagliarum, sive Collectarum, atque aliorum Comita-
similium antehac susceptas factasque, Rectores tus Vin-
pro tempore existentes approbare et confirmare dascini a
soliti fuerint; tamen, attentis abusibus, et inor- quibus
dinationibus, quæ usque ad hanc diem inter- probanda
cesserunt, volumus pariter, et mandamus, ut
deinceps cum deliberationes hujusmodi Consiliorum videantur complecti, et continere con-
siderabiles sumtus, et onera, sive impositiones
Censuum, novorumque Tributorum, sive Ta-
gliarum, Collectarumque, dictæ deliberationes
expressè approbari, et confirmari debeant vel
a Vice-legatis, vel ab ipsa Congregatione Ave-
nionensi; nec unquam sufficiat approbatio, et
confirmatio Rectorum.

§. 22. Quocirca, ut omnia, et singula ante- Designa-
dicta a nobis declarata, statuta, præscripta, ac tur Exe-
mandata, debitæ executioni demandentur, et cutor cum
serventur exactius, Tibi, Venerabilis Frater facultati-
noster, committimus, et injungimus, ut pro bus.
tua, et nostra in præmissis auctoritate præsen-
tes nostras litteras, postquam typis impressæ
fuerint, in ipsa Civitate nostra Avenionensi, et
Civitatibus, et locis Carpentoractensis, et Co-
mitatus Vindascini publicari et proponi, ex-
actamque omnium et singulorum in ipsis Litteris
nostris contentorum dispositionem observari
facias, cures, et præcipias; contradictores quo-
libet, et rebelles, ac præmissis non parentes
per sententias, censuras, et pœnas Ecclesiasticas,
aliaque opportuna juris, et facti remedia, ap-

P o s t. sum habitum ejusmodi Praelatitium deferre con-
A. XIV. sueverant, deinceps nonnisi uti Mantellone vio-
laceo, ad instar nostrorum Cubiculariorum ab
honore dictorum.

Salvos §. 15. Nunquam Rectoribus licitum esse vo-
condu- lumen quinimmo inhibemus dare quoscumque
ctus con- **salvos conductus**, sive **concessiones Territorii di-**
cedere ne- **ctas**, iis, qui sibi perfugium querunt in Co-
queant. mitatu Vindascino; elargimur tamen ipsis fa-
cilitatem concedendi formulam illam *Paratis*,
vel *Exequatur* in casibus civilibus tantum, dum-
modo fuerint requisiti per solitas literas requi-
sitorioles a Judicibus, sive aliis personis, diverso
dominio subjectis.

Nec se §. 16. Itidem Rectoribus inhibitum esse de-
immisce- claramus, sese in rebus ad Cameram Carpen-
te rebas toractensis Civitatis, et Comitatus Vindascini
spectanti- pertinentibus quomodolibet immiscendi, et in-
bus ad gerendi, cum negotia hujusmodi ad Præsidentem
Cameram Apostolicæ Cameræ Carpentoractensis dumtaxat
Carpento- spectent.
racten. et

Vinnasci- §. 17. Quoad autem propinas in casibus a
mann. Rectoribus percipiendas, exigendasque, ser-
vatur omnino taxa statuti, et taxa quoque clar-
pinis que mem. Octavii Cardinalis Aquaviva.
taxa ser-
vanda.

In pro- §. 18. Quoad verò homagia obedientie, et
pinae ex- fidelitatis a tribus Venerabilibus Fratribus Co-
cipiunt mitatus Vindascini Episcopis, et Baronibus, et
nomine S. Feudatariis Feuda in eorum Comitatu possiden-
Sedis. tibus, et a Consulibus, Magistratibus, et Uni-
versitatibus prestanta, nomine Apostolicæ bu-
jus Sanctæ Sedis excipere possunt Rectors; solo
dumtaxat induit habitu prædicto Mantellone,
quo utuntur nostri ab honore Cubicularii,

Quos de- §. 19. Porrò electio, et deputatio Ministrorum
putent Justitiae, aliorumque Officialium Carpentora-
Justitiae ctensis Civitatis præter unicos lictores, Satelli-
Ministros tes sive Apparitores, Birri dictos, a Rectoribus
eligendos, et deputandos, iisdem inhibita quo-
que est.

Consulum §. 20. Electionem verò Co-
Electioni vitatis Carpentoractensis, qu

lebat, nimirum, ut ex tribus personis per Re- A N N O
ctores propositis una a Consilio Carpentora- 1753.
ctensi eligeretur in Consulem, volumus, et man- forma
damus, ita deinceps habendam esse, ut tres præscri-
personæ a Rectoribus proponendæ, priùs a Vi- bitur.
celegatis approbatae esse debeant, ac sint.

§. 21. Quamvis demùm deliberationes quas- Delibe-
cumque a Consiliis tam Civitatis Carpentora- rationes
ctensis, quàm omnium Communitatum Comi- Concilii
tatus Vindascini, etiam super oneribus, sive Carpento- Civitatis
impositionibus Censuum, Tributorum, vulgo racen. et
Tagliarum, sive Collectarum, atque aliorum Comita-
similium antehac susceptas factasque, Rectores tus Vin-
pro tempore existentes approbare et confirmare dascini a
soliti fuerint; tamen, attentis abusibus, et inor- quibus
dinationibus, quæ usque ad hanc diem inter- probandæ
cesserunt, volumus pariter, et mandamus, ut
deinceps cum deliberationes hujusmodi Consi-
liorum videantur complecti, et continere con-
siderabiles sumtus, et onera, sive impositiones
Censuum, novorumque Tributorum, sive Ta-
gliarum, Collectarumque, dictæ deliberationes
expressè approbari, et confirmari debeant vel
a Vice-legatis, vel ab ipsa Congregatione Ave-
nionensi; nec unquam sufficiat approbatio, et
confirmatio Rectorum.

§. 22. Quocirca, ut omnia, et singula ante- Designa-
dicta a nobis declarata, statuta, præscripta, ac tur Exe-
mandata, debitæ executioni demandentur, et cuto cum
serventur exactius, Tibi, Venerabilis Frater facultati-
noster, committimus, et injungimus, ut pro bus.
tua, et nostra in præmissis auctoritate præsen-
tes nostras litteras, postquam typis impressæ
fuerint, in ipsa Civitate nostra Avenionensi, et
Civitatibus, et locis Carpentoractensis, et Co-
mitatus Vindascini publicari et proponi, exac-
tamque omnium et singulorum in ipsis Litteris
nostris contentorum dispositionem observari
facias, cures, et præcipias; contradictores quo-
libet, et rebelles, ac præmissis non parentes
ur sententia, suras, et penas Ecclesiasticas,
me, uris, et facti remedia, ap-

Propriata. sum habitum ejusmodi Prelatitium deferre con-
Actus XIV. sseverant, deinceps non nisi uti Mantellone viol-
laceo, ad instar nostrorum Cubiculariorum ab
honore dictorum.

Salvos **conductus** **concedere** **re**
qua
est. **Secundum** **Nunquam** **Rectoribus** **licitum** **esse** **vo-**
lolumus quinimum inhibemus dare quoscumque
salvos conductus, sive concessiones Territorii di-
etas, iis, qui sibi perfugium querunt in Co-
mitatu Vindascino; elarginur tamen ipsis fa-
cilitatem concedendi formulam illam Pareatis,
vel Exequatur in casibus civilibus tantum, dum-
modo fuerint requisiti per solitas literas requi-
sitoriales a Judicibus, sive aliis personis, diverso
dominio subjectis.

Nec se **immise**-
re rebas **specianti**-
bus ad **Cameram**
Carpento-
racten. et **Vinnasci.** **Secundum** **Itidem** **Rectoribus** **inhibitum** **esse** **de-**
claramus, **sese** **in** **rebus** **ad** **Cameram** **Carpent**-
oractensis **Civitatis**, **et** **Comitatus** **Vindascini**
pertinentibus **quomodolibet** **immiscendi**, **et** **in-**
gerendi, **cum** **negotia** **hujusmodi** **ad** **Presidentem**
Apostolicæ **Cameræ** **Carpentoractensis** **dumtaxat**
specient.

Secundum **Quoad** **autem** **propinas** **in** **casibus** **a-**
nam. **Rectoribus** **percipiendas**, **exigendasque**, **serve-**

In pro- **tur** **omnipò** **taxa** **statuti**, **et** **taxa** **quoque** **clar.**
pis **qua** **mem.** **Octavii** **Cardinalis** **Aquaviva.**

taxa ser- **vanda.** **Secundum** **Quoad** **verò** **homagia** **obedientiae**, **et**
fidelitatis **a** **tribus** **Venerabilibus** **Fratribus** **Co-**
mitatus **Vindascini** **Episcopis**, **et** **Baronibus**, **et**
Feudatariis **Feuda** **in** **eorum** **Comitatu** **possiden-**
tibus, **et** **a** **Consulibus**, **Magistratibus**, **et** **Uni-**
versitatibus **præstanta**, **nomine** **Apostolicæ** **bu-**
jus **Sanctæ** **Sedis** **excipere** **possunt** **Rectores**; **solo**
dumtaxat **induti** **habitu** **prædicto** **Mantellone**,
quo **utuntur** **nostri** **ab** **honore** **Cubicularii.**

Quos de- **Secundum** **Porrò** **electio**, **et** **deputatio** **Ministrorum**
putent **Justitiae**, **aliorumque** **Officialium** **Carpentora-**
ctensis **Civitatis** **præter** **unicos** **lectores**, **Satelli-**
Ministros **sive** **Apparitores**, **Birri** **dictos**, **a** **Rectoribus**
eligendos, **et** **deputandos**, **iisdem** **inhibita** **quo-**
que **est.**

Consulum **§. 20.** **Electionem** **verò** **Consulum** **ipsius** **Ci-**
Electio **nitatis** **Carpentoractensis**, **qua** **aliàs** **ita** **sieri** **só-**
lebat

lebat, nimirūm, ut ex tribus personis per Re- Anno
ctores propositis una a Consilio Carpentora- 1753.
ctensi eligeretur in Consulem, volumus, et man- forma
damus, ita deinceps habendam esse, ut tres præscri-
personæ a Rectoribus proponendæ, priùs a Vi- bitur.
celegatis approbatæ esse debeant, ac sint.

§. 21. Quamvis demùm deliberationes quas- Delibe-
cumque a Consiliis tam Civitatis Carpentora- rationes
ctensis, quām omnium Communitatum Comi- Concilii
tatus Vindascini, etiam super oneribus, sive Carpento- Civitatis
impositionibus Censum, Tributorum, vulgò racten. et
Tagliarum, sive Collectarum, atque aliorum Comita-
similium autehac susceptas factasque, Rectores tus Vin-
pro tempore existentes approbare et confirmare dascini a
soliti fuerint; tamen, attentis abusibus, et inor- quibus
ordinationibus, quæ usque ad hanc diem inter- probandæ
cesserunt, volumus pariter, et mandamus, ut deinceps cum deliberationes hujusmodi Consiliorum videantur complecti, et continere con-
siderabiles sumtus, et onera, sive impositiones Censum, novorumque Tributorum, sive Ta-
gliarum, Collectarumque, dictæ deliberationes expressè approbari, et confirmari debeant vel a Vice-legatis, vel ab ipsa Congregatione Aven-
tionensi; nec unquam sufficiat approbatio, et confirmationis Rectorum.

§. 22. Quocirca, ut omnia, et singula ante- Designa-
dicta a nobis declarata, statuta, præscripta, actur Exe-
mandata, debitæ executioni demandentur, et cutor cum
serventur exactius, Tibi, Venerabilis Frater facultati-
noster, committimus, et injungimus, ut pro bus.
tua, et nostra in præmissis auctoritate præsen-
tes nostras litteras, postquam typis impressæ
fuerint, in ipsa Civitate nostra Aventionensi, et
Civitatibus, et locis Carpentoractensis, et Co-
mitatus Vindascini publicari et proponi, ex-
actamque omnium et singulorum in ipsis Litteris
nostris contentorum dispositionem observari
facias, cures; et præcipias; contradictores quo-
libet, et rebelles, ac præmissis non parentes
per sententias, censuras, et poenas Ecclesiasticas,
aliaque opportuna juris, et facti remedia, ap-

P o s t. sum habitum ejusmodi Prælatitium deferre con-
A. XIV. sueverant, deinceps nonnisi uti Mantellone vio-
laceo, ad instar nostrorum Cubiculariorum ab
honore dictorum.

Salvos §. 15. Nunquam Rectoribus licitum esse vo-
cendu- lumen quinimmo inhibemus dare quoscumque
ctus con- **salvos conductus**, sive *concessiones Territorii* di-
cedere ne- cetas, iis, qui sibi perfugium querunt in Co-
queunt. mitatu Vindascino; elargimur tamen ipsis fa-
cilitatem concedendi formulam illam *Parseatis*,
vel *Exequatur* in casibus civilibus tantum, dum-
modo fuerint requisiti per solitas literas requi-
sitoriales a Judicibus, sive aliis personis, diverso
dominio subjectis.

Nec se §. 16. Itidem Rectoribus inhibitum esse de-
immisee- claramus, sese in rebus ad Cameram Carpen-
rebus toractensis Civitatis, et Comitatus Vindascini
spectanti- pertinentibus quomodolibet immiscendi, et in-
bus ad gerendi, cum negotia hujusmodi ad Præsidentem
Cameram Apostolicæ Cameræ Carpentoractensis dumtaxat
Carpento- racten. et spectent.

Vinnasci- §. 17. Quoad autem propinas in casibus a
nam. Rectoribus percipiendas, exigendasque, serve-
In pro- tur omnino taxa statuti, et taxa quoque clar.
pinis que mem. Octavii Cardinalis Aquaviva.

taxa ser- §. 18. Quoad verò homagia obedientiæ, et
vanda. fidelitatis a tribus Venerabilibus Fratribus Co-
tamen ex- mitatus Vindascini Episcopis, et Baronibus, et
cipiunt Feudatariis Feuda in eorum Comitatu possiden-
nomine S. tibus, et a Consulibus, Magistratibus, et Uni-
Sedis. versitatibus præstanta, nomine Apostolicæ hu-
jus Sanctæ Sedis excipere possunt Rectores; solo
dumtaxat induit habitu prædicto Mantellone,
quo utuntur nostri ab honore Cubicularii.

Quos de- §. 19. Porrò electio, et deputatio Ministrorum
putent Justitiæ, aliorumque Officialium Carpentora-
Justitiæ ctensis Civitatis præter unicos lictores, Satelli-
Ministros tes sive Apparitores, Birri dictos, a Rectoribus
eligendos, et deputandos, iisdem inhibita quo-
que est.

Consulum §. 20. Electionem verò Consulum ipsius Ci-
Electio- vitatis Carpentoractensis, quæ aliàs ita fieri so-
lebat

lebat, nimirum, ut ex tribus personis per Re- A N N O
ctores propositis una a Consilio Carpentora- 1753.
ctensi eligeretur in Consulem, volumus, et man- forma
damus, ita deinceps habendam esse, ut tres præscri-
personæ a Rectoribus proponendæ, priùs a Vi- bitur.
celegatis approbatæ esse debeant, ac sint.

§. 21. Quamvis demùm deliberationes quas- Delibe-
cumque a Consiliis tam Civitatis Carpentora- rationes
ctensis, quām omnium Communitatū Comi- Concilii
tatus Vindascini, etiam super oneribus, sive Carpento- Civitatis
impositionibus Censum, Tributorum, vulgò racten. et
Tagliarum, sive Collectarum, atque aliorum Comita-
similium autehac susceptas factasque, Rectores tus Vin-
pro tempore existentes approbare et confirmare dascini a
soliti fuerint; tamen, attentis abusibus, et inor- quibus
dinationibus, quæ usque ad hanc diem inter- probandæ
cesserunt, volumus pariter, et mandamus, ut
deinceps cum deliberationes hujusmodi Consiliorum videantur complecti, et continere con-
siderabiles sumtus, et onera, sive impositions
Censum, novorumque Tributorum, sive Ta-
gliarum, Collectarumque, dictæ deliberationes
expressè approbari, et confirmari debeant vel
a Vice-legatis, vel ab ipsa Congregatione Ave-
nionensi; nec unquam sufficiat approbatio, et
confirmatio Rectorum.

§. 22. Quocirca, ut omnia, et singula ante- Designa-
dicta a nobis declarata, statuta, præscripta, actur Exe-
mandata, debitæ executioni demandentur, et cutor cum
serventur exactius, Tibi, Venerabilis Frater facultati-
noster, committimus, et injungimus, ut pro bus.
tua, et nostra in præmissis auctoritate præsen-
tes nostras litteras, postquam typis impressæ
fuerint, in ipsa Civitate nostra Avenionensi, et
Civitatibus, et locis Carpentoractensis, et Co-
mitatus Vindascini publicari et proponi, ex-
actamque omnium et singulorum in ipsis Litteris
nostris contentorum dispositionem observari
facias, cures, et præcipias; contradictores quo-
libet, et rebelles, ac præmissis non parentes
per sententias, censuras, et poenas Ecclesiasticas,
aliaque opportuna juris, et facti remedia, ap-

P o n t. pellatione postposita , compescendo ; Tibi namque , venerabilis Frater noster , facultates omnes ad hujusmodi negotium necessarias , et opportunas , motu , et potestate , et auctoritate similibus impertimus .

Firmant superius Statuta. §. 23. Decernentes præsentes Litteras , et in eis contenta quæcumque semper firma , valida , et efficacia existere ; et fore , suosque plenarios , et integros effectus sortiri , obtinere , et ab illis , ad quos spectat , et pro tempore quandocumque spectabit , inviolabiliter observari debere ; sicque et non aliter in præmissis per quoscumque Judices ordinarios , et delegatos , etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores , judicari , et definiri debere , ac irritum , et inane , si secùs super his a quoquam , quavis auctoritate scienter , vel ignoranter contigerit atten-

Deroga- tur con- trariis. tari. Non obstantibus nostra , et Cancellariæ nostræ Apostolicæ regula de Jure quæsito non tollendo , dictarumque Civitatum et Comitatus etiam juramento , confirmatione Apostolica , vel quavis firmitate alia roboratis statutis , et consuetudinibus , privilegiis quoque , indultis , et Litteris Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis , confirmatis , et innovatis , cæterisque contrariis quibuscumque .

Fides exemplis asseritur. §. 24. Volumus autem , ut earumdem præsentium Litterarum transumptis , seu exemplis etiam impressis manu alicujus Notarii publici subscriptis , et sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis , eadem prorsus fides in Judicio , et extra adhibetur , quæ ipsis præsentibus adhiberetur , si forent exhibitæ , vel ostensæ .

Interim Fraternitati tuæ Apostolicam Benedictionem peramanter impertimus .

Dat. Pon. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Mætificatus rem sub Annulo Piscatoris die xxviii. Augusti an. 14. die MDCCLIII. Pontificatus Nostri Anno Decimo-28. Aug. quartc.
1753.

Loco Sigilli.

Cajetanus Amatus,

EXEMPTIO

XXII.

Canonicorum Regularium et Monialium Ordinis Præmonstratensis ab omni Superioritate, Jurisdictione, Visitatione quorumcumque Ordinariorum per Prædecessores Pontifices, et præsertim Alexandrum V. concessa, innovatur ac confirmatur.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

IN supereminenti Apostolicæ Dignitatis Solio, Proœ-
Divina disponente Clementia, meritis licet im- mium.
paribus constituti, illiusque vices in Terris ge-
rentes, qui gloriosus regnat in Cœlis, ad ea, Regu-
per quæ Religiosorum Ordinum, præsertim larium
meritorum gloria, et sanctitatis gratia redo- exemptio
lentium quies et tranquillitas procurari jugiter et privile-
valeat, peculiari affectione libenter intendi- gia qui-
mus, ac propterea gratias, et exemptionis pri- bus fun-
vilegia eis a Summis Pontificibus concessa, damentis innixa.
quamvis aliqui eadem impugnare forsitan con-
tendant, auctoritate Apostolica, qua fungimur
in hac parte, confirmare non dedignamur, ac
alias Pastoralis Officii Nostri partes favorabili-
ter interponimus, prout eorumdem Ordinum,
eorumque Monasteriis Præsidentium Personarum
qualitatibus matura deliberatione pensa-
tis, ad Omnipotentis Dei laudem, et gloriam,
Ordinum quoque hujusmodi conservationem
conspicimus in Domino salubriter expedire.

Ponti: §. 1. Sanè pro parte Dilecti Filii Nicolai A. XIV. Meyers moderni *Procuratoris Generalis Canonicorum Regularium Præmonstratensium Ordinis* simaexem *nis Laudunen.*, aliarumque *Civitatum*, et *Dioecesis* Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod aliàs videlicet de Anno Domini Millesimo quadringentesimo nono felicis recordationis Alexander Papa V. Prædecessor Noster per bis a Prædecessoribus suas Literas Apostolicas, Monasterium dicti Ordinis Laudunen. Dioecesis, illiusque Abbatem, et Conventum, ac universum Ordinibus prænem hujusmodi unà cum omnibus bonis, et sertim ve Personis etiam utriusque sexus ab omni superioritate, dominio, Jurisdictione, ac Visitatione cuiuslibet Ordinarii exemit, et respectivè concessa.

Exemptos declaravit, ac Sedi Apostolicæ immediate subjecit, quod etiam alii Romani Pontifices præfati Alexandri Successores, et Prædecessores Nostri, et in Concilio Generali Basileen. piæ memoriae Martinus Papa etiam V. Prædecessor Noster respectivè declararunt, quarum quidem litterarum præfati Alexandri Prædecessoris primo loco editarum tenor est, qui sequitur.

Eiusdem litteræ in seruntur.

§. 2. « *Alexander Episcopus Servus Servorum Dei.* Ad futuram rei memoriam. Excitat nostræ mentis arcanum specialis affectio, qua Dilectos Filios Abbatem, et Conventum Monasterii Præmonstratensis Laudunen. Dioecesis sumus hactenùs prosequuti, et paterno prosequi studio non cessamus, ut circa statum ipsorum, nec non Dilectorum Filiorum Abbaturum, Prælatorum, Priorum, Præpositorum, Decanorum, Canonorum, Conversorum, Donatorum, ac Dilectarum in Christo Filiarum Abbatissarum, Priorissarum, Monialium, Conventuum, et Personarum in humiliatis spiritu in Monasteriis, sive in locis indulgentiæ ejusdem Ordinis Domino famulantium attentæ exēptionis. tentæ considerationis intuitum dirigentes, eo circa ipsorum quietem ferventius laboramus, ut fœcundius illorum Religio fructum

» in eis afferat salutarem , et laudabilibus pos- A n n o
 » sint in Domino proficere incrementis. 1753.
S. 3. « Hinc est , quod Nos nonnullorum Ro- Personae
 » manorum Pontificum Prædecessorum Nostro- lis , Rea-
 » rum vestigiis inhærentes , prædictos Abbates , lis , et Lo-
 » Priors , Prælatos , Præpositos , Decanos , Ca- calis exem-
 » nonicos , Conversos , Donatos , Abbatissas , ptio a qui-
 » Priorissas , Moniales , et Personas cum omni- bus Membris , Curtibus , Grangiis , Domibus , buscum-
 » Possessionibus , et Personis degentibus in eis- que Supe-
 » dem , nec non bonis mobilibus , et immobi- ptio sub
 » libus , ac aliis rebus quibuscumque , quæ in Protectio-
 » Præsentiarum possident , ac in futurum , ne S. Sedis
 » dante Domino , poterunt legitimè adipisci ,
 » nec non Ecclesias , ac alia loca ab eisdem
 » Monasteriis dependentia ab omni superiori-
 » tate , dominio , jurisdictione , nec non visi-
 » tatione quorumcumque Patriarcharum , Ar-
 » chiepiscoporum , Episcoporum , et aliorum
 » querumlibet Judicum Ordinariorum , et Offi-
 » cialium Ecclesiasticorum plenariè de specia-
 » lis dono gratiæ cum moderatione infrascris-
 » pta eximus , et totaliter liberamus , illa-
 » que ad jus , et proprietatem Beati Petri Apo-
 » stoli , et Sedis Apostolicæ , ac sub eorum spe-
 » ciali protectione suscipimus , atque nostrâ ;
 » Decernentes Præmonstratense , et alia Mo-
 » nasteria , nec non Abbates , Prælatos , Prio-
 » res , Præpositos , Decanos , Canonicos , Con-
 » versos , Donatos , Abbatissas , Priorissas ,
 » Moniales , Conventus , Personas cum Mem-
 » bris , Curtibus , Grangiis , Domibus , Posse-
 » sionibus , Bonis , Rebus Ecclesiasticis , et aliis
 » locis supradictis præfatae Sedi soli , et imme-
 » diatè subjacere , ita quod Patriarchæ , Ar-
 » chiepiscopi , Episcopi , Judices Ordinarii , et
 » Officiales prædicti etiam ratione delicti , aut
 » contractus , vel rei , de qua agi continget ,
 » ubicumque committatur delictum , iniatur
 » contractus , aut res ipsa consistat , non pos-
 » sint autoritate Ordinaria in Abbates , Præ-
 » latos , Priors , Præpositos , Decanos , Cano-

Pont. A. XIV. » nicos , Conversos , Donatos , Abbatissas , Pri-
 » rissas , Moniales , Conventus , Personas , Mo-
 » nasteria , Prioratus , Membra , Ecclesias , aut
 » loca prædicta , utpotè prorsùs exempta , ex-
 » communicationis , suspensionis , aut interdicti
 » sententias promulgare , aut potestatem , do-
 » minium , seu jurisdictionem aliquam exer-
 » cere , felicis recordationis *Innocentii Papæ IV.*
 » Prædecessoris Nostri circa exemptos edita ,
 » quæ incipit *Volentes* , ac aliis Constitutioni-
 » bus Apostolicis in contrarium editis non ob-
 » stantibus quibuscumque.

Cujus ratione annuus Census pensitan-
 dus . §. 4. » Volumus autem , quod Abbas , qui
 » nunc est , et Successores sui Abbates , qui
 » erunt pro tempore dicti Monasterii Præmon-
 » stratensis , ac hujusmodi Conventus , ad ju-
 » dicium perceptæ a Nobis hujusmodi liberta-
 » tis sex florenos auri de Camera in Festo Bea-
 » torum Petri , et Pauli Apostolorum annis sin-
 » gulis Cameræ Apostolicæ solvere teneantur.

Irrita de-
 » clarantur , quæcum-
 » quecontra-
 » sic exem-
 » ptos con-
 » tingerit at-
 » tentari . §. 5. « Decernimus insuper quaslibet excom-
 » municationum , suspensionum , et interdicti
 » sententias , ac processus quoscumque , quas-
 » vis poenas , atque sententias continentes , quos ,
 » et quas contra Abbates , Prælatos , Piores ,
 » Præpositos , Decanos , Canonicos , Conversos ,
 » Donatos , Abbatissas , Priorissas , Moniales ,
 » Conventus , Personas præsentes , et posteros ,
 » Monasteria , Prioratus , Membra , Ecclesias ,
 » et Loca supradicta , contra tenorem exem-
 » ptionis hujusmodi , quomodolibet promulgari ,
 » et haberi contigerit , irritos et inanes , quo-
 » que per hujusmodi exemptionem , et alia su-
 » pradicta , privilegiis , libertatibus , immuni-
 » tatis , et Indulgentiis , Abbatibus , Præla-
 » tis , Prioribus , Præpositis , Decanis , Cano-
 » nicis , Conversis , Donatis , Abbatissis , Prio-
 » rissis , Monialibus , Personis , Conventibus ,
 » Monasteriis , Prioratibus , Membris , Ecclæ-
 » siis , et Locis prædictis concessis , et quæ in
 » suo robore permanere volumus , ac quoad
 » procurationes in locis , seu Ecclesiis Mona-

Oppor-
 » tuna exem-
 » ptionis
 » moderatio » tibus , et Indulgentiis , Abbatibus , Præla-
 » tis , Prioribus , Præpositis , Decanis , Cano-
 » nicis , Conversis , Donatis , Abbatissis , Prio-
 » rissis , Monialibus , Personis , Conventibus ,
 » Monasteriis , Prioratibus , Membris , Ecclæ-
 » siis , et Locis prædictis concessis , et quæ in
 » suo robore permanere volumus , ac quoad
 » procurationes in locis , seu Ecclesiis Mona-

ANNO
1753.

» steriorum, et Membrorum prædictorum re-
 » cipi consuetas, et quo ad Jurisdictionem om-
 » nimodam, in eisdem Parochialibus Ecclesiis,
 » quantum ad ea, quæ Curam animarum con-
 » cernunt, etiamsi Cura hujusmodi per Cano-
 » nicos dicti Ordinis exerceri consueverit, Dioce-
 » cesanis Locorum, seu quibusvis aliis nullum
 » præjudicium generetur.

Præser-
tim in
concer-
nentibus
cura ani-
marum.

§. 6. » Præterea omnes libertates, et immu-
 » nitates a Prædecessoribus Nostris Romanis Confir-
 » Pontificibus, nec non Patriarchis, Archiepi- mantur
 » scopis, et Episcopis, eisdem Monasteriis, Prio- reliqua
 » ratibus, Membris, Ecclesiis, et Locis con- exemptione-
 » cessas, nec non libertates, et exemptions num, et
 » Sæcularium exactionum a Regibus, aut Prin- privile-
 » cipibus, vel aliis Christifidelibus rationabili- giorum
 » ter eisdem Abbatibus, Prioribus, Prælatis, indulta a
 » Præpositis, Decanis, Canoniciis, Conversis, quibus-
 » Donatis, Abbatissis, Monialibus, et Person- cunq[ue]
 » nis, nec non Monasteriis, Prioratibus, Mem- obtenta.
 » bris, et locis hujusmodi indulta, ac etiam eorumdem
 » eorumdem Abbatum, Priorum, Prælatorum
 » Præpositorum, Decanorum, Canoniconum,
 » Conversorum, Donatorum, Abbatissarum, et
 » Personarum antiquas, et rationabiles consue-
 » tudines, auctoritate prædicta confirmamus,
 » et præsentis Scripti patrocinio communimus.

§. 7. » Nulli ergo omnino hominum liceat
 » hanc paginam nostræ exemptionis, libera-
 » tionis, Constitutionis, suspensionis, volunta-
 » tis, confirmationis, et communionis infrin-
 » gere, vel ei ausu temerario contraire; Si
 » quis autem hoc attentare præsumperit, in-
 » dignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum
 » Petri, et Pauli Apostolorum ejus se noverit
 » incursurum. Datum Pisis secundo Kalendas
 » Augusti, Pontificatus Nostri Anno primo.

§. 8. Aliarum verò Litterarum Apostolica-
 » rum ejusdem Alexandri Prædecessoris secundo
 » loco editarum tenor etiam sequitur, et est
 » talis:

**PONT. Alexander Episcopus Servus Servorum Dei.
A. XIV. Ad futuram rei memoriam.**

Iteratu. » Cum de indultis , et gratiis Apostolicis du-
 Alexan. » bitatur , decet , ut dubia hujusmodi , ora-
 Littere. » culo Summi Pontificis declarentur. Saue du-
 » dum nonnullorum Romanorum Pontificum
 » Prædecessorum Nostrorum vestigiis inhæren-
 » tes , Monasterium Præmonstratense Laudun.
 » Diœcesis , nec non Dilectos Filios Abbates ,
 » Piores , Præpositos , Decanos , Canonicos ,
 » Conversos , Donatos , et Dilectas in Christo
 » Filias Abbatissas , Priorissas , Moniales , et
 » Conventus Monasteriorum , et Locorum Præ-
 » monstratensis Ordinis , cum omnibus Mem-
 Concessa » bris , Curtibus , Grangiis , Domibus , Posses-
 in Supe- » sionibus , et Personis degentibus in eisdem ,
 rioribus » nec non Bonis mobilibus , et immobilibus ,
 Litteris » ac aliis rebus quibuscumque , quæ tunc pos-
 exemplio. » sidebant , et in futurum , dante Domino , pos-
 » sent justo titulo adipisci , nec non Ecclesias ,
 » et alia Loca ab eisdem Monasteriis dependen-
 » tia ab omni superioritate , dominio , Jurisdi-
 » ctione , nec non Visitatione quorumcumque
 » Patriarcharum , Archiepiscoporum , Episco-
 » porum , et aliorum quorumcumque Judicium
 » Ordinariorum , et Officialium Ecclesiastico-
 » rum plenariè cum modificatione infrascripta
 » per alias nostras Litteras exemimus , et to-
 » taliter liberavimus ; ita quod Patriarchæ , Ar-
 » chiepiscopi , Episcopi , Judices Ordinarii , et
 » Officiales prædicti , etiam ratione delicti , aut
 » contractus , vel rei , de qua agi contigeret ,
 » ubicumque committeretur delictum , iniaretur
 » contractus , aut rès ipsa consisteret , non pos-
 » sent auctoritate Ordinaria in Abbates , Præ-
 » latos , Piores , Præpositos , Decanos , Cano-
 » nicos , Conversos , Donatos , Abbatissas , Prio-
 » rissas , Moniales , Conventus , Personas , Mo-
 » nasteria , Prioratus , Membra , Ecclesias , et
 » Loca prædicta , utpotè prorsùs exempta ex-
 » communicationis , suspensionis , et interdicti
 » sententias promulgare , aut potestatem , de-

» minium , seu Jurisdictionem aliquam exercere , A n n o
 » quodque per hujusmodi exemptionem , et alia 1753.
 » supradicta quoad procurations in Locis , seu Ac mo-
 » Ecclesiis Monasteriorum , et membrorum præ- deratio
 » dictorum recipi consuetas , et quoad jurisdi- commis-
 » ctionem omnimodam in eisdem Parochialibus moratur.
 » Ecclesiis quantum ad ea , quæ curam Ani-
 » marum concernerent , etiamsi Cura hujus-
 » modi per Canonicos dicti Ordinis exerceri
 » consueisset , Diœcesanis Locorum , seu qui-
 » busvis aliis nullum præjudicium generare-
 » tur , prout in ipsis Litteris plenius conti-
 » netur.

» S. 9. » Cùm autem , sicut accepimus , non- Exorte-
 » nulli de modificatione hujusmodi disceptan- que de ea
 » tes , Diœcesanos prædictos nedum in Cano- contro-
 » nicos Monasteriorum , seu Locorum prædi- versie op-
 » etorum , qui pro tempore curam exercent , et declara- portana
 » Ecclesiæ , seu Loca regunt , antedicta ra- tione tol-
 » latione Curæ hujusmodi Jurisdictionem , po- luntur.
 » testatem , et dominium habere ; verùm etiam
 » Abbates , Priors , Præpositos , Decanos , Ca-
 » nonicos , Conversos , Donatos , Abbatissas ,
 » Priorissas , Moniales , Conventus , Personas ,
 » Monasteria , Prioratus , Membra , Ecclesiæ ,
 » et Loca prædicta quoad certas procurations ,
 » et alia jurisdictionalia præstanda , dicta exem-
 » ptione non obstante , ipsis Diœcesanis sub-
 » esse prætendant : Nos ad omne ambiguitatis
 » tollendum dubium in præmissis , quod si Ca-
 » nonici , qui curam exercebunt , et Ecclesiæ ,
 » seu loca hujusmodi regent pro tempore ,
 » Diœcesanis , aut aliis locorum Ordinariis hu-
 » jusmodi , quoad exercitium hujusmodi Curæ
 » Animarum dumtaxat , subesse , et ratione ea-
 » rumdem Ecclesiarum Episcopalia jura solvere
 » aliaque ipsarum Ecclesiarum onera suppor-
 » tare , et respondere teneantur : Abbates ta-
 » men , Priors , Præpositos , Decanos , alias Ca-
 » nonicos , Conversos , Donatos , Abbatissas ,
 » Priorissas , Moniales , Conventus , Personas ,
 » Monasteria , Prioratus , Membra , Ecclesiæ ,

P O N T. et loca præfata a præstatione procurationum;
A. XIV. et aliorum Jurisdictionalium quorumcumque,
 » nec non jurisdictione, potestate et dominio
 » præfatis, liberos, et immunes existere aucto-
 » ritate Apostolica tenore præsentium declara-
 » mus. Decernentes ex tunc irritum, et inane
 » si secùs super his a quoquam quavis aueto-
 » ritate scienter, vel ignoranter contigerit at-
 » tentari. Nulli ergo omnino hominum liceat
 » hanc paginam nostræ declarationis, et Con-
 » stitutionis infringere, vel ei ausu temerario
 » contraire; si quis autem hoc attentare præ-
 » sumpserit, indignationem omnipotentis Dei,
 » ac Beatorum Petri, et Pauli Apostolorum ejus
 » se noverit incursum. Datum Bononiæ Ka-
 » lendis Martii, Pontificatus Nostri Anno Primo.

Excitatia §. 10. Cùm autem, sicut eadem petitio sub-
 iterum, jungebat, nonnulli locorum Ordinarii, non ob-
 vel prævi-stantibus exemptione, et declaratione hujus-
 sis de ea-modi, exemptionem præfatam impugnare for-
 dem exem san prætendant, propterea que dictus Nicolaus
 ptione plurimùm cupiat binas supradictas Litteras
 contro- Alexandri Prædecessoris præfati ad quascum-
 versiis, que difficultates, et prætensiones super exem-
 ptione præfata, qua dictum Ordinem semper
 gavimus fuisse, et gaudere Nobis est notum,
 ab eisdem Ordinariis excitatas tollendas, et
 pro exemptionis præfatae majori subsistentia
 per Nos, et Sedem Apostolicam, ut infra, ap-
 probari, et confirmari. Quare pro parte dicti
 Nicolai Nobis fuit humiliter supplicatum qua-
 tenùs sibi in præmissis opportunè providere de-
 benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur,
 qui quantum cum Domino possumus, singulo-
 rum Ordinum pacem, et in securitate conser-
 vationem per Privilegiorum eisdem concessos-
 rum stabilitatem paternis, et sinceris deside-
 ramus affectibus, eudem Nicolaum specialibus

Occurrit favoribus, et gratiis prosequi volentes, et a
 Pontifex quibusvis excommunicationis, suspensionis, et
 confir- interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, cen-
 mando suris, et pœnis a Jure, vel ab homine, qua-

superius

vis occasione , vel causa latis , si quibus quo-
modo libet innodatus existit , ad effectum præ- 1753.
sentium dumtaxat consequendum , harum se- relatas
rie absolventes , et absolutum fore censentes , Alexan-
hujusmodi supplicationibus inclinati binas præ- drinas Li-
fatas Litteras dicti Alexandri Prædecessoris , et teras .
in eis contenta quæcumque Apostolica aucto-
ritate tenore præsentium perpetuò approbamus ,
et confirmamus , illisque inviolabilis Aposto-
licæ firmitatis robur adjicimus .

§. 11. Præsentes quoque Litteras Apostolicas
semper , et perpetuò validas , et efficaces esse ,
et fore suosque plenarios , et integros effectus
sortiri , et obtinere , ac omnibus , et singulis ,
ad quos quomodolibet nunc spectat , et specta-
bit pro tempore in futurum , firmiter , et in-
violabiliter observari debere , ac nullo unquam
tempore , ex quocumque capite , vel qualibet
causa quantumvis juridica , et legitima , etiam
ex eo , quod quicunque locorum Ordinarii ,
aut alii in præmissis , et circa ea quomodolibet ,
et ex quavis causa , ratione , actione ,
vel occasione Jus , vel interesse habentes , aut
habere prætendentes , illis non consenserint ,
nec ad id vocati , citati , et auditи fuerint , et
causæ , propter quas eadem præsentés litteræ
emanaverint , adductæ , verificatæ , et justifi-
catæ non fuerint , de subreptionis , vel obrep-
tionis , aut nullitatis , seu invaliditatis vitio ,
seu intentionis nostræ , aut Jus , vel interesse
habentium consensus , aut qualibet alio quan-
tumvis magno , substantiali , ac individuam
mentionem , et expressionem requir. defectu ,
aut ex quocumque alio capite notari , impu-
gnari , invalidari , retractari , aut ad viam , et
terminos Juris reduci in Judicio , vel extra
posse , neque ipsa's præsentes Litteras sub qui-
busvis similium , vel dissimilium gratiarum re-
vocationibus , suspensionibus , limitationibus ,
derogationibus , aliisque contrariis dispositioni-
bus comprehendendi , sed semper , et omnino ab
illis excipi , et quoties illæ emanabunt , toties

Clausulæ
et Decreta
pro præ-
missorum
firmitate.

P O N T. in pristinum , et validissimum statum restitutas,
A. XIV. repositas , et plenariè reintegratas , ac de novo
 etiam sub quacumque posteriori Data per dictum Nicolaum modernum , ac pro tempore
 existentem primodicti Monasterii Abbatem ,
 quandcumque eligenda concessas esse et fore ,

Aliter
judicari
prohibe-
tur. sicque et non aliàs in præmissis omnibus , et
 singulis , per quoscumque Judices Ordinarios ,
 vel Delegatos quavis auctoritate fungentes , etiam
 Causarum Palatii Apostolici Auditores , ac Sancte
 Romanæ Ecclesiæ Cardinales etiam de La-
 tere Legatos , Vice-Legatos , dictæque Sedis
 Nuncios judicari et definiri debere , et si se-
 cùs super his a quoquam quavis auctoritate
 scienter , vel ignoranter contigerit attentari ,
 irritum , et inane decernimus .

Derogatio §. 12. Non obstantibus quibusvis etiam in
 contraria synodalibus , provincialibus , universalibus , ge-
 neralibusque Conciliis editis , vel edendis spe-
 cialibus , vel generalibus Constitutionibus , et
 Ordinationibus Apostolicis , ac primodicti Mo-
 nasterii , et Ordinis præfati etiam juramento ,
 confirmatione Apostolica , vel quavis firmitate
 alia roboratis Statutis , et consuetudinibus , Pri-
 vilegiis quoque , Indultis , et Litteris Apostolicis
 quibusvis Superioribus , et personis in genere ,
 vel in specie etiam in contrarium præmissorum
 forsitan quomodolibet concessis , approbatis , et
 innovatis , quibus omnibus , et singulis etiamsi
 pro illorum sufficienti derogatione , alias de il-
 lis , eorumque totis tenoribus specialis , specifica ,
 expressa , et individua , ac de verbo ad verbum ,
 non autem per clausulas generales idem im-
 portantes mentio , seu quævis alia expressio
 habenda , aut etiam aliqua exquisita forma ad
 hoc servanda foret , tenores hujusmodi , ac si
 de verbo ad verbum nil penitus omisso , et
 forma in illis tradita observata , inserti forent
 eisdem præsentibus , pro plenè , et sufficienter
 expressis , ac insertis habentes , illis aliàs in suo
 robore permansuris , ad præmissorum effectum
 bac vice dumtaxat latissimè , et plenissimè , ac

specialiter, et expressè harum quoque serie A n n e
derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. 1753.

§. 13. Nulli ergo omnino hominum liceat ^{Sanctio} hanc paginam nostræ absolutionis, approba- poenalis. tationis, confirmationis, roboris adjectiouis, decreti, et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc atten- tare præsumperit, indignationem Omnipoten- tis Dei, ac Beatorum Petri, et Pauli Aposto- lorum ejus se noverit incursum.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Dat. Pont. Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Septin- anno 14. gentesimo quinquagesimo tertio, Tertio Idus ^{21.} Sept. Septembbris Pontificatus Nostri Anno Quarto- 1753. decimo.

Ph. Rinaldi.

Fr. Pratesi.

I. Miliatus.

Loco ✠ Plumbi.

Ph. Frigerius.

I. Rey.

I. M. Travagli pro Rmo.

Correctore.

I. Rosa.

P O N T.

A. XIV.

XXIII.

OPPIDUM MATHELICÆ

In Piceno ad primævum Statum Civitatis reintegratur, et quatenus opus sit, ex integrō erigitur, ac instituitur, cum omnibus honoribus, juribus, et prærogativis, ceteris ditionis Pontificiæ Civitatibus competentibus.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœ-
mium.

CIRCUMSPECTA Romani Pontificis gratiarum Dispensatoris providentia devotos, et fideles suos, et Temporalis S. R. E. Ditionis Subditos, præsertim illos, qui sinceræ fidei, et devotionis affectum erga Apostolicam hanc Sanctam Sedem gerere comprobantur, amplioribus honoris, decoris, et honorificentiæ Titulis, nec non specialis benevolentiae favoribus amplecti solet, prout Personarum, Locorumque qualitatibus, et meritis conspicit convenire.

Terræ
Matheli-
cæ anti-
quitus ti-
tulo, et
juribus
Civitatis
gavisa
fuit.

§. 1. Exponi siquidem Nobis nuper fecerunt Dilecti Filii Confalonerius, et Piores Terræ nostræ Mathelicæ, representantes etiam dilectos Filios illius Universitatem, et Homines, quod Terra prædicta transactis temporibus, non solum titulo, verum etiam honoribus, et prærogativis, quibus Nobiles, et præcipue Civitates, potissimum ejusdem Status Nostræ Ecclesiastici gaudere solent, semper fuerit gavisa, quod autem dictos honorem, et Titulum Civitatis aliâs meruerit, manifestum apparet tum ob illius ab ultima antiquitate fundationem, prout Historici multa eruditione clari; illam nempe

post sæculum ab Urbe condita, evenisse asse- A N N O
1753.
Vetus
tissima
fundatio-
ne illu-
stris.
runt, tum quia tempore Romanæ Reipublicæ, et Imperatorum inter magis conspicua, et illu-
striora Picœni Municipia habebatur, propter illius Cives in bello præstantes, et Incolarum frequentiam, ac demùm ab initio Catholicæ Ecclesiæ gloria Cathedræ Episcopalis claruit, prout testantur bon. mem. Equitius, qui Con- cilio Romano anno 487. celebrato interfuit, et præstan- Florentinus Episcopi Mathelicenses, qui damna- tionem in Civitate Constantinopolitana contra Theodorum Episcopum Cæsareæ a felic. record. Vigilio Romano Pontifice Prædecessore Nostro latam, subscripsit. Postmodum verò ob tempo- rum vicissitudines non solùm prædictis honore, et gloria Cathedralis Ecclesiæ, quippe quæ Cathedrali Ecclesiæ Camerinensi canonice unita fuit, verùm etiam ejus decore paulatim fuit privata, ita ut a plerisque Populorum deinde tanquam minimè illustris, et antiqua Picœni Civitas habita fuerit: quamvis interea quamplurimi ex ea tum pietatis, et sanctitatis, tum litterarum, et armorum laude illustres Viri, Incolæque, et Ecclesiarum Cathedralium Præsules, Romanaeque Curiæ Praelati, et S. R. E. præfatæ Cardinales ortum duxerunt.

§. 2. Ipsa verò Terra, uti cæteræ Status No- stræ Ecclesiastici Civitates, gubernari, et regi pergit, atque in ea Gubernator a Congrega- tione Venerabilium Fratrum Nostrorum ejusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium super Consultationibus Communitatum, et Universi- tatum Status Nostri Ecclesiastici prædicti Depu- tatorum electus (qui aliàs ex Signaturæ Refe- rendariis erat) cum titulo Judicis residet; plu- resque artes, et artificia, et potissimum Lanificii, illiusque Commercium in ea florent. Memoratæ præterea Terræ Magistratus ex duplicit Personarum gradu, Confaloneriis nempe, qui existunt ex Familiis præcipuis ejusdem Terræ sanguine conjunctis cum aliis quoque Nobilio- ribus aliarum Status Nostri præfati Civitatum Recen- sentur in- signiores ejusdem præroga- tivæ, qui- nunc illu- stratur.

PONTA. XIV. Familiis, ac Prioribus Civibus constituitur. In A. XIV. super in dicta Terra, ejusque Territorio sex circiter mille Incolæ, et Habitatores numerantur, ac antiqua Sæcularis, et Collegiata cum Archipresbytero, prima Dignitate, tresdecim Canonicis, comprehensis in eis Theologali, et Pœnitentiario, atque una quidem in ipsa Terra, quatuor verò distinctæ Parochiales Ecclesiæ in ejus Territorio; sex itidem Virorum Regularium Cœnobia, una Domus Presbyterorum Congregationis Oratorii S. Philippi Nerii, et duo Monialium Monasteria, Mons Pietatis, duo pro firmis Xenodochia, seu Hospitalia, Undecim Laicorum Confraternitates sub nonnullorum Sanctorum Invocationibus, decem specialium Artium Universitates, et sex Montes Frumentarii ad publicum, Pauperumque commodum, et levamen erecti reperiuntur. Ea propter dicti Exponentes pro eorum, ac Terræ hujusmodi, nec non illius, ac Territorii præfati Incolarum, Habitatorumque decore Terram prædictam antiquo decore Civitatis nomine insigniri, sive potius restituи, atque reintegrari plurimum desiderant; Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in præmissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate Apostolica dignaremur.

Ex qui- bus ad ti- favoribus, et gratiis prosequi volentes, et eo- tulum, rum singulares Personas a quibusvis Excommu- bonores, nicationis, Suspensionis, et Interdicti, aliisque et jura Ci- Ecclesiasticis Sententiis, Censuris, et poenis a vitatis re- dintegra- jure, vel ab Homine, quavis occasione, vel tur. causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium tantum conseq. harum serie, absolventes, et absolutas fore censes, supplicationibus etiam Dilecti Filii Nostri Hieronymi memoratæ Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Diaconi Cardinalis Columnæ nuncupati, ejusdem Terræ apud Nos, et dictam Sedem Protectoris, ejusdemque Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Vice-Cancellarii, Nobis super hoc hu-

militer porrectis inclinati, atque etiam motu proprio, et certâ scientiâ, et matura delibera-
tione Nostris, deque Apostolicæ potestatis ple-
nitudine, Terram Matelicæ veteri Episcopali
jamdudum dignitate ornatam, tituloque præ-
stantis Civitatis etiam ditatam, in primævum,
et pristinum Civitatis honorem, cum omnibus,
et singulis privilegiis, indultis, facultatibus,
præminentibus, gratiis, et immunitatibus suis,
restituimus, et in antiquum statum, et deno-
minationem Civitatis reponimus, et plenariè
reintegramus, et quatenus opus sit, Terram
Matelicæ præfatam in Civitatem perpetuè erigi-
mus, instituimus, et confirmamus, eique Civitatis
titulum, ac denominationem, cum omni-
bus honoribus, juribus, prærogativis, ac de-
corationibus, quæ cæteris omnibus Ditionis
Nostræ Pontificiæ Civitatibus competere digno-
scuntur, nec non Magistratui ejusdem Terræ in
Civitatem, ut præmittitur, erectæ consuetis
honoribus, et insigniis, quibus aliarum ejus-
dem Ditionis Civitatum Magistratus de jure,
usu, et consuetudine, gaudere, seu uti possunt,
pariformiter, ac pari modo, et absque ulla dif-
ferentia gaudere, potiri, et uti, concedimus
pariter, et impertimur, ac ejusdem Terræ In- Ecclesiæ
colas, et Habitatores Civium nomine decora- tamen Ca-
mos, ita tamen, ut pro tempore existens Epi- merinensi
scopus Camerinensis in dicta Terra, per Nos in subjecta
Civitatem, sicut præmittitur, per præsentes relinqui-
erecta residere minimè teneatur, sed illa Ecclia tur nec in
clesiæ Camerinensi, ut antea, subjecta rema- ea Episco-
neat. ppus resi-
dere jube-

§. 4. Decernentes easdem præsentes Litteras,
et in eis contenta quæcumque, etiam ex eo, Clau-
quod quicumque in præmissis jus, vel interesse solum pre-
habentes, seu habere quomodolibet prætenden- præmis-
tes illis non consenserint, nec ad ea vocati, sorum fir-
mati, et auditii, neque causæ, propter quas
præsentes emanarint, sufficienter adductæ, ve-
rificatae, et justificatae fuerint, aut ex alia quan-
tumvis justa, legitima, et privilegiata causa,

P o r t. colore, prætextu, et capite, etiam in corpore
A. XIV. juris clauso, etiam enormis, enormousimæ, et
 totalis læsionis, ullo unquam tempore de sub-
 reptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vicio,
 seu intentionis nostræ, aut interesse haben-
 tium consensus, aliove quolibet, etiam quantumvis magno, et substantiali, ac incogitato,
 et inexcogitabili, individuamque expressionem
 requirente defectum notari, impugnari, infringi,
 retractari, in jus, vel controversiam revocari,
 aut ad terminos juris reduci, aut adversus illas
 aperitionis oris, restitutionis in integrum, aliud-
 ve quodcumque juris, facti, vel gratiæ reme-
 dium impetrari, seu impetrato, aut etiam motu,
 scientiâ, et potestatis plenitudine paribus con-
 cesso, vel emanato quempiam in judicio, vel
 extra, uti, seu se juvare posse: sed ipsas præ-
 sentes Litteras semper firmas, validas, et ef-
 ficaces existere, et fore, suosque plenarios, et
 integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis,

Aliter ad quos spectat, et pro tempore quandocum-
 que spectabit, in omnibus, et per omnia ple-
 nissimè suffragari; sique in præmissis per
 quoscumque Judices Ordinarios, et Delegatos,
 etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores,
 et Sanctæ Romanæ Ecclesiæ præfatae Camera-
 riū, et alios Cardinales etiam de Latere Le-
 gatos, et alios quoscumque quavis præminen-
 tia, et potestate fungentes, et functuros, sub-
 lata eis, et eorum cuilibet quavis aliter judi-
 candi, et interpretandi facultate, et auctorita-
 tate, judicari, et definiri debere; ac irritum,
 et inane, si secùs super his a quoqnam quavis
 auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit
 attentari.

Ampli. §. 5. Non obstantibus Constitutionibus, et
 sima de. Ordinationibus Apostolicis, et quatenus opus
 rogatio sit, dictæ Terræ, aliisve quibusvis, etiam ja-
 contrariis ramento, confirmatione Apostolica, vel quavis
 firmitate alia roboratis Statutis, et consuetudi-
 nibus, Privilegiis quoque, Indultis, et Litteris
 Apostolicis in contrarium præmissorum quo-

modolibet concessis, confirmatis, et innovatis: Anno
1753.
 quibus omnibus, et singulis, etiam si pro suffi-
 cienti illorum derogatione de illis, eorumque
 totis tenoribus, specialis, specifica, expressa,
 et individua, ac de verbo ad verbum, non
 autem per clausulas generales idem importan-
 tes, mentio, seu quævis alia expressio habenda,
 aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda
 foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad
 verbum, nihil penitus omissa, et forma in
 illis tradita observata, exprimerentur, et in-
 sererentur, præsentibus pro plenè, et sufficienter
 expressis, et insertis habentes, illis aliàs in suo
 robore permansuris, ad præmissorum effectum
 hac vice dumtaxat specialiter, et expressè de-
 rogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Dat. Pont.
 sub Annulo Piscatoris die xxvi. Septembbris anno 14.
 MDCCLIII. Pontificatus Nostri Anno Decimo- die 26.
Septemb.
1753.
 quarto.

D. Card. Passioneus.

Publicat. eodem die, mense et anno.

P O N T.
A. XIV.

XXIV.

DE CULTU S. MARONIS

Epistola ad R. P. Nicolaum Lercari a Secretis
Congregationis de Propaganda Fide.

BENEDICTUS PAPA XIV.

*Dilecte Fili, Salutem et Apostolicam
Benedictionem.*

INTERA cætera scripta Nobis exhibita, cum nū. adversū per ad Nos accessisti, illud deprehendimus, quod ad cultum S. Maronis Abbatis pertinet. S. Maro. quis cul. Scripsit enim ad Congregationem de Propaganda tum et Fide Dilectus Filius Frater Desiderius a Casam-
imates, basciana Min. Observ., quem nos Ablegatum exortaq.
inde dis-
sidia re-
consentor Attentata Sanctum Maronem inter Santos minimè numerari, quippe qui hæreticus vixerit, atque obierit, idque gravibus dissidiis Maronitas inter, et Græco-
Melchitas occasionem præbuisse; timendum insuper, ne hujusmodi turbæ quotidiè magis ingravescant, neque tumultum sedari, et compesci potuisse; tum quia post suum discessum e Locis, ubi ignem restinguere curaverat, nonnulli Presbyteri palam dixerant, eum nullam auctoritatem habere questionis definieandæ, utrum Maro Sanctus extiterit, an hæreticus; cum præsertim eorum Patriarcha assereret, Maronem cum inter vivos ageret; et cum, e vita decessit, hæresi pollutum fuisse: tum quia per Moncalles, ubi residet Patriarcha Græco-Melchita, quum iter fecisset, ut cum eo collo-

queretur, ipsum non invenerat, et aliquibus de causis permisum sibi non fuerat, ut ulterius ad eum assequendum progrederetur. Anno
1753.

§. 2. Non solum admiratione nos affecit, Factum sed maximè commovit, quod temerè, atque improbat inconsultè factum est a Ven. Fratre Patriarcha Pontifex. Cyrillo, qui ut eruditionem fortasse ostentaret, sua agendi ratione, non dicam restaurare, sed auctoritate sua controversiam jam extinctam definire tentavit: quasi verò ejusdem conditio, vel meritum nobis, aut Congregationi minimè innotescant, et quod deterius est, Sancti nomine, et cultu eum, quoad potuit, privare, qui a pluribus jam sæculis cum Apostolicæ Sedis approbatione hujusmodi honore decoratur.

§. 3. Ut tibi compertum est, Sanctus Maro Theodo-
vixit sub finem sæculi quarti, et initium quinti. reti, et
Theodoreetus, qui auctor coævus dici potest, Chryso-
cum circa dimidium sæculi quinti floruerit, stomi Te-
vitam illius scripsit, in qua heroicæ Sancti
Maronis virtutes, et insigniter gesta enarran-
tut. Theodoreetus Cyri Episcopus extitit, librum
composuit *de vitis Patrum*, inscriptum *Philo-*
theus, sive *religiosa Historia*; cujus duæ sunt
latinæ versiones; quarum una habetur in *vitis Patrum*, auctore Rosyeido, altera Gentiani
Herveti in *tom. 3. Operum* ejusdem Theodoreti,
editionis Sirmondi. Porrò sex distinctis locis
Theodoreetus collaudat sanctitatem Sancti Ma-
ronis, quemadmodum videre est in editione
Rosveidi *de Vitis Patrum cap. 16. pag. 827. et*
828. et cap. 21. pag. 832. et cap. 22. pag. 838.
et cap. 24. pag. 840. et cap. 30. pag. 850. Legitur
quoque inter epistolas Sancti Joannis Chrysosto-
mi trigesima sexta inscripta ipsi Abbatii Maroni,
in qua ipsius virtutes laudibus prosecutur, ejus-
que orationibus sese commendat. Porrò ut os
occludatur quibusdam non admodum sanæ co-
gnitionis, qui conati sunt auctoritatem adimere
vitis a Theodoreto conscriptis, quorum numero
adnecti possunt Andreas Riyetus in suo *lib. : Cri-*
ticus Sacer lib. 4. cap. 21. Robertus Cocus in
Fides et
auctoritas

Pont. sua Censu^ra quorundam Scriptorum veterum A. XIV. pag. 390. Fridericus Spanhemius : *In Historia Patrum vi Christiana sæculi quinti* §. 10. col. 1030. Non nisi a Theo defuerunt viri sublimis doctrinæ, atque accurdoreto scriptis ratæ critics, qui ad ipsius historiæ integratæ tem sartam tectam tuendam, operam suam men- vindicata. temque contulerint, in quorum numero recen- sendi sunt Labæus in Dissertatione de Theodoreto in Opere Bellarmini de Scriptoribus Ecclesiasticis editionis Venetæ anno 1728. pag. 155; Garnerius in *Dissert. 2. de Libris Theodoreti tom. 5.* Operum ipsiusmet Theodoreti editionis Parisiensis anno 1684. pag. 199.; Tillemontius in *Vita Theodoreti art. 48. tom. 15.* pag. 329.; Natalis Alexander in *historia Ecclesiastica sæculi V. cap. 4. art. 28. §. 1. n. 1.*, atque novissimus eruditus Ceillier in *historia Universalis Auctorum Sacrorum, et Ecclesiasticorum tom. 14. cap. 14. art. 2. §. 6. num. 2. in fine pag. 94.*

Et præ-
sertim vi-
tæ S. Ma-
ronis, ac-
curatio-
rum Hi-
storio-
rum con-
sensu,
et Clem.
Sancti Maronis
VIII. fa-
cto com-
probatae.
A. XIV. pag. 390. Fridericus Spanhemius : *In Historia Patrum vi Christiana sæculi quinti* §. 10. col. 1030. Non nisi a Theo defuerunt viri sublimis doctrinæ, atque accurdoreto scriptis ratæ critics, qui ad ipsius historiæ integratæ tem sartam tectam tuendam, operam suam men- vindicata. temque contulerint, in quorum numero recen- sendi sunt Labæus in Dissertatione de Theodoreto in Opere Bellarmini de Scriptoribus Ecclesiasticis editionis Venetæ anno 1728. pag. 155; Garnerius in *Dissert. 2. de Libris Theodoreti tom. 5.* Operum ipsiusmet Theodoreti editionis Parisiensis anno 1684. pag. 199.; Tillemontius in *Vita Theodoreti art. 48. tom. 15.* pag. 329.; Natalis Alexander in *historia Ecclesiastica sæculi V. cap. 4. art. 28. §. 1. n. 1.*, atque novissimus eruditus Ceillier in *historia Universalis Auctorum Sacrorum, et Ecclesiasticorum tom. 14. cap. 14. art. 2. §. 6. num. 2. in fine pag. 94.*

§. 4. Et quod gravioris momenti esse debet, quidem non admodum creduli, neque ingenti acumine destituti, fidem quam maximam præbuerunt vitæ Sancti Maronis a Theodoreto scriptæ, cum ipsius virtutes, factaque gloria singillatim referant, quemadmodum a Theodoreto enarrantur, et commendantur. Proinde est, omnimodam adhibent fidem. Adeantur Boltlandistæ die 14. Februarii tom. 2. ejusdem mensis, Bailletius in suis vitis Sanctorum eadem die, Tillemontius tom. 12. sue historiæ Ecclesiastice in vita predicti Sancti pag. 412. et sequen. Neque illud ullo modo conticendum est, quod Pontificatum administrante Clemente VIII. cum Romæ typis consignatum fuisse Missale Maronitarum, cum ejus Nationis patrocinium sustineret fel. mem. Gabriël Cardinalis Palæotus, evulgandi facultas a Summo Pontifice ea conditione solùm obtenta est, ut sub ejusdem initio poneretur Vita Sancti Maronis deprompta ex Theodoreti historia, sicuti diligenter obser-

vatum fuit, quemadmodum Clarissimus Cardinalis Jacobus Perronius testatus est: *Verba feci cum Sanctissimo Domino nostro de vulgando Missali Maronitarum, quod typis jam pridem excusum est, annuitque sua Sanctitas, ut præfixa hac Præfatione (quæ est vita Sancti Maronis desumpta ex Theodoreto) publicaretur.*

Anno
1753.

§. 5. Accedit, quod insigne fuit Cœnobium Alia testimonia de S. Maronis, ut liquet ex epistola Archimandritarum Syriæ secundæ ad Hormisdam Pontificem data anno 517. in qua se in primis subscribit Alexander Archimandrita, vel, quod idem est, *Abbas Sancti Maronis*, ut appareat *ex tom. 5. Collectionis Conciliorum Labbæi editionis Venetæ pag. 598.*, ex Annalibus Cardinalis Baronii *ad annum Christi 517. num. 53.* Et in actis Concilii Constantinopolitani habiti *an. 536.* mentio habetur de eodem Cœnobia, ibique semper Sancti, vel Beati nomine Maro nuncupatur, ut legenti constabit *cit. tom. 5. pag. 967. pag. 978. 994. 999. pag. 1075. 1083. 1099. 1111. et pag. 1223.* Insuper Pagius in Critica ad Annales Cardinalis Baronii *ad annum 400. num. 17. et sequen.* postquam commemo-ravit virtutes Sancti Maronis, orationem convertit ac Cœnobium ipsius Sancti Maronis, laudibusque prosequitur Religionem Catholicam illorum Monachorum, ac veluti firmum quod-dam Catholicæ Religionis universo in Oriente adversùs hæreses propugnaculum prædicat; martyrium scilicet indicans, quod Imperante Anastasio pro Concilii Chalcedonensis defensione tercentum quinquaginta ex illis Monachis fortiter pertulerunt; eorum quippe mentio habetur in Romano Martyrologio *die 11. Julii*, quo in loco extant præterea adnotationes Venerabilis Cardinalis Baronii. Neque prætereundum est in Ecclesia Collegii Maronitarum hujus Almæ Urbis imaginem Sancti Maronis in Tabula Majoris Altaris depictam publicè coli, ejusque diem festum quotannis celebrari.

Post. §. 6. Hæc omnia mirificè illustrant sanctitatem Sancti Maronis, tum etiam ostendunt quām
Unde illi rectè, atque legitimè rogatu Venerabilis Fratris festus tris Simeonis Patriarchæ Antiocheni, et exemplo
diss. sp̄i eorum, quæ peracta fuere in Litteris Apostolicis
memoratis Predecessoris Nostri Clementis XII. ostendunt,
Post. Indulxit & inquam, quām justè in quodam Brevi a Nobis
emissso die 12. Augusti anno 1744. largiti simus
caritas.

Indulgentiam plenariam utriusque sexus Christifidelibus, qui Confessione, et Sacra Communione, expati, die 9. Februario, quo a Maronitis celebratur Festum S. Maronis eorum primarii Patroci, adibunt Sacras Mædes Monachorum, et Monialium Ordinis Sancti Antonii Abbatis, Congregationum tam Montis Libani, quam Sancti Isaiae, et concordiam inter Principes Christianos, heresis excidium, et Sanctæ Matris Ecclesie exaltationem a Deo enixè rogabunt: Quæ singula loculenter patefaciunt, quām illegitimè (ut loquamur remissius) Ven. Frater Patriarcha Cyrillus adversùs Sancti Maronis cultam se gesserit.

Ocasio §. 7. Neque erit difficile rationes investigare, indicatur quæ Vener. Fratrem Patriarcham Cyrrillum eam
eressen in rem impulerunt. Affirmant Maronitæ a San-
ctitate cto Abbate Marone se originem ducere, et a
de S. Ma- Catholica Religione nunquam recessisse, nec ab
rone in Ecclesie unitate se unquam disjunxisse; addunt
vecta. præterea, quod, cum ipsi unionem cum Ecclesia
Romana renovaverint, id minimè interpretari
debet, quasi Catholicam Religionem aliquando
deseruerint, iterumque ad ipsam reversi fuerint.
At verò alii contrarium senserunt; arbitrati
nimisimū sunt, Maronitas de Monotelitarum
Schola prodiisse, Maronem eorum Caput exti-
tisse, eundemque heresi adhæsisse, atque so-
lummodo ann. 1182. ab Aimeto tertio Patriar-
cha Latino Antiocheno Maronitas fuisse ad Ro-
manam Ecclesiam revocatos. Hæc omnia videre
est apud Lexicum universale Gallicum et Lat-
inum tom. 5. ad verbum *Maronitæ*, et apud
magnum

*Magnum Lexicum Morerii editionis Parisiensis Anno
anno 1747. tom. 6. ad verbum Maronitæ.* 1753.

§. 8. *Willelmus Archiepiscopus Tyri lib. 22. Sacri Belli cap. 8. narrat, ea, quæ paulo ante indicavimus, ab alterius opinionis Sectatoribus produci. Verùm, quoniam auctoritas Willelmi satis minimè foret ad sententiam, quæ Maronitis opponitur, roborandam, et fortasse ipse quoque Willelmus id agnovit, ea de re provocatum est ad tom. 2. Aonaliū Eutychii Ale-* Willelmi et Eustac. narratio- nes de Mo- mine Ma- rone ha- retico, deque ejus Cœnobio.
xandri, qui pag. 191. ita scripsit : Fuit tem- pore Mauritii Imperatoris Romanorum Mona- chus quidam nomine Maron, qui ajebat, duas esse Christi Domini nostri naturas, et unam vo- luntatem, unam operationem, unamque Perso- nam etc. Cumque mortuus esset Maron, incolae urbis Hamath (Apameæ) Monasterium in Ha- math excitarunt, quod Dair Marum, id est Cœ- nobium Maronis appellarunt, Fidemque Maronis professi sunt.

§. 9. Negligentiam minimè præsetulerunt Scriptores Maronitæ, in exponendis, et palam fa- ciendis erroribus, in quos inciderunt Eutychius Minus Alexandrinus, Willelmus Archiepiscopus Tyri, aliique eorum Sectatores. Id innotescet, si legatur Dissertatio Fausti Naironis *de origine, nomine, ac religione Maronitarum*, quæque præstanti eruditione a Dilecto Filio Josepho Simonio Assemano Prælato Nostro Domestico declara- rata fuere in sue tom. 1. *Bibliothecæ Orientalis* pag. 498, quibus accedit Pagius Gallus scriptor in sua Critica ad Annales Cardinalis Baronii *ad annum Christi 1182*. Atque, ut verum dicamus, quando error unius in Christa voluntatis atque operationis exordium habuit, ut omnibus notum est, regnante Heraclio; quomodo fieri potuit, ut idem error Mauritii tempore vigerit? qui dici potest, quod ait Eutychius, Cœnobium excitatum fuisse post mortuum illum Maronem, de quo ipse sermonem habet, cum ducentis antea annis ædificatum jam deprehen- vera pro- batur.

P o w r. datur, atque dicatum S. Maroni Abbati? quan-
 A. XIV. doquidem scribit Procopius Cæsariensis lib. 5.
 de ædificiis Imperatoris Justiniani, ab eo re-
 stauratum Cœnobium Sancti Maronis; comper-
 tumque est, e vivis decessisse Justinianum anno
 565. atque Mauritium mortuum esse anno 602.

Et quatenus ve-
titissae Ab-
bates Ma-
rtones.

(†) Hujus
Edit. v. 3.
p. 408.

§. 10. Paternam Sedis Apostolicæ benevolen-
 tiam erga Maroniticam Nationem desiderari non
 cerent, patiemur. Nos quippe in unum congesimus lau-
 duos ex-
 stritissimæ Ab-
 bates Ma-
 rtones.

II. pag. 42. (†) At omisso in præsentiarum quo-
 cumque partium studio erga Maroniticam Gen-
 tem: atque eruditis ejus Nationis scriptoribus,
 qui Romæ etiam versantur, curâ remissâ ab
 Adversariorum telis vindicandi perpetuam sta-
 bilitatem Sanctæ Catholicæ Religionis in suis
 Regionibus, si id necessitas (quod non credi-
 mus) postulet, atque Maronitarum originem a
 S. Abbatे Marone propagatam; his, inquam,
 prætermisis, id unum reponimus, quod nem-
 pe, etiamsi veritati consentanea videantur, quæ
 narrat Eutychiūs, aliud inde nequit inferri,
 nisi duos Abbates Marones extitisse, Sanctum
 unum, alterum hæreticum. Porrò cum ejusdem
 nominis appellatio non evincat, Sanctum fuisse
 hæreticum, aut hæreticum Sanctum, neque
 etiam cultum exhibitum Sancto, præstitum
 etiam, aut præberi hæretico; inde manifestè
 consequitur, Venerabilem Fratrem Patriarcham
 Cyrillum auferentem Beato Abbati Maroni Cul-
 tum, non solùm suæ auctoritatis limites ex-
 cessisse, verùm etiam se irreligiosum præstitisse
 adversùs hominem, qui tot jam sæculis inter
 Sanctos habitus est, ad cujus etiam Cultum
 publicum promovendum non destiterunt Ro-
 mani Poñtifices populos allucere, Indulgentias
 superiùs commemoratas impertiendo.

Probatur §. 11. Paulo ante dictum est, quod, etiamsi
 id ex ipsa concedatur, verum esse quod refert Eutychius,

aliud exinde non sequitur, nisi duos Abbates ^{Anno}
Marones, Sanctum unum, hæreticum alterum ^{1753.}
 extitisse. Hæreticus ille erit, de quo ipse loqui-^{tempo-}
 tur, quique, ipso teste, vixit tempore Mauritii ^{rur} col-
 Imperatoris vita functi, quod indicatum jam ^{latione.}
 est, an. DCII. At Sanctus ille est, qui vixit, Im-
 perium regente Arcadio, qui ab an. CCCXCV.
 usque ad annum **CCCVIII.** principatum ob-
 tinuit; atque ejus vitam scriptis complexus est
 Theodoretus Scriptor coævus non exiguae au-
 toritatis. Affirmavimus ejusdem nominis appella-
 tionem causam non esse, cur Sanctus hære-
 ticus existat, aut hæreticus Sanctus, vel cur
 habet Sancto habitus, traditus hæretico intel-
 ligatur; atque hæc propositio adeo naturæ lu-
 mine perspicua est, ut confirmationibus non
 egeat. Itaque solummodo indicabimus, exem-
 plum confusionis unius, et alterius Abbatis Ma-
 ronis unicum et singulare nequaquam esse, cum
 dno pariter Raymundi Lullii, duo Johannes
 Cantii extiterint, de quibus prolixius verba fe-
 cimus in nostro Opere *de Canonizatione Sancto-
 rum.* Ex Raymundis unus martyrii fama præ-
 dicatur; at non alter, qui infelicem vitam, ac
 mortem sortitus est. Unus pariter Johannes
 Cantius Beati nomine insignitor, et approba-
 tione Apostolicæ Sedis publica gaudet venera-
 tione; alter veluti hæresi inquinatus execratur.
 Quamobrem manifestè apparent irreligiosi co-
 natus Ven. Fratris Patriarchæ Cyrilli, qui sub
 specie interdicendi Cultum Maroni hæretico,
 quem nominat Eutychius, revera ademit Ma-
 roni Catholico, de quo mentionem facit Theo-
 doretus, quandoquidem Sancta Sedes in suis ^{Nec ta-}
 confessionibus unicè semper intellectu colere ^{men proin}
 Beatum illum Abbatem Maronem, de quo scri-^{de exorta}
 bit Theodoretus, idemque ut ab aliis coleretur, ^{in cultu}
 præscripsit. Idque liquidò constat ex iis, quæ ^{exhiben-}
 superius a Pontifice Clemente VIII. péracta esse ^{do confu-}
 commemoravimus. Tuum erit omnia enunciare
 Congregationi, atque necessarias, easque op-
 portunas facultates accipere, atque de ejusdem,

P o x p. nostroque etiam mandato Litteras dare Vener. A. XIV. Fratri Patriarchæ Cyrillo, ut ea revocet, quæ Turbatus patravit, neque audeat publica veneratione temere S. Beatum Abbatem Maronem privare nec discordan-
Maroni-
cultur-
cultus re-
stitui ju-
betur.
dias serere Græo-Melchitas inter, et Maroni-
tas. Quod si consentaneum judicabitur hanc
Epistolam, quam tibi deditimus, ad ipsum mit-
tere, ut certior fiat de nostra voluntate, id
præstare liberum tibi erit : Nos interim Apo-
stolicam Benedictionem tibi impertimur.

Dat. Pont. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Maj-
Anno 14. rem die 28. Septembris 1753. Pontificatus No-
die 28. Se-
ptembris tri Anno XIV.
1753.

A N N O
1753.

JURISDICTIO

xxv.

Congregationis super Bono Regimine Communatum Ditionis Ecclesiasticæ tum in Oeconomicis, tum in Judicialibus negotiis et causis cognoscendis, definitur; eidemque certa methodus in utrisque procedendi præscribitur.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI.

Ad perpetuam rei memoriam.

GRAVISSIMARUM sollicitudinum, quibus in ardua Reipublicæ procuratione quotidie afficimur, non aliud solatium habemus, quam quod spectata Nobis utilitatis publicæ incrementa suppeditant, dum Nostris curis atque laboribus subjectorum populorum commoda promovere, ac providis institutis et legibus in perpetuum quoque tempus communire gaudemus. Quo in Pontificis genere non modicum Nos beneficium contulisse studium putamus omnibus et singulis Civitatibus, Terris, et Locis sub temporali Nostro et Apostolice Sedis Dominio constitutis, quum nuper ad œconomicam Communitatum Ditionis Ecclesiasticæ administrationem mentis nostræ oculos catus, intendentes, universum ordinem et statum Congregationis Venerabilium Fratrum Nostrorum administracione Romanæ Ecclesiae Cardinalium super str. Boni earundem Communitatum Regimine deputatorum, omnemque agendi rationem, quæ in ea servatur, distinctè cognoscere voluimus, indeque oblatam Nobis occasionem amplexi suæ voluit.

N 3

Ponit. nostroque etiam mandato Litteras dare Vener.
 A. XIV. Fratri Patriarchæ Cyrillo, ut ea revocet, quæ
 Turbatus patravit, neque audeat publica veneratione
 temere S. Beatum Abbatem Maronem privare nec discor-
 Maponi dias serere Græco-Melchitas inter, et Maroni-
 cultus re- tas. Quod si consentaneum judicabitur hanc
 stitui ju- Epistolam, quam tibi dedimus, ad ipsum mit-
 betur. ttere, ut certior fiat de nostra voluntate, id
 præstare liberum tibi erit : Nos interim Apo-
 stolicam Benedictionem tibi impertimur.

Dat. Pont. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majo-
 Anno 14. rem die 28. Septembris 1753. Pontificatus No-
 die 28. Se- stri Anno XIV.
 ptembris
 1753.

JURISDICTIO

xxv.

Congregationis super Bono Regimine Communatum Ditionis Ecclesiasticæ tum in Oeconomicis, tum in Judicialibus negotiis et causis cognoscendis, definitur; eidemque certa methodus in utrisque procedendi præscribitur.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI.

Ad perpetuam rei memoriam.

GRAVISSIMARUM sollicitudinum, quibus in ardua Reipublicæ procuratione quotidie afficimur, non aliud solatium habemus, quam quod speccata Nobis utilitatis publicæ incrementa suppeditant, dum Nostris curis atque laboribus subjectorum populorum commoda promovere, ac providis institutis et legibus in perpetuum quoque tempus communire gaudemus. Quo in Pontificis genere non modicum Nos beneficium contulisse studium putamus omnibus et singulis Civitatibus, Terris, et Locis sub temporali Nostro et Apostolice Sedis Dominio constitutis, quum nuper ad oeconomicam Communitatum Ditionis Ecclesiasticæ administrationem mentis nostræ oculos catus, intendentes, universum ordinem et statum Congregationis Venerabilium Fratrum Nostrorum administracionis Romanæ Ecclesiae Cardinalium super str. Boni earundem Communitatum Regimine deputatorum, omnemque agendi rationem, quæ in ea servatur, distinctè cognoscere voluimus, indeque oblatam Nobis occasionem amplexi sti-

Pro-
mium.
de publi-
ca subdi-
utilitate,
quo addu-
ctus Oeco-
nomicam
mun. Sta-
tus Eccle-
siast. reco-

N 3

PON. mus nonnulla statuendi et ordinandi, quæ his
A. XIV. Nostris Litteris perpetuæ legis vim habituris
 Ac plura edicere et promulgare deliberavimus, quæque
 super ea in magnum earumdem Communitatum emolu-
 edicere mentum, omniumque adeo et singulorum Ec-
 delibera- clesiae Romanæ in temporalibus subditorum le-
 vit. vamen et utilitatem cessura fore certò confi-
 dimus.

Ordina- **§. i.** Sañè felicis recordationis Prædecessor
 tion. edi- Noster Clemens Papa VIII. ut singularum ejus-
 tæ a Clem. dem Ditionis Ecclesiasticæ Communitatum Bona
VIII. et redditus, ea, qua decet, fide et cura, utiliter,
Congrega- et providè administrarentur, pravique
tio trium Card. ababus tollerentur, qui in publicum et com-
 ipso in- mune damnum irrepsisse tunc temporis agno-
 stituta. sciebantur, per suam perpetuò valitaram Con-
 stitutionem datam in Monte Quirinali Anno
 Incarnationis Dominicæ Millesimo quingentesimo
 nonagesimo secundo, Decimo octavo Kalendas Septembbris, quæ incipit **¶ Pro com- missa**, **¶** complura sapienter præscripsit, ab
 uniuscujusque Civitatis, Terræ, Oppidi, Castri,
 et Loci Gubernatoribus, Magistratibus, et Offi-
 cialibus, observanda, qnorum executioni non
 solùm ordinarios Apostolicæ Sedis Ministros,
 tam in Romana Curia et Urbe, quām in iisdem
 Provinciis et Locis jurisdictionem exercentes,
 advigilare voluit et mandavit; verūm etiam peculiarem Congregationem trim Sanctæ Roma-
 næ Ecclesiæ Cardinalium ab ipso deputatorum
 præcipuo studio instare præcepit; Ad quem effec-
 tum, per alias suas Litteras in forma Brevis
 die trigesima sequentis Mensis Octobris editas,
 quarum initium est **¶ Cum per Constitutionem**
¶ iisdem Cardinalibus nonnullas facultates con-
 cessit, quibus suffulti, certas appellationum at-
 que recursuum Causas, necnō Exemptionum
 seu Immunitatum, ac Remissionum, sive De-
 falcationum, aliasque hujusmodi Communitatum
 et Universitatum controversias activas at-
 que passivas, etiam judiciali methodo non ser-
 vala, cognoscere, ac definire, et ut earumdem

Anno
1753.

eredita exigerentur, expeditissima ratione pro-
videre possent; quæ latius in dicta præfati Cle-
mentis Prædecessoris Constitutione, et subse-
quutis hujusmodi Litteris continentur.

§. 2. Postmodum vero similis memoriae Præ-
decessor quoque Noster Paulus Papa V. per suas
sub Annulo Piscatoris die quarta Junii Anni
Millesimi sexcentesimi quinti editas Litteras, Personar.
duplicato numero Cardinalium pro dictæ Con- numerum
stitutionis executione, rectoque et utili earum. et faculta-
dem Communitatum regimine deputatorum, tes am-
eisdem concessit, ut, pro facilitiori negotiorum pliavit.
ipsis commissorum expeditiope, aliquos Præla-
tos, aut alias Personas jurisprudentia præditas, a
Romano Pontifice pro tempore approbandas,
in eorum Consultores adhibere, necnon ali-
quem ex illis, seu alium idoneum eis benevi-
sum, in eorum Congregationis Secretarium de-
putare possent; Eisdemque, ut omnes et quas-
cumque dictarum Communitatum Causas, tam
Civiles, quam Criminales, et Mixtas, per se
vel alios ab eis subdelegandos, audire, discu-
tere, et terminare valerent, amplissimas facul-
tates impertitus fuit; Quas tamen deinde per
alias similes Litteras datas die vigesima tertia
Novembris Anni Millesimi sexcentesimi septimi
ita declaravit, et intelligi voluit, ut eas so-
lummodo, et non alias Causas Civiles, Crimi-
nales, et Mixtas, tam activè, quam passivè ad
Communitates et Universitates hujusmodi per-
tinentes, ut præfertur, audire, discutere, et
expedire, ac etiam a quibusvis Judicibus
reassumere et avocare possent, quæ ad red-
ditus et proventus (non tamen maleficio-
rum) ad illas quomodolibet spectantes, aut
rationum seu computorum redditiones, etiam
ratione administrationis Annonæ seu Abundan-
tiæ, et quorumcumque aliorum bonorum ea-
rumdem Communitatum et Universitatum, quo-
modocumque et qualitercumque pertinerent;
decernens, eos omnibus et singulis facultati-
bus in dictis prioribus Litteris, ut præfertur,

Paulus V.
dictam
Congreg.
quoad

Ponter. illis concessis , in hujusmodi Causis atque ne-
A.XIV. gotiis dumtaxat , et circa ea , uti posse et va-
 lere , atque irritum et inane quidquid secùs at-
 tentari continget . Cæterùm quum aliàs Sanctæ

Eidem Memoriæ Prædecessor quoque Noster Sixtus Papa
 unita est V. inter alias Cardinalium Congregationes a se
 alia Con- institutas , unam etiam pro sublevandis grava-
 gregatio a Sixto V. minibus Status Ecclesiastici erexisset , ac depu-
 instituta tasset , satis opportunè factum fuisse apparet ,
 pro subl. ut illius Congregationis munera et facultates
 gravami- recentiori huic Congregationi super Bono Re-
 nibus. gime Communitatum ejusdem Status Eccle-
 siastici deputatæ , adjungerentur , et ab ea exer-
 cerentur .

Antiquus Congreg. §. 3. Verùm primæva hujusmodi Congrega-
 tionis forma , labentibus temporibus , non pa-
 status im- rum immutata esse dignoscitur . Nam et Car-
 mutatus dinalium numerum antea definitum , nunc pru-
 est , quoad denti Romani Pontificis pro tempore existentis
 numerum Cardin. et arbitrio , augeri et minui saepe contingit : At-
 deputa- que inter eos , quum antea nullus Præfectori no-
 tionem mene et officium obtineret , sed quæ totius Con-
 Præfecti. gregationis nomine expediebantur Litteræ , Edi-
 cta , atque Mandata , per Cardinalem olim to-
 tius Pontificiæ Ditionis generalem Administrum ,
 deinde verò per Secretarium Status nuncupat-
 tum , subscribi et promulgari solerent ; nunc
 unus e Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus
 ejusdem Congregationis Præfectorus a Romano
 Pontifice eligitur , et constituitur , ex quo fel-
 licis recordationis Prædecessor pariter Noster
 Clemens Papa Undecimus Pontificatus sui pri-
 mordio , bonaë memoriæ Josephum Renatum ,
 dum viveret , ejusdem Sanctæ Romanæ Eccle-
 siæ Cardinalem Imperiali nuncupatum illius
 Præfectum creavit , compluribus ei attributis
 facultatibus , quas in Schedula die quarta Maji
 Anni Millesimi septingentesimi primi Chiro-
 grapho suo subscripta distinctè expressit , quas-
 que deinde similis memoriæ Dominicus etiam
 dum viveret Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardi-
 nalis Riviera nuncupatus , illius in Præfectura

hujusmodi successor a piæ recordationis Deces-
sore Nostro Clemente Papa Duodecimo electus ; Anno
1753.
obtinuit, et pariter exercuit. Quare complura
dictarum Communitatum et Universitatum ne-
gotia, præsertim œconomica, quæ primitus ab
universæ dictorum Cardinalium Congregationis
judicio pendebant, nunc ab eodem Cardinale
Præfecto expediuntur, nonnulla quidem ipsius
peculiari prævidentia, pleraque verò cum con-
silio et suffragio Prælatorum eidem Congrega-
tioni, ut supra innuimus, ex Pauli Quinti or-
dinatione, adjunctorum. Hi autem antea pau- Item
ciores, nunc ad duodenarium numerum aucti; quoad nu-
quum Consultorum munere initio fungerentur;
dum Causæ atque negotia in ipsa Congrega- merum et
tione discutienda, a Cardinalibus ipsis propo- officia
nebantur, et privativè definiebantur, a multo Prælato-
jam tempore definitivum suffragium in omni- rum Po-
bus obtainere dignoscuntur, ipsasque Causas at- et Secret.
que negotia, juxta certam inter eos factam
Regionum atque Locorum Status Ecclesiastici
divisionem, partim ipsi judicant, et expediunt,
partim in eadém Congregatione proponunt;
unde et *Ponentes* ipsius Congregationis appell-
lantur. Secretarius verò non ea solum officia
et munera exercet, quæ de sui natura sub hu-
jusmodi denominatione comprehenduntur, sed
præter alia multa ad œconomicum dictarum
Communitatum et Universitatum regimen per-
tinentia, Ordinarii Judicis partes exercet in
Causis, quæ vel in prima, vel in secunda
Instantia, ad ejusdem Congregationis judicium
deferuntur, ac etiam circa earum cursum at-
que progressum opportunè decernit, et in re-
liquis omnibus ad ipsam Congregationem spe-
ctantibus definitivi suffragii jus pariter obtinet. Immutata
Denique ipsa etiam methodus, pro recta bono quoque
rum atque reddituum dictarum Communita- est me-
tum administratione et erogatione, in præfata thodus
Clementis VIII. Constitutione præscripta, quum O Econo-
lapsu temporis ad intentum suum assequen- mici Com-
endum non undequaque sufficiens comperta fue- giminis.

P o z t . rit , in aliam ad id magis idoneam et opportu-
A . XIV . tunam commutata fuit .

Horum § . 4 . Quæ omnia licet cum magna dictarum pleraque Communitatum , atque adeo totius Ecclesiastici Apostoli - Status utilitate excogitata fuisse , et reipsa exercita aucto- ceri non ambigeremus ; quum tamen pleraque ritate ro- ex illis , propterea quod Apostolicæ Auctorita- boranda , tis præsidio munita non essent , novis subinde mutationibus interverti posse prospiceremus ; nonnulla verò , utpote diversis temporibus , nonnulla reforman- da cen- sentur . pro rerum et casuum necessitate , in usum in- ducta , vel inter se minus apie constare , vel cum universo Reipublicæ sistestate , et præsti- tuto Judiciorum ordine , nequaquam congruere censeremus : Hinc maxime opportunum judi-

Ideo Pont . super dictis Congregatio- nis Cardinalium , ejusque Præfecti , necnon Officia- lium , ac Ministrorum Officia , jurisdictionem , et auctoritatem , earumque exercitum perti- redititi- nentibus , prout etiam de Fundis atque reddi- bus et Mi- nistror . tibus illius dispositioni subjectis , et de illorum administratione et erogatione , pleniores et magis distinctam Nobis notitiam comparare ; per no- strum speciale Chirographum die undecima No- vembri elapsi Anni millesimi septingentesimi quinquagesimi secundi subscriptum , Dilectos Fi- lios Magistros Aloysium Mariam Torregianum Pro- tonotarium Apostolicum , alterius Congregatio- nis Cardinalium super Consultationibus ejus- dem Status Nostri Ecclesiastici Secretarium , et Petrum Paulum de Comitibus Utriusque Signa- turæ Nostræ Referendarium , ac Secretarium ipsiusmet Congregationis super Gravaminibus sublevandis , et Bono Regimine prædicti Sta- tus , necnon Alexandrum Belmonte Intimum Cubicularium Nostrum , de quorum diligentia , experientia , ac zelo . confidendum Nobis esse meritò censuimus , Apostolicos Visitatores de- putavimus , ad hoc ut prædictis rebus omnibus diligenter cognitis atque perspectis , quæcumque ab ipsis animadversa fuissent , quæque aut perpetua Auctoritatis Nostræ confirmatione sta-

bilienda , aut respectivè ad meliorem formam ~~A n n o~~
 reducenda censerent , ad Nos exactè referrent. 1753.
 Cùmqae hi injuncto sibi muneri plenè et lau-
 dabiliter satisfecerint ; Nosque omnia per eos- Accepta
 dem Nobis exposita maturè perpenderimus , omnium
 auditis etiam super his aliis doctrina et rerum relatione , Communi-
 usu præstantibus Viris , nonnulla primum , quæ aliqua ad tatem
 ad prædictarum Communitatum levamen et uti- levamen
 litatem magni momenti esse duximus , statim statim
 decernere et effectu completere non omisimus. decernere
 Nunc autem universum ejusdem Congregationis exequitur Reliqua
 statum firmare , ac immutabilem agendi ratio- tuere , et
 nem in ea perpetuò custodiendam præscribere per præ-
 volementes , infrascriptas Leges et Ordinationes sententes intendit.
 præsentium Litterarum tenore ferimus , statui- decernere
 mus , et Apostolica Auctoritate sancimus. Confir-

ut præfertur , et nunc actu vigentem ejusdem mat ho-
 Congregationis formam , atque constitutionem , diernum Congreg.
 auctoritate Nostra , et earumdem præsentium Statum eiusque
 tenore perpetuò confirmamus et ratam habe- præfecti ,
 mus ; ut scilicet ipsa Congregatio ex compe- et Offic.
 tenti Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium nu- munera et
 mero constet , quos Romanus Pontifex pro tem- emolo-
 pore eidem adscriperit , et quorum unus ab menta.
 ipso Pontifice specialiter electus et deputatus , munera et
 Præfecti officium et nomen gerat ; Ponentes menta.
 autem sint numero duodecim , ex ordine Præ-
 latorum Romanæ Curiæ , non secùs ac ipsius munera et
 Congregationis Secretarius , ab eodem Pontifice menta.
 pro tempore eligendi : Utque hi omnes et sin-
 guli , tam communiter , quād divisim , ea re-
 spectivè officia et munera exerceant , iisdem-
 que juribus , facultatibus , honoribus , præro-
 gativis , et emolumenis , quibus ad hunc diem
 uti , frui , et gaudere consueverunt , præter-
 quam in iis , quæ præsentium Litterarum te-
 nori , Nostrisque Decretis atque Declarationibus
 inferiùs subjiciendis adversari comperta fue-
 rint , in posterū quoque utantur , fruantur ,
 et gaudeant , perinde ac si omnia et singula
 hujusmodi munera , et jura , aliaque præmissa

PONTIC. ex Apostolicis Prædecessorum Nostrorum OrC
A. XIV. dinationibus et concessionibus obtinuissent. Nos
Confir- enim laudabilibus ejusdem Congregationis
mat om- statutis, usibus, stilos, et consuetudinibus, quæ
nes eo ipsis præsentibus non aduersentur, Apostolicæ
rum fa- confirmationis Nostræ robur adjicimus; ac etiam
cultates illa immutandi, et nova illorum loco faciendi,
et statuta condendi, et edendi, quæ tamen Apostolicis
quæ pre Constitutionibus, et præsentium tenori contraria
sent. non adv. non sint, quoties pro meliori rerum ordine, et ad propositum publicæ utilitatis fructum certius assequendum, ita expedire in Domino judicatum fuerit, plenam et liberam eidem Congregationi facultatem et auctoritatem tribuimus et impertimur.

DUPLEX §. 6. Quoniam verò duplex est rerum genus, in quo Congregationis ejusdem labores, et studia occupantur; unum videlicet, atque præcipuum, quod pertinet ad œconomicum regimen Communitatum et Universitatum prædictæ Ditionis Ecclesiasticæ; alterum verò, quod spectat ad judiciale cognitionem atque definitionem Causarum cum eodem œconomico regimine connexionem habentium; Nos circa utrumque nonnulla opportunè et ex ordine

Faculta- præscribere volentes; Hoc primo laudamus et tes Con- approbamus, ut quoniam non omnia œconomi-
greg. par- gica dictarum Communitatum negotia tam
quoad OE- particularis, gravis momenti esse solent, ut Generalis Congregationis Cardinalium atque Ponentium ju-
conomica- dicio sint necessario subjicienda, neque id sem-
minoris per sine magno incommodo, ac plurium ne-
momenti gociorum hujusmodi præjudicio, ac dilatione,
negotia. re ipsa fieri posset; idcirco mos ille, qui ab initio currentis sæculi inductus fuisse dignoscitur, in posterūm quoque retineatur, ut singulis Hebdomadis, quibus Generalis Congregatio prædicta in Palatio Pontificio non adunatur, Congregatio Particularis a Prælatis Ponentibus et Secretario habeatur coram solo Cardinali Præfecto, seu alio illius vices pro tempore obeunte; in eaque omnia et singula

merè œconomica dictarum Communitatū ne- ANNO
1753.
gotia tunc pendentia, (quæ tamen non sint de
majoribus, quorum cognitionem et resolutio- Methodus
nem prædictæ Congregationi Generali priva- in eadē
tivè, ut infra, reservatam esse volumus, et servanda.
decernimus,) a singulis respectivè Ponentibus
referantur, exquisitisque omnium interessen-
tium sententiis atque suffragiis, discutiantur,
et, prout major illorum pars judicaverit, re-
solvantur et expediantur. Nos enim hujusmodi
resolutiones atque Decreta, quæ circa præmissa
a Cardiaali Præfecto, seu alio illius vices ob-
eunte, de hujusmodi Particularis Congregatio-
nis Voto, expedientur, eamdem vim et auto-
ritatem habere, iisque periade obtemperandum
fore statuimus, ac si in Congregatione Generali
captæ et efformatæ, seu condita et edita fuis-
sent. Quin etiam eidem Cardinali Præfecto, in
occurrentibus casibus, qui præsenti indigeant
providentia, si periculum in mora subesse di-
gnoscatur, ut ipse, (reservata eidem Congre-
gationi, juxta negotii naturam, ipsius cogni- Faculta-
tione et definitione) interim auditis ipsius Con- tes Card.
gregationalis Secretario, necnon Ponente illius Congr.
Civitatis, seu Loci, ad quem res pertinet, op- Præfeci
portunas quascumque ordinationes et providen- in casibus
tias, per eundem Ponentem, aut Secretarium urgentib.
deinde in proxima Generali Congregatione re- salva au-
ferendas, ejusdem Congregationis nomine in- ctoritate
terponere possit et valeat, liberam facultatem Gen.
competere volumus et statuimus.

§. 7. Graviora autem negotia ad œconomī- Cætera
cum regimen dictarum Communitatū et Uni- graviora
versitatū spectantia, quæ dictæ Generalis negotia
Congregationis examini et judicio privativè re- Generalis
servanda judicavimus, ea primū esse et cen- Congreg.
seri decernimus, super quibus Generalia quæ- cognitio-
cumque Decreta, Edicta, et Ordinationes, in ni reser-
Universa Ditione Ecclesiastica, seu in aliqua vantur,
ex ipsius Ditionis Provinciis vim habitura, con- cum ap-
dere et promulgare opportunum pro tempore probatio-
visum fuerit. Quorum videlicet publicationi et da- ne Pontif.
expedien-

P O N T. A. XIV. executioni quum Nostra et Romani Pontificis pro tempore existentis auctoritas accedere necessariò debeat , Nos tunc assensum Nostrum opportunè præbebimus , quum in prædicta Generali Congregatione rem omnem mature discussam , et Cardinalium simul , ac Prælatorum sententiis comprobatam fuisse intelligemus .

Et maxi- **§. 8.** Porrò hujusmodi Generalium *Ordinamē* , quæ tionum , et Decretorum objectum illud præ cæ- pertinent teris . ad rectam Communitatum , earumque ad ex- reddituum administrationem , gravissimum ha- etiam Ta- beri volumus , et enixè commendamus , quod bellarum pertinet ad rationes dati et accepti , *Tabellas confectio-* vulgo nuncupatas , ab earumdem Communita- nem et transmis- tum Officialibus et Ministris exactissimè con- sionem . ficiendas , et statis temporibus inviolabiliter ad Urbem transmittendas , ejusdemque Congregationis examini subjiciendas ; ne scilicet aliquibus ex iis Communitatibus , quæ dictæ Congregationi subjectæ sunt , liberum sit ab hu- jusmodi transmissione se eximere , eamvè ultra præfinitum tempus indebitè differre ; neve ea- rum Administratores ullo modo valeant exac- tas proventuum atque reddituum summas mi- nores vero describere , aut falsas , seu majores , quām revera fuerint , expensas in dati Tabulas referre . Quam quidem in rem ipsa Congrega- tio opportunè viderit , quid præscribendum ge- neraliter sit , et quæ documenta et probatio- nes , pro dignoscenda vera reddituum et ex- pensarum quantitate , aut singularum Provin- ciarum , Civitatum , Locorumque Rectoribus exhibenda , aut ad Urbem ipsam censeat trans- mittenda .

Nec non **§. 9.** Hujus autem diligentia fructus præci- puus is erit , ut comparatis inter se reddituum et expensarum verioribus summis , quidquid apparebit in singularum Communitatum et Uni- rum ero- versitatum ærario superesse debere , ab Exa- gationem. ctorum , seu Depositariorum manibus sine mora recuperatum , et in aliquo Monte Pietatis , ad ipsius Congregationis dispositionem , (excepta

congrua summa pro minoribus occurrentibus A. M. C.
 expensis in earumdem Communitatum et Universitatium usus relinqu solita) integrè depositum ,
 vel in extinctionem æris alieni ab iisdem Communitatibus antea contracti , vel aliàs in ea-
 rumdem Communitatum utilitatem , aut leva-
 men , sub ejusdem Congregationis directione ,
 providè erogetur. Neque enim ulla extraordi- Extraor-
 narias expensas , præsertim graviores , ut puta dinarie
 Viarum , Aquæductuum , Pontium , aliorumque expensas
 publicorum Ædificiorum , et generaliter eas , absque li-
 pro quibus explendis novum debitum contra- centia
 hendum , aut aliquod impositionis , seu colle- Congreg.
 ctæ genus instituendum , vel vetus augendum Generalis
 fuerit , sine prævio ejusdem Congregationis Ge- non siant.
 neralis examine et permissu , a prædictis Com-
 munitatibus et Universitatibus suscipi , fierique
 posse , volumus et decernimus. Ubi autem nec Hæ au-
 es alienum dissolvendum adsit , nec utile ali- tem Com-
 quod , aut necessarium opus publico sumptu munita-
 conficiendum proponatur , ejusdem Congrega- min levameni pro-
 tionis officium erit , ex laudati etiam Sixti V. vidè in-
 Prædecessoris mente , sublatis opportunè col- tentat.
 lectis , oneribus , et gravaminibus , quibus hu-
 jusmodi Universitatum Homines diversis ra-
 tionibus ad contribuendas in publicum pecu-
 nias adiguntur , earumdem Communitatum levamini , et Populorum felicitati consulere. Qua
 in re hunc maximè ordinem servari æquum
 erit , ut quæ onera in exactione plus incom-
 modi secum afferunt , aut exacta in causas
 minus utiles expenduntur , ea primum omnium
 aboleantur , aut minuantur. Et quidem pecu-
 liari studio eidem Congregationi Generali hanc
 curam injungimus , ut ubicumque , et quam-
 primùm id fieri poterit , gravamina illa de me-
 dio tollantur , quæ internum externumque com-
 mercium per Provincias , et Loca Ditionis No-
 stræ Ecclesiasticæ quoquo modo præpediunt ,
 aut difficulter reddunt ; pedagia nimirūm , por-
 toria , aliaque impositionum genera , quæ in
 transitu , ingressu , aut egressu mercium hic

PONTR. illic exiguntur; quibus dum singulæ Communitates, earumque Homines, invicem prægravantur, universi demum Status Ecclesiastici robur, necessario commercio languente, sensim interire necesse est. Neque minori studio eam partem œconomici regiminis dicta Congregatio commendatam sibi esse noverit, quæ spectat ad tuendam, augendamque Terrarum culturam, et ad Artes, et Opificia in opportunitatem, tunis Regionibus et Locis excitanda, tuenda, Artes, et atque amplificanda; ut omnium rerum, quæ Opificia ad vitæ sustentationem, et commodum, cultumque pertinent, necessaria copia suppetat in ipso Ditionis Ecclesiasticæ sinu, cuius Terrarum ubertas, et Incolarum frequeatia, Divinæ largitatis munere, perspicua est, et propè singularis; quæ sanè ex rectè instituta publicorum onerum impositione, et distributione, plurimum incrementi capere posse non ambigitur.

VISITATORES COMMUNITATUM ACCONGREGATUALGENERALIFICIA §. 10. Quoties autem unius aut plurium Communitatum res postulare videantur, ut Praelatus aliquis, seu alia idonea persona, ad illius, earumve visitationem peragendam mittatur; hujusmodi Visitatoris deputatio, dictæ Congregationis Generalis arbitrio, ejusque speciali nitis facta. Decreto fieri debebit; nec alia eidem Visitatibus auctoritas tribuenda erit, quam ut statutum œconomicum hujusmodi Communitatum diligenter scrutetur, et quidquid circa ipsa cognoverit, et animadversione dignum censuerit, scripto adnotatum, et aptè digestum, ad ipsam Congregationem referat; Hæc autem, omnibus mature perpensis, oportunas quasque resolutiones capiet, eaque Decreta edet, quæ ad earumdem Communitatum levamen, et utilitatem, seu ad œconomici illarum Regiminis reformationem, magis expedire in Domino iudicabit.

OMNIA DEMUM MAJORIS §. 11. Denique quidquid majoris momenti, ad providam, rectamque dictarum Communitatum et Universitatum, earumque bonarum ad-

ministrationem , statuendum pro tempore o- Anno
curret, omniaque negotia œconomicæ , quæ jux- 1753.
ta communem prudentum æstimationem , in momenti
ter graviora recenseri possunt ; ejusdem Con- a Congre-
gationis Generalis judicio et auctoritati subj- gationis
cimus, et privativè reservamus. arbitrio
pendeant.

§. 12. Quæ quoniam præcipua Prælatorum De officio
Ponentium opera ac diligentia præparari , et ex- Prælato-
planari debebunt , ut jam de horum officiis rum Po-
muneribusque agamus, hoc primùm volumus nentium.
atque statim , ut sublata præsenti , quæ in-
ter ipsos obtinet Provinciarum , Civitatum ,
atque Locorum divisione , nova partitio fiat
omnium Ditionis Ecclesiasticæ Communitatum
et Universitatum eidem Congregationi subje- Novain-
ctarum , in duodecim portiones , quarum una- ter eos
quæque conterminas Civitates et Communitates Provin-
contineat unius ejusdemque Regionis , seu Tra-
ctus prædictæ Ditionis , servata , quantum fieri ciarom
poterit , civili Provinciarum divisione , et con- divisio
grua inter ipsas portiones æqualitate ; singulæ fiat.
autem portiones hujusmodi singulis Ponentibus
assignentur , ut unusquisque eorum circa œco-
nomica negotia Civitatum , Terrarum , atque
Locorum in designata sibi Provincia seu Por-
tione existentium peculiariter occupetur , non
solum prout hactenùs ab ipsis Ponentibus fieri
consuevit , sed etiam in aliis rebus , quæ Nos
per præsentes iisdem committimus et deman-
damus.

§. 13. Volumus nimirūm , ut singularum Revisio
Communitatum Tabellæ , quarum omnium re- Tabellæ
visionis onus hucusque a solo prædictæ Con- cujusque
gregationis Secretario , unà cum ejusdem Ratio- Commun.
cinatore sustinebatur , in posterū ab eo Po- fiata Præ-
nente , unà cum Ratiocinatore hujusmodi , re- nentecum
videantur et examinentur , in cuius respectivè Ratioci-
Districtu , seu Ponentia , aut Divisione , Com- natore
munitates ipsæ continebuntur ; ita videlicet , Commu-
nitatum quæcumque ab ipsis notatu digna observa- nitatum.
buntur , quæque Decreta super ipsis efformanda Decreto-
judicabunt , omnia referant ad Congregationem rum ex-

Ponit. particularem , cuius erit rem totam communim
 A. XIV. suffragio definiere , aut , juxta negotii gravitatem ,
 entio a ad Congregationis Generalis judicium deferre.
 Ponenti. Ut autem ab omnibus et singulis Communita-
 bus pro- tibus Tabellæ hujusmodi debitibus temporibus
 moveatur transmittantur , utque Decreta super ipsis con-
 dita , aliaque per dictam Congregationem edita
 et promulgata , debitæ executioni demanden-
 tur , in eorumdem Ponentium cura et diligentia
 præcipue positum erit ; quibus idcirco in-
 jungimus , ut frequentibus Litteris ad Civitatum
 et Locorum Rectores et Magistratus , ubi opus
 fuerit , conscriptis , de predictis omnibus cer-
 tiores fieri current , et siquæ Communitatès in
 Tabellarum transmissione contumaciter morosæ
 fuerint , siquæ impedimenta generalium Le-
 gum observationi , aut peculiarium Decretorum
 implemento alicubi obstare , et præsertim si
 Locorum Dominos , seu Barones , ab onerum
 Cameralium , aliorumque ipsis incumbentium
 solutione indebitè se eximere compererint , haec
 omnia , etiam nemine recurrente , et ex officio ,
 ad ejusdem Congregationis Particularis notitiam
 perferre , vel ei in memoriā revocare non
 omittant : Præterea eidem perpendendum ex-
 ponant statum œconomicum earum Communi-
 tatum , quæ vel ære alieno , vel annuis dispen-
 diis ultra vires premuntur , vel redditibus et
 proventibus supra expensarom necessitatēm
 abundant , ut illarum respectivè levamini , aut
 majori utilitati opportunè provideri valeat . Cùm
 autem definitivæ resolutiones quoad complura
 ex hujusmodi negotiis , in Generali demum
 Congregatione , ut supra statuimus , capiendæ
 sint , hinc maximè opportunum censemus , ut
 singuli Ponentes predicti , audita super nego-
 tiis , a se propositis dictæ Congregationis Par-
 ticularis sententia , eamdem in scriptis redigant ,
 et ad Cardinales in proxima Generali Congre-
 gatione suffragium latuos , pro eorum animi
 instructione , tempestivè transmittant . Super
 quorum omnium implemento Nos Cardinali pre-

tempore ejusdem Congregationis Præfecto dili- A. 1753.
genter advigilandum injungimus et expressè
demandamus.

§. 14. Cæterùm quum nonnulli redditus, ac Certorum proventus, ex diversis Rom. Pontificum conces- reddi-
sionibus, ejusdem Congregationis administra- tuum cu-
tioni commissi fuerint, iidemque, prout etiam ra et ad-
Capitalia quædam ex ipsis comparata, eorum ministræ-
que fructus, sub prædicti Cardinalis Præfe- tio confir-
cti directione, partim in emolumenta Officia- matur
lium, et Ministrorum ipsius Congregationis Cardin.
pro omnium Communitatum utilitate labo- qui eos in
rantium, nec non eorum, qui singularum destina-
Civitatum, Terrarum, atque Locorum Agen- tos usus
tes, seu negotiorum Gestores appellantur, eroget.
partim in earumdem Communitatum levamen
et commoda diligenter et providè impendi con-
sueverint; Nos eidem Cardinali Præfecto eam-
dem curam, et directionis auctoritatem con-
firimus: Decernentes, hujusmodi summas in
eas tantummodo causas erogari debere, pro
quibus in primæva earum constitutione et as-
signatione destinatæ fuerunt; nisi aliter a Nobis,
et Successoribus Nostris dispositum, et in sin-
gulis occurrentibus casibus per specialia Chiro-
grapha demandatum fuerit: Officia verò dicto- Agentes
rum Agentium, seu negotiorum Gestorum, Commu-
quum primum illa, per ea tunc obtinentium nitatum
cessum, aut decessum, vacare contigerit, a earum ar-
singulis respectivè Civitatibus, et Communita- bitrio in
tibus, cum iisdem tamen emolumentis, et non posterum
aliis, in personas sibi benevisas conferenda esse;
Alii, in personas sibi benevisas conferenda esse;

Ac demùm Taxam super Communitatibus intra Reductio
districtum Urbis consistentibus impositam, pro fiat Taxæ
Satellitum, seu Birruarioium, ut vocant uten- pro uten-
siliis, ad eam iterum quantitatem, prævio sæ- siliis Sa-
pedictæ Congregationis Generalis examine, re- tellitam
ducendam esse, quæ summam in id annuatim super
erogari solitam magnopere non excedat. Communi-
nitatibus

§. 15. Reliquum est, ut ad judiciariam po- Districtus
testatem ejusdem Congregationis, et ad illius Urbis im-
exercendæ methodum, oculos convertamus. posita.

Propria. Quum enim hujusmodi auctoritas certis limiti-

A. XIV. bus circumscripta , jam usque ab initio per

De Ju- dictum Paulum V. Prædecessorem, ut superius
diciaria etiam innuimus, eidem tributa fuerit, et con-
Congre- stans sequentium Pontificum mens fuisse di-
gationis gnoscatur, ut præstituti limites hujusmodi ab
potestate. illa, seu a Judicibus ab ea deputatis, minimè

Ea limi- transcederentur, ut ex Decretis et Reforma-
tatur ad tionibus per felicis recordationis Prædecessores
Causas in nostros Innocentium XI. et Innocentium XII. et
Constitu- per Nos ipsos editis apertè constat: nihilomi-
tionibus nus saepe evenisse accepimus, ut vel de con-
Apostoli- sensu partium, vel ob prætensam causarum
cisis ex- connexionem, aliisve de causis, ipsa Congre-
pressas. gatio, ejusque Cardinalis Præfectus, ac Secre-
tarius, aliisque Prælati Ponentes, et Judices
subdelegati, in controversiis illius pertinentiam
et auctoritatem excedentibus, manus apposue-
rint, et in ipsis judicialiter, etiam ad senten-
tiam, ejusque executionem processerint. Quod
quum in recti ordinis et constituti Curiæ No-
stræ sistematis perturbationem vergere digno-
scatur, Nos dicta auctoritate Apostolica, et
earumdem præsentium tenore, prædictas Pauli
V. et Innocentii XI. ac Innocentii XII. Præ-
decessorum, Nostrasque Constitutiones et Re-
formationes iterum confirmantes et innovantes,
eidem Congregationi, ejusque Præfecto, ac Se-
cretario, et Ponentibus, aliisque Judicibus, si
qui sint, ex illius delegatione jus quandocumque
et ubicumque dicentibus, districte inhibemus,
ne ulla alias causas civiles, criminales, aut
mixtas, præter eas, quæ in dictis Constitutio-
nibus et Reformationibus, ejusdem Congrega-
tionis cognitioni et judicio relinquuntur, quæ-
que distinctius præsentibus nostris Literis mox
exprimentur, in prima, aut in qualibet ulte-
riori instantia cognoscendas assumere, seu in
ipsis judicialiter quomodocumque procedere;
etiam de consensu partium expresso aut tacito;
aut prorogatae jurisdictionis obtentu, sive ex
eo, quod in ipsis agatur de interesse dictarum

ANNO
1753.

Communitatum activo, aut passivo, vel quod arctam connexionem habeant cum aliis causis coram ipsa Congregatione, ejusque Præfecto, aliisque Judicibus, legitimè introductis, et actu pendentibus; multòque minus super earum pertinentia decernere, ulla tenus præsumant; Nos enim ex nunc nullum, irritum, et inane decernimus, quidquid in posterū in hujusmodi causis, contra præsentis Decreti Nostri tenorem, per illam et illos actum, gestum, decretem, ac definitum, seu mandatum, et executum fuerit. Quocirca omnes et singulas hujusmodi causas sub aliquo capite ex inferius catione exprimendis non comprehensas, si quæ actu aliarum, coram dicta Congregatione, ejusque Secretario, et remis, aut aliquo ex Ponentibus aliisve Judicibus ab eadem delegatis, etiam de consensu partium, ut supra, introductæ sint, et pendere dignoscantur, quocumque in statu aut terminis (quos hic pro satis expressis haberi volumus) reperiantur, iisdem auctoritate et tenore, ab illa et illis avocamus, easque Judicibus competentibus respectivè in iisdem statu et terminis, cognoscendas, fineque debito termipandas commitimus et delegamus.

Cum avo-
catione
Judices
compe-
tententes.

Enume-
rantur ge-
nera Cau-
sarum ad
ipsius
Congrega-
tionis ju-
dicum
spectan-
tium.

I. Causæ
super exa-
ctionibus
onerum
Camera-
rium et
Communi-
nitativō-
rum in
Tabella
descripto-
rum in
parte dictarum Communitatum promptè exigen-
dos, præfatus Clemens VIII. Prædecessor eidem rum.

§. 16. Causæ autem, quas dictæ Congregationi, ac respectivè illius Præfecto, ac Secretario, et Ponentibus, aliisque Judicibus, ejusdem auctoritate, aut nomine, diversimode, ut infra, cognoscendas, definiendasque assignamus, sunt quæ sequuntur, videlicet :

§. 17. Primò : Illæ, in quibus pro parte quarumvis Communitatum et Universitatum eidem Congregationi subjectarum, aut Conducitorum, et Appaltatorum ab ipsis causam habentium, agitur pro solutione onerum Cameralium, aut illorum, quæ Communitativa appellantur in Tabella descriptorum, adversus eorum debitores quoscumque. Et quoniam ad eos arctandos, et ad proventus hujusmodi pro parte dictarum Communitatum promptè exigen- dos, præfatus Clemens VIII. Prædecessor eidem

P O N T. Congregationi facultatem indulxit procedendi
A. XIV. Manu Regia; Nos eamdem facultatem ipsi præ-

De consentium tenore confirmantes , volumus et præ-
 cipimus , quæcumque Mandata sub hujusmodi
Manus Regiae , ejusque
 prompta
 executio-
 ne.

formula ab eadem Congregatione pro dictorum
 onerum solutionibus expedientur , sine ulla ter-
 giversatione , et gratis omnino , a competenti-
 bus Judicibus localibus subscribenda esse : ni-
 mirum a Judice Ecclesiastico , si contra Eccle-
 siasticas personas , aut Loca Pia agatur ; à
 Laico autem , si contra Laicos concessa fuerint ;
 et ad eorumdem executionem procedi debere ;
 non obstante quacumque inhibitione cuiusvis
 Judicis , aut Tribunalis , etiam ipsiusmet Con-
 gregationis Boni Regiminis , ejusve Præfecti ,
 aut Secretarii , nisi signata fuerit manu nostra ,
 seu pro tempore existentis Summi Pontificis ,
 ejusve Auditoris ; eidem verò Congregationi ,
 illiusque Præfecto , aut Secretario dumtaxat li-
 citum fore , hujusmodi Debitorum recursus , aut
 appellations in devolutivo admittere , postquam
 ab iis reipsa solutum fuerit totum id , pro cu-
 jus exactione mandatum Manus Regiae expedi-
 tum fuit ; decernentes , solam Pignorum obla-
 tionem , aut captionem , ad hunc effectum mi-
 nimè suffragari .

Quando
 allegata
 exemptionis
 legis privi-
 legia exe-
 cutionem
 suspen-
 dore va-
 leant .

§. 18. Quod si debitor aliquis Privilegium
 alleget exemptionis , quo se contendat ab ali-
 cujus oneris solutione immunem esse debere ;
 tunc , si Communitas in quasi possessione re-
 periatur exigendi onus illud ab hujusmodi præ-
 tensis Privilegiatis , nihil obstare volumus , quo-
 minus supradicta ratione adversùs eos proce-
 datur ad executionem Manus Regiae , quacum-
 que inhibitione , appellatione , aut recursu post-
 positis ; et reservata dumtaxat prætensi Privi-
 legii verificatione , ejusque relevantiæ discus-
 sione , ad suum congruum Judicium Petitorium ;
 quod quidem in prima instantia coram dictæ
 Congregationis Secretario , in gradu autem ap-
 pellationis coram ipsa plena Congregatione ,
 juxta priyatim facultatem super his judicandi ,

per dictos Clementem VIII. et Paulum V. ipsi tributam, fieri debere decernimus. Si autem exigendi consuetudo et quasi possessio Comunitati non assistat, tunc adversus allegantem Exemptionis Privilegium nequaquam procedi volumus Manu Regia: sed ante omnia de Privilegii subsistentia et viribus coram Secretario dictæ Congregationis, ac etiam subinde, quatenus appellatum fuerit, coram eadem Congregatione Generali, servatis servandis, judicandum et pronunciandum fore decernimus. Et hæc eadem servari volumus, quoties super solutionibus hujusmodi onerum in Tabella descriptorum, inter Communitatem Loci Feudalis, et Dominum, seu Baronem ipsius Loci, controversia aliqua oriatur.

§. 19. II. Illas quoque Causas ad prædictam II. Causes Congregationem, ejusque Præfectum, Secretarium, aliosque Judices ab ea deputandos spectare decernimus, in quibus ex parte earum, dem Communatum, et Universitatum, seu Conductorum, et Appaltatorum ab illis jura sua desumentium, agitur adversus Debitores Tabella Canonum, Livellorum, seu fructuum Censuum, etiam deaut Pensionum Domorum, aliorumve Prædiorum Urbanorum, aut Rusticorum, ac cæterarum omnium responzionum, et præstationum in supradicta Tabella descriptiarum; contra quos pariter, quatenus Communitas in hujusmodi proventuum exigendorum possessione, seu quasi, esse dignoscatur, expedienda erit Manus Regia, eaque subscribenda, et exequenda, prout supra; non obstantibus quorumvis Judicium, et Tribunalium, etiam ipsius Congregationis, seu illius Præfeci, aut Secretarii, inhibitionibus, præter signatas a Nobis et Successoribus Nostris, seu Nostro, et illorum Auditore pro tempore existente; Recursus autem et Appellationes in devolutivo dumtaxat, post expletam solutionem, admitti poterunt. At ubi superioris temporis possessio Comunitati non suffragetur, tunc, si posses- suspensa Manus Regiae expeditione et execu-

In his
etiam pro-
ceditur
Manu Re-
gia, ap-
pellatione
remota,
quando
Commu-
nitas es-
set in qua-
si posses-
sione exi-
gendi.

Anno
1753.

P O N T. tione, petitio Communitatis, ejusque Appalata.
A. XIV. toris in prima instantia coram Judice Locali
 Alias proponenda, et in gradu Appellationis dumta-
 ptanda declarabimus, deferenda erit. Neque enim con-
 erit Causa gruum reputamus, aut dicti Clementis VIII.
 coram Ju- Litteris et menti consentaneum, ut pro hujus-
 dice lo- modi causis, et levioribus ut plurimum pecu-
 cali in niarum summis, ad Urbis Tribunalia in prima
 prima in- Instantia recurrere debeant universæ Ditionis
 stantia, et coram Ecclesiasticæ Communitates: Quæ tamen si a
 Congrega- Judicibus Localibus hujusmodi Causarum ex-
 tionem in peditonem intra sex mensium spatium obti-
 nere nequierint, tunc dictæ Congregationis
 secunda.

Salva officium et auctoritatem rectè implorabunt;
 huic au- dictique Praefectus, et Secretarius hujusmodi
 cto- re reassu. Causas coram præfatis Judicibus pendentes
 mendi etiam in prima instantia reassumere, et ad se
 causas avocatas cognoscere ac definire liberè poterunt.
 post se- §. 20. Quæ tamen ita in hoc secundo Causa-
 mestre rum genere procedere volumus, et intelligenda
 pendentes esse declaramus, quatenus Communitas in Ju-
 dicio executivo agat adversùs Personam et bona
 missa non ipsius Debitoris, qui ad controversæ præstatio-
 procedant nis solutionem propriè tenetur; non autem
 contra Tertium per se non obligatum, quippe
 ante executionem Manus Regiæ, aut in actu
 ipsius executionis, Inhibitionem aliquam dota-
 lem præsentet, aut satis notam alleget *Cauthe-
 lam Angeli* nuncupatam; Siquidem in his casi-
 bus, pro eo quod pertinet ad Bona, super
 quibus intentata erat executio, Judicium Cau-
 sæ non ad Congregationem Boni Regiminis spe-
 ctabit, sed ad Judicem Inhibitionis, apud quem
 scilicet pro parte Communitatis instandum
 erit pro ipsius Inhibitionis moderatione; quemadmodum
 aliæ de anno millesimo septingente-
 simo decimo octavo per Epistolam Encyclicam
 ejusdem Congregationis declaratum fuit.

III. Cau- §. 21. III. Illud etiam Causarum genus ad
 sæ super sæpedictæ Congregationis judicium spectare de-
 natura cernimus, quod circa naturam onerum unicui-
 que

que Communitati solvendorum non raro agi- A N N O
tari contingit; an scilicet Cameralia, an vero 1753. Communitativa, seu mixta sint, et censeri de- onerum
beant. Quas quidem Causas, utpote graviores, Commu-
nitatibus
et de sui natura minimè executivas, coram Se- solvendo-
cretario dictæ Congregationis in prima Instan- rum.
tia, deinde vero in gradu appellationis apud
plenam Congregationem disceptandas, ac de-
finiendas fore statuimus.

§. 22. IV. Quæcumque Lites, et Controver- IV. Lites
siæ inter dictarum Communitatum et Univer- super elec-
sitatum Homines exoriantur super electionibus tionibus
et deputationibus Camerariorum, sive Exacto- Camera-
rum, aut Depositariorum, aliorumque Admi- riorum, et exacto-
nistratorum pecuniæ publicæ, seu rei Frumen- rum, alio-
tariæ, vel Olei, aut aliorum generum, quæ rumque
pro Populi victu, et sustentatione, aliisque ne- Ministro-
cessitatibus, publico sumptu comparari contin- rumCom-
gat; Item illæ, quæ in redditionibus rationum munita-
hujusmodi Administratorum exsurgere possunt, tum.
seu quum adversus eos agitur pro residuis ab
eorum manibus recuperandis; Hæ omnes, tan-
quam gravioris momenti, ad Secretarii prædi-
ctæ Congregationis Judicium in prima Instantia
pertinebunt, in ulterioribus autem, ad plenam ipsam Congregationem. Quæ etiam criminaliter procedere potest adversus præfatos Administratores, quatenus de dolo, aut fraude,
vel falsitate, sufficientibus indiciis concurren-
tibus, arguantur.

§. 23. V. Denique ad eundem Secretarium super lo-
in prima Instantia, et respectivè ad plenam Congregationem in gradu appellationis, priva- cationi-
tivè deferri debebunt Causæ et Lites super Lo- bus Bonon-
cationibus Bonorum, atque Proventuum dicta- rum Comunitatum, quicumque in præfata Ta- munata-
bella descripti habentur, inter Communitates penden- Locatrices ex una, et Conductores, seu Appal- tiis.
tatores ex altera partibus, seu inter plures Obla-
tores, aut Conductores hinc inde, pro tempore ver-
tentes; Prout etiam controversiae super prætensis

P O N T. tione, petitio Communilitatis, ejusque Appalata-
A. XIV. toris in prima instantia coram Judice Locali

Alias proponenda, et in gradu Appellationis dumta-
 disce. ptanda declarabimus, deferenda erit. Neque enim con-
 erit Causa coram Ju- Litteris et menti consentaneum, ut pro hujus-
 dice lo- modi causis, et levioribus ut plurimum pecu-
 cali in niarum summis, ad Urbis Tribunalia in prima
 prima in- Instantia recurrere debeant universæ Ditionis
 stantia, et coram Ecclesiasticæ Communitates : Quæ tamen si a
 Congrega- Judicibus Localibus hujusmodi Causarum ex-
 tionem in peditio- secunda. nere nequierint, tunc dictæ Congregationis
 Salva officium et auctoritatem rectè implorabunt ;
 haic au- dictique Præfector, et Secretarius hujusmodi
 ictorate reasse. Causas coram præfatis Judicibus pendentes
 mendi etiam in prima instantia reassumere, et ad se
 causes avocatas cognoscere ac definire liberè poterunt.
 post se- §. 20. Quæ tamen ita in hoc secundo Causa-
 mestre rum genere procedere volumus, et intelligenda
 pendentes esse declaramus, quatenus Communitas Mu-
 dicio executivo agat adversùs Personam

Quo in ipsius Debitoris, qui ad controversæ præstatio-
 casu præ- missa non procedant nis solutionem propriè tenetur ; non autem
 contra Tertium per se non obligatum, quippe
 ante executionem Manus Regiæ, aut in actu
 ipsius executionis, Inhibitionem aliquam dota-
 lem præsentet, aut satis notam alleget *Cauthilam Angeli* nuncupatam ; Siquidem in his casi-
 bus, pro eo quod pertinet ad Bona, super
 quibus intentata erat executio, Judicium
 sæ non ad Congregationem Boni Regiæ
 etahit, sed ad Judicem Inhibitionis
 scilicet pro parte Communitatis
 erit pro ipsius Inhibitionis moder-

unitati solvendorum non raro agi- A. X. 1753.
it; an scilicet Cameralia, an vero
iva, seu mixta sint, et censeri de- emerent
quidem Causas, utpote graviores, Commu-
nira minimè executivas, coram Se- ntitibus
Congregationis in prima Instan- solvendo-
terò in gradu appellationis agendrum.
egationem disceptandas, ac de-
statuimus.

Itemque Lites, et Controver- IV. Liter-
sum Communitatum et Univers- sues ex-
s exoriantur super electionibus plimibus
is Camerariorum, sive Exacto- Camera-
ritariorum, aliorumque Admini- et exerci-
tiae publicæ, seu rei Finan- tium, alicuius
aut aliorum generum, qua- rurique
et sustentatione, aliisque ut- Aliud res-
co sumptu comparari contia- rum, alicuius
tiae in redditionibus ratione- sumus
strorum exsurgere possint.
s eos agitur pro residuis ab
superandis; Haec omnes, tan-
tamenti, ad Secretarii pred-
Judicium in prima Instan-
ulterioribus autem, ad ple-
ationem. Quae etiam crimi-
test adversus præfatos Ad-
minis de dolo, aut fraude,
ntibus indicis concurren-

ad eu
et re
adv
Ca
t
ad
refurium
plenum
provisio
per
ad
load
vel in
m sen-

P O N T. A. XIV. conventarum respcionum atque Pensionum remissionibus, et defalcationibus, ab iisdem Conductoribus, et Appaltatoribus promotæ, et promovendæ; ea tamen servata lege, ut nulla exceptio defalcationis ex quolibet etiam privilegiato capite prætensa, iis suffragetur, ad effectum retardandi solutionem integræ conventæ summæ, et executionem Manus Regiæ, per quam ad hujusmodi solutionem ante omnia compelli debebunt, juxta id, quod in citata Clementis VIII. Constitutione præscriptum legitur.

Præscribitur ordo controversias dum a prædicta Congregatione Boni et methodi in hujusmodi Causarum cursu servanda. §. 24. Has et non alias Causas, Lites, et Controversias dum a prædicta Congregatione Boni et methodi, ac respectivè ab illius Præfecto, Secretario, Ponentibus, aliisque ab ea deputatis, judicialiter cognoscendas, definiendasque decernimus: ordinem quoque ac methodum in iis procedendi opportunè statuamus, oportet.

Quoties itaque Causa aliqua a Judice Locali, per expeditionem et executionem Manus Regiæ, juxta præmissa, expedita fuerit, ac Debitor, post expletam solutionem, ut præfertur, reclamaverit, liberum ei erit ad præfati Secretarii judicium in devolutivo provocare. Qui si Judicatum de partibus sententia sua confirmaverit, idemque Debitor novam Commissionem a Congregatione Generali impetrare cupiat, non aliter audiendus erit, quam si a Cardinali Præfecto supersessoriam obtinuerit ad effectum ad eundi plenam ipsam Congregationem. Hæc autem, quatenus Commissionem signandam existimet, eam dirigere debebit alicui ex Ponentibus, at semper cum clausula: *Parito judicato*. Si verò prædictus Secretarius in devolutivo pronuncians, Judicatum de partibus revocet, Communitas autem a posteriori hujusmodi sententia appellationem interponat: tunc absque ulla supersessoriæ concessione, Causa ipsa principalis, per eum Ponentem, ad quem juxta divisionem superiùs præscriptam pertinebit, in plena Congregatione proponenda erit; et quid-

quid per hanc super illius meritis judicatum fuerit, id pro finali definitione habendum, servandum, et exequendum erit; absque eo quod ulterior ulla appellatio, aut Causæ revisio, etiam in gradu restitutionis in integrum, admitti valeat.

A n n o
1753.

§. 25. In iis autem Causis, quas supra diximus coram eodem Secretario in prima Instantia agitandas esse, si, postquam ab eo pronuntiatum fuerit, aliqua ex Partibus appellationem interponendam duxerit, supersessoriam prius obtinere debebit a Cardinali Praefecto, ut plenam Congregationem adire possit: in qua non quidem de ipsa appellatione admittenda, aut rejicienda, seu de Commissione signanda, agendum erit, sed super Causæ meritis finaliter judicandum, sublata quacumque ulteriori appellatione, seu Causæ hujusmodi revisione, etiam in gradu restitutionis in integrum; Expedit enim in hujus generis Causis, quæ ad economicum regimen pertinent, brevissimum, quoad sieri poterit, litibus, et controversiis terminum praestituere.

§. 26. Ne autem hujusmodi Lites et Controversiae, sive activè, sive passivè, a Communis cardinalibus, et Universitatibus temerè suscipiantur, aut cum earum inutili dispendio sustineantur, Nos sæpedicto Cardinali Praefecto, seu alteri Cardinali illius vices pro tempore obeanti, committimus et mandamus, ut nullas lites hujusmodi inter quamcumque Communitatem, seu Universitatem ex una, et alias Communis, sive Universitates, aut Hominum cœtus, privatasve personas, ex altera partibus, in quolibet Tribunali motas, atque movendas, publico sumptu agitari permittat, sine expressa licentia sua in scriptis concedenda; quam quidem ipse, pro suo prudenti arbitrio, ac de consilio Secretarii, et Ponentis respectivè, concedet quoad primam Instantiam, ac etiam quoad ulteriores, ubi Communitas in prima, vel in proximè superiori Instantia, favorablem sen-

P O N T. tentiam , seu resolutionem obtinuerit. At si **A. XIV.** Communitas in prima , multoque magis , si etiam coram Judice secundæ Instantiæ , Causa ceciderit , tunc eidem , ut litem in gradu ulterioris appellationis prosequi valeat , non aliter licentiam impertiri debet , quām facta per Homines ejusdem Communitatis solemni obligatione , per quam ipsi *uti singuli , et in solidum* , ad litis hujusmodi expensas , et ad relevandam Communitatem ab omni damno in casu contrariæ sortis , se validè obstringant.

Clausulæ, §. 27. Denique præsentes Litteras , et in eis contenta quaecumque etiam ex eo , quod quilibet in præmissis , seu in eorum aliquo jus , vel firmitate. interesse habentes , seu habere quomodolibet prætendentes , etiam specifica et individua mentione , et expressione digni , eisdem non consenserint , aut ex alia quantumvis juridica , et privilegiata causa , colore , prætextu , et capite , nullo unquam tempore de subreptionis , - vel obreptionis , seu nullitatis vitio , aut intentionis Nostræ , vel interesse habentium consensus , alioque quolibet , etiam quantumvis magno , ac formali , et substantiali defectu , notari , impugnari , infringi , in controversiam revocari , ad terminos juris reduci , seu adversùs illas aperitionis oris , restitutionis in integrum , aliudve quodcumque juris , facti , vel gratiæ remedium intentari , vel impetrari nullatenus posse ; sed semper , et perpetuò validas , firmas , et efficaces existere , et fore , suosque plenarios et integros effectus sortiri , et obtinere debere , et ab omnibus , ad quos spectat , et pro tempore quandcumque spectabat , inviolabiliter observari decernimus.

Aliter §. 28. Sicque , et non aliter per eamdem Congregationem , ejusque Præfectum , ac Ponentes , prohibetur. et Secretarium , aliasque Judices Ordinarios , et Delegatos , quavis auctoritate , præminentia , aut potestate fungentes et functuros , etiam Caesarum Palatii Apostolici Auditores , aliasque S. R. E. Cardinales , etiam de Latere Legatos ;

A n n o
1753.

sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter jūdicandi et interpretandi facultate, judicari, et definiri debere: irritum quoque, et inane, si secūs super his à quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 29. Nōn obstantibus, quatenū opus sit, di- Derogatio
etorum Sixti V., Clementis VIII., et Pauli V., contrariis
super unius et alterius Congregationis erectione,
et facultatibus, Nostraque et Cancellariæ Apo-
stolicæ Regula de jure quæsito non tollendo;
aliisque Apostolicis Constitutionibus et Ordina-
tionibus, necnon quarumcumque Causarum
et Litium pendentia in quocumque statu et ter-
minis; dictæque Congregationis, etiam confir-
matione Apostolica, seu qualibet firmitate alia
roboratis usibus, stilis, et consuetudinibus,
etiam antiquis, et immemorabilibus, Privilegiis
quoque, Indultis, et Litteris Apostolicis, eidem
Congregationi, ejusque Præfecto, et Officiali-
bus, necnon cuilibet ex Communitatibus, et
Universitatibus Ditionis prædictæ, earumque
Hominibus, seu peculiaribus Personis, sub qui-
buscumque formis et verborum tenoribus, clau-
sulis, et decretis, in contrarium præmissorum
forsan concessis, ac pluries confirmatis et in-
novatis. Quibus omnibus et singulis, etiamsi,
pro illorum sufficienti derogatione, de ipsis,
eorumque totis tenoribus, specialis, specifica,
et individua mentio habenda esset, tenores hu-
jusmodi pro præsentibus insertis habentes, Mo-
tu, scientiâ, et potestatis plenitudine præfatis,
hac vice dumtaxat, et ad præmissorum effe-
ctum, illis aliâs in suo robore permansuris,
amplissimè derogamus, cæterisque contrariis
quibuscumque.

§. 30. Nulli ergo omnino Hominum liceat pa- Sanctio
ginam hanc nostrorum Decretorum, Statutorum, pœnalis.
mandatorum, avocationis, remissionis, com-
missionis, declarationum, et voluntatum infrin-
gere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis
autem hoc attentare præsumperit, indignatio-

P O N T. nem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri et
 A. XIV. Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.
 Dat. Pon- Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem
 tif. An. Anno Incarnationis Dominicæ millesimo septen-
 tr. die gentesimo quinquagesimo tertio, Kalend. Octo-
 br. 1753.bris, Pontificatus Nostri Anno XIV.

D. Card. Passioneus.

J. Datarius.

VISA DE CURIA.

J. C. Boschi.

J. B. Eugenius.

Loco ✹ Plumbi.

Registrata in Secretaria Brevium.

Publicata die 26. Novembris 1753.

TRIBUNALI

XXVI.

Auditoris Generalis Cameræ Apostolicae adduntur duo Prælati Assessores in Causis Criminalibus definendi, certaque methodus in hujusmodi judiciis coram ipso A. C. instituendis, prosequendis, et absolvendis firmitatur.

BENEDICTUS EPISCOPUS**SERVUS SERVORUM DEI**

Ad perpetuam rei memoriam.

Ad coercenda delinquentium flagitia Nos sedulo intendere cogit Supremi Legislatoris Officium, quo et temporali Ditioni Apostolicae Sedis Dominio subjectæ, et spirituali Gubernio Catholicæ Ecclesiæ toto Terrarum Orbe diffusæ: ex juribus Beati Petri Apost. Principis, Dei ordinazione, præsidemus. Quum enim sperandum non sit, communis corruptionis vitia, quæque ex iis sœpe prodeunt facinora et crimina, ab hominum universitate penitus tolli posse; necesse est, iis, qui in Leges peccant, statutas Legibus pœnas, ratione duce, sapienter infligere; ut vel earum salubri rigore emendati, (quod magis cupimus,) ad justitiæ cultum revocentur; vel saltem ulterius delinquendi facultate privati, a perturbando Societatis ordine desistant, et cæteris exemplo sint, ne sanctis.

Justitiæ
coercitivæ
exerci-
tium in
omni Gu-
bernaione-
cessarium

P o n t. simarum Legum instituta violare liberum sibi
A. XIV. patent, aut impunè fore confidant. Quam in
 rem, quum paucis ante annis, ad optimum hu-
 jus Almæ Urbis, ejusque Districtus regimen
 stabiliendum, plura præscripserimus in Tribu-
 nali Gubernii ejusdem Urbis observanda, quæ

Provi- primum in Schedula Nostri Motus proprii latè
 dentia digessimus, deinde verò in Apostolica Consti-
 Pontificis circa Tri- tutione Nostra, quæ incipit *Justitiae gladium*,
 bunal G. data anno Incarnationis Dominicæ MDCCXLIX.
 bernii Ur- undecimo Kalendas Junii, per extensum inserta
 bis.

solemniter confirmavimus; cumque ex eorum
 observatione in eo Tribunali jam constituta,
 perspicuum recti ordinis et utilitatis publicæ
 fructum nos collegisse gaudeamus. Nunc con-
 sentaneum pariter agendi methodum firmare
 deliberavimus in Tribunali Auditoris Generalis

Ea nunc Causarum Curiæ Cameræ Nostræ Apostolicæ,
 extendi- cuius jurisdictione non solum in Civilibus, sed
 tur ad etiam in Criminalibus Causis, latius extenditur:
 Tribunal A. C. in Ne Delinquentes, et Inquisiti, ad hujus Tribu-
 Criminal. nalis Forum peculiariter pertinentes, seu un-
 decumque ad ipsius et Sedis Apostolicæ judi-
 cium confugientes, in casibus per Sacros Ca-
 nones et Apostolicas Constitutiones statutis at-
 que permissis, aut ibi delictorum impunitatem
 inveniant, unde Justitiae exercendæ normam
 desumi, et Ecclesiasticæ disciplinæ præsidium,
 inferioribus autem Judicibus et Tribunalibus
 auxilium impendi maximè decet; aut adversùs
 vim et oppressiones promptum debitumque re-
 medium, in hoc communi innocentiae asylo,
 frustra requirere, vel diutiùs, quam par est,

Cui Pont. expectare cogantur. Itaque omnibus mature
 nonnullas perpensis, auditisque super his prudentum vi-
 præscribit rorum consiliis, infrascriptas Leges et Ordina-
 leges, speciali Curiæ Cameræ Nostræ Apostolicæ Tribunal per-
 Chirogra- petuò servandas condidimus, atque complexi-
 pho com- sumus in quādam Schedula Nostri Motus pro-
 prehensas prii non ita pridem Chirographo nostro sub-
 scripta; cuius tenor talis est, videlicet :

ANNO
1753.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Motu proprio etc.

§. 1. » **F**RA i molti, e gravissimi pesi del No- Tenor
 » stro Apostolico Ministero abbiamo sempre dicti Chi-
 » noverato quello, che ti obbliga a vegliare rographi.
 » incessantemente sopra la retta, e ben ordi-
 » nata amministrazione della Giustizia in ogni
 » sorta di Cause Civili, e Criminali, le quali
 » in grado di appellazione, e tal volta ancora
 » in prima istanza, debbono giudicarsi nei Tri-
 » bunali di questa Santa Sede. Più d'ogni altro
 » però ci è stato sempre a cuore il Tribunale
 » dell' Uditore Generale della Nostra Camera, Descri-
 » quale da tempo antichissimo i Sommi Pon- bitur ju-
 » tefici Nostri Prédecessori hanno constituito risdictio
 » Giudice Ordinario con amplissime facoltà, A. C.
 » non solo delle Appellazioni, che nelle Cause
 » appartenenti al Foro Ecclesiastico vengono
 » alla Santa Sede da tutte le parti del Mondo
 » Cattolico; ma pur anche in certe cause pri-
 » vilegiate di prima istanza, e specialmente in
 » quelle Cause Criminali, nelle quali l'Inqui-
 » sito, o Reo viene a costituirsi spontaneamente
 » di persona a disposizione di essa Santa Sede,
 » come apparisce da diverse nostre Costituzioni,
 » e particolarmente da quella, ohe incomincia:
 » *Ad Militantis Ecclesiae*; impressa nel primo
 » Tomo del nostro Bollario Constit. XLVIII. (†) (†) *Hujus*
 » nella quale fu da noi provvidamente stabi- *Edit. vol.*
 » lito, e dichiarato, quando, ed in qual forma
 » fosse lecito all' Uditore della Camera, secondo
 » il prescritto del Sagro Concilio di Trento, e
 » delle Costituzioni Apostoliche, ammettere le
 » Appellazioni, inibire gli Ordinarj de' Luoghi, *Causæ*,
 » e avocare da essi le Cause di prima istanza. propter
 » §. 2. » Ma nondimeno essendo l'animo No- quasPont.
 » stro sempre più eccitato dal desiderio di ri- ut infra
 » durre all' ultima possibile perfezione questo statuit.

Pozz. » gran Tribunale del Mondo Cattolico , ci siamo
A. XIV. » determinati , sull' esempio di simile provve-
 » dimento da Noi parimente dato all' altro No-
 » stro Tribunale del Governatore di Roma , di
 » renderlo , come in appresso , più nobile , de-
 » coroso , e rispettabile in rapporto alle Cause
 » Criminali ; provvedendo nel tempo stesso , che
 » gl' Inquisiti , e Processati nelle Curie dei pro-
 » prj Ordinarij , trovino bensì in esso il giusto
 » e dovuto asilo , quando sono innocenti , ma
 » non mai alcuna impunità , o alcun fomento
 » alla loro dissubbidienza , quando sono colpe-
 » voli.

Confirm. §. 3. » Avendo per tanto in questa Nostra
 in primis » Cedola per espresse , e di parola in parola
 omnem » registrate tutte et singole facoltà , Giurisdi-
 dicti Tri- » zioni , prerogative , e preeminenze , delle quali ,
 bunalis » per concessione de' nostri Predecessori e No-
 » stra , gode , e può godere l' Uditore Generale
 » della Nostra Camera Apostolica , e quelli in
 » forma amplissima confermando , ed appro-
 » vando , senz' alcuna benchè menoma restri-
 » zione , o diminuzione : Come pure avendo
 » per espresso lo stato presente del di lui Tri-
 » bunale in Criminalibus , il numero degli Of-
 » fiziali , e Ministri , che lo compongono , e di
 » quelli , che hanno luogo e voto nella di lui
 » Congregazione , e finalmente le facoltà , ed
 » incombenze di cadauno di essi :

Pro ju- §. 4. » Di nostro Moto proprio , certa scienza
 diciis Cri- » e pienezza della Nostra suprema , ed Apo-
 min. duos » stolica Potestà , ad esempio di quello , che
 Prælatos » già ordinammo per il detto Tribunale del
 Assesso- » Governo di Roma nella nostra Costituzione ,
 res consti- » che incomincia : *justitiae gladium* ; pubbli-
 tuit , eis- » cata li 24. Maggio 1749. , vogliamo similmente
 que locum » et ordiniamo , che in avvenire , al solito et
 inter Po. » ordinario numero dei Prelati Ponenti di Con-
 nentes » sulta se ne aggiungano altri due , quali ab-
 Sacr. Con- » biano , e debbano godere tutti gli onori , Pri-
 sult. assi- » vilegi , esenzioni , e preeminenze , che godono
 gna t. » gli altri Ponenti , di modo che compongano

» con essi uno stesso corpo , o sia Collegio ; **ANNO**
 » ma però in vece di essere Ponenti di una **1753.**
 » delle nostre Provincie , sieno , e debbano es-
 » sere ambidue Ponenti , ed Assessori del Tri-
 » bunale dell' Uditore Generale della Nostra
 » Camera , e che debbano intervenire a tutte
 » le Congregazioni Criminali , quali si terranno
 » avanti di esso : Come pure vogliamo , che
 » alle medesime Congregazioni Criminali debba
 » intervenire (come prima si costumava) l' U- **Eisdem**
 » ditore pro tempore in Civilibus di esso Mon- **præcip.**
 » signore Uditore della Camera , anch' egli **munus**
 » come Assessore del medesimo in Criminali- **imponit**,
 » bus , dichiarando , che questo debba sedere **suffrag.**
 » immediatamente dopo li suddetti due Po- **Causis**
 » nenti di Consulta , quali sederanno imme- **Criminal**
 » diatamente dopo l' Uditore Generale della **una cum**
 » Camera , secondo l' ordine fra di loro della **A.C. ejus-**
 » propria Prelatura o Anzianità. **que Andi-**

§. 5. » Nella risoluzione delle Cause , che si **tore** , et
 » proporranno in detta Congregazione Crimi- **Locumte-**
 » nale , avvranno voto decisivo il suddetto Mon- **nente**.
 » signor Uditore della Camera pro tempore ,
 » coll' arbitrio però di astenersi , quante volte
 » così gli piacerà ; li tre Assessori suddetti , et
 » il Luogotenente Criminale Generale. Quanto
 » poi alli tre Sostituti Luogotenenti , ancorchè
 » in passato abbiano avuto il voto decisivo ,
 » vogliamo che in avvenire non abbiano se non
 » che il semplice Voto consultivo.

§. 6. » Li Processi dovranno compilarsi come **Processus**
 » per lo passato , tanto nelle Cause di prima a **quibus** ,
 » istanza , quanto anche , quando occorra , nelle et quo-
 » Cause di Appellazione , dalli tre Sostituti modo ef-
 » Luogotenenti , secondo il ripartimento che **formandi**.
 » ne faranno fra di loro per Turno di Setti-
 » mana , salvo però all' Uditore della Camera ,
 » e suo Luogotenente Generale , in qualche
 » caso particolare , il diritto di commettere la
 » Processura fuori di detto Turno , e con es-
 » pressa dichiarazione , che li suddetti Sosti-
 » tuti processanti siano sempre tenuti di pren-

Pozz. » gran Tribunale del Mondo Cattolico , ci siamo
A. XIV. » determinati , sull' esempio di simile provve-
» dimento da Noi parimente dato all' altro No-
» stro Tribunale del Governatore di Roma , di
» renderlo , come in appresso , più nobile , de-
» coroso , e rispettabile in rapporto alle Cause
» Criminali ; provvedendo nel tempo stesso , che
» gl' Inquisiti , e Processati nelle Curie dei pro-
» pri Ordinarij , trovino bensì in esso il giusto
» e dovuto asilo , quando sono innocenti , ma
» non mai alcuna impunità , o alcun fomento
» alla loro dissubbidienza , quando sono colpe-
» voli .

Confirm. §. 3. » Avendo per tanto in questa Nostra
in primis » Cedola per espresse , e di parola in parola
omnem » registrate tutte et singole facoltà , Giurisdi-
dicti Tri- » zioni , prerogative , e preeminenze , delle quali ,
bunalis » per concessione de' nostri Predecessori e No-
stra , gode , e può godere l' Auditore Generale
jurisdict. » della Nostra Camera Apostolica , e quelli in
» forma amplissima confermando , ed appro-
vando , senz' alcuna benchè menoma restri-
zione , o diminuzione : Come pure avendo
» per espresso lo stato presente del di lui Tri-
bunale in Criminalibus , il numero degli Of-
fiziali , e Ministri , che lo compongono , e di
quelli , che hanno luogo e voto nella di lui
Congregazione , e finalmente le facoltà , ed
incombenze di cadauno di essi :

Pro ju- » §. 4. » Di nostro Moto proprio , certa scienza
diciis Cri- » e pienezza della Nostra suprema , ed Apo-
min. duos » stolica Potestà , ad esempio di quello , che
Prælatos » già ordinò per il detto Tribunale del
Assesso- » Governo Costituzione ,
res consti- » che in pubbli-
tuit , eis- » ca' tate
que locum » e
inter Po- » nente
nentes » Sacr. Con-
sult. assi-
gnata .

» ma però in vece di essere Ponenti di una
 » delle nostre Provincie , sieno , e debbano es-
 » sere ambidue Ponenti , ed Assessori del Tri-
 » bunale dell' Uditore Generale della Nostra
 » Camera , e che debbano intervenire a tutte
 » le Congregazioni Criminali , quali si terranno
 » avanti di esso : Come pure vogliamo , che
 » alle medesime Congregazioni Criminali debba
 » intervenire (come prima si costumava) l' U- Eisdem
 » ditore pro tempore in Civilibus di esso Mon- pricip.
 » signore Uditore della Camera , anch' egli manus
 » come Assessore del medesimo in Criminali- imponit ,
 » bus , dichiarando , che questo debba sedere saffrag.
 » immediatamente dopo li suddetti due Po- ferendi in
 » nenti di Consulta , quali sederanno imme- Causis
 » diatamente dopo l' Editore Generale della una cum
 » Camera , secondo l' ordine fra di loro della A.C. ejus-
 » propria Prelatura o Auzianità. que Audi-
 » tòre , et
 » Locum-
 » nente
 » Crim.
 » signor Uditore della Camera pro tempore ,
 » coll' arbitrio però di astenersi , quante volte
 » così gli piacerà ; li tre Assessori suddetti , et
 » il Luogotenente Criminale Generale. Quanto
 » poi alli tre Sostituti Luogotenenti , ancorchè
 » in passato abbiano avuto il voto decisivo ,
 » vogliamo che in avvenire non abbiano se non
 » che il semplice Voto consultivo.

§. 5. » Nella risoluzione delle Cause , che si
 » proporranno in detta Congregazione Crimi-
 » nale , avvranno voto decisivo il suddetto Mon-
 » signor Uditore della Camera pro tempore ,
 » coll' arbitrio però di astenersi , quante volte
 » così gli piacerà ; li tre Assessori suddetti , et
 » il Luogotenente Criminale Generale. Quanto
 » poi alli tre Sostituti Luogotenenti , ancorchè
 » in passato abbiano avuto il voto decisivo ,
 » vogliamo che in avvenire non abbiano se non
 » che il semplice Voto consultivo.

§. 6. » Li Processi dovranno compilarsi come Processos
 » per lo passato , tanto nelle Cause di prima a quibus ,
 » istanza , quanto anche , quando occorra , nelle et quo-
 » Cause doppellazione , dalli tre Sostituti modo ef-
 » Luogotenente Criminale Generale , secondo il partimento che formandi .
 » di loro , uno di Setti-
 » glio Camera ,
 » in qualche
 » immettere la
 » e con es-
 » detti Sosti-
 » ati di pren-

P o n t . » dere di mano in mano dal suddetto Luogo-
A. XIV. » tenente Generale nella formazione de' Processi
 » le opportune istruzioni.

Process. » Sarà ancora peso di essi Sostituti
 compen- » Luogotenenti il formare a suo tempo il Ri-
 dia , sea » stretto di ciaschedun Processo , che dovrà
 restrictus » proporsi in Congregazione , con tutta atten-
 a quibus » zione , e fedeltà ; ma questi Ristretti non
 fieri , et » dovranno mandarsi in giro all' Uditore della
 recogno- » Camera , nè agli altri tre Assessori , come si dirà
 sci de. » in appresso , se non dopo che saranno stati
 beant. » firmati , e sottoscritti da quel Sostituto , che
 » gli avrà formati , e successivamente ricono-
 » sciuti , e confrontati col Processo , dal mede-
 » simo Luogotenente Generale , quale ancor egli
 » dovrà restar debitore della integrità e sin-
 » cerità de' medesimi , e perciò sarà tenuto an-
 » cor esso sottoscriverli , ed approvarli di pro-
 » prio suo pugno.

Decreta » §. 8. » Gli atti ordinatorj di qualunque Giu-
 circa » dizio , si faranno tutti , come si è costumato
 actus or- » fin' ora , avanti il Luogotenente Generale , e
 dinator. » quando aleuna delle Parti si crederà gravata
 fiant a » solo Lo- » da qualche Decreto del medesimo , non do-
 cumten. , » vrà citare per la reposizione avanti lo stesso
 recursus » Uditore della Camera , com' è stato di recente
 autem ad » introdotto con inutile prolungamento ; ma
 solumAu- » dovrà immediatamente ricorrere o all' Uditore
 dit. Sign. » della Segnatura di Giustizia , o all' Uditore
 Just. , vel » pro tempore del Papa , in arbitrio de' quali ,
 ad Audit. » quando cada nell' ordinatoria alcun grave
 SS. defe- » Articolo , come tal volta cade , sarà di ri-
 rantur. » metterlo alla Decisione della piena Congre-
 » gazione : Ben inteso però che al suddetto
 » Luogotenente Generale non sia mai lecito ,
 » sotto pena di nullità , pronunciare per sen-
 » tenza sopra Articoli meramente ordinatorj ,
 » e che similmente alle Parti non sia mai le-
 » cito di ricorrere in Cause Criminali alla piena
 » Segnatura di Giustizia ; essendo stato già di-
 » chiarato prima da Innocenzo X. Nostro Pre-
 » decessore , e poi anche da Noi in Segnatura

» di Grazia, in occasione di una Causa *Ala-* ANNO
trina, che la piena Segnatura di Giustizia 1753.
 » non può, nè deve ingerirsi nelle Cause Cri-
 » minali, nè rispetto alla pertinenza anche tra
 » il Giudice Civile e Criminale, nè rispetto
 » alle Commissioni.

§. 9. » Ogni quindici giorni almeno, nel De tem-
 » giorno di Lunedì, dovrà l' Uditore della Ca- pore adu-
 » mera adunare avanti di se la Congregazione nandi
 » Criminale, a cui, oltre li tre Assessori sud- Congreg.
 » detti, dovranno intervenire tutti quelli, che Crim. A.
 » sono descritti nel pubblico Elenco di essa C. et in-
 » Congregazione, ed al medesimo Uditore della timandi
 » Camera Capo del Tribunale spetterà pari- proposit.
 » mente destinare le Cause, che dovranno pro- commu-
 » porsi in ciascheduna Congregazione. Ma quin- nicand.
 » dici giorni prima dovrà la proposizione di Scriptur.
 » ogni Causa intimarsi dal Luogotenente alle atque Re-
 » parti interessate, con intimazione in iscritto, strictus.
 » acciò possano in detto tempo dedurre sì in
 » scritto, che in voce le loro ragioni; e res-
 » pettivamente ciascuna di esse Parti, tre giorni
 » almeno avanti la Proposizione, dovranno di-
 » stribuire alli Votanti, e comunicarsi vicen-
 » devolmente tra di loro, nella Sala di esso
 » Monsignor Uditore della Camera, le proprie
 » Scritture, et allegazioni, sotto la pena, in
 » caso di contravvenzione, di essere i rispettivi
 » Difensori inabilitati a scrivere, e comparire
 » nel Tribunale, ad arbitrio di detta Congre-
 » gazione.

§. 10. » Nel decorso similmente di detti quin-
 » dici giorni saranno tenuti li Sostituti Luo-
 » gottenenti, che avranno formati i Ristretti
 » de' Processi da proporsi in Congregazione,
 » firmati e sottoscritti, come sopra, mandare
 » in giro li medesimi Ristretti in primo luogo
 » al suddetto Monsignor Uditore della Camera,
 » e dappoi di mano in mano a ciascuno de'
 » suddetti tre Assessori, l' ultimo de' quali do-
 » vrà rimetterli nelle mani de' rispettivi Sosti-

P o r t. » tutti Luogotenenti, che gli avranno formati,
A. XIV. » per essere da essi riferiti in Congregazione.

Confir-   **§. 11.** » Affinchè poi il detto Tribunale dell'
met suam » Uditore della Camera riesca e sia, come di
Constit. » sopra abbiamo detto, e Noi assolutamente
de Appel- » vogliamo, di giusto presidio agl' innocenti;
lat. et In- » ma non mai di sutterfugio, e fomento ai col-
hib.   » pevoli, in dispregio de' loro immediati Supe-
              » riori, e in rilassamento della **Disciplina Ec-**
              » **clesiastica**: Considerando, che le Cause Cri-
              » minali vengono all' Uditore della Camera o
              » in grado di appellaione legittimamente in-
              » terposta, o anche in prima istanza, quando
              » specialmente gl' Inquisiti si costituiscono per-
              » sonalmente nelle Carceri a disposizione della
              » Santa Sede, e per essa dell' Uditore della Ca-
              » mera: Perciò, rispetto alle Cause d' appellaione,
              » confermiamo di nuovo la suddetta
              » **Nostra Costituzione XLVIII.** che incomincia
Ad militantis Ecclesie; incaricando il mede-
              » simo Uditore della Camera, perchè sia nel
              » suo Tribunale pienamente ed esattamente
              » eseguita; E solamente aggiungiamo, che
              » quante volte avvenga il caso, come non di
              » rado avviene, che qualcuno appelli dal De-
              » creto, o Giudicato del proprio Ordinario,
              » dopo che in virtù di quello stesso Giudicato

Eamque » o Decreto, dal quale appella, è stato rila-
amplian- » sciato dalle Carceri formali, o da altro qua-
do, sta- » lunque luogo, che prima di esso Giudicato
tuit, quod » o Decreto gli era stato assegnato in luogo di
Reus ap- » Carcere: In tal caso l' Uditore della Camera,
pellans a » e suo Luogotenente Generale, non debba
Decreto, » ammettere l' appellaione, nè rilasciare al-
cujus vi- » gore rela- cuna inibizione, nè ordinare la trasmissione
xatus est, » degli atti, se prima l' Appellante non sarà
non au- » ritornato nelle Carceri formali, o in altro
di tur, » luogo assegnatogli per Carcere, e che con
nisi ad » idonea cauzione non siasi obbligato a re-
Carceres, » starvi sino all' esito della Causa. Non essendo
sive in Cu- » giusto, che l' Inquisito, nel tempo stesso che
stodium » redeat.   » l' Inquisito, nel tempo stesso che impugna

» per via d'appellazione il Giudicato del suo Anno
 » Ordinario , voglia goderne il beneficio , nella 1753.
 » parte , che riguarda il suo rilascio dalle Car-
 » celi.

§. 12. » Quindi passando all' altre suddette Quoad
 » Cause di prima istanza , benchè i Nostri Præ- Causas
 » decessori , e specialmente Benedetto XIII. di primæ in-
 » felice ricordanza , con sei Decreti che si tro- stantiae
 » vano impressi dopo il Concilio Romano fog. confirmat
 » 207. e segg. abbiano dato in questa parte tria De-
 » utilissimi provvedimenti ; nondimeno per ac- creta San.
 » correre , in quanto possiamo , alla malizia Mem. Be-
 » degli Uomini , quali sempre trovano nuove ned. XIII.
 » maniere per contravenire impunemente alle
 » Leggi anche più sante :

§. 13. » Approviamo in primo luogo , e con-
 » fermiamo in tutto e per tutto li primi tre
 » Decreti del prelodato Benedetto XIII. , nei
 » quali si dispone come in appresso . I. Recipi
*possint , et dumtaxat in Tribunalis Auditoris Cam-
 meræ , Constituta Reorum in causis primæ instantiæ , in quibus de poenis corporalibus agi-
 tur , habita ratione ad titulum inquisitionis ; Non verò in Causis Censurarum , vel simplicis mul-
 citæ , vel declarationis irregularitatis , sive in aliis Causis , in quibus dicta poena corporalis non in-
 trat . II. Regularium Constituta nunquam reci-
 piantur . III. Hujusmodi Constituta fieri tantum
 possint coram A. C. in Criminalibus , non verò
 coram alio Judice Appellationis , neque in Urbe ,
 neque extra eam , nec etiam in Sacra Congre-
 gatione negotiis Episcoporum , et Regularium
 Praeposita .*

§. 14. » Confermiamo parimente ad appro- Item alia
 » viamo gli altri tre susseguenti Decreti , nei tria De-
 » quali si ordina . » IV. Constitutus Reus coram cret. ejus-
*A. C. debeat statim in carceribus formalibus
 Urbis detineri ; deinde primùm expediantur in
 ejus Tribunalis Litteræ inhibitoriales , et com-
 pulsoriales (absque eo quod Constitutus juret se
 suspectum habere Ordinarium) pro transmissione
 Actorum coram dicto Ordinario , nec possit Reus
 dem.*

P O N T. *habilitari per Urbem, et extra carcères formales;*
A. XIV. *nisi visis et discussis Actis, et quatenus de jure*
sit locus dictae habilitationi, audita Parte of-
fensa, vel ejus Procuratore, si in Curia sit
præsens, necnon Fisco R. C. A., et quatenus
Causa sit cum Procuratore Fiscali Curiae Ec-
clesiasticæ, auditio Promotore Fiscali Curiarum
Episcopatum in Urbe, atque insuper facto de-
super verbo in plena Congregatione Criminali A.
C. V. Si Acta vel non incepta coram Ordina-
rio, vel sufficienter impinguata non fuerint, non
communicentur Reo, sed eo retento in carceri-
bus formalibus, committatur Ordinario Processus
informativi compilatio, vel respectivè impingua-
tio, facienda expensis Partis querelantis, vel
Fisci Ecclesiastici, si ea non adsit. VI. Actis
sufficienter impinguatis, servatis servandis, pro-
cedatur ad expeditionem Causæ prout de jure,
audita semper Parte offensa, vel ejus Procurato-
re, necnon Fisco R. C. A., et Curiarum Epi-
scopatum, ut supra, in quolibet actu: Districte
injungente Sanctitate Sua, ut coram semetipso
A. C. tractari et expediri faciat hujusmodi Cau-
sas juxta meritum justitiae, ne Rei inquisiti,
Forum Ordinarii declinantes in prima instantia,
in Urbe querant reatum præsidium.

Ex prava §. 15. » Ma perchè contro il vero senso del
 intelli- » terzo, e quarto de' riferiti Decreti si è an-
 gentia ter- » dato a poco a poco introducendo l'abuso di
 tii et » accordare il benefizio dell'Abilitazione per
 quarti ex » Roma anche nei casi, nei quali de jure non
 dd. Decre. » tis, abu- » deve accordarsi, col solo apparente motivo,
 sus inva- » che l'Inquisito prima di costituirsi personal-
 luit habi- » mente avanti l'A. C., era stato similmente
 litandi » abilitato dal proprio Ordinario ad avere il
 Reos ad » Palazzo o la Città in luogo di carcere; non
 habendam » si fa distinzione fra delitto e delitto; non si
 Urbem » discutono gli atti, anzi per lo più delle
 loco Car- » ceris ex. » volte neppur possono vedersi, ed esaminarsi,
 permissos » tra casus » perchè erano appena incominciati, quando
 » l'Inquisito è fuggito a Roma; la Parte offesa
 » o non vi è, o non si cura di comparire: Il

ANNO
1753.

» Promotore Generale delle Curie Ecclesiastiche deputato da Benedetto XIII. poco o nullo
 » operava, e perciò si è lasciato di députarlo;
 » e finalmente il Fiscale Generale di Roma, e
 » suo Sostituto, benchè sia citato, si contenta
 » di fare in più della citazione una semplice
 » protesta generale, e questa fatta, aggravato
 » da altre incombenze del proprio Offizio, non
 » si prende altra cura: dal che avviene che
 » gl'Inquisiti, benchè consapevoli a loro stessi
 » del delitto, o delitti commessi, nondimeno
 » animati da forte speranza di essere abilitati
 » per una Città così vasta, come è Roma,
 » vengono francamente a constituirsi avanti
 » l'A.C., e si veggono passeggiare impunemente,
 » e darsi bel tempo, per tacere altri più gravi
 » disordini, de' quali non conviene far men-
 » zione.

§. 16. » Quindi è, che Noi, volendo restrin- Habi-
 » gere dentro i termini della ragione, e dell' litatio-
 » equità cotesta soverchia condiscendenza; or- Rei prohi-
 » diniamo, e comandiamo, che quante volte betur,
 » nè in Partibus, nè in Curia è stato com- Processu
 » piuto, e publicato il Processo informativo, non com-
 » o sia fiscale, non debba mai abilitarsi l'In- pletō aut
 » quisito fuori delle carceri formali, benchè non pu-
 » prima di costitursi foss' egli stato abilitato blicato.
 » dal proprio Ordinario; ma debba onnina-
 » mente osservarsi ed eseguirsi il suddetto Quinto
 » Decreto, nel quale si ordina non solo, che
 » quegli atti, che vi sono, non vengano com-
 » municati al Reo, ma in oltre, che si com-
 » metta all' Ordinario la compilazione, e re-
 » spettivamente l' impinguazione del Precesso
 » informativo, da farsi a spese della Parte
 » Querelante, quando vi sia, e quando questa
 » non vi sia, a spese del Fisco Ecclesiastico;
 » e che intanto l' Inquisito si ritenga nelle car- Confectio
 » ceri formali. Avvertendo bene, che tal com- Processus
 » missione si dia sempre all' Ordinario, an- semper
 » corchè l' Inquisito dica, e giuri d'averne Ordinario
 » perorrescenza; imperciocchè restando a lui, commit-
 » tenda.

P o r t. » dopo pubblicato il Processo informativo , l'
 A. XIV. » arbitrio di ripetere , e ripulsare i Testimonj
     » Fiscali , e di fare le sue difese , tanto basta
     » per escludere qualunque pretesto di perorre-
     » scenza.

Eiusdem publicatio » §. 17. » Ed avvertendo inoltre , che quando
 mancano alla perfezione di esso Processo in-
 fieri ne- » formativo , come per lo più mancano , gli
 quit, an- » esami , e costituti degl' Inquisiti , perchè questi
 tequam » non possono più farsi dall' Ordinario , dopo
 Reus con- » che quelli sono partiti dalla Curia loro ;
 stituar. » debba in tal caso l'A. C. perfezionarlo in
     » questa parte , con esaminare , e constituirle
     » l' Inquisito sopra gl' indizj acquistati nel pro-
     » cesso de Partibus , e debba nelle solite for-
     » me contestargli il delitto , del quale viene
     » imputato ; Ne prima di tutto ciò possa ve-
     » nirsi alla pubblicazione del Processo , e molto
     » meno alla proposizione , e risoluzione della
     » Causa.

Completo et publi- » §. 18. » Che se all' incontro il Processo in-
 cato Pro- » formativo sarà stato già compiuto e pubbli-
 cessu In- » cato in Partibus , prima che il Reo venisse
 form., si » a costituirsi , oppur dopo che sarà compiuto ,
 faciendus » e pubblicato come sopra in Roma : In tal
 sit repe- » caso , se il Reo citato , secondo il costume ,
 titivus, » vorrà ripetere i Testimonj Fiscali , ovvero
 autdefen- » dichiarando di aver quelli *pro ritè* , *et rectè*
 sivus , » *examinatis* , vorrà fare il Processo difensivo ;
 tunc ba- » allora solamente abbia la piena Congrega-
 bilitari 3 zione la facoltà ed arbitrio di concedere l'
 poteritar. » abilitazione , che gli sarà domandata , ma
 bitrio » non mai il solo Luogotenente . Con che però
 Congreg. » la medesima Congregazione regoli quest' ar-
     » bitrio a misura degl' indizj , e delle prove ,
     » che risultano dal Processo Fiscale : e purchè
     » inoltre non si tratti nè di delitto di carne ,
     » nè di aborto , ancorchè si dica non animato
     » nè di omicidio , nè di falsità con danno grave ,
     » nè di furto magno , o sacrilego , nè final-
     » mente di altro delitto enorme : volendo Noi ,
     » che in questa sorta di delitti non si accordi

» mai l'abilitazione fuori delle carceri for- *A n n o*
 » mali. *1753.*

§. 19. » Che se l'Inquisito dopo essere stato Si autem
 » compiuto , e pubblicato , come sopra , il Pro- illius de-
 » cesso informativo in Partibus , o in Roma , fensio fieri
 » non chiederà che si faccia altro processo ri- *sine novo*
 » petitivo o difensivo , ma crederà col solo in *Processu,*
 » formativo potersi spurgare dal preteso delitto : *in Carce-*
 » Siccome in tal caso cessa ogni motivo d'abi- *ribus ma-*
 » litarlo extra carceres , quale tutto consiste que ad
 » nella lunghezza del tempo , che si richiede exitum
 » per la compilazione di tali Processi , così l' *Causæ.*

» A: C. potrà bensì accelerare la proposizione
 » della causa , e procedere al Decreto , o Sen-
 » tenza definitiva , con ricevere ancora le Fedi
 » de' Testimonj , o altri documenti , che piacerà
 » al Reo di produrre in sua difesa , conside-
 » randoli per suo lume , come Atti e Testimonj
 » estragiudiziali : Ma non dovrà abilitare il Reo,
 » se non quando ad istanza del Fisco , o suo
 » aderente , si dovesse procedere alla compulsa
 » di detti Atti , e rispettivamente all'esame de'
 » Testimonj prodotti a difesa , giacchè allora
 » solamente risorgerebbe il motivo della lun-
 » ghezza del tempo necessario per la suddetta
 » compulsa ad esame.

§. 20. » In qualunque caso però si creda *Etiam si*
 » dalla piena Congregazione esser luogo all'ar- *habilite-*
 » bitrio di abilitare l'inquisito per Roma , vo- *tur Inqui-*
 » gliamo e dichiariamo , che non perciò sia le- *situs per*
 » cito al Reo abilitato il celebrare la Santa *Urbem ,*
 » Messa , o esercitare in altro modo gli Ordini ; *mittatur*
 » essendo troppo giusto , che ne resti sospeso *Missam*
 » fino a che la Causa Criminale venga del *celebrare.*
 » tutto terminata in suo favore , e che in
 » tanto , non ostante l'abilitazione , si abbia
 » l'Inquisito a riputare , come se fosse carce-
 » rato nelle careeri formali ; Per lo che sarà
 » cura del Luogotenente Generale , prima an-
 » cora , che si pubblichi il Decreto d'abilita-
 » zione , di mandarne con suo Viglietto l'op-
 » portuno avviso alla Curia del Nostro Reve-

P O N T. » rendissimo Cardinal Vicario , o suo Vicege-
A. XIV. » rente , affinchè resti eseguita la suddetta sos-
» pensione.

Curia §. 21. » Ingiungiamo intanto , e strettamente
Tribuna- » incarichiamo Monsig. Uditore Generale pro
lis , a quo » tempore , che nella discussione , o risoluzione
appella- » delle Cause Criminali si abbia sempre dal
tum est , » suo Tribunale tutto il rispetto , che si deve
non facile » a i Vescovi , ed altri Ordinarj ; e che perciò
condem- » non così facilmente si venga a condannare le
nari de- » Curie Ecclesiastiche al rifacimento de' danni ,
bet ad da- » e delle spese ; ma quante volte dal Processo
mna et » informativo risultino indizj sufficienti alla
expensas. » Cattura , la Congregazione si astenga da si-
» mili condanne , bastando tali indizj per esclu-
» dere nel Giudice quella vera e propria ca-
» lunnia , che si ricerca per condannarlo.

Modus §. 22. » Molto più deve attendere , che i
a . Defen- » Difensori tanto in scritto , quanto in voce ,
soribus in » si portino con tutta modestia , non solo fra
scribendo » di loro , ma ancora e molto più in rapporto
agendo- » a i Giudici , ed altri Ministri di dette Curie
que ser- » Ecclesiastiche ; E nel caso , che alcuno con-
vandus. » travenga , a lui specialmente raccomandiamo
» di punirlo severamente , o con sospenderlo
» dalla facoltà di attitare , e scrivere nel suo
» Tribunale , o anche con procedere alla car-
» cerazione , fattane parola nella piena Congre-
» gazione.

Aliæ le- §. 23. » Finalmente ricordiamo al medesimo
ges obser- » Monsignor Uditore , che insista ed invigili
vandæ » sopra la puntuale ed esatta osservanza dell'i
præsentim » Regolamenti da Noi dati nel Nostro moto
circa Ta- » proprio dellì 12. Maggio 1749. inserito e con-
xam Ju- » fermato nella detta Bolla , che incomincia
dicum et » Notario. » *Justitiae gladium* , e specialmente in quella
rum. » parte , che riguarda la tassa degli emolumen-
» ti , che possono giustamente esigersi da i Giu-
» dici , e Notarj per gli Atti Criminali ; e che
» in questa parte non si fidi punto de' Ministri ,
» e Notarj del suo Tribunale , quali si lasciano
» facilmente sedurre dall' avidità di maggior

» lucro, ma di quando in quando ne senta ex Anno
 » Officio, e ne interroghi egli stesso i Curiali ; 1753.
 » e venendo ad iscoprire, che qualcuno abbia
 » contravenuto, proceda onnianamente alle pene
 » comminate in esso Moto proprio ; essendo
 » così mente, e volontà Nostra expressa.

§. 24. » Volendo e decretando, che alla pre- Clausulae
 » sente Cedola di Moto proprio, benchè non Chirogra-
 » esibita, nè registrata in Camera, e ne' suoi phi.
 » Libri, non possa mai darsi ne opporsi di surrezio-
 » ne, orrezione, nè d' alcun altro vizio, o difetto
 » della Nostra volontà, ed intenzione, nè che
 » mai sotto tali, o altri pretesti, quantunque
 » validi, validissimi, e giuridichi, anche di Jus
 » quæstio, e pregiudizio del Terzo, possa essere
 » impugnata, moderata, e rivocata, ridotta ad
 » viam Juris, o concedersi contro di essa l'ape-
 » rizione Oris, o altro qualunque rimedio : E
 » che così, e non altrimenti debba sempre, ed
 » in perpetuo giudicarsi, definirsi, ed inter-
 » pretarsi da qualsisia Giudice e Tribunale,
 » benchè Collegiale, Congregazioni, anche de'
 » Reverendissimi Cardinali, Camerlengo di
 » Santa Chiesa, Tesoriere, Rota, Camera, e
 » qualunque altro, togliendo loro ogni facoltà,
 » e giurisdizione di definire, ed interpretare
 » in contrario : Dichiарando Noi sin d'adesso
 » preventivamente nullo, irrito, ed invalido
 » tutto ciò, che da ciascuno di essi con qual-
 » sivoglia autorità scientemente, o ignorante-
 » mente fosse in qualunque tempo giudicato,
 » o si tentasse di giudicare contro la forma e
 » disposizione della presente Nostra Cedola di
 » Moto proprio ; quale vogliamo, che vaglia,
 » e debba avere sempre ed in perpetuo il suo
 » pieno effetto, esecuzione, e vigore, colla
 » semplice Nostra sottoscrizione, benchè non
 » vi sieno state chiamate, sentite, o citate
 » qualsisiano Persone, ancorchè privilegiate, e
 » privilegiatissime, Ecclesiastiche, e Luoghi
 » Pii, che avessero, o pretendessero avere in-
 » teresse nella presente Nostra disposizione, e

Pont. AxIV. » che per comprenderla fosse bisogno di special menzione.

§. 25. » Non ostante la Bolla di Pio IV. Nostro Predecessore *de Registrandis*, la Regola della Nostra Cancellaria *de jure quæsito non tollendo*, e non ostanti ancora tutti, qualsiasieno Chirografi, Brevi, Ordinazioni, e Costituzioni Apostoliche Nostre, e *de' Nostri* Predecessori, Bandi, et Editti, in virtù d'essi, et in qualunque altro modo emanati affissi, e pubblicati, Leggi, Statuti, Riforme, stili, usi, consuetudini, e qualunque altra cosa, che facesse, o potesse fare in contrario : Alle quali tutte e singole, avendone il tenore qui per espresso, e di parola in parola inserito, e registrato, e supplendo colla pienezza della Nostra Potestà Pontificia ad ogni vizio, e difetto quantunque sostanziale, e formale, che vi potesse intervenire; per questa volta sola, e per la piena e totale esecuzione di quanto si contiene nella presente Nostra Cedola di Moto proprio, amplamente, ed in ogni più valida forma deroghiamo.

» Dato dal Nostro Palazzo di Monte Cavallo
» questo dì 14. Settembre 1753. »

Subscriptio
Pontificis.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Bulla Chirographum confirmat, et servantiam praecipit. §. 26. Cum autem præmissa omnia ad augmentum dignitatem dicti Tribunalis Auditoris Generalis Causarum Curiae Cameræ Nostræ Apostolice, simulque ad rectam in eo justitiae administrationem futuris temporibus asserendam, opportuna et apta fore conspiciamus; ne eadem ulla unquam tempore debitum fraudentur effectibus; Nos eamdem præinsertam Schedulam, omniaque et singula in ea contenta et expressa, et a Nobis per eam, ut præfertur, sancta, volita, et ordinata, Motu, scientiâ et potestatis plenitudine páribus, harum litterarum nostrarum tenore confirmamus, et approbamus, eisque perpetuum et inviolabile præsentis Nostræ

perpetuò valituræ Sanctionis robur et firmitatem adjicimus; atque iterùm et ex integro ea omnia et singula, in omnibus et per omnia, juxta præinsertæ Schedulæ seriem, continentiam et tendrem, eadem Apostolica auctoritate statuimus, volumus, et ordinamus; eademque ab iis, ad quos spectat, et pro tempore spectabit in futurum, perpetuò observari et exactissimè impleri jubemus, atque præcipimus.

ANNO
1753.

§. 27. Mandantes propterea dilectis Filiis, Nostro, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali Camerario, dictoque Causarum Curiæ Cameræ Apostolicæ Auditori Generali, ejusque Assessoribus, et Auditoribus, ac Locumtenenti in Criminalibus, pro tempore existentibus et futuris, aliisque, ad quos pertinet, seu pertinet in posterū, ut præmissa omnia et singula observent, ac ab omnibus, ad quos spectat, et quandocumque spectabit, exactissimè observari faciant; inobedientes verò opportunis juris et facti remedii coérceant et compescant, tam ex Officio, quād ad instantiam Advocati Pauperum, Procuratoris Fisci, Commissarii Cameræ, et Procuratorum Pauperum pro tempore existentium, seu Partis querelantis, et aliorum, quorum interest; omni et quacumque appellatione, sive recursu, adversùs præmissorum servantiam et executionem forsitan interponendis, omnino postpositis, et remotis.

§. 28. Ac decernentes præinsertam Schedulam, necnon præsentes Nostras Litteras, per perpetuò validas, firmas, et efficaces esse et fore, ac, quibuscumque juris seu facti defectibus, qui adversùs illas quovis modo, seu quavis ex causa opponi, seu objici possent, minimè refragantibus, suos plenarios et integros effectus sortiri, et obtainere; easque propterea, omnibus et singulis impedimentis penitus rejectis, ac neutiquam attentis, ab illis, ad quos spectat, et pro tempore quomodolibet spectabit, sublata præfatis omnibus aliisque quibuslibet aliter statuendi et interpretandi facultate, in-

Clausulæ
missorum
firmitate.

P o n t. violabiliter et inconcussè observari debere : Ac
A. XIV. irritum et inanè decernentes , si secùs super his
 a quoquam quavis auctoritate scienter vel igno-
 ranter contigerit attentari.

Derogatio contrariis. §. 29. Non obstantibus omnibus iis, quæ in
 ipsa præinserta Schedula non obstare volumus,
 et quibusvis aliis Constitutionibus et ordinatio-
 nibus Apostolicis, ejusdemque Tribunalis facul-
 tatibus, stylis, usibus, et consuetudinibus etiam
 immemorabilibus, cæterisque contrariis quibus-
 cumque.

Sanctio pœnalis. §. 30. Nulli ergo omnino Hominum liceat
 hanc paginam Nostræ confirmationis, appro-
 bationis, roboris adjectionis, sanctionis, ordina-
 tionis, iussionis, præcepti, mandati, decreti
 infringere, vel ei quatuor temerario contraire :
 Si quis autem hoc attentare præsumpserit, in-
 dignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum
 Petri et Pauli Apostolorum ejus, se noverit in-
 cursurum.

Dat. Pont. an. XIV. die prima Octobris 1753. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem
 Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo septen-
 gentesimo quinquagesimo tertio , Kalendis Octo-
 bris, Pontificatus Nostri Anno Quartodecimo.

D. Card. Passioneus.

J. Datarius.

VISA DE CURIA.

J. C. Boschi.

Loco Plumbi.

J. B. Eugenius.

Registrata in Secretaria Brevium,

A N N O
1753.

TERRA SUBLACI

XXVII.

Aliaque Oppida , et Loca , intra ditionem Ecclesiasticam sita , Monasterio S. Scholasticæ sublacen. antea subjecta , a temporali domino et jurisdictione Monasterii præfati , et Abbatum eximuntur , et Cameræ Apostolicæ , quoad temporalet hujusmodi jurisdictionem et dominium , applicantur et incorporantur ; præservatis Monasterio ac Abbatibus jurisdictione spirituali , necnon emolumentis a præfata temporali jurisdictione promanantibus.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI.

Ad perpetuam rei memoriam.

COMMENDATAM Nobis unà cum Suprema Ecclesiæ et Reipublicæ administratione omnium Pontificis pulorum Apostolicæ Sedis temporali Dominio S. R. E. subditorum felicitatem pro viribus promovere cupientes ; quum hanc potissimum ex eo pendere non ignoremus , ut optima regiminis forma inter illos stabiatur , per quam in mutua animorum concordia , ab omni tumultu , rixa , et perturbatione remoti , et in debita erga eamdem Apostolicam Sedem fide ac devotione , contineantur ; nec aliàs omisimus , nec unquam omissum Nobis esse censemus , ad saluberrimum hujusmodi finem obtinendum , providentiae Nostræ studia , et potestatis Nobis traditæ plenitudinem interponere , ubicumque rerum necessitatem id postulare noverimus , et ad propositum publicæ utilitatis augmentum opportune expedire .

Tdm. X.

P

P O N T . A. XIV. §. 1. Huic autem instituto Nostro , et recti Peculia- nunc temporali gubernio Terræ Sublaci , alia- ris provi- rumque Terrarum , Castrorum , et Locorum dentia re- intra fines temporalis Ditionis Sanctæ Romanæ quiritur Ecclesiæ consistentium , et a Monasterio , Ab- pro locis Monaste- batia nuncupato Sanctæ Scholasticæ Sublacen. Ordinis Sancti Benedicti , Nullius Dioecesis in- rio Subla- cen. in Districtu Urbis , dependentium , quod quidem tempora- variis perturbationum generibus et sæpe aliàs , libus sub- et Pontificatus etiam Nostri tempore non semel- jectis. agitatum fuisse doluimus , paterna sollicitudine consuleremus.

Nec alia §. 2. Cùnque Monasterium prædictum , quod magis ido- botæ memoriaz Joannes Baptista , dum viveret , nea digno Episcopus Albanensis Sanctæ Romanæ Ecclesiæ scitur , Cardinalis Spinola nuncupatus in Commendam quam eo- ad sui vitam ex concessione et dispensatione rurum sub- Apostolicis obtinebat , illius Commenda per jectio im- obitum dicti Joannis Baptistæ Episcopi et Car- mediata dinalis illius ultimi possessoris Commendatarii jurisdict. Sedis Ap. cessante , vacaverit , et vacet adhuc ad præ- sens ; facile Nobis fuit , hujusmodi vacatione durante , cognoscere , dictam Sublaci Terram , cum aliis prædictis Terris , Castris , et Locis ab eodem Monasterio dependentibus , quæ ha- ctenus non solum spirituali , verùm etiam tem- porali dicti Monasterii , illiusque Abbatis seu Commendatarii pro tempore existentis , juris- dictioni immediatè subjectæ atque subjecta ex- titerunt , non alia meliori et magis proficia gubernii forma regi posse , nec Hominum ibi degentium tranquillitati et commodis melius provisum fore , quām si eadem Sublaci , et aliæ Terræ , Castra , et Loça prædicta , prævia illarum et illorum a dicto Monasterio , illiusque Abbatæ , seu Commendatario hujusmodi , quoad temporalem in illis jurisdictionem , dis- membratione et segregatione , immediato Sedis et Cameræ Apostolicæ dominio perpetuo sa- jicerentur , et unirentur.

§. 3. Habita igitur super his diligenti consideratione, ac omnibus et singulis maturè pensatis, Motu proprio et ex certâ scientiâ, deque Ideo Pont. Apostolicæ potestatis plenitudine, prædictam separat a Terram Sublacum, cum aliis Terris, Castris, et Locis hujusmodi annexis, et a sæpedicto Monasterio dependentibus, ut præfertur, intratamen fines præfatæ Ditionis Sanctæ Romanæ Ecclesiæ sitis, quæcumque hactenùs temporali simul et spirituali jurisdictioni, ac forsitan proprietati, directo dominio, et superioritati dicti Monasterii, illiusque Abbatis et Commendatarii præfati, subjectæ et subjecta extiterunt, quarum et quorum omnium et singularum ac singulorum denominationes et vocabula, cum earum et eorum situationibus, Territoris, eorumque extensionibus et confinibus, præsentibus pro expressis et singulariter nominatis et specificatis haberi volumus, (salvis tamen integrè, et absque ulla diminutione, ac in perpetuum dicto Monasterio, illiusque Abbatii, seu Commendatario pro tempore existenti Jurisdictione Ecclesiastica et spirituali super prædicta Sublacum, aliquaque Terris, Castris, et Locis annexis et dependentibus prædictis, illarumque et illorum Clero et Populo; ac salvo etiam privilegio et jure venire privativo tam venandi, quam piscandi, eodem modo, quo Abbes dicti Monasterii Commendatarii pro tempore existentes hujusmodi privilegio ac jure gavisi sunt, et gaudere consueverunt, nec non salva jurisdictione spirituali simul et temporali, ac proprietate, dominio, et superioritate super qualibet aliationem Terra, ac quolibet alio Castro, et Loco, extra Sanctæ Ditionem temporalem ejusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ sita, ac sito, et ab eodem Monasterio quomodolibet dependente), ex nunc, et de cætero, ac perpetuis futuris temporibus, quoad temporalem in illis jurisdictionem, ab ejusdem Monasterii ejusque Abbatis, et Commendatarii pro tempore existentis jurisdictione, ipsarum tenore præsentium, separamus, dividimus, et

Præservata tam men Ju-
risdict. Ecclesiastica, ac etiam jurisdict. temporali in Locis extra Di-
tionem Sanctæ Sedis.

P O N T. disjungimus ; prædictamque Sublaci , aliasque
 A. XIV. Terras , Castra , et Loca hujusmodi , quoad di-
 Ac jurisd. ctam temporalem in illis jurisdictionem , ad
 temporal. præsatam Sedem , et Cameram Apostolicam ,
 separatam earumdem præsentium vigore , avocamus , ei-
 cum uni- que perpetuò applicamus , appropriamus , et in-
 verso S. corporamus , ac cum supremo ejusdem Sedis et
 Sedi immediata Cameræ dominiq , et reliqua illius immediata
 temporali temporali Ditione consolidamus .

dominio §. 4. Decernentes , omnimodam temporalem
 consoli- jurisdictionem , nec non proprietatem , seu di-
 dat. rectum dominium , ac etiam superioritatem su-
 per dicta Sublaci , aliisque Terris , Castris , et
 Locis , ut præfertur , separatis , divisis , et dis-
 junctis , deinceps et perpetuò penè Sedem et
 Cameram prædictam residere debere , neque
 prædictum Monasterium , ejusque futuros Ab-
 bates , et Commendatarios , aliquod jus et action-
 em aliquam super illis habere , aut præten-
 dere posse ; ad quorum effectum omnes et sin-
 gulas utriusque sexus Personas ex prædicta
 Sublaci , aliisque Terris , Castris , et Locis hu-
 jusmodi oriundas , et in eis respectivè degen-
 tes , præsentes , et futuras ab omni jurisdictione ,
 potestate , auctoritate , subjectione , dominio ,
 gubernio , et superioritate temporali Abbatis et
 Commendatarii dicti Monasterii pro tempore
 existentis , ejusque Officialium et Ministrorum ,
 ac a qualibet vassallagii , clientelæ , fidelitatis ,
 et cuiuscumque alterius servitutis , ratione tem-
 poralis jurisdictionis tantum debitorum , præ-
 statione ; ita ut Personæ , ut præfertur , oriundæ ,
 et inibi degentes , deinceps quoad temporale
 regimen et gubernium , aliaque præmissa , non
 alium , quam Romanum Pontificem pro tem-
 pore existentem , ac Sedem et Cameram præ-
 dictam , recognoscere , eique parere debeant ,
 etiam perpetuò liberamus , eximimus , et absolvimus .

Bona ju. §. 5. Et quoniam aliæ quædam intra fines
 ried. dicti prædictæ Ecclesiasticæ Ditionis forsitan existunt
 Monaste. Terræ , seu Castra , et Loca jurisdictionalia , a

proprietate ac directo dominio seu superiori-
tate ejusdem Monasterii dependentia, quæ ab 1753.
aliquibus in feudum, vel censum, et recogni-
tionem tenentur, et possidentur; Si quando in censum
illæ et illa, ob non solutum canonem, censum, concessa
aut recognitionem, seu ob servitia non præstata, in casu
aut pacta non servata, vel ob lineam finitam, devolut.
aut alio quovis titulo et capite, jam nunc de- Sedi ap-
voluta esse, aut in posterū devolvi contingat: plicat.
Nos illas, et illa, quæ scilicet intra prædictæ
Ditionis fines dumtaxat, ut præfertur, existant,
quoad directum dominium et temporalem ju-
risdictionem hujusmodi, non amplius ad dictum
Monasterium, sed ad ipsam Sedem et Cameram
Apostolicam, ex nunc prout ex tunc, perpetuò
devolvi et reverti, et ex tunc prout ex nunc
devoluta censeri, volumus, statuimus, et de-
claramus.

§. 6. Cætera verò non jurisdictionalia bona, Bona verò
seu jura; et prædia rustica aut urbana, in di- non ju-
ctis Terris, Castris, et Locis, quoad tempora- risd. in
lēm jurisdictionem, ut præfertur, separatis, ac simili ca-
respectivè applicatis, et incorporatis, illorum- su Mona-
que Territoriis, existentia, quæ aliàs, a dicti sterio ad-
Monasterii Abbatibus et Commendatariis in em- judicat.
phyteusim, seu livellum, aut locationem, vel
alio titulo, aut nomine, quibusvis Personis con-
cessa, vel aliàs, ex juribus ejusdem Monasterii
possessa dignoscantur, si quandocumque ex
quovis capite devolvi contingat, aut etiamsi ea-
dem ob delictum Fisco subjicienda et applicanda
forent, volumus et declaramus, eidem Mona-
sterio, ejusque Abbati et Commendatario pro
tempore existenti, quoad directum et utile do-
minium, perpetuò reservata esse et censeri;
adeoque eadem pro tempore ad Monasterium
ipsum, ejusque Abbatem et Commendatarium,
devolvi et reverti statuimus et decernimus.

§. 7. Quod si, circa aliqua bona hujusmodi, Bona per
ex statutaria forsitan dispositione, seu ex con- Monaste-
tractu, aut privilegio, vel aliàs, id juris obti- rium ori-
neat, ut Vassallis ejusdem Monasterii dumtaxat ginariis

Prov. in emphytemis, livellum, aut censum con-
A. XIV. cedi, aut locari, vel in favorem eorumdem re-
concedere, novari soleant, aut debeant: Volumes, et sta-
da, eis. tamen, ut posthac eisdem, non amplius ut
dom. sed Vassallis ipsius Monasterii, sed tanquam eorum-
dem Terrarum, et Castrorum seu Locorum ori-
ginariis, et incolis, Nobis, ac dictae Sedi, et
Monasterio. Cameræ Apostolice subjectis, Nostrisque, et
successorum nostrorum Vassallis, servata ta-
men in reliquis omnibus forma in similibus con-
cessionibus, locationibus, et renovationibus ser-
var. solita, concedi, locari, et respectivè re-
devenir. perquantur.

tert. . . . . Litteris omnes, et singulos dicti Mo-
nasterii iudeos, artos, vienes, domos, palatia,
aliosq; bona, fructus, redditus, et proventus,
imperii, ruris, et monachorum, et Fullonicas,
jutice diversas, et emolumenta in illis, et
dicti Monasterii sicut censes etiam, census,
temporalium, ministeria, regulias, vestigalia,
et alia, quibusque respondeant, aut
admodum, ad officiales, quacunque in
eis. sicut, iudicis, ab eodem
litteris, et temporibus separatis, ac re-
mota, et separatis, ac etiam
diversis, cunctis, seu ex eis
dicti Monasterii sicut degentibus, non
temporaliter, temporalis, ejusque
tempore, et causa, aut conven-
ientia, et viciniorum seu consuetudinum
et iudiciorum, excepto, et nisi consueverunt,
tempore, et causa, et divisione, divisione,
et applicatione, et expensis applicatione,
et alioquin, et incorporatione comprehendendi,
et iudiciorum, iustitiae pro tempore
iudiciorum, et iudiciorum similiter
iudiciorum, et servata esse, et censeri: ita ut pre-
dicti censes, et iudiciorum illis omnibus
quicunque facilius, dictosque fructus, reddi-
menta, prestations, et emolumenta
iudiciorum, et iudiciorum similiter
iudiciorum, et iudiciorum, praterquam ex
tempore, et iudiciorum, et iudiciorum

ANNO
1753.

provenientes, et provenientia, percipere, exigere, et levare, ac in suos dictique Monasterii usus, et utilitatem convertere, liberè, et licite perpetuò possint, et valeant; prout alii ejusdem Monasterii Abbates, et Commendatarii hactenùs potuerunt, ac etiam debuerunt, et fecerunt, earumdem præsentium tenore decernimus, et expressè declaramus.

§. 9. Ne autem futuris temporibus dubitari aut controverti contingat, quænam ex dictis emolumentis, seu præstationibus, aliisque preventibus, et redditibus, ex jurisdictione temporali predicta, ejusque exercitio proveniant, et menda et consequenter sub præsenti dismembratione, se paratione, et applicatione comprehensa, vel contra eisdem Monasterio, ac Abbatibus, et Commendatariis reservata sint, et censi debeat; simulque pateat, qua lege ac methodo dictarum Terrarum, Castrorum, atque Locorum regimen atque gubernium in temporalibus deinceps procedere et administrari; et qua ratione occurrentes expensæ ac sumptus pro eodem temporali gubernio et regimine, exigi, supportari, et erogari debeant; Nos ipsi hæc omnia in peculiari Schedula Nostri Motus proprii, eadem infrascripta die Nostra manu signata, latius declaravimus, et opportunè præscripsimus; quam quidem Schedulam, uti partem integralem præsentium, et tanquam eisdem præsentibus de verbo ad verbum insertam haberi volumus, et juxta declarationes in eadem expressas, quoad præmissa, judicari et censi, atque omnia et singula in eadem præscripta et ordinata plenissimè adimpleri, ac perpetuò observari præcipimus et mandamus.

§. 10. Denique tam præsentes Litteras, quam dictam Schedulam et in eis contenta quæcumque, etiam ex eo, quod quicumque in præmissis aliquod interesse habentes, seu habere prætendentes ad id vocati, citati, et auditи non fuerint, seu causæ, propter quas eadem præsentes emanaverint, satis adductæ et verificatæ non

Emolum.
temporal.
jurisd.
seorsim
expri-
seorū
usum præ
scribend.
sibi reser-
vat.

Clausulæ
pro præ-
misso-
rum fir-
mitate.

P O N T. in emphyteusim, livellum, aut censum con-
A. XIV. cedi, aut locari, vel in favorem eorumdem re-
conceden- novari soleant, aut debeant: Volumus, et sta-
da, eis- tuimus, ut posthac eisdem, non amplius ut
dem sed Vassallis ipsius Monasterii, sed tanquam eorum-
non ut dem Terrarum, et Castrorum seu Locorum ori-
subditis ginariis, et incolis, Nobis, ac dictæ Sedi, et
Monaste- Cameræ Apostolicæ subjectis, Nostrisque, et
rii, con- Successorum Nostrorum Vassallis, servata ta-
cedi dehe- men in reliquis omnibus forma in similibus con-
rare decla- cessionibus, locationibus, et renovationibus ser-
vari solita, concedi, locari, et respectivè re-
novari pergant.

Decernit §. 8. Cæterū omnes, et singulos dicti Mo-
omnia nasterii fundos, agros, vineas, domos, palatia,
bona et aliaque bona, fructus, redditus, et proventus,
fructus flumina, rivos, ac molendiā, et Fullonicas,
Mon. non Juraque universa, et emolumenta in illis, et
ratione ex illis percipi solita, canones etiam, census,
tempora- recognitiones, laudemia, regalias, vectigalia,
lis juris. portoria, decimas, præstationesque reales, aut
spectan. pecuniarias, seu personales, quæcumque in
ad illud dictis Terris, Castris, et Locis, ab eodem
ut antea Monasterio, ut præfertur, separatis, ac re-
pertinere debere. spectivè applicatis, et incorporatis, ac etiam
ut supra devolvendis, consistunt, seu ex eis-
dem, vel ex personis ibidem degentibus, non
in vim solius jurisdictionis temporalis, ejusque
exercitii, sed vigore statutorum, aut conven-
tionum, vel privilegiorum, seu consuetudinum
dicti Monasterii, percipi, et solvi consueverunt,
nullatenū sub præsenti separatione, divisione,
dismembra- dismembratione, ac respectivè applicatione,
tione, et incorporatione comprehendti,
sed eidem Monasterio, futurisque pro tempore
illius Abbatibus, et Commendatariis similiter
perpetuò reservata esse, et censi; ita ut præ-
dicti Abbates, et Commendatarii illis omnibus
uti, frui, et gaudere, dictosque fructus, reddi-
tus, proventus, præstationes, et emolumenta
quæcumque, et undecumque, præterquam ex
dicta temporali jurisdictione, et illius exercitio

Anno
1753.

provenientes, et provenientia, percipere, exigere, et levare, ac in suos dictique Monasterii usus, et utilitatem convertere, liberè, et licite perpetuò possint, et valeant; prout alii ejusdem Monasterii Abbates, et Commendatarii hactenùs potuerunt, ac etiam debuerunt, et fecerunt, earumdem præsentium tenore decernimus, et expressè declaramus.

§. 9. Ne autem futuris temporibus dubitari aut controverti contingat, quænam ex dictis emolumentis, seu præstationibus, aliisque preventibus, et redditibus, ex jurisdictione temporali prædicta, ejusque exercitio proveniant, et menda et consequenter sub præsenti dismembratione, se paratione, et applicatione comprehensa, vel contra eisdem Monasterio, ac Abbatibus, et Commendatariis reservata sint, et censeri debeant; simulque pateat, qua lege ac methodo dictarum Terrarum, Castrorum, atque Locorum regimen atque gubernium in temporalibus deinceps procedere et administrari; et qua ratione occurrentes expensæ ac sumplius pro eodem temporali gubernio et regimine, exigi, supportari, et erogari debeant; Nos ipsi hæc omnia in peculiari Schedula Nostri Motus proprii, eadem infrascripta die Nostra manu signata, latius declaravimus, et opportunè præscripsimus; quam quidem Schedulam, uti partem integralem præsentium, et tanquam eisdem præsentibus de verbo ad verbum insertam haberi volumus, et juxta declarationes in eadem expressas, quoad præmissa, judicari et censeri, atque omnia et singula in eadem præscripta et ordinata plenissimè adimpleri, ac perpetuò observari præcipimus et mandamus.

§. 10. Denique tam præsentes Litteras, quam dictam Schedulam et in eis contenta quæcumque, etiam ex eo, quod quicumque in præmissis aliquod interesse habentes, seu habere prætendentes ad id vocati, citati, et auditи non fuerint, seu causæ, propter quas eadem præsentes emanaverint, satis adductæ et verificatæ non

Emolum.
temporal.
jurisd.
seorsim
expri-
eorum
usum præ
scribend.
sibi reser-
vat.

Clausulæ
pro præ-
misso-
rum fir-
mitate.

P O N T. fuerint, aut ex quovis capite et titulo , etiam
A. XIV. læsionis, de subreptionis, vel obreptionis, aut
 nullitatis vitio , vel quopiam alio defectu notari,
 impugnari, in jus vel controversiam vocari,
 aut ad terminos juris reduci minimè posse ; Sic-
 que in præmissis omnibus et singulis per quos-
 cumque Judices, etiam Causarum Palatii Apo-
 stolici Auditores, et Cameræ Apostolicæ præ-
 dictæ Clericos ac ejusdem Cameræ Thesaura-
 rium Generalem, et Sanctæ Romanae Ecclesiæ
 Cardinales, sublata eis et eorum cuilibet quavis
 aliter judicandi, et interpretandi facultate et
 auctoritate, judicari et definiiri debere : Et
 quidquid secùs super his a quoquam quavis
 auctoritate scienter vel ignoranter contigerit
 attentari, irritum et inane decernimus.

Derogatio §. 11. Non obstantibus præmissis, et quate-
 contrariis nùs opus sit, fel. rec. Symmaehi, et Pauli Se-
 cundi, et ahorum de rebus Ecclesiæ non alien-
 andis, nec non Joannis VII., Gregorii IV., Ni-
 colai I., Joannis X., Benedicti VI., Benedicti VIII.,
 Honorii III., Gregorii IX., Alexandri IV., Boni-
 facii etiam IX., ac forsitan etiam aliorum, super
 temporali jurisdictione dicti Monasterii, illius-
 que Abbatis, et Commendatarii pro tempore
 existentis, Romanorum Pontificum Prædecesso-
 rum Nostrorum, Constitutionibus Apostolicis,
 etiam in Synodalibus, Provincialibus, genera-
 libusque Conciliis editis, ac una, de jure quæ-
 sito non tollendo, et altera, de dismembra-
 tionibus et applicationibus committendis ad par-
 tes, vocatis quorum interest, nostris et Can-
 cellariae Apostolicæ Regulis, necnon dicti Mo-
 nasterii fundatione, et donationibus ei forsitan
 factis, et quorumvis Piorum Testatorum dispo-
 sitionibus, dictique Ordinis, etiam juramento,
 confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate
 alia robqratis Statutis et consuetudinibus : Pri-
 vilegiis quoque, Indultis, et Litteris, quacum-
 que etiam Apostolica auctoritate et liberalitate,
 eidem Monasterio, illiusque Abbatibus, Supe-
 rioribus, Conventui, et Personis, sub quibus-

eumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis derogatoriarum derogatoriis; aliisque efficacioribus, et insolitis clausulis, ac irritantibus, et aliis decretis, per quoscumque etiam Romanos Pontifices Prædecessores Nostros, et Sedem prædictam, etiam ad Imperatorum, Regum, Ducum et aliorum quorumcumque Principum instantiam, seu illorum contemplatione et intuitu, etiam motu simili, ac consistorialiter, vel alias quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda foret, eorum tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro plenè et sufficienter expressis habentes, ad præmissorum effectum, latissimè, et plenissimè, ac specialiter et expressè harum serie derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

A N N O
1753.

§. 12. Volumus autem præsentes Nostras Lit. Pontif. teras ad formam Constitutionis recol. mem. Pii mandat PP. IV. in Camera Apostolica, illiusque Libris præsen- registrari, ac earum exempla ad Valvas Eccle- tem Con- stitut. in siæ Sancti Joannis Lateranensis, et Basilicæ Camera Principis Apóstolorum de Urbe, aliisque Locis Ap. regi- solitis et consuetis Urbis, appendi et publicari strari et debere. Ipsarum verò Litterarum exempla, publicari, etiam impressa, manu alicujus Notarii publici ac trans- subscripta, et Sigillo cujuscumque Curiæ Eccle- sumptis siasticæ, aut Personæ in Ecclesiastica dignitate illius fi- constitutæ obsignata, eamdemque fidem prome- dem ha- reri, quæ ipsis præsentibus præstaretur, si ori- beri. ginaliter exhibitæ forent vel ostensæ.

§. 13. Nulli ergo omnino Hominum liceat pa- Sanctio ginam hanc Nostrarum separationis, divisionis, pœnalis. disjunctionis, avocationis, applicationis, appro- priationis, incorporationis, consolidationis, li- berationis, exemptionis, declarationis, statuti, præcepti, mandati, decreti, derogationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario con-

Ponit. traire. Si quis autem hoc attentare præsumpsit.
 A. XIV. rit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri et Pauli Apostolorum ejus se novavit incursurum.

Dat. Pont. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem
 An. XIV. Anno Incarnationis Dominicæ millesimo septuaginta
 die 7. Novegentesimo quinquagesimo tertio, septimo Idus
 vembris Novembris, Pontificatus Nostri Anno XIV.
 1753.

D. Card. Passioneus.

J. Datarius.

VISA DE CURIA.

J. C. Boschi.

J. B. Eugenius.

Loco ✠ Plumbi.

Registrata in Secretaria Brevium.

Publicat. die 25. Novembris 1753.

SUBSEQUITUR

Declaratio , quænam sint jura et Emolumenta ex temporali jurisdictione promanantia , quæque onera ex hujusmodi emolumentis sint imposterum sustinenda.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Motu proprio etc.

A VENDO Noi sotto questo medesimo giorno Motu proprio , in separati , divisi , e dismembrati dalli due Monasterj del Sagro Speco , e di Santa Scolastica di Subiaco , dell' Ordine di S. Benedetto , e dagli Abatti Commendatarj pro tempore , il dominio , governo , e giurisdizione temporale della Terra di Subiaco , e de' Castelli , e Raggi Giurisdizionali da essa dipendenti , con tutti i proventi e rendite , che derivano da detta Giurisdizione temporale , e quelli e questi appropriati , applicati , ed incorporati in perpetuo alla Nostra Camera Apostolica , salva però sempre a' suddetti Abatti Commendatarj la Giurisdizione Ecclesiastica e Spirituale , la Privativa della Pesca , e della Caccia , e salva ancora qualunque sorta di rendite , ed emolumenti non provenienti dalla sola giurisdizione , e governo temporale , come più largamente apparisce dalle Nostre Lettere Apostoliche sopra ciò spedite *sub Plumbo* . Ed essendoci in dette Lettere riservati di dichiarare , mediante le presente Cedola di Nostro Moto proprio , quali sieno li diritti , rendite , e proventi derivanti dalla detta Giurisdizione temporale ; come si abbiano in avvenire da

P o s t. » governare quanto al medesimo temporale le
A. XIV. » dette Terre , Castelli , e Luoghi dell' Abba-
 » zia ; e come si debba supplire alle spese oc-
 » correnti per lo stesso governo temporale.
 » Quindi è , che avendo qui per espresso , e di
 » parola in parola inserto l' intiero tenore di
 » dette Nostre Lettere Apostoliche , e volendo
 » che questa Nostra Cedola si abbia , e debba
 » aversi come parte integrante delle medesime :
 » Di Nostro Moto proprio , certa scienza , e pie-
 » nezza della Nostra Sovrana Podestà , decre-
 » tiamo , e dichiariamo , che i diritti , rendite ,
 » e proventi derivanti da detta Giurisdizione
 » temporale sono :

Sono ri- » *In primo luogo.* Il Provento et Affitto della
 » dotti prin Cancelleria , e Caneellerie civili e criminali
 » cipalmen- dei Tribunali Laici ; e degli Archivj , che at-
 » te a ciu- tualmente sono , o potranno stabilirsi in av-
 » que capi , » venire in qualunque Terra e Luogo dell' Ab-
 » e quali » bazia.
 » siano.

» *Secundo.* La facoltà di deputare il Gover-
 » natore di Subiaco , e i Giudici Subalterni
 » d' ogni Luogo dell' Abbazia , e di esigere da
 » essi Giudici Subalterni gli emolumenti , ch'
 » erano soliti di pagare per la Spedizione delle
 » Patenti ; In ordine a che , trovandosi presen-
 » temente affittato , per l' affitto fattone dal de-
 » fonto Abate Commendatario , alla Comunità
 » della Camerata il pascolo della montagna di
 » Camposecco , per annui scudi duecento , con
 » la facoltà di nominare il Podestà dell' istessa
 » Terra ; vogliamo , che si detragga dal detto
 » affitto , e che tanto meno corrisponda quella
 » Comunità al futuro Abate , quanto importa
 » l' emolumenta della patente della suddetta
 » Podesteria , misurandolo e regolandolo da
 » quello , che per la medesima è stato solito altre
 » volte di pagarsi.

» *Terzo.* Le carceri situate in mezzo la Terra
 » di Subiaco vicino alla piazza , con l' abitazione
 » annessa per uso dei Birri , con tutti i suoi sti-
 » gli , e utensili , che dovranno servire per il

» Tribuhale del Governo laicale; restando per
 » uso e comodo del Tribunale Ecclesiastico le
 » carceri esistenti nella Rocca e Palazzo spet-
 » tante all' Abbate Commendatario, al quale
 » però dovrà darsi liberamente anche l' uso , e
 » comodo di dette carceri laicali vicine alla
 » piazza , fino a tanto che avrà fatto accomo-
 » dare ed assortire degli stigli necessarj le sud-
 » dette carceri della Rocca.

Anno
1753.

» *Quarto.* Il Provento de' danni dati : quale
 » vogliamo , che si regoli , tanto rispetto all'
 » applicazione delle pene , quanto rispetto alla
 » cognizione delle Cause , a tenore di quanto
 » si prescrive colla Nostra Costituzione , che
 » incomincia : *In veterata Reipublicæ incommo-*
da : dei 25. Gennaro 1751., non ostante che
 » le Comunità dell' Abbazia nulla paghino in
 » Camera per il provento delle suddette pene.

» *Quinto.* Finalmente la Posta delle Lettere :
 » volendo Noi , che questa non più camini ,
 » come caminava per lo passato , per mezzo
 » d' un Postiglione deputato dall' Abbate Com-
 » mendatario , e stipendiato per la maggior parte
 » da dette Comunità , mediante una certa an-
 » nua contribuzione ; ma che resti , e si unisca
 » con tutte le altre Poste del Nostro Stato Ec-
 » clesiastico , sotto l'appalto , e disposizione del
 » Generale delle Nostre Poste : Cosicchè le
 » dette Comunità , e ciascuna di esse , riman-
 » gano in avvenire affatto libere da detta con-
 » tribuzione , e ciascheduno , che in Roma o in
 » Subiaco vorrà riscuotere le sue lettere , debba
 » pagarne il porto , secondo la Tariffa stabilita
 » tra la Nostra Camera , e il detto Generale
 » delle Poste. Vogliamo però e dichiariamo per
 » quiete e indennità degli Abitanti , ed Uomini
 » dell' Abbazia , che volendosi ne' giorni fuori
 » di Posta mandare da qualunque Particolare
 » Lettere o Pieghi per espresso , o per mezzo
 » di qualche Vetturale , o di altri ; uiuno possa
 » essere per ciò molestato , nè dal suddetto Ge-

Po r. » nerale delle Poste , nè da' Subappaltatori o
A. XIV. » Ministri.

Pesi an- » S. 2. » Siccome dunque abbiamo separato ,
nessi alla » e separiamo dall'Abbazia tutto quello , ch'è
Giurisdi- » frutto ed emolumento della giurisdizione tem-
zione tem- » porale ; così per la dovuta corrispettività
porale , » vogliamo , che sieno isgravati , e liberati la
da' quali » medesima Abbazia e li suoi Abbati Commen-
vien sgra- » datarj pro tempore , di tutto quello , ch'è
vata l'Ab- » peso dell' istessa giurisdizione ; onde non sa-
bazia. » ranno essi in avvenire più obbligati a pagare
» il salario del Governatore di Subiaco , del
» Bargello , e Birri , e degli altri Uffiziali del
» Tribunale Secolare ; ma dovranno unicamente
Ed addos- » soccombere a quelle spese , che saranno ne-
sati alle » cessarie per l'esercizio della Giurisdizione Ec-
Comuni- » clesiastica , e servizio del loro Tribunale Ab-
tà , da so- » baziale . E perchè questi stessi frutti , ed emo-
stenersi » lumenti derivanti dalla giurisdizione tempo-
con gli » porale , che abbiamo , come sopra , separati
Emola- » e incamerati , li cediamo in perpetuo ed ap-
menti ce- » duti loro. » plichiamo fino da ora al Corpo delle Co-
» munità della suddetta Abbazia ; Quindi è
» che dovranno pensare in avvenire le Comu-
» nità medesime a sopportare i pesi dell' is-
» tessa giurisdizione : consistenti nel pagamento
» di scudi cento annui al Governatore di Su-
» biaco ; scudi trecento al Bargellò , con l'ob-
» bligo di tenere al suo servizio dodici Birri ,
» ai quali dovranno somministrarsi i soliti uten-
» sili , quando sono in giro per servizio di giu-
» stizia nei luoghi dell' Abbaia ; scudi venti-
» quattro al Procuratore de' Poveri , ch'è ob-
Con l'ob- » bligato a difendere i Carcerati ; scudi nove
bligo di » e bajocchi sessanta al Mandataro ; scudi tre
supplire » e bajocchi sessanta per provvedere giornal-
del pro- » mente i Carcerati di acqua ; scudi otto ba-
prioquan- » jocchi sessanta per il Cappellano , che deve
do non » celebrare in ogni Festa la Santa Messa nella
fossero » Cappella delle Carceri ; e scudo uno per la
sufficienti » cera in servizio della suddetta Cappella , nella
» istessa guisa appunto , che si è costumato fin'

» ora. Al qual effetto , se mai per avventura A n n' o
 » non corrispondessero li frutti et emolumenti 1753.
 » come sopra incamerati , e rispettivamente
 » ceduti , al pieno dei divisati pesi , vogliamo ,
 » che sieno tenute a supplire con la dovuta
 » proporzione a tutto quello , che mancherà ,
 » le Comunità dell' Abbazia suddetta ; le quali
 » potendo all' incontro sollevarsi , come ci è
 » noto , da molti pesi , che soffrivano in tempo
 » del governo dei passati Abbati Commendatarj ,
 » non verranno perciò a risentire nessun ag-
 » gravio maggiore. Come pure vogliamo , che
 » sia cura e pensiero delle stesse Comunità ,
 » il trovare e stabilire la maniera , mediante
 » cui i salarj , e provvisioni , come sopra , as-
 » segnate agli Uffiziali , e Ministri del Tribunale
 » del Governo , sieno pontualmente pagate di Forma da
 » mese in mese. Finalmente tutte le Terre , osservarsi
 » Castelli , e luoghi della predetta Abbazia , in avve-
 » vogliamo , che in avvenire si governino nella nre nel
 » maniera , che sono state governate finora da governo
 » un Governatore Generale , che risegga in Su- temporale
 » baco , e da altri Giudici Subalterni , chia-
 » mati Podestà , che riseggano in ogni Terra ,
 » e Castello ; quali Giudici Subalterni però non
 » avranno giurisdizione maggiore di quella ,
 » che hanno avuta per lo passato ; e vogliamo
 » ancora , che le Nostre Congregazioni della
 » Consulta , e del Buon Governo abbiano so-
 » pra le medesime Terre , Castelli , e Luoghi
 » quella sopravintenza , e superiorità , che
 » hanno , secondo le rispettive loro incom-
 » benze , e secondo le Costituzioni e Riforme
 » Apostoliche , negli altri Luoghi del Nostro
 » Stato Ecclesiastico immediato : per essere
 » così mente e volontà Nostra espressa .

§. 3. » Volendo e decretando , che alla pre- Conferma
 » sente Nostra Cedola di Moto proprio , ben- delle cose
 » chè non esibita , nè registrata in Camera , preceden-
 » ti .
 » e ne' suoi libri , non possa mai darsi nè op-
 » porsi di surrezione , orrezione , nè d' alcun
 » altro vizio , o difetto della Nostra volontà ,

PONT. » ed intenzione ; anzi vogliamo , che vaglia , e
A. XIV. » debba aver sempre ed in perpetuo il suo ef-
» fetto , esecuzione , e vigore , colla semplice
» Nostra Sottoscrizione , benchè non vi sieno
» stati chiamati , sentiti , o citati li detti due
» Monasterj del Sagro Speco , e di Santa Sco-
» lastica di Subiaco dell'Ordine di S. Benedet-
» to , e gli Abbatij Comendatarj *pro tempore* ,
» ed altre qualsisieno persone , ancorchè pri-
» vilegiate e privilegiatissime , che vi avessero
» o pretendessero avervi interesse , e che per
» comprenderle fosse bisogno di special men-
» zione : Non ostanti la Bolla di Pio IV. No-
» stro Predecessore *de registrandis* , la regola
» della Nostra Cancelleria *de jure quæsito non*
» *tollendo* , e qualsisieno altre Costituzioni , ed
Deroghe. » Ordinazioni Apostoliche Nostre , e de' Nostri
» Predecessori , Leggi , Statuti , Riforme , Stili ,
» Usi , Consuetudini , e qualunque altra cosa ,
» che facesse , o potesse fare in contrario ;
» alle quali tutte e singole , avendone il tenore
» qui per espresso , e di parola in parola in-
» serto , e registrato , e supplendo colla pie-
» nezza della Nostra Podestà Pontificia ad ogni
» vizio , e difetto quantunque sostanziale , e
» fôrmale , che vi potesse intervenire , per
» questa volta sola , e per la piena e total' ese-
» cuzione di quanto si contiene nella presente
» Nostra Cedola di Moto proprio , ampiamente
» ed espressamente deroghiamo .

Data 7. » Dato dal Nostro Palazzo Apostolico di Monte
Novembr. » Cavallo questo dì 7. Novembre 1753.

1753. del

Pontifi-

cato 14.

BENEDICTUS PP. XIV.

ANNO
1754.

CONGREGATIONIS

XXVIII.

Cameralis Decreta, quibus privilegia liberæ extractionis, et exemptionis a Datiis, aliisque oneribus, in Ducatu, et Provincia Ferrariæ, prævio aaccuratissimo examine, vel approbata fuerant, vel rejecta, vel super iisdem moderatio aliqua implorata, iterato confirmantur.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

CIRCUMSPECTA Romani Pontificis providentia Privilegia generales quidem leges publico bono latas at non teneque statutas ita opportunè temperare non remere abro-
cusat, ut peculiaria privilegia in privatorum ganda, commodum justis de causis Apostolica libera-
litate concessa, in suo robore manere permit-
tat: Sed simul etiam sollicitè cavere non ne-
gligit, ut si quod vitium in hujusmodi Privi-
legiorum Titulo adsit, si forte eadem in usu Salutem ad personas vel bona in ipsis non comprehensa moderan-
t indebet extendi comperiantur, seu alias præ-
scripti eorum limites, et conditiones iisdem
adjectæ nequaquam serventur, vel denique si
quid in primæva eorum concessione inconsultè largitum fuisse dignoscatur: omnia quamprimum ad æquitatis et Justitiæ terminos redi-
gantur, prout, diligenti et maturo præmisso
examine, rationi consentaneum, et ad Reipu-
blicæ salutem, et Cameræ Apostolicæ indemni-
tatem expediens fore judicatur.

Pont. §. i. Cùm itaque Nos aliàs , dum plerisque
A. XIV. Civitatibus atque Provinciis temporali Nostro
 Commer- et Apostolicæ Sedis dominio subjectis , perpe-
 cti liber- tuam commercii libertatem , quoad plura re-
 tas sub rum genera , sub certis providis legibus et
 certis le- conditionibus , per nostram Constitutionem ,
 gibus con- decimo quinto Kalendas Augusti anno mille-
 cesssa in universa simo septingentesimo quadragesimo octavo edi-
 Ditione tam , indulsimus : generales tamen Prædeces-
 Status Ec- sorum Nostrorum Constitutiones , earumdem
 clesiastici rerum ex ipso Dominio extractionem vetantes ,
 aliasque super solutionibus vectigalium et one-
 rum , Cameræ Apostolicæ , seu aliis , in casi-
 bus permisæ extractionis , seu respectivè pro
 transitu et introductione , debitorum , diversis
 temporibus emanatas , firmas et ratas esse vo-
 luerimus ; facile intelleximus , hujusmodi Con-
 stitutionum et Legum implemento , ad com-

Obtenu- munem alioquin utilitatem et æquabile Ditio-
 Privile- nis Ecclesiasticæ regimen necessario , magna et
 giorum , multiplicitia obstacula opponenda fore , ex parte
 ultra de- complurium sive personarum , sive Societatum ,
 finitos li- et Corporum , quibus extrahendi licentia , ac
 mites ex- exemptionum et immunitatum privilegia , va-
 tendi po- terat , in riis rationibus , titulis , et formis , a Prædeces-
 damnum soribus Nostris concessa aut confirmata assere-
 Apost. et Cameræ bantur. Itaque opportunum , seu potius néces-
 Civita- sarium duximus , singularum hujusmodi con-
 tum. cessionum atque privilegiorum titulos , formas ,
 atque tenores , ad accurati examinis trutinam
 revocare ; factaque justa titulorum approban-
 dorum atque rejiciendorum distinctione , cer-
 tam præscribere regulam ac methodum , juxta
 quam in Congregatione Camerali de eorundem
 Privilegiorum subsistentia , et vigore judicari

Ideo eo. deberet. Et quoniam in Ferrarensi Ducatu et
 rum dis- Provincia complura hujusmodi privilegia a Ro-
 cussio , manis Pontificibus Prædecessoribus Nostris an-
 approba- tiquitus concessa , seu confirmata , adesse fe-
 tin , et rebantur , de quorum firmitate , atque etiam
 procri- amplitudine , aliter a prætensis Privilegiatis ;
 ptio Con- gregationi aliter verò a Ministris Cameralibus aliisque pu-

blicorum onerum Exactoribus et Creditoribus, ^{Anno}
 judicabatur: Idcirco dicta Congrégatio Came- ^{1754.}
 ralis, ad eorum discussionem præcipuò studio Camerali
 intendens, Nostrisque semper mandatis et or-
 dinationibus inhærens, per quinquenni spatum,
 et ultra, super iisdem diversa decretâ condidit,
 quæ scilicet, pro singulorum natura, partim
 in Urbe coram eadem Congregatione, partim
 Ferrariæ coram designatis rerum Cameralium
 Curatoribus, expensa, convenire meritò cen-
 suit; prout latius enarratum legitur in Sche-
 dula Nostri Motus proprii super eorumdem De-
 cretorum, approbatione et confirmatione con-
 fecta, ac die duodecima elapsi mensis Decem-
 bris Chirographo Nostro subscripta; Cujus te-
 nor talis est, videlicet:

BENEDICTUS PAPA XIV.

Motu proprio etc.

*Moto
Proprio.*

§. 2. » **C**on altra Cedola di Moto proprio in- ^{Libertà}
 » serita nella Nostra Costituzione sopra il li- del Con-
 » bero Commercio, che principia. *Quo die*: mercio ri-
 » data li 18. Luglio 1748. fu da Noi conceduta stretta al-
 » a' Nostri fedelissimi Suditi la libertà di com- lo Stato
 » merciare e contrattare grani, marzatelli, ani- Ecclesia-
 » mali, ed altri generi dentro lo Stato Eccle- stico.
 » siastico; e volendo precludere l' adito alle
 » continue estrazioni, che di somiglianti generi
 » presso che lo vuotavano, non solo rinovam-
 » mo l' antiche proibizioni sopra di ciò ema-
 » nate da Pio IV. Gregorio XIII., Clemente VIII.
 » et Urbano VIII. Nostri Predecessori, ma rin-
 » tracciata l' origine di tal male, proveniente
 » per lo più da' mendicati privilegi, dissemi-
 » nati particolarmente nel Nostro Ducato di ^{Norma}
 » Ferrara, prendemmo quindi la giusta deter- prescritta
 » minazione di moderare detti Privilegi, e ri- alla Con-
 » durli soltanto a quelli concessi per titolo ve- gregazio-
 » ramente oneroso, o d' effettivo pagamento, ne Came-

Pont. » o d' appalto e contratto Camerale, o di pri-
A. XIV. » vilegio confermato *in actu devolutionis*, con
rale nell' » dare alla Congregazione Camerale la com-
esame, ed » missione, e le facoltà necessarie di riconoscere
approva- » il titolo di ciascun privilegio, e d' approvare
zione de' » quei soli, di cui si fosse verificata la prove-
Privilegi » nienza loro da uno de' sopradetti titoli, et
d'estrarre » le gracie. » respectivamente dichiarar nulli tutti gli al-
le gracie. » tri, in qualunque modo, e forma conce-
» duti per titoli diversi: sopra di che furono
» da Noi successivamente aggiunti altri regola-
» menti, e provvisioni, in altra Nostra Cedola
» segnata li 30. Maggio 1749. Dopo aver prov-
» veduto colla libertà del Gommercio al bene
» de' Nostri Sudditi, e moderate le tante irre-
» golari estrazioni fuor di Stato; rivolgemmo
» le Nostre mire ai maggiori pregiudizj dell'
» Erario Camerale, cagionati dagl' istessi pri-
E di esen. » vilegj, che, oltre il diritto dell' estrazione,
zione da' » seco portavano eziandio l' altro di mal pre-
Dazj, Ca- » tese esenzioni dai dazj dovuti alla Nostra Ca-
merali. » mera: E a tal' oggetto con altra Nostra Ce-
» dola segnata li 3. Settembre 1749. commet-
» temmo all' istessa Congregazione Camerale di
» riconoscere, ed esaminare i titoli di dette
» esenzioni, citati Monsignor Commissario della
» Nostra Camera, e i respectivi Tesorieri delle
» Provincie, e con la legge, di dichiarare va-
» lide, e giuste soltanto quell' Esenzioni, che
» provenissero da titolo oneroso come sopra,
» o da privilegio dato, o confermato in qua-
» lunque tempo dal predetto Clemente VIII.
» in rapporto al Ducato di Ferrara oppure
» dato da altri Nostri Prædecessori *in actu de-*
» *volutionis.*

Alcuni §. 3. » In seguito d' ambedue le sopradette
Privilegi » Cedole, fù dalla Congregazione Camerale
vengono » tutto ciò maturamente eseguito, in contra-
rigettati; » dittorio di Monsign. Commissario della No-
ed altri » stra Camera, de' Tesorieri, e degli stessi Pri-
approvati » vilegiati: avendo ella ammesso il diritto dell'

Anno
1754.

» estrazione , e rispettivamente l' altro dell' Esenzione da' dazj Camerali , a quei Privilegj ; che provenivano da alcuno de' titoli prescritti in dette Cedole , è rigettati altresì tutti gli altri , che da niuno di detti titoli derivavano. Ma perchè , oltre all' esame del titolo , vi restavano da verificarsi altre condizioni additare ne' rispettivi privilegj , e forme di Clemente VIII. , perciò quei privilegj di Ferrara , e suo Ducato , che detta Congregazione credette validi , e giusti , per validi e giusti li dichiarò , ma però colla modifica *ad formam privilegiorum , adim-* Ma colla
riserva di
verificare
le condi-
zioni loro
annesse.
pletis conditionibus Brevis Clementini , e con somiglianti preserve di condizioni , che , oltre al titolo del privilegio , restavano per anco da verificarsi. Fu creduto da Noi , che il fare una tal verificazione qui in Curia sarebbe riuscito di grave dispendio a' Privilegiati nel trasporto delle scritture ; Onde Al qual fine furo per sollevarli da qualunque spesa , ed in modo , deputammo nella stessa Città di Ferrara rara per Giudice remissoriale il Nostro Commissario colà residente , coll' ajuto , e opera del Dottor Carlo Bottoni Canonico della Metropolitana , comunicandogli le facoltà di procedere de bono , et æquo , senza minimo gravio d' essi Privilegiati , giusta le istruzioni , che mandate gli sarebbono da Monsignor Banchieri allora Tesoriere Generale , oggi Cardinale , e Pro-Tesoriere , et ordinandogli , che dopo compiti gli atti della sudetta verificazione ; dovesse trasmetterne una esatta relazione , o ristretto , per sottoporlo all' esame , e giudizio della Congregazione Camerale ; riservato però l' oracolo della Nostra ulteriore approvazione , e di poter Noi moderare , e ridurre al giusto , ed onesto , qualunque eccesso , o esorbitanza di privilegio , eziandio approvato dalla detta Congregazione come più ampiamente s' esprime nel Nostro Moto proprio segnato li 22. Agosto 1750.

Post. » o d' appalto e contratto Camerale, o di pri-
 A. XIV. » vilegio confermato *in actu devolutionis*, con
 rale nell' » dare alla Congregazione Camerale la com-
 esame, ed » missione, e le facoltà necessarie di riconoscere
 approva- » il titolo di ciascun privilegio, e d' approvare
 zione dc' » quei soii, di cui si fosse verificata la prove-
 Priviligi » nienza loro da uno de' sopradetti titoli, et
 d'estrarre » rispettivamente dichiarar nulli tutti gli al-
 le gracie. » tri, in qualunque modo, e forma conce-
 » duti per titoli diversi: sopra di che furono
 » da Noi successivamente aggiunti altri regola-
 » menti, e provvisioni, in altra Nostra Cedola
 » segnata li 30. Maggio 1749. Dopo aver prov-
 » veduto colla libertà del Gommercio al bene
 » de' Nostri Sudditi, e moderate le tante irre-
 » golari estrazioni fuor di Stato; rivolgemmo
 » le Nostre mire ai maggiori pregiudizj dell'
 » Erario Camerale, cagionati dagl' istessi pri-
 E di esen- » vilegi, che, oltre il diritto dell' estrazione,
 » zione da' » seco portavano eziandio l' altro di mal pre-
 Dazj, Ca- » tese esenzioni dai dazj dovuti alla Nostra Ca-
 merali. » mera: E a tal' oggetto con altra Nostra Ce-
 » dola segnata li 3. Settembre 1749. commet-
 » temmo all' istessa Congregazione Camerale di
 » riconoscere, ed esaminare i titoli di dette
 » esenzioni, citati Monsignor Commissario della
 » Nostra Camera, e i rispettivi Tesorieri delle
 » Provincie, e con la legge, di dichiarare va-
 » lide, e giuste soltanto quell' Esenzioni, che
 » provenissero da titolo oneroso come sopra,
 » o da privilegio dato, o confermato in qua-
 » lunque tempo dal predetto Clemente VIII.
 » in rapporto al Ducato di Ferrara oppure
 » dato da altri Nostri Prädecessori *in actu de-*
 » *volationis*.

Alcune
 Privile-
 giori
 vengono
 ridotti
 in legge

» Esenzione da' dazi Camerali , a quei Privilegi ,
» che provenivano da alcuno de' titoli pre-
» scritti in dette Cedole , è rigettati altresì tutti
» gli altri , che da niuno di detti titoli deri-
» vavano. Ma perchè , oltre all'esame del ti-

» tolo , vi restavano da verificarsi altre condi-
» zioni additare ne' rispettivi privilegi , e con-
» forme di Clemente VIII. , perciò quei privi-
» legj di Ferrara , e suo Ducato , che detta Ma colla
» Congregazione credette validi , e giusti , per le condizioni loro
» validi e giusti li dichiarò , ma però colla mo-
» dificatione *ad formam privilegiorum , adim-* annesse.

» *pletis conditionibus Brevis Clementini* , e
» con somiglianti preserve di condizioni , che ,
» oltre al titolo del privilegio , restavano per
» anco da verificarsi. Fu creduto da Noi , che
» il fare una tal verificazione quì in Curia
» sarebbe riuscito di grave dispendio a' Priva-
» legiati nel trasporto delle scritture ; Onde Al qual
» per sollevarli da qualunque spesa , ed inco- fine furo-
» modo , deputammo nella stessa Città di Fer- no depu-
» rara per Giudice remissoriale il Nostro Com- tati due
» missario colà residente , coll' ajuto , e opera colle fa- in Ferrara
» del Dottor Carlo Bottone Canonico della Me- coltà .

» tropolitana , comunicandogli le facoltà di pro-
» cedere de bono , et aequo , senza minimo ag-
» gradio d' essi Privilegiati , giusta le istruzioni ,
» che mandate gli sarebbono da Monsignor
» Banchieri allora Tesoriere Generale , oggi Car-
» dinale , e Pro-Tesoriere , et ordinandogli ,
» che dopo compiti gli atti della suddetta veri-
» ficazione , dovesse trasmetterne una esatta
» relazione , o ristretto , per l' esporlo all' esa-
» me , e giudizio della Came-
» rale ; riservato però
» ulteriori provazion-
» de re al
» o e
» o
» g

» *Camerale* .
» *Noi mo-*
» *to , qua-*
» *privilegio .*
» *regazione*
» *el Nostro*
» *1750.*

P O X T. §. 4. » Nell' Istruzione data da detto Reverendissimo Cardinale Pro-Tesoriere al Commissario di Ferrara, s'avvertiva di verificare prescritte tralle altre condizioni, quella dell' identità ai Depurati de' beni, e delle discendenze, e distinguere quei dazi, dai quali il Privilegiato era esente, dagli altri, al cui pagamento era tenuto, sulla scorta anco delle Regole generali, fermate nella Congregazione Generale li 16. Dicembre 1749. e 7. Aprile 1750., in rapporto alla Macina Ducale, all'altra detta *Urbana*, et all'estrazione de' generi venduti, o contrattati. Ed affine di togliere la confusione che cagionavano le tante diverse specie de' privilegj, gli fu parimente ingiunto di ri-durli a tre classi, per quindi formarne tre

D I S T I N- » catastri; Nel primo de' quali si dovessero registrare le concessioni fatte *intuitu Personarum*, nè transitorie *ad extraneos*; nel secondo riportare quelle limitate nel progresso loro nali, progressivi a da un numero determinato di Successori; e nel terzo descrivere tutti i privilegj concessi certo numero di a' beni, e che reali s' appellano. A forma di Generazioni, e tal Istruzione fu dal suddetto Commissario di Ferrara, col Canonico Bottoni, riscontrato ciascun privilegio colle sue condizioni, su i documenti esibitigli da' Privilegiati, sentiti più volte i loro Procuratori, in contraddittorio col Tesoriere della Provincia; e compilati che furono gli Atti, e verificate le condizioni di ciascun privilegio, e trall' altre le discendenze, e il passaggio de' Beni, e loro trasmessi identità, sull'esame delle Note, come sopra da' Depurati esibitegli; ne trasmiše al detto Reverendissimo Cardinal Pro-Tesoriere la relazione in Congregazione Camerale tanti brevi Ristretti, sottoscritti da esso, e dal prefato Canonico Carlo Bottoni, ascendenti in tutto al numero di 243.

R E L A Z I O N I §. 5. » Una dell'inconvenienze adempiute dalla **O S S I A R I** detta Congregazione nel corso di quasi tre anni, è stata quella di dover esaminare i **R I S T R E T T I** disamini approvati approssimativamente sul confronto de' Fatti, che

» risultavano da i Sommarj altre volte distribuiti A n n o
 » dalle Parti stesse : e riconosciuta la giustizia , 1754.
 » e l'adempimento delle condizioni , che ve-
 » rificare si dovevano , ha in più e diverse Ses-
 » sioni decretata l'esecuzione , ed osservanza di
 » detti privilegi , giusta le relazioni di detto
 » Commissario , e relativamente a i di lui Ri-
 » stretti formati sopra ciascun privilegio ; riser-
 » vato però l'ulteriore Nostra approvazione ,
 » ed oracolo : Al qual oggetto nell'esibirci
 » poi Monsignor Commissario nella Nostra Ca-
 » mera l'elenco di tutti li suddetti privilegi ,
 » ci ha riferite parimente le respective risolu-
 » zioni sopra di essi prese dalla Congregazione
 » Camerale , tanto quelle , che canonizavano
 » la verificazione del titolo , quanto le altre ,
 » che approvavano l'adempimento delle condi-
 » zioni , a forma de' Ristretti compilati dal
 » Commissario residente in Ferrara. E siccome
 » trā detti privilegi ve n'erano alcuni , che
 » oltre a' beni acquistati *de tempore concessi*
privilegiū , s'estendevano eziandjo ai Beni , Istanza
 » che acquistati avessero in futuro i discen- del Com-
 » denti maschi , e femine , e loro discendenti missario
 » in infinito ; Così detto Monsignor Comissa- per la ri-
 » rio implorava la Nostra suprema autorità , forma d'
 » supplicandoci a voler moderare l'esorbitanza alcuni
 » di somiglianti privilegi , e aderire in ciò al
 » voto della Congregazione Camerale , la quale
 » li 13. Novembre 1753. aveva rescritto : *Con-*
sulendum Sanctissimo pro moderatione privi-
legiorum quoad Bona acquirenda in futurum
per Privilegiatos.

Appro-
 §. 6. » Sulla serie per tanto di questi fatti , vazione
 » vedendo Noi , che per dar l'ultimo compi- de' privi-
 » mento ad un'opera maturata con tanti esami , legj a
 » e solennità , altro non resta , che premunirla norma de'
 » coll'oracolo della Nostra suprema potestà , ristretti ,
 » ed approvare tutte le riferite risoluzioni della e risolu-
 » Congregazione Camerale , con insieme i sud- zioni del-
 » detti Ristretti stesi dal Commissario di Fer- la Con-
 » rara ; Perciò colla presente Cedola di Moto gregazio-
 ne.

Po r. §. 4. » Nell' Istruzione data da detto Reve-
A. XIV. » rendissimo Cardinale Pro-Tesoriere al Com-
Regole » missario di Ferrara, s'avvertiva di verificare
prescritte » tralle altre condizioni, quella dell' identità
ai Depu- » de' beni, e delle discendenze, e distinguere
tati. » quei dazj, dai quali il Privilegiato era esente,
» dagli altri, al cui pagamento era tenuto,
» sulla scorta anco delle Regole generali, fer-
» mate nella Congregazione Generale li 16. De-
» cembre 1749. e 7. Aprile 1750., in rapporto
» alla Macina Ducale, all'altra detta *Urbana*,
» et all' estrazione de' generi venduti, o con-
» trattati. Ed affine di togliere la confusione
» che cagionavano le tante diverse specie de'
» privilegj, gli fu parimente ingiunto di ri-
» durli a tre classi, per quindi formarne tre

Distin- » catastri; Nel primo de' quali si dovessero re-
zione de' » gistrare le concessioni fatte *intuitu Personae*
Privilegi » rum, nè transitorie *ad extraneos*; nel secondo
in perso- » riportare quelle limitate nel progresso loro
nali, pro- » da un numero determinato di Successori; e
gressivi a » nel terzo descrivere tutti i privilegj concessi
certo nu- » a' beni, e che reali s' appellano. A forma di
mero di » tal Istruzione fu dal suddetto Commissario
Genera- » di Ferrara, col Canonico Bottoni, riscon-
zioni, e » trato ciascun privilegio colle sue condizioni,
reali. » su i documenti esibitigli da' Privilegiati, sen-
» titi più volte i loro Procuratori, in contra-
» dittorio col Tesoriere della Provincia; e com-
» pilati che furono gli Atti, e verificate le con-
Relazioni » dizioni di ciascun privilegio, e trall' altre le
ossa Ri- » discendenze, e il passaggio de' Beni, e loro
stretti » identità, sull'esame delle Note, come sopra
trasmessi » esibitegli; ne trasmise al detto Reverendis-
da' Depu- » simo Cardinal Pro-Tesoriere la relazione in
tati alla » tanti brevi Ristretti, sottoscritti da esso, e
Congre- » dal prefato Canonico Carlo Bottoni, ascen-
gazione » denti in tutto al numero di 243.

Camerale » Sono da
Sono da » §. 5. » Una dell'incombenze adempiute dalla
essa dopo » detta Congregazione nel corso di quasi tre
diligente » anni, è stata quella di dover esaminare i
disamina » approvati » suddetti Ristretti sul confronto de' Fatti, che

» risultavano da i Sommarj altre volte distribuiti
 » dalle Parti stesse : e riconosciuta la giustizia ,
 » e l'adempimento delle condizioni , che ve-
 » rificare si dovevano , ha in più e diverse Ses-
 » sioni decretata l'esecuzione , ed osservanza di
 » detti privilegi , giusta le relazioni di detto
 » Commissario , e relativamente a i di lui Ri-
 » stretti formati sopra ciascun privilegio ; riser-
 » vato però l'ulteriore Nostra approvazione ,
 » ed oracolo : Al qual oggetto nell'esibirci
 » poi Monsignor Commissario nella Nostra Ca-
 » mera l'elenco di tutti li suddetti privilegi ,
 » ci ha riferite parimente le respective risolu-
 » zioni sopra di essi prese dalla Congregazione
 » Camerale , tanto quelle , che canonizavano
 » la verificazione del titolo , quanto le altre ,
 » che approvavano l'adempimento delle condi-
 » zioni , a forma de' Ristretti compilati dal
 » Commissario residente in Ferrara. E siccome
 » trā detti privilegi ve n'erano alcuni , che
 » oltre a' beni acquistati *de tempore concessi*
privilegiū , s'estendevano eziandjo ai Beni ,
 » che acquistati avessero in futuro i discen-
 » denti maschi , e femine , e loro discendenti
 » in infinito ; Così detto Monsignor Comissa-
 » rio implorava la Nostra suprema autorità ,
 » supplicandoci a voler moderare l'esorbitanza
 » di somiglianti privilegi , e aderire in ciò al
 » voto della Congregazione Camerale , la quale
 » li 13. Novembre 1753. aveva rescritto : *Con-*
sulendum Sanctissimo pro moderatione pri-
legiorum quoad Bona acquirenda in futurum
per Privilegiatos.

A n n o
1754.Istanza
del Com-
missario
per la ri-
forma d'
alcuni
privilegi.

§. 6. » Sulla serie per tanto di questi fatti ,
 » vedendo Noi , che per dar l'ultimo compi-
 » mento ad un'opera maturata con tanti esami ,
 » e solennità , altro non resta , che premunirla
 » coll'oracolo della Nostra suprema potestà ,
 » ed approvare tutte le riferite risoluzioni della
 » Congregazione Camerale , con insieme i sud-
 » detti Ristretti stesi dal Commissario di Fer-
 » rara ; Perciò colla presente Cedola di Moto ne.

Appro-
vazione
de' privi-
legj a
norma de'
ristretti ,
e risolu-
zioni del-
la Con-
gregazio-
ne.

P O X T. §. 4. » Nell' Istruzione data da detto Reverendissimo Cardinale Pro-Tesoriere al Commissario di Ferrara, s'avvertiva di verificare, prescritte tralle altre condizioni, quella dell' identità ai Depu- de' beni, e delle discendenze, e distinguere tati. quei dazi, dai quali il Privilegiato era esente, dagli altri, al cui pagamento era tenuto, sulla scorta anco delle Regole generali, fer- mate nella Congregazione Generale li 16. Dicembre 1749. e 7. Aprile 1750., in rapporto alla Macina Ducale, all'altra detta *Urbana*, et all'estrazione de' generi venduti, o con trattati. Ed affine di togliere la confusione, che cagionavano le tante diverse specie de' privilegi, gli fu parimente ingiunto di ri- durli a tre classi, per quindi formarne tre

Distin- catastri; Nel primo de' quali si dovessero re- zione de' gistrare le concessioni fatte *intuitu Personarum*, nè transitorie *ad extraneos*; nel secondo in perso- riportare quelle limitate nel progresso loro nali, pro- da un numero determinato di Successori; e- gressivi a nel terzo descrivere tutti i privilegi concessi certo nu- a' beni, e che reali s'appellano. A forma di mero di tal Istruzione fu dal suddetto Commissario Genera- zioni, e di Ferrara, col Canonico Bottoni, riscon- reali.

Relazioni Relazioni ossia Ri- strettamente trasmesse da Depu- tati alla Congre- gazione

» trato ciascun privilegio colle sue condizioni, su i documenti esibitigli da' Privilegiati, sentiti più volte i loro Procuratori, in contraddittorio col Tesoriere della Provincia; e com pilati che furono gli Atti, e verificate le condizioni di ciascun privilegio, e trall' altre le discendenze, e il passaggio de' Beni, e loro identità, sull'esame delle Note, come sopra esibitegli; ne trasmise al detto Reverendissimo Cardinal Pro-Tesoriere la relazione in tanti brevi Ristretti, sottoscritti da esso, e dal prefato Canonico Carlo Bottoni, ascendenti in tutto al numero di 243.

« ell' incombenze adempiute dalla gazione nel corso di quasi tre quella di dover esaminare i tti sul confronto de' Fatti, che

» risultavano da i Sommarj altre volte distribuiti
 » dalle Parti stesse : e riconosciuta la giustizia ,
 » e l'adempimento delle condizioni , che ve-
 » rificare si dovevano , ha in più e diverse Ses-
 » sioni decretata l'esecuzione , ed osservanza di
 » detti privilegi , giusta le relazioni di detto
 » Commissario , e relativamente a i di lui Ri-
 » stetti formati sopra ciascun privilegio ; riser-
 » vato però l'ulteriore Nostra approvazione ,
 » ed oracolo : Al qual oggetto nell'esibirci
 » poi Monsignor Commissario nella Nostra Ca-
 » mera l'elenco di tutti li suddetti privilegi ,
 » ci ha riferite parimente le respective risolu-
 » zioni sopra di essi prese dalla Congregazione
 » Camerale , tanto quelle , che canonizavano
 » la verificazione del titolo , quanto le altre ,
 » che approvavano l'adempimento delle condi-
 » zioni , a forma de' Ristretti compilati dal
 » Commissario residente in Ferrara . E siccome
 » trà detti privilegi ve n'erano alcuni , che
 » oltre a' beni acquistati *de tempore concessi*
privilegii , s'estendevano eziandjo ai Beni ,
 » che acquistati avessero in futuro i discen-
 » denti maschi , e femine , e loro discendenti
 » in infinito ; Così detto Monsignor Comissa-
 » rio implorava la Nostra suprema autorità ,
 » supplicandoci a voler moderare l'esorbitanza
 » di somiglianti privilegi , e aderire in ciò al
 » voto della Congregazione Camerale , la quale
 » li 13. Novembre 1753. aveva rescritto : *Con-*
sulendum Sanctissimo pro moderatione privi-
legiorum quoad Bona acquirenda in futurum
per Privilegiatos.

A N N O
1754.

§. 6. » Sulla serie per tanto di questi fatti , ^{vazione}
 » vedendo Noi , che per dar l'ultimo compi- ^{de' privi-}
 » mento ad un'opera maturata con tanti esami , ^{legj a}
 » e solennità , altro non resta , che premunirla ^{norma de'}
 » coll'oracolo della Nostra suprema potestà , ^{ristretti ,}
 » ed approvare tutte le riferite risoluzioni della ^{e risolu-}
 » Congregazione Camerale , con insieme i sud- ^{zioni del-}
 » detti Ristretti stesi dal Commissario di Fer- ^{la Con-}
 » rara ; Perciò colla presente Cedola di Moto ne. ^{gregazio-}

P O N T. » proprio , in cui abbiamo per espresse le altre
A. X M V. » quattro di sopra enunciate , tutti li privilegi ,
» istruimenti , e qualunque sorta di scrittura
» avanti detta Congregazione esibite , e pro-
» dotte , il Breve , e Brevi di Clemente VIII.
» sopra la conferma generale , e speciale de'
» medesimi privilegi , l'Istruzione data al Com-
» missario di Ferrara , i di lui Ristretti come
» sopra enunciati in numero di 243. , e altret-
» tante risoluzioni della Congregazione Came-
» rale , ed ogni altra cosa necessaria ad espri-
» mersi ; Di Nostra certa scienza , e suprema
» potestà , approviamo , e confermiamo tutte ,
» e singole suddette risoluzioni prese in più ,
» e reiterate Sessioni dalla Congregazione Ca-
» merale , registrate nei respectivi sopradetti
» Ristretti , e sottoscritte da Monsignor Com-
» missario Generale della Nostra Camera , tanto
» quelle soprà la verificazione del titolo di cia-
» scun privilegio , quanto l' altre sopra l'ademp-
» pimento delle condizioni a norma di detti
» Ristretti : e consecutivamente coll' istessa
» Nostra suprema autorità approviamo altresì
» tutti , e ciascuno di detti Ristretti fatti dal
» Commissario residente in Ferrara , e sotto-
» scritti da esso , e dal Canonico Carolo Bottoni ,
» con le sopradette Note de' beni , e vogliamo ,
» che quelle e quelli s' osservino inviolabilmente ,
» come Regole , e Leggi da Noi formate , e
» come inserite , e registrate de verbo ad ver-
» bum nella presente Cedola ; con obbligo a
» tutti , e singoli Privilegiati di prendere la Bol-
» letta della Tesoreria , come ha anco dichiarato
» la Congregazione Camerale sotto il primo
» Settembre 1750.

Colla ri- §. 7. » Ed inerendo al detto Voto della Con-
formità di » gregazione Camerale circa l'effrenatezza d'al-
qualli, che » cuñi privilegi dati anco per i beni , che s'ac-
compre- » quistassero in futuro , approviamo la mode-
devano i » razione de' medesimi a forma di detto voto ,
beni fu- » e dichiariamo , che niuno Indulto , o Priva-
turi. » legio , tuttochè confermato da Clemente VIII.
o da

» o da altri Nostri Predecessori , o premunito
 » d'altro titolo , anche oneroso , possa mai
 » comprendere ed estendersi ai beni , che s'ac-
 » quistassero in futuro : annullando e cassando
 » in questa parte tali privilegi , come estorti
 » ad importunas preces ; siccome in questa parte
 » sola , ed in rapporto ai beni , che s'acqui-
 » stassero in futuro , moderiamo , e riformiamo
 » i detti Ristretti del Commissario di Ferrara ,
 » e le respective risoluzioni della Congregazione
 » Camerale fatte su i medesimi.

§. 8. » Vogliamo poi , che quelli , e queste Si prov-
 » si raccolgano tutte in un volume , il quale vede alla
 » s' esibisca dal detto Monsig. Commissario negli perpetua
 » Atti del Castellani Segretario di Camera ; conserva-
 » Donde poi se n'estragga una copia , e quella zione del-
 » autenticata , si trasmetta a Ferrara , da con- le risolu-
 » servarsi negli Atti del Notaro Camerale : Della ristretti ,
 » quale , a spese di Lorenzo Panzacchi e Pietr' con ordi-
 » Antonio Odorici Tesoriere di Ferrara , do- narme
 » vranno formarsi tre Catastri , col ripartimento molte co-
 » de' privilegi in tre Classi , divisato nella so- pie.
 » pradetta Istruzione del suddetto Reverendis-
 » simo Cardinal Pro Tesoriere ; con un Regi-
 » stro , e rapporto fedele di tutte le condizioni ,
 » dazj , e tutt' altro individuato negli Atti del
 » Ristretti , e decretato nelle Risoluzioni della
 » Congregazione Camerale : E formati che siano
 » detti tre Castri , ordiniamo , che gli originali
 » si consegnino , e producano negli Atti del
 » Notaro della Camera in Ferrara , da conser-
 » varsi in perpetuo in quell' Officio , e a tal
 » effetto si descrivano nell' inventario degl'
 » istromenti di esso. La copia poi di detti tre
 » originali , da farsi parimente a spese de'
 » predetti Tesorieri , vogliamo , che resti presso
 » i medesimi , per norma invariabile dell' esa-
 » zione de' dazj e gabelle Camerali : e a tal
 » oggetto dovranno non solo conservarla du-
 » rante il loro appalto , ma saranno parimente
 » tenuti a consegnarla a' Tesorieri successori ,
 » e così di successore in successore ; Volendo
 Tom. X. Q

ANNO
1754.

P O N T. » per fine , che tanto i detti originali , quanto
A. XIV. » le dette copie , siano prima legalizate dal
 » detto Notaro della Nostra Camera in Ferrara.

Si ordina §. 9. » Ad oggetto poi , che i medesimi Ca-
 la forma- » tastri siano formati colla dovuta distinzione ,
 zione de' » e chiarezza , e a norma in tutto dei Ristretti ,
 Catastri. » e Risoluzioni della Congregazione Camerale ,
 » eleggiamo , e deputiamo il Commissario della
 » Camera in Ferrara , acciocchè Egli , coll' in-
 » tervento , ed ajuto del detto Canonico Carlo
 » Bottoni , invigili alla formazione di detti Ca-
 » tastri , uniformemente a i detti Ristretti , e
 » Risoluzioni , e a quanto da Noi qui si dispone.

Esecutori §. 10. » E perchè tutto ciò , che si contiene
 deputati. » nella præsente Cedola , venga esattamente
 » eseguito , ne deputiamo Esecutore Monsignor
 » Tesoriere Generale pro tempore , e la Congre-
 » gazione Camerale , privativamente ad ogn'
 » altro Giudice , comunicandogli per tal' effetto ,
 » oltre le sue facoltà ordinarie , tutte le altre
 » necessarie , e opportune , ancorchè ricer-
 » cassero speciale menzione. Volendo , e decre-
 » tando , che alla presente Nostra Cedola di
 » Moto proprio , benchè non esibita , nè regi-
 » strata in Camera , e ne' suoi libri , non possa
 » mai darsi nè opporsi di surrezione , orrezzione ,
 » nè d' alcun altro vizio , o difetto della Nostra

Clausole » volontà , ed intenzione , nè che mai sotto tali
 per la per- » o altri pretesti , quantunque validi , validissi-
 petuità » mi , e giuridichi , anche di Jus quesito , e
 delle cose » pregiudizio del Terzo , possa essere impug-
 stabilità. » nata , moderata , e rivocata , ridotta ad viam
 » Juris , o concedersi contro di essa l' aperizione
 » oris , o altro qualunque rimedio : E che così ,
 » e non altrimenti , debba sempre ed in perpe-
 » tuo giudicarsi , definirsi , ed interpretarsi da
 » qualsisia Giudice , e Tribunale , benchè Col-
 » legiale , Congregazioni , anche de' Reveren-
 » dissimi Cardinali , Legati a Latere , Vice-Legati ,
 » Camerlengo di Santa Chiesa , Tesoriere , Rota ,
 » Camera , e qualunque altro ; togliendo loro
 » ogni facoltà , e giurisdizione di definire , ed

» interpretare in contrario : Dichiарando Noi **A u x e**
 » sin d'adesso preventivamente nullo , irrito , **1754.**
 » ed invalido tutto ciò , che da ciascuno di **Décreto**
 » essi , con qualsivoglia autorità scientemente , irritante.
 » o ignorantemente , fosse in qualunque tempo
 » giudicato , o si tentasse di giudicare contro
 » la forma e disposizione della presente Nostra
 » Cedola di Moto proprio : quale vogliamo che
 » vaglia , e debba avere sempre , ed in perpetuo
 » il suo pieno effetto , esecuzione , e vigore ,
 » colla Nostra semplice sottoscrizione , benchè
 » non vi sieno state chiamate , sentite , o ci-
 » tate qualsisieno altre Persone , ancorchè pri-
 » vilegiate , e privilegiatissime , Ecclesiastiche ,
 » e Luoghi Pii , che avessero , o pretendessero
 » avere interesse nella presente Nostra dispo-
 » sizione , e che per comprenderle fosse biso-
 » gno di special menzione .

§. II. » Non ostante la Bolla di Pio IV. **Deroga a**
 » Nostro Predecessore *de registrandis* , la regola **tutte ciò ,**
 » della Nostra Cancellaria *de Jure quæsito non che ostas-*
 » *tollendo* , e non ostanti ancora tutti , e qual- **se.**
 » sisiene Chirografi , Brevi , Ordinazioni , e Co-
 » stituzioni Apostoliche Nostre , e de' Nostri Pre-
 » decessori , Bandi , ed Editti in virtù di esse , et
 » in qualunque altro modo emanati , affissi ,
 » e publicati , Leggi , Statuti , Riforme , stili ,
 » usi , constuetudini , e qualunque altra cosa ,
 » che facesse , o potesse , fare in contrario :
 » alle quali tutte , e singole , avendone il tenore
 » qui per espresso , e di parola in parola in-
 » serito , e registrato , e supplendo colla pie-
 » nezza della Nostra potestà Pontificia ad ogni
 » vizio , e difetto quantunque sostanziale , e
 » formale , chi vi potesse intervenire , per que-
 » sta volta sola , e per la piena , e totale ese-
 » cuzione di quanto si contiene nella presente
 » Cedola di Moto proprio , ampiamente , ed in
 » ogni più valida forma deroghiamo .

» Dato dal Nostro Palazzo Apostolico di Monte. Data 22.
 » Cavallo questo dì 12. Decembre 1753. Decemb.
 » BENEDICTUS PP. XIV. 1753.

P o s t. §. 12. Nunc autem volentes adeo diligentis
A. XIV. atque maturi judicij perpetuam firmitatem, ac

Iterata supremæ voluntatis Nostræ in præinserta Sche-
ampliaci- dula expressæ, aliarumque Ordinationum in ea
ma pre- editarum observantiam, magis magisque assere-
missorum re, iisdem motu, scientiâ, et potestatis pleni-
confirmatio- tudine, per hanc Nostram perpetuò valitaram
Constitutionem, omnia et singula *indulta*, et
privilegia in prædicta Cong. Camerali *hactenùs*,
ut præfertur, rejecta et reprobata rejicimus et
reprobamus: Quæ verò in eadem admissa et
approbata fuerunt, Nos etiam, intra eosdem
limites, et cum iisdem conditionibus, neconon
quoad personas et bona in prænarratis Sum-
mariis seu Restrictibus designata, non tamen
quoad illa, quæ in posterū per Privilegiatos
acquiri contigerit, admittimus, approbamus,
et respectivè confirmamus: ea verò, quæ ad
bona etiam de futuro per Privilegiatos acqui-
renda extendi dicuntur, seu etiam aperte di-
guoscuntur, de ejusdem Congregationis consilio,
ut præfertur, hac in parte moderamur, an-
nullamus, atque cassamus; ac demùm cætera
omnia et singula in præinserta Schedula per
Nos ordinata, volita, atque sancita, per om-
nes et singulos, ad quos pertinet et pertinebit
in posterū, omnimodæ executioni mandari,
ac inviolabiliter etiam perpetuò observari vo-
lumus atque præcipimus.

Firmitas §. 13. Decernentes, tam præinsertam Sche-
constitu- dulam, quæ ipsas præsentes Litteras, omnia-
tis asseri- que et singula in ipsis contenta et expressa,
tur. etiam ex eo, quod aliqui in ipsis interesse
habentes, seu habere prætententes, etiam
specifica et individua mentione digni, eisdem
non consenserint, vel se nullatenùs ad ea vo-
catus, aut non sufficienter auditos asserere va-
leant, ac etiam protestari quandocumque ausi
fuerint, seu ex alia quantumvis juridica et pri-
vilegiata causa, colore, prætextu, et capite,
impugnari, seu in jus et controversiam vocari
posse, sed eadem semper valida et efficacia

existere et fore ; et secundum ea , et non aliàs , A n n o
per quoscumquè Ordinarios , et Delegatos Ju- 1754.
dices , etiam in præinserta Schedula expressos ,
sublata ipsis , et eorum cuilibet aliter judicandi ,
interpretandi , et decernendi facultate , in quo-
cumque judicio , tam petitorio , quàm possesso-
rio , ac summario , et summarissimo , et in
quacumque instantia , judicari et definiri de-
bere ; ac irritum et inane , si secùs super his
a quolibet , quavis auctoritate , scienter vel
ignoranter , attentari , seu judicari , definiri ,
et decerni contigerit .

§. 14. Non obstantibus , contrariis quibusque
Nostris , et Cancellariæ Apostolicæ Regulis , et
quorumcumque Judicum ac Tribunalium resolu-
tionibus et decretis , usibus , stilis , et consuetu-
dinibus ; privilegiis quoque , indultis , et Litteris
Apostolicis , tam dictis Ferrarien. Civitati ,
ac Ducatui ; quàm quibuscumque Personis , at-
que Familiis , seu Locis Piis , ac etiam Mona-
steriis , et Ecclesiis Cathedralibus et Metropo-
litanis , ac Mendicantium , seu non Mendicantum
Ordinibus , Congregationibus , et institu-
tis etiam Societatis Jesu , necnon Hospitalibus ,
ac Militiis , etiam S. Joannis Hierosolymitani ,
aliisque quibuslibet , quavis etiam Apostolica
auctoritate , quandocumque , et qualitercumque
concessis seu confirmatis , ac etiam sèpius in-
novatis , aliisque in præinserta Schedula ex-
pressis : Quibus omnibus , et singulis , etiamsi
pro illorum sufficienti derogatione , de ipsis ,
eorumque totis tenoribus , specialis , et indivi-
dua , non autem per clausulas generales , ex-
pressio , ac etiam totalis insertio , seu alia ex-
quisita forma necessariò servanda dici possit ;
eorum totos et integros tenores , causas , et oc-
casiones , præsentibus pro expressis , ac de verbo
ad verbum insertis , necnon derogationis for-
mas in ipsis traditas pro plenè observatis ha-
bentes , ad præmissorum effectum dumtaxat ,
motu , scientiâ , et potestatis plenitudine præfa-

Per am-
plissimam
derogatio-
nem con-
trariorum

Pont. tis, amplissimè derogamus ; cæterisque contra-
A. XIV. riis quibuscumque.

Exemp. Volumus autem, ut earumdem præsentium auctoritas Transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, et sigillo Personæ in Ecclesiastica Dignitate constitutæ munitis, eadem prorsùs fides in Judicio, et extra habeatur, quæ ipsis præsentibus haberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Sanctio §. 16. Nulli ergo omnino hominum liceat **penalis** paginam hanc nostrarum approbationis, et confirmationis, ac respectivæ reprobationis, moderationis, annullationis, cassationis, atque derogationis, mandati, statuti, et voluntatis infringere, vel ei aūsu temerario contraire : si si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, et Beatorum Petri et Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Dat. 21. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem
Jan. 1754. Anno Incarnationis Dominicæ millesimo septi-
Pont. XIV gentesimo quinquagesimo quarto, duodecimo Kalendas Februarii, Pontificatus Nostri Anno XIV.

D. Card. Passioneus.

J. Card. Pro-Datarius.

VISA DE CURIA.

J. C. Boschi.

Loco Plumbi.

J. B. Eugenius.

Registrata in Secretaria Brevium.

GREGORIANUM CANTUM

XXIX.

In Choro, aliisque functionibus a Fratribus,
vel Monialibus Ordinis Minimorum S. Fran-
cisci de Paula, peragendis, adhiberi præci-
pitur.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

ROMANUS Pontifex personarum Ecclesiastica- Exor-
rum quaruanlibet præsertim Regularium Vota, dium.
Divini Cultus, piorumque operum augumen-
tum concernentia, ad exauditionis gratiam li-
benter admittit, prout conspicit in Domino sa-
lubriter expedire.

§. 1. Exponi siquidem Nobis nuper fecit di- S. Franc.
lectus Filius Franciscus Galindo Zelosus, seu de Paula
Procurator Generalis Ordinis Fratrum S. Fran- in prima
cisci de Paula Minimorum nuncupatorum, quod sua regula
cum usus canendi Divinas Laudes frequentissi- Cantum
mus fuerit ab initio nascentis Ecclesiæ, tum in suis alu-
Oriente, tum in Occidente, hujusmodi usui minis per-
inhaberens dictus S. Franciscus memorati Ordinis misit; sed
Parens, in prima sua Regula suis Alumnis in secun-
Cantum Musicalem, seu figuratum, Gregoria- da Can-
num nuncupatum, permisit, qui quidem Can- notulis
tus per aliquod temporis spatium apud Fratres præcepit,
memorati Ordinis in usu fuit. Novis vero su- qui nunc
pervenientibus menti ejusdem S. Francisci de observa-
Paula causis, in secunda regula, quam suis tur.
Fratribus observandam tradidit, statuit Missas,
Divinumque Officium concinenda esse sine no-
tulis, voce quadrata, et rotunda, quasi com-
putando, ita ut modus hujusmodi usque nunc
a Fratribus dicti Ordinis observari pergitur.

P o n t. §. 2. Cùm autem , sicut eadem expositio sub-
A. XIV. jungebat , et dictus Franciscus Zelozus , seu
 Plurima Procurator Generalis asseruit , succendentibus
 inocom- temporibus experientia compertum sit , talem
 moda , modum non tantùm esse difficultem , verùm
 quæ ex etiam plurima afferre inconvenientia , prout
 hujusmo- nonnulli docti , zelantesque dicti Ordinis Viri
 di inde: diversis temporibus ea adnotaverint , quæ re-
 coro can- feruntur , nempè : Primò , plurimum laborant
 tu deri- vant , re- dicti Ordinis Fratres , ut cantent uniformiter
 censentur sine notulis , et absque ulla vocis inflatione ,
 præsertim quando Missa solemnis , Officium
 que Divinum altiori voee cantari debent ; Se-
 cundò , ex hujusmodi cantus difficultate per
 universum Ordinem prædictum dissimilis , di-
 versusque factus est canendi modus , ut non
 solùm inter Italos , Germanos , Gallos , et Hi-
 spanos ejusdem Ordinis Fratres varius sit Can-
 tus , verùm etiam in eademmet cujuscumque
 Nationis Provincia , et ferè in unoquoque ejus-
 demmet Provinciæ Conventu memorati Ordini-
 sis , alio modo , et aliter cani soleat , quod
 quidem alienum est uniformitati Deum lau-
 dandi , quæ toties a Sacris Conciliis , et Sanctis
 Patribus commendatur , quæque a Sancta Uni-
 versali Ecclesia tenetur . Tertiò , cùm Cantus
 Gregorianus ubique receptus reperiatur , adeo-
 que a Christifidelibus devotè audiatur , accidere
 solet , ut Christifideles ad Ecclesias dicti Or-
 dinis accedentes , cantandi diversitatem agno-
 scant , non raro fit , ut scandalizentur , et loco
 orandi , excitandive ad devotionem , ab illa re-
 trahantur , immò et quandoque Fratres præ-
 dictos inconcinniter canentes irrideant . Quartò ,
 plures supradicti Ordinis Conventus ex hujus
 Sanctæ Sedis benignitate Parochiales Ecclesias
 unitas habent , in quibus necesse sit , Missam ,
 Divinaque Officia solemni pompa celebrare ,
 præcipue in solemnioribus anni festis diebus ,
 et dictus canendi modus , voce quadrata et
 rotunda , multum detrahat devotioni , et ma-
 jestati , ubi e contra cantus figuratus cum de-

bita moderatione adhibitus illas augeat. Quintò , plures etiam Conventus prædicti , quibus Parochiales Ecclesiæ unitæ minimè existunt ; societatem , concordiamque , et unionem cum aliis Confraternitatibus , Communitatibus , et Parochialibus Ecclesiis habent , in quibus usus Cantus Grégoriani viget , concurrentibus vicissim una cum Fratribus prædictis in alienis Ecclesiis ad faciendas Parochorum , vel aliorum Superiorum , et personarum ab hac luce migrantium exequias clarius inconvenit diversitas , quippè qui cum alii Responsoria , et Gradualia cum netis in Ecclesiis ejusdem Ordinis solemniter cantent , Fratres Ordinis hujusmodi non valeant , neque sciant ad eamdem formam respondere , id apud populos inibi interessentes et adventantes novitatem non parvam , et admirationem reddit. Demùm Fratres ejusmodi Ordinis , ex tali Cantu voce quadrata , et rotunda , facile tædio afficiuntur , ut proinde laudes Deo minus devotè persolvant ; Ac propterea dictus Franciscus Zelosus , seu Procurator Generalis hisce incommodis obviare cupiens , opportunè in præmissis a Nobis provideri , et ut infra indulgeri plurimum desideret.

§. 3. Nos piis dictis Francisci Zelosi , seu Gregor. Procuratoris Generalis votis hac in re ; quantum cum Domino possumus , fayorabiliter an- nuere volentes , eumque a quibusvis excommunicationis , suspensionis , et interdicti , aliisque Ecclesiasticis sententiis , censuris , et pœnis a Jure , vel ab homine quavis occasione , vel causa lati , si quibus quomodolibet innodatus existit , ad effectum præsentium tantum conse- quendum , harum serie absolventes , et absolutum fore censentes , supplicationibus ejus nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati , attento dilecti Filii Nostri Alexandri Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Diaconi Cardinalis Tauri nuncupati , ejusdem Ordinis apud Nos , et hanc Sanetam Sedem Protectoris voto Nobis

ANNO
1754.

P O X T. factō , non obstantibus , quod in secunda re-
A. XIV. gula dicti Ordinis præscriptum reperiatur , Mis-
 sas Divinaque Officia per Fratres hujusmodi
 canenda esse sine notulis , voce quadrata , et
 rotunda ; nihilominus dilectis Filiis Correctori
 Generali , ac Correctoribus Provincialibus , nec
 non Correctoribus Conventuum , ac universis
 Fratribus dicti Ordinis , nec non Correctrici-
 bus , et Monialibus Monasteriorum ejusdem Or-
 dinis , sub cura , regimine , gubernio , et admi-
 nistratione Fratrum dicti Ordinis , nunc , et
 pro tempore existentibus , ut ipsi , et illæ de
 cætero Cantum Gregorianum figuratum cum
 Notulis , in Choro , aliisque Ecclesiasticis Fun-
 ctionibus adhibere , et introducere liberè , et
 licet possint , et valeant , ac prosequantur , au-
 citoritate Apostolica tenore præsentium permit-
 timus , volumus , et mandamus .

Clausula §. 4. Decernentes easdem præsentes Litteras
 pro firmi semper firmas validas , et efficaces existere , et
 tate præ- fore , suosque plenarios , et integros effectus
 missorum sortiri , et obtinere , et illis ad quos spectat ,
 et pro tempore quandocumque spectabit , ple-
 nissimè suffragari , et ab eis respectivè invio-
 labiliter observari , sicque in præmissis per
 quoscumque Judices , Ordinarios , et Delegatos
 etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores ,
 judicari , et definiri debere , ac irritum , et
 inane , si secùs super his a quoquam quavis
 auctoritate scienter , vel ignoranter contigerit
 attentari . Non obstantibus Constitutionibus et
 Ordinationibus Apostolicis , ac dicti Ordinis ,
 etiam juramento , confirmatione Apostolica ,
 vel quavis firmitate alia roboratis Statutis , et
 Consuetudinibus , Privilegiis quoque , Indultis ,
 et Litteris Apostolicis in contrarium præmisso-
 rum quomodolibet concessis , confirmatis , et
 innovatis . Quibus omnibus , et singulis , illorum
 tenores præsentibus pro plenè , et sufficienter
 expressis , ac de verbo ad verbum insertis ha-
 bentes , illis aliàs in suo robore permansuris ,
Derogatio
contraria

ad præmissorum effectum hac vice dumtaxat **ANNO**
specialiter , et expressè derogamus , cæterisque **1754.**
contrariis quibuscumque.

§. 5. Volumus autem , quod præsentium Lit- Exempl-
terarum transumptis , seu exemplis , etiam im- rum fides.
pressis , manu dicti Zelosi , seu Procuratoris
Generalis subscriptis , et sigillo ejusdem Ordinis
munitis , eadem prorsùs fides tam in Judicio ,
quàm extra illud adhibeatur , quæ ipsis præ-
sentibus adhiberetur si forent exhibitæ , vel
ostensæ.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Dat. 22.
Annulo Piscatoris die xxii. Januarii MDCCLIV. Januarii
Pontificatus Nostri Anno Decimoquarto. **1754 Pon-**
tific. XIV.

D. Card. Passioneus.

P O N T.
A. XIV.

XXX.

CORRECTORIBUS

Tum Generali , tum Provincialibus Ordinis
 Minimorum Sancti Francisci de Paula , co-
 ceditur facultas decidendi circa Electiones ,
 vel alia negotia , quæ ad Generale vel Pro-
 vinciale respectivè Tribunal , ob paria post
 tertium scrutinium suffragia , devolvuntur.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Ad futuram rei memoriam.

INJUNCTI Nobis per abundantiam Divinæ gratiæ Pastoralis officii sollicitudo postulat , ut in iis , per quæ Christifidelium sub suavi Religio- nis jugo Altissimo famulantum prospero sta- tui consultitur , ejusdem officii partes sedulò intendamus , prout conspicimus in Domino salubriter expedire ,

S. 1. Exponi siquidem Nobis nuper fecit di- lectus Filius Franciscus Galindo Zelosus , seu mo Cap. Procurator Generalis Ordinis Fratrum Sancti Generali Francisci de Paula , Minimorum nuncupatorum proposit. quod dilectus itidem Filius Julius Malmusi Fra- circa Elec- ter expressè professus , et tunc temporis Zelo- tiones ob sus , seu Procurator Generalis dicti Ordinis , paria suf- Vocalibus pro celebratione Càpituli Generalis fragia ad ejusdem Ordinis in Civitate Barchinonen. Anno Trib. Ge- general. aut MDCCLII. canonicè congregatis , inter cætera , Prov. de- decidendum proposuit infrascriptum dubium , volutas. nempè , Primò : quomodo resolvendæ essent Electiones devolutæ ad Tribunal Generalitium vel Provinciale , si post tertium scrutinium sit paritas votorum ; a Vocalibus prædictis , sive Capitulo Generali , nemine discrepante , san- citum fuit , Nobis supplicandum esse pro fa-

cultate , cuius vigore Corre^rctori Generali pro tempore existenti esset facultas hujusmodi paritatem suo voto definire. Nobis propterea dictus Franciscus Zelosus , seu Procurator Generalis humiliiter supplicari fecit , ut in præmissis opportunè providere , et ut infra , indulgere de benignitate Apostolica dignaremur.

§. 2. Nos igitur , qui Ordinem prædictum paternis amplectimur affectibus , ac felici , prosperoque dicti Ordinis , illiusque Provinciarum , nerali , iu et Fratrum regimini , et gubernio , atque directioni , quantum cum Domino possumus , consulere , dilectosque etiam Filios Superiores , et Alumnos Ordinis , Provinciarumque hujusmodi specialibus favoribus prosequi volentes , Tribunal ac dicti Francisci , et illorum singulares personas , a quibusvis excommunicationis , suspensionis , et interdicti , aliisque Ecclesiasticis sententiis , censuris , et poenis , a jure , vel ab homine quavis occasione , vel causa latis , si quibus quomodolibet innodatae existunt , ad effectum præsentium tantum consequendum , harum serie absolventes , et absolutas fore censes , hujusmodi supplicationibus inclinati , auditio , perpensoque prius voto dilecti Filii Nostri Alexandri S. R. E. Diaconi Cardinalis Tanari nuncupati , dicti Ordinis apud Nos , et Apostolicam . Sedem Protectoris Nobis facto , licet Capitulum Generale , seu Vocales , suffragium in Capitulo Generali ultimo loco in Civitate Barchinonen . celebrato habentes , nemine discrepante decreverint , quod Nobis supplicandum esset pro facultate Correctori Generali decisiva in omnibus Electionibus devolutis tam ad Tribunal Generalium , quam ad Tribunal Provinciale spectantibus , eveniente paritate suffragiorum , seu votorum , habitis prius per tres vices scrutinis , per Nos concedenda ; nihilominus Nos , ne negotia dicti Ordinis propter absentiam Correctoris Generalis a Provinciis dicti Ordinis inter se dissitis retardentur , et detimenta patiantur ; facultatem

Anno
1754.

PER TER decisivam dilecto Filio moderno , et pro tempore existenti Correctori Generali dicti Ordinis , in omnibus ad Tribunal Generalitium spectantibus , juxta votum dictorum Vocalium , peractis debitibus scrutiniis , si paritas votorum acceaserit , auctoritate Apostolica tenore praesentium concedimus et indulgemus .

Eadem tribuitur quoque Correctoribus Provincialibus dicti Ordinis quarumcumque Provinciarum , tam in omnibus Electionibus Correctori Provinciali devolutis , seu de jure pertinentibus , quam in aliis causis , et rationibus , ad Tribunal Proprietatis , qua vinciale quomodolibet , juxta dicti Ordinis Statutorum tutu , et peculiares , cujuscumque Provinciae Constitutiones spectantibus et pertinentibus , perspectant . acto prius tertio scrutinio , et intercedente votorum paritate , auctoritate et tenore praedictis extendimus , et ampliamus , ac de novo concedimus , et impertimur ; ita ut tam Corrector Generalis , quam Correctores Provinciales , juxta datam sibi a Domino prudentiam , et juxta rerum qualitates , intra suum Tribunal respectivè Generale , vel Provinciale , et non aliter , ad quascumque Electiones , factis prius tribus scrutiniis , vel a Correctore Generali in suo , seu a Correctore Provinciali respectivè in suo , Tribunalibus , ex quatuor votis compositis , interveniente tamen paritate votorum , devebire , ac quascumque causas quoad Correctores Provinciales cognoscere , et decidere , aliaque Ordinis , et Provinciarum negotia decernere , et quidquid in omnibus praemissis per eum , et illos , seu aliquem eorum , sanctum , decretum , cognitum , actum , gestumque fuerit , suum sortiri debeat effectum , perinde ac si omnium unius cujusque Tribunalis hujusmodi suffragiorum consensu factum fuisse .

Clausula pro præmissorum semper firmas , validas , et efficaces existere , firmitate et fore ; suosque plenarios , et integros effectus

sortiri, et obtinere, et illis, ad quos spectat, et in futurum quomodolibet spectabit, plenissimè suffragari, et ab eis inviolabiliter observari: sicque in præmissis per quoscumque Judices, Ordinarios, et Delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, judicari, et definiiri debere; ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non Derogatio obstantibus Constitutionibus, et Ordinationi-contrariis bus Apostolicis, ac dicti Ordinis, et illius Provinciarum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, et Consuetudinibus, Privilegiis quoque, Indultis et Litteris Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis, illorum tenores præsentibus pro plenè, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad præmissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expressè derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 5. Volumus autem, quod præsentium Literarum transumptis, seu exemplis, etiam plorum impressis, manu dicti Zelosi, seu Procuratoria Generalis subscriptis, et sigillo ejusdem Ordinis munitis, eadem prorsùs fides tam in Judio, quam extra illud adhibetur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostendæ.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die xxii. Januarii MDCCLIV. Pontificatus Nostri Anno Decimoquarto.

Dat. 22.
Jan. 1754.
Pontific.
XIV.

PONT.

A. XIV.

XXXI.

AD EXERCENDOS,

Erudiendosque Picturæ, atque Sculpturæ Tyrone, Gymnasium publicum, seu Academia in Aëdibus Capitoliniis erigitur, anno censu constituto in necessarios sumptus.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

INTER curas supremo Principe dignas, non ultimum locum tenere censemus eam, quæ pertinet ad tuendas promovendasque ingenuas artes, quibus honesta ingenia excoluntur, et liberaliter occupantur; quæque, dum naturam rerum pulchritudines imitando exprimunt, propriam humanæ naturæ nobilitatem, atque præstantiam declarant; nec modo Civium commodis, sed sæpè etiam Divino cultui cum dignitate inservientes, societati simul utilitatem afferunt, et splendorem.

Urbs §. 1. Hanc curam in omni rectè constituta Roma quodam ratione suscipiendam esse duximus: quanto. pere his quibus nimirùm, Divinæ providentiae consilio, claruerit. delatum est illius Urbis dominium et regimen, quæ olim quidquid ubique pretiosum, vel insigni arte elaboratum extitit, aut ditione et imperio, aut etiam sinu suo complexa, ipsa arrium omnium excellentiam suam fecit; eamque laudem a subjectis Nationibus ad se translatam, aliis deinde gentibus, quæ illius omnino expertes erant, invexit; et ab reliquo Terra-

rum Orbe inscitiam atque barbariem semel ^{Anno}
atque iterum depulit. ^{1754.}

§. 2. Verùm quum artium gloria, cessante Sine exercitacione
artificum exercitatione, facile intereat; vide citatione
batur illa in hac Urbe Nostra paulatim immisit. facile in-
nui posse: dum ipsa Urbs, præclaris veterum tereunt.
atque recentium Pictorum, Sculptorumque ope-
ribus referta, in eorum possessione quadam ve-
luti securitate conquiescit; novosque earum
artium tyrones formare parum sollicita, futu-
rorum deinde Magistrorum scholam propemo-
dum extingui sinit: non satis advertens, ad
eam se aliquando artificum penuriam redigi
posse, ut quum aliquid opus ad usum, ad or-
natum, ad memoriam insigne efficiendum oc-
currat, alienorum operam implorare cogatur,
et industriæ subsidia ab iis expectare, qui olim
politioris culturæ, ac scientiarum et artium
omnium documenta ab ipsa petere consueve-
runt:

§. 3. Huic malo quum Nos tempestivè occurrendum meritò judicaverimus; postquam plura artis antiquæ monumenta collegimus, plura restauravimus, eorumque in publicam utilitatem conservationi prospeximus; Capitoline Pinacothecam, Prædecessoris Nostri Clementis Papæ XII. munificentia collectam, instructamque, magna Græcorum, Egyptiorum, Romanorumque Signorum accessione locupletavimus; insigniumque Pictorum Tabulas magno numero diversis ex locis conquisitas, multoque ære comparatas, in eodem Capitolio, laxis a solo ædibus ad australem montis crepidinem excitatis, aptè decenterque dispositas collocavimus; nunc denique ibidem, ubi tot artis prodigia visuntur, hominum admirationi, et artificum exemplo proposita, publicam quoque institutionem ingenuarum Artium Tyronibus constituere deliberavimus, eamque ipsis præberi volumus exercitationem, quam omnium opinione idoneam maximè haberi novimus, adeoque aptissimam fore confidimus,

P O N T. ad perfectos aliquando futuros Pictores , Scul-
A. XIV. ptoresque informandos , qui veteris Romanæ
 Academiac gloriā renovare , et in omnem po-
 steritatem propagare queant .

Pingendi
 fīgendi-
 que prin-
 cipium in
 exactissi-
 ma deli-
 neatione :
 hæc in
 contem-
 platione
 naturæ
 potissi-
 mūm con-
 stituta .

S. 4. Quum enim rectè pingendi , atque fin-
 gendi principium et fons in exactissimæ delineati-
 onis peritia statuatur ; hæc autem ex ipsa na-
 cipiūm in turæ contemplatione certius , quæ ex servili
 exactissi-
 ma priorum artificum imitatione acquiri possit :
 deli-
 neatione :
 idcirco in prædictarum Ædium a Nobis extru-
 ctarum corpore capacem Aulam ad id aptari
 curavimus : ut ibi quicunque in delineandi
 arte proficere student , ad vivi hominis exem-
 plar sese exercentes , certas verasque ducere
 lineas addiscant ; Quo semel constantibus na-
 turæ legibus probè imbuti , et ad earum nor-
 mam conceptas animo rerum formas exigere et
 conformare docti , in omni genere liberalis ar-
 tificii , ad quod ingenium studiumque appule-
 rent , intrepida manu operari valeant . Quod
 quidem commodum quum aliæ in Urbe stu-
 diosis adolescentibus ægrè suppeteret , ac pretio
 plerumque , et pecuniarum collatione compa-
 randum esset : nihil ipsis jucundius , aut ho-
 nestis artibus promovendis utilius præstare Nos
 posse putavimus , quam si perpetuò liberalita-
 tis Nostræ munere provideremus , ut omnes
 sumptus ad conducendum hominem in define-
 tionum exemplar , ad locum instruendum atque
 illustrandum , et ad ipsum opus dirigendum
 urgendumque necessarii , de publico præbe-
 rentur . Hac enim ratione sperandum fore ju-
 dicavimus , ut beneficio Nostro invitati adole-
 scentes oblatam sibi proficiendi occasionem
 cupidè arripiant , et ad præclaras hujusmodi
 artes omni cura excolendas , ac perficiendas ,
 magis magisque accendantur .

Academia

seu Gy-
 mnasium scribere , ejusdemque perpetuam stabilitatem as-
 publicum serere volentes ; Motu proprio , ac certâ scien-
 vulgo delitiâ , per hanc nostram perpetuò mansuram
 Nudo , in Constitutionem , in præfatis Ædibus nostro

jussu et sumptu in Capitolio extuctis , in inferiori scilicet earum Aula ad id destinata , ^{A n n o} 1754. Gymnasium , seu Academiam , populari voca- Capitoli. bulo *del Nudo* appellandam , in pauperum stu- nis medi- diosorum , qui delineandi artem addiscere cu- bus erigi- rant , beneficium et usum erigimus et institui- tur. mus ; cuius quidem Gympasii seu Academiæ sic Ejusdem erectæ et institutæ Protectorem et Præsidem , earumdem præsentium Litterarum tenore , Ve- nerablem Fratrem Nostrum Sylvium Sabinen- sem Episcopum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Car- dinalem Valenti nuncupatum , Nostrum in Sta- tus universi negotiis Secretarium , dictæque San- ctæ Romanæ Ecclesiæ Camerarium , qui Nos in hujus rei consilio suscipiendo , et ad exitum perducendo , pro sua rerum gerendarum soler- tia , et singulari erga bonas artes studio , plu- rimum juvit , ac deinde illius in Camerariatus hujusmodi Officio Successores , eligimus et de- putamus : Mandantes eidem Sylvio Episcopo et Cardinali , ut opportunas Leges , et provida Statuta pro destinati operis constitutione , et perpetuo regimine , quamprimum condere cu- ret , Nostroque etiam nomine et auctoritate promulget ; ac dantes eidem moderno , ac pro tempore existenti præfatæ Academiæ , seu Gym- nasii Præsidi , ac Protectori , necessarias omnes et opportunas facultates , ad hoc , ut pro ejusdem operis executione et progressu , quascum- que utiles et idoneas pro tempore ordinationes facere , atque decreta edere , et tam eorum , quæ Legum et Statutorum hujusmodi obser- vantiam injungere , et exigere , ac etiam , quo- ties ita res ferent , illas et illa revocare , cor- rigere , et in melius immutare possit , et val- leat : prout ad ipsius Academiæ , seu Gymnasii utilitatem , et mentis ac voluntatis nostræ im- plementum , magis expedire , illius prudentiæ visum fuerit.

§. 6. Pro ejusdem verò Gymnasii dote , qua Certo an- occurrentes expensæ pro mercede hominis de- nno censu lineantium studio proponendi , aliisque rebus Academ.

Cui am- plissima datur au- toritas in Academ.

Post ad hujusmodi operis executionem, ac directio-
 A. XIV. nem necessariis, fieri et sustineri valeant; Nos
 addicto annuam summum tercentorum scutorum de-
 consuli juliis decem pro quolibet scuto, ex publici
 ter neces- Promptuarii, a Nobis etiam in hac Urbe ad
 sariis ex asservandas, et venales proponendas soleas in-
 pensis. stituti, proventibus, (quos quidem Nos ipsi
 aliás per Schedulam nostri Motus proprii die
 xxii. Junii Anni MDCCXLVIII. signatam, et in
 Actis dilecti Filii Gregorii de Castellanis unius
 ex Cameræ prædictæ Secretariis et Notariis exi-
 stentem, in nostro Monte Pietatis, ad credi-
 tum ejusdem Cameræ, in peculiari tamen com-
 puto, et ad liberam dicti Sylvii Episcopi et
 Cardinalis Camerarii, ejusque in officio hujus-
 modi Successorum dispositionem, ad hoc ut
 ipse, ejusque Successores de illis, prævia par-
 ticipatione Nobis, et Romano pro tempore Pon-
 tifici facienda, disponere valeant; deponi vo-
 luimus), percipiendam, ab ejusdem Cameræ
 Apostolicæ redditibus, motu et scientiâ præ-
 fatis, ac de Apostolicæ auctoritatis plenitudine,
 per easdem præsentes, perpetuò separamus,
 sejungimus, et dismembramus: Eamdemque
 summam annis singulis, duabus æqualibus et
 anticipatis solutionibus, in eodem Monte Pie-
 tatis, ad Creditum præfatæ Academiæ Capito-
 linæ *del Nudo* nuncupatæ, et ad dicti Cardi-
 nalismoderni et pro tempore existentis illius
 Protectoris dispositionem, liberè deponendam,
 eidem Gymnasio seu Academiæ, ad prædictos
 effectus, etiam perpetuò applicamus, concedi-
 mus, et assignamus: Mandantes eidem Sylvio
 Episcopo et Cardinali, ejusque Successoribus
 prædictæ Academiæ Protectoribus et Præsidibus
 pro tempore futuris, ut ejusmodi pecuniarum
 summam, pro eorum prudenti arbitrio, in op-
 portunas quaslibet, et ad prædictum opus re-
 ctè ordinandum et pròmovendum necessarias
 et utiles expensas, absque ullo reddendæ ra-
 tionis onere, erogari carent. Nos enim quid-
 quid ab ipsis ea in re providè statutum, or-

dinatum , et gestum fuerit , ratum et gratum A N N O
habebimus , ac etiam faciemus auctoritate no- 1754.
stra , ab omnibus , ad quos pertinet , applica-
tione postposita , inviolabiliter observari .

§. 7. Ac decernentes has nostras Litteras , Firman-
quas in dicta Camera Apostolica , juxta Con- tur Statu-
stitutionem felicis recordationis Pii Papæ IV. ta amplis-
Prædecessoris nostri desuper editam , præsen- simis clau-
tari , insinuari , et registrari volumus , præmis- sulis .
saque omnia et singula , nullo unquam tem-
pore , ex quibusvis causis , de subreptionis ,
vel obreptionis , seu nullitatis vitio , aut in-
tentionis Nostræ , vel quocumque alio defectu
notari , et impugnari , seu revocari , suspendi ,
restringi , limitari , aut in jus , vel controver-
siam vocari posse : Sed tanquam ad bonarum
Artium conservationem et propagationem , Ur-
bisque nostræ decorem factas , semper et per-
petuò validè et efficaces existere , suosque ple-
narios et integros effectus sortiri et obtainere
debere .

§. 8. Sieque , et non aliàs , per quoscumque Aliter
Judices Ordinarios et Delegatos , etiam prædi- judicari
ctæ Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales , nec prohibet .
non Causarum Palatii Apostolici Auditores ,
ejusdemque Cameræ Thesaurarium Generalem ,
ac Clericos Præsidentes , sublata eis et eorum
euilibet quavis aliter judicandi et interpretandi
facultate et auctoritate , judicari et definiri de-
bere : irritum quoque et inane , si secùs super
his quoquam quavis auctoritate scienter vel
ignoranter contigerit attentari .

§. 9. Non obstantibus contrariis quibus- Derogat .
cumque Constitutionibus et Ordinationibus generalis .
Apostolicis , generalibus vel specialibus , ac ,
quatenùs opus sit , promptuarii præfati in-
stitutione , ac proventuum inde obvenien-
tium applicatione ; ut præfertur , per Nos fa-
ctis : privilegiis quoque , indultis , et Litteris
Apostolicis , eidem Cameræ , ac illius Officia-
libus et Ministris , et quibusvis aliis , sub qui-
buscumque tenoribus , et formis , ac cum qui-
busvis etiam derogatoriarum derogatoriis , aliis-

Post. ad hujusmodi operis executionem, ac directio-
 A. XIV. nem necessariis, fieri et sustineri valeant; Nos
 addicto annuam summum tercentorum scutorum de-
 consuli- juliis decem pro quolibet scuto, ex publici
 tur neces- Promptuarii, a Nobis etiam in hac Urbe ad
 sariis. ex- asservandas, et venales proponendas soleas in-
 pensis. stituti, proventibus, (quos quidem Nos ipsi
 aliás per Schedulam nostri Motus proprii die
 xxii. Junii Anni MDCCXLVIII. signatam, et in
 Actis dilecti Filii Gregorii de Castellanis unius
 ex Cameræ prædictæ Secretariis et Notariis ex-
 stentem, in nostro Monte Pietatis, ad credi-
 tum ejusdem Cameræ, in peculiari tamen com-
 puto, et ad liberam dicti Sylvii Episcopi et
 Cardinalis Camerarii, ejusque in officio hujus-
 modi Successorum dispositionem, ad hoc ut
 ipse, ejusque Successores de illis, prævia par-
 ticipatione Nobis, et Romano pro tempore Pon-
 tifici facienda, disponere valeant; deponi vo-
 luimus), percipiendam, ab ejusdem Cameræ
 Apostolicæ redditibus, motu et scientiâ præ-
 fatis, ac de Apostolicæ auctoritatis plenitudine,
 per easdem præsentes, perpetuò separamus,
 sejungimus, et dismembramus: Eamdemque
 summam annis singulis, duabus æqualibus et
 anticipatis solutionibus, in eodem Monte Pie-
 tatis, ad Creditum præfatæ Academiæ Capito-
 linæ *del Nudo* nuncupatæ, et ad dicti Cardi-
 nalis moderni et pro tempore existentis illius
 Protectoris dispositionem, liberè deponendam,
 eidem Gymnasio seu Academiæ, ad prædictos
 effectus, etiam perpetuò applicamus, concedi-
 mus, et assignamus: Mandantes eidem Sylvio
 Episcopo et Cardinali, ejusque Successoribus
 prædictæ Academiæ Protectoribus et Præsidibus
 pro tempore futuris, ut ejusmodi pecuniarum
 summam, pro eorum prudenti arbitrio, in op-
 portunas quaslibet, et ad prædictum opus re-
 cte ordinandum et præmovendum necessarias
 et utiles expensas, absque ullo reddendæ ra-
 tionis onere, erogari current. Nos enim quid-
 quid ab ipsis ea in re providè statutum, or-

dinatum , et gestum fuerit , ratum et gratum habebimus , ac etiam faciemus auctoritate nostra , ab omnibus , ad quos pertinet , appellatione postposita , inviolabiliter observari .

§. 7. Ac decernentes has nostras Litteras , quas in dicta Camera Apostolica , juxta Constitutionem felicis recordationis Pii Papæ IV. Prædecessoris nostri desuper editam , præsentari , insinuari , et registrari volumus , præmis- saque omnia et singula , nullo unquam tempore , ex quibusvis causis , de subreptionis , vel obreptionis , seu nullitatis vitio , aut intentionis Nostræ , vel quocumque alio defectu notari , et impugnari , seu revocari , suspendi , restringi , limitari , aut in jus , vel controversiam vocari posse : Sed tanquam ad bonarum Artium conservationem et propagationem , Urbisque nostræ decorem factas , semper et perpetuò validè et efficaces existere , suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtainere debere .

§. 8. Sieque , et non aliàs , per quoscumque Judices Ordinarios et Delegatos , etiam prædictæ Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales , nec prohibet . non Causarum Palatii Apostolici Auditores , ejusdemque Cameræ Thesaurarium Generalem , ac Clericos Præsidentes , sublata eis et eorum euilibet quavis aliter judicandi et interpretandi facultate et auctoritate , judicari et definiri debere : irritum quoque et inane , si secùs super his quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari .

§. 9. Non obstantibus contrariis quibus- cumque Constitutionibus et Ordinationibus generalis Apostolicis , generalibus vel specialibus , ac , quatenùs opus sit , promptuarii præfati institutione , ac proventuum inde obvenientium applicatione ; ut præfertur , per Nos factis : privilegiis quoque , indultis , et Litteris Apostolicis , eidem Cameræ , ac illius Officilibus et Ministris , et quibusvis aliis , sub quibuscumque tenoribus , et formis , ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis , aliis-

ANNO
1754.

Firman-
tur Statu-
ta amplis-
simis clau-
sulis.

PONTAXIV. que efficacioribus clausulis , ac irritantibus De-

cretis , etiam motu , scientiâ , et potestatis ple-

nitudine paribus , etiam Consistorialiter , ac

aliâs quomodolibet in contrarium præmissorum

concessis , ac etiam pluries firmatis , approba-

tis et innovatis.

Et specialis operator. §. 10. Quibus omnibus et singulis , etiamsi

pro sufficienti illorum derogatione , de illis ,

eorumque totis tenoribus , specialis , specifica ,

expressa , et individua , ac de verbo ad ver-

bum , non autem per clausulas generales idem

importantes , mentio , seu quævis alia exqui-

sita forma ad hoc servanda foret , illorum

omnium et singulorum tenores præsentibus pro

plenè et sufficienter expressis , et insertis ha-

bentes , illis aliâs in suo robore permansuris ,

ad præmissorum effectum specialiter et expressè

ac latissimè et plenissimè derogamus , cæteris-

que contrariis quibuscumque.

Sanctio penalis. §. 11. Nulli ergo omnino Hominum liceat

hanc paginam Nostræ erectionis , institutionis ,

electionis , deputationis , facultatum impertitio-

nis , separationis , sejunctionis , dismembratio-

nis , applicationis , concessionis , assignationis ,

decreti , derogationis , et voluntatis infringere ,

vel ei ausu temerario contraire : Si quis au-

tem hoc attentare præsumperit , indignatio-

nem Omnipotentis Dei , ac Beatorum Petri et

Pauli Apostolorum ejus , se noverit incursum.

**Dat. 17.
Martii
1754
PontAXIV.** Datum Romæ apud S. Mariam Majorem Anno

Incarnationis Dominicæ 1754. xvi. Kal. Aprilis ,

Pontificatus Nostri Anno Quartodecimo.

J. Card. Pro-Datar,

D. Card. Passioneus,

VISA DE CURIA.

J. C. Boschi.

Loco Plumbi.

J. R. Eugenius.

Registrata in Secretaria Brevium.

A N N O
1754.

BASILICA ASSISIENSIS

XXXII.

Sancti Francisci in Patriarchalem et Cappellam
Papalem erigitur : Cum aliis gratiis, pri-
vilegiis, et indultis.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

FIDELES Dominus in verbis suis, quum sæpè Proces-
in Scripturis sanctis declaraverit, exaltaturum mium. Di-
se illos, qui voluntariæ demissionis affectu hu-
miliarent in terra animas suas, non solum in quium
cœlesti Regno pusillos Servos, quos Filii sui impletur,
humilitati conformes reperit, gloriâ et honore dum exal-
mirabiliter coronat; sed etiam, ad mortalium tatur in
fidem excitandam et roborandam, hoc pro sua militas
sapientia disponit, ut qui viventes in Mundo, Sancti
Mundi gloriam contempserunt, eique placere Franc.
non curarunt, splendidioribus post mortem
honoribus in ipso conspectu filiorum hominum
extollantur, eorumque memoria in terris de-
corata fulgeat, et gloriosa clarescat. Quod quum
in pluribus sanctis Viris ab ipso Mundi exor-
dio, et maximè post constitutam Ecclesiam,
sæpissimè demonstratum est; tum verò in B.
Francisci Confessoris exaltatione, et in omni-
bus, quæ ad illius Instituti amplificationem,
et memoriarum celebritatem pertinent, manifestè
impletum conspicimus. Qui enim vivens, in
oculis suis, et aliorum vilescere semper stu-
duit, ac opprobriis et vituperationibus dele-
ctari consuevit; jampridem irrefragabili Ca-

P O N T. A. XIV. tholicæ Ecclesiæ judicio , charissimoque præconio , inter Amicos Dei cum ipso in Cœlis regnantes , ubique terrarum honoratur , et colitur : Illius autem Corpus , in quo mortificationem Christi ad mortem usque circumferre non destitit , singularibus signis atque prodigiis de Cœlo illustratum , atque certantibus omnium Ordinum studiis , ita Populorum et principum devotione clarificatum fuit , ut ejusdem Sepulchrum gloriosum , super ambitiosa potentium sæculi monumenta , meritò celebrari mereatur .

Honores , **et privil.** Et sanè vix altero ab illius obitu anno decurso , quum de Servi Dei exuviis decenter a Præd. collocandis ageretur , eumque in finem opportunus locus et fundus propè Assisiensis Civitatis moenia , illius Alumnis pro Apostolica Sede Pontif. collata recipientibus oblatus fuisset : san. mem. Præ-Assisiens. decessor Noster Gregorius Papa IX. dignum ubi Corpus S. existimans et conveniens , illius memoriam , Francisci per quem tantus Ecclesiæ Dei fructus proveneret , in eo etiam honorificari , ut Ecclesia , in reconditum est , qua ejus Corpus recondendum erat , nemini , enarrantur. præterquam Romano Pontifici , subesset , eumdem fundum in jus et proprietatem prædictæ Se-

A fundationis Apostolicæ ini- dis Apostolicæ recepit ; statuitque Ecclesiam tio S. Sedi inibi construendam omnino liberam , ac nulli immediatae alii , quām Apostolicæ Sedi subjectam fore ; et tē subjici- ad hujusmodi libertatis ab Ecclesia Romana tur , au- perceptæ indicium , unius libræ ceræ censem nuo re- annuatim sibi et Successoribus suis ab eadem servato Ecclesia persolvendum decrevit . Super quibus censu. Apostolicas Litteras , quarum initium est **¶ Recolentes** **¶** edidit Reate , xi. Kalendas Novembris Pontificatus sui anno II. Deinde verò , quum idem Gregorius Prædecessor , in ipsa Assisiensi Civitate glorioissimum Patriarcham Sanctorum Confessorum Catalogo ritè adscripsisset , ac designatam hujusmodi Ecclesiam in ipsius honorem Omnipotenti Deo dicandam , erigendamque statuisset , illius primario lapide suis ipse manibus posito , per alias suas Litteras datas La- terani

terani , X. Kalendas Maji , anno Incarnationis ^{Anno} ~~MDCCXXX.~~ ^{1754.} Dominicae MDCCXXX. Pontificatus sui anno IV. incipientes ^{Is qui Ecclesiam} non modo Pontific. concessum eidem Ecclesiæ libertatis , et imme- manu pri- diatæ Romano Pontifici subjectionis privilegium , nova et solemniori concessione firmavit , sed ^{ponit.} etiam Ecclesiam ipsam Ordinis Fratrum Mind- rum Caput et Matrem ab omnibus habendam , ac in ea per Fratres ejusdem Ordinis perpetuò serviendum fore constituit ; aliaque ad asseren- dam illius immunitatem , ac dignitatem , et Fratrum in ea deservientium commoda promo- venda , opportunè decrevit , quæ latius conti- nentur in præfatis ejusdem Gregorii Litteris : ^{eiusdem Ordinis custo- dienda in perpet.} ^{tribusque} ^{Frater} ⁱⁿ ^{traditur.} ^{Per Rom.} ^{Pontif.} ^{solemni ritu dedi-} ^{catur.} ^{Nicolaus} ^{Reate} ^{II.} ^{Idus} ^{Maji} , Pontificatus sui anno Vetus , II. et incipientibus ^{Præclara} statuit Eccl. clesiam ipsam , et totum locum ipsius , cum interdicto pertinentiis suis , Ecclesiastico Interdicto , abs- que speciali et expresso Apostolicæ Sedis man- dato , sub certa forma ibidem præscripta con- cepto , supponi non posse .

^{Magis} ^{speciali-} ^{ter addi-} ^{citur pro-} ^{prietati S.} ^{Sedis ut-} ^{pote deco-} ^{rata fre-} ^{quenti}

§. 2. Porrò eidem Ecclesiæ non parum ho- noris ex eo accessit , quod alii ex Prædeces- soribus Nostris Romanis Pontificibus non solùm ad eam , B. Patriarchæ Tumulum veneraturi , sæpe se contulerunt , sed in Pontificiis quoque Aedibus propè ipsam extractis ad non exiguum tempus domicilium figere , atque omnis generis Pontificalia Sacra in ea celebrare consueverunt . Insuper Apostolicæ Sedis scrinia , aliaque Eccl. Pontif.

Tbm. X.

P. clesiasticæ Potestatis, et Civilis Imperii Iastrumenta apud eam collocarunt; nonnulli etiam accessu.¹ in ea sepulturam sui corporis elegerunt; qua-Pont. propter ejusdem Ecclesiæ immediata Apostolicæ dibus, et Sedi subjectio, quæ ipsi cum aliis pluribus per diuturno Orbem Ecclesiis ab inferiorum Præsulum jurisdictione exemptis communis videri poterat, peculiariis cuiusdam Pontificum dominii, et proprietas induit speciem; eo vel maximè confirmatam, Pontif. quod quum in unius structuræ altitudine trium sepultura. revera Ecclesiarum, quarum altera alteri imminet, mira ædificatio consurgat, in superiore.

Dupliciis Ecclesiæ Hemicyclo, Pontificia marmorea Pontif. Cathedra contra Aram Maximam usque ab initio extracta, semper stetisse dignoscitur; in ea verò, quæ media est, atque subjectum venerandi Corporis conditorum proprius attingit, a latere Altaris, ubi Pontifices Sacris solemnibus operantes Thronum erexisse oportuit, aliquot abhinc annis Pontificio pariter Thronus, ex auctoritate primum san. mem. Decessoris Nostri Clementis Papæ XII., atque iterum Nobis annuentibus, erectus, assiduè retineri conspi-

Nil inicitur; De omnibus autem, quæ ad ipsam Ecclesiam, ejusque cultum, et sacras actiones tari consuevit in ea peragendas quoquomodo pertinent, nihil sive magnum, sive parvum, statui, aut immutari consuevit, nisi consultis priùs Romanis Pontificibus pro tempore existentibus, quorum singularis cura, et sollicitudo, tam pro ejusdem Ecclesiæ conservatione, ac decore, quam pro reota omnium in ipsa agendorum ordinatione Pont.

Ditatur appella- Romani Pontifices Prædecessores Nostri, eam- tione Ba-dem Ecclesiam, Basilicam etiam nuncupatam, silicæ, pluribus compluribus Privilegiis, et Gratiis spiritualibus, quegratiis et temporalibus cumularunt, et Nicolaus Papa spiritual. V. per suas Apostolicas Litteras incipientes : et tempo. Licit ex debito : datas Romæ apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicæ. MCDL. ralibus. VIII. Idus Februarii, omnia, et singula privilegia et indulta hujusmodi tanquam a se ipso

ANNO
1754.

concessa, perpetuam roboris firmitatem obtinere decrevit; et Sextus Papa IV. eadem, aliaque posterius impertita, similiter pro suis adoptatis, novo confirmationis munimine roboravit, per suas pariter Litteras sub Plumbo editas Romæ, apud Sanctum Petrum pridie Idus Novembris anno MCDLXXI., quarum initium est: *Ad Ordinem*: et Sextus Papa V. aliis similiter Archiconfrateris datus XIII. Kalendas Decembris anno fraternit. MDLXXXV. piam Christifidelium utriusque se-Chordig. xus, Chordigerorum nuncupatorum, Archiconfraternitatem, in eadem Ecclesia, et ad illius Altare Majus, auctoritate Apostolica erexit, compluribus eidem Indulgentiis et gratiis concessis, quarum participatione etiamnum, juxta posteriores Apostolicæ Sedis sanctiones, innumeri Christifideles, aliis hujusmodi Confraternitatibus per omnes Mundi partes ex ejusdem Sixti concessione erectis, aggregati, ditantur. Utque alia innumera Apostolicæ liberalitatis erga eamdem Ecclesiam effusæ, argumenta prætereamus, fel. rec. Prædecessor Noster Innocent. Papa XII. per suas Litteras sub Annulo Piscatoris data die XVIII. Augusti anno MDCXCVIII. ac perpetuis temporibus valituras, omnibus Christifidelibus, qui illam verè pœnitentes et confessi, ac Sac. Communione refecti, in quocumque anni die deyotè visitayerint, ibique, ut in ipsis Litteris præscribitur, oraverint, plenariam omnium peccatorum Indulgenciam, et remissionem concessit: Deinde etiam per alias similes Litteras die XI. Martii sequentis anni editas, tres in eadem pro tempore deputandos ritèque constituendos Pœnitentiarios, Ordinis Fratrum Minorum Conventualium expressè professos, satis amplis facultatibus pro confluentium Christifidelium absolutione a peccatis atque censuris, et pro votorum commutationibus, Apostolica auctoritate instructos, perpetuò extare voluit atque concessit.

§. 3. Tot igitur Venerabilium Prædecessorum Pontifex Nostrorum exemplis Nobis propositis, eorumque Prædeces-

P o r t. vestigiis insistentes, Nos etiam ad ejusdem Eccl. XIV. clesiae splendorem ac decus augendum cumulorum landumque libenter adducti sumus. Quod qui exemplo, dem non tam singularis obsequiis Nostri affectus et propria erga B. Franciscum Patriarcham multis jam devotione rebus privatim, et publicè declaratus, atque erga S. Franc. testatus; et peculiaris quædam, ac veluti hæreditaria in eundem Familiæ Nostræ devotio, permotus.

A c a me- Nobis suggestit: dum animo occurrit, ipso ad-
moria huic Beato Francisco in vivis agente, primum
Gentil. Bononiæ locum illius Discipulis, ad eorum Or-
suorum, dinis Cœnobium fundandum, a Majoribus No-
qui sociis stris oblatum fuisse; illius vero cum Christo
eiusdem regnantis Patrocinio, complura in Nostros be-
ad huc vi- nescia profecta, ipsiusque Familiæ Nostræ con-
yentis servationem, pestifera quondam grassante lue,
fundum acceptam referri, grata mente recolimus: Sed
Bononia obtule. ea potissimum cogitatio Nobis suavit. quod me-
runt pro rito sperandum duximus, Romanam Ecclesiam,
constru- ejusque Ditionem in cuius sinu Beatus Pater et
endo Co- ortum habuit, et sepulchrum, eo magis illius
nobio, et apud Deum intercessionibus protegendarum, at-
insigne que servandam, quo magis illustria, ad illius
benef. ac memorie honorem, Apostolicæ Sedis judicia
ceperunt. Et ad im- extiterint et decreta.

ploran. §. 4. Itaque motu proprio, ac certâ scientiâ, dum præ. et matura deliberatione Nostris, per hanc No-
sidium stram perpetuò valitaram Constitutionem, om-
Romanæ nia et singula Privilegia, Prærogatiyas, Liber-
Ecclesiæ, tates, Exemptiones, et Immunitates, aliaque
et Eccl. Ditioni: Indulta sæpedictæ Ecclesiæ S. Francisci Assi-
Motu pro. siensis, tam per præfatos Gregorium IX., Inno-
proprio con- centium IV., Clementem etiam IV., Nicolaum IV.
firmat, et et V. Sixtum quoque IV. et V. ac Innocentium
innovat XII., quam per alios quoscumque Romanos Pon-
Privilegia tifices. Prædecessores Nostros quandocumque, et
Ecclesiæ qualitercumque concessa, seu confirmata, et
Assisiensi innovata, dummodo non sint actu revocata, seu
a Prædec. concessa. sub aliqua generali revocatione comprehensa,

Iterum Nos etiam Apostolica auctoritate approbamus,
eam exi- confirmamus, et innovamus, eamdemque Ec-
mit ab clesiam ab Ordinarii Loci, ac omnium, et

quorumcumque Præsulum , seu Superiorum , ^{Anno}
etiam Regularium , tam ordinaria , quām dele- ^{1754.}
gata jurisdictione , visitatione , et auctoritate omni Or-
penitus exemptam , liberam , et immunem , sub dinaria et
immediata Nostra , et Successorum nostrorum delegata
Romanorum Pontificum ; et Sedis Apostolicæ ^{jurisdict.}
potestate , dominio , et proprietate , confirmatio- ^{suscipit}
sub im-
mus , et immutabiliter constituimus . ^{mediata}

§. 5. Præterea simili motu , ac scientia , præ- S. Sedis
dictam Ecclesiam nostram Sancti Francisci As- potestate.
sisiensis , præsentium Litterarum tenore , ac de Ecclesiam
Apostolicæ potestatis plenitudine , in Basilicam Assisen-
Patriarchalem , et Cappellam Papalem erigimus , ^{sem S.} Franc. in
ac talem ex nunc in futurum perpetuò esse et ^{Basilic.} Basilic.
fore decernimus . Eamque Basilicam Patriarcha- Patriarc.
lem , et Cappellam Papalem æquè et parifor- et Cap:
miter nuncupari et haberi volumus , ac aliæ pellam
Basilicæ Patriarchales intra Almam Urbem , et Papalem
extra illius muros , nec non Cappellæ Papales erigit.
in Pontificiis Ædibus , et propè eas constitutæ Præser-
appellantur , atque censemur ; Statuentes nihilo- vat et con:
minus eamdem Ordinis Fratrum Minorum ejus- firmat Di:
dem Sancti Francisci Caput et Matrem semper Cap. et
esse , et haberi ; nection , ut hactenùs ; per Fra- Matris
tres ipsius Ordinis Conventuales nuncupatos in Ordinis
ea perpetuò serviendum fore ; Ac decernentes Minor.
antiquum censum unius liberæ ceræ albæ , qui Servitium
hucusque ex parte ejusdem Basilicæ quotannis ut hacte-
pervigilio Natalis SS. Apostolorum Petri , et nùs , per
Pauli , in signum immediatæ subjectionis Apo- Fratres
stolicæ Sedi , in Camera Apostolica persolvi so- Min. Con:
lebat , perpetuis futuris temporibus in memo- vent. præ:
riam etiam hujus honoriscentissimi fœderis ; Et ann.
quo noviter Basilica Assisiensis cum Sede Apo- censem
stolica conjuncta est , ut antea , præstari et re- Cameræ
cipi debere . ^{Apostol.}

§. 6. Volumus idcirco Pontificium Thronum , Reservat
seu Cathedram , tam eam videlicet ; quæ in su- privativo
periori Ecclesia jam inde ab initio stabiliter lo- usui Rom.
cata conspicitur , quām quæ in Ecclesia infe- Pontific.
riori posteriùs , ut præfertur , erecta fuit , iisdem utrumque
in locis , in quibus nunc sunt , pro solius Ro- Thronum
R 3

P O N T. mani Pontificis, et nullius alterius usu perpetu. A. XIV. tuò retineri. Utrumque autem Altare Majus Bas-
superioris silicæ hujusmodi, ex ea tamen parte dumtaxat,
et infer. qua Thronum Pontificium respicit, Altare Pon-
Ecclesie. tificium seu Papale, ex nunc in posterum esse
Et utram- et fore declaramus; ita ut nemini liceat, absque
que Aram speciali Indulto, seu extra casus, ut infra, per-
Majorum missos, in uno aut altero eorum Missam, sive
quæ Thr. Pontif. privatim, sive solemniter celebrare.
respicit.

§. 7. De sacris autem Actionibus iu eadem
Jasu suo Basilica peragendis, et Cæremoniis Ritibus
exaratum ibidem servandis, quum Nos multiplices Leges
Cæremo- et Regulas in unum colligi jusserimus, easdem-
niale pro que peculiari Instructione digestas, ac diligen-
Basilicæ ter examinatas, atque probatas, aliis Nostris
usu, et Apostolicis Litteris in forma Brevis cum Cæ-
contem- remonialis hujusmodi insertione hac ipsa die
poraneis expeditis duxerimus confirmandas; nunc omnia
Litteris et singula in Cæremoniis prædicto ordinata,
approb. et contenta, ac præsertim Indulta celebrandi
observari mandat in Praefatis Papalibus Aris, tam Custodi Con-
ventus ejusdem Sancti Francisci, quām aliis di-
versis Præsulibus, atque Personis in Dignitate

Indulget Personis Ecclesiastica constitutis, Secularibus, seu Re-
in Cær. gularibus Prælatis, pro statis diebus, seu certis
relatis, ut respectivè vicibus concessa; et alia quæcumque,
præscri- etiam indulti, et privilegii naturam habentia,
ptis die- tam in ipsius Basilicæ, quām in Personarum
bus, et quarumvis favorem, ibidem præscripta atque
vicibus statuta, præsentium quoque tenore approba-
Sacrum faciant in mus, ac etiam perpetuo confirmamus: man-
Aris Pa. dantes omnibus et singulis, ad quos pertinet,
palibus. et quandcumque pertinebit in posterum, etiam
specifica mentione et expressione dignis, ut om-
nia et singula ibidem, ut præfertur, ordinata
et disposita observent, ac respectivè iisdem in
omnibus et per omnia se conformare studeant,
iisque obsequantur.

Eximit a lege ex- hensam esse aut censeri volumus sub Præde-
pectandi cessoris Nostrri Leonis Papæ X. Lege ab ipso
signum Concilio Lateranensi edita, qua scilicet sub certa

pœna vetuit, ne in Sabbato majoris Hebdomadæ, in quibuslibet Sæcularium, aut Regulærum etiam Privilegiatorum Ecclesiis, antequam Campanæ in Cathedralibus, seu Matricibus Locorum, pulsari possent; quinimo illam, ut pote Papalem; et Patriarchalem Basilicam, ab hujusmodi Lege specialiter eximimus per præsentes; ita tamen, ut si illius Campanæ prædicta die, ante illas Cathedralis Ecclesiæ Assisiensis, pulsari contingat, aliæ in eadem Civitate vel extra eam constitutæ Ecclesiæ nequam eidem Basilicæ respondere, sed a prædicta Ecclesia Cathedrali hac in re, ut antea, depender teneantur.

§. 9. Quod si ad implorandam cœlestis auxilii Designat opem; publicæ preces, oblata Fidelibus Indul- illam vi- gentia, de mandato Apostolicæ Sedis, ut iden- sitandam tempore tidem fieri solet, per Civitatēs atque Diœcēses Jubilæi, sint indicendæ, seu Jubilæi generalis, vel par- vel pu- ticularis concessio, aut extensio, ab eadem Apo- blicarum stolica Sede emanaverit, relicta Locorum Or- precum à dinariis facultate designandi Ecclesias aliquot; S. Sede præter Cathedralem uniuscujusque Civitatis, indictar- in quibus hujusmodi preces fündendæ, seu quæ ad indulgentiam aut Jubilæum consequendum visitandæ sint: quod pertinet ad Assisiensem Civitatem, volumus et deternimus; eamdem Basilicam S. Francisci, tanquam a Nobis, et Romano Pontifice pro tempore existente ad prædictos effectus, unâ cum ipsius Civitatis Cathedrali Ecclesia, singulis vicibus expressè designatam, semper haberi: dictamque facultatem ab Assisiensi Episcopo seu Ordinario, exer- Præservat ceri posse dumtaxat in aliarum Ecclesiarum de- Ordina- lectu, si forte plures duabus Ecclesiis fuerint. rio facul- designandæ. Cæterùm ejusmodi Episcopi seu tateu in Ordinarii edicta, sententias, mandataque om- ea affi- nia, sive ad Divinum cultum, sive ad Cleri gendi E- Populique sui regimen quomodocumque spe- dicta, que ctantia, ad valvas ipsius Basilicæ, seu respe- Divinum ctivè in illius Sacrario proponi non interdi- cultum, vel Cleri cimus; ejusdemque ordinationes atque statuta Populiq.

P O N T . super præmissis , alioquin ritè condita et lata ,
 A . XIV . ibidem per eos , ad quos pertinet , observari
 regimen volumus et mandamus .

concer . § . 10 . Quod autem ad debitam erga glorio-
 sum B . Francisci Corpus Fidelium veneratio-

Providè nem fovendam , et magis magisque asserendam ,
 statuta fel . rec . Prædecessor Noster Clemens Papa VII .
 circa Pro- per suas Litteras sub Annulo Piscatoris die
 cession . xviii . Julii MDXXVI . ad tunc existentem Perusiæ
 Kal . Aug . et Umbriæ Vicelegatum datas , quarum initium
 habend . est Σ *Accepimus* Σ singulis annis in Proces-
 confirm . sione solemini die prima Augusti ab Ecclesia
 ejusdem S . Francisci ad aliam Sanctæ Mariæ
 Angelorum , sive de Portiuncula , habenda , ser-
 vandum decrevit ; atque itidem rec . mem . Præ-
 decessor quoque Noster Urbanus Papa VIII . per
 similes Litteras . datas die xxii . Martii anno
 MDCXLIII . incipientes Σ *Domini Nostri Iesu*
Christi Σ perpetuò custodiendum voluit et præ-
 eepit ; id ipsum Nos quoque earumdem præ-
 sentium tenore in posterūm perpetuò servan-
 dum decernimus et jubemus .

Tres alias § . 11 . Et quoniam ad venerandum ejusdem

Pœnitent . gloriosissimi Confessoris Tumulum ejusque Pa-
 cum fa-
 cultatib .
 ab Inno .
 XII . con-
 cessis ad .
 jungit .

Indulgentiæ suffragia demerenda , atque etiam ut
 quotidianæ compotes fiant , fre-
 quentes undique Fideles ad præfatam Basili-
 cam omni tempore confluere dignoscuntur ;
 Nos opportuna animarum saluti procurandæ
 subsidia augere cupientes , volumus , ut præ-
 ter tres Pœnitentiarios ibidem ex auctoritate
 prædicti Innocentii Papæ XII . ut supra dictum
 est , constitutos , tres alii ejusdem Ordinis Mi-
 norum Conventualium Fratres expressè pro-
 fessi , ad hujusmodi munus idonei , vitaque et
 moribus conspicui , per Ordinarium Loci ex-
 minati , et approbati , a dilecto Filio moderno
 et pro tempore existente Ministro Generali Or-
 dinis præfati , in dicta Basilica Pœnitentiarii
 etiam pro tempore constituantur , et deputen-
 tur ; qui sic constituti , et deputati , omnibus ,
 et singulis facultatibus per dictum Innocentium

Prædecessorem prioribus tribus Pœnitentiariis, A N N O
1754.
ut præfertur, concessis, et elargitis, et in præ-
citatibus ipsius Litteris, quarum initium est :
Ex incubenti : datis apud Sanctam Mariam
Majorem sub Annulo Piscatoris die xi. Martii
MDCXCIX. latius expressis, æquè et parfor-
miter, ex concessione Nostra, et præsentium
Litterarum vigore, gaudeant et utantur.

§. 12. Præterea Fidelium Defunctorum refri-
gerio et saluti per opportunam spiritualis The-
sauri dispensationi Nostræ concrediti erogatio-
nem amplius consulere volentes, quum in præ-
fata Basilica Altare Majus Ecclesiæ inferioris
Omnipotenti Deo in honorem S. Francisci dicata-
tum, a fel. rec. Prædecessore Nostro Gregorio
Papa XIII. per Litteras anno Incarnationis Do-
minicæ MDLXXVII. pridie Idus Octobris sub
Plumbo editas, quorum initium est : *Omnium*
saluti : Privilegio quotidiano ac perpetuo pro
Defunctis decoratum extiterit; verum expe-
riencia compertum fuerit, piis confluentium
votis, et eleemosynarum oblationibus, quæ pro
Missis ad hujusmodi Altare celebrandis quotidie
deferebantur, minimè satisfieri posse per eum nu-
merum Missarum, quæ singulis diebus ad illud
celebrari valebant; ideoque jampridem a pia
mem. Alexandro PR. VII. concessum fuerit, ut
quæ Missæ ad illud celebrari tunc nequibant,
ad alia duo Altaria in Litteris super hoc editis
enunciata, pari cum Fidelium Defunctorum
suffragatione, celebrari possent: Nos prædictas
Gregorii Prædecessoris Litteras præsentium te-
nore etiam perpetuò confirmantes, simili mo-
tu, et auctoritate statuimus, atque concedimus,
ut Missæ, pro quibus ad præfatum Altare ce-
lebrandis, eleemosynas pro tempore offerri con-
tigerit, quæque ad idem Altare re ipsa cele-
brari nequiverint, ad Altare Majus Ecclesiæ
superioris, ex ea videlicet parte, qua illud ne-
quaquam Pontificium Altare esse et fore de-
crevimus, nec non ad tria infrascripta Altaria
in inferiori Ecclesia posita, nimirum ad Altare

Et in sup-
plement.
adsignat.
Aram Ma-
jorem non
Pap. supe-
rioris Ec-
clesias,
triaque
Altaria
inferioris

P o n t. A. XIV. **S**acrarum Reliquiarum, et ad alterum Concepcionis Beatae Mariæ Virginis Immaculatae, et ad reliquum S. Josephi a Cupertino Confessoris, liberè, et licitè celebrari possint et valeant; ita ut earumdem Missarum oneri perindè satisfiat, et satisfactum esse censeatur, ac si Missæ hujusmodi ad præfatum Altare primario Priviliegio legiatum celebratæ forent. Præterea dictum Altetiam pro tare Majus superioris Ecclesiæ, quâ Pontificium Defunctis est, simili privilegio decorare volentes, eadem tribuit auctoritate Nobis a Domino tradita, concedimus, ut quoties Missa ad Altare hujusmodi, prædictorum Indultorum, aliorumque forsitan deinceps specialiter concedendorum vigore, celebrabitur pro Anima cujuscumque Fidelis, quæ Deo in charitate conjuncta ab hac luce migraverit, Anima ipsa de Thesauro Ecclesiæ Indulgientiam per modum suffragii consequatur, et Domini Nostri Jesu Christi, ac Beatissimæ Virginis Mariæ, aliorumque omnium Sanctorum meritis suffragantibus, a Purgatoriis poenis liberetur.

Prohibet §. 13. Ut autem insignis Sacrarum Reliquiarum Thesaurus, qui in dicta Basilica, ejusque Sacrario asservatur, et magnam Populorum devotionem erga Sanctuarium hujusmodi meritò conciliat, integrum inviolatumque permaneat; resque et memoriæ, quæ ad Sanctum Patriarcham Franciscum quoquomodo pertinent, minime disperdantur, aut pereant; Nos dilectis Filiis Custodi et Fratribus Conventus prædicti S. Francisci, nec non ipsius Ordinis Minorum Conventualium Superioribus, etiam Ministro Generali, pro tempore existentibus, sub excommunicationis sententia eo ipso incurrenda, cùjus absolutionem, præterquam pro iis, qui in mortis articulo constituti fuerint Nobis, et Successoribus nostris Romanis Pontificibus pro tempore existentibus reservamus, nec non remotionis ab eorum respectivè officiis, aliisque arbitrio Nostro, et Successorum prædictorum infligendis poenis, per præsentes expressè inter-

A r a M a x i m . P a p . s u p e r i o r i s E c c l e s i æ ,
q u o t i e s e x I n d u l t o I b i d e m c e l e b r a t .

dicimus, et prohibemus, ne quavis causa et **Anno**
occasione, absque Nostra, et Successorum No-
strorum prædictorum licentia in scriptis tra-
denda, particulam aliquam Reliquiarum, sive
ad dictum S. Franciscum quomodolibet perti-
nentium, sive aliarum, quæ in dicta Basilica,
illiusque Sacrario asservantur, extrahere, di-
videre, et aliis concedere, ac donare, aut pro
se retinere audeant, seu præsumant.

§. 14. Præterea de ejusdem Basilicæ decore, Concessio-
ac libertate plurimum, ut par est, solliciti, si- siones Ju-
mili auctoritate ac tenore, prædictis Custodi ac rispatr. et
Fratribus, et aliis quibusvis etiam Superiori- Sepultu-
bus, et Ministro Generali præfatis, præcipimus, ra incon-
et districtè prohibemus, ne Juspatronatus ali- sulto
cujs Altaris aut Cappellæ in eadem Basilica Pont. in
existentis, neve locum ad Sepulturam ædifican- Basilica
dam, seu scamnum, vel sedile, aut areæ situm faciendas
ad illud collocandum, aut retinendum intra irritat.
eamdem Basilicam, euilibet Personæ, etiam
specifica, et individua mentione dignæ, aut
Familia, seu Virorum, aut Mulierum cœtui,
Congregationi, aut Universitati, inconsulto
Romano Pontifice pro tempore existente, nec
nisi facultate ab eo in scriptis pariter obtenta,
in posterūm concedant; et quidquid contra hu-
jus præcepti Nostri formam per eos fieri, aut
attentari contigerit, ex nunc irritum, et inane
decernimus. Quæ verò scamna aut sedilia jam Scamna
nunc, ex legitimis juribus, in eadem Basilica ad æqual.
existere, seu certis in locis intra eamdem reti- reduci, et
neri solere dignoscuntur, volumus, et jubemus, poni man-
ut omnia ad æqualem mensuram et formam dat.
reducantur, sublatis gradibus, et suppedaneis
quibuscumque, atque ita per Basilicæ spatia
collocentur, ut non deformitatem, sed potius
decorem illi afferant, et ornatum. Per hæc au-
tem ullius Personæ, Familia, aut Universitatis
asserta jura, sive Patronatū in ejusdem Basi-
licæ Altaria, et Cappellas, sive habendi Sepul-
turas intra eamdem, aut scamna, aut sedilia
ibidem retinendi, nisi quatenus legitimis et

Possit sufficientibus titulis, aut consuetudinibus ful-
A. XIV. ciantur, approbare non intendimus.

Privileg. §. 15. Externas quoque Porticus, et aream
Immunit. præ foribus utriusque Ecclesiae tam superioris,
localis A. quām inferioris, necnon adnexi Conventus,
reæ ante in longum, latumque protensam usque ad lo-
Basilic. cum, qui dicitur *la Cordonata*, et ad Fossum.
aliàs con- *Sanctæ Margaritæ* nuncupatam, non solum ab
cessum; omni molestia, et perturbatione liberas et
latius ex. immunes, pro Nostra et Apostolicæ Sedis reve-
tendit.

Tribuit tenore decernimus; Ampliantes quoad hoc fel. rec.
Episcopo Prædecessoris Nostri Benedicti Papæ XIII. con-
facultat. cessionem, in Schedula Motus proprii die xx.
extrah. Decembris MDCCXXVI. ab ipso signata, latius
Reos, ob- expressam, eamdemque nihilominus in reliquis
servata ejus partibus confirmantes; Ac decernentes,
forma tam Prædecessorum Nostrorum Gregorii XIV.
Constit. ejusdemque Benedicti XIII. ac Clementis XII.
Apost. Apostolicas Constitutiones super Immunitate
Locali, quām Nostram anno Incarnationis Do-
minicae MDCCXLIX. Idibus Martii, Pontificatus
Nostri Anno X. editam, quæ incipit: *Officii no-*
stræ ratio in occurrentibus casibus servandas,
et exequendas esse. Nos enim Venerabili Fratri
moderno, et pro tempore existenti Episcopo
Assisiensi omnes ad id necessarias, et oppor-
tuinas facultates, iisdem auctoritate et tenore,
perpetuò tribuimus, et elargimur.

Confirm. §. 16. Porrò quum aliàs memoratus Præde-
uniones cessor Noster Sixtus Papa IV. conservationi struc-
Monast. turarum ejusdem Basilicæ, et Domus adnexæ,
deCampo- ac etiam augmento Divini cultus, et sustenta-
longo, et tioni majoris numeri Fratrum ad illud in ea
Beneficio- exercendum a prima erectione deputatorum,
rum. prospicere volens, per suas Apostolicas Litteras
sub Plumbo datas Assisi anno Incarnationis
Dominicæ MCCCCLXXVI. octavo Kalendas Sep-
tembris, incipientes, in Venerabilem in Mo-
nasterio olim existente Sancti Nicolai de Cam-

polongo Ordinis Sancti Benedicti Assisiensis ^{A n n o}
 Dioecesis , Abbatialem Dignitatem , et Ordinem ^{1754.}
 prædictum , ac nomen ipsum , et Titulum Mo-
 nasterii suppresserit , et extinxerit ; illiusque
 structuras , ædificia , ac bona omnia , ac etiam
 deinde per alias similes Litteras datas Romæ
 apud Sanetum Petrum anno Incarnat. Dominicæ
 MCCCCCLXXVIII. quarto nonas Februarii , qua-
 rum initium est Applicavimus , omnia et sin-
 gula Beneficia Ecclesiastica cum cura et sine cura ,
 olim ad collationem Abbatis dicti suppressi Mona-
 sterii , cum Conventu ejusdem Monasterii , vel
 sine , spectantia et pertinentia , eorumque fru-
 ctus , redditus , et proventus , Sacristiæ Domus
 ejusdem Sancti Francisci , pro supportatione
 onerum Fabricæ hujusmodi , et Fratrum in de-
 centi numero ibidem sustentatione , perpetuò
 applicaverit , appropriaverit , univerit , et in-
 corporaverit , ita ut liceret Custodi , et Fratri-
 bus prædictæ Domus pro tempore existentibus ,
 hujusmodi Beneficiis , eorumque Ecclesiis , Cap-
 pellis , et Altaribus , per aliquem etiam ejus-
 dem Ordinis Professorem ad eorum nutum amo-
 vibilem , in Divinis deserviri facere , ac onera
 ipsis adnexa , et aliàs Personis eadem pro tem-
 pore obtinentibus incumbentia , etiam in mi-
 nistratione Sacramentorum , perferre et adim-
 plere : Nos hujusmodi applicationem et unio-
 nem , ad effectum præmissum , novæ confir-
 mationis Nostræ munimine roboramus ; Ac in-
 super inductam a multo jam tempore , et actu , consuet.
 ut accepimus , vigentem consuetudinem , ut deputan-
 se licet ad exercitium curæ Animarum in qua-
 di in Pa-
 tuor Parochialibus , videlicet in una Sancti ræcis de-
 Petri Castri Paradi nuncupat. ac in alia Sancti pendentie
 Joannis Baptista Castri Podii superioris , ac in bus Pre-
 altera ejusdem Sancti Joannis Baptista Castri sbyt. sæ-
 Plebis , et in reliqua Sancti Laurentii Castri culares.
 Gualdo nuncupat. mox dictæ Parochialis Sancti Qui pra-
 Laurentii subsidiaria , Ecclesiis , olim a prædi- ter obse-
 cto Monasterio dependentibus , totidem Pres. quia Ca-

P O N T. byteri Sæculares in illarum Vicarios Curatos A. XIV. pro tempore a prædictæ Domus Custode et Fraternali tribus amovibiliter deputentur , præsentium præstand. tenore approbamus , et in posterū quoque intersint servari concedimus ; mandantes , ut omnes et supplica- singuli Vicarii Curati hujusmodi , præter assi- tioni Cor- stentiam , et obsequium Ecclesiæ Cathedrali poris Christi a Assisiensi in consuetis Functionibus , et Proces- Basilica sionibus ab ipsis præstandum , Supplicationi habendæ. etiam in Dominica infra Octavam Solemnitatis Corporis Christi ab eadem Basilica S. Francisci quotannis celebrandæ , in loco ipsis in præfato Cæremoniali assignato , interesse teneantur.

Commen- §. 17. Cæterū sæpedicti Conventus Custodi dat Cu- et Fratribus , ac etiam præfati Ordinis Ministro stodi et Generali pro tempore existentibus , harum serie Ministerio Generali injungimus , et enixè commendamus , ut ipsi reparatio- tam prædictarum , ac etiam Sanctæ Margaritæ nem et cultum intra Assisiensem Civitatem Parochialium , quām Ecclesia- aliarum ab eodem Conventu quacumque ratione rum de- dependentium , videlicet dicti Sancti Nicolai de Campolongo , et Sancti Francisci Parvuli nuncupati intra Assisium , ac Sanctæ Mariæ Conventus Rivitorti , nec non Sancti Joannis Baptistæ propè eundem Rivumtortum , ejusdemque Sanctæ Mariæ apud Castrum Rocchicciolæ ejusdem Assisiensis Dioecesis , et alterius Sancti Joannis Baptistæ extra muros Castri Turris Alfinae , Dioecesis Urbevetanæ , Ecclesiarum conseruationi , ac in eis sacrarum Suppellectilium manutentioni , diligenter et sedulò incumbant.

Quinque §. 18. Denique iisdem Custodi , et Fratribus , in iis præsertim , quæ ad Animarum sa- Paroch. Ecclesiis , lutem referuntur , uberiori gratificari , dictas et uni Sub que Sanctæ Margaritæ in Civitate Assisiensi , et sidisiram concedit Sancti Petri Castri Paradisi , et Sancti Joannis Altare Baptistæ [Castri Podii superioris , ac aliam ejusdem Majus cer- dem S. Joannis Baptistæ Castri Plebis , nec tis diebus non S. Laurentii Castri Porciani , Parochiales, privileg. ac etiam præfatam Sanctæ Mariæ de Gualdo dictæ Assisiens. Dioecesis Ecclesiæ , a præfato Conventu , ratione unionis a dicto Sixto Papa

ANNO
1754.

IV. , ut præfertur , factæ , dependentes , speciali pro Animabus in Purgatorio existentibus privilegio illustrare volentes ; Auctoritate Nobis a Domino tradita , ac de Omnipotentis Dei misericordia , et Beatorum Petri et Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi , ut quum die Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum , ac singulis diebus infra illius Octavam , ac Feria sexta cuiuslibet hebdomadæ Sacerdos aliquis Sæcularis , vel cuiusvis Ordinis , Congregationis , seu instituti Regularis , Missam Defunctorum pro Anima cuiuscumque Christifidelis , quæ Deo in Charitate conjuncta ab hac luce migraverit , ad Altare Majus dictarum sex Ecclesiarum celebrabit , Anima ipsa de Thesauro Ecclesiæ per modum suffragii Indulgentiam consequatur ; ita ut ejusmodi Domini Nostri Jesu Christi , ac Beatissimæ Virginis Mariæ , Sanctorumque omnium meritis sibi suffragantibus , a Purgatoriis pœnis liberetur , in perpetuum concedimus , et indulgemus ; cuius quidem concessionis in singulis Ecclesiis hujusmodi Monumentum lapideum publico aspectui apponi volumus et mandamus .

§. 19. Decernentes præsentes Nostras Litteras , Clausulæ etiam ex eo , quod quicunque in præmissis in- pro præ- teresse habentes , vel habere prætententes , ad missorum hoc vocati , et auditæ non fuerint , aut ex alia quavis causa , de subreptionis , vel obreptionis , aut nullitatis vitio , seu intentionis Nostræ , vel quovis alio defectu notari , vel impugnari , suspendi , restringi , limitari , vel eis in aliquo derogari nullatenus unquam posse ; easque omnino sub quibusvis contrariis Constitutionibus , revocationibus , suspensionibus , limitationibus , derogationibus , modificationibus , decretis , vel declarationibus , etiam Motu , scientiâ , et postestatis plenitudine similibus , ac etiam Consistorialiter , aut aliâs quandcumque , et quibusvis de causis etiam pro tempore factis , minimè comprehendi , sed ab illis semper exceptas , et quoties illæ emanabunt , toties in pristinum

Pont. statum restitutas , ac de novo concessas , sem-
 A. XIV. perque et perpetuò validas , firmas , et efficaces
 esse , et fore , suosque plenarios , et integros
 effectus sortiri , et obtinere , ac ab omnibus ,
 ad quos spectat , et spectabit , quomodolibet
 in futurum , perpetuò , et inviolabiliter obser-
 vari , ac prædictæ Basilicæ et præficië respective
 Conventus Custodi , et Fratribus ~~maxime~~ et pro
 tempore existentibus , ac Ecclesiæ prædictis ,
 aliisque Ecclesiis , et Personis , quarum iavorem
 eisdem præsentes quomodolibet concernunt ,
 perpetuis futuris temporibus plenissimè suffra-
 gari debere : Eosdemque super præmissis om-
 nibus et singulis per quoscumque quavis au-
 toritate quomodolibet molestari , perturbari ,
 inquietari , vel impediari neque ad probatio-
 nem seu verificacionem quoscumque in eis-
 dem presentibus litteris narratorum . ullatenus
 unquam teneri nec ut id in juriu , vel ex-
 ce^{pt}o . ut compelli posse : sieque in præ-
 dictis ~~autem~~ ~~autem~~ ~~autem~~ ~~autem~~ ~~autem~~ , scilicet ita per quoscumque
~~autem~~ ~~autem~~ ~~autem~~ ~~autem~~ ~~autem~~ , vel Delegatos , quavis au-
 thoritate potestate fungentes , etiam Causa-
 lii Apostolici Auditores , ac Sancte
 Ecclesiæ Cardinales . etiam de Latere
~~autem~~ ~~autem~~ ~~autem~~ ~~autem~~ ~~autem~~ , Vicelegatos , dictaque Sedis Nuncios ,
~~autem~~ ~~autem~~ ~~autem~~ ~~autem~~ ~~autem~~ , et eorum cumibet quavis aliter
~~autem~~ ~~autem~~ ~~autem~~ ~~autem~~ ~~autem~~ , et interpretandi facultate et ancto-
 lante , ~~autem~~ ~~autem~~ ~~autem~~ ~~autem~~ , et deliniri debere ; ac irritum
 et male , si secus super his a quoquam quavis
~~autem~~ ~~autem~~ ~~autem~~ ~~autem~~ scienter vel ignoranter contigerit
~~autem~~ ~~autem~~ ~~autem~~ .

Ex quo Quocirca Dilectis Filiis nostris Henrico
 Benedicto Marie Clementi Basilicæ Sanctorum
 Quocircum Apostolorum prædictæ Sanctæ Ro-
 manæ Ecclesiæ Presbytero Cardinali . Duci Ebo-
 nius patro . ac Vincentio Tituli Sancto
 Bellini . et Petri ejusdem Sanctæ Ro-
 manæ etiam Presbytero Cardinali Mal-
 upato , eorumque in Basilica , et Ti-
 podi Cardinalibus successoribus , nec
 etiam Filio moderno , et pro tem-

pore existenti Causarum Curiæ Cameræ Apostolicæ Generali Auditori, per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, ipsas præsentes Litteras, et in eis contenta quæcumque, ubi, et quando opus fuerit, ac quoties pro parte pro tempore existentis Custodis dicti Conventus fuerint requisiti, solemniter publicantes, eique in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate Nostra, easdem, et in eis contenta hujusmodi, ab omnibus, ad quos spectat, et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, dictamque Basilikam, ac ipsius Conventus Custodem, et Fratres, aliasque Ecclesias prædictas, illis omnibus, et singulis pacificè frui, et gaudere: non permittentes eos, vel quempiam ex ipsis desuper per quoscumque, quomodolibet indebet molestari, perturbari, vel inquietari: Contradictores quoslibet et rebelles, cujuscumque status, gradus, ordinis, dignitatis, vel præminentiaæ fuerint, per sententias, Censuras, et poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris et facti remedia. appellatione postposita, compescendo; ac legitimis super his habendis, servatis processibus, sententias, censuras, et poenas ipsas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii Sæcularis.

§. 21. Non obstantibus, quatenus opus sit, Derogatio Nostra, et Cancellariæ Apostolicæ Regula, de contrariais jure quæsito non tollendo, et Bonifacii Octavi etiam Prædecessoris Nostri, qua cavetur, ne quis extra suam Civitatem, vel Diœcesim ad judicium evocetur, seu ne Judices a Sede Apostolica prædicta deputati extra Civitatem vel Diœcesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscumque procedere, ant alii, vel aliis vires suas committere audeant vel præsumant, et in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præsentium ad judicium non trahatur, nec

ANNO
1754.

Propria. XIV. statum restitutas , ac de novo concessas , semper et perpetuò validas , firmas , et efficaces esse , et fore , suosque plenarios , et integros effectus sortiri , et obtinere , ac ab omnibus , ad quos spectat , et spectabit , quomodolibet in futurum , perpetuò , et inviolabiliter observari , ac prædictæ Basilicæ et præfati respectivè Conventus Custodi , et Fratribus nunc et pro tempore existentibus , ac Ecclesiis prædictis , aliisque Ecclesiis , et Personis , quarum favorem eadem præsentes quomodolibet concernunt , perpetuis futuris temporibus plenissimè suffragari debere : Eosdemque super præmissis omnibus et singulis per quoscumque quavis auctoritate quomodolibet molestari , perturbari , inquietari , vel impediri , neque ad probationem , seu verificationem quorumcumque in eisdem præsentibus Litteris narratorum , ullenus unquam teneri , nec ad id in judicio , vel extra cogi , vel compelli posse : sicque in præmissis omnibus censeri , ac ita per quoscumque Judices Ordinarios , vel Delegatos , quavis auctoritate , et potestate fungentes , etiam Caurum Palatii Apostolici Auditores , ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales , etiam de Latere Legatos , Vicelegatos , dictæque Sedis Nunçios , sublata eis , et eorum cuilibet quavis aliter judicandi , et interpretandi facultate et auctoritate , judicari , et definiiri debere ; ac irritum et inane , si secùs super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari .

Deputat. §. 20. Quocirca Dilectis Filiis nostris Henrico Benedicto Mariæ Clementi Basilicæ Sanctorum assistent. Duodecim Apostolorum prædictæ Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbytero Cardinali , Duci Eboracensi nuncupato , ac Vincentio Tituli Sanctorum Marcellini , et Petri ejusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ etiam Presbytero Cardinali Maltetio nuncupato , eorumque in Basilica , et Titulo hujusmodi Cardinalibus successoribus , nec non Dilecto etiam Filio moderno , et pro tem-

pore existenti Causarum Curiæ Cameræ Apostolicæ Generali Auditori, per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, ipsas præsentes Litteras, et in eis contenta quæcumque, ubi, et quando opus fuerit, ac quoties pro parte pro tempore existentis Custodis dicti Conventus fuerint requisiti, solemniter publicantes, eique in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate Nostra, easdem, et in eis contenta hujusmodi, ab omnibus, ad quos spectat, et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, dictamque Basilicam, ac ipsius Conventus Custodem, et Fratres, aliasque Ecclesiæ prædictas, illis omnibus, et singulis pacificè frui, et gaudere: non permittentes eos, vel quempiam ex ipsis desuper per quoscumque, quomodolibet indebet molestari, perturbari, vel inquietari: Contradictores quoslibet et rebelles, cujuscumque statns, gradus, ordinis, dignitatis, vel præminentiae fuerint, per sententias, Censuras, et poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris et facti remedia, appellatione postposita, compescendo; ac legitimis super his habendis, servatis processibus, sententias, censuras, et poenas ipsas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii Sæcularis.

§. 21. Non obstantibus, quatenus opus sit, Derogatio Nostra, et Cancellariæ Apostolicæ Regula, de contrariis jure quæsito non tollendo, et Bonifacii Octavi etiam Prædecessoris Nostri, qua cavetur, ne quis extra suam Civitatem, vel Diœcesim adjudicium evocetur, seu ne Judices a Sede Apostolica prædicta deputati extra Civitatem vel Diœcesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscumque procedere, ant alii, vel aliis vires suas committere audeant vel præsumant, et in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præsentium ad judicium non trabatur, nec

Anno
1754.

Proprit. non præmissis , aliisque Apostolicis aliorum
A. XIV. quorumcumque Romanorum Pontificum pariter
 Prædecessorum Nostrorum , ac etiam in Syno-
 dalibus , Provincialibus , et universalibus Con-
 ciliis editis , generalibus vel specialibus Constitu-
 tionibus , et Ordinationibus , nec non majo-
 ris Ecclesiæ , et Civitatis Assisiensis , dictique
 Ordinis Minorum Sancti Francisci , etiam jura-
 mento , confirmatione Apostolica , vel quavis
 firmitate alia roboratis , statutis , et consuetu-
 dinibus : Privilegiis quoque , Indultis , et Litteris
 Apostolicis , quibusvis Personis , Civitatibus ,
 et Locis per quoscumque Romanos Pontifices
 Prædecessores Nostros , Sedemque prædictam ,
 sub quibuscumque tenoribus et formis , ac cum
 quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis ,
 aliisque efficacioribus , et insolitis clausulis ,
 nec non irritantibus et aliis Decretis , in ge-
 nere , vel in specie , etiam Motu , scientiâ , et
 potestatis plenitudine similibus , etiam iteratis ,
 et multiplicatis vicibus concessis , confirmatis ,
 et innovatis , quibus omnibus et singulis ;
 etiamsi de illis , eorumque totis tenoribus ;
 specialis ; specifica ; expressa ; et individua , non
 autem per clausulas generales idem importantes ;
 mentio , seu quævis alia expressio habenda vel
 aliqua alia forma ad hoc servanda foret , eo-
 rum tenores , præsentibus pro sufficienter ex-
 pressis , et insertis habentes , illis aliâs in suo
 rôbore permansuris , ad effectum validitatis ,
 et perpetuæ firmitatis præmissorum omnium ;
 et singulorum , hac vice dumtaxat , harum se-
 rie specialiter , et expressè derogamus , cæte-
 risque contrariis quibuscumque . Aut si aliqui-
 bus communiter , aut divisim ab eadem sit
 Sede indultum , quod interdici , suspendi , vel
 excommunicari non possint , nisi per Litteras
 Apostolicas facientes plenam et expressam , ac
 de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi
 mentionem .

Fides
 habenda
 transum-
 ptis.

§. 22. Ad hoc autem , ut præsentes Nostræ
 Litteræ amplius innotescant , et de eis fides

commodè fieri possit ; volumus , quod ipsarum transumptis , etiam impressis , manu Cancellarii , seu Archivistæ dicti Conventus , seu cuiusvis Notarii publici subscriptis , ac sigillo ejusdem Conventus , vel alicujus Personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ munitis , eadem prorsùs ubique fides in judicio , et extra illud adhibetur , quæ iisdem præsentibus adhiberetur , si forent exhibitæ vel ostensæ .

§. 23. Nulli ergo omnino Hominum liceat , Sanctio
pœnalis.
paginam hanc Nostræ Approbationis , Confir-
mationis , Constitutionis , Erectionis , Interdicti ,
Prohibitionis , Statuti , Concessionis , Indulti ,
Mandati , Decreti , Derogationis , et Voluntatis
infringere , vel ei ausu temerario contraire : Si
quis autem hoc attentare præsumperit , indi-
gnationem Omnipotentis Dei , ac Beatorum Pe-
tri et Pauli Apostolorum ejus , se noverit in-
cursurum .

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem Anno Dat. Pont.
Incarnationis Dominicæ Millesimo septingente- anno 14.
simo quinquagesimo quarto , octavo Kalendas die 25.
Aprilis , Pontificatus Nostri Quartodecimo . Martii
1754.

D. Card. Passioneus.

J. Card. Pro-Datarius.

VISA DE CURIA.

J. C. Boschi.

Loco Plumbi .

J. B. Eugenius.

Registrata in Secretaria Brevium.

Publicata die 6. Aprilis 1754.

P O N T.
A. XIV.

XXXIII.

ALBANIAE EPISCOPIS.

Traditur methodus , qua satagant , ut a Catholice illius regionis sua Ecclesiis bona restituantur , vel aliquo modo super illis transigatur ; et si neutrum queat obtineri , facultas fit Episcopis , derelinquendi fundos , fructusque Possessoribus , eosdemque absolvendi a censuris.

Venerabili Fratri Nicolao Lercari Archiepiscopo Rhodiensi Congreg. Propagandæ Fidei Secretario.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabilis Frater , salutem , et Apostolicam Benedictionem.

Consulti CUM Encyclicas litteras , sicut Nos tibi præ Albaniæ cepimus , et Congregationis de Propaganda Fide Episcopi de periculo , quod subasset , si ab Ecclesiis Antistites dederis , nempe ad Venerabiles Fratres Archiepiscopum Antibari , Episcopos Scedræ , Sappæ , Lissi , et sua bona Ptelliarum , ut ab iis innotesceret , an propovindicari sita ab Ecclesiis suarum Dioecesum vindicatione vellent , suorum bonorum , exindeque perceptorum fruquæ ab illegitimis possesso-ribus de-ctuum , in detentores , qui illa a Turcis occu-possesso-ribus de-ditario , aliove titulo sunt consecuti , aut intinentur . eos , qui eadem bona , quasi res derelictas , ipso , ut inquiunt , facto invaserint ; pertimescendum sit , ne si id Turcis compertum fiat , graves de re Lit. exinde concitentur turbæ ; persecutioni , vel alteras edi- cui gravissimæ inductioni recludatur aditus ;

A N N O
1754.

SI PRESCRIBE

XXXIII.

Ai Vescovi d' Albania come debbano portarsi in procurare, che da' Cattolici siano restituiti alle Chiese i loro Beni, o almeno si venga a qualche onesta transazione; e nel caso che niuna di queste due cose possa ottenersi, si da loro autorità di rilasciare a' Possessori i beni, assolvendoli ancora dalle Censure.

Venerabili Fratri Nicolao Lercari Archiepiscopo Rhodiensi Congreg. Propagandæ Fidei Secretario.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabilis Frater, salutem, et Apostolicam Benedictionem.

AVENDO Ella, in esecuzione dei nostri ordini, Sono stati e della mente della Congregazione de Propaganda Fide, di cui è degnissimo Segretario, spediti i Vescodi la Lettera circolare ai Prelati dell' Albania, vi d' Alcioè ai Venerabili Fratelli l' Arcivescovo di Antivari, i Vescovi di Scuttari, Sappa, Alessio, quale perie Pulati, per sapere da essi, se promovendosi dalle Chiese delle loro Diocesi la giusta domanda della restituzione de' suoi beni, e frutti decorsi, contra chi ne è in possesso, avendoli comprati dai Turchi occupatori, o essendo successori ed eredi di chi nel detto modo gli ha comprati, o contra quelli, che si sono posti in possesso de' beni per via, come suol dirsi, di fatto, quasi che fossero beni derelitti, possa temersi, che arrivando questa intrapresa alla notizia de' Turchi, fosse per insorgere qualche grave scom-

Vedi su questa

P o n t. neve aliquis temporalium rerum cupiditate ob-
A. XIV. cæcatus a Sancta Religione Catholica ad Mahu-
tas in Bul. metismum deficiat, ut fundis, fructibusque,
Tom. III. elusa vindicatione, fruatur,
Hujus ve-
rò edit.
vol.9.pag.

158.

Persœcu-
tionis vel §. 2. Cumque omnes recensiti Præsules, ex-
Aposto- plorato priùs suarum Diœcesium statu, una-
sie peri- nimi consensu retulerint, ingens heu nimis
culum subesse alterutrius, et nonnunquam utriusque
pertine- infortunii periculum, suadentes, ut aliquem
scendum periclitantibus rebus adhiberemus modum, in
esse iidem quem nos jam animo paratiōres noverant, quo-
Episcopi tiescumque illo opus esse videretur: hinc nos
retule- probantes, quod etiam Congregationi Propa-
rant. gandæ Fidei, dum justæ affuisserunt causæ, pro-
babatur, quodque suaserunt locorum Ordinarii,
hunc præ cæteris modum rebus adhibendum
existimamus.

Ideo Sam.

Pont. §. 3. Erit itaque uniuscujusque ex prædictis
cocedit Episcopis, sua in Diœcesi, vel per se, vel per
Episcopis Confessarios, et Sacerdotes prudentes, atque
ut super expertes, bonis ut inquiunt verbis, atque mo-
illis tran- nitis efficiendi, ut detentores bonorum mente
sigere, percipient sibi inçumbentem rerum, fructuum-
vel etiam eadem in- que restituendorum obligationem: illacrimabi-
tegre pos- lem, in quem abrepti sunt, statum, quippe qui
sessoribus censuris irretiantur inflictis per Sacros Canones
possint in invasores, detentoresque bonorum Ecclesiæ.
relinque- Ita verò siquem, divina affulgente gratia,
re, eos facti pœnitentia, negligere haud debet Episco-
censuris pus, quive ab eo fuerit delegatus, quin illi sua-
absolven- deat, nisi uniyersæ, rei saltem alicujus resti-
do. tutionem: vel etiam, ut fundis sibi habitis,
obligationem suscipiat alicujus annuæ præsta-
tionis Ecclesiæ penitandæ: si autem fundorum
restitutiōni, moxque indicatæ æquitati obsista-
tur, tunc restitutio omnium, vel partis fru-
ctuum attentetur. Verūm quoties nec desit, qui
ex imbecillitate virium, vel ex improba volun-
tate nil horum præstare yelit, hunc tantum-

piglio , fosse per aprire la strada a qualche per- Anno
secuzione , o a qualche avania : o pure che tal' 1754.
uno acciecatò dalla passione del mondano in- stessa ms.
teresse , per assicurarsi de' capitali , e frutti , teria l'al-
ed esimersi dalla restituzione , fosse per apo- tra Lett.
statare , facendosi Turco , ed abbandonando la nel Tom.
Santa Cattolica Religione. 3. del Bol.
lar.

Risposta
de' Vesc. §. 2. Ed avendo tutti i sopradetti Prelati , dopo aver considerato lo stato delle loro Dio- cesi , concordemente risposto , esservi pur trop- po un gran pericolo , o dell' uno , o dell' altro de' predetti due infortunj , e qualche volta di tutti e due ; consigliandoci a prendere qualche temperamento , al quale vedevano essere già secuzione . esservi per-
ricolo d'
una per-
secuzione ,
e dell' A- Noi disposti , ogni qual volta ve ne fosse stato il bisogno . Quindi è , che aderendo Noi a quanto postasia ancora , concorrendo le dovute circostanze , aderiva la Congregazione di Propagando , e a quanto i Prelati locali ci hanno insinuato , ci appigliamo al seguente temperamento .

Perciò
Pontefice
dà la fa-
coltà ai
Vescovi
di far
transazio-
ne , ed au-
mentare i
beni ai
Possessori
ri , assolu-
tamente
dalle cen-
sure. §. 3. Dovrà dunque ciascheduno de' predetti Vescovi nella sua Diocesi , o a dirittura , o pel il Sommo mezzo di Confessori e Sacerdoti abili , e pru- denti , colle buone , come suol dirsi , e per via d' istruzione , far comprendere ai possessori de' beni l' obbligo , che hanno , di restituire i capi- tali ed i frutti , lo stato infelice , in cui si ri- trovano , restando illaqueati nelle censure ful- minate dai Sacri Canoni contra gli usurpatori , che rilas- se detentori de' beni delle Chiese : e ritroyan- dosi qualcheduno , che resti per misericordia di Dio compunto , non si deve dal Vescovo , o da altro suo delegato , trascurare d' insinuar- gli la restituzione , se non di tutti i capitali , almeno di qualche capitale , o la retenzione de' capitali coll' obbligo di pagare qualche cosa sure . ogni anno alla Chiesa , a cui appartengono i beni , de' quali è in possesso : ed incontrando resistenza nella restituzione de' capitali , o nell' altro mezzo termine poc' anzi accennato , si passi al punto della restituzione de' frutti , o in tutto , o in parte ; e quando si ritrovi chi o per im-

P o n t. modo pernoscens sermonem , habendi nimirūm
A. XIV. etiam imposterūm , quod hactenūs habuit , producendique in futura quoque tempora , quam superioribus obtinuit , universorum fructuum perceptionem : hisce nostris litteris unicuique Episcopo quoad suam Diocesim & impertimur auctoritatem , quam et ipse aliis , uti monuimus , delegare poterit , eximendi ab onere fundorum fructuumque restituendorum detentores bonorum Ecclesiæ : eosdemque absolvendi a censuris , quibus innodantur ; sive cum iis agatur , qui se paratos exhibent ad partem bonorum aliquam restituendam , vel ad transigendum de iis ; sive cum aliis , qui universos , vel aliquorum saltem fructuum partem offerunt ; sive demum cum cæteris , quibus propositum est , nihil planè vel rerum soli , vel fructuum restituere . Supervacaneum autem arbitramur monere , ne nostra hæc facilitas evulgetur ; haud enim difficile captu est , eadem perspecta , fieri perfacile posse , ut nisi omnes , plerique saltem nihil planè restituendi propositum amplectantur , de absolutione a restituendi onere , et censuris , planè certi .

Papa qua supremus admini strator quomodo possit dis pensare de bonis Ecclesiæ. §. 4. Nostra hæc facilitas exinde est , quod Nos , qua Pontifex Summus , nisi domini , supremi certè quidem simus temporalium bonorum Ecclesiæ dispensatores : *Res Ecclesiæ sunt Papæ , ut principalis dispensatoris , non ut domini et possessoris :* inquit S. Thomas 2. 2. qu. 100. art. 1. ad septimum ; ex quo porrò sequitur , ut non quidem vel ad ditandos consanguineos , vel ex arbitrariis causis , fas sit nobis Ecclesiæ suis nudare bonis ; at illud quidem , ut quoties urgens subsit ratio , qualis indubie est , removere præsens publicæ calamitatis discrimin , ostium , quantum in nobis est , Apostasiæ intercludere , et fluctuantibus animis conciliare tranquillitatem , nobis liceat , quod nunc facimus , imperare , ut probata licet Ecclesiæ jura conticescant , utque illæ ipsæ , pro publica incolumentate ac religionis commodo , sacrificium potenza

ANNO
1754.

potenza , o per cattiva volontà nulla vuol fare non intendendo altro linguaggio , che quello di seguitar a ritenere quanto ha ritenuto sin ora , e ricavare in futuro dai beni , quanto ne ha ricavato in passato , diamo con questa nostra ad ogni Vescovo nella sua Diocesi l'autorità , che potrà , come già si è detto , ancora suddelegare ad altri , di liberare dal peso della restituzione de' capitali , e de' frutti i detentori de' beni delle Chiese , sciogliendoli dalle censure incorse ; o si tratti di quelli , che sono disposti a restituire parte de' capitali , o far contratti sopra essi ; o degli altri , che sono disposti a restituire o interamente i soli frutti , o parte de' frutti ; o degli altri , che non vogliono restituire cosa veruna , nè quanto ai capitali , nè quanto ai frutti ; credendo superfluo l'avvertire , non doversi propalare questa nostra facilità : non volendovi molto a comprendere , che quando fosse propalata , sarebbe cosa facile , che , se non tutti , almeno molti , si gettabbero al partito di nulla voler restituire , es-
sendo sicuri dell' assoluzione e dalla restituzione e dalle censure .

§. 4. Si appoggia questa nostra condiscendenza all' essere Noi , come Sommo Pontefice , come suse non padrone , almeno supremo dispensatore premo dis de' beni temporali delle Chiese : *Res Ecclesiae sunt Papas , ut principalis dispensatoris , non ut domini et possessoris* : dice San Tommaso nella 2. 2. quæst. 100. art. 1. ad septimum ; il che porta seco , non già che o per arricchire i pa- Chiese . pensatore che auto- rità abbia sopra i beni delle Chiese .

renti , o per cause capricciose , ci sia permesso spogliare le Chiese de' beni , che hanno , ma bensi , che concorrendo un rilevante motivo , quale senza dubbio è quello d' impedire una pubblica imminente disgrazia , di chiudere , per quanto a Noi è possibile , le porte all' apostasia , e di porre in calma le coscienze agitate , ci sia permesso il fare , quanto ora facciamo , impo- nendo silenzio alle pretensioni benchè giuste delle Chiese , e loro ingiungendo il sacrificar al

P o n t. A. XIV. quasi faciant suorum bonorum, quæ non possident, et quæ publici luctus tempore iisdem fuerunt adempta. Quapropter Card. Cajetanus in *præindicalum locum S. Thomæ notabil.* 3. hæc habet: *Cum potestas Papæ quoad res temporales Ecclesiæ sit potestas, non domini, sed dispensatoris, consequens est, ut plenitudo potestatis Papalis circa bona Ecclesiæ temporalia non exeat limites potestatis dispensativæ etc. Ac per hoc non potest Papa ad libitum donare Res Ecclesiæ, sed potest, tanquam habens apicem dispensativæ potestatis, multò plus de iisdem dispensare, quam quicumque proximus alicujus Ecclesiæ Praelatus etc. Ex eodem quoque fundamento, quod Papa non est dominus, sed dispensator, sequitur, quod de plenitudine potestatis non possit bona Ecclesiæ dare, cui voluerit, aut consanguineis etc. Sed tenetur prudenter dispensare, ut recta ratio suadet.* Est et illud: etiam

Canoni- starum communi- fragio Pa- pa est etiam Do- minus. nobis perspectissimum, communem esse Cano- nistarum sententiam, Romanum Pontificem non distributorem, sed dominum esse rerum Eccle- siæ. At nos hujusmodi disputationem intactam volumus, cum in rem præsentem vel id sufficiat, Pontificem supremum haberi dispensato- rem: Theologi quippe cum Canouistis consentiunt; Papam quamvis etiam tantummodo in supremum distributorem agnoscat, posse uti- que ad mox expressas facti circumstantias de Ecclesiarum rebus liberè decernere: *Concur- rente justa causa, convenient omnes tam Cano- nistaræ, quam Theologi, Papam, uti supremum administratorem ac dispensatorem honorum Ec- clesiasticorum, posse res uni Ecclesiæ auferre, et dare alteri: sunt hæc concepta verba, qui- bus utitur celebris Fagnanus in Cap. Relatum num. 21. ad 41. et præcipue num. 36. Ne Clerici vel Monachi etc. postquam jam expenderat quæ- stionem illam, an Pontifici sit suprema tantum administratio, vel potius dominium adjudicandum, et in Canonistarum sententiam incli- naverat.*

pubblico bene, al bene della Religione, quelle sostanze, che non hanno, e delle quali sono state spogliate ne' tempi delle pubbliche calamità. Onde il Card. Gaetano sopra il cit. luogo di S. Tommaso, al notabile 3. così scrive: *Cum potestas Papæ quoad res temporales Ecclesiæ, sit potestas, non domini, sed dispensatoris, consequens est, ut plenitudo potestatis Papalis circa bona Ecclesiæ temporalia non exeat limites potestatis dispensativaæ etc. Ac per hoc non potest Papa ad libitum donare res Ecclesiæ, sed potest, tanquam habens apicem dispensativaæ potestatis, multò plus de usdem dispensare, quam quicumque proximus alicujus Ecclesiæ Prelatus etc. Ex eodem quoque fundamento, quod Papa non est dominus, sed dispensator, sequitur, quod de plenitudine potestatis non possit bona Ecclesiæ dare, cui voluerit, aut consanguineis etc. Sed tenetur prudenter dispensare, ut recta ratio suadet.* Sappiamo ancor Noi esser comunemente Secondo i Canonisti d'opinione, che il Papa non sia popinione dispensatore, ma padrone assoluto degli averi più com-delle Chiese; ma Noi non vogliamo entrare in mune de' questa controversia, bastando per l'effetto, di canonisti, cai si tratta, che il Papa sia supremo dispense- il Papa è satore: e concordando i Teologi, ed i Cano- anche Pa-drone de' nisti nell'asserire, che, quand'anche il Papa boni delle non sia che supremo dispensatore, può ne' ter-Chiese. mini sopradetti liberamente disporre dei beni delle Chiese: *Concurrente justa causa, conve-niunt omnes tam Canonistæ, quam Theologi, Papam, uti supremum administratorem, ac dis-pensatorem bonorum Ecclesiasticorum, posse res uni Ecclesiæ auferre, et dare alteri:* sono pa-role del celebre Fagnano nel cap. *Relatum*, num. 21. usque ad 41. e particolarmente al n. 36. *Ne Clerici, vel Monachi etc.*; dopo aver trat-tata la controversia, se il Papa sia supremo padrone, o amministratore, ed essersi mostrato favorevole all'opinione de' Canonisti.

P O N T. §. 5. Quæ porrò a nobis mox supra proposita A. XIV. est methodus, ut nimirum bonis verbis perten- Exempla tetur, an ex possessoribus, bonorum pars ali- afferunt. qua, vel saltem fructuum recuperari possit, Pauli III. antequam illorum condonatio, atque censurarum et Juli III. relaxatio indulgeatur, non solùm ratione, sed qui idem et Prædecessorum Nostrorum exemplis compro- præstite. batur. In secretiori Vaticano Archivo preces reperimus a Carolo V. Imperatore oblatas Paulo III. Prædecessori Nostro, ut ipse Legatis, si quos in Germaniam ablegandos censuisset, amplissimam faceret auctoritatem transigendi cum iis, a quibus invasa Ecclesiarum bona detine- bantur; propterea quod eorum restituendorum onus conversiones quam maximè, et reconcilia- tiones cum Romana Ecclesia remoraretur. Ejusdem quoque consilii invenimus auctores exti- tisse Cardinales ad Tridentinum Concilium, dum Bononiæ haberetur, Legati, in quo sese exhibue- runt propensiōres in amplissimam quamque facul- tam absolvenda restitutione bonorum Ecclesia- rum, ea spe ducti, fore ut Apostolici Ministri hu- jusmodi indulto sapienter ac moderatè uteren- tur. Denique nec latuit Nos Pauli III. Constitu- tio lata pridie Kal. Septembris 1548. in qua hic Pontifex ablegans in Germaniam Nuncios Fanensem, Veronensem, et Ferentinum Episco- pos, iisdem limitatam indulxit facultatem trans- igendi et paciscendi super fructibus, fundis tamen priùs restitutis. Verùm cum processu temporis experientia edocuisset, magni Reli- gionis interesse, ut quid amplius indulgeretur, dum ingens excreverat numerus eorum, qui hæresim ejurare detrectabant, quoties omnia vel ratam détentorum bonorum partem restituere fuissent adacti, nihil morati sunt Romani Pon- tifices, quin sua auctoritate in Germania uten- tes, provida liberalitate omnia donarent iis, qui reduces in Sanctæ Ecclesiæ gremium con- fugiebant. Nec secūs in Anglia transacta res est, cum Cardinalis Polus, Regina Maria imperante, ad instaurandam inibi Religionem adlaboraret.

§. 5. Il metodo poi da Noi poc' anzi insinuato, cioè che si veda colle buone, se si può dai possessori ricavare qualche cosa o in ordine ai capitali, o in ordine ai frutti, prima di venire alla condonazione de' beni, e piena assoluzione dalle censure incorse, ha il suo fondamento non solo nella ragione, ma anche ne' fatti de' nostri Predecessori. Nel secreto Archivio Vaticano abbiamo ritrovato l' istanza dell' Imperatore Carlo V. fatta al nostro Predecessore Paolo III., acciò, spedendo Legati in Germania, dasse loro una piena libertà di concordare con quelli, che ritenevano i beni occupati delle Chiese; imperocchè il peso di doverli restituire era una potentissima remora contro le Conversioni, e la riunione alla Chiesa Romana. Abbiamo ritrovato il consiglio, che diedero sopra la predetta istanza i Cardinali Legati al Concilio di Trento, nel tempo, che il Concilio era in Bologna, in cui si mostrarono molto proclivi ad ogni ampia facoltà per assolvere dalla restituzione de' beni delle Chiese, colla speranza, che i Ministri Apostolici se ne sarebbero prevaluti colla dovuta moderazione, e prudenza. Abbiamo finalmente ritrovata la Bolla di Paolo III. dei 31. Agosto 1548., nella quale il detto Pontefice spedendo i Vescovi di Fano, Verona, e Ferentino, Nunzi in Germania, non concesse loro la facoltà, che di concordare, e transigere sopra i frutti, fatta però prima la restituzione de' capitali; ma, essendosi poi nel progresso del tempo veduto in atto pratico, che l' interesse della Religione esigeva qualche cosa di più, mentre era grande la moltitudine di quelli, che riuscivano di convertirsi, ogni qual volta fossero stati astretti a lasciare o tutto, o parte di quello, che avevano; non hanno avuta i Pontefici Romani difficoltà di prevalersi nella Germania della loro autorità, facendo libera condonazione del tutto a chi ritornava al grembo di Santa Chiesa. Lo stesso pure accadde nell' Inghilterra, quando il Cardinal Polo, nel tempo del governo della

P O N T. Namque Julius III. Pontifex primum quidem
A. XIV. ipsi facultatem delegavit conveniendi ac trans-
 igendi cum intrusis in Ecclesiæ bona, super
 fructibus malè perceptis, mox verò auctorita-
 tem transigendi de ipsis quoque fundis, eosdem
 integrè etiam relinquendo possessoribus, quo-
 ties hæresim ejurassent, uti videre est ex su-
 perioribus nostris litteris, quas hac ipsa de re
 dedimus ad te die 19. Mensis Martii 1752. n. 26.
 atque n. 28., plura insuper in iisdem horum si-

Nec non
 decretum
 Sacrae Pœ-
 nitentiar. Alagona e Societate Jesu Vaticanae Basilicæ Pœ-
 nitentiarii; testatur enim ipse, suborta, Cle-
 mente VIII. Pontifice Maximo, quæstione, an
 liceret Catholicis emere ab hæreticis terras, et
 bona, quæ fuerant Monasteriorum, Sacram Pœ-
 nitentiariam rescriptsse, justam esse causam
 dispensandi per Summum Pontificem: Ex quo
 illa apprimè congruit animadversio, nimis, rūm,
 si justa proposita causa potest Summus Pontifex
 id dare Catholicο; ut Ecclesiastica bona emat
 ab Hæretico, æquo saltem jure poterit quoque,
 quoties justa subsit ratio, facultatem facere
 Catholicο sibi habendi res Ecclesiarum coëmpta
 ab infidelibus.

Parem §. 6. Fatemur mox allata Prædecessorum
 rationem exempla ad eos referri, qui ab Ecclesiæ gremio
 esse de- monstrat. profugi, redditum ad nos moliebantur, nec
 inter ca- aliud eos morabatur impedimentum, quam onus
 sum, quo restituendi, quæ diu obtinuerant, Ecclesiarum
 hæretici bona: Fatemur similiter, rem nunc esse de
 revocan- iis, qui licet nobiscum sentiant, pertimescen-
 tur ad fi- dum tamen est, ne a Religione deficiant, si res
 dem, et Ecclesiarum, fructusque rerum, quas possident,
 alterum vel a Turcis emptas, vel sævientibus concita-
 quo fide- tionum bellorumque æstibus a se ipsis occu-
 pietate re- patas restituere adigantur: denique posset et
 moventur aliquis subtilioribus nixus argumentis inter al-

Regina Maria, travagliava per ristabilirvi la Religione Cattolica : avendogli il Pontefice Giulio III. data prima la facoltà di concordare e transigere coi possessori intrusi de' beni Ecclesiastici sopra i frutti malamente percetti, e dipoi l'autorità di concordare sopra i capitali, dandone anche l'intiera ritenzione, ogni qual volta i possessori abbandonassero l'eresia, come può vedersi nella nostra prima Lettera scritta a Lei sopra questa materia sotto il giorno 19. di Marzo 1752. num. 26.; ove anche al num. 28. sono portati gli altri esempi consimili : non volendo tralasciare quanto, dopo la prima predetta Lettera, abbiamo ritrovato in un manoscritto del P. Pietro Alagona della Compagnia di Gesù Penitenziere di S. Pietro, attestando esso, che, essendosi dubitato nel tempo di Clemente VIII. se fosse lecito ai Cattolici *emere ab hereticis terras, et bona, que fuerant Monasteriorum*, fu dalla Sacra Penitenziaria risposto, *justam esse causam dispensandi per Summum Pontificem* : il che dà adito ad una riflessione, che se, concorrendo una giusta causa, può il Sommo Pontefice concedere al Cattolico il comprare i beni di Chiesa dell'Eretico, con uguale almeno ragione potrà, concorrendo una legittima causa, concedere a chi è Cattolico, l'autorità di ritenere i beni di Chiesa, che ha comprati dagl'infedeli.

§. 6. E' vero, che gli esempi de' Nostri Predecessori poc' anzi riferiti riguardano quelli, che, essendo fuori del grembo della Chiesa, erano disposti a ritornare fra Noi, nè avevano altro retraente, che quello di dover lasciar i beni delle Chiese, de' quali erano in possesso : e impedisce ancora vero, che ora si tratta di persone, re la perché sono fra Noi, delle quali si teme, che versino per apostatare, se vengono obbligate a restituire i capitali, o i frutti dei beni delle Chiese, de' quali sono in possesso, o per averli comprati dai Turchi, o per averli essi occupati ne' tempi delle rivoluzioni, e delle guerre : E

ANNO
1754.

E fu ap-
provato
ancora da
un decre-
to della
Peniten-

Che non
debbasi
far diffe-
renza tra
il ridurre
gli Eretici
e impedi-
re la per-
versione
de' fedeli.

P o n t. teram , et alteram facti speciem discri men ali-
A. XIV. quod ad invenire , quod ipsi quoque innuimus
 in litteris ad te datis . §. 19. Attamen cùm nos
 omnia æqua lance libera verimus , censuimus ,
 atque censemus , in rem præsentem faciendum
 plurimi timorem Apostasiæ , in quam plures
 pro laberentur , si acrius bonorum fructuumque
 restitutio urgeretur. In dies conspicimus veluti
 emolliri rigorem Sacrorum Canonum , fierique
 epichejæ locum , atque dispensationibus , qui-
 busdam in rebus , ac præsertim in matrimo-
 nialibus , quoties qui relaxationem juris expo-
 stulat , regionem incolat hæreticis proximam ,
 vel mediis hæreticis obversetur , propter timo-
 rem , ne cæco animi impetu abreptus , a nobis
 deficiat , et quod inter Catholicos absque dis-
 pensatione inire prohibetur matrimonium , stu-
 deat contrahendum , sese recipiendo in eum
 locum ac communionem , ubi nihil de dispen-
 satione sollicitus , genio suo valeat indulgere.
 Accedit , in nostra hac facti specie , nos non
 sola impelli Apostasiæ formidine ; torquet nos
 ea insuper sollicitudo , ne si Ecclesiarum peti-
 tio , quæ sine turbis proponi haud facile po-
 test , Turcis perspecta fiat , captent exinde ipsi
 opportunitatem alicujus excitandæ insectationis ,
 quæ quo usque protendi valeat , haud facile
 conjectura assequi possis , in maximum Chri-
 stifidelium detrimentum , Sanctæ Religionis , ac
 tot insolentium pauperum , pernioiem , qui licet
 nihil moliti , pro ipsorum libidine divexarentur.

E xemplis §. 7. Huc autem re perducta , videtur nobis ,
 idem con- debere quemlibet facile intelligere , quæcumque
 firm. a nobis præstantur , ea optimo ju^e fieri , quam-
 vis nunc non sit nobis negotium cum exteris ,
 qui ad Ecclesiam redditum maturent , sed cum
 iis , qui licet a nobis stent , non levia tamen
 exhibent defectionis indicia , nisi assequantur ,
 quidquid subest nostræ auctoritati distribuen-
 dum. Congruit planè rei nostræ indultum a
 Pontifice Martino V. in Synodo Constantiæ

ANNO
1754.

finalmente sottilizando potrebbe taluno ritrovare qualche differenza fra un caso e l'altro, il che anche fu da Noi accennato nella Lettera scritta a Lei al §. 19. Ma avendo Noi fatte sopra ciò le dovute ponderazioni, abbiamo creduto, e crediamo, doversi molto valutare per l'effetto, di cui si tratta; il probabile timore, dell' apostasia, che pur troppo da molti si commetterebbe, se si volesse la restituzione de' beni, o de' frutti, Vediamo giornalmente rilasciarsi il rigore de' Canoni, e farsi luogo all' epicheja, ed alle dispense in alcune materie, specialmente in quelle de' Matrimonj, ogni qual volta chi la domanda, abita in qualche luogo vicino agli eretici, o in mezzo agli eretici, pel timore, che trasportato dalla passione ci abbandoni, e vada a contrarre il Matrimonio, che fra' Cattolici non può contrarre senza dispensa, in quel luogo, ed in quella comunione, dove senza dispensa può soddisfare il suo impegno. S' aggiunge, che nelle nostre circostanze non è il solo timore dell' apostasia, che si muove a fare quello, che facciamo: v'è per sopracarico un altro timore, che arrivando alla notizia de' Turchi la pretenzione, che non può non eccitare qualche bisbiglio, non prendano essi da ciò occasione di qualche avania, i confini della quale non sono facili ad indovinarsi, con grave pregiudizio de' Cristiani, della Santa Religione, e di tanti miserabili innocenti, che senza aver data menoma occasione, sarebbero capricciosamente maltrattati.

§. 7. E ridotto l'affare a questo stato, ci sembra, che dovrà ciascheduno riconoscere, con la raffarsi da Noi giustamente, quanto si fa, an- gione, e corchè non si tratti di chi, essendo fuori della Chiesa, si mostra pronto ad entrare nella Chiesa, ma di chi essendo fra Noi, dà indizio d'abbandonarci, se non ottiene, quanto da Noi se gli può dare. Fa molto a proposito di questo assunto l' Indulto del Pontefice Martino V. dato alla Nazione Tedesca nel Concilio di

P O N T. nulla per Principes fuerant laicis distributa ,
A. XIV. reliqua verò ab ipsismet laicis occupata, non
 destitit , quin suam ipse Epistolam daret ;
 num. 59. impressam tom. 5. præcit. *Collectionis Conciliorum Harduini pag. 296. De his quidem rebus , quæ semel Deo tributæ , atque dicatæ sunt , et postea sub occasione concessionis Principum a quibusdam invaduntur , sancimus , ut prius consulto Principe , ad resecandam tam præsumptivam factionem , cognoscendum , utrum illius sit concessio , aut invasionis præsumptio ? Quod si Principis inordinata largitio , ipse sit Princeps pro emendatione redarguendus ; si autem invasoris declaretur præsumptio , usque ad emendationem excommunicationis sit vindicta coercendus.*

Et Cath. §. 9. Fausta itidem et illa fuere tempora ,
Princip. quibus cum Principes vellent conscientiæ suæ
religiosis- plenè consulere , quod ad occupationem bono-
simorum. rum Ecclesiae spectare videbatur , non satis
 ipsis fuit , nihil sibi habere , in pia opera velle
 omnia erogare ; sed Summos Pontifices , quibus
 concredita est universalis administratio bono-
 rum Ecclesiarum inferiorum , adiere , ut per
 eos sibi liceret eadem huic potius , quam alteri
 pio operi addicere ; optimè scientes , quantum-
 vis piè erogassent quæcumque Ecclesiis abstulerant , non propterea satis sibi esse consul-
 tum , nisi factum illud , superaddita Pontificalia
 auctoritate , fuisse veluti obsignatum : juxta
 celebres litteras Alexandri III. ad Henricum
 Angliæ Regem , relatas apud Card. Baronium
in Annalibus tom. 12. ad annum 1164. Si autem universa , quæ in usus tuos per hujusmodi angarias de bonis Ecclesiasticis convertuntur , in refectionem pauperum , vel aliis pietatis operibus expenderes , obsequium non magis Deo gratum efficeres , quam si Altari quolibet discooperto , aliud cooperires , aut si Petrum crucifigeres , ut Paulum a mortis periculo liberares. Præclara
 integrè extant non adeo vetusta exempla unius , et al-
 bona Ec- terius ex Ducibus Neoburgi , nimirūm Wulfangi ,

laici , ed altri dagli stessi laici erano stati a dirittura occupati , non mancò esso di scrivere la sua lettera 59. stampata nel tomo 5. della *Collezione citata de' Concilj dell'Arduino pag. 296.*
De his quidem rebus , quæ semel Deo tributæ , atque dicatæ sunt , et postea sub occasione concessionis Principum a quibusdam invaduntur , sancimus , ut prius consulto Principe , ad resecandam tam præsumptivam factionem , cognoscendum , utrum illius sit concessio , aut invasionis præsumptio. Quod si Principis inordinata largitio , ipse sit Princeps pro emendatione redarguendus , si autem invasoris declaretur præsumptio , usque ad emendationem excommunicationis sit vindicata coercendus.

§. 9. Felici altresì sono stati que' tempi , ne' quali , volendo i Principi assicurare le loro coscenze in ciò , che risguardava l'occupazione de' beni delle Chiese , non si sono contentati di non voler nulla ritenere per se , di volere spendere tutto in opere pie , ma sono ricorsi ai Romani Pontefici , ai quali è stata commessa la generale amministrazione de' Beni delle Chiese inferiori , per potersene prevalere più per un' opera pia , che per un'altra , ben sapendo , che , nonostante il pio impiego di quanto avevano tolto alle Chiese , non erano salvi in coscienza , se non era l'atto autenticato dalla Pontificia approvazione ; giusta la celebre lettera del Pontefice Alessandro III. al Re Enrico d'Inghilterra , appresso al Cardinale Baronio negli *Annali del tomo 12. all' anno 1164. Si autem universa , quæ in usus tuos per hujusmodi angarias de bonis Ecclesiasticis convertuntur , in refectionem pauperum , vel aliis pie-tatis operibus expenderes , obsequium non magis Deo gratum efficeres , quam si Altari quolibet discooperto , aliud cooperires , aut si Petrum crucifigeres , ut Paulum a mortis periculo liberares.*
 Illustri in ciò sono gli esempi non tanto da noi remoti dei due Duchi di Neoburgo , cioè di vollero

ANNO
1754.

I quali

Pon. Willelmi, et Philippi Willelmi, qui nihil penitentia ex occupatis Ecclesiarum bonis retinere volebant, sed Romanorum Pontificum explorata restituens sententia, praetentaque approbatione, res, et in designatus rerumque fructus in sacram dotem constituerunt piis quibusdam Institutis, ac Religionis Pontific. operibus, de quibus cum ipsa Sancta Sede jam usus pios antea convenerant. Superioribus nostris litteris erogare voluere. num. 27. de præclaro hoc facto meminimus, Inquisitionis habitæ sexto Idus Februarii 1657.

Normam §. 10. Iniqua fert præsentis causæ conditio, præsenti ut damna et incommoda, quæ Mahometani casui exhibere nequeunt, et quare? Regionem obtinentes, inferre possunt, seriò expendere debeamus; atque præterea cum aggregatis miserrimisque hominibus agendum esse consideremus: exinde enim nobis est dura illa necessitas efficiendi probandique, quod nunc præstamus, ne fiat lapsus in deteriora. Tu interim, qua præstas sedulitate, ne prætermittas, ad Cardinales Congregationis deferre hæc omnia, ipsisque annuentibus, iteratas dare Encyclicas litteras ad Albaniæ Præsules, ad quos sicuti superioris Nostræ a Te datae Epistolæ die 19. Martii 1752. exemplum transmisisti, ita dabis et hujuscce ad Te Nostræ, quam, Apostolicam Tibi Benedictionem impertientes, absol vimus.

Dat. Pont. Datum apud S. Mariam Majorem die 24. Maii An. XIV. 1754. Pontificatus Nostri Anno Decimoquarto. die 24. Maji 1754.

Wolfgango Willelmo , e di Filippo Willelmo , Anno
che nulla vollero ritenere de' beni occupati alle 1754.
Chiese , ma coll' intelligenza ad approvazione non sola-
de' Romani Pontefici , impiegarono e capitali , e mente re-
frutti , in varie fondazioni pie , ed opere cri-
stiane , concertate colla Santa Sede. Di questo
grand' atto si è da Noi parlato nella Nostra
precedente Lettera *al num. 27.* e di esso ab-
biamo avuto i sicuri rincontri dagli Atti della
Congregazione del Sant' Officio tenuta ai 7. di Febbrajo 1657.

§. 10. Porta la nostra disgrazia , che siamo
obbligati a dover pensare al male , che possono
fare i Turchi , che sono i padroni , del paese ;
e che abbiamo alle mani persone , che sono
rozze , ed oppresse dalle miserie : il che ci pone
nella dura necessità di dover fare , quanto fac-
ciamo , per non far peggio. Ella non lasci colla so ; e per-
sua solita diligenza di partecipare il tutto ai chè?
Cardinali della Congregazione , e colla loro an-
nuenza di scrivere la seconda Lettera Circo-
olare ai Prelati dell' Albania , ai quali manderà
una Copia di questa nostra , che scriviamo a
Lei , come fece dell' altra , che le scrivemmo
sotto li 19. di Marzo 1752.; terminando col darle
l'Apostolica benedizione.

* Datum apud S. Mariam Majorem die 24. Maii Data a'
1754. Pontificatus Nostri Anno Decimoquarto. 14. di Mag-
gio dell' anno 1754 quartod.
del Pont.

PONT.
A. XIV.

XXXIV.

LUCENSI REIPUBLICÆ

Facultas conceditur nominandi tres Viros Ecclesiasticos, eosque Romano Pontifici præsentandi, ut ex iis unum in Archiepiscopum Lucanum eligere possit.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Dilectis Filiis Nobilibus Viris, Antianis, et Vexillifero Reipublicæ Lucanæ, salutem et Apostolicam Benedictionem.

Exordium. **R**OMANUM Pontificem in universa Christianæ Reipublicæ procuratione hoc inter omnia maximè convenit, ut quidquid ad Divinum cultum promovendum simul, et populorum tranquillitatem constabiliendam pertinet, id prudenter, studiosèque curare non prætermittat. Quod quidem Nobis, Divina benignitate in tam illustri Pontificatus fastigio collocatis, ita semper cordi fuit, ut quæcumque cum Sanctissimæ Religionis dignitate publicam populorum felicitatem conjungerent, ea, si a Nobis peterentur, libentissimè impertiremur.

Pia vo- §. i. Sanè vestro Nobis nomine exposuit Di-
luntas Lu- lectus Filius Philippus Bonamicus Presbyter
cani Sena- Civis vester, et Familiaris noster, homo in
tus do- obeundis negotiis vestris certè diligens, Nobis-
nandi de- cem mil. que apprimè charus et probatus, constituisse
cem mil. vos offerre et irrevocabiliter dono dare Eccle-
lia num. au. siæ Cathedrali Sancti Martini Civitatis vestrae,
reorum illiusque Mensæ Archiepiscopali, decem milia

nummorum aureorum (qui nummi decem juliis monetæ Romanæ constent) ad augendos ANNO 1754. ejusdem Mensæ redditus; simulque a Nobis Mensæ humilier, ac enixè petere, ut habita ratione Archiep. hujusce piæ liberalitatis vestræ, Apostolica pro-eiusdem videntia, atque authoritate præcaveremus mala et incommoda omnia, quæ ab electione Archiepiscopi vobis minus grati facile invehi possent in Rempublicam vestram.

§. 2. Quamvis autem oblatio illa tanti non sit ut ex instituto Ecclesiasticæ Disciplinæ, et ea oblatio Canonicis legibus, idoneam Nobis causam superest, ut peditare valeat; ut Patronatus jura in eamdem inde accquiri jura Ecclesiam, (quæ cæteroquin per sese jam satatis commodè dotata est) vobis concedere, aut reservare debeamus; Nos nihilominus, non tam ob recentem hanc oblationem vestram, quam ob veterem erga Romanam Sedem Reipublicæ vestræ observantiam, et Catholicæ Religionis tuendæ studium constans atque perpetuum, quod pulcherrimè declarasti semper, et eo præsertim tempore, quum Majores vestri ingruentem in Italiam, atque adeo in Civitatem vestram hæreticæ pravitatis pestem, piè, fortiterque represserunt, quinimmo aliquot familiias, licet generis, et opum splendore illustres, propterea quod minus rectè de Catholica Romana Fide sentiebant, omnino exterminandas præsert. et tanquam vitiosas partes execandas per se ingruentis ipsi statuerunt, ne totum corpus Civitatis traherent, atque contaminarent: Et eapropter hæresis, tunc Romani Pontifices Prædecessores nostri comm. morantur Rempublicam vestram maximis, ac verissimis laudibus cumularunt: his meritis vestris, aliisque plurimis officiis in Nos et Apostolicam Sedem, et maximè singulari nostra quadam paterna benevolentia excitati, vestris annuere precibus, et Reipublicæ vestræ, quam semper ex animo dileximus, quieti, tranquillitatique consulere decrevimus.

§. 3. In primis igitur oblationem illam vestrā decem millium nummorum aureorum donatio Oblata

Po n t. A. XIV. quos in tot locis montium Cameralium non
 vacabilium Almæ Urbis nostræ positos esse intelleximus, harum authoritate litterarum acceptamus, et Mensæ Archiepiscopali Ecclesiæ Lucanæ adjungimus, atque cum cæteris illius Bonis incorporamus: Nec non Venerabili Fratri Nostro Josepho Palma moderno ejusdem Ecclesiæ Archiepiscopo, ejusque successoribus futuris Archiepiscopis, antedictorum Locorum Montium possessionem stabilem, ac certam tradimus, ita ut ipse Joseph Archiepiscopus eorum redditus, uti cæteros suæ Mensæ fructus, ex hoc ipso tempore jam percipere, atque in suos usus, utilitatem, ac sustentationem convertere omnino possit.

Facultas Senatui Lucano tribuitur tres Eccl. viros nominandi, eosque præsent. Romano Pontifici quoties Sedes Lu- cana vaca- verit.

S. 4. Deinde majoribus Rempublicam vestram et amplioribus favoribus et gratiis prosequi volentes, ac vos, vestrasque singulares Personas a quibusvis excommunicationis, interdicti, aliisque Ecclesiasticis censuris, et poenis, a jure vel ab homine quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati sitis, ad effectum præsentium tantum consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censes; certa scientia Nostra, et de Apostolicæ Nobis a Deo traditæ potestatis plenitudine, Nobilitatibus vestris, et Senatui Reipublicæ Lucanæ, in sinceritate Catholicæ Fidei, et devota erga Apostolicam Sedem observantia manentibus, facultatem et jus perpetuum concedimus et indulgemus, ut quotiescumque contigerit consequenti tempore Ecclesiam Archiepiscopalem Lucanam Archiepiscopo et Pastore destitui, nominetis tres Ecclesiasticos viros, pietatis et doctrinæ laude insignes, cæterisque necessariis qualitatibus instructos, quos tanto muneri sustinendo maximè idoneos in Domino judicaveritis, eosque Nobis. et Romanis Pontificibus Successoribus nostris pro tempore existentibus præsentare possitis, ex quo numero Nos et Successores præfati eligemus et eligen unum, in Ecclesiæ Lucanæ Archiepiscopum et

Pastorem, Apostolica authoritate, ut moris est, A n n o
præficiendum. 1754.

§. 5. Vos autem præterea hortamur, et pa- Hortatio,
ternè monemus, ut in nominandis antedictis ut Trid.
Ecclesiasticis viris Sacrosanctæ Tridentinæ Sy- Synodi
nodi Decreta præ oculis habentes, nihil aliud decreta in
spectetis, quām Omnipotentis Dei gloriam, Re- hujus.
ligionis Catholicæ incrementum, et salutem Ci- nominat.
vium vestrorum sempiternam. præ oculis
habent.

§. 6. Præsentes denūm litteras, et in eis Clausulæ
contenta hujusmodi, nullo unquam tempore de perpe-
de subreptionis, obreptionis, aut nullitatis vi- tuo con-
tio, aliove quolibet, etiam quantumvis magno cessionis
seu substantiali, aut solemnitatum defectu, vigore.
impugnari, retractari, aut ad terminos juris
reduci, seu illis ex quavis causa derogari posse,
sed semper firmas, validas et efficaces existere
et fore, suosque plenarios et integros effectus
sortiri, et obtainere, vobisque et Reipublicæ
vestræ perpetuò suffragari: Sicque et non ali-
ter per quoscumque Judices quavis auctoritate
fungentes, etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Car-
dinales; ac ipsummet Consistorium, sublata
eis, et eorum cuiilibet quavis aliter judicandi,
et interpretandi facultate, judicari, et definiri
debere volumus. Et irritum quoque decernim-
mus et inane, quidquid secùs super his a quo-
quam quavis auctoritate, scienter vel ignoran-
ter contigerit attentari.

§. 7. Non obstantibus quibusvis reservatoriis Derogat.
et revocatoriis, aliisque Cancellariæ Apostolicæ generales
regulis, nec non Universalium, Provincialium et special.
ac Synodalium Conciliorum generalibus, vel
specialibus Constitutionibus et Ordinationibus,
nec non dictæ Ecclesiæ Lucanæ, etiam jura-
mento, confirmatione Apostolica, vel quavis
firmitate alia roboratis, statutis et consuetu-
dinibus, etiam immemorabilibus: Privilegiis
quoque, Indultis, et Litteris Apostolicis eidem
Ecclesiæ, illiusque Capitulo, et Canonicis, ac
Clero, sub quibuscumque tenoribus, et for-
mis, ac cum quibusvis, etiam derogatoriarum

P o n t. derogatoriis , aliisque efficacioribus , et insolitatis clausulis , ac irritantibus , et aliis decretis quomodolibet concessis , ac etiam iteratis vicibus approbatis , et innovatis ; quibus omnibus et singulis , etiamsi de illis , eorumque totis tenoribus specialis , specifica , expressa , et individua mentio , seu quævis alia expressio habenda , aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda esset , tenores hujusmodi ac si de verbo ad verbum inserti essent , præsentibus pro sufficienter expressis habentes ; illis alias in suo robore permansuris , hac vice dumtaxat , specialiter et expressè derogamus , cæterisque contrariis quibuscumque.

Sanctio. §. 8. Nulli ergo omnino Hominum liceat hanc paginam Nostræ acceptationis , incorporationis , absolutionis , concessionis , Indulti , hortacionis , decreti , et derogationis infringere , vel ei ausu temerario contraire . Si quis autem etc. incursurum.

Dat. 26. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem
Maii 1754. Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo septuaginta quinto , Pontificatus Nostri Anno Quartodecimo .

J. Card. Pro Datar.

D. Card. Passioneus.

VISA DE CURIA.

J. C. Boschi.

Loco Plumbi.

J. B. Eugenius.

Registrata in Secretaria Brevium.

Post.

A. XIV.

XXXV.

ENCYCLICÆ LITTERÆ

Ad Patriarchas, Archiepiscopos, et Episcopos Italæ, quibus hortantur, ut veteribus nova superaddant pastoralis sollicitudinis studia, ut Christifideles in rudimentis Fidei instituantur et erudiantur.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabilis Frater, Salutem, et Apostolicam Benedictionem.

Cum Religiosi æquè, ac divini cultus promota ut in-vendi Studiosi Viri ad Nos detulerint, optimum struantur fore si Nostris S. Joannis in Laterano, S. Petri qui in Pa-triar. Ba-silicis, certi constituerentur Ministri, nitentias ad instruendos eos, qui a Dataria Apostolica subeunt a in præfatas tres Basilicas alegendatur, ubi sese Dataria exerceant iis servilibus operibus, quæ ipsis im-impositas ponuntur obeunda perficiendaque, antequam iisdem concedatur matrimonialis impedimenti relaxatio, ad quam consequendam Romam advenere: eo autem hujusmodi institutionem dirigendam esse, ut ritè utiliterque possent homines illi Sacramentali Pœnitentia abstergi, et Altaris Sacramento digne fieri participes, quæ duo, præter Sacram ad septem Ecclesias peregrinationem, Sanctorumque Scalarum ascensum, ab ipsis exposcit Dataria: Cùmque ea de re oportuna ediderimus mandata, veluti perspicuum fit ex Nostris Litteris Encyclicis ad Cardinales præfatarum Basilicarum Archipre-sbyteros datis decimoquinto Kalendas Februarii

ANNO
1754.

LETTERA CIRCOLARE

XXXV.

Scritta ai Patriarchi, Arcivescovi, e Vescovi d'Italia, affinchè col loro zelo Pastorale sempre più efficacemente procurino, che i Fe- deli siano istruiti nelle cose della Fede.

BENEDICTUS PAPA XIV.

*Venerabilis Frater, Salutem, et Apostolicam
Benedictionem.*

Essendoci stato rappresentato da Persone da Premure bene, e zelanti dell'onor di Dio, che sarebbe ed ordini stata cosa ben fatta, qualora nelle nostre Ba- Pontificj siliche Patriarcali di S. Giovanni in Laterano, per l'istru di S. Pietro in Vaticano. e di S. Maria Mag- zione di giore, si fossero stabiliti Ministri, che istruis- quelli, sero i penitenti, che dalla Dataria Apostolica che nelle tre Basil. si spediscono alle dette tre Basiliche, per adem- di Roma pire in esse le opere servili e laboriose, che fanno la vengono loro prescritte, e che devono adem- penitenza pire, prima che ad essi si rilasci la Dispensa loro im- Matrimoniale, per ottenere la quale si sono portati a Roma; e che l'istruzione si riducesse posta dal- a far loro fare una fruttuosa Confessione, ed la Dataria a ricevere degnamente il Sagramento dell' Altare, il che loro pure viene prescritto dalla Dataria, oltre là visita delle sette Chiese, e l'ascendere le Scale Sante: Ed avendo Noi sopra ciò dati gli ordini opportuni, come si rac- coglie da una Nostra Lettera Circolare scritta ai Cardinali Arcipreti delle dette tre Basiliche sotto il giorno 18. Gennajo di questo anno cor-

Pont.
A. XIV.

XXXV.

ENCYCLICÆ

**Ad Patriarchas, Archis-
Italiæ, quibus ho-
superaddant pasto-
ut Christifideles
tuantur et erud-**

BENEDI

Venerabilis

Pont. cu-
ra ut in- vendi Studi-
struantur fore si No-
qui in Pa- in Vatica-
triar. Ba- silicis po- bus Basil-
nitentias ad instru-
subeunt a in præfa-
Dataria exercean-
impositas ponuntu-
iisdem relaxati-

venere
rigend
mines
Altar
duo,
gris
fus

1 consti-

tutus, aliis-

secularum,

juvere, alacri-

atum Nostro-

audio quodam

estimus; totoque

orum omnium Au-

tus.

et animus gaudio po-

lum ad Nos fuerit, hu-

acris instructionibus

Communionem pa-

bus Mysteriorum Fidei,

= necessitate medii no-

tanque tales, qui Sa-

heri participes. Cui

unvis memorati Mini-

remedia adhibere

et sume tamen non fit,

et labore, quem

et noscunt sibi neces-

remur uidenti anima per-

tore modum non afficiat

proceres, expectantesque,

exentur, suisque mani-

ercent, quamcituissime ca-

pere in patrias reverti stas.

matrimonio, cujus causa

nihilque, nec levis pe-

na detrectarunt.

Anititio, Encyclicas

Fenerabilium Fra-

ncis addidimus,

sunt rudimenta,

Innesi explananda

eas eorum Sy-

stinationes; no-

milia et abortionibus

desiderari, quod

Doctrinæ tradendæ

vibeatur. Quapro-

rente

curi rincontri del zelo , **A N N O**
 ed altri Ecclesiastici 1754.
 sono accinti alla grande
 defessamente per l' ese-
 dati ; ne abbiamo avuta
 isolazione , e ne abbiamo
 le grazie al Signore Iddio

a però in tutto , e per tutto Con ciò
 consolazione , essendoci stato si scrope
 occasione de' Catechismi , che che alcuni
 per disporli alla Confessione , non sanno
 le cose ne-
 ione , si ritrovano bene spesso i cessarie
 ari de' Misterj della Nostra Santa per sal-
 iando anche di quelli , che sono ne-
 varsi.
 tate Medii ; e però incapaci di essere
 Sagamenti. Al qual gravissimo in-
 benchè essi non manchino di porre
 ansi rimedj colle necessarie istruzioni ,
 ò , che , oltre il travaglio , e la fatica ,
 tessi Ministri riconoscono necessaria ed
 asabile , e che ben volentieri soffrono ,
 amareggi i Dispensandi , che essendo
 retti , e vivendo colle fatiche delle loro
 non vedono l' ora di partire da Roma ,
 tornare alle loro Patrie , e contrarre il Ma-
 nonio , che bramano , e per cui hanno in-
 reso il viaggio , e si sono sottoposti alla
 blica laboriosa penitenza .

2. Nel principio del Nostro Pontificato Si con-
 edimmo una Lettera Circolare , nella quale viene , che
 citammo il zelo de' Nostri Confratelli sopra tale igno-
 insegnamento della Dottrina Cristiana nelle ranza non
 Diocesi. Abbiamo veduti i loro Sinodi vec- già attri-
 chj , e nuovi , ed abbiamo riconosciuto , che buire ai
 sono pieni di esortazioni , ed istruzioni , e ché Vescovi ,
 nulla vi manca di quanto è necessario per l'o- ma bensì
 pera importantissima dell' insegnamento della a colpa di
 Dottrina Cristiana. Perlocchè con tutta buona chi non
 fede ci protestiamo , di essere persuasi , che rato.

Tom, X,

T

PONT. labentis anni ; nobisque exinde certo consti-
A. XIV. terit, quanto zelo nonnulli ex Canonicis , aliis-
que Ecclesiasticis viris præfatarum Basilicarum ,
momentoso operi manum admovere , alacri
semper animo sollicitam mandatorum Nostro-
rum executionem urgentes ; gaudio quodam
planè singulari perfundi Nos sensimus ; totoque
animo debitas summo bonorum omnium Au-
ctori Deo gratias persolvimus.

Exinde §. 1. Haud tamen expleri animus gaudio po-
detegitur, tuit, cum subinde relatum ad Nos fuerit, hu-
nonnul-
los neces-
saria ad
salutem
ignorare.

Jusmodi homines , dum sacris instructionibus
ad Confessionem Sacramque Communionem pa-
rantur, detegi sæpe sæpius Mysteriorum Fidei ,
atque eorum etiam , quæ *necessitate medii* no-
scenda sunt , ignaros , ideoque tales , qui Sa-
cramentorum nequeant fieri participes . Cui
quidem maximo malo quamvis memorati Mini-
stri opportuna non negligant remedia adhibere
assiduis institutionibus ; exinde tamen non fit ,
quin præter sollicitudinem et laborem , quem
Evangelici illi Operarii agnoscant sibi neces-
sariò subeundum , quemque lubenti animo per-
ferunt , idipsum mœrore quodam non afficiat
dispensationem exposcentes , expectantesque ,
qui cum paupertate vexentur , suisque mani-
bus sibi victum quærinent , quamcitissimè cu-
piunt Urbe excedere , in patrias reverti suas ,
optatoque sese jungere Matrimonio , cuius causa
iter arripuerunt , publicæque , nec levis pœ-
nitentiæ incommoda non detrectarunt.

Ignoratio §. 2. Pontificatus Nostri initio , Encyclicas
haec non Litteras deditimus , quibus Venerabilium Fra-
Episcop. trum Nostrorum zelo stimulus veluti addidimus ,
culpæ seu ut quæ Christianæ Doctrinæ sunt rudimenta ,
negligen- et præcepta , in sua quisque Dioecesi explananda
tiæ , sed curaret , et addiscenda. Dioecesanas eorum Sy-
ipsorum- nodos legimus vetustiores ac recentiores ; no-
minum vitio ver. nivimus eas instructionibus et adhortationibus
tenda di- planè refertas , nihilque in iis desiderari , quod
citur. ad gravissimum Christianæ Doctrinæ tradendæ
opus perficiendum conducere videatur. Quapro-
rente

rente ; ed avendo avuti sicuri rincontri del zelo , con cui alcuni Canonici , ed altri Ecclesiastici delle dette Basiliche , si sono accinti alla grande opera , travagliando indefessamente per l' esecuzione degli ordini dati ; ne abbiamo avuta una straordinaria consolazione , e ne abbiamo rese di cuore le dovute grazie al Signore Iddio Autore di ogni bene .

ANNO
1754.

§. 1. Non è stata però in tutto , e per tutto compiuta la Nostra consolazione , essendoci stato riferito , che nell' occasione de' Catechismi , che alcuni si vanno facendo per disporli alla Confessione , ed alla Communione , si ritrovano bene spesso i Dispensandi ignari de' Misterj della Nostra Santa Religione , parlando anche di quelli , che sono necessarj *necessitate Medii* ; e però incapaci di essere ammessi ai Sagramenti . Al qual gravissimo inconveniente benchè essi non manchino di porre gli opportuni rimedj colle necessarie istruzioni , non è però , che , oltre il travaglio , e la fatica , che gli stessi Ministri riconoscono necessaria ed indispensabile , e che ben volentieri soffrono , ciò non amareggi i Dispensandi , che essendo poveretti , e vivendo colle fatiche delle loro mani , non vedono l' ora di partire da Roma , e ritornare alle loro Patrie , e contrarre il Matrimonio , che bramano , e per cui hanno intrapreso il viaggio , e si sono sottoposti alla pubblica laboriosa penitenza .

§. 2. Nel principio del Nostro Pontificato spedimmo una Lettera Circolare , nella quale ignorammo il zelo de' Nostri Confratelli sopra l' insegnamento della Dottrina Cristiana nelle loro Diocesi . Abbiamo veduti i loro Sinodi vecchi , e nuovi , ed abbiamo riconosciuto , che sono pieni di esortazioni , ed istruzioni , e che nulla vi manca di quanto è necessario per l' opera importantissima dell' insegnamento della Dottrina Cristiana . Perlocchè con tutta buona fede ci protestiamo , di essere persuasi , che

Si con-
viene , che
tale igno-
ranza non
ranza non
debbasi
attri-
buire ai
Vescovi ,
ma bensì
a colpa di
chi non
ha impa-
rato .

Tom. X.

T

Propter ex animo affirmamus, persuasum nobis
A. XIV. esse, inter ipsos reperiri planè neminem, qui
 Apostolico sibi concredito muneri hac in re
 defuerit, et ignorantiam, in qua versari non
 nullos ex suis Diœcesanis compertum est, haud
 quidem ipsis culpæ vel negligentiae vertendam,
 sed repetendam planè vel ex eorumdemet sub-
 ditorum pervicacia, qua, neglectis Superiorum
 mandatis, Christianæ Doctrinæ institutiones re-
 fugerunt, et ad exaudiendum Dei Verbum pro
 concione explanatum rarò, vel fortasse nun-
 quam convenerunt; vel saltem ex hebeti non-
 nullorum ingenio in iis addiscendis, quæ do-
 centur, vel denique ex quo Christianæ Do-
 ctrinæ rudimenta primis ætatis suæ annis ex-
 ceperint, ubi verò ætate illa excessere, nihil
 exinde fuerint solliciti ad ea loca accedere, ubi
 percommode ac fructuosius fortasse etiam po-
 tuisserent obfirmata ætate percipere, quæ ipsis
 puerulis fuerunt tradita, adeo ut hi paulatim
 redigantur ad conditionem ei omnino similem,
 in qua obversantur quicumque nec prima
 ætate edocti, nec Christianæ Doctrinæ insti-
 tutionibus unquam interfuerunt: Incommoda
 hæc quidem sunt, quæ quamvis obvenerint,
 obveniantque fortasse, curis omnibus per Ve-
 nerabiles Fratres Nostros adhibitis, non exinde
 tamen Nos levant onere Encyclicis hisce Litte-
 ris eorum zelum iterato excitandi; nec ipsi
 propterea eximuntur, quin studia sollicitudines-
 que eo semper majores conferre debeant in
 id, unde concreditarum sibi animarum sempi-
 terna salus pendere dignoscitur,

Affertur §. 3. Neminem fortasse reperire erit inter
Saucti Ca- vos, Venerabiles Fratres, cui perspectum pe-
toli Bor- nitius non sit, quanta peregerit S. Carolus Bor-
romæi romæus tum in ampla sua Diœcesi Mediolanensi,
exempti. tum in universa Provincia, cui præterat Metro-
 politanus, ut proficuum tradendæ Christianæ
 Doctrinæ methodum constitueret; quantosque
 pertulerit labores, ut religiosum hoc institu-

ANNO
1754.

non vi sia fra loro chi abbia in questo particolare mancato al suo Apostolico ministero , e che l'ignoranza ritrovata in alcuni de' loro Diocesani non sia provenuta , nè provenga da loro colpa , o negligenza ; ma bensì o dalla ritrosia de' Sudditi nell' ubbidire agli ordini de' suoi Superiori , col non andare alla Dottrina Cristiana , e poche volte , o forse mai accostarsi a sentire la parola di Dio ; o dall' incapacità di tal' uni di apprendere ciò , che s' insegnà loro ; o dall' essere stati ne' primi anni della loro età alla Dottrina Cristiana , senza più essersi curati di accostarsi a quei luoghi , ne' quali avrebbero potuto comodamente , e forse con maggior profitto , intendere nell' età adulta quanto fu loro detto nell' età puerile , in tal maniera che si riducono ad uno stato in tutto , e per tutto simile a quello , in cui si ritrovano coloro , che nella età puerile non sono mai stati istruiti , nè sono stati mai alla Dottrina Cristiana : disordini tutti , che , benchè forse sian seguiti , e sieguano , non ostanti le diligenze de' Nostri degni Confratelli ; non esentano però Noi dal peso di dovere con questa Nostra Lettera Circolare eccitare di nuovo il loro zelo ; nè esentano Essi dal proseguire , e dall' accrescere le loro diligenze , in un punto , dal quale dipende l' eterna salute delle Anime alla loro cura commesse .

§. 3. Niuno forse vi sarà fra voi , carissimi Nostri Contratelli , che non sia pienamente informato di quanto fece il gran S. Carlo Borromeo , non meno nella sua vasta Diocesi di Milano , che in tutta la Provincia , di cui era Metropolitano , per istabilire un fruttuoso insegnamento della Dottrina Cristiana ; quante , e quali furono le fatiche , che esso sopportò

Si propone l'Esempio di S. Carlo Borromeo

PQXT. A XIV. tum firmiter constabiliret : cumque animadver-
tisset, non eum cepisse ex tot laboribus fru-
ctum, quem exoptabat, haud despondit ani-
mum ; sed veteribus novas superaddidit curas
et sollicitudines, quemadmodum deprehenditur
ex quinta Mediolanensi Synodo : *Nos multam
hactenùs diligentiam adhibuimus, ut omnes, et
singuli Christifideles in Fidei Christianæ rudi-
mentorum institutione erudirentur; sed cùm pa-
rum Nos hucusque profecisse tanta in re cogno-
verimus, negotiū periculique magnitudine addu-
cti, hæc præterea decernimus.* Satis namque fuit
Sanctissimo Præsuli perspectam fieri vigentem
indigentiam, ut iterum manum operi admovere-
ret, curas curis accumulando, parvipensis om-
nibus, quæ satis multa eousque peregerat; ad
eum planè modum, quo Assyriorum Rex satis
habuit, delatum ad se fuisse, ignorare gentes
præcepta Dei ; *Nunciatumque est Regi Assyr-
iorum, et dictum : gentes, quas transtulisti, et
habitare fecisti in Civitatibus Samariæ, ignorant
legitima Dei Terræ; ut statim illo mitteret Sa-
cerdotem, qui gentes illas Dei præcepta edoce-
ret : Præcepit autem Rex Assyriorum dicens :
ducite illuc unum de Sacerdotibus, quos inde
captivos abduxistis, et vadat, et habitet cum eis,
et doceat eos legitima Dei Terræ : quemadmo-
dum legitur lib. 4, Regum cap. 17.*

Ideoque §. 4. Nos itaque S. Caroli Borromæi exem-
plum præ oculis habentes, quamvis omne ha-
Episcopi ctenùs studium impenderitis atque sedulitatem,
ad iterat. hortamur adhuc rogantes vos per Jesu Christi
curas ad- viscera, ne in tanto opere tradendi Christianæ
bibendas. Fidei rudimenta, animum despondeatis. Hoc
agite, ut Parochorum quisque, quæ Sacro Tri-
dentino Concilio, quæ vestris Synodalibus sta-
Recensem. tutis jubentur, sedulò exequatur : ut statis
complur. diebus Scholarum Magistri, et Magistræ, Do-
ctrinam tradant Christianam : ut Confessarii,
quæ muneris sui sunt impleant, quoties quis-
quam se ipsorum Tribunali sistit, ignorans quæ

per ben fondare questo Santo Istituto : E A N N O
1754.
 quando Esso si avvide , che le fatiche fatte
 non avevano conseguito quel frutto , che Esso
 bramava , non si perdette d'animo , ma accrebbe
 diligenze a diligenze , come si deduce dal suo
 quinto Concilio Milanese : *Nos multam hactenùs
 diligentiam adhibuimus , ut omnes , et singuli
 Christifideles in Fidei Christianæ rudimentorum
 institutione erudirentur ; sed cum parum . Nos
 hucusque profecisse tanta in re cognoverimus ,
 negotii , periculique magnitudine adducti , hæc
 præterea decernimus :* Essendo bastato a quel
 gran Santo il sapere , che v' era il bisogno , per do-
 vere operare in avvenire , aggiungendo diligenze
 a diligenze , nonostante quel molto , che insin
 all' ora aveva fatto ; in quella guisa , che bastò
 al Rè degli Assirj l'avere avuta notizia , che le
 genti ignoravano i precetti di Dio : *Nuntiatum-
 que est Regi Assyriorum , et dictum : gentes ,
 quas transtulisti , et habitare fecisti in Civitati-
 bus Samarice , ignorant legitima Dei Terræ ; per
 spedirvi subito un Sacerdote , che insegnasse a
 quei Popoli i precetti di Dio : Præcepit autem
 Rex Assyriorum dicens : ducite illuc unum de
 Sacerdotibus , quos inde captivos abduxistis , et va-
 dat , et habitet cum eis , et doceat eos legitima Dei
 Terræ :* Come si legge nel lib.4. de' Re al Cap. 17.

§. 4. Conformandoci Noi a questo pratico in- Col quale
 segnamento di S. Carlo Borromeo , non ostanti si esortate
 le diligenze in sì ad ora da voi praticate , vi no i Vesci.
 esortiamo , pregandovi per le viscere di Gesù a fare
 Cristo , a non perdervi d'animo nella grande diligenze.
 opera dell' insegnamento della Dottrina Cri-
 stiana. Fate , che ogni Parroco faccia ciò , che
 gli vien prescritto dal Sagro Concilio di Trento ,
 ed anche da' vostri Sinodi : chè s' insegni ne' Se ne ac-
 giorni determinati la Dottrina Cristiana da' cennano
 Maestri , e Maestre delle Scuole : che i Con- molte.
 fessori facciano il loro dovere , quando tal' uno
 si accosta al loro Tribunale ignorando le cose

P O N T. *necessitate medii sunt ad salutem necessaria;*
A. XIV. *id ipsumque prætent et Parochi , antequam Sponsos Matrimonio conjungant: Patres-familias, atque domorum Heri, serio moneantur de imposita sibi obligatione erudiendi per se, erudiendosque curandi Christianæ Doctrinæ præceptis filios , suosque familiares : quibusque in Dioecesibus receptus est , servetur, cureturque recipiendus, ubi hactenus non obtinuit, usus, juxta quem, ante , vel post Parochialem Missam , elata voce, per ipsummet Parochum recitantur Fidei , Spei , et Charitatis actus rectè compositi , populo interim Parochi verba iterante. Nec etiam negligatur incumbens Parochus onus , quo festis diebus , nisi concessionem ad populum habere , certè quidem ex Altari Evangelium ei explanare , ipsumque præcipua Sanctæ Religionis Nostræ Mysteria , Dei præcepta , et Ecclesiæ , ac quidquid demum opus est , ut Sacramentorum dignè particeps fiat, edocere tenetur. Vestigia hæc sectentur quoque Concionatores , quibus salutare illud iteretur monitum , ut adhortationibus institutiones adjungant , quandoquidem utrisque indigent Auditores.*

Pro meth. Denique quænam sit optima methodus docendi in rudibus hominibus Christiana Doctrina erudiendis, indigitatur a S. Augustino in libro de *Cathechizandis rudibus cap. 10.*, ubi inquit, proficuam præ cæteris eam esse , qua post explanationem , familiares instituantur interrogationes ; ex familiari quippe interrogatione comprehendat. pertum fit, an quæ quisve audivit , mente percepit , vel an potius iterata explanatione opus sit , ut alieno captui res subjiciatur : *interrogatione querendum est , utrum is , qui catechizatur , intelligat ; et agendum pro ejus responsione , ut aut planius , et enodatius loquamur , aut quæ illis nota sunt , non explicemus latius etc.* Quod si nimis tardus est , misericorditer succurrendus est , breviterque ea , quæ maximè necessaria sunt , ipsi potissimum inculcanda. Illud nobis persuasum est , fore , ut longè plura ipsi persequamini ,

necessarie *necessitate Medii* per salvarsi, e che lo stesso si faccia anche da' Parrochi prima di congiungere in Matrimonio quelli, che vogliono maritarsi. S' inculchi a i Padri di famiglia, e Padroni delle Case, l' obbligo d' istruire, e fare istruire i loro Figli, e Famigliari nella Dottrina Cristiana : E nelle Diocesi, nelle quali è introdotta la disciplina, si prosieguia, e dove non è introdotta, s'introduca, che prima, o dopo la Messa Parrochiale, si dicano ad alta voce, ed adagiatamente, dal Parroco istesso, gli Atti di Fede, Speranza, e Carità, ben composti, ripetendo il Popolo le parole del Parroco. Non si trascuri l' adempimento dell' obbligo, che ha il Parroco, se non di predicare ne' giorni festivi, almeno di esporre dall' Altare al Popolo l' Evangelio, e d' istruirlo de' Misterj principali della nostra Santa Religione, de' precetti di Dio, e della Chiesa, e di quanto è necessario per degnamente ricevere i Santi Segramenti. Si battano le stesse pedate da' Preicatori, a' quali si dia il salutare avvertimento di unire all' esortazione, l' istruzione; avendo gli Uditori bisogno dell' una, e dell' altra. Il metodo finalmente d' insegnare a i rozzi la Dottrina Cristiana viene additato da S. Agostino nel libro *de Catechizandis rudibus al Cap. 10.*; ove dice, essere utilissimo quello delle famigliari interrogazioni, dopo aver fatta la spiegazione; re dopo la ricavandosi dalla famigliare interrogazione, se spiegaz. chi l'ha udita, l'ha capita, e se per farla capire v'è bisogno d' altra spiegazione: *Interrogatione querendum est, utrum is, qui catechizatur, intelligat; et agendum, pro ejus responsione, ut aut planius, et enodatius loquamur, aut quæ illis nota sunt, non explicemus latius etc. Quod si nimis tardus est, misericorditer succurrendus est, breviterque ea, quæ maximè necessaria sunt, ipsi potissimum inculcanda.* Teniamo per certo, che si farà sempre da voi più di quello, che con questa nostra presente Lettera Circolare vi additiamo. Ed intanto con pienezza di cuore

Nell' insegnare
la Dottrina si loda
l' uso d'
interrogazioni,

P O N T. quam Encyclicis hisce Litteris Nostris vobis
A. XIV. indigitamus. Interim vobis, Venerabiles Fra-
tres, concreditoque sollicitudini vestrae Gregi,
Apostolicam Benedictionem peramanter imper-
timur.

Dat. 26. Datum ex Arce Castri Gandulphi die 26. Junii
Junii 1754 1754. Pontificatus Nostri Anno Decimoquarto.
an. 14.

diamo a voi, Venerabili Fratelli , ed al Gregge Anno
alla vostra cura commesso , l'Apostolica Benedizione. 1754.

Datum ex Arce Castri Gandulphi die 26. Junii Scrittali
1754. Pontificatus Nostri Anno Decimoquarto. 26. Giug.
1754. del Pont.XIV

Pont.

A. XIV.

XXXVI.

CONFIRMATUR

Decretum Congregationis Consistorialis , quo fuit declaratum sub Constitutione Innocentii PP. XII. super Capitulationibus Sede Vacante initis , comprehendi etiam Monasteria et Collegia utriusque sexus , necnon eadem Constitutione prohiberi quascumque pactio-nes , et Capitulationes , etiam per se hone-stas et licitas.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Pont. Cu- ASTORALIS regiminis sollicitudo ex alto Nobis ra in iis immerentibus commissa exigit , ut non solum confir- curemus novas leges , si quando rerum condi- mandis tio , aut necessitas postulat , condere ; sed quæ pro- etiam ea , quæ a Romanis Pontificibus Præde- vide sunt cessoribus Nostris providè ac salubriter consti- constituta sunt , Apostolicæ confirmationis robore communire.

Decretum S. I. Aliàs siquidem a Congregatione rebus Congreg. Consistorialibus præposita emanavit Decretum Consi- tenoris sequentis , videlicet : Cùm san. mem- stor. re- Innocentius PP. XII. per Constitutionem edi-fertur. tam die 22. Septembbris 1695. quæ incipit *Ecclesiae Catholicæ* , innovatis etiam pluribus alio-

Innoc. rum Prædecessorum Pontificum sanctionibus , PP. XII. districtè interdixerit , ne , occurrente Ecclesia- Constit. rum , sive Monasteriorum quorūvis vacatione , vetat Sede Vacante pactiones ullæ , sive capitulationes , aut con-quascum-cordata , aut statuta , adversùs Sacrorum Ca- que Capi- nonum , et Apostolicarum Constitutionum dis-tulationes positionem , ab iis , ad quos personarum præ-

ficiendarum electio pertinet, ante electionem, Anno vel postulationem fiant; et, ubi nihilominus 1754. inita fuerint, ea prorsus irrita, et invalida, contra Sancte nec observanda esse, etiamsi juramento munera fuissent, declaraverit, et decreverit; quæ ante elect. verò post electionem seu postulationem fieri initas. contingeret, ea ad Romanum Pontificem deferri, post elect. ejusque iudicio subjici, suspensa interim eorum factæ fue- executione, donec a Sede Apostolica impetrata rent, ju- fuerit confirmatio, præceperit, prout in me- bet iudicij morata Constitutione uberiùs continetur; du- cios subjici bitatum verò fuerit, primò, an sub ea com- Romanis prehendantur etiam Monasteria fœminarum, vel Pontificis Capitula, seu Collegia, quæ juxta nonnulla- Dubitat. an sub ea rum Provinciarum consuetudinem, sunt mixta Constit. ex maribus et fœminis, sub unius Abbatissæ compre- seu Præpositæ, sive Priorissæ regimine; secundò, hendant. an prædicta Constitutio eas etiam afficiat pa- etiam Mo- ctiones, quæ in Ecclesiarum, vel Monasterio- nasteria rum ipsorum utilitatem cedunt, vel quæ alio- Fœmin. quin, si per se spectentur, non judicantur il- et Colleg. licite. utriusq. sexus.

§. 2. Hinc ad tollendas hujusmodi dubitatio- Et an nes, et animarum pericula tutius submovenda, etiam non Congregatio particularis Consistorialis, a San- illicitæ ctissimo Domino Nostro deputata, censuit, si pactiones Sanctitati Suæ videbitur, declarandum, et de- prohib. Cernendum, sub præmissa Constitutione In- Censuit Congreg. nocentii XII. ejusque omnibus præscriptioni- prædicta, bus, etiam quoad infictas poenas, omnino com- Monast. prehendi etiam Monasteria, vel Capitula, seu seu Col- Collegia mixta ex utriusque sexus personis, re- prædicta gimi, vel jurisdictioni unius Abbatissæ, seu compre- Præpositæ, sive Priorissæ subjectis, ac de ejus- modi etiam Monasteriis, Capitulis, sive Colle- giosis præfatam Constitutionem esse intelligen- dam, proinde ac si de iis quoque expressa, et specialis mentio habita fuisset: Adeoque pa- tiones, Capitulationes, concordata, seu sta- tuta quæcumque hujusmodi, occasione electio- nis personæ prædictis Monasteriis, sive Capitu- lis, et Collegiis præponendæ, tum facta, tum

P o n t. A. XIV. quæ deinceps fieri contingeret, tametsi inter-
posita jurisjurandi religione roborata, omnino obnoxia esse, et fore prohibitioni, nullitati, poenæ, cæterisque omnibus, et singulis ordinationibus, decretis, et declarationibus respectivè in ea, ut præfertur, Constitutione contentis, et, quatenus opus sit, ad hujusmodi etiam Monasteria, vel Capitula, sive Collegia mixta ex utriusque sexus personis, præfatam Constitutionem esse extendendam.

Et pro-
hiberi li-
plinæ intersit omnem ambitiosæ cupiditati adi-
citas eti-
am pactio-
nes si an-
te electio-
nes fue-
rint initæ
§. 3. Præterea, cum valde Ecclesiasticæ disci-
plinæ intersit omnem ambitiosæ cupiditati adi-
citam præcludere, ac providere, ne ullo modo
etiam indirectè, læsa remaneat libertas eligendi
personas magis dignas, magisque idoneas, quæ
assentiri forsitan recusarent iis pactionibus, qui-
bus aliæ minus idoneæ, ad obtinendum elec-
tionis commodum, annuerent; similiter de-
clarandum, et decernendum censuit, memorata
Constitutione affici eas etiam pactiones, ante
electionem, vel postulationem initas, quæ cæ-
teroquin Ecclesiis ipsis, vel Monasteriis utiles
sint, vel quæ intrinsecus, et per se consideratæ,
nullam mali suspicionem redoleant, sed quæ
ideo malæ sunt, quia jure humano, et per Sa-
cros Canones, sive Apostolicas Constitutiones,
ac præsertim illam Innocentii XII. interdicun-

Si verò tur. Quo verò ad eas, quas post electionem vel post Sedis postulationem fieri contingeret, servandam iti-
Apostol. dem esse memoratam Innocentii XII. Constitu-
judic. es-
se subji-
ciendas.

tionem, ut scilicet illæ statim ad Summum Pon-
tificem deferantur, et Sedis Apostolicæ judicio
subjiciantur, suspensa interim earum execu-
tione, donec ab eadem Sancta Sede, sine cujus
auctoritate nihil omnino in similibus pacisci fas
est, confirmationis robur in totum, vel in par-
tem obtinuerint. Facta autem per me infra-
scriptum præfatæ Congregationis Secretarium
de præmissis relatione Sanctissimo Domino No-
stro, ejusdem Congregationis sententiam San-
ctitas Sua approbavit; atque ita ab omnibus,
ad quos pertinet, perpetuò, et inviolabiliter

servari, et judicari mandavit, cum omnibus etiam derogationibus præstatæ Constitutioni Innocentii XII. insertis; nec non Litteras Apostolicas in forma Brevis super præsentis Decreti confirmatione, et approbatione expediri jussit. ANNO
1754.

Datum Romæ hac die 16. augusti 1727.

P. Cardinalis Corradinus.

Dominicus Rivera dictæ Congreg.

Secretarius.

Loco † Sigilli.

Hoc Decr.
Apostol.
auctorit.
roboratur

§. 4. Hujusmodi autem tam providum, ac salubre Decretum, quo firmius subsistat, et servetur exactius, tenore præsentium, Apostolica auctoritate approbamus, et confirmamus, ac de novo, quatenus opus sit, statuimus, et innovamus, atque illud ab omnibus cuiuscumque ordinis, gradus, status, ac dignitatis, in perpetuum servari, et custodiri præcipimus, et mandamus: decernentes, easdem præsentes Litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissimè suffragari, sicque in premissis per quoscumque obstantibus qui Judices Ordinarios, et delegatos etiam causa- rum Palatii Apostolici Auditores, judicari, et definiri debere; ac irritum, et inane, si secundum que super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari: qui buscumque in contrarium facientibus non obstantibus.

Et illius
perpetua
firmitati
consuli-
tur non
obstanti-
bus qui-
buscum-
que.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die xv. Julii MDCCLIV. Pontificatus Nostri Anno XIV.

Dat. diē
15. Julii
1754.
Pont.
XIV.

D. Card. Passioneus.

Pont.

A. XIV.

XXXVII.

NE CHRISTIFIDELES

Sub Turcarum ditione versantes, ad occul-
tandam Christianæ Religionis professionem,
Mahumetana Nomina sibi imponant, iisque
se compellari patientur.

*Venerabilibus Fratribus Archiepiscopis et
 Episcopis, necnon dilectis Filiis Parochis,
 et Missionariis, Provinciae Albaniæ.*

BENEDICTUS PAPA XIV.

*Venerabiles Fratres, Dilecti Filii, salutem, et
 Apostolicam Benedictionem.*

Quod Provinciale Concilium Albanum Provin-
ciae vestræ, Vener. Fratres, Dilecti Filii, Anno
MDCCIII. sub fel. rec. Clemente Papa XI. Præ-
decessore nostro celebratum, inter cætera, Ca-
none tertio sanctissimè statuerat, nimirùm ne
Turcica, seu Mahumetana Nomina, sive par-
vulis, sive adultis in Baptismate imponerentur;
Iterata de cœta quibusve neve Christifideles Turcicis, seu Mahumetanis
Nominibus, quæ nunquam sibi imposita fue-
titum, ob quamcumque vel tributorum exem-
Christifi- ptionem et immunitatem, vel liberi commercii
dei. quam commodum, vel evitandarum poenarum cau-
cumq. ob sam, se nuncupari paterentur : id ipsum, inter
causam cætera, Nos quoque commendantes, confirma-
Mahume- vimus, ac servandum præcepimus in nostra Eh-
tana no- mina as- cyclica Epistola, cuius initium est : Inter om-
sumere. nigenas, pro Regno Serviæ, et finitimis Regio-

nibus, super pluribus Religionis ac disciplinæ Anno
1754.
capitibus die xi. mensis Febr. An. MDCCXLIV.
Pontificatus Nostri Anno Quarto edita (†). Provi- (†) *Hujus*
dum igitur, ac salutare ejusmodi statutum ab *Edit. vol.*
Antecessoribus vestris tanta cum sapientia et², p. 172.
religione conditum, et tamquam luculentum
Catholicæ Fidei, sinceræque vestræ christianæ
pietatis exemplum, aliis ad imitandum et om-
nino custodiendum a Nobis districtè præceptum,
quemadmodum in Provinciæ vestræ majorem
gloriam et existimationem, majoremque conse-
quendæ æternæ animarum salutis utilitatem, ita
si negligi fortè contingat, in majus ejusdem
vestræ Provinciæ dedecus, apertumque anima-
rum discrimen redundare videtur.

§. 1. Nos autem, qui abusum illum in præ- Eorum
dicta Epistola nostra tamquam turpem chri- quippe u-
stianæ professionis occultationem ad infidelita- susmenda
tem accedentem pronuntiavimus, maximo cum cium in re
Pontificii animi nostri mœrore accepimus, quod gravissi-
quamplurimi istius Provinciæ, posthabita æter- ma, et vir-
næ salutis ratione, eadem Turcicæ, sive Ma- tualem fi-
humetana Nomina usurpare pergent, non so- dei nega-
lum ut a tributis et oneribus illis quæ Chri- tionem
stifidelibus imposta sunt, vel imponi sæpe con- continet.
tingit, immunes et liberi sint et habeantur;
verum etiam ut tam ipsi, quam eorum Paren-
tes, a Mahumetana secta apostatasse minimè credantur, nec poenis hac in re inflictis mul-
ctentur. Hæc enim omnia, etsi Fides Christi in corde teneatur, fieri tamen nequeunt, sine Mahumetis errorum simulatione, sinceritati Christianæ contraria; quæ mendacium in re gravissima continet, et virtualem Fidei negationem, maxima cum Dei injuria, Proximique scandalo, includit. Unde opportuna etiam præ-
betur Turcis ipsis occasio, Christifideles om-
nes, tamquam hypocritas et deceptores existi-
mandi, atque adeo jure ac merito persequendi.

§. 2. Accedit præterea ad mœrorem, dolo- Unde nul-
remque nostrum magis magisque augendum, forendus.

Porr. quod nonnulli ex Vobis ipsis , Venerabiles Fratres XIV. tres, atque ex Vobis quoque , Dilecti Filii Parochi et Missionarii , ad tam pravam ac detestabilem simulationem nihil animadvententes ; immo conniventes , atque inanibus ad excusandas excusationes in peccatis rationum momentis adducti , eos Christifideles curæ vestræ creditos , qui sæpedicta Turcica , seu Mahometana Nomina assumunt , iisque vocari student , ad Sacramentorum participationem , sine ullo prorsùs conscientiæ angore , et publica cum bonorum Christifidelium offensione , admittere non vereantur .

Nova San. §. 3. Hinc est , quod Nos , qui ex injuncta cione da- Nobis omnium Ecclesiarum sollicitudine , ac su- mnatur , prema Sacrosancti Apostolatus procuratione , ac inter- Christianos omnes in viam salutis reducere , dicitur. eosdemque puros , sinceros , in spiritu et ve- ritate ambulantes , et absque macula , Deo ex- hibere tenemur , postquam Venerabiles Fra- tres nostros Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales contra Hæreticam pravitatem generales Inqui- sitores super hac re audivimus , de eorum con- silio , primum quidem laudatum Concilii Albani vestræ Provinciæ Canonem renovantes , Apo- stolica auctoritate nostra tenore præsentium confirmamus , et districtè servandum manda- mus ; necnon memoratæ Epistolæ nostræ de- creta ad vestram quoque Provinciam auctoritate et tenore paribus extendimus , et servanda itidem præcipimus : Deinde districtè pariter prohibemus , ne quilibet ex Christifidelibus , quocumque casu vel prætextu , aut in quibus- vis excogitabilibus circumstantiis , eadem Tur- cica , seu Mahometana Nomina , ut Mahome- tani credantur , assumere audeat .

Sub cer- tis Spir- tualibus penis , §. 4. Porrò , Venerabiles Fratres , Dilécti Fi- lii , Vos rogamus et in Domino hortamur , ut serio animo ministerium vestrum , et districtam Supremo Pastorum Principi Iesu Christo Æterno

Judici rationem de commissis unicuique vestrum ovibus a Vobis reddendam considerantes, et ipsi curetis per bona opera vestra certam electionem vestram facere, et minimè executio omittatis, (quod sine gravissima incuria, negligentiæque vestræ culpa accidere non potest) A n n o 1754. Episcopis commit-tur. eosdem Christifideles Provinciæ vestræ arguere, obsecrare, et increpare in omni patientia et doctrina, ut conversationem suam inter Gentes habentes bonam, in omnibus seipsos præbeant exemplum bonorum operum, ut ii, qui ex adverso sunt, vereantur, nihil habentes malum dicere de ipsis, quasi malefactoribus qui turpis lucri causa aliud in ore, aliud in corde gerant. Quod si qui admonitionibus vestris et præceptis nostris non acquiescant, ad Apostolicæ disciplinæ normam, virga compesci debent, et circa ipsos Albanensis Synodi vestræ, et dictæ Epistolæ nostræ, sanctiones et poenæ omnino exequenda sunt, quibus in vita Sacramentorum, et post mortem, si impoenitentes decesserint, suffragiorum incapaces declarantur. Quas quidem poenas iterum, quantum opus sit, innovamus et infligimus, et debitæ executioni a Vobis mandandas volumus et injungimus. Hoc autem nemini ex Vobis, Venerabiles Fratres, Dilecti Filii, durum esse debet; quoniam nisi abundaverit justitia vestra plusquam Schismaticorum et Hæreticorum, quorum tamen nullus Mahumetanum Nomen assumere præsumit, non intrabitis in Regnum Cœlorum.

§. 5. Illos denique, qui ex Mahumetanis Christiani sunt facti, vel qui istorum sunt filii, si ies de sua de sua in Fide constantia diffidant, vereantur, ne si Turcica deponant nomina, Dominantium poenas currant, easdemque sub-tia adire formident, serio admoneatis, ut omnino Christias regiones illas occulte deserant, et ad Terras Christianorum accedant, atque confugiant, in gere hor- quibus et Deus, qui dat escam omni Carni, tatur.

Pont. et Fidelium Caritatem minimè ipsis deerit; m.
 A. XIV. ximè si Episcoporum commendatitiis Epistolis
 muniantur. Interim Vobis, Venerabiles Fratres,
 Dilecti Filii, Apostolicam Benedictionem, quam
 a quolibet Venerabili Fratre Antistite in sua
 Dicecesi Christifidelibus Orthodoxis nostro no-
 mine impendi volumus, peramanter elargimur.

Dat. die Datum Romæ apud S. Mariam Majorem die
 1. Aug. prima Augusti MDCCLIV. Pontificatus Nostri
 an. 1754. Anno XIV.

Pontifica-
 tus anno
 14.

ANNO
1754.

ECCLESIASTICIS

XXXVIII

Omnibus Ritus Slavo-Latini præcipitur ut in Missis et Divinis Officiis Slavum Litterale idioma cum characteribus Hieronymianis retineant, et Missalibus, Breviariis etc. utantur typis Congregationis Propagandæ Fidei editis.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI.

Ad perpetuam rei memoriam.

EX pastorali munere, quo Romani Pontifices Pontificatus sollicitudo, Catholicæ præsunt Ecclesiæ, eamque mode- citudo, ntile navare curam, ut in Sacris peragendis, tates et suos unaquæque Natio legitimè inventos Ritus abusus in Religiosè custodiat, ejusque idiomatis unifor- Sacros Ritum mitatem retineat, quo illius respectivè Majotus irre- res in Missæ Sacrificio, Divinisque Officiis usi pant. dignoscuntur; prohibentes ne quid a prisca lingua, vulgaribus licet dicendi formulis im- mutata, deflectatur, omnemque adhibentes ope- ram, ut abusus procedentibus temporibus ino- lescentes eradicarent.

Ritus Na-
tioni Illy-
ricæ con-
cessus a

§. I. Cùm itaque ex fide dignorum testimo- nio acceperimus, in Ritum Slavo-Latinum, Joanne quem felicis recordationis Prædecessor Noster VIII.

P O N T. Joannes Papa VIII. fidi ac religiosæ Nationi
A. XIV. Illyricæ, quā cum idiomate, quod nunc Slavum literale appellant, et characteribus, quos Hieronymianos dicunt, adhibendum concessit, et successivis temporibus recolendæ memoriae Prædecessores pariter Nostri Urbanus VIII., et Innocentius X., dum Missale, et Breviarium eodem idiomate, et characteribus, excudenda typis traderentur, iteratis vicibus confirmarunt;

Inter- nonnullos irreperere abusus, Apostolicæ **versus** Sedis intentionibus, institutisque contrarios, pluribus perniciosa aliquorum libertate, qui audent irreptis Missas, insertis Orationibus et precibus Slavo abusibus. vulgari sermone conscriptis, componere; Initium quoque Evangelii secundūm Joannem, et Psalmum *Lavabo*, eadem vulgari lingua, latinisque characteribus impressa, nulla desuper a Nobis facultate; et approbatione præobtenta, sibi, aliisque Sacerdotibus legenda proponere: Idcirco ne hujusmodi abusus, qui eudem Ritum miscere ac turbare facile posset, latius progrediatur; postquam aliis Nostris editis Constitutionib[us], nimirūm quinquagesima septima, cui initium *Etsi pastoralis*, et octagesima septima incipiente *Demandatam cœlatus*, quæ extant in Bullarii Nostri Tom. I. p.

(f) *Hujus* 167. et 290. (f) Græcorum Rituum conservationi, *Edit. vol.* et integrat[i] pro Italo-Græcorum, et Græcot. p. 342. Melchitarum Nationibus, abundè providimus; et vol. 2. eamdem nunc sollicitudinis Nostræ curam ad pag. 148. Illyricam Nationem convertentes, suprema, qua

Quibus fungimur Apostolica auctoritate, volumus, præcipimus, atque mandamus, ut Ecclesiastici omnes et Sacerdotes tam Sæculares, quām cujuscumque Ordinis, aut Instituti Regulares, qui que San. Ritum Slavo-Latinum profitentur, in Áugusto ctionibus Altaris Sacrificio, et in horis Canonicas, aliisque divinis Officiis persolvendis ac obeundis, Missalia, Tabellas, et Breviaria characteribus Hieronymianis impressa typis Congregationis Propagandæ Fidei, quæque imposterūm ibidem imprimenterunt, non sine præviis opportunis re-

visionibus, et approbationibus, aliisque diligentiis hucusque adhibitis, et deinceps adhibendis a Viris doctis, et Slavo-Latinum idioma, ac Hieronymianos characteres apprimè callentibus, quemadmodum per plura anteacta sæcula ab Illyrico Clero servatum studiosè fuit, ita deinceps omnino adhibere debeant, et tenentur: utque in posterum nemo ex prædicto Clero, in Missis celebrandis, aut in divinis Officiis persolvendis, Orationes et Preces, quæ nostra, et Apostolicæ Sedis auctoritate examinatae non fuerint, et approbatæ, recitare, aut quoquo modo adhibere audeat, seu præsumat.

§. 2. Quocirca Venerabilibus Fratribus Quarum
stris Archiepiscopis, et Episcopis, in quorum Executio
Diœcesis Ritus Slavo-Latinus viget, commit- Archisp.
timus, atque injungimus, ut pro zelo et sol- et Episc.
licitudine, qua tenentur concreditis sibi Qvi- deman-
bus præesse, et Sacrorum Ecclesiæ Rituum datur.
integritati advigilare, sedulam exactamque hu-
jusce Nostræ voluntatis, ac districti præcepti
executionem current, atque urgeant, ac novi-
tates omnes, irreptosque quoslibet abusus eli-
minent, adhibitis efficacioribus remedis a Sa-
cris Canonibus in pervicaces et refractarios
indictis; similia verò successivis temporibus at-
tentari minimè patientur,

§. 3. Decernentes has Nostras Litteras, et in Decreta
eis contenta hujusmodi, sempér et perpetuò pro præ-
firma, valida, et efficacia existere et fore, suos- missorum
que plenarios et integros effectus sortiri et ob- firmitate,
tinere, et ab illis, ad quos spectat, et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari debere: sicque, et non aliter in præmissis per quoscumque Judices Ordinarios, et Delegatos, etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, horumque Congregationes, necnon Apostolicæ Sedis Nuntios, et quosvis alios quacumque præ-

PATR. A. XIV. Joannes Papa VIII. fidei ac reli
illyrici, unde cum idiomate, qu
vum literale appellant, et charac
Hieronymianos dicunt, adhibend
et successivis temporibus recole
Prædecessores pariter Nostri Urb
Innocentius X., dum Missale, et I
dem idiomate, et characteribus
typis traderentur, iteratis vici
runt; nonnullos irreperere abusu
versus pluribus receptis abusibus.
Sedis intentionibus, institutis
perniciosa aliquorum libertate
Missas, insertis Orationibus et p
vulgari sermone conscriptis, com
tium quoque Evangelii secundu
et Psalmum Lavabo, eadem vul
latinisque characteribus impressa
per a Nobis facultate, et approbat
tentia, sibi, aliisque Sacerdotibus l
ponere: Idcirco ne hujusmodi abusu
latius progredietur; postquam alius?
Constitutionibus, nimirum quinque
ptima, cui initium Elsi pastorali
gesima extant in Bullarum Nostr
Edic. vol. et integrat. Pro Italio-Græcorum,
l. p. 352. Melchitarum Nationibus, abunde pr
reg. 148. Illyricana Nationibus, nonne
Quibus fuisse possit, postea
proscriptis operibus, redivata
que S. C. 149. Quibus fuisse possit, postea
que S. C. 150.

(1) Hujus Edic. vol. et integrat. Pro Italio-Græcorum,
l. p. 352. Melchitarum Nationibus, abunde pr
reg. 148. Illyricana Nationibus, nonne
Quibus fuisse possit, postea
proscriptis operibus, redivata
que S. C. 149. Quibus fuisse possit, postea
que S. C. 150.

visionibus, et approbationibus, aliisque dili-
gentiis hucusque adhibitis. et deinceps adhi-
bendis a Viris doctis, et Slavo-Latinum idioma,
ac Hieronymianos characteres apprimè callen-
tibus, quemadmodum per plura anteacta sæ-
cula ab Illyrico Clero servatum studiosè fuit,
ita deinceps omnino adhibere debeant, et te-
neantur: utque in posterum nemo ex prædi-
cione Cle-ro, in Missis celebrandis, aut in di-
vino Officiale persolvendis, Orationes et Preces,
quæ nostra non fuerint, et Apostolicæ Sedis auctoritate
examina- modo adhibere audeat, seu præ-
sumat.

§. 2. Quocumque Opere-Latinus viget, commit-
stris Archiepiscoporum, ut pro zelo et sol-
Diœcesibus Ritu, sicut etiam sibi Ovi-
timus, atque in llicitudine, qua te-
bus praesesse, et integrati advigilare
jusce Nostræ voluntates omnes, irreptosq-
eris Canonibus, adhibitis officiis, ac districti præcepti
tentari, similia in verbis successivis temporibus at-
tinentur.

Venerabilibus Fratribus No-
stris Archiepiscopis, et Episcopis, in quorum Execu-
tione, ut pro zelo et sollicitudinibus, ut concreditis sibi Ovi-
timus, ac sedulam exactamque hu-
morum Ecclesiæ Rituum, ac urgeant, ac novi-
ciaribus remediis a Sa-
cates et refractarios

Litteras, et in

et perpetuo pro-

et fore, suos-

mis-

et ob-

fir-

pro-

e-

o-

Se-

re:

P o n t. eminentia , et potestate fungentes , et functu-
A. XIV. ros , sublata eis , et eorum cuilibet quavis ali-
 ter judicandi , et interpretandi facultate et au-
 citoritate , judicari , et definiri debere ; ac ir-
 ritum et inane , si secùs super his a quoquam
 quavis auctoritate scienter vel ignoranter con-
 tigerit attentari .

Derogatio §. 4. Non obstantibus contrariis quibusvis ,
 contrariis etiam in Synodalibus forsan , aut Provincia-
 libus Conciliis editis Constitutionibus , aut De-
 cretis ; Privilegiis quoque , et Indultis eidem
 Nationi Illyricæ , ejusque Ecclesiis , atque Præ-
 sulibus , quavis etiam Apostolica auctoritate
 concessis , ac iteratis vicibus confirmatis , et
 innovatis , ac usibus , stylis , et consuetudini-
 bus quantumvis diuturna observantia firmatis ;
 quibus omnibus , et singulis , tenore præsen-
 tium , et ad præmissum effectum , specialiter
 et expressè derogamus , cæterisque contrariis
 quibuscumque .

Fides : §. 5. Volumus autem , ut earumdem præ-
 transum- sentium Litterarum transumptis , seu exemplis
 ptis ha- etiam impressis manu alicujus Notarii publici
 benda. subscriptis , et sigillo personæ in dignitate Ec-
 clesiastica constitutæ munitis , eadem prorsùs
 fides adhibeatur , quæ ipsis præsentibus adhi-
 beretur , si forent exhibitæ , vel ostensæ .

Sanctio §. 6. Nulli ergo Hominum liceat paginam
 pœnalis. hanc Nostræ Declarationis , inhibitionis , præ-
 cepti , mandati , commissionis , et voluntatis
 infringere , vel ei ausu temerario contraire :
 Si quis autem hoc attentare præsumpserit , in-
 dignationem Omnipotentis Dei , ac Beatorum
 Petri et Pauli Apostolorum ejus , se noverit in-
 cursurum .

Dat. die

17. Aug.

1754. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majo-
 Pont. 14. rem Anno Incarnationis Dominicæ millesimo

septingentesimo quinquagesimo quarto , octavo Anno
Kalendas Septembris. Pontificatus Nostri Anno 1754.
Quartodecimo.

D. Card. Passioneus,

J. Card, Pro-Datarius.

VISA DE CURIA.

J. C. Boschi,

Loco ✠ Plumbi,

L. Eugenius.

Registrata in Secretaria Brevium,

FINIS DECIMI VOL.

INDEX**INITIORUM SINGULARUM CONSTITUTIONUM***QUE IN HOC VOLUMINE CONTINENTUR,*

	<i>Pag.</i>
SACROSANCTÆ. I,	5
Pias. II.	34
Ineffabili. III.	39
In Apostolicæ. IV.	59
Romanæ Ecclesia. V.	69
Detestabilem. VI.	74
Militantis Ecclesiæ. VII.	83
Securitatem. VIII.	86
Suprema dispositione. IX.	94
Ex sublimi. X.	116
Ad Audientiam. XI.	120
<i>Nell' ultima udienza,</i>	121
Æternus Dei Filius. XII.	150
Inter illustria. XIII.	155
Commendatissimum. XIV.	182
Inclytum. XV.	189
Apostolicum. XVI.	197
Cum aliâs. XVII.	223
Sinceritas Fidei. XVIII.	230
Sollicita. XIX.	237
Quæ, Ven. Fratres. XX.	255
Tibi præ cæteris. XXI.	259
In supereminenti. XXII.	267
Circumspecta. XXIII,	278
Inter	

INDEX.

Inter cætera.	xxiv.	457
Gravissimarum.	xxv.	284
Ad coërcenda.	xxvi.	293
Compendiatam.	xxvii.	319
Circumspecta.	xxviii.	337
Romanus Pont.	xxix.	353
Injuncti Nobis.	xxx.	367
Inter curas.	xxxi.	372
Fidelis.	xxxii.	376
Cum Aæcyclicas.	xxxiii.	383
<i>Avendo Ella.</i>		404
Romanum.	xxxiv.	405
Cum Religiosi.	xxxv.	424
<i>Estandoci.</i>		430
Pastoralis.	xxxvi.	431
Quod Provinciale.	xxxvii.	442
Ex pastorali.	xxxviii.	446
		451

FINIS INDICIS.

- x. Indiarum Orientalium Vicariis Apostolicis Episcopis, non habentibus Episcopum Coadjutorem cum futura Successione, nec Vicarium Generalem, injungitur, ut sibi constituant Vicarium Generalem, cui amplissimae facultates in casu obitus Vicarii Apostolici, a Pontifice conceduntur. 26. Janu. 146
- xi. Cardinales Episcopos Suburbicarios, in propria Cappella sui Palatii Romæ existentis, non posse suis subditis, præter primam Tonsuram, conferre Majores, vel Minores Ordines, nisi requisito et præobtento Cardinalis Urbis Vicarii consensu. 15. Februarii. 120
- xii. Beatificatio Ven. Servi Dei JOSEPHI A CUPERTINO Sacerdotis Professi Ordinis Fratrum Minorum Conventualium S. Francisci. 20. Februarii. 150
- xiii. Confirmatio et innovatio Privilegiorum, Gratiarum, et Jurium, Militaris et Hospitalis Ordinis SANCTI JOANNIS JEROSOLYMITANI : cum aliquibus declarationibus, et ampliationibus. 12. Martii. 155
- xiv. Wilnensis Collegii, seu Seminarii Apostolici, a Gregorio XIII. pro Adolescentium Ruthenorum et Moscovitarum educatione, et institutione erecti, optimo regimini providetur. 5. Aprilis. 182
- xv. Monachi S. Basilii Nationis Ruthenæ solvuntur a lege emittendi quartum votum de non acceptandis Episcopatibus, vel Arehimandriis, absque assensu suorum Superiorum : Abrogatisque Statutis penalibus super hoc editis, Canonicae Sanctiones innovantur, ac inculcantur. 12. Aprilis. 189
- xvi. Regulæ observandæ in Anglicanis Missionibus, ab Apostolicis Vicariis, nec non a Sacerdotibus Missionariis Sæcularibus, ac Regularibus. 12. Maii. 197
- xvii. De Beneficiis, et Officiis Curatis per Indiarum Occidentalium Regiones, Sæcularibus etiam Clericis, sublato asserto Regularium privativo jure,

conferendis : Apostolicæ Litteræ jam editæ (*quas vide Tbm. III. num. 5 r. Hujus Edit. vol. 9. pag. 62.*) confirmantur , et declarantur. 9. Junii. 223

xviii. Venetiarum Reipublicæ conceditur Jus nominandi ad Ecclesias Torcellanam , Caprularum , et Clodiensem. 13. Junii. 230

xix. Methodus præscribitur in examine , ac proscriptione librorum a Congregationibus Romanæ Universalis Inquisitionis , et Indicis , servanda , certæque Relatoribus ac Consultoribus proponuntur Regulæ , quas in examine , judicioque ferendo sequantur. 9. Julii. 237

xx. Venerabilibus Fratribus Metropolitæ , Archiepiscopis , et Episcopis Nationis Ruthenæ in Regno Poloniæ. 14. Augusti. 255

PONTIFICATUS ANNO XIV.

xxi. Jurisdictio Rectoris Carpentoracten. in Causis Civilibus , Criminalibus , et Mixtis , nec non in œconomicis rebus , definitur , ac circumscribitur. 28. Augusti. 259

xxii. Exemptio Canonicorum Regularium et Monialium Ordinis Præmonstratensis ab omni Superioritate , Jurisdictione , Visitatione quorumcumque Ordinariorum , per Prædecessores Pontifices , et præsertim Alexandrum V. concessa , innovatur ac confirmatur. 11. Septembris. 267

xxiii. Oppidum Mathelicæ in Piceno ad primævum Statum Civitatis reintegratur , et quatenus opus sit , ex integro erigitur , ac instituitur , cum omnibus honoribus , juribus et prærogativis , cæteris ditionis Pontificiaæ Civitatibus competentibus. 26. Septembris. 278

tione Innocentii PP. XII. super Capitulationibus Sede Vacante initis, comprehendendi etiam Monasteria et Collegia utriusque sexus, necnon eadem Constitutione prohiberi quascumque pactiones, et Capitulationes, etiam per se honestas et licitas.

15. *Juli.*

442

xxxvii. Ne Christifideles sub Turcarum ditione versantes, ad occultandam Christianæ Religionis professionem, Mahumetana Nomina sibi imponant, iisque se compellari patientur. 1. *Augusti.*

446

xxxviii. Ecclesiasticis omnibus Ritus Slavo-Latini præcipitur, ut in Missis et Divinis Officiis, Slavum Litterale idioma cum characteribus Hieronymianis retineant, et Missalibus, Breviariis etc. utantur, typis Congregationis Propagandaæ Fidei editis.

17. *Augusti.*

451

FINIS INDICIS.